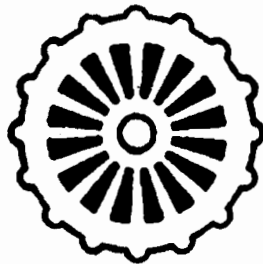

බුද්ධචර්යානම් ත්‍රිපිටක ඉන්ටර්මාලා: 37(i)

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

32 වන ග්‍රන්ථය

අපද්‍යන පාලි

දව්තිය භාග්ග (I කාණ්ඩය)

බුද්දකනිකායෙහි

පසළොස්වැනි ග්‍රන්ථය

ලඬකා බෞද්ධමණ්ඩලයෙහි ආරාධනාවෙන්

දෙමටගොඩ ජයශ්‍රේෂ්ඨරාමාධිපති

රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති

තලල්ලේ සිරි ධම්මානන්ද නායක සංවිරයන්වහන්සේ

විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

මු: ව: 2550

ශ්‍රී: ව: 2006

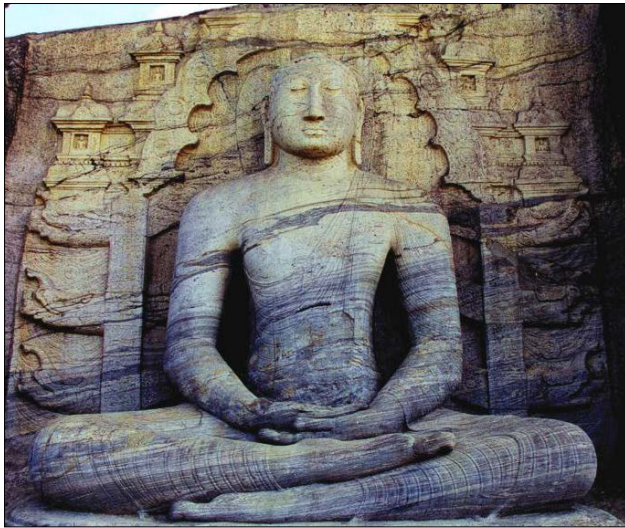
Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 37 (i)

The Thirty-second Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (15)

32

APADĀNA PĀLI (II-1)

With the Sinhala translation by
The Venerable Pandita (M.A.)
Talalle Siri Dammānanda Nāyaka Thera
Jayasekhararama-Dematagoda

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් ආයතනවල දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට ආයතනවල දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිවුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේ පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.
නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (14) සටහන් කර යොමු වන්න.

සුභානන්ද්‍රපිටකේ බුද්දකනිකායෙ

අපද්‍රුන පාලි

දුතියො භාෂො

(1 වණ්ඩා)

සුත්‍රානන්ද්‍රපිටකයෙහි කුදුගන්ඝගිය

අපද්‍රුන පාලි

දුතියො භාෂො

(1 කාණ්ඩය)

පටුන

1. සංස්කාරක නිවේදනය	...	...	ix
2. ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	...	...	xi
3. පාළි භාෂාව	...	...	xiii
4. සංකේත නිරූපණය	...	...	xv
5. විසය සූචි	...	...	xvii
6. පෙළ හා පරිච්ඡිතය	...	...	2 - 417
7. ශාථාදිපාද සූචි	...	...	419
8. සංඥනාම සූචි	...	...	441

සංස්කාරක නිවේදනය

සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි කුදුගත් සහියට අයත් බුද්ධක පාඨාදී පසළොස් ග්‍රන්ථයක් කෙරෙහි තෙළෙස් වැන්න වූයේ අපද්‍රව්‍ය පාළි යයි. එය බුද්ධ ජයනතී ක්‍රීඩිතක ග්‍රන්ථ මාලායෙහි 36, 37 ග්‍රන්ථ වශයෙන් පළ කරවීමට සමත් විය. එයින් අපද්‍රව්‍ය පාළියෙහි ප්‍රථම භාගය 1961 දී මුද්‍රණයෙන් පළ විය.

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි කොළඹ දෙමටගොඩ ජයශෙඛරාරාමාධිපති ශාස්ත්‍රපති රාජකීය පණ්ඩිත කලුල්ලේ ධම්මානන්ද නායකසථවීරයන් වහන්සේ විසින් අපද්‍රව්‍යපාළිය සිංහල භාෂායෙන් සපුරා පරිවර්තන කරන ලද්දේ ය. ප්‍රථම භාගය මුද්‍රණයට පැමිණි සමනතකරව මැ මෙම ද්විතීය භාගයද එක්තරා මුද්‍රණාලයකට භාරදී තිබිණ. එහි 'යසකෝරාපද්‍රව්‍ය' මුද්‍රණය වූ පසු අප නො දන්නා කවර හෙතුවකින් හෝ මුද්‍රණය නැවතී ලිඛිත වූ අත් පිටපත් එකකුදු සොයා ගත නොහෙන සේ වැනසී ගියේ ය. එහෙයින් 'යසකෝරාපද්‍රව්‍යයෙහි' පටන් නැවත පරිවර්තන කරන්නට සිදුවිය. මුල දී මෙහි සිංහල පරිවර්තනය ලියූ කලුල්ලේ ධම්මානන්ද නායකසථවීරයන් වහන්සේට ම මේ සඳහා අයදුම් කළ නමුදු උන්වහන්සේට මේ කායායෙහි ව්‍යාපෘත වීමට අවකාශ නොවූයෙන් වීදෙහාදය පිරිවෙන්හි ආචාර්ය ශාස්ත්‍රපති විද්‍යා විශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත චෙට්ටිච්චේ සිරි අනෝමදසූති නායකසථවීරයන් වහන්සේ එම පරිවර්තන කායාය භාරගත්හ. එය ධම්මාචාර්යන්ගේ ප්‍රීතියට හෙතු වෙති සිතමහ.

අපද්‍රව්‍යපාළි ද්විතීය භාගය එක් මැ ග්‍රන්ථයක් ලෙස මුද්‍රණය කළ යුතුව ඇත ද ග්‍රන්ථ පරිහරණ පහසුව සලකා සපනය වන යසවර්ගයෙන් ථෙරාපද්‍රව්‍ය අවසානය දක්වා ද්විතීය භාගයේ පළමු වන කාණ්ඩය ලෙස ද, ථෙරි අපද්‍රව්‍ය දෙවැනි කාණ්ඩය ලෙස ද ප්‍රකාශයට පැමිණෙනු ඇත.

තවද මුද්‍රිත වූ ඇති බොහෝ අපද්‍රව්‍යපාළි ග්‍රන්ථයන්හි යසවර්ගවසාන-යෙහි 'රඨපාල, උපවාන' යන අපද්‍රව්‍ය දෙක යොදා ඇත ද, අපද්‍රව්‍යපාළි-යෙහි අටළොස් වැනි රඨපාල ථෙරාපද්‍රව්‍යය ද දෙවිසි වැනි උපවාන ථෙරාපද්‍රව්‍යය ද (ප්‍රථමභාග - 112, 124 පිටු) නොවෙනස් වූ යෙදී ඇති හෙයින් ඒ අපද්‍රව්‍ය දෙක නැවත නොයෙදූ බව සලකනු මැනවි.

මුද්‍රණයෙහි අවසානය නො දැක අනාර් වූ තුඩු මේ ග්‍රන්ථ භාගය ද සංස්කෘතික සහකාර අධ්‍යක්ෂ සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ කටයුතු සංවිධානයක් තිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීන්ගේ සහයෝගයත් හෙතු කොටගෙන මෙසේ ප්‍රකාශයට පැමිණීම ශාසනෝදයකාමීන්ගේ ප්‍රමොදයට හේතු වේ යයි සිතමි.

“සබ්බ සත්තා භවනතු සුඛිත්තතා”

මේවගට - ශාසනෝදයකාරී
ලබුභම ලඬකානතු සථවිර
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සමපාදක

1977, ජූලි 10,
ත්‍රිපිටක කායඨාලය
මහානායක වාරිකාරාමය,
115, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

මහරගම වටයවත්තපාර-ශ්‍රී වන්දුගෙටරාමාධිපති අග්‍රාමහාපණ්ඩිත චන්ද්‍රගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

දකුරාධපුර බුද්ධිශ්‍රාවක ධර්මපියයෙහි (හික්කු වික්‍රමවිද්‍යාලයෙහි) අධිපති ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාවායඪී, රාජකීය පණ්ඩිත කෝද්දගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂ ලඞ්කායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ, ප්‍රච්චන්දාදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාවායඪී, ත්‍රිපිටක වාගීඤ්චර, විමලකීර්ති ශ්‍රී රාජකීය පණ්ඩිත, ලබුගම ලඞ්කානන්ද ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධර්ම මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

කිරුළපන පුරාරාම, නාරාහේන්පිට අභයාරාම යන විහාරභූමියාධිපති භාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ සිරි පඤ්ඤාලොක ශ්‍රී කල්‍යාණීසාමග්‍රිධර්ම මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල, සුධර්මාරාමාධිපති භාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවෙ සිරි අනොමදස්සි බටහිර දිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ - මාකඩවර විහාරාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සිරි සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නීතීර්ගස්ඨායේ අග්‍රාමහාරාමාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කරදන සිරි පඤ්ඤාලඞ්කාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ලලටක

කොළඹ, බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවෙ සිරි ධම්මපාල - කොළඹ පළාතේ ප්‍රධානසංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

සිමු - සිහලකර චූඤ්ඤ - අපදන පාළි

මජ්ඣ - මජ්ඣ - ඡන්ද සංග්ග්හි - පිටක පොතක.

සා - සාමකර චූඤ්ඤ - අපදන පාළි

PTS - Pali Text Society - Edition

බුද්දකනිකායෙ - අපදනපාලි

දුතියභාග - විසයසූචි

විසයාති

පිට්ඨකා

41. මෛත්තකයාවගෙය 2 - 56

1. තිස්සමෛත්තකයාඥෙරාපදනා	...	...	2— 6
2. පුණ්ණකඥෙරාපදනා	...	...	6— 8
3. මෛත්තඥෙරාපදනා	...	...	8— 12
4. ධොතකඥෙරාපදනා	...	...	12— 16
5. උපසිවඥෙරාපදනා	...	...	16— 24
6. නාඤ්ඤාඥෙරාපදනා	...	...	26— 28
7. භෙමකඥෙරාපදනා	...	...	28— 34
8. තොදෙයාඥෙරාපදනා	...	...	34— 40
9. ජතුකඥෙරාපදනා	...	...	42— 48
10. උදෙනඥෙරාපදනා	...	...	50— 56

42. හද්දලිවගෙය 58 - 86

1. හඤ්ඤිඥෙරාපදනා	...	...	58— 62
2. එකජකියඥෙරාපදනා	...	...	62— 68
3. තිණසුලකජද්දතියඥෙරාපදනා	...	...	68— 72
4. මධුමංසදයකඥෙරාපදනා	...	...	72— 74
5. නාගපලවකඥෙරාපදනා	...	...	74— 76
6. එකදීපියඥෙරාපදනා	...	...	76— 78
7. උච්ඡිකපුප්ඵයඥෙරාපදනා	...	...	78
8. යාගුදයකඥෙරාපදනා	...	...	80— 82
9. පඤ්ඤාදයකඥෙරාපදනා	...	...	82— 84
10. මඤ්ඤයකඥෙරාපදනා	...	...	84— 86

43. සකිං සම්මජ්ජකවගෙය 88 - 114

1. සකිං සම්මජ්ජකඥෙරාපදනා	...	...	88— 88
2. එකදුකදයකඥෙරාපදනා	...	...	88— 92
3. එකාසනාදයකඥෙරාපදනා	...	...	92— 96
4. සත්තකදඹසුප්ඵයඥෙරාපදනා	...	...	96

අපද්‍රව්‍යාලය - ද්‍රව්‍යාලය විෂයය

විෂයය	පිටුව
5. කොරණ්ඩුපරිච්ඡේදය	98
6. සතමණ්ඩලය	98—100
7. එකමග්ගවිෂයය	100—104
8. සුචරිතය	104—108
9. පොච්ඡාය	108—110
10. පොච්ඡාය කොටස	112—114

44. එකවිභාගිකය 114 - 128

1. එකවිභාගිකය	114—116
2. එකසංඛ්‍යාය	116—118
3. පාටිච්ඡාය	118
4. සද්ධාය	120
5. උප්පාදය	120—122
6. කලමය	122
7. අමාලය	122—124
8. හරිතය	124—126
9. අමාලය	126—128
10. ජලමය	128

45. විභිංගකය 130 - 144

1. විභිංගකය	130
2. කොලය	130—132
3. බිලය	132
4. සලය	134
5. උප්පාදය	134—136
6. අමාලය	136
7. සිංහය	136—138
8. පාලය	138—140
9. වෙදිකාය	140—142
10. බොධිසංඛ්‍යාය	142—144

අපදනපාළි - දුතියභාග විසයසූචි

46. ජගතිදයකවග්ගො 144 - 156

විසයාති	පිට්ඨකං
1. ජගතිදයකඤ්ජරාපදනං	144
2. මොරහජීයඤ්ජරාපදනං	146
3. සිංහසනච්ඡකඤ්ජරාපදනං	146—148
4. තිලකකාධාරකඤ්ජරාපදනං	148
5. අකකමනදයකඤ්ජරාපදනං	148—150
6. වනකොරණ්ඩියඤ්ජරාපදනං	150
7. එකජතතියඤ්ජරාපදනං	150—152
8. ජාතිපුප්ඵයඤ්ජරාපදනං	152—154
9. පට්ටිපුප්ඵයඤ්ජරාපදනං	154
10. ගකිපුප්ඵයඤ්ජරාපදනං	156

47. සාලකුසුමීයවග්ගො 156 - 170

1. සාලකුසුමීයඤ්ජරාපදනං	156—158
2. විතකපුප්ඵයඤ්ජරාපදනං	158
3. විතකතිබ්බාපකඤ්ජරාපදනං	158—160
4. පෙතුදයකඤ්ජරාපදනං	160
5. සුමනනාලවණ්ඩියඤ්ජරාපදනං	160—162
6. අවණ්ටඵලියඤ්ජරාපදනං	162
7. ලබ්ඵදයකඤ්ජරාපදනං	158—164
8. පිලකඵලදයකඤ්ජරාපදනං	164
9. සයංපට්ඨාණියඤ්ජරාපදනං	166—168
10. නිමිත්තව්‍යාකරණියඤ්ජරාපදනං	168—170

48. නළමාලියවග්ගො 170 - 186

1. නළමාලියඤ්ජරාපදනං	170—172
2. මණිසුරකඤ්ජරාපදනං	172—174
3. උකකාසතීකඤ්ජරාපදනං	174—178
4. සුමනච්ඡතියඤ්ජරාපදනං	178
5. කුමමාසදයකඤ්ජරාපදනං	178—180
6. කුසට්ඨදයකඤ්ජරාපදනං	180
7. ශිරිපුත්තාගියඤ්ජරාපදනං	180—182
8. වලලිකාරඵලදයකඤ්ජරාපදනං	182
9. පානාධිදයකඤ්ජරාපදනං	182—184
10. පුලිනවචකමීයඤ්ජරාපදනං	186

අපදනපාළි - දුතියනාග ව්‍යයසුථි

49. පංසුකුලවග්ගො 186—220

වියයාති			පිටපත
1. පංසුකුලසංඝකකෙසුරාපදනං	...	...	186—188
2. බුද්ධසංඝකකෙසුරාපදනං	...	...	188—190
3. භිසද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	192—194
4. සංඝකකෙසුරාපදනං	...	...	194—198
5. වසුකමාලියකෙසුරාපදනං	...	...	198—202
6. ධාතුපුරකකෙසුරාපදනං	...	...	202—204
7. පුලිත්තපාදකකෙසුරාපදනං	...	...	204—208
8. තරණියකෙසුරාපදනං	...	...	208—212
9. ධම්මරුවකෙසුරාපදනං	...	...	212—214
10. සාලමණ්ඩපියකෙසුරාපදනං	...	...	216—220

50. තිතිධකණ්ඩපථියවග්ගො 220—238

1. තිතිධකණ්ඩපථියකෙසුරාපදනං	...	...	220
2. පංසුකුලපුරකකෙසුරාපදනං	...	...	220—222
3. කොරණ්ඩපුරකකෙසුරාපදනං	...	...	222—224
4. කිංසුබ්බපථියකෙසුරාපදනං	...	...	224
5. උපධිද්දකද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	224—226
6. සතමණ්ඩද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	226—228
7. උදකද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	228
8. පුලිත්තපුරකකෙසුරාපදනං	...	...	228—234
9. නළකුට්ඨද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	234—236
10. පියාලථලද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	236—238

51. කණ්ඩකාරවග්ගො 238—254

1. තිතිකණ්ඩකාරපුරකකෙසුරාපදනං	...	...	238—244
2. එකපකද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	244—246
3. කාසුමාරියථලද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	246
4. අවටථලියකෙසුරාපදනං	...	...	246—248
5. වාරථලියකෙසුරාපදනං	...	...	248
6. මාතුලකථලද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	248—250
7. අපේථලද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	250
8. අමාදථලියකෙසුරාපදනං	...	...	250—252
9. නාලථලද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	252
10. නාළිකෙරද්දකකෙසුරාපදනං	...	...	252—254

අපද්‍රව්‍යාලිය - දුතියභාග විසයසූචි

52. ඵලදයකවග්ගො 254-268

විසයානි		පිටුවකයා
1. කුරඤ්ඤාඵලදයකසේරාපදනං		254—256
2. කපිකථාඵලදයකසේරාපදනං		256
3. කොසුමහඵලදයකසේරාපදනං		256—258
4. කෙනකපුපථියසේරාපදනං		258
5. නාගපුපථියසේරාපදනං		258—260
6. අජුනපුපථියසේරාපදනං		260
7. කුට්ඨපුපථියසේරාපදනං		262
8. සොසාඤ්ඤාකසේරාපදනං		262—264
9. සබ්බඵලදයකසේරාපදනං		264—268
10. පදුමධාරකසේරාපදනං		268

53. තිණදයකවග්ගො 270 - 290

1. තිණමුට්ඨිදයකසේරාපදනං		270
2. මණ්ඩදයකසේරාපදනං		272
3. සරණාගමනියසේරාපදනං		272
4. අභිතඤ්ඤාදයකසේරාපදනං		274
5. සුපට්ඨදයකසේරාපදනං		274—276
6. දණ්ඩදයකසේරාපදනං		276
7. ගිරිනෙලපුප්ඤ්ඤාකසේරාපදනං		276—278
8. ඛොධිසම්මජ්ඣකසේරාපදනං		278—282
9. ආමණ්ඩඵලදයකසේරාපදනං		282
10. සුගඤ්ඤාකසේරාපදනං		284—290

54. කවචානවග්ගො 292 - 346

1. මහාකවචානසේරාපදනං		292—296
2. වකකලිසේරාපදනං		296—302
3. මහාකප්පිනසේරාපදනං		302—308
4. දබ්බසේරාපදනං		308—314
5. කුමාරකසාපසේරාපදනං		314—318
6. බාහියසේරාපදනං		318—326
7. කොට්ඨිකසේරාපදනං		326—330
8. උරුච්චෙලකසාපසේරාපදනං		330—336
9. රාඨසේරාපදනං		336—342
10. මොසරාජසේරාපදනං		342—346

අපද්‍රව්‍යාලිය - දූතියභාග වියයසූචි

55. හඳුනාගෙන 348 - 396

වියයාභි			පිටපතක
1. ලකුණටකහඳුනාගෙන...	...	...	348—352
2. කභාගෙවනකුණාගෙන...	...	...	352—356
3. පිටලිකුණාගෙන...	...	...	356—362
4. වඩහිසකුණාගෙන...	...	...	362—370
5. නකුකකුණාගෙන...	...	...	370—374
6. කාචදහිසකුණාගෙන...	...	...	374—378
7. අභයකුණාගෙන...	...	...	378—384
8. ලොමසකභිසකුණාගෙන...	...	...	384—388
9. වනවච්ඡකුණාගෙන...	...	...	388—390
10. වූලසුගනකුණාගෙන...	...	...	392—396

56. යසවගෙන 396 - 416

1. යසකුණාගෙන...	...	...	398—400
2. නදිකසසපකුණාගෙන...	...	...	402
3. ගයාකසසපකුණාගෙන...	...	...	402—404
4. කිම්බිලකුණාගෙන...	...	...	404
5. වජ්ජිපුකුණාගෙන...	...	...	406
6. උකුරකුණාගෙන...	...	...	406—412
7. අපරඋකුරකුණාගෙන...	...	...	412
8. හඳුපිකුණාගෙන...	...	...	414—416
9. පිටකකුණාගෙන...	...	...	416

සුභානන්තරිකායෙ බුද්ධකතියායෙ

ආපද්ධනපාලි

දුතියො භාගො

සුත්තනිපටකෙ බුද්දකනිකායෙ

ආපදානපාලී

දුතියො භාගො

—:—

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධාය

401. තිස්සමෙතෙතස්සප්ථොපදානං*

3891. පබ්බාරකුටං තිස්සාය භොගිනො නාම තාපසො,
පවත්තථිලං භුඤ්ජිතා වසති පබ්බතන්තරෙ.
3892. අග්ගිං දුරං ආගරිතා උජ්ජාලෙසිං අහං තදා,
උත්තමිත්ථං ගවේසනොතා බ්‍රහ්මලොකුපපතතිසා.
3893. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආහුතිතං පටිග්ගහො,
මුත්තරිකුකාමො සො ආගච්ඡි මම සතතිකෙ
3894. “කිං කුමරෙහි මහාසුඤ්ඤ දෙති මේ අග්ගිදුරුකං,
අහමග්ගිං පරිවරෙ තතො මේ සුද්ධි තෙතිති.”¹
3895. “සුභද්දකො නා මහුජේ දෙවතෙ නිං පජානස්,
කුච්ඡග්ගිං² පරිවර හඤ්ඤෙ අග්ගිදුරුකං.”
3896. තතො කට්ඨං ගහෙතිතා අග්ගිං උජ්ජාලෙ ජිනො,
ත තත්ථ කට්ඨං පජ්ඣාසි පාටිඤ්ඤං³ මහෙසිනො.
3897. “ත තෙ අග්ගි පජ්ජලති ආහුති තෙ න විජ්ජති,
තිරන්ථිකං චතං කුසාං අග්ගිං පරිවරස්සු මෙ.”
3898. “කිද්දිසො සො⁴ මහාචරි අග්ගි තච පච්චවති,
මග්ගවිසි කථංගෙහං⁵තං උතො පරිවරමිකෙ.”

* පඤ්ඤාප්ථොපදානං, සිංහ

1. භොගිති, මරහ.

2. කුච්ඡ. අග්ගි, විජ්ජ.

3. පාටිඤ්ඤං, මරහ.

4. තෙ, සො.

සුත්‍රාන්තපිටකයේ බුදුකතීකායෙහි

අපද්‍යන පාළි

ද්විතීය භාගය

— 1 —

ඒ භාග්‍යවත් අහීන් සම්මාසම්බුදුරජානන්වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

401. තිස්සමෙතෙතය්‍ය සඨර්ථාපද්‍යනය

3891. ශිලාපච්ඡිකාපටක පඤ්ඤායන් ඇසුරු කොට සොහින තම්
තවුනෙන් ස්වයංපච්ඡිකාපට අනුභව කොට කළ අතරෙහි වෙසේ.

3892. මම එකල්හි ගිහි ද දර ද ගෙණවුන් උත්තමාථීය සොයමින්
බඩලොව ඉපදීම සදහා එය දැල්වීම.

3893. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගත්තා වූ පළමුතර බුදුරජ තෙමි
මා සසරුකින් ගොඩලනු කැමැත්තේ මාගේ සම්පතට වැඩියේ ය. (වැඩ
මෙසේ ද වදාළේය.)

3894. “මහපිනැත්තාණෙනි, කුම් කරහි ද? ගිහි හා දර මට ද
දෙව. මම ද අභිපරිවරණය කරන්නෙමි. එයින් මාගේ ශුද්ධිය ද
වන්නේ ය”.

3895. “මිත්‍රය, මුඛ හුණු වෙයි. දෙවය, මුඛ දකිති. මුඛ
අභිපරිවරණය කළ මැනවි. මේ ගිහි හා දර මුඛට ය” යි තවුසා කිය.

3896. ඉක්බිති බුදුරජ තෙමි දර ගෙණ ගිහි දැල්වී ය. එහි ඒ දර
තො දැල්විනි. ඒ බුදුරජුන්ගේ ප්‍රාතිහායකියකි.

3897. “තාගේ හිත්ත තො දැල් වේ. තාගේ යාගයෙන් නැත. තාගේ
චුතය නිරතීක ය. මාගේ ගිහි පුදව” යි බුදුහු වදාළහ.

3898. “මහාචාර්යන් වහන්ස, බඩගේ ඒ හිත්ත (ගිහිපිදුම) කෙබඳු යි
කියනු ලැබේ ද, මට ද මේය කියනු මැනවි. අප දෙදෙන ම ගිහි පුදමු” යි
තවුසා කිය.

3899. “හෙත්ථාමම නිරුධාය කිලෙසසමනාය ව,
ඉක්කා මච්ඡරිතං භික්ඛා තපයා එතෙ මමා’නුතී.”
3900. “කිද්දිසො භිං මහාචරි කථං ගොතෙතා’සි මාරිස,
ආචාරපටිපත්තී හෙ ඛාලුං ඛො මම රුවෙති”
3901. “ඛන්තිකච්ඡි කුලෙ ජාතො අභිඤ්ඤා පාරමිං ගතො,
සබ්බාසවපට්ඨකිණො තථිද්දති පුනබ්බවො.”
3902. “යදි බුද්ධොසි සබ්බඤ්ඤා පහංකර තමොනුද,
තමස්සිස්සාමි තං දෙව දුක්ඛස්සන්තකරො කුචං.”
3903. පඤ්චචා, ජිනවමමං නිසිද්ධ මදසහං,
නිසිද්ධ තාථ සබ්බඤ්ඤා උපට්ඨිස්සාමහං කුචං.
3904. නිසිද්ධ හගවා තථ අජිතමිති සුචිත්තො,
නිමන්තසිත්තා සමුද්ධං පබ්බතං අගමානහං.
3905. ඛාරිතාරඤ්ච පුරෙත්වා තිඤ්ඤාපථලමානරිං,
මධුනා යොජ්ඣිත්වාන ඵලං බුද්ධස්ස’ද්දසහං.
3906. මම නිජ්ඣායමානස්ස පරිභුඤ්ජි තද ජිනො,
තථ චිත්තං පසාදෙසිං පෙකඛනොතො ලොකතායකං.
3907. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආනුභිතං පටිග්ගහො,
මම’ස්සාමෙ නිසිද්ධිං ඉමා ගාථා අභාසථ:
3908. “යො මං ඵලෙත තපෙසසි පසනොතො සෙති පාණ්ඩි,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුණංථ මම භාසතො.
3909. පඤ්චවිසතිකඛතත්ථං යො දෙවරජජං කරිස්සති,
සහස්සකඛතත්ථං රජා ව වසකට්ඨති හවිස්සති.
3910. තස්ස සබ්බප්පමඤ්ඤාය පුබ්බකමමසමිබ්බිනො,
අන්තං පානඤ්ච වත්ථඤ්ච සගතඤ්ච මහාරහං.
3911. පුඤ්ඤාකෘමමිත සංසුත්තා නිබ්බතතිස්සන්ති තාවිදෙ,
සද්ද පමුදිසතා වායං හවිස්සති අනාමයො.
3912. උපපජ්ජති යං යොනිං දෙවත්තං අථ මානුසං,
සබ්බත සුචිතො හුත්වා මනුස්සත්තං ගමිස්සති.
3913. අජ්ඣායකො මන්තඛරො තිණ්ණො වෙදනපාරතු,
සමුද්ධිමුපගන්ත්වාන අරහා සො භවිස්සති.”

3899. දෘඩබලීයන්ගේ හේතුනිරෝධය, කෙලෙස් ගන්තිදුට්ඨම, ඊෂ්ඨාමාත්‍යයනීයත් හැර ලිම යන මේ තුණ මාගේ යාග නිත්තය” සි (බුදුරජ තෙම වදාළේය:)

3900. “මනාවිරයන් වහන්ස, මුඛ කෙබඳු වූවෙක් වෙති ද? නිදුකෘණෙහි, (ඔබ) කීතම් ගොහු ඇත්තෙහි ද? මුඛගේ ආචාර ප්‍රතිපත්ති දැයි සේ මව රූපි කෙරේ” සි.

3901. “මම කෘත්‍රිය කුලයෙහි උපන්නෙමි වෙමි. අභිඥාවන්ගේ පරතෙරව ද හිසෙම වෙමි. සියලු ආසුචයන් කෂය කෙළෙමි. දන් තැවත ඉපදීමෙක් ද නැතැ” සි (බුදුරජ තෙම වදාළේය.)

3902. සජ්ඣයන් වහන්ස, නිජාණාලෝකය කරන්නවුන් වහන්ස, (මොහ නමැති) අඳුර දුරු කරණ උතුමානන් වහන්ස, ඉදින් මුඛ බුදු වෙති නම් (පියුඳ්ඛ) දේවයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට තමිසකාර කරන්නෙමි. මුඛ දුක් නැති කරන්නෙහි ය”.

3903. (එසේ කියා) මම අදන්දිව්‍යම අතුරා (බුදුරජන්හට) හිදිමට දුනිමි. (මෙසේ ද කිමි:) ලෝකනාථයන් වහන්ස, වැඩ හිදිනු මැනමි. සජ්ඣයන් වහන්ස, මම ඔබට උච්චාත් කරන්නෙමි” සි.

3904. භාග්‍යවත් තෙමේ මොනොවට අතුල අදන්දිව්‍යමෙහි වැඩ හුන්නේ ය. මම සම්බුදුරජන් පවරා පථිතයට හිසෙමි.

3905. පිරිකරකද පුරවා නිබ්බිදෙහි ගෙණ ආමි. මම ඒ ගෙහි ම සමග යොදා බුදුරජන්හට දුනිමි.

3906. සජ්ඣ තෙම මා කලානාවෙහි යෙදී සිටියදී (ඒ දහය) වැලඳීම. බුදුරජන් දෙස බලමින් එහි දී සිත පැහැදවිමි.

3907. ලෝකයාගේ පුරාවන් පිළිගැනීමට සුදුසු වූ පදමුහුර බුදුරජ තෙමේ මාගේ ආශ්‍රමයෙහි හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක:

3908. “ගමෙක් පැහැදුනේ සියතීන් එළඟෙන් මා සතතපීණය කෙළේ ද, හේ (කවරෙක්දැයි) මම කියන්නෙමි. කියන්නාවූ මාගේ වචනය අසවු.

3909. හෙතෙම පස්විසිවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. දහස්වරක් සක්විති රජ වන්නේ ය.

3910. පුළුකම්යෙන් සම්මාගත වූ ඔහුගේ අදහස දැන මානැති ආහාර ද පාන ද වසා ද සෙනසුන් ද.

3911. කුහලකම්චිපාකය හා යෙදුනාහු එකෙණෙහි උපදනාහුය. හැමකල්හි මෙතෙම නිරෝග වූයේ ප්‍රමුදිත වූයේ ද වන්නේ ය.

3912. දිව්‍ය වූ හෝ ඔහුගේ වූ හෝ යම් යොහිතක උපන්නේ ද, ඒ සියලු තන්හි සුව ඇතිව මිනිසත් බවට පැමිණෙන්නේ ය.

3913. හෙතෙම වේද හදාරන්නා වූ මහත්‍යු දරන්නා වූ වේදහුණෙහි පරතෙරව හිය (බමුණෙක්ව) සම්බුදුරජන් වෙත එළඹ රකත් වන්නේ ය.” (කියායි).

3914. යනො සරුම් අනාතං යනො පනොසම් විඤ්ඤානං,
ගොග්ග මේ උතතා නති ඵලදාකස්සිදං ඵලං.
3915. වරබමමනුසානො රුගදෙසෙ සමුග්ගිං,
සබ්බාසවපරික්ඛිණො නතිද්දති පුතඛාසවො.
3916. කීලෙසං කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුග්ගා,
නානොච ඛණ්ඩං පෙනා විහරම් අනාගතො.
3917. ස්වාගතං වත මේ ආසි බුද්ධිසෙවරියං සන්තිකං,
කිංගො විජා අනුසාතා කතං බුද්ධියං සාසනං.
3918. පථිගමනිදා වතගො විමොක්ඛාපි ව අවසීරෙ,
ජලනිඤ්ඤා සවරිතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉතං පුදං ආගමො නිග්ගමනෙතෙතො පෙරෙ ඉමා ශාථායො අනාසිත්වාති.

නිග්ගමනෙතෙතොපෙරෙතො අපද්‍යානං පඨමං.

402. පුණ්ණිකප්පරාපද්‍යානං

3919. පඤ්ඤාදායං නිසාය සග්ගො අපරජිකො,
ආබාධිකො ගරු බුද්ධො¹ විහති පබ්බතනනෙරෙ.
3920. මම අග්ගමසාමනා පනාදෙ ආසි තාවදෙ,
බුද්ධි නිබ්බායමානමති ආලොකො උපපජ්ජති.²
3921. යාවතා වනසංඝාතමි අවජිකොකතර්ථකා,
ව්‍යාග්ගා³ ව කෙතරි සබ්බෙ අභිගජ්ජං තාවදෙ.
3922. උපාතං තමගං දිස්වා පබ්බතං⁴ අගමානං,
තත්ථ'ඥාසාමි සමුද්ධං නිබ්බුතං අපරජිතං.
3923. පුළුලං සාලරජංව සතරංසිංව උග්ගතං,
විතව්විකංව අභිගාරං නිබ්බුතං අපරජිතං.
3924. කිංකං කවඨඤ්ච පුරෙතො විතතං තත්ථ'කාසකං,
විතතං සුකතං කතා සරිරං කාපසිං අතං.
3925. සරිරං කාපසිකාන ගතිතොයං සමොක්ඛි,
අනත්ථිකං සීතො ගතො නාමමග්ගති තාවදෙ.
3926. යං පුරිතං⁵ තයා කිවං සග්ගොග්ග මනෙතිකො,
පුණ්ණිකො නාම තාමෙත සද්ධං ගොති⁶ භූමං බුද්ධං.⁷

1. ආබාධිකො වංගො බුද්ධො, මජ්ඣ. 2. ආසි තාවදෙ, සා උපපජ්ජති, මජ්ඣ.

3. වාග්, මජ්ඣ. 4. පඤ්ඤා, මජ්ඣ. 5. තං පුරිතං, සා.

6. සද්ධං ගොති, සා.

7. බුද්ධි, සීඝ්‍ර.

3914. යම් තැනක පටන් මාගේ අත්වට සිහි කෙරෙමි ද, යම් තැනක පටන් නුවණැති බවට පැමිණියෙමි වෙමි ද, (ඒ මේ කාලය තුළ) මාගේ හෝගයවාතැනියෙහි අඩු බවක් නැත. එලදානයේ මේ විපාක සි.

3915. උතුම් වූ සසුනට පැමිණියෙමි රාගද්වේශයන් වැනසිමි. සියලු ආසුවයන් ක්ෂය කෙළෙමි වෙමි. දන් නැවත ඉපදීමේක් නැත.

3916. මා විසින් කෙල්ලකෝ දවන ලදහ. හැම හවයෝ තසන ලදහ. හස්තිරාජයකු සේ බැලුම් සිදු ආශ්‍රව රකිනව වෙතෙමි.

3917. බුද්ධිමත්වත් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් ස්වාභව විය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3918 සිවුපිළිසිහියාවෝ ද අභවිමොක්ෂයෝද බෙහිලුවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් අයුරින් නික්මගෙනයා සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළසේකි.

නික්මගෙනයා සංවිරයවදානය පළමු වැනි සි.

402. පුණණක සංවිරාවදානය

3919. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ පස්මිරාන් දිනු ගුණහරු වූ පසේබුදුනු හටගත් ආබාධ ඇත්තාහු පථිතකුට පබ්බාරයක් ඇතුරු කොට පථිත අතරෙහි වැඩ වෙහෙස සේක.

3920. එකෙණෙහි මාගේ අසපුව හාත්පස මහත් වූ තාදයෙක් විය. බුදුන් පිරිනිවන් පානා කල්හි ආලෝකය පහළ විය.

3921. එකෙණෙහි මුළු වතලාහැබෙහි වලස් වාස කළුණිවලස් වෘත්ත සිංහ යන සියලු සත්ත්වයෝ තාද කළාහු ය.

3922. මම ඒ භූතවික්ෂාතීය දක (බුදුරජුන් වැඩ විසූ) පථිතයට කියෙමි. එහි දී පිරිනිව අපරාජිත වූ සම්බුදුරජුන් දිවිමි.

3923. සුපිපි සල්ලාකක් වැනි, උදු වූ කිරු වැනි, පහ වූ සිළු ඇති කිහි අගුරු (රැසක්) වැනි පිරිනිවියා වූ බුදුරජුන් (උදෙසා)-

3924. මම එහි තණ ද දර ද පුරවා විතකයක් කෙළෙමි. ඒ විතකය මැනැවින් කොට (බුද්ධ) ශරීරය දැවිමි.

3925. සිරුර දවා හුවද දිය ඉස්සෙමි. එකෙණෙහි අහසෙහි සිටි යක්ෂයෙක් මට තමන් තැබිය:

3926. “සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කරගත් බුදුරජුන්ට යම් (ආදාහන) කාන්තයක් හා විසින් සම්පූර්ණ කරණ ලද ද, මුනිවිරය, බෙහෙවින් නම් නම් පුණණක නම් වෙව්” සි.

3927. තමා කායං වච්චාන දෙවලොකං අගච්ඡං,
තත්ථ දිබ්බමයො ගඤ්ඤා අනතලීකෙඛ පවායති¹
3928. තත්‍රාපි නාමධෙයං මෙ පුණ්ණකො² තී අනු තද,
දෙවභූතො මනුස්සො වා සබ්බසං පුරුෂාමකං.
3929. ඉදං පච්ඡිමකං මයං චරිමො වත්තති² හවො,
ඉධාපි පුණ්ණකො නාම නාමධෙයං පකාසති.
3930. තොසසිච්ඡාත සම්බුද්ධං ගොතමං සකසපුබ්බවං,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
3931. එකතවුතෙ ඉතො කපො³ යං කම්මකරිං තද,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි තනුකිම්බසිදා එලං.
3932. කීලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරිකම්භා විහරාමි අනාසවො.
3933. ස්වාගතං වත මෙ අාසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
කීසො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
3934. පටිසම්භිද වතසො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා පුණ්ණකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාති.

පුණ්ණකපථරසං අපද්‍යනං දුතියං.

403. මෙතනගුප්ථරාපද්‍යනං

3935. හිමවත්තස්ස අච්ඡරො⁴ අසොකො නාම පබ්බතො,
තත්ථා⁵සි අස්සමො මයං විසංකමෙවන⁶ මාපිතො.
3936. සුමෙධො නාම සම්බුද්ධො අග්ගො කාරුණිකො මුනි,
තිවාසසිච්ඡා පුබ්බතො පිණ්ඩාස මං උපාගමි.
3937. උපාගතං මහාවීරං සුමධං ලොකනායකං,
පග්ගස්ස සුගතප්පන්නං⁷ සප්පිතෙලෙන පුරුසිං⁸.
3938. දඬානතං බුද්ධසෙට්ඨි සුමෙධෙ ලොකනායකෙ,
අඤ්ඤාලිප්පක්කනච්ඡාත හිසො⁹ හාසං ජනෙසකං.
3939. “ඉමිනා සප්පිදනෙන වෙතනාපණිගිති ව,
දෙවභූතො මනුස්සො වා ලභාමි විජුලං සුඛං.
3940. විනිපාතං විවජ්ජත්වා සංසරාමි හවාසවෙ,
තත්ථ විතං පණිගිත්වා ලභාමි අවලං පදං.”

1. අනතලීකො, පවසනා, ඡරසං.

2. වත්තන, මජ්ඣං.

3. එකතවුතො, කපප, ඡරසං.

4. හිමවත්තස්ස, ච්ඡරො, මජ්ඣං.

5. අසොකො, සිමු.

6. සුගතං, පග්ගං, සිමු. සුතං, පග්ගං PTS.

7. සප්පිතෙලං, අපුරුසිං, මජ්ඣං.

8. බිසොසා, ඡරසං.

3927. මම ඒ අත්බැවින් ව්‍යුතව දෙව්ලොවට (උත්තරය වශයෙන්) ගියෙමි. එහි අභයෙහි දිව්‍යමය සුවද ගමයි.

3928. එකල්හි එහිදී ද මාගේ නම 'පුණ්ණක' නම් විය. දෙව් වූයේ ද මිනිස් වූයේ ද (මාගේ) අදහස් සම්පූර්ණ කරමි.

3929. මේ මාගේ (සහරෙහි) අවතාරය යි. (දැන් මේ) අනර්ථ ගවය පවතී. මෙහි දී ද පුණ්ණක නාමය ප්‍රකාශ වේ.

3930. ශාක්‍යකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම බුදුරජුන් සතුටු කොට සියලු ආසුවයන් (ප්‍රනාණපරිඥා වශයෙන්) දැන ආසුව රහිතව වෙහෙමි.

3931. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමිසක් කෙළමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. ශරීරාදාන කාන්‍යයාගේ මේ විපාක යි.

3932. කෙල්යාණෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. අනාසුව වූයෙමි වෙහෙමි.

3933. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙත පැමිණීම එකාන්තයෙන් මට ස්වාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3934. සිවුපිළිසිහියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබිහිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආසුණෙන් පුණ්ණක සාරිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේයි.

පුණ්ණක සාරිරාවදානය දෙවැනි යි.

403. මෙතතගුසාරාවදානය

3935. හිමවතට නුදුරෙහි අපර්ණක නම් පර්වතයක් විය. එහි මට විකිකමියා විසින් මවන ලද ආශ්‍රමයක් විය.

3936. අග්‍රකාරැණික වූ සුමේධ නම් සජ්ඣ මුනි තෙමේ පෙරවරුයෙහි හැද පොරවා මා වෙත පිටු පිණිස එළඹියේ ය.

3937. එළඹියා වූ මහාවීර වූ ලෝකනායක වූ සුමේධ බුදුරජුන් (දක) සුගතපාත්‍රය ගෙණ ගිහෙලීන් පිරවිමි.

3938. මම ලෝකනායක වූ සුමේධ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ කෙරෙහි එය පිළිගන්වා ඇදිලි බැඳගෙණ වැඳියක් ම සතුට ඉපදවිමි. (මෙසේ ද පැනිමි)

3939. “මේ ගිහෙල් දන ඡන්ද්‍ර කොට ගෙණ ද විත්තප්‍රණීතින් හේතු කොට ගෙණ ද දෙව් වූයේ හෝ මනුෂ්‍ය වූයේ හෝ මහත් වූ සැප ලබමි.

3940. දුගතිය හැර කුදු මනත් හවයෙහි සැරිසරමි. එහි සිත පිහිටුවා අමානපදය ද ලබමි” (කියායි).

3941. “ලාභා කුශංසා සුලභං තෙ යං මං අදදකඛි බ්‍රාහ්මණං,¹
මම දස්සනමාගමම අරතා නිං හවිස්සයි.
3942. විස්සතේ, හොති මා භාසි අධිගන්ත්වා මහායසං,
මමං හි සපපිං දඬාන පරිමොක්ඛසි ජාතියා
3943. ඉමිනා සපපිදනෙන වෙතනාපණ්ඩිති ව,
දෙවතුන්තා මහුස්සො වා උහසෙ විපුලං සුඛං.
3944. ඉමිනා සපපිදනෙන මෙත්තවිත්තවතාය ව,
අට්ඨාරහෙ කප්පස්සන දෙවලොකෙ රමිස්සයි
3945. අට්ඨානිංසනිකකතතුඤ්ච දෙවරජා හවිස්සයි,
පදෙසරජං විපුලං ගණනාතො අසංඛිංසං.
3946. එකපඤ්ඤායකකතතුඤ්ච චක්ඛවතාහි හවිස්සයි,
වාතුරතොතො චිජ්ඣාචි ජමබ්‍රුක්ඛස්සා² ඉස්සරො.
3947. මහාසමුද්දෙව’නෙත්තො දුඛරෙ පඨවී යථා,
එවමෙව ච තෙ හොතා අප්පමෙය්‍යා හවිස්සරෙ.”
3948. සට්ඨිකොචි හිරඤ්ඤාය චිජ්ඣා³ පබ්බජං අහං,
කිං කුසලං ගවෙසනොතො ඛාවජිං උපසංඛස්මිං.
3949. තත්ථ මනෙත අධියාමී ජලඛං කාම උක්ඛණං,
කමනිකාරං විධිමං උප්පජ්ඣි නිං මහාමුනි.
3950. තව දස්සනකාමොසං ආගතොමහි මහාමුනි,
තව ඛමමං සුඤ්ඤාන පනොතො’මහි අවලං පදං.
3951. නිංසකප්පසස්සමහි සපපිං බුඬ්ඬාය’දසනං,
එත්තනතරෙ නාහිජාතෙ සපපි විඤ්ඤාපිතං මයා⁴,
3952. මම සංඛ්‍යාසමඤ්ඤාය උප්පජ්ඣි යදිවජ්ඣං,
විත්තමඤ්ඤාය නිබ්බන්තං සබ්බෙ සන්තප්පායාමිතං
3953. අතො බුද්ධා අතො ඛමෙමා⁵ අතො තො සඤ්ඤාසම්පදා,
ථොකං හි සපපිං දඬාන අප්පමෙය්‍යා ලභාමිතං.
3954. මහාසමුද්දෙ උදකං යාටිතා තෙරුපස්සතො,
මම සපපිං උපාදාය කලහාගං ත එස්සති⁶

1. බ්‍රාහ්මණ, මජ්ඣං.

2. ජමබ්‍රුක්ඛස්සා, මජ්ඣං.

3. චිජ්ඣා, න, සිමු දඬාන, හා.

4. සපපිං. විඤ්ඤාපිතං මයා, මජ්ඣං.

5. අතො බුද්ධා, අතො ඛමිමා, මජ්ඣං.

6. ත හොතොති, මජ්ඣං. නිස්සති, හා.

3941. යම් ගෙයකින් බ්‍රාහ්මණ වූ (නසන ලද පථි ඇති) මා දුටුයේ ද, (එය) ඔබට ලාභයකි. ඔබ විසින් මෑතාවන් ලබන ලද්දකි. මාගේ දැනියාව පැමිණ ඔබ රහත් වන්නෙහි ය.

3942. විශ්වාසය ඇත්තෙක් (අස්වැසුනෙක්) වන්න, බිය නො වන්න. මට ගිණවල් දී මහත් යහස් ලබා ජාතියෙන් ද මිදෙන්නෙහි ය.

3943. මේ ගිණවල් දන හේතු කොට ගෙන ද, විනාශයකින් හේතු කොට ගෙන ද මුළු දෙප් වූයේ ද මිනිස් වූයේ ද මහත් සුචලන්නෙහි ය.

3944. මෙත්තිකින් යුතු ව කළ මේ ගිණවල් දන හේතු කොට ගෙන අවලෝකනය වන ගෙවත් එක්දහස්අටසිය වන කපෙහි දෙවිලොව සිත් අලවා වසන්නෙහි ය.

3945. අටතිස් වරක් දෙවර්ජ වන්නෙහි ය. මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් (මෙතෙකැයි) ගිණිය නො හැකි ය.

3946. එක්පණස් වරක් සිවුමහද්වසින් හා සිවුසයුරු කෙළවර කොට ඇති පාඨවියට අභිපතී වූ (සතුරු රජුන්) ජයගන්තූහු වූ ජම්බුද්වීපයට ඊශ්වර වූ සත්විතිරජ වන්නෙහි ය. ,

3947. යම් සේ මහසයුර නො භූලගීය හැකි ද මහපොළොව නො සෙල්විය හැකි ද ඔබගේ හෝගසමත්තූ ද පමණ කළ නො හැක්කානු වෙති.”

3948. මම සැටකෙළක් අගනා ගිරණා හැර දමා කුසල් කුමියයි සොයමින් බාවගි වෙත ඵලගීයෙහි.

3949. එහි මම මනානු ද මහාබලකරණයානුය ද හදාරමි. මහා මුනින් වහන්ස, මුඛවහන්සේ සත්‍යානුකාරය විධිමත්කර කරමින් ලොව පහළ වූ සේක.

3950. මහාමුනින් වහන්ස, මුඛවහන්සේගේ දැනියා කැමැත්තෙන් මම පැමිණියෙහි වෙමි. මුළු වහන්සේගේ ධර්මය ද අසා අමාතපද සබ්බාන නිවණට පැමිණියෙහි වෙමි.

3951. මම තිස්දහස් කපකට පෙර බුදුරජුන්හට ගිණවල් දුනිමි. මේ අතරතුර මා විසින් විකවන ලද (විවිධයෙන් ලබා ගන්නා ලද) ගිණවල් ගැණ නො දුනිමි.

3952. මාගේ අදහසට අනුව ඉදින් කැමැති කැමැති දෙය පහළ වේ ද, සිත දන ගෙන මෙන් පහළ වූ එයින් මම සියල්ලන් සන්තප්තිය කරමි.

3953. බුදුරජුන්ගේ ආශ්වයායි. ධර්මය ද ආශ්වයායි අපගේ ශාසනා-සමපතනය ද ආශ්වයා ය. බුදුරජුන්හට ගිණවල් මිදක් දී එය අපමණ ව ලබමි.

3954. මෙරුපථිත පාඨවියෙහි ඇති මහාබුදුරෙහි දිය යම් පමණ ද මාගේ ඒ ගිණවල් හා සසඳන කල්හි එය දෙතිසෙන් කොටසක් වූ (කලහාගයකට) ද නො පැමිණෙන්නේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

3955. යාවතා වකකවාලංගු කර්ශනානං¹ රුසිතො,
මම නිබ්බතවත්ථානං ඕකානො සො න සම්මතී.
3956. පබ්බතරුජා භිමවා පච්ඡෙදි සිලුවතො,
මමානුලිතතගකිංගු උපතිං² න ගෙග්ගයි.
3957. වත්ථං ගකිඤ්ච සප්පිඤ්ච අඤ්ඤඤච දිට්ඨධම්මිකං,
අසබ්බතඤ්ච තිබ්බානං සප්පිදනස්සිදං ඵලං.
3958. සඤ්චාචාරානසයනො සමාහිකුානනොචරො,
බොජ්ඣගිහනනොජනො අජ්ජ³ සප්පිදනස්සිදං ඵලං.
3959. කිලෙසා කුාපිතා මග්ගං හවා සමෙබ්බ සමුත්තා,
සබ්බාසවා පරිකම්භො විහරාමි අනාසතො.
3960. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨංගු සන්තිසක,
යිග්ගො විජ්ජා අනුප්පතො කතං බුද්ධංගු සාසනං.
3961. පටිසම්භිද්ද වතග්ගො විමොක්ඛාපිට අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤ ස්වර්තතා කතං බුද්ධංගු සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං අයසමා මෙතන්තුසෙත්ථරො ඉමා ගාථානො අහාසිත්ථාති.

මෙතන්තුසෙත්ථරංගු අපද්‍යනං තතීයං.

404. ධොතකමුත්ථරාපද්‍යනං

3962. ගඛිගා හාගිරපි තාම භිමවන්තා පසාවිතා,
තංගට්ඨියා ආරෙත අනුසඤ්ඤි තාවසද්.
3963. සොභිතො තාම අරුමො ගඛිතාකුලෙ සුමාපිතො,
තත්ථ පළමුතන්තෙ බුද්ධො වසතෙ ලොකතායසො.
3964. තීදසෙහි යථා ඉඤ්ඤ මනුජෙහි පුරකකිතො,
නිසීදි තත්ථ ගගවා අසමිතිතො' ව තෙසජි.
3965. තගරෙ හංගවතීයා වසාමි⁴ බ්‍රාහ්මණො අහං,
ජලසෙකා තාම තංගමන ඵවන්තාමො මහාමුනි.
3966. අට්ඨාරසසිංගතා පරිචාරෙතති මං තදා,
තෙහි සිග්ගෙහි සමිතො ගඛිතාතිරා උපාගමිං.
3967. තත්ථද්දසාසිං සමිතො තික්කුතෙ ධොතපාපකෙ,
ගාගිරපිං තරතෙත'හං⁵ ඵවං විතෙතසි තාවසද්.

¹ කර්ශනානං, ග්‍ර. කර්ශනානං, PTS. ² උපතිං, සිමු.
³ බොජ්ඣගිහරනො, ග්‍ර. ⁴ අහං, ග්‍ර. ⁵ තරතෙතං, ග්‍ර.

3955. මට පහළ වන්නා වූ වස්තු මුළුසත්වලෙහි ම රැස් කරණ කල්හි ද එයට ඒ අවකාශය නො පොහොණේ වේ.

3956. ඉතා උස් වූ හිමවත් පරිතරාජයා පවා මා අලෙවි දුන් සුවද විලෙවුන් හා උපමාවකට පමණ නො වන්නේ ය.

3957. වස්තු ද සුවද ද හිතෙල් ද මේ අත්බැව්හි දී ම ලබන ලද අනංසකාත නිවෘත්තය ද ඇත්තෙමි වෙමි හිතෙල් දනෙහි මේ විපාක යි.

3958. අද මම සතිපට්ඨානසංයමය ද, සමාධිධානනිවාරය ද බොධිසංඝභාජනය ද ඇත්තෙමි වෙමි හිතෙල් දන්ති මේ විපාක යි.

3959. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු ගවයෝ තහන ලදහ. සජ්ඣායයෝ සෑය කරණ ලදහ අනාසුව වූයෙමි වෙසෙමි.

3960. බුහුණේසියන් වෙත පැමිණීම මට ස්වාගත ම විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

3961. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඝඩ්ඝ්ඝවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආයුමෙන් මෙහෙතෙසා ස්වර්ගයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මෙහෙතෙසා ස්වර්ගවද්‍යනය තෙවැනි යි.

404. බෝතක ස්වර්ගවද්‍යනය

3962. හිමවත්ත ප්‍රභූත භාගිරපී ගඩ්ඝා නොමෝ (ගඩ්ඝානදිය) එකල්හි හංඝවතී තහරණාරයෙන් ගලා බස්නී ය.

3963. ගංඉවුරෙහි මැනවින් කරණ ලද ඡොභිත නම් ආරාමයෙක් විය. එහි ලොකතායක වූ පළමුතහර බුදුරජ තෙමේ වැඩ වෙසෙයි.

3964. තව්තිසාවෙහි දෙවියන් සහිත ශක්‍රයා මෙන් මනුෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද භාග්‍යවත් තෙමේ එහි අතිත කේශරසිංහ රාජයකු මෙන් වැඩහුන්නේ ය.

3965. මම හංසවතී තහරගෙහි බමුණෙක් ව වෙසෙමි. නමින් ඡලබ්‍රත නම් වෙමි. එනම් ඇති මහමුනිවරයෙක් වෙමි.

3966. එකල්හි අටළොස් සියක් (- එක්දහස් අටසියයක්) ශිෂ්‍යයෝ මා පිරිවරත්. ඒ ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරිවරණ ලද්දෙමි ගඩ්ඝාතිරයට එළඹෙමි.

3967. එහි දී කොහොත්තම් වරහිත දෙවා හළ පමි ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්සේ දිවිමි. (උත්තරන්තේ) භාගිරපී ගහ තරණය කරණ කෙණෙහි මම මෙසේ සිටිමි.

3968. “සායං පාතං කරන්තා’මෙ බුඬිපුඤ්ඤා මහාසං,
විහෙතයන්ති අත්තානං තෙයං අත්තා විහඤ්ඤාති.
3969. සදෙවනස්ස ලොකස්ස බුඬ්භිං අග්ගො පට්ඨවන්ති,
තස්මි මෙ දක්ඛිණේ කාරං ගතිමග්ගවිහාරාධනං.
3970. යනත්තන බුඬිසෙට්ඨස්ස සෙත්ථං ගම්මාය කාරසෙ,
කාරාපෙත්තිං ඉමං කම්මං සන්තරාමි ඉමං ගමං.”
3971. සත්තසග්ගං දම්මාන සෙත්ථං කාරාපසිං අහං,
සද්දසන්තා “කතං කාරං විපුලං මෙ ගම්මායාති.”
3972. කාරාපෙත්තිං තං සෙත්ථං උපෙසිං ලොකනායකං,
සිරසි අක්ඛලිං කම්මා ඉදං වචනම්බුචිං.
3973. “සත්තසග්ගස්ස වග්ගං කම්මා¹ කාරාපිතො මගා,
තවත්ථාය මහාසෙත්ථ පටිගණ්ඨ මහාමුති.”
3974. පදුමුත්තරො ලොකවිද්ධ අහුතීතං පටිග්ගනො,
තික්ඛුසංඝෙස නිසිද්දිත්ති ඉමා ගාථා අභාසථ:
3975. “ගො මෙ සෙත්ථං අකාරෙසි පසන්නො සෙති පාණ්ඨිති,
තම්මං කීත්තසිත්තාමි සුඤ්ඤා මම්ම භාසතො.
3976. දරිතො පබ්බතානො² වා රුක්ඛානො³ පඨිතොප්ඨං,
වුත්තාපි ලව්ඨති ධාතං සෙත්ථදුන්නසිද්ධං ඵලං.
3977. විරුද්ධමුලසන්තාතං තිත්ථොධම්මිව මාලුන්තා,
අමිත්තා තප්පසහන්ති සෙත්ථදුන්නසිද්ධං ඵලං.
3978. තාස්ස වොරු පසහන්ති තාඨිඤ්ඤානති ඛන්ඨියා,
සංඛෙ තරිස්සතාමිත්තෙ සෙත්ථදුන්නසිද්ධං ඵලං.
3979. අභිඤ්ඤානාසග්ගං සත්තං කම්මානාපසාපිතං,
පුඤ්ඤාකම්මෙති සංගුත්තා න ගම්මායන්ති චෙදනා.
3980. දෙවලොසෙ මනුස්සෙ වා ගම්මියානං සුඤ්ඤිමිත්තං,
තස්ස සම්මාපමඤ්ඤා නිබ්බතතිස්සති තාවදෙ.
3981. සග්ගස්සා වාතල්වා සිකුල්වා සිසවාහතා,
සායං පාතං උපෙසස්සන්ති සෙත්ථදුන්නසිද්ධං ඵලං.
3982. අගන්ත්වාන මනුස්සන්තං සුඛිතො’ගං ගම්මායාති,
ඉතාපි⁴ මුත්තස්සෙව ගම්මියානං ගම්මායාති.

1. දම්මා, මිජ්ඣ. 2. පබ්බතනො, මිජ්ඣ. 3. රුක්ඛානො, මිජ්ඣ.
4. චෙත්තං, මිජ්ඣ.

3968. “මහත් කීර්ති ඇති මේ බුද්ධිපුත්‍රයෝ සවස්සි ද උදයෙහි ද මේ ගහ තරණය කරන්නාහු තමන් වෙහෙසට පමුණුවන්. ඔවුන්ගේ ආත්මභාවය පෙළෙයි.

3969. දෙවියන් සහිත ලෝකයා අතුරෙන් බුදුරජ තෙම අඟුයයි කියනු ලැබේ. දක්ෂිණාසීගන් කෙරෙහි (කළ) සසර ගමන්මග පිරිසිදු කරණ පින්කම්කුළු මට නැත

3970. බුද්ධිශක්තියෙන් වහන්සේට ගගෙහි හෙයක් කරන්නෙමි තම ඉතා මැනවි. මේ පින්කම් කරවා මේ භවය තරණය කරමි යි.

3971. මා පිසින් කරණ ලද පින්කම් මහත්ඵල වන්නේ යයි අදහසින් මම ලක්ෂයක් දී සොයක් කරමිමි.

3972. ඒ හෙය කරවා ලෝකතායක බුදුරජුන් වෙත ඵලභියෙමි. සිරසෙහි ඇඳිලි බැඳ මේ වචනය ද කිමි:

3973. “මහාමුනින් වහන්ස, මා පිසින් ලක්ෂයක් වැය කොට ඔබ වහන්සේ උපදයා මහත් වූ හෙයක් කරවන ලදී. ඒ පිළිගණු මැනව” යි.

3974. ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ පද්මිකතර බුදුරජ තෙමේ භික්ෂුසමකයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළේ:

3975. “යමෙක් පතන් වූයේ සියතීන් මට හෙයක් කරවූයේ ද, මම හේ (කවරෙක්දැයි) පවසන්නෙමි. එහේ පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු

3976. මෙ තෙම කදුරකින් (=පථිතපිවරයකින්) වේවසි පථිතයකින් වේවසි ගසකින් වේවසි හිලිහුනේ තමුදු (ඉන්) හිලිහුනේ ම පිහිට ලබන්නේ ය. සේතුදානයාගේ මේ විපාක යි.

3977. වැඩිහිට මුල්සමූහය ඇති නුගගසක් වාතය බලගෙන් උදුරු නො දමන්නාක් මෙන් පසුතුරෝ (මොහු) නො මැඩලත්.

3978. මොහුගේ (දෙග) සොරු බලගෙන් පැහැර නො ගනිත් රජ-වරු මොහුට අවමන් නො කරත්. සියලු පසම්තුරන් ජය ගන්නේ ය. සේතුදානයාගේ මේ විපාක යි.

3979. එළිමහනකට ගිණේ තමුදු දැඩි අවිච්ඡිත්ත තැවුනේ තමුදු ඒ සේතුදානයා පුණ්‍යකම්යෙන් යුත් මොහුට (දුක්) වෙදනාවෝ නො වන්නාහු ය

3980. දෙව්ලොවෙහි හෝ ඕනිස්ලොවෙහි හෝ මැනවින් නිර්මිත හස්තියානයක් ඔහුගේ අදහස් පරිදි එකෙරෙහි පහල වන්නේ ය.

3981. වාතවෙනයෙන් දුටු හිසුවානන වූ දහසක් සෙසකිවයෝ උදය සවස වෙත එළඹෙන්නාහු ය. සේතුදානයාගේ මේ විපාක යි.

3982. මෙ තෙම ඕනිසත්බවට පැමිණ සැපවත් වන්නේ ය. මෙහි ඕනිස්කල්පි දු ඔහුට හස්තියානයක් වන්නේ ය.

3983. කප්පකතසහස්සමති ඔක්කාකකුලසමහවො,
භොගිමො නාම නාමෙන¹ සපා ලොකෙ හවිස්සති.
3984. සස්ස ඛමෙමසු දයාපදා ඕරසසා ඛමමතිමිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤා නිබ්බාසිස්සන්'නාසවො."
3985. අනතා මෙ සුකතං කම්මං ජලජ්ඣකමනාමකො,
තථ කාරං කුට්ඨාත පතෙත්තා'තා ආසවකකයං.
3986. පඛාතපතිතතෙත්තාමති උපසනෙත්තා නිරුපති,
නාගොච බකිතං ඡෙත්වා විතරුම් අනාසවො.
3987. ස්වාගතා වත මෙ ආසි බුද්ධිසංඛය්‍යා තතතිකො,
තීස්සො විජ්ජා අනුපාතනා කතං බුද්ධියා සාසනං.
3988. කිලෙසා කුපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා තපපිදති පුතඝ්ඤ්ඤො.
3989. පඵසමිද්ද වතභස්සා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා භොගිමො පෙරෙ ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

භොගිකපෙරස්ස අපද්‍යනං වතුත්තං.

405. උපසිවජේරාපද්‍යනං

3990. භිම්බනතස්ස අවිදුරෙ අනොමො තාම පබ්බතො,
අස්සමො සුකතො මය්‍යං පණ්ණකොලා සුමාපිතා.
3991. නදි ව සඤ්ඤා තපා සුපතිත්ථා මතොරමා,
අනුපතිජේ ජායන්ති පළමුපාලකා ඛහු.
3992. පාසිතා පාටුසා මව්ඤ්ඤා වලජා මුඤ්ඤාදොසිතා,
මච්ඡිකමිත්තසඤ්ඤා නදිකා සඤ්ඤා සදා.
3993. නිමිඤ්ඤා පුප්ඵිතා තථ අනසාකා බුද්ධාලකා,
පුත්තාගා භිජිපුත්තාගා සමපවතති මමස්සමං.

1. භොග්ගතත, මජ්ඣ.

3983. කලාලක්ඛයකින් මතුයෙහි බන්ධනාන වංශයෙහි උපදින්නා වූ තමන් ගොතම තම වූ ශායනා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

3984. උත්තමත්තේයේ ධර්මයෙහි දායාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කලාක් වැනි වූ ඔෆරන බුද්ධපුත්‍ර වූ මේතෙම සියලු ආශ්‍රවයන් (ප්‍රභාණපරිඥා වශයෙන්) දන ආශ්‍රව රහිතව පිරිනිවන් පාන්නේ ය” යි.

3985. පළමුතර බුදුරජුන් කෙරෙහි මා විසින් මැනවින් කරණ ලද කම්ම ආශ්වයකි. උත්තමත්තේ කෙරෙහි බුහුමන් කොට මම ආශ්‍රවක්‍ෂය සබ්බාත නිවණට පැමිණියෙමි වෙමි.

3986. කාය - ජීවිත දෙකින් අපරික්කාරිත වූයෙමි ව්‍යාධි කිරිමෙහි යෙදුනෙමි වෙමි. සත්ත්‍වන් වූයෙමි උපසාරිත වූයෙමි ඇතකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

3987. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාන්තයෙන් සාගත විය. පැමිණෙතලද ත්‍රිවිද්‍යාව ඇත්තාන. මා විසින් බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

3988. මාගේ කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. සියලු ආශ්‍රවයෝ ක්‍ෂය වූහ. දන් පුනර්භවයෙන් තැන.

3989. සිවුපිළිසිඬියාවෝ ද අභේදිමාත්‍යයෝ ද අබිභිඥාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුසසුන කරණ ලදි.

මේ අයුරින් ආශ්‍රමෙන් බෝධික සංවරයන් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදාළ හේක් යි.

බොතක සංවරාවදානය සිවුවැනි යි.

405. උපසිව සංවරාවදානය

3990. හිමිවතට නුදුරෙහි අන්‍යෝම තම පරීතයෙන් විය. මව එහි මැනවින් කල අසපුවෙක් විය. මනා කොට කටයුතු කිරීම වූ පන්තලක් ද විය.

3991. එහි මනා වූ කුඩා තොටු ඇති මනොඥ වූ නදියක් ගලා බසී. ඒ කුඩා තොටුවල බොහෝ පද්මෝත්පලයෝ හට ගතින්.

3992. පාසිත තම මත්‍යයෝ (=පපියෝ) ද පාචුස තම මත්‍යයෝ (=පුල්ලු) ද වලඳ තම මත්‍යයෝ (=වලයෝ) ද බුඤ්ඤා තම මත්‍යයෝ (=මොද්දු) ද රොහිත තම මත්‍යයෝ (=රෙහෙරු) ද යන මසුන් හා කැහුබුමන්ගෙන් ගැවසිගන්නා වූ නදිය ගැමකල්හි ගලා බසී.

3993. එහි කිමිරය, අයොකය, බුද්ධාලක (කුඩාමල් ඇඟිලක්) ය පුත්තාග (දෙමාග) හිරිපුත්තාග (කුඩුවල වැවෙහි දෙබ්) ය යන මේ වාක්‍යයෝ පිටි ගියාහු මාගේ අසපුවෙහි සුවද පතුරුවන්.

3994. කුට්ඨං පුප්ඵිතං තථ තිණසුලවතානි ව,
යාලා ව සලලා තථ වම්පකා පුප්ඵිතං ඛහු.
3995. අඤ්ඤාං අභිමුතතාං ව මහානාමාං ව පුප්ඵිතාං,
අතතාං මධුගතී ව පුප්ඵිතාං තෙ මමෙසාමෙ.
3996. උද්දලකා පාටලිකා යුථිකා ව පිටඛ්‍යුකා,
බිම්බිජාලකසඤ්ඤානාං සමනතාං අබ්බිගොජනං.
3997. මානඛතවා¹ සත්තලියො පාටලී සිංඤ්චාරකා,
අභේකාලකා ඛහු තථ තාලකුටා ව² පුප්ඵිතාං.
3998. සෙසලායතං ඛහු තස්ස පුප්ඵිතාං මම අස්සාමෙ,
එතෙහු පුප්ඵිමානෙහු³ සොහනති පාදපා ඛහු,
සමනතාං තෙන ගඤ්ඤිත වායතෙ මම අස්සාමො.
3999. හරිතකා ආමලකා අමබා ජම්බු විජිටකා,⁴
කොලා හල්ලාතකා බිල්ලා ඵාරුසකථලානි ව.
4000. තිංජුකා ව පියාලා ව මධුකා කාසුමාරියො,⁵
ලබ්ජා පතතාං තථ කුදලී බදරිථලා.⁶
4001. අමබාටකා ඛහු තථ වලලිකාරථලානි ව,
බීජපුරසපාරියො⁷ ඵලිතාං මම අස්සාමෙ.
4002. ආලකා ඉසිච්ඡිකා ව තතො මොදථලා ඛහු,
අවචා පක්කහරිතා පිලකඤ්ඤමබ්බති ව.
4003. පිප්ඵලී මරිවා තථ තිඤ්ඤායා ව කපිත්තා,
උදුමබරතා බහවො කණ්ඩපක්කා ව පාරියො⁸
4004. එතෙ වසෙඤ්ඤ ව බහවො ඵලිතාං අස්සාමෙ මම,
පුප්ඵරුක්කපි බහවො පුප්ඵිතාං මම අස්සාමෙ.
4005. ආලවා ව කලමබා ව බිලාලී තක්කලානි ව,
ආලකා තාලකා චෙව විජ්ජනති අස්සාමෙ මම.
4006. අස්සමස්සා⁹ විදුරෙ මෙ මහාජාතස්සරො අහු,
අපච්ඡාදකො සිතජලො සුංඤ්ඤො මනොරමො.
4007. පදුමුපාලා ඛහු තථ පුණ්ඩරිකසමායුතා,
මිඤ්ඤාසකති සඤ්ඤානාං තාතාගඤ්ඤමෙරිතාං.

1. මානසාරා, මජ්ඣ. මානසාරා, භා. මානසිකා වා, PTS.
2. තාලකුටි ව, මජ්ඣ. 3. පුප්ඵිජාතහු, මජ්ඣ.
4. අබ්බිමුච්ඡිකිතකා, මජ්ඣ. 5. කාසුමාරියො, මජ්ඣ.
6. මහරිථලා, භා. PTS. 7. මරුංජපාතා ව, භා.
8. කඤ්ඤාපණ්ණා ව හරියො, මජ්ඣ.
9. මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

3994. එහි පිපි හියා වූ කෙලිද වාක්‍ෂයෝ ද බෝලිද්දවනයෝ ද, සාලවාක්‍ෂයෝ ද, එසේ ම පිපි හියා වූ සලල (=නාර) වාක්‍ෂයෝ ද වච්චක (සපු) වාක්‍ෂයෝ ද එහි බොහෝ වෙති.

3995. පිපි හියා වූ කුඹුක් ද ගොනොඹු ද උක්ගස් ද, පිපි හියා වූ පියා ගස් ද, මඩුගනි වාක්‍ෂයෝ ද මාගේ අසපුවෙහි බොහෝ වෙති.

3996. ඇඟලය පළොල්ය සිනිද්දය පුවතුය රත්කරමය යන මේකී වාක්‍ෂයන්ගෙන් මාගේ අසපුව භාත්පස අඛයොදුනක් තත්ති වැසී ගියේ ය.

3997. පිපුණා වූ මාතඛයා නම් වාක්‍ෂයෝ ද, සත්පෙති දෑගමන් ද පළොල් ද නික ද රැකගුන ද තාලකුට නම් වාක්‍ෂයෝ ද එහි බොහෝ වූහ.

3998. මාගේ ඒ අසපුවෙහි පිපුණා වූ ගල්මල් ද බොහෝ ය. මේ වාක්‍ෂයෝ පිපෙන කල්හි බෙහෙවින් ගොඩිත්. ඒ හුවදිත් මාගේ අසපුව භාත්පස සුවද හමයි.

3999. අරඵ, තෙල්ලි, අඹ, ජමු, බුඵ, බෙබර, බදුපු, බෙලි, බොරඵදමුණු යන මේ වාක්‍ෂයන්ගේ ඵල ද,

4000. කිහිඊ, පියල්, වැල්මි, කාසුමාටිය, දෙල්, කොස් කෙසෙල්, බෙබර යන මොවුන්ගේ ඵලයෝ ද එහි බොහෝ වෙති.

4001. ඇඹරැල්ල, වල්ලිකාර ඵලයෝ ද එහි බොහෝ වෙති. ලජ්නාරක, සපාරිය මේ වාක්‍ෂයෝ ද මාගේ අසපුවෙහි පල ගත්තාහු වෙති.

4002. ආලක, ඉසිමුග්ග (=වනමුං), යලි මොදඵල යන මොහු එහි බොහෝ වෙති. භාත්පස වූ පුලිල දිබුල් ද යන මේ වාක්‍ෂයෝ ඵල හරිත වූවාහු ය.

4003. නිප්පිලි, මිහිස්, නුග, දිවුල්, දිබුල්, කණ්ඩපකක, පාරිය මේකී වාක්‍ෂයෝ එහි බොහෝ වෙති.

4004. මේ වාක්‍ෂයෝ ද භාවත් බොහෝ වාක්‍ෂයෝ ද මාගේ අසපුවෙහි පල ගත්තාහු වෙත්. මාගේ අසපුවෙහි බොහෝ මල් ගස්ද, පිපුණාහු වෙත්.

4005. ආලව, කලඹ, කිලාලි, තකකල, ආලක, තාලක, යන අල ද ද මා අසපුවෙහි වෙත්

4006. මාගේ අසපුවට නුදුරෙහි පැතැදි සිසිල් දිය ඇති මනා තොට ඇති සිත්කපු සවයංජන විලක් විය.

4007. සුදුතෙඵමි හා රතුතෙඵමි හා උපුල් එහි බොහෝ ය. මදුර ගස්වලින් වැසී ගිය තඹාගය තොසක් සුවද හමයි.

4008. ගඬාං ගණනනි පදුමා අසෙසද පුප්ඵනති කෙසරී,
මිපුප්ඵපනතා තීට්ඨනති පදුමකණ්ණිකා¹ ඛු.
4009. මධු භික්ඛාං සවති ඩිරං සප්පි මූලාශ්‍රිති,
සමනතා භෙන ගණිත තාතා ගනිසමෙරිතා.
4010. කුමුද අම්බෙති ව නසිතා දිස්සරෙ ඛු,
ජාතස්සරස්සානුකූලං කෙතකා පුප්ඵතා ඛු.
4011. සුපුල්ලා ඛණුජ්චා ව සෙතචාරි සුභනිකා,
කුමේලා සුංසුමාර ව ගහකා තථ ජායරෙ.
4012. උග්ගාහකා අජගරු තථ ජාතස්සරෙ ඛු,
පාසිතා පාචුසා මට්ඨා වලජා² මුඤ්ජරොතිතා.
4013. මට්ඨකට්ඨප සඤ්ජනතා අපථා පමපට්ඨෙති ව,
පාරෙවතා රජිතාං කුකුථා³ ව තදිවර.
4014. දිඤ්ඤා වකකචාකා ව චම්පකා ජවජ්චකා,
කුලඤ්ඤා උකකුසා ව සෙනකා උඤ්ඤි ඛු.
4015. කොට්ඨකා සුකපොතා ව කුලීරා⁴ චම්ඤ ඛු,
කාරෙණිගො⁵ ව තීලකා උපජ්චනති තං සරං.
4016. සිතා ව්‍යග්ගා ව දීපි ව අම්බකාකහරම්බකා,
චානරු කිනතරා චෙව දිස්සනති මම අස්සමෙ.
4017. තාති ගනිති සංගහෙනා හක්ඛියහෙනා ඵලානතං,
ගණිතදානං පිච්චෙනා ව වසාමි මම අස්සමෙ.
4018. ඵණ්ණිකා වරුතා ව පසදා බුද්ධරූපතා,
අග්ගිකා සොභිකා චෙව වසනති මම අස්සමෙ.
4019. තංසා කොඤ්චා මසුරු ව සාමිකා පි ව කොකිලා,
මඤ්ජරිකා ඛු තථ කොසිකා පොට්ඨසිසකා.
4020. පිසාචා දාහවා චෙව කුම්භණ්ඩා රතඛසා ඛු,
හරුලා පනනතා චෙව වසනති මම අස්සමෙ.

1. පදුමකණ්ණිකා, මජ්ඣ. 2. බලජා, මජ්ඣ. 3. කුකුථා හා.
4. කුලීරා, මජ්ඣ. 5. කාරෙණියා, හා.

4008. පද්මයෝ ගැබ් ගණිති. ඇතැම් පද්මයෝ පිපත්. (ඇතැම් පිපුණි) පිපුනා වූ පත්‍රයෝ වෙති. පද්ම කර්ණිකාවෝ ද බොහෝ වෙති.

4009. තෙළුමලින් මී ද තෙළුමලින් කිරි හා හිතෙල් ද වැසිරේ. තොහෙක් සුගති වගනය වූවාහු හාත්පස සුවදින් සුභත ය.

4010 කුමුදු සුවද ද අභිමල් සුවද ද හමත වාතයෝ විද්‍යමාන වෙති. ස්වයංජාත වීල් ඉවුරෙහි පිපුණු වැටකෝ ගත් බොහෝ ය.

4011. මැනවින් පිපුනු සුවදවත් බදුවද ද, සෙනවාරිපුෂ්පයෝ ද වෙති. කිඹුලෝ ද (සු - සු හඬ නගමින් දිග මතුපිට කපින් දිග බුබුළු වනවත්තා වූ) ගැටකිඹුලෝ ද, ජලජ වණි සත්‍යයෝ එහි හටගනීති.

4012 - 4013. උඛට මතුම් ගොදුරු බැහැගන්නෝ ද පිඹුරෝ ද ඒ විෂලහි බොහෝ වෙති. (එය) පෙටියෝ, සුල්පු, වලයෝ, මොදදු, රෙහෙරු, මෙකි මසුන් හා කැහුවුවන්ගෙන්ද ගැටකි ගත්තේ ය. යළි හුණුපුලුවන්ගෙන් ද (එ විල) ගහණය. පරෙටියෝ, රවිතංඤයෝ, කුකුළුක නම් පක්ෂිහු, තද්වර නම් පක්ෂිහු,

4014. කිරලපක්ෂිහු සත්වා ලිහිණියෝ, වමපක පක්ෂිහු, (ජීව - ජීව යන අනුකරණයෙන් හඬන) ජීවජීවක පක්ෂිහු, ලෙහෙහු, උක්කුස නම් වූ කබරුස්සෝ, සෙනක නම් වූ උකුස්සෝ, උඬුර නම් වූ පක්ෂිහු ද එහි බොහෝ වෙති.

4015. ඉකංඨක නම් පක්ෂිහු, සුව (=හිරු) පොතකයෝ, කකුළුවෝ, සෙමරු යන මෙකි සත්‍යයෝ ද එහි බොහෝ වෙති. කාරෙණිය, තිලක යන මොහු ද එ විල ඇසුරු කොට ජීවත් වෙති.

4016. සිංහයෝ, වෘහයෝ, දිවියෝ, වලස්සු, කොක්කහවෝ, කර්ඛානා වලස්සු, වදුරෝ ද මාගේ අසපුවෙහි පැණෙත්.

4017. මම ඒ සුවද ආශ්‍රාණය කරමින් එලවැසි බුද්ධීන් සුවද දිග පානය කරමින් මාගේ අසපුවෙහි වෙහෙමි.

4018. එණිමාගයෝ, හුරෝ, පසදමාගයෝ, (ඔවුනට වඩා කුඩා ස්වරූප ඇති) බුදුරූපකයෝ, අග්නික, ජොතික නම් සත්‍යයෝ ද මාගේ අසපුවෙහි වෙහෙත්.

4019. හංසයෝ, කොස්වාලිහිණියෝ, මොණරු, සැලලිහිණියෝ, කොවුලෝ, මඤ්ජික නම් සත්‍යයෝ ද, බකවුහුණෝ පොට්ඨකික නම් පක්ෂිහු ද එහි බොහෝ වෙත්.

4020. පිසාවයෝ, අසුරයෝ, කුඹාණකියෝ, රකුයෝ ද බොහෝ වෙති. ගුරුලෝ ද සර්පයෝ ද මාගේ අසපුවෙහි වෙහෙත්.

4021. මහානුභාවා ඉසයො සනතවිතතා සමාහිතා,
කම්මකිලුබරා සබ්බෙ අජිත්තතරවාසනා,
තෙ ජවාභාරභරිතා¹ වසනති මම අස්සමෙ.
4022. සුභමිතතඤ්ච පෙක්ඛනතා නිපකා සනතවුතතීනො,
ලාභාලාභෙන සනතුට්ඨා වසනති මම අස්සමෙ.
4023. වාකචීරං ධුතනතා තෙ ථොථෙවනතා² ජිතවම්මකං,
සබ්බලෙහි උපත්ථාංග වජ්ජනති අම්බරෙ සද්දං³
4024. ත තෙ දකං ආභරනති කට්ඨං වා අග්ගිදුරුකං,
සසඤ්ච උපසම්පන්නා පාටිතිරසසිදං එලං.
4025. ලොහදෙණිං ගහෙත්වාන වතමජෙඤ්ච වසනති තෙ,
කුඤ්ඤරාව මහාතාගා අසමිතිතාව කෙසරි.
4026. අඤ්ඤා ගවජ්ජනති ගොයානං අඤ්ඤා පුබ්බවිදෙහකං,⁴
අඤ්ඤා ච උතතරකුරුං සකං බලමවසසිතා,⁵
තතො පිණ්ඩං ආභරිතා පරිභුඤ්ජනති එකතො.
4027. සබ්බසං පක්ඛමනතානං උග්ගතෙජාන තාදිනං,
අජිතවම්මසද්දෙන වතං සද්දයතෙ තද්දං.
4028. එදිසා තෙ මහාචීර සිසං උග්ගතපා මම,
පරිවුතො අකං තෙහි වසාමි මම අස්සමෙ.
4029. තොසිතා සකකමෙත්ත වීතීතාපි සමාගතා,
ආරාධසිංසු මං එතෙ සකකමාහිලාසිනො,
සිලුවනො ව නිපකා අප්පමඤ්ඤාසු කොට්ඨං.
4030. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආනුභීතං පටිග්ගහො,
සමයං සංවිදිත්වාන උපගච්ඡි විනායකො.
4031. උපගතත්වාන සමුද්ධො ආතාපි නිපකො මුනි,
පතනං පග්ගග්ග සමුද්ධො භික්ඛාය මමුපාගමි.
4032. උපාගතං මහාචීරං ජලජ්ජනමනායකං,
තිණසන්ධරං පඤ්ඤාපෙත්වා⁶ සාලපුප්ඵති මකිරිං.
4033. නිසීදෙත්වාන⁶ සමුද්ධං තට්ඨා සංවිග්ගමානසො,
බිප්පං පබ්බතමාරුග්ග අගරුං අග්ගහිං අතං.

1. ජවාභාරභරිතාව, මජ්ඣ. ජවාභාරභරිතා ව, සක. 2. තද්දං, මජ්ඣ.

3. පුබ්බවිදෙහකං සහ PTS. 4. බලමවසසිතා, සහ PTS.

5. පඤ්ඤාපෙත්වා, මජ්ඣ.

6. නිසාදෙත්වාන, මජ්ඣ. නිසීදිත්වාන, සහ.

4021. මහත් අනුභාව ඇති සත්ත්වන් සිත් ඇති එකක වූ, පැන්-කෙත්ති දරන්නා වූ අප්‍රත් දිවියම් උතුරුසඵ කොට හදින්නා වූ ඒ සියලු සාමිහු දළමඩුලු බරින් යුතු වූවාහු මාගේ අසපුවෙහි වෙසෙත්.

4022. විශදවූ පමණ දුර බලන්නා වූ ප්‍රාඥ වූ ශාන්ත පැවැතුම් ඇති ලාභ - අලාභ දෙකින් ම සමසේ සතුටු වන්නා වූ (සාමිහු) මාගේ අසපුවෙහි වෙසෙත්.

4023. වැහැරි සිවුරු කවරා කරවමින් අදුන් දිවියම් පොලා හරිමින් සාකික බ්‍යාතබලයෙන් සිරිබවට පත් ඔහු හැම කල්හි අතසෙති යෙති.

4024. ඔහු දිය හෝ දර හෝ හිනිහානාදඩු හෝ ගෙණ නො එති. ඒ දිය ආදීහු තෙමේ ම ඔවුන් ලඟට පැමිණියාහු වෙති. ප්‍රාතිහායනී-යාගේ මේ විපාක යි.

4025. ඔහු ලොකො දෙණක් ගෙණ කුසුරු නම් වූ මහාකසානී රාජ-යන් මෙන් ද, නිර්භීත කෙශරසිංහයන් මෙන් ද වනමැදෙහි වසත්.

4026. (මේ සාමින්නෙන්) සාකික බ්‍යාතබලයෙහි වසී වූ ඇතමෙක් අපරයෝයාතයට යෙත්. ඇතමෙක් පුරිවිදේහයට යෙත්. ඇතැ-මෙක් උතුරුතුරු දිවසිතට යෙත්. ඒ ඒ තැනින් පිටු ගෙණවුත් සියලු දෙන ම එකතුව වලදත්.

4027. උග්‍ර වූ තෙද ඇති තාදිගුණ ඇති එසේ අතසින් යන්නා වූ සියලු සාමින්නේ අදුන් දිවියම් හසින් එකල්හි වනය හඬ නගන්නාක් මෙන් වෙයි.

4028. මහාචිරයන් වහන්ස, උග්‍රතපස් ඇති මෙබඳු ශිෂ්‍යයෝ මාගේ (අසපුවෙහි වෙති.) ඔවුන් විසින් පිරිවරන ලද මම මාගේ අසපුවෙහි වෙසෙමි.

4029. සාකික (බ්‍යාතකායනීයෙන් කුස්වූ සිල්වත් වූ ප්‍රාඥ වූ (මේතතා කරුණා වූ දිනා උපේක්‍ෂා යත) අප්‍රාමාණ්‍ය ධර්මයන් විෂයයෙහි දක්‍ෂ වූ. සියකමහි ඇලුනාවූ එක් රැස්වූ ශිෂ්‍යයෝ මා සිත් ගන්නාහු ය.

4030. ලෝකයාගේ පුරාවත් පිළිගන්නා වූ විනායක වූ පළමුතතර බුදුරජ තෙම සුදුසු කල් දත එතැනට එලඹියේ ය.

4031. එලඹ කෙලෙස් තවත විශ්‍යයෙන් යුතු වූ ප්‍රාඥ වූ මෛතගුණ ඇති සඵඥ තෙමේ පාත්‍රය ගෙණ පිටු පිණිස මා වෙත වැඩියේ ය.

4032. (එ සේ) වැඩියා වූ පළමුතතර බුදුරජන්හට තණ ඇතිරියක් පණවා සල්මල් විසිර විමි.

4033. සම්බුදුරජන් වඩා හිඳවා ප්‍රියසෙන් පිතා හියෙම් ප්‍රිය සෙන් ම සැලෙන සිත් ඇත්තෙම් වහා පච්ඡයට නැගී මම අහිල් රැස් කොට හසිමි.

4034. කුමනමතනං ගනෙතාන පනසං දෙවගන්තිකං,
බ්බෙකි ආරොපසිත්වාන උපගච්ඡිං ටිනායකං.
4035. එලං බුද්ධස්ස දම්මාන අගරුං අනුලිප්පනං,
පසන්නවිතොතා සුමනො බුද්ධසෙට්ඨං අවිඤ්ඤං.¹
4036. පදමුත්තරෙ ලොකවිදු ආහුතීතං පටිග්ගහො,
ඉසිමරෙකි තිසිදිත්වා ඉමා ගාථා අනාසථ.
4037. “ගො මෙ එලඤ්ඤ අගරුං ආසනඤ්ඤ අදසි මෙ,
තමගං කිත්තසිසාමි සුඤ්ඤං මම ගාසෙතො.
4038. ගාමෙ වා යදි වා'රඤ්ඤ පබ්බාසරෙසු ගුහාසු වා,
ඉමස්ස විතතමඤ්ඤාය නිබ්බතතිස්සති ගොජතං.
4039. දෙවලොකෙ මහුස්සෙ වා උපපන්නො අයං තරො,
ගොජතෙති ව චජෙති පරිසං තපසසිසති.
4040. උපපජ්ජති යං ගොතිං දෙවතනං අථ මානුසං,
අකෙඛානගොගො හුත්වාන සංසරස්සත'යං තරො.
4041. තිංස කප්පසහස්සාති දෙවලොකෙ රමස්සති,
සහස්සකඛතඤ්ඤං රුජා ව චක්කවත්ති හවිස්සති.
4042. එකසත්තතිකඛතඤ්ඤා දෙවරජං කරිස්සති,
පදෙසරජං පිටුලං ගණනාතො අසංඛං.
4043. කප්පසහස්සාති ඔක්කාකඤ්ඤාපච්චො,
ඤ්ඤාතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
4044. තස්ස ධර්මෙසු දයාදෙ ඔරසො ධර්මනිමිතො,²
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරිස්සත'නාසවො.”
4045. සුලභිලාහො ලභො මෙ ගො'තං අද්දකම් නායකං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතා බුද්ධස්ස සංසතං.
4046. ගාමෙ වා යදි වා'රඤ්ඤ පබ්බාසරෙසු ගුහාසු වා,
මම සබ්බප්පමඤ්ඤාය ගොජතං ගොති මෙ සද්ද.
4047. කිලෙසා කොපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො'ව බ්බතං ජෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
4048. සවාගතං චත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනාහිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතා බුද්ධස්ස සංසතං.
4049. පටිසම්භිද්ධ විතපස්සා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
- ඉත්ථං සුදං ආසමා උපසිමො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උපසිමෙත්තරස්ස අපද්‍රව්‍යං පඤ්ඤිමං.

1. අවිඤ්ඤං, ජේසං. 2. උපසිමො ත.මි නාමෙන ගෙසසති සමුත්තාවතො, භා.

4034. කලයක් පමණ වූ දිව්‍යමය සුවද ඇති (ඉදුනු) කොත් ගෙඩියක් ද කමරෙහි තබා ගෙන බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි.

4035. මම බුදුරජුන්හට ඒ එළය පිළියක්වා අහිල් ද ආලෙප කෙළෙමි. මම පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමිතස් වූයෙමි බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වැන්දෙමි.

4036. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ පළමුකර බුදුරජ තෙම සාමිත් මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

4037. “යමෙක් මට මේ (කොත්) එළය ද, අහිල් ද, ආසනය ද, දුන්නේ ද, හේ (කවරෙක්දැයි) මම තොපට කියමි. එසේ කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු:

4038. ගමෙහි හෝ යළි අරණෙහි හෝ පබ්බාරයන්හි හෝ ගුහාවන්හි හෝ වසන මොහුගේ සිත් දැන බොජුන් උපදී.

4039. මේ ඕනිස් තෙම දෙව්ලොව හෝ ඕනිස්ලොව උපන්නේ නොජනනයන් ද වසාගෙන් ද පිරිස තාජත කරන්නේ ය.

4040. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් ගොතියක උපදී නම් නො කැලබුනු තොගසමපත් ඇත්තේ ව මේ ඕනිස් තෙම සසර සැරිසරතේ ය.

4041. (මේ තෙම) කප් කීස්දහසක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය. දහස් වරක් සක්විහි රජ වන්නේ ය.

4042. එක්සැත්තැ වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. (මොහු ලබන) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් හිඤ්ඤ නො හැකිය.

4043. මෙයින් කල්‍යාණයකින් මතුයෙහි බහුකාංග කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් හොඳම නම් ශාක්‍යා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

4044. උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි දායාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කලාක් වැනි වූ ඖරය බුද්ධපුත්‍ර වූ (මේ තෙම) සියලු ආභූවයන් (ප්‍රකාශපරිඥ වශයෙන්) දැන ආභූව රහිතව වසන්නේ ය.”

4045. ඒ මම ලෝකතායකයන් වහන්සේ දිවිමි. මා විසින් මැනවින් ලැබියයුතු ලාභය ලබන ලදී. ත්‍රිවිද්‍යාවේ පැමිණෙන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4046. ගමෙහි හෝ යළි අරණෙහි හෝ පබ්බාරයන්හි හෝ ගුහාවන්හි හෝ මා කැමැත්තට අනුව හැම කල්හි මට බොජුන් පහළ වේ.

4047. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ හැම ගවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු අනාභූව ව වෙසෙමි.

4048. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4049. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද, අභව විමොක්‍ෂයෝ ද, භබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආභූමත් උපසිවසම්චරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් සි.

උපසිවසම්චරයන් වහන්සේ පස්වැනි සි

406. නන්දකපේරාපද්‍යනං

4050. මිගලදො පුරෙ අසීං අරඤ්ඤ කාතනෙ අහං,
පසදං මිගමෙසනෙතා සයමහුං අද්දහං ජිනං.¹
4051. අනුරුද්ධා නාම සම්බුද්ධා සයමහු අපරාර්ථනො,
විවෙකකාමො සො හිරො වනමජ්ඣෙකානගී තදා.
4052. චතුර්දණ්ඩ ගහෙත්වාන චතුර්ධානෙ ධර්මසතං,
මණ්ඩපං සුකතං කතා පදමපුපෙථගී ඡාදයිං.
4053. මණ්ඩපං ඡාදයිත්වාන සයමහුං අභිවාදයිං,
ධුත්‍රං තපේව නිකක්ඛ පබ්බජං අනගාරියං.
4054. පබ්බජිතස්ස අවිරං² ව්‍යාඪි මෙ උපපජ්ජථ,
පුබ්බකම්මං සරිත්වාන තත් කාලකතො අහං.
4055. පුබ්බකමේමින සංයුතො තුසිතං අගමාසකං,
තප්ප සොණ්ණමයං ව්‍යමහං නිබ්බතනගී යදිජ්ඣං.
4056. සහස්සයුග්ගානගවාහිං දිබ්බයානමසිට්ඨිනො,
අරුභිත්වාන තං යාහං ගච්ඡාමහං යදිජ්ඣං.
4057. තතො මෙ නිගමානස්ස දෙවගුතස්ස මෙ සතො,
සමන්තා යොජනසතං මණ්ඩපො මෙ ධරියතී.
4058. සයතෙ'හං තුවට්ටාමි අච්චන්තං³ පුපථසස්සනෙ,
අත්තජිකඛා ව පදුමා වස්සන්ති⁴ නිවට්ඨාලිකං.
4059. මරිචිකෙ ඵන්දමානෙ තප්පමානෙ ව අතපෙ,
න මං තාපෙති අතාපො මණ්ඩපස්ස ඉදං ඵලං.
4060. දුග්ගතිං සමතික්ඛනෙතො අපායා පිහිතා මම,
මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා සන්තාපො මෙ න පිජ්ජති.
4061. මනිසඤ්ඤං අභිට්ඨාය ලොණතොසං තරාමහං,
තස්ස මෙ සුකතං කම්මං බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4062. අපථමපි⁵ පථං කතා ගච්ඡාමි අනිලඤ්ඤෙ,
අතො මෙ සුකතං කම්මං බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4063. පුරෙබ්බතිවාහං ජානාමි දිබ්බවකුට්ඨ විසොධිතං,
අතවා මෙ පරික්ඛණා බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4064. ජනිතා පුරිමා ජාති බුද්ධස්ස ඕරසො අහං,
දයාදො'මගි ව සද්ධමේම බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.

1. අහං, මජ්ඣං. 2. න වරං පබ්බජිතස්ස, මජ්ඣං. 3. අච්චන්තො, මජ්ඣං.
4. වස්සන්තො, මජ්ඣං. 5. අභිමානං, සං.

406. නන්දක ස්වර්ථදානය

4050. පෙර මම මහවෙතෙහි වැද්දෙත් වීම්. පසද මාගයකු සොයන්නෙමි සියල්ල තෙමේ ම දත් බුදුරජන් දිවිමි.

4051. පස්මරුන් දිනු, ස්වයං විදි ප්‍රාඥ වූ අනුරුද්ධ නම් සම්බුදු තෙම විවෙක සැප කැමැත්තේ එකල්හි වහමැද පිහිසියේ වේ.

4052. මම (දඬු සතරක් එක් කොට කෙළවරකින් බැද සාදා ගත්) වතුදණකය ගෙණ දඬු සතර තැනක පිහිටන සේ (දිග හැර) තැබීමි. මැනවින් මුළුවක් ද කොට තෙවම් මල් වලින් වැසීමි.

4053. ඒ මුළුව (තෙවම්මලින්) වසා බුදුරජන් වැන්දෙමි. දුන්න එහි ම තබා ශාසනයෙහි පැවිදි වීමි.

4054. පැවිදි වී නො බෝ කලකින් මට රොගයෙන් විය. පුච්ඡමි සිහිපත් කොට මම එහි කල්‍යාණය කෙලෙමි.

4055. (ඒ පසේබුදු රජුත්තට භූමිය පිදීමේ) පුච්ඡකමි හා යෙදු-
නෙමි මම තුනිත දිව්‍යලොකයෙහි උපනිමි. එහි කැමති ද ලැබෙන
රුවන්මුවා විමතක් පතල වේ.

4056. ඉබ්බයේ ම දහසක් අසුන් උසුලන දිව්‍යයානය පතල වෙයි. මම
ඒ දිව්‍යයානයට නැගී කැමති තැනකට යෙමි.

4057. ඒ යානයෙන් ගෙණ යනු ලබන්නා වූ දෙව් වූ ම මා
හාත්පස යොදුන් සියක් තන්හි මට මණ්ඩපයක් දැරෙයි.

4058. මම නිති මල් අකුල යහතෙහි තිදමි. තිරතුරුව ම
අහසිනු දු තෙවම්මල් වැසි වසි.

4059. ඕරිතු සැලෙන අච්ඡ පහරන කල්හි දු ඒ අච්ඡ මා නො
තවයි. මණ්ඩපයකයාගේ මේ විපාක යි.

4060. දුගතිය ඉක්මවූයෙමි වෙමි. අපායෝ මට වසන ලදහ.
මණ්ඩපයෙහි හෝ වාක්‍ෂමූලයෙහි හෝ හුන්නා වූ මට සන්තාපයෙක් නො
වේ.

4061. පැවිච්ඡි සංඥාව ඉටා මම මහසසුර තරණය කරමි. ඒ මා
පිසින් මැනවින් කරණ ලද කම්ඵලය යි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4062. නො මග ද මග කොට අහසෙහි යෙමි. මා පිසින් මනා
කොට කරණ ලද කමිය ආශ්වායී යි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4063. පෙර පිසු කදපිට්ටෙල දනිමි. දිව්‍ය පිරිසිදු කරණ ලදි.
මාගේ ආත්‍රවයෝ ක්‍ෂය කරණ ලදහ. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4064. පුරිම ජාතීනු කරණ ලදහ. බුදුරජුන්ගේ ඖරස පුත්‍ර-
යෙක් වීමි. සඤ්චිකයෙහි දායාද (=උරුමය ඇත්තෙක්) වෙමි. බුද්ධිපුජාවෙහි
මේ විපාක යි.

4065. අරාධිතො'මිති සුගතං ගොතමං සකාපුඤ්චං,
බමමධිපජා බමමදයාදො බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4066. උපට්ඨිනාන සමුද්ධං ගොතමං සකාපුඤ්චං,
පාරභිගමනිකං මග්ගං අපුට්ඨිං ලොකනායකං.
4067. අජ්ඣිවෙඨා කථාසි බුද්ධො ගමථීරං තිපුණං පදං,
තඤ්ඤාං බමමං සුභාන පතෙතාමස් අසවකඛයං.
4068. අගො මෙ සුකතං කමමං පරිවුද්දොමිති ජාතියා,
සබ්බාසවපරිකම්මණා නප්පිදානි පුතබ්බවො.
4069. කීලෙසා කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බ සමුගතා,
තාගො' ව ඛකුතං ඡෙතවා විහරාමි අතාසවො.
4070. ඤානතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසමධිස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජා අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4071. පටිසම්මිදා වතස්සො පිමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභික්ඛාදා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා නිද්දෙසො ථෙරෙ ඉමා ගාරාගො අගාසිත්ථාසී.

නිද්දෙසෙත්ථරස්ස අපදානං ජට්ඨං.

407. ගෙමකත්ථෙරාපදානං

4072. පඤ්ඤාකුටං නිස්සාය අනෙකාමො නාම තාපසො,
අග්ගමං සුකතං කතා පණ්ණසාලෙ වසී තදා.
4073. සිද්ධං තස්ස තපොකමමං සිද්ධිපතො සකෙ බලෙ,
සකසාමඤ්ඤාපිකතතො ආතාපි නිපකො මුනි.
4074. විහාරෙදා සකමසෙ පරවාදෙ ව කොපිදෙ,
පටෙඨා භූමනනලිකමිති උපාතමිති ව කොපිදෙ.
4075. විතනොකො නිරුරමො අපාතාගෙ අලොපුපො,
ලාතාලාභෙන සනතුට්ඨා කාසී කාතරතො මුනි.
4076. පියදස්සි නාම සමුද්ධො අග්ගො කාරුණිකො මුනි,
සතෙත තාමරතුකාමො සො කාරුණාය ඵරී තදා.
4077. බොධිතෙයං ජතං දිස්සා පියදස්සි මහාමුනි,
වකඛවාලසකස්සමපි ගන්තවා ඔවදතෙ මුනි.
4078. මමුද්ධරිතුකාමො සො මමස්සමමුපාගමි,
ත දිට්ඨො මෙ ජිනො පුබ්බො න සුතො පි ව කස්ස පි.

4065. ශාක්‍යකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම බුදුරජුන් ආරාධනය (=භතුටු) කෙලෙමි. ධර්මයට ධර්මයක් වූයෙහි ධර්මයට දයාද වෙමි. බුද්ධිපුරාවෙහි මේ විපාක සි.

4066. ශාක්‍යකුලාභිලක් වූ ගෞතම බුදුරජුන් උවටැත් කොට බුදුරජුන්ගෙන් නිවන්මග විවෘතවෙමි.

4067. (මා විසින්) ආරාධිත වූ බුදුරජු තෙම ගාමුරු වූ සිසුම් වූ නිජාණපදය වදාළේ ය. මම උන්වහන්සේගේ ධර්ම අසා ආසුරිකයා සබ්බාත නිවනට පැමිණියෙමි.

4068. මා විසින් මැනවින් කරුණු ලද කමය ආයවයයි සි. (නැවත සහරෙහි) ඉපදීමෙන් මිදුනෙමි වෙමි. ක්‍ෂය කළ සියලු ආසුරියන් ඇත්තෙමි වෙමි. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

4069. කෙල්කයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නෂ්ට ලදහ. ඇත් රජතුමෙක් බැලුම් සිදු අනාසුරි ව වෙසෙමි.

4070. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාගත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණු ලදී.

4071. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද. අසව විමොක්‍ෂයෝ ද, අබ්බිඤ්චෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරුණු ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණු ලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂමත් නිශ්ඤාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේක් සි.

නිශ්ඤානස්ථවිරවදානය සවැනි සි.

407. හේමකස්ථවිරාවදානය

4072. එකල්හි අනෙකුත් නම් තවුසෙක් තෙම පරීතප්‍රාන්තයක් ඇසුරු කොට මනා අභිප්‍රවක් කොට ඒ පන්සලෙහි විසි ය.

4073. ඔහුගේ තපෝකමය සිද්ධිප්‍රාප්ත ය. ස්වකීය ධ්‍යානවලයෙහි ද සිද්ධිප්‍රාප්ත ය. ස්වකීය ශ්‍රාමණ්‍ය ගුණයෙන් මැඩ පවත්වන ලද කෙලෙස් ඇත්තෙක. කෙලෙස් තවන වියදි ඇත්තෙක. ප්‍රාඥයෙක. සාම්බරයෙක.

4074. විශාරදයෙක. ස්වකමය පරිකමයාන්ති දක්‍ෂයෙක. පොළොවෙහි හා අභයෙහි ප්‍රකට වූවෙක. උත්පාත ශායත්‍රයෙහි දක්‍ෂයෙක.

4075. එකල්හි පහ වූ යෝග ඇති ආරණ්‍ය රහිත වූ ස්වප්‍රාසාරයකින් යැපෙන ලොල්බව නැති ලාභාලාභ දෙකින් (සමට) සතුටු වන ධ්‍යානයෙහි ඇළුනා වූ මොනෙයා ගුණ හුණු,

4076. සමීඤ වූ අනුකාරාණික වූ පිඤ්ඤා නම් බුදුරජු තෙම සත්ත්වයන් (සහර සසුරින්) එතෙර කරනු කැමැත්තේ මහාකාරාණාව පැතිර විය.

4077. පිඤ්ඤා බුදුරජු තෙමේ ධර්මවබෝධයෙහි සමතකු දක සන්-වල දහයකට වුව ද ගොස් (ඒ විතෙයජනයකට) අවවාද කරයි.

4078. ඒ බුදුරජු තෙම මා සහර සසුරින් ගොඩ ලනු කැමැත්තේ මාගේ අභිප්‍රවට වැසියෙක. මා විසින් (ඊට) පෙර බුදුරජු තෙම නොදන්නා ලදී. කිසිවකුගෙන් (උත්වහන්සේ ගැන) නො අසන ලද්දේම ද වෙමි.

4079. උපාංකා සුපිතා මග්ගං උක්ඛණා පුප්පකංසිතා,
පටෙඨා භූමනනලීක්ඛවති තක්ඛනතපදකොවිදෙ.
4080. තෝ'හා බුද්ධියා පුඤ්ඤාන තප්ථ විතතං පසාදකං,
භූඤ්ජනේතා¹ වා තිසිනේතා වා සරුඞ් නිව්වසාලිකං.
4081. මසි එවං සරනතමති හගවාපි අනුස්සරි,
බුද්ධං අනුස්සරනතස්ස පිටි මෙ තොති තාවිදෙ.
4082. භාලඤ්ච පුතරුනම උපෙසි මං මහාමුනි,
සමපතෙතපි න ජාතාමි අයං බුද්ධො මහාමුනි.
4083. අනුකමපකො කාරුණිකො පියදස්සි මහාමුනි,
සඤ්ජාතාපෙසි අනතාතං අහං බුද්ධො සදෙවකෙ.
4084. සඤ්ජාතිනාත සමබුද්ධං පියදස්සි මහාමුනි,
සකං විතතං පසාදෙත්වා ඉදං වචනමිබුචි.
4085. “අඤ්ඤා² පිඨෙ ව පලලඬෙක අසඤ්ඤ නිසිද්දර,
භූවමපි සබ්බදස්සාමි නිසිද් රතතාසනෙ”
4086. සබ්බරතතමයං පිඨං නිමමිතිනාත තාවදෙ,
පියදස්සියා මුනිනො අදසිං ඉද්ධිතිමිතං.
4087. රතතො ව නිසිහනස්ස පිඨකෙ ඉද්ධිතිමිතන,
භූමනමිතතං ජම්බුඵලං අදාසිං තාවදෙ අහං.
4088. මම හාසං ජතෙනාන පරිභුඤ්ජි මහාමුනි,
තද්ද විතතං පසාදෙත්වා සජ්ජාරමගිවාදසිං.
4089. පියදස්සි භූ හගවා ලොකජෙට්ඨා තරාසනො,
රතතාසනමාසිතො ඉමා ගාථා අහාසථ:
4090. “යො මෙ රතතමයං පිඨං අමතං ව ඵලං අදා,
තමහං කිත්තසියාමි සුණංථ මම හාසකො.
4091. සතතසතතති කප්පාති දෙවලොකෙ රමියාති,
පඤ්චාසතතතික්ඛනඤ්ඤච වක්ඛවතති හවියාති.
4092. දාතතිංසකඛනභූං දෙවිඤ්ඤ දෙවරජ්ජං කරියාති,
පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසංඛියං.
4093. සොණණමයං රුපිමයං පලලඬං පුකතං බහුං,
ලොභිතබ්බමයං³ චෙව ලව්ඡති රතතාමයං.

1. නිව්වසනා, මජ්ඣ. 2. සබ්බ, සා. 3. ලොභිතබ්බමයං, මජ්ඣ.

4079. මට උත්පාතය. සුපිතය, ලක්ෂණය යන මේ ශාස්ත්‍රයෝ මැනවින් ප්‍රකාශිතයක. මම පොළොවෙහි හා අභයෙහි පතල වූවෙක් වෙමි. නක්ෂත්‍ර පදයන්හි ද දක්ෂ වෙමි.

4080. මම බුදුරජුන්ගේ (තොරතුරු) අසා උත්වහන්සේ කෙරෙහි සිත පැහැදි වීමි. අනුතව කරන්නේ ද, හුන්නේ ද, නිතිකල් (උත්වහන්සේ ම) සිහි පත් කරමි.

4081. මෙසේ මා උත්වහන්සේ සිහි කරණ කල්හි බුදුරජානන් වහන්සේ ද මා සිහි කළ සේක. බුදුරජානන් වහන්සේ සිහිපත් කරන්නාවූ මට එකෙණෙහි ප්‍රීතිය ඇති විය.

4082. තැවත සුදුසු කාලය ද එළඹ බුදුරජ තෙම මා සම්පාද වැඩියේ ය. (එසේ) වැඩි කල්හි දු “මේ මහාමුනි වූ බුදුරජ තෙමේ” ය සි මම නො දනිමි.

4083. (සත්තමලෝකයට) අනුකම්පා කරන්නා වූ, කාරුණික වූ පියදෙසි මහාමුනි තෙම “මම දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි සඵල වෙමි” යි තෙමේ ම දැන්විය.

4084. මහාමුනි වූ ‘පියදෙසි’ බුදුරජුන් ය සි හැඳින සිය සිත පහදවා මේ වචනය කීමි:

4085. අත්‍යයෝ පුටුවෙහි ද පලකෙහි ද දික්සහලාහි ද හිඳිත්. සියල්ල දක්නා වූ බුදුරජානන් වහන්ස (බබ ද) රුවන් අසුතෙහි හිඳිනු මැනව.

4086. මෙසේ කියා එකෙණෙහි සියල්ල රුවන්මුවා පුටුවක් මවා සාදායෙන් නිර්මිත වූ ඒ පුටුව පිහදස්සි බුදුරජුන්හට දුනිමි.

4087. සාදායෙන් නිර්මිත කරණ ලද රුවන්පුටුවෙහි වැඩ හුන් (බුදුරජුන්හට) එකෙණෙහි මම කළයක් පමණ වූ ජම්බුපල්යක් දුනිමි.

4088. බුදුරජ තෙම මාගේ සතුට උපදවමින් (එය) වැළඳීය. එකල්හි සිත පහදවා ශාක්‍යාන් වහන්සේ වැන්දෙමි.

4089. ලෝකජෝෂ්‍ය වූ, තරඟේෂ්‍ය වූ රුවන් අසුතෙහි වැඩහුන්නා වූ පියදෙසි ශාක්‍යවන් තෙමේ මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

4090. “යමෙක් මට රුවන්මුවා පුටුවක් ද, අමා වැඩි (දඹ) එළයක් ද දුන්නේ නම් හේ (කවරෙක් දසි) කියන්නෙමි. කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු:

4091. (මේ තෙම) සත්සැත්තෑ කපක් දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය. පත්සැත්තෑ වරක් සක්විටී රජ ද වන්නේ ය.

4092. දේවේන්ද්‍රව දෙව්ස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. ලබන්නා වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය (මේතෙකැයි) ගණන් විශයෙන් ගිණිය නො හැකිය.

4093. රත්මුවා වූ ද පිඳිමුවා වූ ද පිසුම්ඳුම්භිමුවා වූ ද රුවන්මුවා වූ ද මැනවින් කළ පයඝීඩක ලබන්නේ ය.

4094. වඩකමනතමපි මහුජං පුඤ්ඤකමසමඛිතිං,
පලලඛිකානි අනෙකානි පරිවාරිකාපර තදා.
4095. කුටාගාර ව පාසාදා සයනඤ්ච මහාරහං,
ඉමිසං විතතමඤ්ඤාය නිබ්බතඤ්ඤානති තාවදෙ.
4096. සට්ඨිනාගසකසානි සබ්බාලඛිකාරහුසිතා,
සුවණ්ණකවජා මාතඛිතා තෙමකපාතවාසකා¹.
4097. ආරුළුතා ගාමණීයෙහි තොමරඛකුසපාණිති²,
ඉමං පරිවරිකානති රතනපිඨසිද්ධං ඵලං³.
4098. සට්ඨිඅසසතසානි සබ්බාලඛිකාරහුසිතා,
ආජානීයාච ජාතියා සිකිටා සිසවාතිනො.
4099. ආරුළුතා ගාමණීයෙහි ඉලලියාවාපධාරිති⁴,
තෙපි⁵මං පරිවරිකානති රතනපිඨසිද්ධං ඵලං.
4100. සට්ඨිරජසතසානි සබ්බාලඛිකාරහුසිතා,
දීපා අපථාපි වෙය්‍යග්ගා සත්තඤ්ඤා උසිතඤ්ඤා.
4101. ආරුළුතා ගාමණීයෙහි වාපහතෙහි වමණි,
පරිවාරිකානති⁶මං නිවමං රතනපිඨසිද්ධං ඵලං.
4102. සට්ඨිබෙහුසතසානි දොහඤ්ඤා පුඛග්‍රහිසතො,
වච්ඡතො ජතතිකානති රතනපිඨසිද්ධං ඵලං.
4103. සොළසිත්ථසතසානි සබ්බාලඛිකාරහුසිතා,
විචිතතවත්ථාගරණා ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා.
4104. අලාරපච්ඡා හසුලා සුඤ්ඤා තත්ත්වජනිතා,
පරිවාරිකානති මං නිවමං රතනපිඨසිද්ධං ඵලං.
4105. අධාරපච්ඡා කප්පසතො භොගිමො තාම වකුමුතො,
තමිකිකාරං විබ්බෙත්ථා⁶ බුද්ධා ලොකෙ හපිසානි.
4106. තසා දසාතමාගමම පබ්බර්හසකිඤ්ඤානො⁶,
තොසසිත්ථාන සත්ථාරං සාසතො⁶භීරුමිසානි.
4107. තසා ධම්මං පුණ්ණිකාන නිලෙසෙ සංතසිසානි,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිසානතාසවො.
4108. විරිසං මෙ චුරධොරහං යොගසකිමාගිවානතං,
උත්තමත්ථං පත්ථගතො සාසතො විහරමිහං.
4109. ඉදං පච්ඡිමකං මයං වරිමො වත්තතො හවො,
සබ්බාසවපරිකිකිණො තත්ථි දුනි පුතඛහවො.

1. භෙමිකාපනිවාසනා, සිදු සා.

2. ඉලලියාවාපධාරිති, මජ්ඣ.

3. රතනපිඨසිද්ධං, මජ්ඣ.

4. වාපහතෙහි වමණි, සිදු.

5. විබ්බෙත්ථා, මජ්ඣ.

6. පබ්බර්හසකිඤ්ඤානො, මජ්ඣ.

4094. පුරාණකමය සහ යෙදුනා වූ සක්මන් කරන්නා වූ මේ මිනිසා එකල්හි බොහෝ පයවිකයෝ පිරිවරන්.

4095. කුට්ඨාසයේ ද, ප්‍රාසාදයේ ද, මාතෘගී සමාජයෙන් ද මොහුගේ සිත දැනගෙන මෙන් එකෙකෙහි පහළ වෙත්.

4096 - 4097. ඇතුන්ගේ පා විදිනා තෝමර නා අකුණු (=හෙත්වූ) ගත් අත් ඇති ශ්‍රාමණීන් (ගම්ප්‍රධානයන්) විසින් නැගුණු සියලු අලංකාරයෙන් සරසන ලද සැවදහසක් ඇත්තු ද හෙමිවුවා පලස් ආදී වූ ආයතරණ ඇති ඇත්තු ද මොහු පිරිවරන්. රත්නපිඨ දානයෙන් මේ විපාක සි.

4098 - 4099. කරපාලිකාගෙන් උපලක්ෂිතව දුනු දරණ ශ්‍රාමණීන් (ගම්ප්‍රධානයන්) විසින් නැගුණු ජන්මයෙන් ම ආජාතීය වූ සිංහවාහි හෙතෙම වූ සැව දහසක් අභිෂයේ ද මොහු නිතර පිරිවරන්. රත්නපිඨ දානයෙන් මේ විපාක සි.

4100 - 4101. දුනු ගත් ඇත් ඇති, සත්තාසසන්නධ වූ, ශ්‍රාමණීන් විසින් නැගුණු ඔසවන ලද ධජ ඇති සන්නධ වූ දිවියමින් වළඳන ලද රථ ද ව්‍යාභ්‍රසමින් වළඳන ලද රථ දෙක මෙසේ සැව දහසක් රථයෝ මා නිතර පිරිවරන්. රත්නපිඨ දානයෙන් මේ විපාක සි.

4102. දෙවීමට හුදු වූ සැවදහසක් දෙන්නු අතිශ්‍රෙෂ්ඨ වූ වස්තූන් උපදවත්. රත්නපිඨ දානයෙන් මේ විපාක සි.

4103 - 4104. මානුෂීන් අලංකාර කරණ ලද සොළොස් දහසක් සක්‍රීය විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ ඇත්තාහු, පළඳින ලද මණිකොඩොල් ඇත්තාහු, දිග ඇසිරිය ඇත්තාහු, සිතා සහිත වූවාහු, සිහිනිස ඇත්තාහු තිරතුරුව ම මොහු පිරිවරන්නාහු ය. රත්නපිඨ දානයෙන් මේ විපාක සි.

4105. මෙයින් අවලෝම සිසවන කපෙහි පහස් ඇත්තා වූ ගෞතම නම් බුදුරජ තෙමේ ගතදුර තනා ලොව පහළ වන්නේ ය.

4106. උත්තරන්තේගේ දර්ශනය නිසා අකිඤ්චනව හෙවත් ධන රැස් කිරීම් නො මැතිව, පෑවිදි වන්නේ ය. ශායානාන් වහන්සේ තුටු කොට සසුනෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය.

4107. උත්තරන්තේගේ ධර්මය අසා කෙළෙස් නසන්නේ ය. සියලු ආත්මයන් (ප්‍රකාශපරිඥා වශයෙන්) දැන ආත්ම රහිතව පිරිනිවන් පානේ ය" (කියයි).

4108. ශෝකයෙන් සබ්බාසාන නිවන දක්වා මා උසුලාගෙන යන මාගේ බුරවාගත ගවයා විශ්චය සි. මම උත්තමාර්ථය වූ නිවන පතන්තෙමි සසුනෙහි වෙසෙමි.

4109. මේ මාගේ අවසානය සි. මේ පටන් පොත් අනතිමභවය සි, සියලු ආත්මයා සරණ ලදී. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

4110. කීලෙසා කාපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො'ව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාගතො.
4111. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො පිඨජා අනුප්පත්තො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4112. පටිසම්බද්ධ වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සම්මිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදා ආගස්මා හෙමග්ගො ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වාහි.

හෙමග්ගසම්මරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

සන්තරසමං ගාණවාරං.

408. හොදෙය්‍යමෙත්ථරාපද්‍යනං

4113. රාජාසි විජයො¹ තාම හෙතුමනිපුරුත්තමෙ,
සුරො විකක්කමසම්පන්නො පුරමරකාවසී තද.
4114. තස්ස රඤ්ඤා පමත්තස්ස අට්ඨෙයො සමුට්ඨො,
මතාරා² භුංගිකා වෙව රට්ඨං විභංගස්ස තද.
4115. පච්චිකෙත්තු කුපිතෙ බිසං සන්තිපාතෙත්ථිඤ්ඤා,
ගතව වෙව බලනෙත්ථි අරිං නික්ඛාගසී තද.
4116. හත්ථාරොහා අභිකට්ඨා සුරා ව චම්මසොධිනො,
බහුග්ගතා ව උග්ගා ව සබ්බෙ සන්තිපත්තුං තද.
4117. ආලාරිකා කප්පකා ව නිහාපකා³ මාලකාරකා,
සුරා විජිතසම්භාමා සබ්බෙ සන්තිපත්තුං තද.
4118. බග්ගහත්ථා ව පුරිසා වාපහත්ථා ව චම්මනො,
ලුඤ්ඤා විජිතසම්භාමා සබ්බෙ සන්තිපත්තුං තද.
4119. නිධා පභින්නා මානසිනා කුඤ්ඤා සට්ඨිකාගතා,
සුචර්ණකච්ඡාලකාරා සබ්බෙ සන්තිපත්තුං තද.
4120. බමො සිතස්ස උණ්ණස්ස උකකාරතරණස්ස⁴ ව,
ගොඛාජිවා කතකම්මා සබ්බෙ සන්තිපත්තුං තද.

1 රාජා අජිතඤ්ඤා, මජ්ඣ. රාජා විජිතජයො, සං.

2 උග්ගරා, සං. මුරිරා, PTS. 3. නිහාපකා, මජ්ඣ.

4 උකකාරා, තරණස්ස, සිඤ්ඤා, මජ්ඣ.

4110. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. කැම හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු අනාසුච ව වෙසෙමි. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4111. බුද්ධිශ්‍රේණියෙන් වෙන පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් මට සාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4112. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අපටවිමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මේ අසුරින් අංගුෂ්ඨත් ගේමක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේක් සි.

ගේමක සංවිරවදානය සන්වැහි සි.

සතලොස් වැහි බණවර සි.

408. තෝදෙය්‍ය සංවිරාවදානය

4113. කේතුමහි තම් උතුම් තගරගෙහි විජය තම් රජෙක් විය. (කෙතෙම) ශුරය. වික්‍රමමපන්න ය. එකල්හි හේ (කෙතුමහි) පුරගෙහි අභිපති ව විසි ය.

4114. ප්‍රමත්ත වූ ඒ රජුගේ (-දුර්වල අවසාව දැන) වතවාටිත්‍ර තැනි සිටියහ. සිදුරු සොයන්නෝ ද මුඛරයෝ ද එකල්හි රට නැසූහ.

4115. රජ තෙම ප්‍රත්‍යාන්තය කුපිත වූ කල්හි හටයන් ද බලසෙතන ද එකල්හි විනා රැස් කර විය. සතුරුට නිත්‍රන ද කෙළේ ය.

4116. ඇතරුවෝ ද, බලඇණියෙහි වූවෝ ද, ශුරයෝ ද, පලිහ ගෙණ යුද කරන්නෝ ද, දුක්ඛායෝ ද, බලවත්තූ ද සියල්ලෝ එකල්හි රැස් වූහ.

4117. අරක්කැමියෝ ද, කරතැවැමියෝ ද, දිගවඩන්නෝ ද, මල්කරුවෝ ද, ශුර වූ ජයගන්නා ලද සබ්‍රාම ඇති සියල්ලෝ එකල්හි රැස් වූහ.

4118. එකල්හි කඩු ගත් අත් ඇති පුරුෂයෝ ද, දුක්‍ර ගත් අත් ඇත්තෝ ද, සන්නාහසන්නාභියෝ ද, රොදු වූ වැද්දෝ ද ගත යුද දික්‍ර මරයෝ සියලු දෙන ම රැස් වූහ.

4119. බදින ලද රත්පොරේදුම්ලින් අලඛකාර කරණ ලද්ද වූ, ත්‍රිමිදගලිත ඇත්තු ද, සැටවයස් වූ කුරුරයෝ ද ද, මේ සියල්ලෝ එකල්හි රැස් වූහ.

4120. යුදබිම ගිත, උෂණ, කුණපහරණාදීහ ඉවසන කාතහත්ත වූ සොබාජීවයෝ (ගෙබලු) සියල්ලෝ එකල්හි රැස්වූහ.

4121. සංඛසද්දං හෙරිසද්දං අථො උද්ධම¹සද්දකං,
ඵනෙති තෙ තාසයනොතා සබ්බෙ සන්තිපදං තද.
4122. තීසුලකොන්නමනොති කච්ඡෙති² තොමරෙති³ ව,
කොට්ටයනා⁴ නිපානොතා සබ්බෙ සන්තිපදං තද.
4123. කිංමවාන'නිසාමෙත්වා⁵ ස රාජා අජතං ජනො,⁶
සට්ඨිපාණසහසානි සුලෙ උතතාසසි තද.
4124. සද්දං මානුසකා'කාසු අගො රාජා අබමිකො,
නිරයෙ පච්චමානස්ස කද අනො හවිස්සති.
4125. සයනෙ'හං භුවට්ටෙනො සයාමි නිරයෙ තද,
න සුපාමි දිවාරතතිං සුලෙන තජ්ජයනති මං.
4126. කිං පමාදෙන රජෙත වායනෙන ඛලෙන ව,
ත තෙ පකොනති ධාරෙතු තාසයනති⁷ මමං සද.
4127. කිං මෙ පුතොති දුරෙහි රජෙත සකලෙන ව,
යනානුත පබ්බජෙය්‍යාහං ගතිමයං විකොට්ඨෙ.
4128. සට්ඨිතාගසහසානි සබ්බාලඛකාරභුසිතෙ,
සුචණ්ණකට්ඨේ මාතඛෙත තෙමසානවාසසෙ⁸.
4129. ආරුලො ගාමණීයෙති තොමරඛකුපාණ්ණි,
සඛ්‍යාමාච්චරෙ ඛානෙ⁹ අතපකොට්ඨිතාය'හං,
සකකාමමත සන්තොතො නිකම්මං අතගාරිං.
4130. සට්ඨිඅසහසානි සබ්බාලඛකාරභුසිතෙ,
ආජාතීයෙ ව ජාතියා සිකිත්ථ සිසවාතෙන.
4131. ආරුලො ගාමණීයෙති වාපගන්ථති වම්බිති,
පතාසිත්තාන¹⁰ තෙ සබ්බෙ නිකම්මං අතගාරිං.
4132. සට්ඨීරථසහසානි සබ්බාලඛකාරභුසිතෙ,
දීපෙ අථොපි ථෙය්‍යයොස සන්තාදො උසසිතඤ්ජෙ,
තෙ සබ්බෙ පරිනාමෙත්වා¹¹ පබ්බජං අතගාරිං.
4133. සට්ඨිබ්බසුගසහසානි සබ්බා කංසුපධාරණා,
තාගොපි¹² ජබ්බසිත්තාන පබ්බජං අතගාරිං.

1. උතුර, මජ්ඣ. උද්ධම, සා. උද්ධම, සීඛු. 2. තීසුලකොන්නමනොති, මජ්ඣ.
3. කච්ඡෙති, මජ්ඣ. 4. කොට්ටයනා, සීඛු.
5. කච්ඡෙති, මජ්ඣ. 6. අජතඤ්ජො, සා. අජතඤ්ජො, මජ්ඣ.
7. තාපයනති, මජ්ඣ. 8. තෙමසානවාසසෙ, මජ්ඣ.
9. ඛාන, මජ්ඣ. 10. පතාමෙත්වා, මජ්ඣ.
11. පරිවර්තනා, සා. 12. පාපිකා, සා.

4121. සක්කඛ ද, බෙරභඛ ද, කාලමිභඛ ද යන මෙයින් ලොමුදහ-
ගත්වමින් ඔහු සිසල්ලෝ එකල්හි රැස් වූහ.

4122. ත්‍රිශුලාසුඛය කුන්තාසුඛය මන්ත්‍රය යන මොවුන්ගෙන් ද,
අයෝමය සැටවලින් හා තොමරයන්ගෙන් ද සුක්ක ව කොටමින් හෙලමින්
සිසල්ලෝ එකල්හි රැස් වූහ.

4123. ජය ගත නො හැකි යුද දිනු ඒ රජ තෙමේ කවර දඬුවමක්
කළහුදැයි (නීතින්) අතා දුන එකල්හි සැට දහසක් ප්‍රාණීන් හුලෙහි තබවා
ලී ය.

4124. “අනේ, රජ තෙමේ නො දැනෙමි ය. නිරයෙහි පැසෙන්නා වූ
ඔහුගේ (ඒ දුකෙහි) අවතාතය කවරද වන්නේද” යි මිනිස්සු හඬ
තැබූහ.

4125. එකල්හි මම යහතෙහි පෙරළෙමින් නිරයෙහි (මෙත්) සැත
පෙමි. දිවා රෑ දෙක්හි නො නිදමි. මා හුලින් (=හුලතබන අයුරින්) තැපී
ගත්වමි.

4126. ප්‍රමාද කාරණ වූ රුජ්‍යයෙන් ද, වාහනයෙන් ද, බලයෙන් ද
කවර ප්‍රයෝජන ද? ඒ සිසල්ලෝ මා (නිරයෙන් වළකා) දරන්නට නො
පොහොසත් වෙත්. හැම කල්හි මා තැපී ගත්වමි.

4127. දරුවන්ගෙන් විරිසත්තෙන් මුළුජයෙන් හෝ මට ඇති
ප්‍රයෝජනය කීම? මම සුගතිමායීය ශුද්ධකෙරෙමි නම් පැවිදි වන්නෙමි
නම් ඉතා මැනවැයි සිතී ය.

4128 - 4129. ඇතුන්ගේ පා පිදින කොමර හා අකුසු (=කෙත්වු)
ගත් අත් ඇති ශ්‍රාමණීන් (=ගම්ප්‍රධානයන්) විසින් තහිනු ලැබූ සිසු
අලඛකාරයෙන් සරසන ලද සැටදහසක් ඇතුන් ද හෙමිවූවා පලස්
ආදී වූ ආයතරණ ඇති සඬුශ්‍රාමාවිවර ඇතුන් ද එතන්හි ම අපෙක්ෂා
රහිතව මම අත හැර සටකීය (මිනිසුන් හුල තැබීමේ) පාපකමියෙන්
තැපී ගත්තෙමි අතහැරිය සම්බන්ධ සසුනෙහි (පැවිදි වීමට) නික්ම
ගියෙමි.

4130 - 4131. දුනු ගත් අත් ඇති සත්තාහ සත්තඬු වූ ශ්‍රාමණීන්
(=ගම්ප්‍රධානයන්) විසින් තැබුනු ජන්මයෙන් ම ආජාතීය වූ ශිෂුමාහි
සෙසෙකිව වූ සැට දහසක් අයුරෙන් වෙත් නම් ඒ සිසල්ල ද හැර දමා
අනාගතී සම්බන්ධ සසුනෙහි (පැවිදිවීමට) නික්ම ගියෙමි.

4132. ඕසවන ලද බජ ඇති සත්තඬු වූ දිවිසමින් වළඳන ලද
රථ ද ව්‍යාහ්‍රතමින් වළඳන ලද රථදැයි මෙසේ සැටදහසක් රථයෝ වූවාහු ද,
ඒ සිසල්ල හැර දමා (අනාගතී සම්බන්ධ) සසුනෙහි පැවිදි වීම.

4133. (කිරි වැහිරෙන බැවින් නිතර ම බුරැල්ලට) ලොහො බඳුන්
දරන සිසු සැටදහසක් දෙන්නු වෙත් ද, ඒ දෙකුන් ද හැර දමා (අන-
ගාගතී සම්බන්ධ) සසුනෙහි පැවිදි වීම.

4134. සට්ඨිඉජ්ඣගග්ගාති සබ්බාලබ්බාරභුසිතා,
විවිතතවසාහරණා ආමුඛතමණිකුණ්ඩලා.
4135. අලාරපමා හසුලා සුභඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා,
තා හිතා කඤ්ඤාතායො පබ්බජං අනගාරියං.
4136. සට්ඨිගාමිකගග්ගාති පරිපුණ්ණාති සබ්බකො,
ඡබ්බසිනාන තං රජ්ජං පබ්බජං අනගාරියං.
4137. තගරු නිකම්භිකාන හිමවනතමුපාගමිං,
භාගීරජිතදීනිරො අසාමං මාපසිං අහං.
4138. පණ්ණසාලං කර්මාන අග්ගාගාරං අකාසිකං,
ආරඬුවිරියො පභිතතො වසාමි අසාමෙ අහං.
4139. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා සුඤ්ඤාගාරෙ ව ක්කායගතො,
ත කු විජ්ජති තාසො මෙ ත පසො භගතොරවං.
4140. සුමෙධො නාම සමුද්ධො අග්ගො කාරුණිකො මුනී,
ඤ්ඤාලොකෙන ජොතනො ලොකෙ උපාජ්ජි තාවදෙ.
4141. මම අසාමසාමනො යතොවා ආසි මහිද්ධිකො,
බුද්ධසෙට්ඨවති උපානො ආරොවෙසි මමං තද.
4142. “බුද්ධො ලොකෙ සමුපානො සුමෙධො නාම වකුමා,
තාගෙති ජතතං සබ්බං තමපි නො තාරසිසාහි.
4143. සකඛස්ස වචනං සුතා සංචිගො ආසි තාවදෙ,
බුද්ධො බුද්ධාති විනොතනො අසාමං පටිසාමසිං.
4144. අග්ගිදුරුඤ්ඤා ඡබ්බාතා සංසාමෙකාන සන්ධානං,
අසාමං අභිවඤ්ඤා නිකම්මං විපිනා අහං.
4145. තමනා වඤ්ඤාදාය ගාමා ගාමං පුරු පුරු,
දෙවදෙවං ගවෙසනො උපගමිං විනායකං.
4146. භගවා තමති සමසෙ සුමෙධො ලොකනායකො,
වතුසවං පකාසෙනො ඛොධෙති ජතතං ඛත්තං.
4147. අඤ්ඤාලොකනොති සිසෙ කතාන වඤ්ඤා,
සමුද්ධං අභිවාදෙතා ඉමා ගාථා අභාසතා:
4148. “වසසිකෙ පුප්ඵමානමති සන්තිකෙ උපවාසති,
තං වර භුණ්ගකෙන දිනා සබ්බා පවාසසි.
4149. වචසකෙ නාගවතිකෙ අභිමුත්තකකෙනකො,
සාලෙසු පුප්ඵමානෙසු අනුචාතං පවාසති.

4134 - 4135. මාතෘචිත් අලඛිකාර කරණ ලද සැටදහසක් ගත්තු පිසි-
තුරු වහන්සැරණ ඇත්තාහු පළඳින ලද මිණිකොඩොල් ඇත්තාහු දිග
ඇඟිපිය ඇත්තාහු සිතා සහිත වූවාහු සිහිනිත ඇත්තාහු (වෙස් ද),
කඩත්තාහු ඒ ගත්තින් හැර සපුනෙහි පැවිදි වීම.

4136. සියල්ලෙන් සම්පුර්ණ වූ සැට දහසක් ගම් ද ඒ රාජ්‍යය ද
කැරපියා සපුනෙහි පැවිදි වීම.

4137. මම නගරයෙන් තික්ම නිමවතට එළඹිණෙමි. හානිරවු
ගාණවුරෙහි අසපුවක් කෙළෙමි.

4138. මම පත්තලක් ද කොට ගිනිහල් ගෙයක් ද කෙළෙමි. මම පටන්
ගන්නා ලද වියද්දී ඇත්තෙමි (කාග ජිවිත තීරපෙකක ව) භාවනාවට
යොමු කළ සිත් ඇත්තෙමි ඒ අසපුවෙහි වෙතෙමි.

4139. ලියම්බුවෙක්හි හෝ රුක්ඛුලක හෝ හිස් ගෙයක හෝ
බාහන කරන්නා වූ මට හැඟී ගැණීමෙක් නැත. සිය උපදවන අරමුණක්
නො දකිමි.

4140. අග්‍රකාරාණික වූ මේතෙතයාගුණ හුන් සුමේධ නම් සවිශ්‍ය
තෙමේ ඤාණාලෝකයෙන් බබලමින් එකෙණෙහි ලොව පහළ විය.

4141. මාගේ අසපුව භාත්පස මහාසාදාන ඇති යක්ෂයෙක් විය.
(හෙ තෙම) බුද්ධිශ්‍රේණියත් වහන්සේ ලොව පහළ වූ කල්හි මට දුන්විය:

4142. “සුමේධ නම් වූ පහැස් ඇති බුදුරජ තෙමි ලොව පහළ විය.
තෙතෙමි සියලු ජනසමූහයා සසර සසුරින් එතර කරයි. ඔබ ද එතෙර
කරවන්නේ ය” (කියා යි.)

4143. ගක්ඝාගේ වචනය අසා එකෙණෙහි (ප්‍රීතියෙන්) සැලකෙමි
වීම. බුදුරජ, බුදුරජ යයි සිතමින් අසපුව පිළියෙල කෙළෙමි.

4144. ගිනි දර බැහැර කොට ඇතිරිළි පිළියෙල කොට තබා අස-
පුවට වැද මම මහවතයෙක් තික්මිමි.

4145. ඒ වතයෙන් සදුන් ගෙණ ගමින් ගමට ද නගරයෙන් නගර-
යට ද විතාසක වූ බුදුරජුන් සොයමින් (උත්වහන්සේ වෙත) ගියෙමි.

4146. එසමයෙහි ලෝකතායක වූ සුමේධ භාග්‍යවත් තෙමේ වතුසා-
නය දේශනා කරමින් බොහෝ ජනසමූහයාට බමුවබොධක කරවයි.

4147. මම ඇඳිලි බැඳ ගියෙහි සදුන් (තවරා සම්බුදුරජුන් වැඳ
මේ භාජාවත් කිමි:

4148. “දුසමින් පිපෙන කල්හි සම්පයෙහි (=අවට) සුවද ගම්බි.
(එසේ ම) වීරයන් වහන්ස, ඔබ ගුණ සුවදින් සියලු දිගුන් ගම්වහි ය.

4149. සපු, තා කෝචු වැටකේ සල් යන මේකී මල් පිපෙන
කල්හි සුලභ අනුව සුවද සමා ගෙයි.

4150. තව ගනිං සුඤ්ඤිතාන තිමවනනා ඉධානම්,
පුජෙමි තං මහාචර ලොකපරිඨි මහායස.
4151. වරව්ඤ්ඤෙනා'නුලිච්චිං සුමෙධං ලොකනායකං,
සකං විතතං පතාදෙචා තුණ්හි අට්ඨාසි තාවදෙ.
4152. සුමෙධො නාම හගවා ලොකජෙට්ඨො නරුහගො,
හික්ඛුසසෙස නිසිදිතො ඉමා ගාථා අභාතථ:
4153. “යො මෙගුණෙ පකිත්තෙහි වඤ්ඤාඤා අසුජසි,
තමහං කිත්තසිංහාමි පුණ්ථ මම භාසතො.
4154. ආදෙය්‍යවාසාවචනො බ්‍රහ්මා උජ්ජ පතාපවා,
පඤ්චවිසතිකපානි සප්පභාසො හවිස්සති.
4155. ජබ්බිසතිකපාසතෙ දෙවලොකෙ රම්හසති,
සහසකකතං රුජා ව චක්ඛවතති හවිස්සති.
4156. තෙත්තිංසකකතං දෙවිඤ්ඤා දෙවරජං කරිස්සති,
පදෙසරජං විපුලං ගණනාතො අසංඛිතං.
4157. තතො වුතො'යං මහුජො මහුස්සතතං ගම්හසති,
පුඤ්ඤකපමන සංයුතො බ්‍රහ්මචක්ඛු හවිස්සති.
4158. අජ්ඣායකො මනනධරො තිණ්ණං වෙදාන පාරගු,
තිලකවණෙන සමපනොතො ඛාචරී තාම බ්‍රාහ්මණො.
4159. තස්ස සිංගො හවිතාන හෙස්සති මනනපාරගු,
උපනන්තින සම්මුඛං ගොතමං සක්ඛපුඛතරං.
4160. පුච්ඡිතා තිපුණෙ පඤ්ඤා භාවසිතාන අඤ්ජං¹.
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤා නිබ්බාසිස්සන්'තාසවො.”
4161. තිව්ච්චිතා තිච්චුතා මයං හවා සබ්බ සමුත්තා,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤා විහරාමි අනාසවො.
4162. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බ සමුත්තා,
තාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
4163. සාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසංථාස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4164. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතිං සුදං ආයස්මා තොදෙග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

තොදෙග්ගොග්ගො අපද්‍යනං අට්ඨමං.

4150. (එසේ ම) ඔබ වහන්සේගේ (ගුණ) සුවද ආශ්‍රාණය කොට හිමවතෙහි සිට (මෙහි) ආමි. ලෝකපෝෂයන් වහන්ස, මහත් යසස් ඇත්තානන් වහන්ස, මහාචර්යානන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ පුදමි.

4151. සුමෙධ නම් ලෝකනායකයන් උතුම් සදුතෙත් ආලොප කෙලෙමි. එකෙතෙහි (ඒ බුදුරජ තෙම) සියසිත පහදවා නිශ්ශබ්දව සිටියේ ය.

4152. ලෝකපෝෂය වූ තරලේෂය වූ සුමෙධ නම් භාග්‍යවත් තෙමේ හිසුනුගසා මැද හිද මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

4153. “යමෙක් මාගේ ගුණ කීර්තනය කෙළේ ද, සදුතෙත් පිදී ද, හේ කවරෙක්දැයි මම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි (එසේ) පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

4154. (මෙ තෙම) සියල්ලන් විසින් පිළිගතයුතු වචන ඇත්තේ, ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ, සාප්පු වූයේ ප්‍රකාශවත් වූයේ වේ. පස්විසි කපක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රභා සහිත වූවෙක් වන්නේ ය.

4155. කප සවිසි සියයක් හෙවත් දෙදහස් හසිය කපක් මුළුල්ලෙහි දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේ ය. දහස් වරක් සක්විතීරජ වන්නේ ය.

4156. ශක්‍රදෙවත්ථු ව තෙතිස් වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. (ලබන්නා වූ) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් හිණිය නො හැකිය.

4157. මේ භික්ෂු තෙමේ එයින් වූහ වූයේ භික්ෂුත්වවට යන්නේ නම්, (මේ) පුණ්‍යකමය හා යෙදුනේ බ්‍රාහ්මණයෙක් වන්නේ ය.

4158. මේද හදරන්නා වූ, මනත්‍ර දරන්නා වූ වේදගුණෙහි පරතෙරව ගියා වූ ලක්ෂණග්‍රහණීන් සුකත වූ බාවරි නම් බමුණෙක් වන්නේය.

4159. (මෙතෙම) ඒ බාවරි බමුණාගේ ශිෂ්‍යයෙක් ව මනත්‍රශාස්ත්‍ර ගෙහි පරතෙරව ගියේ ශාසාකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම බුදුරජුන් වෙත එලඹ-

4160. කියුණු ප්‍රශ්න විචාරා මාගීය වඩා සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණ පරිඥ වශයෙන්) දැන ආසුව රහිතව පිරිනිවන් පානේ ය (කියායි)

4161. මාගේ ත්‍රිවිධාත්තික නිව් ගියහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. සියලු ආසුවයන් (ප්‍රභාණ පරිඥ වශයෙන්) දැන ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

4162. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රහිත වූයෙමි වෙසෙමි.

4163. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්‍යානනයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4164. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අමට්‍රිමොක්කයෝ ද භවගිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආසුමත් තෝදෙයා ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේක් සි.

තෝදෙයා ස්ථිරාචර්යාව අවමැති සි.

409 ජතුකණ්ණිකේරාපදානං.

4163. තගරෙ හංඝමනිඝා සෙට්ඨිපුතො අනොසනං,
සමපිනො කාමගුණෙ පරිවාරෙමහං තදා.
4166. තගො¹ පාසාදමාරුග්ග උබ්බිඤ්ඤා ගෙනලඤ්ඤා²
තස්ස තච්චෙති හිතෙති පරිවාරෙමහං තදා.
4167. තුරියා ආතතා මග්ගං සමමතාලසමාතිනා,
තච්චන්තා³ ඉජ්ජිගො සබ්බා හරන්ති ගෙට මෙ මනො.
4168. වෙලාපිකා ලාමණිකා කුඤ්ඤවාසි තිමජ්ඣිකා⁴
ලබ්බිකා සොකර්කාසී⁵ ච පරිවාරෙතති මං සදා.
4169. වෙතාලිනො කුමහද්දති තවා ච තච්චකා ඛද්ද,
තට්ඨා තාවකා වෙච්ච පරිවාරෙතති මං සදා.
4170. කප්පකා නහපකා සුදා මාලාකාරා සුමාපකා,⁶
ජලලා මලලාති සබ්බෙච්ච⁷ පරිවාරෙතති මං සදා.
4171. එතෙසු කීලමානෙසු සික්ඛිනෙ කතුපාසනෙ,
රතති ඤ්චං ත ජානාමි ඉඤ්ඤෙ භීදාසබ්බසං.
4172. අභිකා පථිකා සබ්බෙ ගාමකා වරකා ඛද්ද,
උපගච්ඡන්ති තෙ තිච්චං හික්ඛගන්තා මමං සරං.
4173. සමණා බ්‍රාහ්මණා වෙච්ච පුඤ්ඤකෙවිත්තා අනුත්තරා,
වසික්ඛන්තා මමං පුඤ්ඤං ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4174. පට්ඨා ලට්ඨා⁸ සබ්බෙ නීගණ්ඨා සුපථිතාටකා,
තෙදණ්ඩිකා එකසිංචා ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4175. ආජ්චකා විලුත්තාචි ගොඩමමා දෙවධම්මිකා,
රජොජලලධරා එතෙ ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4176. පරිවත්තකා සිද්ධිපත්තා⁹ කොණ්ඩපුත්තණ්ඩිකා¹⁰ ඛද්ද,
තපස්සි වතචාරී ච ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4177. ඔබ්බකා දම්මො වෙච්ච සාකුලා මලයාලකා,
සබරා¹¹ යොනකා වෙච්ච ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4178. අකිකා මුණ්ඩකා සබ්බෙ කොලකා සානුච්ඡදකා,¹²
ආරාවචිතරට්ඨං ච ආගච්ඡන්ති මමං සරං.

1. තගො, මිජ්ඣ. 2. මනාභොගෙ වලඤ්ඤකා, මිජ්ඣ.
3. රඤ්ඤති, සසා. 4. වාමනිකා, සසා. 5. කුඤ්ඤවාසිතිමජ්ඣිකා, සසා.
6. සුපාසකා, මිජ්ඣ. 7. ජලලා මලලා ච තෙ සබ්බෙ, මිජ්ඣ.
8. පට්ඨා, මිජ්ඣ. 9. පරිත්තකා සහතිපත්තා, මිජ්ඣ.
10. කොට්ඨකතිකා, මිජ්ඣ. 11. සබර, මිජ්ඣ. 12. සනුච්ඡදකා, මිජ්ඣ.

409. ජතුකණ්ණි සංවිරාචදානං

4165. මම භංගවතී තරයෙහි සිටුපුත්‍රයෙක් වීම. එකල්හි මම (සියලු) කාමගුණයන්හි යෙදුනෙමි පිතෘයමි.

4166. ගෙවල් ලකුණු දන්නෝ (ප්‍රාසාදකුණක්) ගොඩනැගූහ. ඒ තුන්පතකට කැහි එකල්හි එහි නාසායන්ගෙන් ද, හීතයන්ගෙන් ද පිතෘයමි.

4167. මම කුළුතැල් ආදියෙන් යුත් තුය්‍යයෝ වසන ලදහ. සියලු සත්‍ය තවත්තාහු මාගේ සිත පැහැර ගනිත් ම ය.

4168. පිළි හිස සිසාරන්නෝ ද අගුටුම්භිතූරුම් තවන්නෝ ද, කුඳ වුවත් මෙන් තවන්නෝ ද, සිහඳෙනකගේ මෙන් මැද පෙරෙය පෙත්වමින් තවන්නෝ ද, උඩට මතු වෙමින් තවන්නෝ ද, උසුළු - පිසුළු පාමින් තවන්නෝ ද හැම කල්හි මා පිරිවරත්.

4169. සතකාලම්පොට ගසන්නෝ ද, කුමනුත්ත නම් එක් මුහුණින් යුත් තුය්‍ය වීශෙෂය වසන්නෝ ද, (රුකඩ) තවවන්නෝ ද, තවන්නෝ ද යන මොහු බොහෝ වෙති. මෙසේ නැටුම් තවවන්නෝ හා තවන්නෝ හැම කල්හි මා පිරිවරත්.

4170. කරණැවැමියෝ ද, දිව්‍යවත්තෝ ද, අරක්කාමියෝ ද, මල්-කරුමෝ ද, මැනැවින් පසැට කෙණින්නෝ ද, පොර බදන්නෝ ද, මුළු පුඤ්ඤාත්තෝ ද යන මෙකී සියල්ලෝ හැම කල්හි ම මා පිරිවරත්.

4171. (ශිලායන්ති) නික්මුනා වූ පලපුරුදුකම් ඇති මොවුන් ක්‍රීඩා කරණ කල්හි තථිතීසාවෙහි ශක්‍රයා මෙන් රූ දැවල් නො දනිමි.

4172. දීඝිමායීයට පිළිපන්නෝ ද, මහියෝ ද, යාවකයෝ ද (නැතත් නියමයක් නො මැතිව) ඇළිදින්නෝ ද යන බොහෝ වූ මොහු නිතර ඉල්ලමින් මාගේ ගෙට පැමිණෙත්.

4173. නිරුත්තර පුණ්‍යකේත්‍ර වූ භ්‍රමණයෝ ද, බ්‍රාහ්මණයෝ ද, මාගේ පිත වැහි කරන්නාහු මාගේ ශාසනට පැමිණෙත්.

4174. පටක ය, ලටක ය, පුප්ඵසාටක ය, තෙදණ්ඩක ය, එකසිඛ ය, යන සියලු නිගණ්ඨයෝ මාගේ ශාසනට පැමිණෙත්.

4175. විලුත්තාචී ය, ගෝඛමම ය, දේවබම්බක ය. රජෝපල්ලබර ය, යන මේ ආර්ථකයෝ මාගේ ශාසනට පැමිණෙත්.

4176. පරිවත්තක ය සිද්ධිපත්තක ය යන තවුයෝ ද, කොණ්ඩ, පුග්ගණික යන බොහෝ ව්‍යවාරිහු ද මාගේ ශාසනට පැමිණෙත්.

4177. මඩ්ඛක ය, දුමුල ය, සාකුල ය, මලයාලක ය. සබර ය, සොනක ය යන මොහු මාගේ ශාසනට පැමිණෙත්.

4178. අනිකයෝ ද, මුණ්ඩකයෝ ද, කොලකයෝ ද, සානුචිත්තකයෝ ද, ආරාවචිතරුහිත්තයෝ ද යන මේ සියල්ලෝ මාගේ ශාසනට පැමිණෙත්.

4179. අලසඤ්ඤා පලලචකා ඛබ්බරා හග්ගකාරුකා,¹
රොහිතා² වේතපුතතා ව ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4180. මාච්ඡරකා කොතලකා කාසිකා³ හඤ්චොරිකා,
ඉසිණ්ඨා මකකලා වෙච ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4181. වේලාවකා අරමමා ව ඔකකලා⁴ මෙඝලා⁵ ඛුක්ඛු,
බුද්ධකා සුද්ධකා වෙච ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4182. රොහණා සිකිචා වෙච විතකා එකකණ්ණිකා,
සුරධිං අපරතතා ව ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4183. සුපාරකා කිකුමාරු⁶ මලයා⁷ භොණ්ණභුමිකා,
වජ්ජි තාරු⁸ ව තෙ සබ්බෙ ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4184. තලකාරා පෙසකාරා වම්මකාරු ව තච්ඡකා,
කම්මාරා කුම්මකාරා ව ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4185. මණ්ඩකාරා ලොහකාරා සොණ්ණකාරා ව දුසසිකා,
කිසුකාරා ව තෙ සබ්බෙ ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4186. උසුකාරා හම්මකාරා පෙසකාරා ව ගඤ්ඤිකා,
රජකා කුන්තවායා ව ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4187. තෙලිකා කට්ඨකාරා ව උද්ධාරා ව පෙසසිකා,
සුපිකා සුපරකකා ව ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4188. දෙවාරිකා අභිකට්ඨා වජ්ජිකා⁹ පුප්ඵච්චකා,
හත්ථාරුකා හත්ථිපාලා ආගච්ඡන්ති මමං සරං.
4189. ආනන්දස්ස මහාරඤ්ඤා¹⁰ පමත්තස්ස¹¹ අද්දසං,
සත්තවණ්ණෙන රතතෙන උභත්තං¹² පුරුදාමසං.
4190. යෙ මයා කිත්තිතා සබ්බෙ තාතාවණ්ණො ඛුජුජ්ජනා,
තෙසා'හං විතමඤ්ඤාය තපාසිං රතතෙන'හං.
4191. වගගුපු හාසමානාපු වජ්ජමානාපු හෙරිපු,
සංඛෙපු ධම්මනෙතපු සකගෙතෙ රමාමිතං.

1. ධම්මෙතියාමානුසං, මජ්ඣ.

2. නෙහිකා, මජ්ඣ.

3. කල්පිකා, මජ්ඣ.

4. ආරම්භා, මජ්ඣ.

5. ඛුක්ඛුලා, මජ්ඣ.

6. කුමාරු, මජ්ඣ.

7. මලා, මජ්ඣ.

8. තච්ඡකා, මජ්ඣ.

9. ඛණ්ඩකා, මජ්ඣ. ගඤ්ඤිකා, සං. හඤ්ඤිකා, PTS.

10. ආනන්දස්ස තාම රඤ්ඤා, සං. අර්ඤ්ඤාමාරඤ්ඤා, PTS.

11. මමත්තස්ස, මජ්ඣ. සමත්තස්ස, සං. 12. උභත්තං, මජ්ඣ.

4179. අලයඤ්ඤායෝ ද, පල්ලවකයෝ ද, ඛණ්ඩකයෝ ද, හත්තකාරී-
කයෝ ද, නේතිකයෝ ද, වෙනස්කරණයෝ ද මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4180 මාධුරකයෝ ද, කොසලකයෝ ද, කාසිකයෝ ද, හත්තිපොරිකයෝ
ද, ඉතිණ්ඩකයෝ ද, මකකලයෝ ද මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4181. වේලාවකයෝ ද, අරමමයෝ ද, මකකලයෝ ද, මෙහලයෝ ද,
බුද්ධකයෝ ද, සුද්ධකයෝ ද යන බොහෝ දෙන මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4182. රෝතණ්ණයෝ ද, සිකුචයෝ ද, විතකයෝ ද, එකකණ්ණිකයෝ ද,
සුරථකයෝ ද, අපරනතයෝ ද මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4183. සුසාරකයෝ ද, කිකුමාරයෝ ද, මලයයෝ ද, සොණණ්ණකයෝ ද,
වජ්ජු ද, තාරාවෝ ද යන මේ සියල්ලෝ මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4184. නලකාරයෝ ද, (රෙදි විසන) පෙසකාරයෝ ද, (සම් වැඩ
කරණ) වමමකාරයෝ ද, වඩුවෝ ද, කම්මාරයෝ ද, කුම්මකාරයෝ ද
මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4185. (මිණිකම් කරණ) මණිකාරයෝ ද, (ලොහො කම් කරණ)
ලොහකාරයෝ ද, (රත් කම් කරණ) සොණණ්ණකාරයෝ ද, (රෙදි කම්
කරණ) දුසිකයෝ ද, (ඊයම් කම් කරණ) තිප්පකාරයෝ ද යන මේ
සියල්ලෝ මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4186. (ඊ කම් කරණ) උසුකාරයෝ ද, (ලියන වඩු කම් කරණ)
ගමකාරයෝ ද, (රෙදි විසන) පෙසකාරයෝ ද, (සුවද සාදන හෝ විකුණන)
ගනිකයෝ ද, (රෙදි සෝදන පොවන) රජකයෝ ද, (රෙදි මහන) කුණණ-
වෘයෝ ද මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4187. (තෙල් සාදන හෝ විකුණන) තෙලිකයෝ ද, (දර අදින)
කට්ඨකාරයෝ ද, (ජලය අදින) උදකකාරයෝ ද, පණිවුඩ ගෙන යන),
පෙසිකයෝ ද, (සුපසාදන) සුපිකයෝ ද, (සුප රකින) සුපරකයෝ ද
මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4188. (දෙරවුපාල) දෙවාරිකයෝ ද, බලඇණි රක්තෝ ද,
(කුනිපාවසුම් කරණ) වජ්ජිකයෝ ද, (ගැබ්මල ආදිය බැහැර ලන) පුප්ථ-
ජකිකයෝ ද, (ඇතුන් පිට තනින) හත්ථාරිකයෝ ද, (ඇතුන් බලන)
හත්ථාරිකයෝ ද මාගේ ශාඛයට පැමිණෙත්.

4189. ප්‍රමාදී වූ ආතඤ්ඤා මහරජුට මම ධනය දුනිමි. මම සත්ථුවනින්
ඔහුගේ අඩුවැඩි පුරවමි.

4190. මා විසින් මෙහි පවසන ලද ඒ සියල්ලෝ නානා ජාතිවලට
අයත් බොහෝ දෙන වෙති. මම ඔවුන්ගේ සිත් දැන රුවනින් සත්‍යකරණය
කෙළෙමි.

4191. මිහිරිවදන් කියන කල්හි බෙර වසන කල්හි සත් පිණින කල්හි
මම සාධාරී ශාඛයෙහි සිත් අලවා වෙතෙමි.

4192. හගවං තවති සමගෙ පළමුනතරතායකො,
වසිසතසහගෙය්‍යති පරික්කිණ්ණවෙති කො
4193. හිතමුති හතිතො වීරිං පටිපජ්ජන් වකුමුතා,
ඔහාසෙතොතා දිසා සබ්බා දිපරුකෙබ්බා¹ ව ජොතති.
4194. වජ්ජනති හෙරිගො සබ්බා ගව්ජනෙත ලොකනායකො,
පහා නිඤ්චාපත තස්ස සතරංසිව උග්ගතො.
4195. කවාටනතරිකායාපි පටිවෙස්ස ව රංසිතා,²
අනෙතාසරෙ සුචිපුලො ආලොකො ආසි තාවදෙ.
4196. පහං දිසාන බුඬස්ස පාරිසජ්ජ අවොචහං,
කිස්සංසයං බුඬසෙට්ඨා ඉමං වීරිමුපාගතො.
4197. ඩිප්පං ඔරුස්ස පාතාද අගමිං අනතරාපණං,
සමුඤ්ඤාමතිවාදෙකං ඉදං වචනමුච්චිං.
4198. අනුකම්පතු මෙ බුද්ධා ජලජ්ජනමනායකො,
වසිසතසහගෙය්‍යති අභිවාසෙසි කො මුති.
4199. නිමන්තයිති³ සමුඤ්ඤා අභිතෙසිං සකං සරං,
තස්ස අනෙතන පානෙන සත්තපෙසසිං මහාමුතිං.
4200. භුතතාපිං කාලමඤ්ඤා බුඬසෙට්ඨස්ස තාදිකො,
සතභිතිකෙන ධුරියෙන බුඬසෙට්ඨං උපට්ඨතිං.
4201. පළමුතතරො ලොකපිදු ආනුභිතං පටික්ඛතො,
අනෙතාසරෙ නිසීදිති ඉමා ගාථා අහංසථ:
4202. “යො මං ධුරියෙහුපට්ඨාසි අනතපානඤ්ඤා⁴ දසි මෙ,
තමහං කිත්තයිස්සාමි සුඤ්ඤා මම හාසතො.
4203. පහුතනතෙකං හුචාන සතිරඤ්ඤා සහොජනො,
වතුදිපෙ එකරජ්ජං කාරසිස්සත්⁵ යං තරො.
4204. පඤ්චාසෙල සමාදාය දසකම්මපථෙ තතො,
සමාදාය පවතෙතනො පරිසං සික්ඛපෙය්‍යති⁶.
4205. ධුරියසතතතස්සාති තාරිගො⁷ සමලබ්බතා,
වජ්ජසිස්සන්ති⁸ මං නිව්චං උපට්ඨාතස්සිදං එලං.
4206. තිංසකපාතතස්සාති දෙවලොකෙ රමිස්සති,
වතුසට්ඨිකතතං දෙවිසත්‍ය දෙවරජ්ජං කපිස්සති.

1. රසමිතා, මජ්ඣ. 2. නිමන්තයිති, මජ්ඣ. 3. සික්ඛාපසික්ඛති, මජ්ඣ.

4. අනෙතො, මජ්ඣ.

4192. 4193. එයමෙයෙහි ගාගාවත් වූ ඒ පදමුත්තර බුදුරජ තෙමේ ක්ෂය කළ ආත්මාවත් ඇති රහත් භික්ෂූන් ලක්ෂයක් සමග වීරියට පිළිපත්තේ ය. පසැස් ඇති සජ්ඣාදායක සියලු දිගුත් ආලෝකවත් කරමින් ප්‍රදීප වාක්ෂයක් මෙන් බබළයි.

4194. බුදුරජුන් වහින කල්හි සියලු භේරිහු වාදනය වෙත්. උද වූ නිරා මෙන් උන් වහන්සේගේ රස් පිහිදෙයි.

4195. කවුළු අතරින් පිටිසි රසින් ඇතුළු ගෙහි ද එකෙණෙහි මහත් වූ ආලෝකයක් විය.

4196. මම බුදුරජුන්ගේ රස් දක පිරිසට මෙසේ කීම්. (කෙසේ ද යත්?) “නිසැකව බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨ තෙම මේ වීරියට එළඹියේ ය” (කියා සි.)

4197. වහා පහයෙන් බැස ඇතුළු වීරියට ආයෙමි. සම්බුදු රජුන් වැද මේ වචනය ද කීම්:

4198. “පදමුත්තර තම වූ බුදුරජාතන් වහන්සේ මට අනුකම්පා කරණසේක්වා” යනුයි. ඒ බුදුරජතෙම ලක්ෂයක් රහතුන් සමග ඒ ආරාධනය පිළිගත්තේ ය.

4199. සම්බුදු රජුන් පවරා සටහන් ගාතයට වැඩම කර වීම්. එහි ආහාරපානයෙන් බුදුරජුන් වැළඳවීම්.

4200. වළඳ අවසන් වූ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ (දක) සුදුසු කලැයි දැන තාදිගුණ ඇති ඒ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට යතාබිනික භූයෑයන්ගෙන් උවචැන් කෙළෙමි.

4201. ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ පදමුත්තර බුදුරජ තෙම ඇතුළුගෙහි හිඳ මේගාරාවන් වදළේ ය:

4202. “ගමෙක් භූයෑයන්ගෙන් මට උවචැන් කෙළේ ද, මට ආහාර පානයන් දුන්නේ ද, හේ (කවරෙක්දැයි) මම කියන්නෙමි. (එසේ) කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

4203. රැස් කළ සමපත් අනුභව කරන්නෙක් ව අමුරන් සහිතව බොජුන් සහිතව මේ මිනිස් තෙම සිවුමහදිවසිතෙහි ඒකාතපත්‍ර කොට රාජ්‍යය කරවන්නේ ය.

4204. පන්සිල් සමාදන් ව ඉක්බිති දශකම්පටයන් ද සමාදන් ව පවත්වමින් පිරිස හික්ම වන්නේ ය.

4205. මැනවින් අලභකාර කරණ ලද සත්‍රිහු නිහර භූයෑයන් ලක්ෂයක් වාදනය කරන්නාහු ය.

4206. කලා තිස්දහසක් දෙව්ලොව සිත් අලවා වහන්නේ ය. සුතැට වරක් ශක්‍රදෙව්ගේ ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

4207. චතුසට්ඨිකකතං රුරා ව චකකචතති හවිස්සති,
පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනාතො අභංඛිතං.
4208. කප්පකතසහස්සමති මකකාකතුලසමගවො,
ගොතීමො තාම නාමෙත සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
4209. උපපජ්ජති යං ගොතිං දෙවතාං අථ මානුසං,¹
අනුකමොගො සුඤ්ඤා මනුස්සතාං ගමිස්සති.
4210. අරකායකො හවිඤාන තිණ්ණං වෙදනපාරගු,
උත්තමත්ථාං ගවෙසනෙතා චරිස්සති මහිං ඉමං.
4211. සො පච්ඡා පබ්බජ්ඣාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
ගොතමස්ස හගවතො තාසනෙ'තිරුඤ්ඤති.
4212. ආරාධයිතො² සමුද්ධං ගොතමං සක්කප්පභවං,
කිලෙසෙ කාපසිකාන අරහා'යං හවිස්සති.
4213. විපිනෙ වාය්‍යරුජාච මිගරාජාච කෙසරී,
අභිතො විහරාම'ජ්ජ සක්කප්පතස්ස සාසනෙ.
4214. දෙවිලොකෙ මනුස්ස වං දුට්ඨෙදු දුග්ගතිමති වා,
තිබ්බතතිං මෙ න පසාමි උපට්ඨානසිද්ධං ඵලං.
4215. විවෙකමනුසුතෙතාමති උපසනෙතා තිරුපති,
තාගොච ඛනිතා ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4216. කිලෙසා කාපිතා මයං ගවා සබ්බෙ සමුගතා,
තාගො'ච ඛනිතා ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4217. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තීග්‍යො විජ්ජා අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4218. පටිසම්බද්ධ වතග්‍යො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අයසමා ජතුකණ්ණිපථරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

ජතුකණ්ණිපථරස්ස අපද්‍යනං නවමිං.

1. ගොතෙතා, මජ්ඣං.

2. ආරාධයිතා, මජ්ඣං.

4207. සුසාට වරක් සක්විතීරජ වන්නේ ය. (ලබන) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකි ය.

4208. මෙයින් කල්පලක්ෂයකින් මතුයෙහි ඔකකාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම් ශාක්‍යා නෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

4209. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යෝනියක උපදින්නේ නම්, අනුන වූ හොඟ සමපත් ඇත්තේ ම මිනිසත් බවට පැමිණෙන්නේ ය.

4210. වේද හදරන්නෙක් ව වේදත්‍රයෙහි පරතරට ගියේ උත්තමාඤ්ඤය වූ (හිඟ්‍ය) සොයමින් මේ පාරිවියෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

4211. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද හෙතෙම පසුව පැවිදිව ගෞතම බුදුරජුන්ගේ සසුනෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය.

4212. මෙනෙම ශාක්‍යකුල ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම බුදුරජුන් සතුටු කොට කෙලෙස් දවා රහත් වන්නේ ය.

4213. මහවනයෙහි ව්‍යාසුයකු මෙන් ද, කේශරසිංහ රාජ්‍යකු මෙන් ද, අද ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුනෙහි නිර්භීතව වෙසෙමි.

4214. දෙවලොව වුව ද මිනිස් ලොව වුව ද දිළිඳු බැවිහි හෝ දුගතියක හෝ මාගේ ඉපදීමක් නො දකිමි. (බුදුරජුන්ට) උවැටත් කිරීමේ මේ විපාක යි.

4215. සන්ත්‍රුන් වූයෙම උපධි රහිත වූයෙම විවේකයෙහි යෙදුනෙම වෙමි. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූව රහිතව වසමි.

4216. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත් රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූව රහිතව වෙසෙමි.

4217. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන් කරණ ලදී.

4218. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද, අඤ්ච විමොක්ඛයෝ ද, ඝට්ඨිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂමත් ජතුකණ්ඨි සාවරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදළු සේක් යි.

ජතුකණ්ඨි සාවරාවදනය නවවැනි යි.

410. උදෙහිපෙරාපදානං

4219. හිමවික්කසා අවිදුරෙ පද්‍යමො නාම පබ්බතො,
අසාමො සුතතො මයහං පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
4220. නදියො සඤ්ජරෙ තත් සුපතීත්වා මනොරමා,
අවෙජාදකා සීතජලා සුඤ්ජරා¹ නදියො සද.
4221. සාධීනා පාචුසා මච්ජා වලජා මුඤ්ජරොභීතා,
සොහෙත්තා නදියො එතෙ වසන්තී නදියා සද.
4222. අඛෙජමුක්ඛි සඤ්ජනනා කරෙරිතිලකා තථා,
උද්දාලකා පාටලියො සොහෙත්තී මම අසංමං.
4223. අඛෙසාලකා බිමබ්ජාලා මායාකාරී ව පුප්ඵතා,
ගජෙතින උපවායත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4224. අතිමුහුතා සකුකලීකා නාගා සාලා ව පුප්ඵතා,
දිබ්බගජං² සමපවත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4225. කොසම්බි සලලා නිපා අට්ඨබ්බා ව පුප්ඵතා,
දිබ්බගජං සමපවත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4226. හරිතකා ආමලකා අඛෙජමුක්ඛි විභිට්ඨා,
කොලා හල්ලාතකා බිලලා ඵලානි බහු අසංමං.
4227. කලම්බා කඤ්ජලී තත් පුප්ඵතනී මම අසංමං,
දිබ්බගජං සමපවත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4228. අසොකපිණ්ඩී වචරී³ නිබ්බරුකකා ව පුප්ඵතා,
දිබ්බගජං සමපවත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4229. පුත්තංගා ගිරිපුත්තංගා තිම්බා තත් පුප්ඵතා,
දිබ්බගජං සමපවත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4230. නිගුණ්ඩී සිරිනිගුණ්ඩී වමපරුකෙත්ත පුප්ඵතා,
දිබ්බගජං සමපවත්තා සොහෙත්තී මම අසංමං.
4231. අවිදුරෙ පොසාරණි වක්කවාතුපකුජිතා,
මඤ්ජලකෙති සඤ්ජනනා පද්‍යමුපලකෙති ව.

1. සඤ්ජරෙ, මජ්ඣ.

2. දිබ්බගජං, සිදු.

3. අසොකපිණ්ඩීවරී ව, මජ්ඣ.

410. උදේන ස්වරාවදනය

4219. නිමවනට නුදුරෙහි පසුම නම් පච්ඡයක් විය. එහි මට අසපුවක් මැනැවින් කරණ ලදී. පන්සල ද මැනැවින් නිමවන ලදී.

4220. මනා වූ කොට ඇති, මනොඥ වූ නදීහු එහි ගලා බසිත්. ඒ නදීහු හැමකල්හි පිරිසිදු දිය ඇත්තෑහු ය. සිසිල් දිය ඇත්තෑහු ය, සුන්දර ද වෙති.

4221. නදීන් මොබවන්තා වූ පායීන (පෙටියෝ) ද, පාචුස (ඳුල්ලු) ද, වලප (වලයෝ) ද, මුඤ්ජ (මොද්ද) ද, රොහිත (රෙහෙරු) ද, යන මත්ස්‍යයෝ හැම කල්හි නදියෙහි වසත්.

4222. අඹ දඹ රුක්වලින් වැසී ගිය නදිය ද, එසේ ම ලුණුවරණ කීලක (මදටය), උඤ්ජක (ඇසළ), පාටලී (පළොල්) යන වෘක්ෂයෝ ද මාගේ අසපුව හොබවත්.

4223. පිපි ගිය අබ්බාලක (රුකභූත) බිම්බිජාල, රත්කරවු. මායාකාරී, මෙකී වෘක්ෂයන්ගේ සුවදින් හමන වෘක්ෂයෝ මාගේ අසපුව හොබවත්.

4224. මැනැවින් පිපි ගිය අතිමුක්ත (යොහොඹු), සත්තලික (සත්පෙති දැසමන්), නාග (නා), සාල (සල්) යන මොහු දිව සුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4225. කොසමඬ (කොසඹ), සලල (හොර), නීප (=කොළොම්), අට්ඨක - වෘක්ෂයෝ පිපි ගියාහු දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4226. අරළු, නෙල්ලි, අඹ, දඹ, බුළු, බෙබර, බදුලු. බෙලි මෙකී එලයෝ අසපුවෙහි බොහෝ වෙති.

4227. කලච්ච (කොළොම්), කඤ්චි (බිම්බ කෙහෙල්) ද එහි මාගේ අසපුවෙහි පිපෙත්. දිව සුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4228. අසොකපිණ්ඩ, වවරි කොසඹ මෙකී වෘක්ෂයෝ පිපි ගියාහු දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4229. පුක්කාග (දෙඹ), ගිරිපුක්කාග මේ වෘක්ෂයෝ එහි පිපි ගියාහු දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4230. නිගුණඪී (සිරිතික), සපු මේ වෘක්ෂයෝ පිපි ගියාහු දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4231. අසපුවට නුදුරෙහි පෞකුණ සක්වාලිහිණියන් විසින් හඬන ලද ය. හෙල්මැල්ලෙන් නොහොත් දියකඤ්ජරයෙන්, විලපලායෙන්, පියුමි උසුල් මලින් ගැවසුනේ ය.

4232. අවෙසාදකා සිතපලා සුපතිතා මනෝරමා,
අවතා ඵලිකසමානා සොහෙනති මම අසමං.
4233. පද්මා පුප්ඵරෙ තත් පුණ්ඩරිකා ව උපාලා,
මඤ්ජුකෙති සඤ්ජනනා සොහෙනති මම අසමං.
4234. පාඨිනා පාට්‍රසා මවතා වලතා මුඤ්ජරොහිතා,
විවරනතා ව නෙ තත් සොහෙනති මම අසමං.
4235. කුම්භිලා සුංසුමාරා ව කව්ඡපා ව ගහා බහු,
මගුහා¹ අරගරා ව සොහෙනති මම අසමං.
4236. පාරෙවතා රවිභංසා වක්කවාකා නදීවරා,
දිජ්ඣිතා සාලිකා වෙත් සොහෙනති මම අසමං.
4237. නයිකා අම්බග්‍රහි ව නෙතකා තත් පුප්ඵිතා,
දිබ්බග්‍රහි සම්පවතනා සොහෙනති මම අසමං.
4238. සිහා වාග්‍රසා ව දීපි ව අවජකොක්කරවජකා,
අනුසඤ්චරනතා පවතෙ සොහෙනති මම අසමං.
4239. පවාහාරෙන හරිතා අච්ඡුක්ඛරවාසනා,
අනුසඤ්චරනතා පවතෙ සොහෙනති මම අසමං.
4240. අච්ඡිනාති ධරා එතෙ නිපකා සන්තවුක්තිනෝ,
අපසහාරා ව නෙ සබ්බෙ සොහෙනති මම අසමං.
4241. බාරිහාරං ගහෙඤ්ඤාන අරේඤ්ඤායග වනං තද,
මුලඵලාති භුඤ්ජනතා වසන්ති අසමෙ සද.
4242. න තෙ දුරුං ආහරන්ති උදකං පාදධොවනං,
සබ්බෙසං ආනුභාවෙන සයමෙවාහරියති.
4243. චුලලාසිති සහසකාති ඉසයෙත් සමාගතා,
සබ්බෙව ක්‍රියානො එතෙ උක්කමත්තවෙසකා.
4244. තපසසීනො බ්‍රහ්මචාරී වොදෙතනා අපසංඝාවතෙ,
අක්ඛරාවචරා සබ්බෙ වසන්ති අසමෙ තද.
4245. පඤ්චාභං සන්තිපතන්ති එකග්‍රහා සන්තවුක්තිනො,
අරේඤ්ඤායගං අභිවාදෙත්වා පක්කමන්ති දීපාමුඛා.

1. මගුහා, මජ්ඣං.

4232. පැහැදි දිය ඇති සිසිල් ජලය ඇති මනා තොට ඇති මනරම්පලිඟු මෙන් පැහැදිලි පුෂ්කරණී කොමෝ මාගේ අසපුව හොබවයි.

4233. එහි රත් පියුම්, හෙළ පියුම්, උසුල් ද පිපෙත්. හෙල්මැලියෙන් ගැවසී ගත් ඒ පුෂ්කරණී කොමෝ මාගේ අසපුව හොබවයි.

4234. පායීන, පාවුස වලජ, මුඤ්ජ, රොහිත යන මත්ස්යයෝ එහි හැසිරෙමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4235. කුමභීල, සුංසුමාර යන වණ්ඤ ජලජ ඝන්ඨයෝ ද, කැසුබුවෝ, ඔගුහ නම් ඝන්ඨයෝ, අජගරයෝ ද බොහෝ වූවාහු මාගේ අසපුව හොබවත්.

4236. පරෙව්, රවිහංස, වත්තවාක, නදීවර, දිඤ්භ (කිරලු), සාළික-මේ පක්ෂිහු මෙහි මාගේ අසපුව හොබවත්.

4237. නයිනා, අඹගකි, කෙතකි - මෙකී වෘක්ෂයෝ පිපී ගියාහු එහි දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4238. සිංහ, ව්‍යාඝ්‍ර, දිව්, වලස්සු, කොක්කහ, කරබානාවලස්සු මොහු මහවෙනෙහි හැසිරෙන්නාහු මාගේ අසපුව හොබවත්.

4239. අඳුන් දිව්සම් ඇ ජවාහාරයෙන් බර වූ තවුසෝ මහ වෙනෙහි හැසිරෙන්නාහු මාගේ අසපුව හොබවත්.

4240. මේ තවුසෝ අඳුන් දිව්සම් දරන්නෝ ය. ප්‍රාඥයෝ ය. සන්තුන් පැවතුම් ඇත්තෝ ය. අරොහාර ඇති ඒ සියල්ලෝ මාගේ අසපුව හොබවත්.

4241. පිරිකර කද ගෙණ වනයට පිවිස මුල් හා ගෙඩි අනුභව කරන්නාවූ ඔහු එකල හැම ද අසපුවෙහි වසත්.

4242. ඔහු දර, පා දෝනා දිය නො ගෙණෙත්. සියල්ලන්ගේ අනුභාවයෙන් (ඒ දෑ කෙමේ ම) පැමිණෙයි.

4243. අසුහාර දහසක් සෘෂිහු මෙහි රැස් වූහ. මේ සියල්ලෝ ම ධ්‍යාන කරන්නෝ උක්කමාර්ථය වූ විමුක්තිය සොයන්නෝ ය.

4244. තපස්වී වූ බ්‍රහ්මචාරී වූ අර්පණාවුකයෙහි යෙදුනාවූ අහසෙහි හැසිරෙන්නා වූ (ඒ) සියල්ලෝ එකල්හි අසපුවෙහි වෙසෙත්.

4245. එකඟ වූ සන්තුන් පැවතුම් ඇති මොහු පස් දිනකට වරක් රැස් වෙත්. (රැස්ව) ඔවුනොවුනට වැඳ ඒ ඒ දිශාහිමුඛ වූවාහු යෙත්.

4246. පදුමුක්කරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු,
තමඤ්ඤාමාරං¹ විධමං උපපජ්ඣි තාවදෙ ජිනො.
4247. මම අසමසාමනසා යමෙක්කා ආසි මහිද්ධිකො,
සො මෙ සංඝිසු සමබුද්ධං ජලජ්ඣත්තමනායකං.
4248. එස බුද්ධො සමුත්තනෙතො පදුමුක්කරො මහාමුත්ති,
බ්බසං ගනාතින සමබුද්ධං පඨිරුපාසයා² මාරිස.
4249. යක්කස්ස වචනං සුඤ්ඤා විරසසනෙත්ත චෙත්තසා,
අත්තමං සංසාමෙත්තාන නික්කම්චි විසිනා තද.
4250. චෙළෙව ඩයගමානමහි නික්කම්චිත්තා අසමා,
එකරත්තං නිවසිත්තා³ උපගච්ඡි විනායකං.
4251. පදුමුක්කරො ලොකවිදු ආනුජිනං පටිග්ගමො,
චතුසච්චං පකාසෙත්තො දෙසෙසි අමතං පදං.
4252. සුදුලලං පදුමං යයග උපගනත්තා මහෙසිකො,
පසත්තවිත්තො සුමනො බුද්ධස්ස අභිරොපයි.
4253. පුජයිත්තාන සමබුද්ධං ජලජ්ඣත්තමනායකං,
එකංසං අජිනං කත්තා සත්ථවිං ලොකනායකං.
4254. යෙන ඤාණෙන සමබුද්ධො වසතීග අනාසවො,
තං ඤාණං කිත්තයිත්තාමි සුඤ්ඤාථ මම භාසමො.
4255. සංසාරසොතං ජිජ්ඣිත්තා තාරෙසි සබ්බපාණිනො,
තච ධම්මං සුඤ්ඤානා තණ්හාසොතං තරන්ති තෙ.
4256. තුචං සත්ථා ව කෙතු ව ධරො යුපො ව පාණිනා,
පරායණො පතිට්ඨා ව දිපො ව දිපදුක්කම. ⁴
4257. යාවතා ගණිනො ලොකෙ සත්ථවාහා පවුච්චිතර,
තුචං අග්ගොසි සබ්බඤ්ඤා තච අනෙතාගධා ව තෙ.
4258. තච ඤාණෙන සබ්බඤ්ඤා තාරෙසි ජනතං බ්බුං,
තච දසසනාමාගම්ම දුක්ඛසත්තං කරිසෙතර.
4259. යෙ කෙවි මෙ ගතිජාතා ලොකෙ වායන්ති වක්ඛමි,
තච ගතිසමො නාස්සි පුඤ්ඤායෙක්කමෙක්ක මහාමුතො.

1. මහනිකාරං, සිමු.

2. පඨිරුපාස, මජ්ඣං.
4. ද්විපදුක්කම, මජ්ඣං.

3. නිවාසෙත්තා, මජ්ඣං.

4246. සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය පදුමුක්කර නම් බුදුරජ තෙම එකෙණෙහි මොහදුර දුරුකරමින් ලොව පහළ විය.

4247. මාගේ අසපුව සම්පයෙහි මහා සෘද්ධි ඇති යක්ෂයෙක් විය. හෙතෙම පදුමුක්කර නම් වූ බුදුරජුන්හට (මෙසේ) ප්‍රශංසා කෙළේ ය:

4248. “නිදුකානෙනි, මේ මහාමුනි වූ පදුමුක්කර නම් බුදුරජ තෙම ලොව පහළ විය. වහා ගොස් ඒ සම්බුදුරජුන් හජනය කරනු මැනවි” (කියා යි.)

4249. එකල්හි යක්ෂයාගේ වචනය අසා පැහැදි සිතීන් අසපුව පිළියෙළ කොට තබා මහවනයෙන් නික්මුනෙමි.

4250. වහුය ගිහි ඇවිළගත් කල්හි මෙන් අසපුවෙන් නික්ම එක් රැයක් (මහ) වැස බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි.

4251. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ පදුමුක්කර බුදුරජ තෙම සිවුසය් පවසමින් අමාතපදය දේශනා කෙළේ ය.

4252. මනාව පිපුණු පිපුමක් ගෙණ (බුදුරජුන් වෙත) එළඹ පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි මහර්ෂි වූ සච්ඡයන් වහන්සේට පිදිමි.

4253. පදුමුක්කර නම් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ පුද අඳුන් දිවියම එකස් කොට ලෝකනායක වූ තරාගනයන් හට ඤාති කෙළෙමි.

4254. යම් සච්ඡයාඤනයක් කරණකොට ගෙණ සම්බුදු රජ තෙම ආසුව රහිත ව මෙලොවහි වැඩ වෙසේ ද, ඒ ඥානය කීර්තනය කරන් නෙමි. පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

4255. (ඔබ) සසර සැඩ පහර කපා සියලු ප්‍රාණින් (සසරසයුරින්) එතෙර කෙරෙහි ය. ඒ සත්ත්වයෝ ඔබවහන්සේගේ ධර්මය අසා තෘෂ්ණාව නැති සැඩ පහර කරණය කෙරෙත්.

4256. ද්විපදෙකම වූ බුදුරජානන් වහන්ස, ඔබ සත්ත්වයනට ශාසනා වන සේක. කොඩියක් ධජයක් යාගසම්මයක් වන සේක. ආරක්ෂාව වන සේක.

4257. ලෙව්හි යම්තාක් ගණප්‍රධාන වූවාහු සාජීවාහයෝ ය යි කියනු ලබද්ද, සච්ඡයන් වහන්ස, ඔවුනට ඔබ අග්‍ර වන සේක. ඔහු ඔබවහන්සේට ම ඇතුළත් වෙත්.

4258. සච්ඡයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගේ නුවණ කරණකොට ගෙණ බොහෝ දෙන (සසර සයුරින්) එතෙර කරණ සේක. ඔහු ඔබවහන්සේගේ දශිනය නිසා දුක් කෙළවර කෙරෙත්.

4259. පසැස් ඇතියානන් වහන්ස, ලෙව්හි මේ යම්කිසි සුගති ජාතයෝ හමක් නම්, මහාමුනින් වහන්ස, පින්කෙත්ති වූ ඔබගේ ගුණ සුවද වැනි අනික් සුවදෙක් නැත.

4260. තිරවජ්‍යාගයොතිං නිරයං පරිමොවෙසි¹ වකමුම,
අසංඛතං පදං ඝනතං දෙසෙසි² කං මහාමුනෙ.
4261. පදුමුක්කරො ලොකවිදු ආහුතීතං පටිග්ගහො,
භික්ඛුසංඛෙස හිසිදිකා ඉමා ගාථා අභාසථ:
4262. “යො මෙ ඤාණං අසුපෙසි පසතොනා සෙහි පාණ්ඨි,
තමහං කිත්තයිසසාමි සුඤ්ඤාථ මම භාසතො.
4263. තිංසකපපසහසසාති දෙවිලොකෙ රමීසකති,
සහසකසඛිතභුං රාජා ව ච කකචතති හවීසකති.”
4264. සුලඬාලාහං ලඤ්ඤාමි නොසයිකාන සුඛකං,
සඛ්ඛාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
4265. කිලෙසා කුමාරිතා මයං හවා සංඛෙස සමුහතා,
නාගොව ඛෙසිතං ඡෙකා විහරාමි අනාසවො.
4266. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙවසිසා සතතිකෙ,
තිසෙසා විජජා අනුප්පකා කතං බුද්ධසා සාසනං.
4267. පටිසම්භිද වතසෙසා විමොක්ඛාසි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධසා සාසනං.
- ඉකං සුදං ආයස්මා උදෙතො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිකාති.

උදෙතකෙරසසා අපද්‍යතං දසමං.

උද්දානං:

මෙතෙකයොසා පුණ්ණකො පෙරො මෙතතගු ධොතකො³ පි ව,
උපසිවො ව තඤ්ඤා ව හෙමකො සක්කමො තතිං.
නොදෙයොසා ජකුක්ඤ්ඤි ව උදෙතො ව මහායසො,
තිණි ගාථාසතානෙකා අසිති තිණි වුක්ඤ්ඤි.

මෙතෙකයාවගෙහා එකවතනාළියතිමො.³

1. පරිමොවෙසි, සා. 2. දෙසෙසි යා. 3. එකවතනාළියමො, සිමු, මජ්ඣං.

4260. පසැස් ඇතියානන් වහන්ස, ඔබ තීරිසන් ගතිය ද, තීරය ද, දුරු කරණ සේක. මහාමුනීන් වහන්ස, ඔබ අසංස්කෘත වූ ශාන්තපදය හෙවත් නිවන දේශනා කරණ සේක. (කියා යි.)

4261. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ පදුමුඛතර බුදුරජ තෙම භික්ෂුසඨසයා මැද හිඳ මේ ගාථා වදළ සේක:

4262. “යමෙක් තෙම පහන්වූයේ සියතින් මාගේ සඵඥතාඥනය පිදී ද, හේ (කවරෙක්දැයි) මම පවසන්නෙමි. පවසන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

4263. (මෙතෙම) කල්පතීස්දහසක් දෙව්ලොව සිත් අලවා වසන්නේය. දහස් වරක් සක්විකීරජ වන්නේ ය” (කියා යි.)

4264. මම මනා මුත ඇති බුදුරජුන් තුටු කොට උතුම් ලාභයක් ලැබුයෙමි වෙමි. සියලු ආසුචියන් ප්‍රභාණ කොට ආසුචි රහිත ව වෙසෙමි.

4265. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිඳි ආසුචි රහිත ව වෙසෙමි.

4266. බුද්ධ ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4267. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද, අෂ්ට විමොක්ෂයෝ ද, ඡඩ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් උදේන සංවීරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදළ සේක යි.

උදේන සංවීරවදනය දසවැනි යි.

උදයනය:

මෙතෙකයා පුණ්ණකපේර මෙතතඟු මොතක සහ,
උපසිච්ච නන්ද හෙමක තොදෙයා ජතුකණ්ඨි උදේන ද,
හී තෙසිය තෙ අසුචකින් එවග මෙහි කියේ,

මෙතෙකයාවග්ගය එක්සාළියවැනි යි.

411 හදුලිපේරාපදනා

4268. සුමෙධො නාම සමබුද්ධො අගොනා කාරුණිකො මුනි,
විවෙකකාමො ලොකගොනා භිමවත්තවුපාගමි.
4269. අපේක්ඛාගහෙකා භිමව. සුමෙධො ලොකනායකො,
පලුච්ඡාමාභුජිකාන නිසිදි පුරිසුත්තමො.
4270. සමාධිං සො සමාපනෙතා සුමෙධො ලොකනායකො,
සත්තරත්තිඤ්චං බුද්ධො නිසිදි පුරිසුත්තමො.
4271. ධාරිකාරං¹ ගහෙකාන වනමපේක්ඛාගතිං අහං,
තත්ථද්දසාධිං සමබුද්ධං ඔසති ණණමනාසවං.
4272. සමුප්පජ්ජිං ගහෙකාන සමුප්පජ්ජාන අසාමං,
වතුදණ්ඩ ඵමිතිකාන² අකාසිං මණ්ඩපං තද.
4273. සාලපුප්ඵං ආහරිකා මණ්ඩපං ජාදයිං අහං,
පසත්තවිගොනා සුමනො අභිවඤ්ඤං තථාගතං.
4274. යං වදන්ති සුමෙධොති හිරිපක්ඛාසං සුමෙධසං,
භික්ඛුසංඛෙස නිසිදිකා ඉමා ගාථා අභාසථ.
4275. බුද්ධස්ස ගිරිමඤ්ඤාසං සංඛෙසං දෙවා සමාගමුං,
අසංසයං බුද්ධසංඛෙසං ධම්මං දෙවෙති වක්ඛුමා.
4276. සුමෙධො නාම සමබුද්ධො ආහුනිතා පටිග්ගහො,
දෙවසංඛෙස නිසිදිකා ඉමා ගාථා අභාසථ:
4277. “යො මෙ සත්තාහං මණ්ඩපං ධාරයි සාලජාදිතං,
තමහං කිත්තධිසාමි සුභාපං මම භාසතො.
4278. දෙවහුතො මනුසෙසා වා හෙමවිටෙණ්ණො හවිසසති,
පනුතහොගො හුකාන කාමහොගී හවිසසති.
4279. සංඛිනාගසහසාති සංඛාලඛකාරහුසිතා,
සුචිණ්ණකච්ඡා මානසා හෙමකපපනවාසසා.
4280. ආරුණා ගාමණියෙති තොමරඛකුසපාණිති,
සායංපාතො³ උපට්ඨානා ආගමීයානති⁴ මං නරං,
තෙති නාගෙති පරිවුතො රමීයාති අයං නරො.

1. ධාරිකාරං-මජ්ඣං
2. ධාරිකාරං-මජ්ඣං

3. ධාරිකාරං-මජ්ඣං

3. ගායපාතො - ෦෦෦

411. හදුලි ස්වරාවදනය

4268. මෝනෙයාගුණ යුත් අග්‍රකාරුණික වූ ලොකාග්‍ර වූ සුමෙධ නම් සර්වඥ තෙමේ විදේක සුව කැමැත්තේ හිමවතට එළඹියේ ය.

4269. පුරුෂොක්කම් වූ සුමෙධ නම් ලෝකනායක තෙම හිමවතට පිවිස පලක් බැඳ වැඩ හුන්නේ ය.

4270. ලෝකනායක වූ ඒ සුමෙධ බුදුරජ තෙම සමාධියට සම-වැදුනේ ය. පුරුෂොක්කම් වූ සර්වඥ තෙම රැදවල් සනක් (සතියක්) එසේ වැඩ හුන්නේ ය.

4271. පිරිකර කඳ ගෙණ මම වනයට පිවිසියෙමි. එහි දී වතුරො-සයන් තරණය කළා වූ සම්බුදුරජුන් දිවිමි.

4272. මුස්න ගෙණ අසසුව හැමද වතුරණ්ඩය (=එකට බැඳ සාද ගත් දඬුසකර) සිටුවා එකල්හි මණ්ඩපයක් කෙළෙමි.

4273. මම සල්මල් ගෙණවුත් මඩුව සෙවෙති කෙළෙමි; පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නය වූයෙමි බුදුරජුන් වැන්දෙමි.

4274. මහා ප්‍රාඥ වූ උතුම් නුවණැති යමකුට සුමෙධ යයි කියත් ද, ඒ සුමෙධ බුදුරජ තෙම භික්ෂුසංඝයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදළේ ය.

4275. බුදුරජුන්ගේ හඬය යි දෑන “නිසැකව ම පසැස් ඇති බුඬශ්‍රේෂ්ඨ තෙම දහම් දෙසා” ය යි දෙවියෝ රැස් වූහ.

4276. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නාවූ සුමෙධ නම් සර්වඥ තෙමේ දිවාසමුඛයා මැද වැඩ හිඳ මේ ගාථාවන් වදළේ ය.

4277. “යමෙක් තෙම සල්මලින් සෙවෙති කළ මඩුවක් සතියක් මුළුල්ලෙහි මා පිණිස දැරී ද, හේ (කවරෙක්දැයි) කියන්නෙමි. කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.

4278. මෙතෙම දෙවි වූයේද සචණ්ඩණ් වන්නේ ය. සම්පූණ් භොගසම්පත් ඇත්තේ ම කම්සුව අනුභව කරන්නෙක් වන්නේ ය.

4279-4280. ඇතුන්ගේ පා විදින තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති, ඇතුරුවන් විසින් නඟින ලද සියලු ආභරණයෙන් සරසන ලද සැට දහසක් ඇත්තු ද, හෙම වැනි වත් හැඳ වූ රන්පොරොදු බැඳි ඇත්තු ද මේ මිනිස්හට උදේ සවස උවැටනට පැමිණෙන්නාහු ය. මේ මිනිස් තෙම ඒ ඇතුන් විසින් පිරිවරන ලද්දු රමණය කරන්නෝ ය.

4281. සට්ඨිඅසසහසානි සබ්බාලඛකාරහසිනා,
ආජානියා ව ජාතියා සිඤ්චා සිසවාහිනො.
4282. ආරුලා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිති,
පරිවාරෙසසනතිමං නිවං බුඬපුජායිදං ඵලං.
4283. සට්ඨීරථසහසානි සබ්බාලඛකාරහසිනා,
දීපා අරොපි වෙයානං සනතඤා උඤ්චිතඤා.
4284. ආරුලා ගාමණියෙහි වාපහසෙති වමෙහි,
පරිවාරෙසසනතිමං නිවං බුඬපුජායිදං ඵලං.
4285. සට්ඨිගාමසහසානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
පහුකධනධානුකුති සුසජ්ඣාති සබ්බසො,
සද පාතුභවිසසනති බුඬපුජායිදං ඵලං.
4286. හස්සි අසා රථා පත්ත සෙනා ව චතුරඛිනි,
පරිවාරෙසසනතිමං නිවං බුඬපුජායිදං ඵලං.
4287. අට්ඨාරසෙ කසසතෙ දෙවලොකෙ රමිසසති,
සහසසකිතඤං රාජා ව චක්කවත්ත හවිසසති.
4288. සතානං තිණිකමතකුඤ්ච දෙවරජං කරිසසති,
පදෙසරජං වීජුලං ගණනානො අසඬ්ඛියං.
4289. තිංසකපපසහසාමිති ඔක්කාකතුලසමභවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සඤා ලොකෙ හවිසසති.
4290. තසා ධම්මෙසු දයාදෙ ඔරසො ධම්මෙහිමිනො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤා විහරිසසනනාසවො.
4291. තිංසකපපසහසාමිති අද්දසං ලොකනායකං,
ඵළ්ලාසරමුපාදය ගවෙසිං අමතං පදං.
4292. ලාභා මහං පුලඬං මෙ යමහඤ්ඤසි සාසනං,
තිසෙසා වීජා අනුප්පන්නා කතං බුඬස්ස සාසනං.
4293. නමො තෙ පුරිසාපඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුක්කම,
තච ඤාණං පකිත්තෙතථා පනෙතමිති අවලං පදං.
4294. යං යං යොනුපපජජාමි දෙවතාං අථ මානුසං,
ඤ්චිතසු භුට්තො හොමි ඵලං මෙ ඤාණකිත්තනො.

4281-4282. කඩු හා දුනු දරන්නා වූ යෝධාජීවයන් විසින් නගින ලද ජාතියෙන් ම ආජාතීය වූ ශීඝ්‍රගාමී වූ සියලු අබරණින් සරසන ලද සැට දහසක් පෙසෙඩව අශ්වයෝ මොහු නිතර පිරිවරත්. බුද්ධපුරාණෙහි මේ විපාක යි.

4283-4284. දුනු ගත් අත් ඇති සන්නාහ සන්නඬු වූ යෝධාජීවයන් විසින් නගින ලද ඔසවන ලද ධජ ඇති සන්නඬු වූ දිවියමින් වළඳන ලද රථ ද ව්‍යාප්‍රසමින් වළඳන ලද රථ දැයි මෙසේ සර්වාලඛකාරයෙන් සරසන ලද සැට දහසක් රථයෝ මොහු නිතර පිරිවරන්නාහු ය. බුද්ධපුරාණෙහි මේ විපාක යි.

4285. සර්වාකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ ධනාධාර්‍ය ඇති හැම අයුරින් ම මැනවින් සමාඬු වූ සැට දහසක් ග්‍රාමයෝ හැම කල්හි පහළ වන්නාහු ය. බුද්ධපුරාණෙහි මේ විපාක යි.

4286. ඇත් අස් රිය පාබල යන පිටුරහ සෙනහ මොහු නිතර පිරිවරත්. බුද්ධපුරාණෙහි මේ විපාක යි.

4287. (මේ තෙම) අටළොස් සියක් කප් මුළුල්ලෙහි දෙවිලොවෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය. දහස් වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය.

4288. කුන්සිය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය. (මොහු ලබන) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නොහැකි ය.

4289. මෙයින් කිස්දහස් වන කපෙහි ඔක්කාක කුලයෙහි උපදනා නමින් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘ තෙම ලොව පහළ වන්නේ ය.

4290. උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි දයාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ ඔරොස බුද්ධපුත්‍රයෙක් ව ආශ්‍රව රහිත ව සියලු ආත්‍රමයන් (ප්‍රභාණපරිඤ්චකයෙන්) දූත වාසය කරන්නේ ය."

4291. මෙයින් කල්ප කිස් දහසකට පෙර ලෝකත්‍යායක වූ බුදුරජුන් දිට්ඨි. (එදිනා පටන් අද දක්වා) මේ අතුරෙහි අමාතපදය - නිවන සෙවිමි.

4292. යම් බුදුසසුනක් මම දනගනිමි ද, එය මට ලාභයකි. මා විසින් එය මනා කොට ලබන ලදි. (මා විසින්) පැමිණෙන ලද ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ඇතියහ, බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4293. පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා පුරුෂානන්ධයානන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා ඔබ-වහන්සේගේ සර්වඥතාඥ්‍යයට පසසා අමාතපදය හෙවත් නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

4294. දෙවි වූ හෝ මිනිස් වූ හෝ යම් යම් හවයක උපදිම නම් හැම තන්හි සුව ඇත්තෙමි වෙමි. සර්වඥතාඥ්‍යයට පැයසීමෙහි මේ විපාක යි.

4295. ඉදං පච්ඡිමකං මග්ගං වරිමො වක්කතෙ හවො,
නාගොව ඛෙධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
4296. කිලෙසා ක්වාපිතා මග්ගං හවා සමෙබ්බ සමුහතා,
නාගොව ඛෙධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
4297. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තීකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාසනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4298. පථිසමභිද්ධ වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අවසීමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා හදුලි ටෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

හදුලිකෙරසස අපදනා පටමං.

412. එකාජ්ඣාතිශයෙරොපදනං

4299. වජ්ජානානදිනිරෙ අසාමො සුතතො මම,
සුසුභ්බිසුලිනාති ඡුඡුඡු පඡුඡුඡුසාලා සුමාපිතා.
4300. උක්කානකුලා නදිකා සුපතිස්වා මනොරමො,
මච්ඡකච්ඡපසමපක්කා සුසුමාරනිසෙවිතා.
4301. අවජා මයුරා දිපි ව කරවිකා ව සාලිකා,
කුජන්තී සබ්බද්ධ ඵනෙ සොහයන්තා මම'සාමං.
4302. කොකිලා මඤ්ඤුභාණි ව හංසා ව මධුරස්සරා,
අභිකුජන්තී කෙ තස්ස සොහයන්තා මමසාමං.
4303. සිභා වාගස්සා වරාහා ව වක්කා¹ කොකකරච්ඡකා,
ගිරිදුග්ගමභි නාදෙත්ති සොහයන්තා මමසාමං.
4304. එණ්ඩිගා ව සරහා හෙරණ්ඩා සුකරා බහු,
ගිරිදුග්ගමභි නාදෙත්ති සොහයන්තා මමසාමං.
4305. උදුලකා වම්පකා ව සාටලි සිත්ථවාරකා²,
අතිමුක්තා අසොකා ව පුප්ඵන්තී මම අසාමෙ.
4306. අමෙසාලා යුරිකා වෙව යක්කලි බිඞ්ඞිජාලිකා,
කණ්ණිකා කණ්ණිකාරා ව පුප්ඵන්තී මම අසාමෙ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4295. මේ මාගේ පශ්චිම හවය යි. අවසන් හවය මේ පවතී. ඇතකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

4296. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

4297. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4298. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද, අක්ඛ විමොක්ඛයෝ ද, භඩ්ඛිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මේ අයුරින් ආයුෂ්මත් හඤ්චි සංවීරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදන සේක් යි.

හඤ්චි සංවීර්‍යවද්‍යාය පළවුවැනි යි.

412. ඵකජනකිය සංවිජාවද්‍යාය

4299. වන්ද්‍යාභානදීතිරයෙහි මට ආශ්‍රමයක් මැනවින් කරණ ලදි. (එහි) සුදු වැල්ලෙන් ගැවසි ගත් පන්සලක් ද නිර්මිත කරණ ලදි.

4300. එහි නො ගැඹුරු ඉවුරු ඇති මනා වූ කොට ඇති මනොඥ වූ මස්කැසුබුවන්ගෙන් යුත් 'සු - සු' හඬ නඟමින් දිය බුබුළු උඩට නංවන සුංසුමාරයන් විසින් සෙවනා ලද කුඩා නදියක් විය.

4301. වලස්සු, මොණරු, දිවියෝ, කොවුලෝ, සැළලිහිණි යන මොහු හැම කල්හි මාගේ අසපුව හොබවමින් නාද කෙරෙත්.

4302. මිහිරි හඬ ඇති කොවුලෝ ද, මවුර සවර ඇති හංසයෝ ද, යන මොහු එහි මාගේ අසපුව හොබවමින් නාද කෙරෙත්.

4303. සිංහ, ව්‍යාසු, හුරු, වෘක, කොක්කන, කර්මානා, වලස්සු ද මාගේ අසපුව හොබවමින් ගිරිදූග්ගයෙහි නාද කෙරෙත්.

4304. එණිමාග, සරහ මාග, කැනතිල්, හුරු ද මොහු බොහෝ දෙන මාගේ අසපුව හොබවමින් ගිරි දූග්ගයෙහි නාද කෙරෙත්.

4305. ඇසළ, සපු, පළොල්, නික, යොහොඹු, අසොක - මේ වෘක්ෂයෝ මාගේ අසපුවෙහි පුෂ්පිත වූවාහු වෙත්.

4306. රුකභුත, සිහිද්ද, යත්පෙති, දැසමන් බිඹුදල්, කණ්ණික, කිණිහිරි මොහු මාගේ අසපුවෙහි පුෂ්පිත වූවාහු වෙත්.

4307. නාගා සාලා ව සලලා පුණ්ඩරිකෙසු පුප්ඵතා,
දිබ්බගන්ධං සමපවන්තා සොභයන්ති මමසසමං.
4308. අඤ්ජනා අසනා වෙසු මහානාමා ව පුප්ඵතා,
සාලා ව කඛ්ඤ්ඤා ව සොභයන්ති මමසසමං.
4309. අඛො ජමබ්බ ව තිලකා ගිඛො ව සාලකල්‍යාණී,
දිබ්බගන්ධං සමපවන්තා සොභයන්ති මමසසමං.
4310. අසොකා ව කපිඤ්ඤා ව හගිතිමාලෙස්ස¹ පුප්ඵතා,
දිබ්බගන්ධං සමපවන්තා සොභයන්ති මමසසමං.
4311. කදම්බා කදලී වෙව ඉසිමුග්ගා ව රොපිතා,
ධූවං ඵලානි ධාරොන්ති සොභයන්තා මමසසමං.
4312. හරිතකා ආමලකා අඛො ජමබ්බ විහිතකා,
කොලා හලලාතකා ධිලා ඵලිනො මම අසසමෙ.
4313. අවිදුරෙ පොකුණිකා පුප්ඵතා මනොරමා,
මන්දාලකෙති සඤ්ජනා පද්මපුලකෙති ව.
4314. ගඛතං ගණ්ඨකන්ති පද්මා අඤ්ඤා පුප්ඵතා කෙසරී,
ඔපත්තකණ්ඨකා වෙව පුප්ඵතා මම අසසමෙ.
4315. පාඨිනා පාචුසා මච්ඡා වලජා² මුඤ්ජරොතිතා,
අවෙජාදකමති විවරං සොභයන්ති මමසසමං.
4316. නයිතා අමබ්බන්ති ව අනුකුලෙ ව කෙතකා,
දිබ්බගන්ධං සමපවන්තා සොභයන්ති මමසසමං.
4317. මබ්බ භිසංඝා සචන්ති ධීරසංඝි මුලාලිහි,
දිබ්බගන්ධං සමපවන්තා සොභයන්ති මමසසමං.
4318. පුලිනා සොභනා තස්ස ආකිණ්ණො ජලසෙවිතා,
මිපුප්ඵතා පුප්ඵතා සෙනති සොභයන්තා මමසසමං.
4319. ජට්ඨාසාරෙන හරිතා අභිනුග්ගරවාසනා,
වාකචිරධරා සබ්බෙ සොභයන්ති මමසසමං.
4320. යුගමකතමපෙකකිකා නිපකා සනතපුකිනො,
කාමභොගෙ අනපෙකකා වසන්ති මම අසසමෙ.

1. හිට්වාණ්ඨ, මජ්ඣ.

2. ධජා, මල්ලය.

4307. තා, සල්, කෙල පිසුම් මෙහි පිපියානු දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4308. කුඹුක්, පියා, උක්, සල්, පුවකු, මේ වාක්‍ෂයෝ හටගත් මල් ඇත්තානු මාගේ අසපුව හොබවත්.

4309. අඹ, දඹ, මදට, කොසඹ, සල්කලණ, මේ වාක්‍ෂයෝ දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4310. හෝපළු, හිවුළු ද. හහිනිමාල, මොහු මෙහි පිපි ගියානු දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4311. රෝපණය කරණ ලද කොළොම්, කෙසෙල්, එසේ ම සාමිවුදා (බොඩහවු) නම් බාහ්‍ය විශේෂය - මොහු මාගේ අසපුව හොබවමින් නිතර එල දරත්.

4312. අරළු, නෙල්ලි, අඹ, ජලබු, බුළු, බෙබර, බදුලු, බෙලි මෙහි වාක්‍ෂයෝ මාගේ අසපුවෙහි එල දරත්.

4313 (අසපුවට) නුදුරෙහි මනා වූ තොට ඇති මනෝඥ වූ හෙල්මැල්ලෙන් නොහොත් දිග කැරැණයක් හා විල්පලායෙන් ද, පිසුම් හා උපුළින් ද ගැවසී ගත් පොකුණකි.

4314. මාගේ අසපුවෙහි ඇතැම් පද්මයෝ කැකුළු ගැබ් ගණිත්. සෙසු රේණු සහිත පද්ම ද පිපෙත්. ඇතැම් විහිදුනු පත් ඇති පද්ම කර්කණ්ණවෝ ද ප්‍රබෝධ වෙත්.

4315. පාසින, පාටුස, වලර, මුඤ්ඤ, රොහිත - මහායෝ පැහැදි දියෙහි හැසිරෙමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4316. නයිතා, අඹනකි මේ වාක්‍ෂයෝ වාහය අනුව දිවසුවද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4317. නෙළුමැලින් මිනි ද නෙළුමැලින් කිරි හා හිතෙල් ද වැහිරේ. දිවසුවද ද විහිදුවමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4318. එහි ජලයෙන් තෙවනා ලද ආකිණි වූ වැලිතලාවෝ ගොහ-තය. උඩට නැගුනු පුෂ්පයෝ පිපි ගියානු මාගේ අසපුව හොබවමින් පවතීත්.

4319. අඳුන් දිවිසම් හැඳි ජටාහාරයෙන් බර වූ වැහැරි සිවුරු දරණ සියලු (නවුසෝ) මාගේ අසපුව හොබවත්.

4320. පියදඹු පමණ දුර බලන්නා වූ ප්‍රාඥ වූ සත්ත්ව පැවතුම් ඇති කම්සුව අනුභවයෙහි බලාපොරොත්තු නැති (නවුසෝ) මාගේ අසපුවෙහි වසත්.

4321. පරුලාකච්ඡන්ධලොමා පඬකදන්තා රජකසිරු,
රජොජලාබරු හබ්බ වසන්ති මම අස්සමෙ.
4322. අභිකුඤ්ඤාපාරමිසාන්තා අනතලික්ඛවරා ව හෙ,
උක්ඛච්ඡන්තා නහං එතෙ සොහයන්ති මමස්සමං.
4323. තෙති සිස්සොති පරිවුතො වසාමි විපිතෙ තදා,
රතතිඤ්චං න ජාතාමි සදා කුසසමපටිතො.
4324. හගවා නමගි සමගෙ අත්ථදස්සි මහාමුති,
නමිකුඤ්ඤාමා නාසෙතො උපාජ්ඣ ලොකතායසො.
4325. අප අඤ්ඤාතරෙ සිස්සො ආගච්ඡි මම සන්තිකා,
මනෙත අපෙක්ඛාසුකාමො සො ජලබහං තාමලකකණං.
4326. බුද්ධො ලොකෙ සමුපානො අසාදස්සි මහාමුති,
වතුසච්චං පකාසෙතො දෙසෙති අමතං පදං.
4327. කුට්ඨකපෙඨා පමුදිතො ධම්මතතරගතාසසො,
අස්සමා අභිනික්ඛමම ඉමං වට්ඨමමුච්ඡිං.
4328. “බුද්ධො ලොකෙ සමුපානො ඛන්ධංසවරලක්ඛණො,
එථ සබ්බෙ ගමිස්සාම සම්මාසම්බුද්ධසන්තිකං.”
4329. ඔවාදපටිකරු තෙ සභාමෙම පාරමිසන්තා,
සංඛු’ ති සම්පට්ඨන්ත උත්තමන්තං ගවෙසන්තං.
4330. ජට්ඨාභාරහරිතා තෙ අජිත්තතරවාසිනො,
උත්තමන්තං ගවෙසන්තො¹ නික්ඛමිංසු වතා තදා.
4331. හගවා නමගි සමගෙ අත්ථදස්සි මහායසො,
වතුසච්චං පකාසෙතො දෙසෙති අමතං පදං.
4332. සෙතච්ඡන්තං ගතෙතොන බුද්ධසෙට්ඨස්ස ධාරසිං,
එකාහං ධාරසිතොන බුද්ධසෙට්ඨම්මඤ්ඤං.
4333. අත්ථදස්සි කු හගවා ලොකජෙට්ඨා නරසසො,
භික්ඛුසෙට්ඨා නිසිදිතො ඉමා ගාමා අහාසථං.
4334. “සො මෙ ජත්තමධාරෙසි පසන්තො සෙති පාණ්ඩු,
නමහං නිත්තසිස්සාමි සුඤ්ඤං මම ගාසතො.
4335. ඉමස්ස ජායමානස්ස දෙවතො අප මානුසො,
ධාරෙස්සති සදා ජත්තං ජත්තදානසිද්ධං ඵලං.

1. ගවෙසන්තො, මජ්ඣං.

4321. වැඩි හිය කිසිලි නිය ලොම් ඇති මැලියම් සහිත දත් ඇති දුරිලි සහිත හිස් ඇති රජස් දැලි වැඩුණු (හිරුරු ඇති) මේ සියලු තවුසෝ මාගේ අසපුවෙහි වෙහෙත්.

4322. අභිඤ්චන්ගේ පරතෙරට පැමිණි අහසෙහි හැසිරෙන්නා වූ ඒ මේ තවුසෝ අහසට තහිමින් මාගේ අසපුව හොබවත්.

4323. එකල්හි මම ඒ ශිෂ්‍යයන් විසින් පිරවරන ලද්දෙහි මහ වෙහෙහි වසමි. හැම කල්හි ධ්‍යානයට සමවාදුනෙමි රැදවල් නො දනිමි.

4324. එසමයෙහි ලෝකතායක වූ භාග්‍යවත් වූ අභිද්ධංගි බුදුරජ තෙම සතාකිකාරය දුරු කරමින් ලොව පහල විය.

4325. ඉක්කිති එක්තරු ශිෂ්‍යයෙක් මාගේ සම්පයට පැමිණියේ ය. තෙතෙම මනත්‍රයන් ද ඡබ්බිකය හා නාම ලක්ඛණයන් ද හදාරනු කැමැත්තේ ය.

4326. “මහාමුනි වූ අභිද්ධංගි බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය. (උත්තරාසත්තේ) චතුස්සත්තස පවසමින් අමාතපදය වූ නිවණ දේශනා කරණ සේක.” (හේ කීය.)

4327. මම තුටු පහටු වූයෙහි ප්‍රමුද්ධ වූයෙහි ධර්මානුකරගත සිත් ඇත්තෙහි අසපුවෙන් තික්ම මේ චරිතය කිමි:

4328. “දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණින් යුත් බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය. සියල්ලෝ එවු. සම්බුදුරජුන් වෙත යන්නෙමු” කීයා සි.

4329. සදහම් පරතෙරට හිය අවවාදයට අනුව කටයුතු කරණ උත්තමාර්ථය සොයන්නාවූ ඕනෑ සහපතෑ සි එය පිළිගන්නාහු ය.

4330. ජවාබරින් බර වූ අයුත් දිවියම් හදිත ඕනෑ උත්තමාර්ථය වූ නිවන සොයමින් එකල්හි වනයෙන් තික්මුණහු ය.

4331. එසමයෙහි මහත් යශස් ඇති අභිද්ධංගි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිටුසස් පවසමින් අමාතපදය වූ නිවන දේශනා කරණ සේක.

4332. මම යෙථිතචත්‍රය ගෙණ බුද්ධිශ්‍රේණියත් වහන්සේට දරිමි. එක් දවසක් මුළුල්ලෙහි දරා බුද්ධිශ්‍රේණියත් වැන්දෙමි.

4333. ලෝකපෝෂණ වූ අභිද්ධංගි භාග්‍යවත් තෙමේ හික්කු සහකයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාළේ ය:

4334. “යමෙක් තෙම පැහැදුනේ සියතින් ජත්‍රයක් දරි ද, හේ (කවරෙක්දැයි) මම කීයන්නෙමි. කීයන්නා වූ මාගේ චරිතය අසවු.

4335. දිවත්ඛවක හෝ මිනිසත්ඛවක හෝ උපදින්නා වූ මොහුව හැම කල්හි ජත්‍රයක් දරන්නේ ය ජත්‍රදානයාගේ මේ විපාක සි.

4336. සතතසතතතිකපාති දෙවලොපක රමිසාති,
සහසානකතො රජා ව වනකවතති හමිසාති.
4337. සතතසතතතිකතතො දෙවරජං කපිසාති,
පදෙසරජං විපුලං ගණතාතො අසඛිතං.
4338. අට්ඨාරසෙ කප්පසෙ ගොතමො සකාපුඛපවා,
තමකිකාරං තානෙතො උපජ්ජසාති වකුමො.
4339. තසා ධම්මසු දායදො ඔරසො ධම්මනිමිතො,
සබ්බසමෙ පරිඤ්ඤා විහරිසානතාසවො.”
4340. යතො අහං කම්මකං ජතං බුද්ධසා ධාරයං,
එතනාසර න ජාතාමි සෙතව්ජතං අධාරිතං.
4341. ඉදං පට්ඨමකං මයං වරිමො වතනතෙ හවො,
ජතතධාරණමජාපි වතනතෙ නිව්වකාලිකා.
4342. අතො මෙ සුකතං කම්මං අතදස්ස තාදිතො,
සබ්බසමපරිකිණිකා තති’දාති සුතබ්බවො.
4343. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොච බකිනං ජෙතාමි විහරාමි අනාසමො.
4344. සවාගතං වත මෙ අාසි බුද්ධසෙට්ඨසා සනතිකෙ,
තිසො පිජා අනුපාතනා කතං බුද්ධසා සාසනං.
4345. පටිසම්භිදා වතසො පිමොකාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සට්ඨකතා කතං බුද්ධසා සාසනං.
- ඉතිං සුදං අයගො ඓකජනනිසො පේරො ඉමා ගාථාසො අහාසිත්ථාති.

එකජනනිසෙසරසා අපදානං දුතියං.

413. තිණසුලකජදනියසෙරාපදානං

4346. ජාතිජරඤ්ච මරණං පට්ඨවෙකම්. අහං තදා,
එකතො අභිතිකම්ම පබ්බට්. අනගාරිතං.
4347. වරමාතො’ නුපුබ්බත ගඛාතිර මුපාගමි,
තථද්දසාසිං පඨවිං ගඛාතිරෙ සමුත්තතං.

4336. මෙතෙම සත්සැත්තෑ කපක් දෙව්ලොව සිත් අලවා විසන්-
නේ ය. දහස් වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය.

4337. සත්සැත්තෑ වරක් දිව්‍යාරාජ්‍යය කරන්නේ ය. (ලබන)
මහත් වූ ප්‍රදේශාරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නොහැකිය.

4338. අටළොස් සිය වන (එක්දහස් අටසිය වන) කෘපති පසැස්
ඇත්තා වූ ශාසාකුල ශ්‍රේණි වූ භෞතම බුදුරජ තෙමේ ගතදුරු කසමින්
පතල වන්නේ ය.

4339. උත්තමත්තේගේ බමුණෙහි දෘශ්‍යව බර්මයෙන් නිර්මිත කලාත්
වැනි ඔරය බුද්ධිප්‍රත්‍යයක් ව සියලු ආත්‍යවයන් (ප්‍රභාණ පරිඥා වශයෙන්)
දැන ආත්‍යව රහිත ව වසන්නේ ය. (කියා ය.)

4340. යම් තැනෙක පවත් කොට මම බුදුරජුන්හට ඡත්‍රයක්
දරමින් කුෂල කමයක් කෙළෙමි ද, (එතැන් පවත් අද තෙක්) මේ
අතරෙහි යෙව්පත්‍ර නොදරන ලද ගවයක් නොදකිමි.

4341. මේ මාගේ පස්විම ගවය යි. අනගිම ගවය දැන් පවතී.
අදත් මට නිත්‍යකාලික ඡත්‍රබාරණය පවතී.

4342. තාදිගුණ ඇති අත්ථදසා බුදුරජුන්හට මා විසින් මැනවින්
කරණ ලද ඒ කමය ආශ්වාසයෙහි. සියලු ආත්‍යව කෘණ විය. දැන් තැවත
ඉපදීමෙන් තැන.

4343. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු ගවයෝ තසන ලදහ.
ඇත්රජකු මෙන් බැළුම් සිදු ආත්‍යව රහිත ව වෙහෙමි.

4344. බුද්ධිශ්‍රේණියෙන් වහන්සේ සම්පාද වූ මාගේ පැමිණීම යහපත්
විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ
ලදි.

4345. සිවුපිළිසිහියාවෝ ද අප්පට්ඨොක්ඛයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද ශාසාත්
කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මේ අග්‍රිත් ආයුෂමත් ඒකස්තනිය ස්වපිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන්
වදල සේක් යි.

ඒකස්තනිය ස්වපිරාවදානය දෙවැනි යි.

418. තිණ්සුලකජදානිය ස්වපිරාවදානය.

4346. මම එකල්හි ජාති ජරා මරණ සිහි කෙළෙමි. එකලාව
හිනිනගත් නික්ම අනගායසී සබ්බාත සසුනෙහි පැවිදි වීම.

4347. පිළිවෙළින් කැසිරෙන්තෙම ගංතෙරට එළඹියෙමි. එහි ගංතෙ-
රෙහි උස්ව හිය පොළොවක් දිවිමි.

4348. අසාමං තත්ථ මාපෙතො වසාමි අසාමෙ අහං,
සුකතො වඩ්ඛමො මයං නානාදිජගණායුතො.
4349. මමුපෙනති ව විසාතථා කුජනති ව මතොගරං,
රමිමානො සහ තෙති වසාමි අසාමෙ අහං.
4350. මම අසාමසාමනා මිගරජා වතුකකමො,
ආසයා අතිතිකමම ගජ්ඣ සො අසති වා.
4351. නදිතෙ මිගරජෙ ව භාතො මෙ උපපජ්ඣ,
මිගරජං ගවෙසනො අග්ගං ලොකනායකං.
4352. දිසානහං දෙවදෙවං තිසං ලොකගනායකං,
හට්ඨා හට්ඨන චිතෙන පුජසිං තාගකෙසරං.
4353. උග්ගවජ්ජනංව සුරිගං සාලරජංව පුප්ඵිතං,
මසග්ගංව විරොචනං සන්ථිං ලොකනායකං.
4354. තව ඤාණෙන සබ්බඤ්ඤා මොචෙයි'මං සදෙවකං,
තවං ආරාධයිතිාන ජාතියා පරිමුච්චරෙ.
4355. අදස්සනෙන සබ්බඤ්ඤා බුද්ධානං සබ්බදස්සිනං,
පතනත්ථවිච්චිරගං රාගදොසෙහි මජ්ඣවා.¹
4356. තව දස්සනමාගමම සබ්බඤ්ඤා ලොකනායක,
පමුච්චනති හවා සබ්බෙ ඵ්ඨනති අමතං පදං.
4357. යද් බුද්ධා විකමුමනො උපපජ්ජනති පහඞ්කරා,
කිලෙසෙ කොපයිතිාන ආලොකං දස්සගනති භත.
4358. කිතතයිතිාන සමුද්ධං තිසං ලොකගනායකං,
හට්ඨා හට්ඨන චිතෙන තිණසුලං අපුජසිං.
4359. මම සඞ්කප්පමඤ්ඤා තිසං ලොකගනායකො,
සකාසනෙ තිසිදිතිා ඉමා ගාථා අභාසථ:
4360. "යො මං පුප්ඵෙහි ජාදෙසි පසනො සෙහි පාණ්ඨි,
තමහං කිතතයිසංමි සුණංථ මම භාසතො.
4361. පඤ්චවිසතිකතනුං සො දෙවරජං කරිසාති,
පඤ්චසතතතිකතනුඤ්ච වකකවනති හවිසාති.

1. මත්ථා, භා.

4348. මම එහි අසපුවක් සාදා ගෙන ඒ අසපුවෙහි වසමි. මැනැවින් කරුණු ලද මාගේ අසපුව නොගෙක් පක්ෂිසමූහයාගෙන් යුක්තය.

4349. (ඒ පක්ෂිහු) විශ්වාස ඇත්තාහු මා වෙත එළඹෙත්. මන-හර ලෙස නාද කෙරෙත්. මම ඔවුන් සමග තුටු වෙමින් අසපුවෙහි වෙසෙමි.

4350. මාගේ අසපුව හාත්පස සිටුවෙමින් යනු සමත් ඒ මාගරුජ කෙම ඉතාවෙන් නික්ම හෙත (පුරුෂයා) මෙන් ගරුකා කෙළේ ය.

4351. මාගරුජයා ගරුකයා කළ කල්හි මට හම්බෙත් විශ. මාගරුජයා සොයන්නෙමි ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

4352. මම දේවානිදේව වූ තිස්සා බුදුරජුන් දැක සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතීන් ම නාගකෙසර (= නාමල් රේඤ්ඤ) පිදිමි.

4353. උදවන භිරු වැනි වූ පිපුනු උතුම් සල් රුකක් වැනි වූ බබලන ඔසතිකාරකාවක් වැනි වූ ලෝකතායක බුදුරජුන්ගට ඥාන කෙළෙමි.

4354. සප්තකයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගේ සතුණයෙන් මේ දෙව්-යන් සහිත ලෝකයා (සසරින්) මිදුවෙහි. ඔබවහන්සේ සතුටු කොට (ඔහු) මේ ජාති සංසාරයෙන් මිදෙත්.

4355. සප්තකයන් වූ සප්ත බුදුවරයන්ගේ නො දැකීමෙන් රුහකො-යන්ගෙන් පැතිරී ගිය සත්ත්වයෝ අවිච්ඡාරයෙහි වැටෙති.

4356. සප්තකයන් වහන්ස, ලෝකතායකයන් වහන්ස, ඔබ වහන්-සේගේ දැනීම නිසා සියල්ලෝ හටගෙන් මිදෙත්. අමාත පදය වූ නිවන සාධි කෙරෙත්.

4357. යම් කලෙක්හි පතැන් ඇති ආලෝකවත් වූ බුදුවරයෝ ලොව උපදිත් ද. ඔහු කෙළෙස් දව්‍ය ආලෝකය දක්වත්.

4358. මෙසේ ලෝකානුතායක වූ තිස්සා බුදුරජුන්ගට ඥාන කොට සතුටු වූයෙමි සතුටු සිතීන් බෝලිද්ද (මල්) පිදිමි.

4359. ලෝකානුතායක වූ තිස්සා බුදුරජු කෙමේ මාගේ අදහස දැන සිං අසුනෙහි වැඩ හිඳ මේ ගාථාවත් වදාළේ ය.

4360. “යමෙක් තෙම පහත් සිතැත්තේ සිසයින් ම මා මල්වලින් වැසි (පිදි)ද, මම හේ කවරෙක්ද සි සිසයන්තෙමි. සිසයන්තා වූ මාගේ වචනය අසවු.

4361. හෙතෙම පස්විසිවරක් දිව්‍යරූපය කරන්නේ ය. පත්සැත්තා වරක් සත්විසිවර වන්නේ ය.

4362. පදෙහරජං විපුලං ගණනානො අසංඛිතං,
තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්ධො¹ පුප්ථානං පුප්ථානං ව.²
4363. සිසං නතානො ව'යං පොසො පුප්ථමාකඛ්ඛනෙ යදි,
පුඤ්ඤකම්මෙන සංග්‍රහෙනා³ පුරතො පාතුප්පිස්සති.
4364. යං යං ඉච්ඡති කාමෙති සං තං පාතුප්පිස්සති,
සංකප්පං පරිපුරෙත්වා නිබ්බාසිස්සත්තාසථො.³

(අවචාරසමං භාණවාරං.)

4365. කිලෙසො කුප්පිකානං සමපජානො පඨිස්සනො,
එකාසනෙ නිසිද්ධො අරහත්තමපාපුණ්ණිං.
4366. වඛකම්මෙනො නිපජ්ජනො නිසිනො උදවා සීතො,
බුද්ධිසංවිධිං සරිත්ථාන විහරම් අහං සදා.
4367. විවරෙ පිණ්ඩපානෙ ව පච්චයෙ සංඝාතානෙ,
තත්ථ මේ උභතො තත්ථී බුද්ධිපුප්ථානිදං එලං.
4368. සො' දුඛී පතොසො අමතං සත්තං පදමනුසාරං,
සංඛාසථෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අතාසථො.
4369. ඥාතවුතෙ ඉතො කප්පො යං පුප්ථමිහිපුප්ථං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි බුද්ධිපුප්ථානිදං එලං.
4370. කිලෙසො කුප්පිකා මග්ගං ගවා සංඛො සමුත්තො,
තානොව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමි අතාසථො.
4371. සොගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවිධිස්ස සත්තකො,
තීස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තො කතං බුද්ධිස්ස සාසතං.
4372. පටිසම්භිද වතසො විමොක්ඛාපි ව අවසීමො,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසතං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා කිණ්ණුලක්ඛණදහිගො ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො
අනාසිසාති

කිණ්ණුලක්ඛණදහිගපෙඨරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

414. මධුමංසදායකපෙඨරාපද්‍යනං

4373. තගරෙ බඬුමනියා සුතරිකො අනොතං,
උනෙකාපකං රකිසිත්වා මධු මංසමසි ඔකිරිං.
4374. සත්ථිපාතං අහං ගතවා එකං පත්තං ගගෙසතං,
පුරිසිත්තං තං පත්තං භික්ඛුසෙඛස්සා'දාසතං.

1. කම්මනිස්සන්ධො, මජ්ඣ. 2. සො, සසා, PTS. 3. සංග්‍රහො, මජ්ඣ.

4362. (ලබන) මහත් වූ ප්‍රදේශ රජය ගණන් වශයෙන් නිශ්චය නො හැකිය. මේ පුෂ්ප පුජාවෙන් වූ ඒ කම්යානේ එලය යි.

4363. පුණ්‍යකම්යෙන් යුක්ත වූ මේ පුරුෂ තෙමේ හිස නැවේ ඉදින් මල් කැමති වේ නම් එය ඉදිරියෙහි පහළ වන්නේ ය.

4364. කාමවස්තුන්ගෙන් යමක් යමක් කැමති වේද. ඒ ඒ දෑ පහළ වන්නේ ය. අදහස සම්පූර්ණ කොට ආශ්‍රව රහිතව පිරිනිවන් පානේ ද වන්නේ ය.

(අටළොස් වැනි බණවර යි.)

4365. කෙලෙස් දවා සමත් ප්‍රඥවෙන් හා සිහියෙන් යුක්තවූයෙම් ඒ අසුනෙහි ම හිඳ රහත්බවට පැමිණියෙමි.

4366. මම හැම කල්හි සක්මන් කරමින් ද, නිදමින් ද, හිඳිමින් ද, යළි සිටිමින් ද බුද්ධිප්‍රභවයෙන් වහන්සේ ගැණ ම සිතා වසමි.

4367. විවර පිණ්ඩපාත නිලානප්‍රත්‍යය සංකාශන යන මේ සිවු පඟයෙහි මට අඩුවක් තැන. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4368. ඒ මම දන් අමාත වූ ශාන්ත වූ නිරුක්තර පදය වූ නිවතට පැමිණියෙමි වෙමි සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රසාද කොට ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

4369. මෙයින් දෙයානු වන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4370. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිඳි ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

4371. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4372. සිවුපිළිසිඟියාවෝ ද අභවිච්ඡේදයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අසුරින් ආශ්‍රමෙන් නිශ්සලකාශ්‍යදහිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

නිශ්සලකාශ්‍යදහිය සංවිරයදානය තෙවැනි යි.

414. මධුමංසදායක සංවිරාවදානය

4373. මම බඬුමහි නගරයෙහි හුරුවැද්දෙන් වීමි. කැවුණු පපුමස් පිය ඒ මගෙහි මිපැණි වත් කෙළෙමි.

4374. මම භික්ෂූන් රැස් වන (ශාලාවට) ගොස් එක් පාත්‍රයක් ගනිමි. මම ඒ පාත්‍රය මගින් පුරා භික්ෂුසංඝයාට දුනිමි.

4375. යෝ'න් ථෙරතරො භික්ඛු නිශ්ඤාදෙසි මමං තදා,
ඉමිනා පතනපුරෙත උභස්සු විපුලං සුඛං.
4376. දොසවපතියො භුතො සුක්කමුලෙන වොදිතො,
පච්ඡිමෙ චතතමානමහි කිලෙසෙ කාපයිස්සති.
4377. තස චිත්තං පසාදෙත්වා තාවතිංසං අගච්ඡතං,
තත්ථ භුත්වා පිටිත්වා ච ලභාමි විපුලං සුඛං.
4378. මණ්ඩපෙ රුක්කමුලෙ වා පුඛකමමං අනුස්සරිං,
අන්තපාතාභිවස්සො මෙ අභිවස්සති තාවදෙ.
4379. ඉදං පච්ඡිමකං මයං චරිමො චතතතෙ හවො,
ඉධාපි අන්තපාතං මෙ වස්සතෙ සඛකාලිකං.'
4380. තෙනෙට මංසදුතෙන¹ සක්ඛාපිත්වා හවෙ අහං,
සඛාසවෙ ටරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
4381. එක්කවුතෙ ඉතො කසෙය්‍ය යං දුතමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජාතාමි මුද්දනස්සිදං ඵලං.
4382. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සඛෙ සමුත්තා,
නාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
4383. සවාගතං චත මෙ අංගි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිතෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුසුතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4384. පටිසම්භිද චතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආගස්වා මුමුමංසදුයස්සො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

මුමුමංසදුයස්සොරස්ස අපද්‍යනං චතුත්ථං.

415. නාගපලලවතථෙරාපද්‍යනං*

4385. නගරෙ ඛණ්ඩමහියා රාජ්‍යානෙ වසාමිහං,
මම අස්සමසාමන්තා නිසීදි ලොකනායකො.
4386. නාගපලලවමාදාය බුද්ධස්ස අභිරොපසිං,
පසන්නවිතෙතා සුමතො සුගතං අභිවාදසිං.
4387. එක්කවුතෙ ඉතො කසෙය්‍ය යං පලලවමපුජසිං,
දුග්ගතීං නාභිජාතාමි බුද්ධපුජාසිදං ඵලං.

4375. යමෙක් මේ භික්ෂුපිරිසෙහි වාණිකර ස්ථිර වී ද, හේ මව පින් දුන්නේ ය “පාත්‍රය පුරවා දුන් මේ දැනින් මහත් සුව ලබාවා.

4376. මේ කුශලමූලයෙන් මේහෙයන ලද්දේ (දිව්‍ය මනුෂ්‍ය) ද්විවිධ සම්පත් අනුභව කොට අනතිම භවය පවත්නා කල්හි කෙලෙසෙන් දවන්නේ ය” (කියායි.)

4377. මම එහි හිත පහදවා තව්නියාටට (උත්තරාසි වශයෙන්) හිසෙහි. එහි (දිව්‍යෝජන) අනුභව කොට (දිව්‍යත්ව) පාතය කොට මහත් වූ සුව ලබමි.

4378. මඩුවෙක්හි හෝ රැක්මුලක හෝ (හිඳ) පූජිතමය සිහි කෙලෙමි ද, එකෙණෙහි මට ආහාර පාන වැඩි වයි.

4379. මේ මාගේ පක්ෂිම භවය යි. අනතිම භවය පවතී. මෙහි ද මට හැම කල්හි ආහාර පාන (වැඩි) වයි.

4380. මම ඒ මාංසදානය කරණ කොට ගෙණ භවයෙහි සැරිසර සියලු ආසුරයන් ප්‍රතාණ කොට ආසුර රහිතව වෙසෙමි.

4381. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් දනක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මඩුවනියාගේ මේ විපාක යි.

4382. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුර රහිතව වෙසෙමි.

4383. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාගත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4384. සිවුපිළිසිහියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද භවිකිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අසුරින් ආසුරෙන් මඩුමංසදායක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදලු ගත්තේ යි.

මඩුමංසදායක ස්ථිරාවදානය සිවුවැනි යි.

415. නාගපලලවක ස්ථිරාවදානය

4385. මම බඳුමක් නගරයෙහි රජලයනෙහි වෙසෙමි. මාගේ අසපුව සම්පයෙහි ලෝකතායක වූ බුදුරජා වැඩිහුන් සේක.

4386. මම නාදලු ගෙණ බුදුරජා පිදිමි. පහත් සිත් ඇත්තෙහි සොම්නස් වූයෙහි නිවාගතයන් වහන්සේට වැන්දෙමි.

4387. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් නාදලු පූජාවක් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4388. කිලෙසා කුපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව ඛනිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
4389. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
කිසොං විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියා සාසනං.
4390. පටිසම්බද්ධ වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා නාගපලලවග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථාගො අකාසිත්වාහි.

නාගපලලවග්ගෙත්ථරග්ග අපදනං පඤ්චමං.

416. එකදිපියචේරාපදනං

4391. පරිනිබ්බුතමි¹ සුගතෙ සිද්ධිමත්ථ ලොකනායකෙ,
සදෙවමානුසා සබ්බෙ පුජෙන්නි දිපද්වතමං.
4392. ආරොපිතෙ ව විතකෙ සිද්ධිමත්ථ ලොකනායකෙ,
සථාසකෙන ථාමෙන විතං පුජෙන්නි සද්දුතො.
4393. අවිදුරෙ විතකස්ස දීපමුජ්ජාලසිං අහං,
ශාව උදෙසි සුරිගො දීපං මෙ තාව උජ්ජලි.
4394. තෙන භමෙත සුකතෙන වේතනාපණිඨිති ව,
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගච්ඡං.
4395. තත්ථ මෙ සුකතං ව්‍යව්හං එකදිපිති සුයති,
දීපසතසහස්සානි ව්‍යව්හෙ පජ්ජරෙ මම.
4396. උදයනොත්ථා ව සුරිගො දෙවො මෙ ජොතනෙ සදා,
සබ්බභාගි සරිරස්ස ආලොකො භොති මෙ සදා.
4397. තිරොකුඛිං තිරොසෙලං සමතිග්ගස්ස ජබ්බතං,
සමනතා යොජනසතං පස්සාමි වකුට්ඨා අහං.
4398. සතතසතනාතිකම්බකුඤ්ච දෙවලොකෙ රමිං අහං,
එකතිංසතිකම්බකුඤ්ච දෙවරජ්ජමකාරසිං.
4399. අට්ඨවිසතිකම්බකුඤ්ච වකවත්ති අහොසහං,
පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණතානො අසංඛිතං.
4400. දෙවලොකා වසිතාන කිබ්බතතිං මාතුකුච්ඡිං,
මාතුකුච්ඡිගතස්සාපි අකම් මෙ ත කිම්මලති.
4401. ජාතියා වතුචස්සොගා පබ්බජිං අතගාරිං,
අසිම්මාසෙ අසම්පතෙන අරහතතමපාපුණිං.

1. පරිනිබ්බුතෙ, මජ්ඣ.

4388 කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හව්ගේ නසන ලදහ. ඇත්-රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිතව වෙසෙමි.

4389. බුද්ධිමත්වත් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාභාවික විය. ත්‍රිපිටකයේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4390. සිවුපිටිසිඹියාවෝ ද, අමට විමොක්ඛයෝ ද හඬහිඳුවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මේ අග්‍රිත් ආශ්‍රමෙන් නාමපලලවක ස්වරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

නාමපලලවක ස්වරාවදානය පස්වැනි සි.

416. එකදිපිත ස්වරාවදානය

4391. ලෝකතායක වූ සිඤ්ඤා බුදුරජානන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි සියලු දිව්‍යමිත්‍රයාගේ බුදුරජුන්හට පූජා කෙරෙත්.

4392 සිඤ්ඤා බුදුරජුන්ගේ (දෙහය) විතකයට නැගූ කල්හි සියල්ලෝ තමන්ට හැකි පමණින් ශාක්‍යයන් වහන්සේගේ විතකය පුදත්.

4393. මම ඒ විතකයට නුදුරෙහි පහතක් දැල්වීම. මාගේ පහත හිරු උදාවන තුරු ම දැල්වුවෙත්.

4394. මම මෑතවත් කරණ ලද එම කමය හේතු කොට ගෙන ද විතනප්‍රණයින් හේතු කොට ගෙන ද මිනිස් සිරුර හැර තව්නියා දෙව් - ලොවට (උත්පතති වශයෙන්) නික්ම.

4395. එහි වෙ කරණ ලද (=මැවුනු) විමානය “එකදිපි” කි කියනු ලැබේ. මාගේ විමනෙහි දතදහසක් ප්‍රදීපයෝ දැල්වෙත්.

4396. හැම කල්හි මාගේ සිරුර උදාවන හිරු මෙන් බබලයි. මාගේ ශරීරප්‍රභා කරණ කොට ගෙන හැම කල්හි ආලෝකය වේ.

4397. මම පවුරු සරස ද, හල් සරස ද, පච්ඡින ද හමුදාගෙන් විනිවිද සිතායින් භාත්පත ගොදුන් සියයක් දකිමි.

4398. මම සත්කැත්තා වරක් දෙව්ලොවෙහි සිත් අලවා විසිමි. එක්තිස්වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කෙලෙමි.

4399. මම අටවිසි වරක් ඤාණවීර්ජ්‍ය වීම (ලබන ලද) මගත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් කිණිය නො හැකි යි.

4400. දෙව්ලොවින් වූතව මවුකුගෙහි උපන්මි. මවුකුගට පැමිණියාවූ ද මාගේ ඇස් නො පිය වේ. (=ඇසිපිය නො වැටේ.)

4401 උත්පතතියෙන් සිවුවස් වූ මම අනගායනී හඬබාන සසුනෙහි පැවිදි වීමි. (පැවිදීම) අඬ මසක් පිරෙන්නට පෙර රහත්බවට පැමිණියෙමි.

4402. දිබ්බවික්ඛා විසොධෙසිං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
සබ්බෙ කිලෙසා සඤ්ජනා එකදීපස්සිදං එලං.
4403. තීරොතුඛිං තීරොසෙලං පබ්බතඤ්චාපි ඡෙතවලං,
සමනිකතමම් පස්සාමි එකදීපස්සිදං එලං.
4404. විසමා ඡෙතෙ සමා නොනති අකිකාරො න විජ්ජති,
නාහං පස්සාමි තීමිරං එකදීපස්සිදං එලං.
4405. චතුරවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දීපමද්දිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි දීපදානස්සිදං එලං.
4406. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොච ඛිකිතං ඡෙතාං විතරාමි අනාසවො.
4407. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පානා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4408. පටිසම්බදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතිං සුදං අංගස්මා එකදීපිකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

එකදීපිකප්පකරස්ස අපදානං ඡට්ඨං.

417. උච්ඡඛාපුප්ඵියඤ්චරාපදානං

4409. තගරෙ ඛණ්ඩුමනියා අහොසිං මාලිකො තදා,
උච්ඡඛාං පුරසිකාන අගමං අනාරාපණං.
4410. ගගවා තමහි සමගෙ භික්ඛුසම්ඝපුරකකතො,
මගතා අනුභාවෙන නිශ්ඝාති ලොකතායකො.
4411. දිස්වාන ලොකපඤ්ජානං විපස්සිං ලොකතාරණං,
පුප්ඵං පග්ගස්ස උච්ඡඛාං බුද්ධසෙට්ඨං අපුප්ඵං.
4412. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුප්ඵං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිදං එලං.
4413. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගොච ඛිකිතං ඡෙතාං විතරාමි අනාසවො.
4414. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පානා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4415. පටිසම්බදා වතස්සො විමොක්ඛා පි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතිං සුදං අංගස්මා උච්ඡඛාපුප්ඵියඤ්චරාපදානො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

උච්ඡඛාපුප්ඵියඤ්චරාපදානං අපදානං සත්තමං.

4402. දිව්‍ය පිරිසිදු කෙළවර, සියලු හවයෝ තසන ලදහ. සියලු කෙල්ලයෝ සිඳින ලදහ. එක පහතක් පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

4403. පවුරු සරස ද හල් සරස ද හු පරිතය ද, විනිවිද දකිමි. එක පහතක් පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

4404. මට විෂමස්ථානයෝ සම වෙති. අඳුරක් නො මැන. මම ඝනා-කුකාරයක් නො දකිමි. එක පහතක් පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

4405. මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් පහතක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දකිමි. ප්‍රදිපදානයෙන් මේ විපාක යි.

4406. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්පකු මෙන් බැඳුම් සිදු අනාසුව ව වෙසෙමි.

4407. බ්‍රහ්මලෝකයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධනය විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4408. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද, අභව විමෝක්‍ෂයෝ ද, භවිතීඥාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂමත් ජිකදිපිය සංවිරාගයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේක් යි.

ජිකදිපිය සංවිරාගදානය සම්මානි යි.

417. උච්ඡඛගපුප්ඵය සංවිරාගදානය

4409. මම එකල්හි බහුමනී තගරයෙහි මල්කරුවෙන් වීමි. මල් උතුලක් (බඩොක්කුවක්) පුරවාගෙන ඇතුළු වීම්මට ගියෙමි.

4410. එකමයෙහි ලෝකතායක වූ ගාත්‍යවන් තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ මහත් වූ අනුභාවයෙන් මාගීයෙහි වසිමි.

4411. ලොව බවුළුවන්නා වූ ලෝවැස්සන් සතරින් එතෙර කරන්නා වූ විපසි බුදුරජුන් දැක බඩොක්කුවෙන් මල් ගෙන පිදීමි.

4412. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පුප්පදානයක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දකිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4413. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. සියලු ආසුවයෝ සෞඛ්‍ය වූහ. දුන් පුතර්හවයෙක් තැන.

4414. බ්‍රහ්මලෝකයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධනය විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4415. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද අභව විමෝක්‍ෂයෝ ද භවිතීඥාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේ අයුරින් ආයුෂමත් උච්ඡඛගපුප්ඵය සංවිරාගයන් වහන්සේ මේ ගාථා-වන් වදාළ සේක් යි.

උච්ඡඛගපුප්ඵය සංවිරාගදානය සම්මානි යි.

418 ශාඛදායකජේරාපදානං

4416. අතීථිං මෙ ගහෙතාන අගච්ඡිං ගාමිකං තදා,
සමුප්පණෙනදිකං දික්ඛා සඛකාරාම මුචාගමිං.
4417. ආරඤ්ඤකා බුභබරා කුසිනො උඛච්චිරා,
විවෙකාභිරතා ධිරා සඛකරාම වසන්ති ගත.
4418. ගතී තෙසං උපච්ඡින්නා සුච්ඡිත්තාන තාදිනා,
පිණ්ඩාය ගත ත ගච්ඡන්ති ඔරුඛතදිකාය හි.
4419. පසන්නච්ඡත්තා සුමනො වෙදජාතො සත්ඤ්ඤි,
තණ්හුලං මෙ ගහෙතාන ශාඛදායකදායකං.
4420. පඤ්චන්තං යාගුං දන්තාන පසන්නො සෙහි පාණ්ඨි,
සකකම්මාභිරඤ්ඤා'හං තාවතීංසමගච්ඡං.
4421. මණ්ඩමයඤ්ඤා මෙ ව්‍යථං නිබ්බන්ති තිදසෙ ගණේ,
තාරිගණ්ඨි සහිතො මොදුම් ව්‍යථමුත්තතම.
4422. තෙතතීංසකඛන්තා දෙව්විද්‍යා දෙවරජ්ජමකාරසිං,
තීංසකඛන්තා වකකචන්තිමතාරජ්ජමකාරසිං.
4423. පදෙසරජ්ජං විජුලං ගණනාතො අසංඛිතං,
දෙවලොකෙ මිත්‍රයො වා අත්‍රහොසා යසං අකං.
4424. පච්ඡිමිනවෙ සමපතෙත පබ්බජිං අනතාරිතං,
සහ ඔපරාපිතෙ කෙසෙ සබ්බං සමපටිවිජ්ඣිතං.
4425. ඛගො වයතො වා පි සමමසන්නා කලෙඛරං,
පුරෙ සිකඛාපදාදානා අරහත්ත මපාපුණිං.
4426. සුදින්නං මෙ දුභවරං වාණිජ්ජං සුප්පසාදිකං,
තෙතනව ශාඛදායක පතො'වති අවලං පදං.
4427. කොකං පටිද්දවං ව්‍යාඪං දරථං චිත්තතාපනං,
තාභිජාතාම් උපන්නා ශාඛදායකසිද්ධං ථලං.
4428. යාගුං සඛසං දන්තාන පුඤ්ඤාසකඛතො අත්‍රහතරො,
පඤ්චානිසංසෙ අත්‍රතොම් අතො යාගු සුඛිට්ඨතා.
4429. අව්‍යාධිතා රුපවතා ඩිප්පං ඛම්මිකිසකතිතා,
ලාභිතා අත්තපාතං ආත්‍ර පඤ්චමකං මම.

418. යාගුදායක සමවිරාවදානිය

4416. එකල්හි මම මංගෝපකරණ ද ගෙණ ගමකට ගියෙමි. පිරිසිය තදිය දැක සමකාරාමයකට එළඹියෙමි.

4417. ආරණ්‍යක වූ ද, බුතාභිගාරී වූ ද, ධ්‍යාන කරන්නා වූ ද රුක්ඛවර දරන්නා වූ ද, විවෙකයෙහි ඇළඹුණු ඒ ප්‍රාඥයෝ සමකාරාමයෙහි වෙසෙත්.

4418. මෑතවත් කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුනා වූ තෘදිගුණ ඇති ඔවුන්ගේ ගමනාගමනය වැළකුනේ ය. (දිය පිරිමෙන්) ඇවිරුණු ගහ ඇති බැවින් ඔහු පිඬු පිඬු සොයා ගත්.

4419. මම පහත් සිත් ඇත්තෙමි යොමිතස් වූයෙමි ප්‍රියමත් වූයෙමි බඳැදිලි ඇත්තෙමි මාගේ සහල් ගෙණ කැඳ දතක් දුනිමි.

4420. මම පහත් සිතැත්තෙමි සියයින් ම පස් තමකට කැඳ දන් දී සවකිය කුශලකමය කරණ කොට ගෙණ පහත් වූයෙමි. (මරණින් මතු) තව්තිසා දෙව්ලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියෙමි.

4421. මට තව්තිසා දෙව්ලොවෙහි මිණිවුවා විමනක් පහළ විය. ඒ උතුම් විමනෙහි දිව්‍යසූත්‍රසමූහයා සහිතව සතුටු වෙමි.

4422. තෙතස් වරක් දේවච්ඡුව දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. තිස්වරක් චක්‍රවර්තීව මහාරාජ්‍යය කරවිමි.

4423. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණනින් ගිණිය නො හේ මම දෙව්ලොව ද ඕනිස්ලොව ද යසස් අනුභව කොට-

4424. පස්විම ගවය පැමිණි කල්හි අතගායතී සමඛ්‍යාත සසුනෙහි පැවිදි වීමි. මම හිස කෙහෙ බෑ කෙණෙහි සියල්ල අවබෝධ කෙළෙමි.

4425. සිරුර බය - වය වශයෙන් මෙනෙහි කරන්නෙමි සිකපද ගෘණීමට පෙරාතුව ම රහත්බවට පැමිණියෙමි.

4426. මා විසින් උතුම් දතක් මෑතවත් දෙන ලදී. වෙළෙඳුමක් මොනවට යොදන ලදී. කැඳ දන කරණකොට ගෙණ ම අවලපදා වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

4427. උපන්නා වූ යෝගයක් හෝ පරිදේවයක් (= වැලපීමක්) හෝ ව්‍යාසිග්‍යක් හෝ කලානතයක් හෝ විතතානතාපයක් නො දනිමි. කැඳ දනෙහි මේ විපාක සි.

4428. තිරුතතර පුණ්‍යසංඝ්‍රහ වූ සමසයාට කැඳ දන් දී අනුසස් පසක් ලබමි. කැඳ දන මෑතවත් දෙන ලදී. ආශවයඝීයෙකි.

4429. මාගේ ලෙඛ නැති බව, රුමත් බව, ව්‍යා දහම් පිළිවිදුනා බව, ආහාරපාන (සුලභ ව) ලබන බව හා පස්වැනි අනුසස දීඝාසුඝක බව ද වෙයි.

4430. යො කොච්ඡේදං ජනයං කඬෙක යාගං දදෙය්‍ය තො,
ඉමානි පඤ්චාතානි පතීගණෙතය්‍ය පණ්ණිනො.*

4431. තිංස කප්පසහස්සමිති යං දුතමදදිං තද,
දුග්ගතිං තාච්ඡාතාමි යාගුදුතස්සිදං ඵලං.

4432. කිලෙසා කොපිතා මය්‍යා හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො ච ඛනිතං ඡේතවා විහරාමි අතාසවො.

4433. ස්වාහතං වත මෙ අංසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සා විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4434. පටිසම්බුද්ධ චතස්සො විමොක්ඛා පි ච අවසිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා යාගුදුගණො පේතරා ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

යාගුදුගණකප්පකරස්ස අපදනං අවසිමං.

419. පච්චොදනදුග්ගකිත්ථොපදනං

4435. වතවාරි පුතර අංසි සතතං වතකම්මිකො,
පච්චොදනං ගහෙතීත කම්මන්තං අගමාසතං.

4436. තත්ථද්දසාසිං සම්බුද්ධං සයමහං අපරුජ්ජිතං,
වතා පිණ්ඩාය නික්ඛන්තං දිස්වා විතතං පසාදසිං.

4437. පරකම්මායතෙ සුතෙතා පුඤ්ඤඤා මෙ න විජ්ජති,
අයං පච්චොදනො අත්ථි හොජ්ඣස්සාමිමං¹ මුතීං.

4438. පච්චොදනං ගහෙතීත සයමහස්ස අදුසතං,
මම තිජ්ඣායමාතස්ස පරිභුඤ්ඤා තද මුතී.

4439. තෙන කම්මෙත සුතතෙන වෙතතාපණ්ණිගිති ච,
ජතිත්ථා මානුසං දෙහං තාවතීංසං අගච්ඡතං.

4440. ඡන්තිංසකඛනතුං දෙවිජ්ඣෙ දෙවෙරජ්ජමකාරසිං,
තෙතතිංසකඛනතුං රුජා ච වතකචන්ති අහොසතං.

4441. පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණතාතො අසඬ්ඛිතං,
සුඛිතො යස්වා හොමි පච්චොදනස්සිදං ඵලං.

4442. හවාහපච සංසරන්තො ලභාමි අමිතං ධනං,
හොතෙ මෙ උභතතා තත්ථි පච්චොදනස්සිදං ඵලං.

* කාරණය. කතා සම්මං හවා උග්ගාපිතා මසා,
සම්මංහවා පරිනික්ඛා තත්ථිද්දති පුතඤ්ඤො.
හො අහං විමර්ශනාමි ගාමාගාමං පුරාපුරා,
තම්මිකාමාතො සම්බුද්ධං ධම්මස්ස ච සුඛිමිතං - මිජ්ජා.
1. අහොජ්ඣස්සාමිතං. සිමු.

4430. යමෙක් සතුටු උපදවමින් සහකාර කෙරෙහි කැඳ දෙන්නේ නම් ඒ තැණවත් තෙමේ මේ අනුසස් පස ලබන්නේ ය.

4431. එකල්හි මෙයින් කප්පිත්දහසකට පෙර යම් දකුණු දුකිම් ද, (එකතු වෙත්) දුකියක් නො දනිමි. කැඳ දෙනෙහි මේ විපාක යි.

4432. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්තේ කුමක් බැලුම් සිදු අසුරි රහිතව වෙසෙමි.

4433. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිපිට්කාවේ අනුප්‍රාප්තියක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4434. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අඟව විමෝක්ඛයෝ ද හඬනියාවෝ ද සාක්ෂි කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආසුමත් යාභුදයක සංවිරාදත් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදල සේකි.

යාභුදයක සංවිරාදනය අවවාදි යි.

419. පඤ්චාදානදායක සංවිරාදනය

4435. පෙර මම නිතර වනකම් කරණ වනයෙහි හැසිරෙන්නෙක් වීම. (සහල්) පතක බතක් ගෙණ කම්පනයට ගියෙමි.

4436. එහි දී සියල්ල තෙමේම අව්‍යවහාර කළා වූ පස්මරුන් දිනු සම්බුදු රජුන් දිවිමි. වනයෙන් පිටු පිණිස නික්මෙන්නා වූ (උත්තමන්සේ) දක සිත පැහැදවීමි.

4437. අනුත්තේ බැලුමෙහෙ කිරීමෙහි යෙදුනා වූ මට පිණක් ද නැත. මේ බත්පතක් ඇත. මෙය මම බුදුරජුන් වලඳවන්නෙමි.

4438. එකල්හි මම බත්පත ගෙණ බුදුරජුන්හට දුනිමි. මා සිතමින් බලා සිටියදී ම තපානගත් වහන්සේ වැලඳු සේක.

4439. මම මැනවින් කරණ ලද එම කමය හා විනාශයකින් කරණ කොට ගෙණ මිනිස්සිරුර හැර තව්නිසා දෙව්ලොවට (උත්තමන් වහන්සේ) ගියෙමි.

4440. සතිස්වරක් ශක්‍රදේවභූ වූයෙමි දිව්‍යරාජ්‍යය කරවීමි. තෙතිස් වරක් සක්විතිරජ වීමි.

4441. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණනින් ගිණිය නොහෙයි. සුව ඇත්තෙහි ගසක් ඇත්තෙහි ද වෙමි. පතක් පමණ බත් දන් දීමෙහි මේ විපාක යි.

4442. කුලුමහත් හවයෙහි සැරිසරමින් අපමණ ධනය ලබමි. මාගේ හොඟමපතියෙහි අඩුවෙත් නැත. බත්පතක් දීමෙහි මේ විපාක යි.

4443. නදීසොකපටිභාගා හොගා නිබ්බතතරෙ මම,
පරිමේභුං න සකෙකාමි පඤ්ඤාදනසිද්ධං ඵලං.

4444. ඉමං බාද ඉමං භුඤ්ජ ඉමමි සයනෙ සය,
තෙනාහං සුඛිතො හොමි පඤ්ඤාදනසිද්ධං ඵලං.

4445. වතුනවුතෙ ඉතො සප්පෙ යං දාහමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි පඤ්ඤාදනසිද්ධං ඵලං.

4446. කීලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො'ව ඛනිතං ඡේතවා විහරාමි අනාසවො.

4447. ස්වාගතං වත මෙ අයි වුඬ්ඤ්ජෙට්ඨස්ස සත්තිනෙ,
කිසොසො විජ්ජා අනුපාතතා කතං වුඬ්ඤ්ජං සාසනං.

4448. පටිතමයිදා වතසො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලිභිඤ්ඤා සට්ඨිතතා කතං වුඬ්ඤ්ජං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අයසමා පඤ්ඤාදනදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පඤ්ඤාදනදායකථෙරස්ස අපදානා නවමං.

420. මඤ්චදායකථෙරොපදානං

4449. පරිනිබ්බුතෙ කාරුණිකෙ සිද්ධිසො ලොකතායසෙ,
විජාරිතෙ පාවචිතෙ දෙවමානුසංසකකතෙ.

4450. වණ්ඛාලො අසහා තත්ථ අසඤ්චිට්ඨකාරකො,
තෙන කමමන ජිවාමි තෙන පොසෙමි දරතෙ.

4451. අසඤ්චිං සුකතං කතවා පසනො සෙති පාණිති,
සයමෙට්ඨපගන්ත්වාන භික්ඛුසංඝස්ස'දසකං.

4452. තෙන කමමන සුකතෙන ථෙවනාපණ්ඩිති ව,
ජනිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡකං.

4453. දෙවලොකගතො සනො මොදාමි තිදසඛගණේ,¹
සයනාති මහගස්සාති නිබ්බතනනි යදිච්ඡකං.

4454. පඤ්ඤාදනකතො දෙවිකො දෙවරජ්ජමකාරසිං,
අසිතිකතො රාජා ව චකකවහාති අගොසනං.

1. තිදසක ගණේ, මජ්ඣ.

4443. මම ගතදිගදකර මෙන් හෝගතමපනානිහු නිපාදෙත්. පමණ කළ නො හැක්කෙමි. බත්පතක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

4444. 'මෙය කව, මෙය වළඳව, මේ යහන්හි ගොව' සි ඒ පාවර්තමත් මම සුබ්බ වෙමි. බත්පතක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

4445. එකල්හි මෙයින් සිවුඅනුවන කප්පි යම් දතක් දුනිමි ද එයින් දුගතියක් නො දනිමි. බත්පතක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

4446. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්පජකුමෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

4447. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකානායෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4448. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අඤ්චිමාසයෝ ද, අබ්භිඤ්චෝ ද සාසාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආශ්‍රමත් පණ්ඩිතදායක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළහෙකි.

පණ්ඩිතදායක සංවරවදානා නවමැති සි.

420. මහාවදායක සංවරවදානා

4449. කාරුණික වූ සිද්ධාසී බුදුරජානන් පිරිනිව් කල්හි දෙවිමිනිසුන් විසින් සත්කාර කරණ ලද (උත්තරාසණේ) සසුන පැතිරී යන කල්හි,

4450. මම එහි දික්කහලාපුටු තහන්තා වූ සැබොලෙක් වීමි. එම කමානායෙන් ජීවත් වෙමි. එයින් අමුදරු පෝෂණය කරමි.

4451. මම පහන් වූයෙමි සියනින් ම දික්කහලා පුටුවක් මැනවින් කොට තමන් ම ගොස් හිසුහඬ්‍යයාට දිනිමි.

4452. මැනවින් කරණ ලද කමය ද විනාශයෙහි ද කරණකොට ගෙණ මම මිනිස්සිරුර හැර තමිනිසා දෙවිලොවට උත්තරාසණ වෘක්කයෙහි ගියෙමි.

4453. දෙවිලොව ගිණයම් කීදස්දෙව්ගණයෙහි සතුටු වෙමි. පිසි සේ මානැති සයනයෝ නිපායෙත්.

4454. පණස් වරක් දේවේන්ද්‍ර වූයෙමි දිව්‍යරාජ්‍යය කරමි. අසූවරක් සක්විතිරජ වීමි.

4455. පදෙසරජං විපුලං ගණතාතො අසඬ්ඛිතං,
සුඛිතො යසවා හොමි මඤ්චදානිසිදං ඵලං.
4456. දෙවලොකා වපිනාත ඵම් වෙ මානුසං භවා,
මහාරතා සුසයතා සගමෙව භවන්ති මෙ.
4457. අයං පච්ඡිමකො මග්ගං වර්මො වහ්නතෙ භවො,
අජ්ජාපි සගතෙ කාලෙ¹ සයනං උපතිට්ඨති.
4458. වසුතවුතෙ ඉතො කසෙය යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගධිං තාභිජාතාමි මඤ්චදානසිදං ඵලං.
4459. කීලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං භවා සඬබ්බ සමුත්තා,
තාහො' ව ඛනිතං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.
4460. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තීකෙ,
තිස්සා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
4461. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං අයසවා මඤ්චදානකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

මඤ්චදානකතෙරො අපදානං දසමං.

උද්දානං:

හඤ්චි ඵකජ්ඣෙතා ව තිණසුලො ව මංසදෙ,
තාගපලලවිකො දීපි උච්ඡිඛිති සාගුදායකො.
පඤ්ඤාදති මඤ්චදදෙ ගාථායො ගණිතා විහ,
දොසතාති ව ගාථාතං ගාථා වෙතා තදුත්තරිං.*

හඤ්චිවගෙගා දවාචතනාළිසතිමො.

421. සකිංසමමජ්ඣකතෝරාපදානං.

4462. විපසසින්නා හගවතො පාටලිං බොධිමුත්තමං,
දීඝවාච තං පාදපග්ගං තත්ථ විත්තං පසාදසිං.
4463. සමමජ්ඣතිං ගහෙතාත බොධිං සමමජ්ජි තාවදෙ,
සමමජ්ජිතාත තං බොධිං අවඤ්ඤං පාටලිං අතං.
4464. තත්ථ විත්තං පසාදෙතාසි රෙරෙ කතාත අඤ්ඤාලිං,
තමග්ගමාතො තං බොධිං ගච්ඡිං පටිකුට්ඨි² අතං.
4465. වාරිමග්ගෙන³ ගච්ඡාමි සරන්තො බොධිමුත්තමං,
අජ්ගරො මං පිලෙසි සොරරුපො මහාබලො.

1. සගතකාලෙ, සා. 2. පටිකුට්ඨි, මජ්ඣ. 3. තාදිමසන්නා, මජ්ඣ.
අසමි. වග්ගෙ දිග්ගමානගාථාතං.
ගණනා, ඵකසතවසුතවුතීති පඤ්ඤාසති.

4455. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරූපය ගණනින් හිඤ්ඤා නො හෙයි. සුඛිත වූයෙම් යශස් ඇත්තෙම් ද වෙමි. මඤ්චදානයාගේ මේ විපාක යි.

4456. ඉදින් දෙව්ලොවින් ව්‍යුතව මිනිස් ලොවට එම් තම් මට මාහැකි සයනයෝ තුමු ම පහල වෙත්.

4457. මේ මාගේ පශ්චිම වූ අනතිම භවය පවතී. අදත් කෝනා කල්හි සයනයක් එළඹ යිවි.

4458. එකල්හි මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි යම් දතක් දුනිම් ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. මඤ්චදානයාගේ මේ විපාක යි.

4459. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සිසුපු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැදුම් සිද අංශුව රහිතව වෙසෙමි.

4460. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රායායහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4461. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද, අභවමොක්‍ෂයෝ ද, අබ්බිඤ්චෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙලෙසින් ආයුෂමත් මඤ්චදායක සංවිච්ඡාත් වහන්සේ මේ ශාථා වදල හේකි.

මඤ්චදායක සංවිච්ඡාදනය දසවැනිසි.

උද්‍යානය:

හඤ්ජි එකජනන තිණසුල ද මංගද
නාගපලලවික දිපි උච්ඡිහි යාතුදායක
පණොදති මඤ්චදද දහවත් ය මෙහි දුක් වූ
දෙසිය එක් ගයකින් එය හිඤ්ඤායේ.

හඤ්ජිවහි ය දෙසැළිස් වැනි සි

421. සංකිංසමමජ්ජක සංවිච්ඡාදනය

4462. විපසෙහි බුදුරජුන්ගේ උතුම් වූ පාටලී (=පළොල්) බොහි වෘක්‍ෂරාජයා දක එකි සිත පැහැද වීම්.

4463. එකකණෙහි මම මුත්ත ගෙණ බෝ (මඵව) කැමැද්දෙමි. කැමැද ඒ පාටලී බෝසියව වැන්දෙමි.

4464. මම එහි සිත පහදවා හිසෙහි ඇදිලි බැද ඒ බොසියව (ගෞරවයෙන්) නැමුනෙමි (ඉවත්ව) ගියෙමි.

4465. (මම) උතුම් බෝසිය සිහිකෙරෙමින් අභිපාරකින් යමි. (එහි දී) මහත් බල ඇති සෝර රූප වූ පිඬුරෙක් මා පෙළිය.

* මේ වහිසෙහි දක්වෙන ශාථා ගණන එක්සිය සිවු අනුවෙකි

4466. ආසන්නෙ මෙ කතං කමමං ඵලෙන තොසගි මමං,
කලෙබරං.¹ මෙ ගිලති දෙවලොකෙ රමාමකං.
4467. අතාවිලං මම විතතං විසුඛං පණ්ණිරං සදා,
සොකසලලං න ජානාමි විතතසන්තාපනං මම.
4468. කුට්ඨං ගණේකා කිලාසො ච අපමාරො විතච්ඡිකා,
දඤ්ඤා කණ්ඩු ච මෙ නතඨි ඵලං සමමජ්ජනෙ ඉදං.²
4469. සොකො ච පරිදෙවො ච හදයෙ මෙ න විජ්ජති,
අභන්තං උජ්ජකං විතතං ඵලං සමමජ්ජනෙ ඉදං.
4470. සමාධිසු න සජ්ජාමි³ විසදං හොති මානසං,
යං යං සමාධිමිට්ඨාමි සො සො සමපජ්ජනෙ මම.⁴
4471. රජනීයෙ න රජාමි අපො ඥානනීයෙසු ව,⁵
මොහනීයෙ න මුත්තාමි ඵලං සමමජ්ජනෙ ඉදං.
4472. එකතවුතෙ ඉතො⁶ කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ඵලං සමමජ්ජනෙ ඉදං.
2473. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුභතා,
නාගො' ච ඛනිතං ඡේතවා විහරාමි අනාසවො.
4474. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තීසෙසො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4475. පටිත්ථිතො වතසෙසො විමොක්ඛා පි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආගස්වා සංකීර්ණමාලාවො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සංකීර්ණමාලාවො අපද්‍යනං පඨමං.

422. එකදුස්සදායකචේරාපද්‍යනං

4476. තගරෙ හංසවතියා අගොසිං තිණ්භාරකො,
තිණ්භාරෙන ජිව මි තෙන පොසෙමි දාරකෙ.
4477. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු,
තමකිකාරං නානසනිං උප්පජ්ජි ලොකනායකො.

1. කළෙවරං, මජ්ඣ. 2. සමමජ්ජනාසිදං, මජ්ඣ. 3. නමජ්ජමි, මජ්ඣ.
4. සමපජ්ජනෙ, සිවු. සමපජ්ජනෙ මම, මජ්ඣ. 5. දුග්ගතියෙසු ව, මජ්ඣ.
6. එකතවුතො, මජ්ඣ.

4466. මරණාසන්නානොති මා විසින් කරණ ලද (බොධිපුරා) කමය විපාකයෙන් මා සතුටු කරවී ය. (පිඬුරා) මාගේ ශරීරය හිලිසී, මම දෙව්ලොව සිත් අලවා වසමි.

4467. මාගේ සිත හැමකල්හි නියවල ය. පිරිසිදු ය. නිමිල ය. ශෝක-ශූලයක් හෙවත් ශෝකයෙන් ඇතිවන පිඩාවක් නො දනිමි. මාගේ විතතසන්නාපයක් ද නො දනිමි.

4468. කුෂට ය, ගණ්ඩ (=ගෙහි) ය, කිලාඝ (=කැසිලි) ය. අපයාසර (=මීමැස්මොර) ය, විතවරිකා (සම ගැලවී යන කුෂට) ය, දඬු (=දද) ය, කණ්ඩු (=කැසුම්) ය යන මේ රෝගයෝ මට නැත. මේ හැමදීමේ විපාක සි.

4469. ශෝකග ද, පරිදේව (=වැලපීම) ද මාගේ කාදයෙහි (සිතෙහි) නැත. සිත භ්‍රාන්ත නො වූයේ (=කැඩී නො ගත්තේ) සෘජු ය. මෙය හැමදීමෙහි විපාක සි.

4470. සමාධිත්ති නො ලැගෙමි. සිත ප්‍රකට (=පැහැදිලි) ය. යම් යම් සමාධියක් කැමැත්තෙන් නම් ඒ ඒ සමාධිය මට සමාදාන වේ.

4471. ඇලිය යුතු දෑයෙහි නො ඇලෙමි. යළි ජෛන කටයුතු දෑයෙහි (දොෂ නො කරමි). මූලා විශ යුතු දෑයෙහි මූලා නො වෙමි. මෙය හැමදීමෙහි විපාක සි.

4472. එකල්හි, මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් කමයක් කෙලෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. හැමදීමෙහි මේ විපාක සි.

4473. මා විසින් කෙල්ශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකුමෙන් බැඳුම් සිදු ඇසුව රහිතව වෙසෙමි.

4474. මුදුරජාතත් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ද, අනුප්‍රාප්තයහ. මුදුරජාතත් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4475. සිමුපිඬුසැඟියාවෝ ද, අභට්ටමොක්කයෝ ද, සබ්බිඤ්චෝ ද, සංඝාත් කරණ ලදහ. මුදුරජාතත් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සකිංසමමජ්ජක සංවරයත් වහන්සේ මේ භාජාවත් වදාල සේකි.

සකිංසමමජ්ජක සංවරවදානය පළමුවැනි සි.

422. ඵකුද්ධාසදායක සංවරවදානය

4476. මම හංසවනී නගරයෙහි තෘණතාරකයක් - තණවෙලෙදෙක් වීම. තෘණ විකිණීමෙන් ජීවත් වෙමි. එයින් අමුදරුවන් පොෂණය කරමි.

4477. සථිධම්මයන්ගේ පරතෙරට සිය ලෝකනායක වූ පළමුභාර නම් මුදුරජ තෙම මෝකාකුකාරය නසා ලොව පහල විය.

4478. සකෙ සර නිසිදිනා ඵලං විනෙතසි තාවදෙ,
බුද්ධා ලොකෙ තමුප්පනො දෙය්‍යධම්මො න විජ්ඣති.
4479. ඉදං මෙ සාට්ඨං එකං තත්ථි මෙ කොච්ඡියකො,
දුකෙඛා තීරගසම්මජ්ඣො රොපසිසාමි දකඛිණං.
4480. එවාහං විනෙතසිනාන සකං විතතං පසාදසිං,
එකං දුස්සං ගතෙනාන බුද්ධසෙට්ඨස්සදුසකා.
4481. එකදුස්සං දදිනාන උක්කුට්ඨිං සම්පව්‍යතසිං,
යදි බුද්ධා තිං වීර තාරෙති මං මහාමුනි.
4482. පදුමුත්තරො ලොකවිදු ආහුතීනං පටිග්ගහො,
මම දාහං පකිත්තෙනො අකා මෙ අනුමොදනං.
4483. “ඉමිනා එකදුස්සෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව,
කප්පසකසකස්සාති විනිපාතං න ගච්ඡසි.
4484. ඡතතිංසකඛනාං දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං කර්සාසි,
තෙනතිංසකඛනාං රාජා ව චක්කවත්ති හවිසාසි.
4485. පදෙසරජං විපුලං ගණනානො අසඬ්ඨිං,
දෙවලොකෙ මනුස්සො වා සංසරෙනො භූවං හවෙ.
4486. රූපවා ගුණසම්පනො අතචක්කනනදෙහවා,
අකෙඛාහං අමිතං දුස්සං ලභිසාසි යදි වජ්ඣං.”
4487. ඉදං චතාන සම්බුද්ධො ජලජ්ඣතමතායකො,
තහං අබ්බුග්ගම් ධිරො හංසරාජා’ව අමබරෙ.
4488. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතනං අප්පමානුතා,
හොගෙ මෙ උභානතා තත්ථි එකදුස්සසයිදං එලං.
4489. පදුඛාරෙ පදුඛාරෙ දුස්සං නිබ්බතතනෙ මම,
හෙට්ඨා දුස්සමහි තිට්ඨාමි උපරිට්ඡදනං මම.
4490. චක්කවාලමුපාදාය සකාතනං සපබ්බතං,
ඉච්ඡමානො චහං අජ්ඣ දුස්සංභව්ජාදයෙය්‍ය තං.
4491. තෙනෙව එකදුස්සෙන සංසරෙනො භවාහවෙ,
සුචර්ණවණ්ණො හුත්වාන සංසරාමි භවාහවෙ.

4478. එතෙතෙතෙති (මම) ස්වකීය ගාතයෙහි නිද මෙසේ සිතීමි: බුදුරජතෙමේ ලොව පහළ විය. දෙයාධිමයක් (=දියයුතු දෙයක්) නැත.

4479. මේ මාගේ එක ම සාටක (=වසා) ය සි. මට අතෙක් දෙන කෙනෙක් ද නැත. නිරයසපඨිය (=නිරයෙහි දැවීම) දුකය. දක්ෂිණාවක් (=දානමය පුණ්‍යකිරියක්) රොපණය කරන්නෙමි සි.

4480. මම මෙසේ සිතා සිය සිත පැහැද වීමි. මම එක ම වසාග යෙණ බුද්ධිශ්‍රේණියක් වන්නෙමි දුනීමි.

4481. එක ම වසාග දී ප්‍රතිකෂාණාපාවන් වීමි. “මහාමුනීන් වහන්ස, වීරයන් වහන්ස, ඉදින් ඔබ බුදුවරයෙක් නම් මා (සසරසයුරින්) එතෙර කරණු මැනව.”

4482. ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ පදුමුතතර බුදුරජ තෙමේ මාගේ දානය පසසන්නේ මට අනුමෝදනා කෙළේ ය:

4483. “මේ එක ම වසාදානය මහතු කොට ගෙණ ද, විතතප්‍රණීතින් හෙතුකොට ගෙණ ද, කල්පලක්ඛණ් (ඔබ) දුතතියකට නොයේ.

4484. සත්ත් වරක් දේවේණු ව දිව්‍යරූපය කරන්නෙහි ය. තෙතිස් වරක් සත්විතීරජ වන්නෙහි ය.

4485. (ලබන) මතත් වූ ප්‍රදේශරූපය ගණනින් ගිණිය නො ගෙයි. ඔබ දෙවිලොව හෝ මිනිස්ලොව හෝ භවයෙහි සැරිසරනේ ය.

4486. රුමත් වූයේ ශුණුවත් වූයේ අනුත් විසින් මැබ පැවැත්විය නො හැකි දේහයක් ඇත්තේ කැමැති උපදි නිසල වූ අපමණ වූ වසා ලබන්නෙහි ය.”

4487. ප්‍රාඥ වූ පදුමුතතර නම් වූ බුදුරජ තෙම මෙය වදාරා අතසෙහි (ගත) හස්තදකු මෙන් අතසට නැංගේ ය.

4488. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද, මාගේ ගොගගමපතියෙහි අඩුවෙත් නැත. එක ම වසාදානයෙන් මේ විපාක සි.

4489. පියවරක් පියවරක් පාසා මට වසා උපදී. වසා යට සිටිමි. මට උඩුවිතක් වේ.

4490. මම අද කැමැති වන්නෙමි නම් සත්වලගල පවත් කොට වනයන් සහිත උච්ඡනයන් සහිත ඒ හැම තැන වසායෙන් වසන්නෙමි.

4491. ඒ එක ම වසාදානය හේතු කොට ගෙණ කුදුමහත් භවයන්හි සැරිසරන්නෙමි ස්වණීවණී ව සැරිසරමි.

4492. විපාතං එකදුක්ඛස්ස නාජකිතං කන්ථවිකකිං,
අයං මෙ අනතිමා ජාති විපට්ඨති ඉධාපි මෙ.
4493. සතසතස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං දුක්ඛමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාතිජානාමි එකදුක්ඛස්සිදං එලං.
4494. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො' ව ඛකිතං ඡේත්වා විහරංඝී අනාසවො.
4495. සවාහතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො වරා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4496. පටිසම්භිදා වතස්සො විමොක්ඛා' පි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා එකදුක්ඛදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එකදුක්ඛදායකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

423. එකාසනදායකත්ථෙරාපද්‍යනං

4497. කිම්චන්තස්ස අපිදුරෙ භොසිතො නාම පබ්බතො,
අස්සමො සුක්කතො මග්ගං පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
4498. නාරදො ඉති නාමෙන කස්සපො ඉති මං විදු,
සුද්ධිමග්ගං ගවෙසනො වසාමි භොසිතෙ තදා.
4499. පදුමුත්තරෙ නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු,
විවෙක්ඛාමො සම්බුද්ධො ආගට්ඨි අනිලඤ්ඤා.
4500. වතස්සෙ ගට්ඨිමානස්ස දිස්වා රංසිං මහෙසිනො,
කට්ඨිමඤ්චං පඤ්ඤපෙත්වා අජිනඤ්ච අපථරිං.
4501. අසනං පඤ්ඤපෙත්වාන සිරෙ කත්තං අඤ්ඤාලිං,
මහං මහං පවෙදෙත්වා ඉදං වට්ඨනම්බුට්ඨිං.
4502. සලලකතො මහාචරි අතුරානං තිකිච්ඡකො,
මමං රොගපරෙතස්ස තිකිච්ඡං දෙති නාසක.
4503. කලුච්ඡිකා යෙ පස්සන්ති බුද්ධසෙට්ඨ භූවං චුතෙ,
බුට්ඨසිද්ධිං පස්සාන්ති එතෙසං ජර්ජරා හවො.

4492. එක ම වස්තුදායකයාගේ විපාකය කිසිතැනෙක්හි නැගව නො පැමිණියේ ය. මේ මාතේ අනුමිත ජාතිය යි. මෙහි ද මට (එය) විපාක දෙයි.

4493. එකල්හි මෙයින් ලක්ෂයක් වන කපපති යම් වස්තුවක් දුනිමි ද (ඒ හෙතෙමන්) දුගතියක් නො දනිමි. එක ම වස්තුදායකයාගේ මේ විපාක යි.

4494. මා විසින් කෙල්ලකගේ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තැන ලදහ. ඇත්රජකූෂමන් බැඳුම් සිදු ආශ්වා රහිතව වෙසෙමි.

4495. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4496. හිට්ඨිප්පිකාභියාවෝ ද, අභව්‍යමානසයෝ ද, ඡන්දිකාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්වාත් ඵ්කදායක සංවිරාගන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ඵකදායක සංවිරාගදායක දෙවැනි යි.

423. ඵකායනදායක සංවිරාගදායක

4497. හිමවතට නුදුරෙහි ගෝඨිත නම් පච්ඡනයක් විය. මට (එහි) අසුටුවක් කරණ ලදි. පත්සලක් ද මවන ලදි.

4498. එකල්හි මම තමන් නාරද වෙමි. (ලෝවැස්සෝ) මා කතාකළ යයි ද දනිති. නිජාණමායීය සොයමින් ගොසින පච්ඡනයෙහි වහමි.

4499. සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය පළමුනාම බුදුරජ තෙමේ විවේකසුට කැමැත්තේ අහසින් (එවකට) වැසීම ය.

4500. වහන වසින මහජ්ජි වූ බුදුරජානන් වහන්සේගේ රශ්මිය දක දකු ඇඳ පණවා අඳුන් දිව්‍යම ද අතුලෙමි.

4501. අසුන පණවා හිසෙහි ඇඳිලි බැඳ සොම්නය දන්වා මේ වචනය කීමි:

4502. මහාචරියන් වහන්ස, (ඔබ) රොහිතට ප්‍රතිකාර කරණ ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙකි. (ලොක) නායකයන් වහන්ස, (සංසාර) රොගයෙන් ආතුර වූ මට බෙහෙදක් දෙනු මැනවි.

4503. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස, මුනින් වහන්ස, නිවන් කැමැත්තා වූ යම්කෙනෙක් තුමු ඔබ වහන්සේ දකිත් ද ඵ්කාන්තයෙන් ඔහු අළු සිඳිගට පැමිණෙත්. මොවුන්ගේ භවය දුදුරු වේ. (අවසන් වේ.)

4504. න මෙ දෙයං තව අභි¹ පටතනථලනොථි²තං,
ඉදං මෙ ආසනං අභි නිසිද කට්ඨිඤ්ඤකෙ.
4505. නිසිදි තත්ථ හභවා අසමස්තා'ව² කෙසරි,
මුත්තකං විතිතාමෙඤ්ඤ ඉදං වචනමබ්බිචි:
4506. "විසුඤ්ඤා³ හොති මා භාසි ලඤ්ඤා ජොතිරනො තයා,
යං කුසං පඤ්ඤං සබ්බං පරිපුරිසානතාගතෙ.⁴
4507. න මොසං තං කතං කුසං පුඤ්ඤකෙඤ්ඤෙත අනුත්තරෙ,
සකකා උඤ්ඤා අතතා යසා විතතා පණ්ණිතිතං.
4508. ඉමිතාසතදාතෙත වෙතතාපණ්ණිති ව,
කප්පසතසභසානි විතිපාතං න ගව්ඡසි.
4509. පඤ්ඤාසකඤ්ඤා දෙවිඤ්ඤ දෙවරජං කරිසාසි,
අසිතිකඤ්ඤා රාජා ව චිකකචනා හවිසාසි.
4510. පදෙසරජං විපුලං ගණිතානො අසභිසං,
සබ්බත්ථ සුඛිතො සුඤ්ඤා සංසාරෙ සංසරිසාසි."
4511. ඉදං වනානි සම්මුඤ්ඤා ජලජ්ජනමනාගකො,
තභං අබ්බසාසි සිරො තංසරාජාච අච්ඡරෙ.
4512. හඤ්ඤාතං අසාසානං සරථං සඤ්ඤාමානං,
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං එකාසතසිද්ධං ඵලං.
4513. කානතං පවිසිනාපි යද ඉච්ඡාමි ආසනං,
මම සභිකපපඤ්ඤාස පලලභිකා උපතිට්ඨති.
4514. වාරිමජ්ඣගතො සතොතා යද ඉච්ඡාමි ආසනං,
මම සභිකපපඤ්ඤාස පලලභිකා උපතිට්ඨති.
4515. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවතං අථ මානුසං,
පලලභිකසතසභසානි පරිවාරෙහති මං සදා.
4516. දුට්ඨෙ හවෙ සංසරාමි දෙවතෙත අථ මානුසෙ,
දුට්ඨෙ කුලෙ පජාසාමි බතතිසෙ අථ බ්‍රාහ්මණෙ.
4517. එකාසතං දදිනාන පුඤ්ඤකෙඤ්ඤෙත අනුත්තරෙ,
බම්බපලලභිකමාදය විහරාමි අනාසතො.
4518. සකසගසෙස ඉතො කප්පස යං දනමදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි එකාසතසිද්ධං ඵලං.

1. න මෙ'දෙයංධමො අභි, මෙසං. 2. අච්ඡමිකොච, මෙසං.
3. විසුඤ්ඤා, මෙසං. 4. පරිපුරිසානි නාගතා, මෙසං.
පරිපුරිසානාසනං, සා.

4504. මම සටහංපතීන (ඉබේ ගසින් වැඩුණු) එළ අනුභව කරන්නෙක්මි. ඔබවහන්සේට පිදියුණු දෙයක් මට නැත. මාගේ මේ අසුන ඇත. දඹුමැස්සෙහි වැඩ හිඳිනු මැනව.

4505. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිර්භීත වූ සිංහරාජයකු මෙන් එහි වැඩිහුන් සේක. මොහොතක් කල් ගෙවා මේ වචනය වදාළ සේක:

4506. “විශ්වාසය ඇත්තේ වච. භික්‍ෂවන් තොවෙව නා විසින් ජොතිරය මැණික ලබන ලදි. තා විසින් යමක් පතන ලද නම් ඒ සියල්ල අනාගතයෙහි සම්ප්‍රණී වන්නේ ය.

4507. නිරුතතර වූ පුණ්‍යකෛත්‍රයෙහි නා විසින් ඒ කරණ ලද පුණ්‍යකම්‍ය ගිස් නො මේ. යම් අදහසක සිත පිහිටුවන ලද නම් ඒ අදහස තමා (සසර සසුරින්) ගොඩ ලත්තට සමත් වන්නේ ය.

4508. මේ ආසනදානය හේතුකොට ගෙන ද උපතප්‍රණීතින් හේතුකොට ගෙන ද (ඔබ) සියක් කප්කල් මුළුල්ලෙහි දුගතියකට නො ගෙයි ය.

4509. පණස්වරක් දේවේන්ද්‍ර ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නෙහි ය. අසු වරක් සක්විතීරජ වන්නෙහි ය.

4510. (ලබන්නා වූ) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණනින් ගිණිය නො හැකිය. හැම තන්හි සුචපත් ව සසරෙහි හැසිරෙන්නෙහි ය’යි.

4511. සද්මුහතර නම් වූ බුදුරජ තෙම මේ වචන කියා ආකාශයෙහි යන හස්රජතු මෙන් අහසට නැංගේ ය.

4512. තසානිකාන ය අභයාන ය රජසනිත වූ සඤ්ජානික (පල්ලාක් කිය) යන මේ සියල්ල ලබමි. එකාසනදානයාගේ මේ විපාක සි.

4513. යම් කලෙක්හි වනයට පිවිස ද අසුනක් කැමති වෙමි නම් මාගේ අදහස දූත පයඝීඛකයක් එළඹ සිටි.

4514. යම් කලෙක්හි ජලම්බ්‍යයට ගියෙමි අසුනක් කැමති වෙමි නම් මාගේ අදහස දූත පලහක් එළඹ සිටි.

4515. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද ඒ සියලු කල්හි සියක් දහසක් පයඝීඛකයෝ මා පිරිවරත්.

4516. දිව්‍ය මනුෂ්‍ය දෙගතියෙහි සැරිසරමි. කෘත්‍රියබ්‍රාහ්මණ දෙකුලෙහි ම උපදිමි.

4517. නිරුතතර වූ පුණ්‍යකෛත්‍රයෙහි එක් අසුනක් පුදා දහම්පලය ගෙන ආසුච රහිතව වෙසෙමි.

4518. එකල්හි මෙහිත් සියක් දහස් වන කෘපති යම් දනක් දිනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එකාසනදානයාගේ මේ විපාක සි.

4519. කීලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුඝතා,
තානො' ව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමී අතාසවො.

4520. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිතෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුසාතතා කතා බුද්ධස්ස සාසනං.

4521. පටිසම්බද්ධ වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා ජිකාඝනද්‍යයෙකා ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

ජිකාඝනද්‍යයෙකෙට්ඨරස්ස අපද්‍යනං තතිසං.

424. සත්තකදම්බපුප්ඵයථෙරාපද්‍යනං

4522. භිමවතතස්ස අවිදුරෙ කදුමො¹ තාම පබ්බලො,
තස්මිං පබ්බතපස්සමහි සත්ත බුද්ධා වසිංසු තෙ.

4523. කදම්බං පුප්ඵිතං දිස්වා පක්ඝගෙඛාන අඤ්ථො,
සත්ත මාලා ගතෙඛාන පුඤ්ඤවිතෙතන ඔක්ඛිං.

4524. තෙත කමමත සුකතෙත චේතනාපඤ්ඤිති ව,
ජතිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගච්ඡතං.

4525. වතුතවුත ඉතො කප්පෙ සං කමමකරිං තද,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ථලං.

4526. කීලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුඝතා,
තානො' ව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමී අතාසවො.

4527. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිතෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුසාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4528. පටිසම්බද්ධ වතස්සො විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සත්තකදම්බපුප්ඵයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

සත්තකදම්බපුප්ඵයෙට්ඨරස්ස අපද්‍යනං වතුත්ථං.

4519. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු අසුචි රහිතව වෙහෙමි.

4520. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්ධවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4521. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද, අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද, භවතීඤ්චෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් ඒකාභ්‍යාදයක සංවිරයන් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදාළ සේකි.

ඒකාභ්‍යාදයක සංවිරය වදානය තෙවැනි යි.

424. සත්තකදම්බසුපථිය සංවිරය වදානය

4522. හිමවතට නුදුරෙහි කදම්බ නම් පර්වතයෙකි. ඒ පර්වත-පාර්ශ්වයෙහි ඒ සත් (පහේ) බුදුවරයෝ ම වැඩ විසූහ.

4523. පිපුණු කොළොම් ගසක් දක ඇඳිලි බැඳ මල්සතක් ගෙණ පුණ්ණවිත්තයෙන් උඩට දැමිමි.

4524. මැතැවින් කරණ ලද එම කමය හේතුකොට ගෙණ ද විත්ත-ප්‍රණීතින් හේතුකොට ගෙණ ද මම මිනිස් සිරුර හැර තඹිනිසා දෙවි-ලොවට (උත්තරාසන වශයෙන්) ගියෙමි.

4525. එකල්හි, මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි යම් කමයක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුරාණෙහි මේ විපාක යි.

4526. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. හැම හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු අසුචි ව වෙහෙමි.

4527. බුද්ධප්‍රණීතියන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් සාහසන විය. ත්‍රිවිද්ධවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4528. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද, අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද, භවතීඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් සත්තකදම්බසුපථිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදාළ සේකි.

සත්තකදම්බසුපථිය සංවිරය වදානය සිවුවැනි යි.

425. කොරණ්ඩුපථියපෙඨරාපදානං

4529. වතකමිකො පුරෙ ආසිං පිතුමිකුමනෙතහං,¹
පසුමාගරන ජ්වමි කුසලං මෙ ත විජ්ජති.
4530. මම ආසායසාමනනා තිසෙසො ලොකග්ගනායකො,
පදාති තිණි දසෙසෙසි අනුකම්පාය වක්ඛමා.
4531. අක්කපෙන ව පදෙ දිසවා තිසසනාමසා සඤ්ඤානා,
ගට්ඨො ගට්ඨන විජ්ජනන පදෙ විතතං පතාදසිං.
4532. කොරණ්ඩං පුපථිතං දිසවා පාදපං ධරණිරුකං,
සකොට්ඨං² ගතහත්තාන පදසෙට්ඨ අපුජසිං.³
4533. තෙන කමමන සුක්කපෙන වෙතනාපණ්ඩිති ව,
ජඣිත්වා මාත්තං දෙහං තාවතීංසමගට්ඨකං.
4534. සං සං සොභුපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මාත්තං,
කොරණ්ඩවණ්ණකො ඥෙව සප්පභාසො හවාමහං.
4535. ඤානවුත්ත ඉතො කප්පා සං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි පදපුජාසිදං ඵලං.
4536. කිසලසා කුසිතා මය්හං හවා සඤ්ඤා සමුත්තා,
තාග්ගාච ඛණ්ඩනං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.
4537. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධියෙට්ඨසා සන්තිකො,
තිසෙසො විජ්ජා අනු තනා කතං බුද්ධියා සාසනං.
4538. පටිසම්බද්ධ වතසෙසා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසවා කොරණ්ඩුපථියපෙඨරා පෙඨරා ඉමා ගාථායො අභාසිසාහි.

කොරණ්ඩුපථියපෙඨරා අපදානං පක්ඛමං.

426. සතමණ්ඩදායකපෙඨරාපදානං

4539. සුචිතතිතං හගවන්තං ලොකපෙට්ඨා තර්ඝහං,
උපවිට්ඨං මහාරඤ්ඤා වාතාඛාබෙන පිළිතං,
දිසවා විතතං පතාදෙත්වා සතමණ්ඩා උපාතසිං.
4540. කතතතා ආවිතතනා ව ගඬිතා භාතීරපී අයං,
මනාසමුද්දා වතනායෙ සතං සම්පජ්ජෙර මම.

1. පිතුපතාමිනෙතහං, සිමු.

2. සකොසකං, මිජ්ඣ.

3. පදසෙට්ඨපුජසිං, මිජ්ඣ.

425. කොරණඛුප්පිකසංවිරාවදානය

4529. පෙර මම එතකාර්මකයෙක් (-දඩයම් කරන්නෙක්) වීම මම ඔවුපියන්ගේ අනුමතයෙන් සිවුපාවුන් මැරීමෙන් ජීවත් වෙමි. මට පිනෙක් නැත.

4530. මාගේ ගෙපැල සම්පතෙහි පසැස් ඇති ලොකානුකූලයක වූ කිසිකුමක් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ලොකානුකූලයෙන් තුන් පියවරක් දක්වා ය.

4531. කිසිකුමක් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ පියවර දක සතුටු වූයෙහි සතුටු සිතීන් පිය සටහනෙහි සිත පැහැදවීමි.

4532. මම පිපිහිය කරඹු රැකක් දක (එසින්) කිහිපි සහිත මල්ගෙණ ගෙණ පදලස පිදීමි.

4533. මැනවින් කරණ ලද ඒ කමය කරණකොට ගෙණ ද වතන පුණ්ඩින් කරණකොට ගෙණ ද මම මිනිස් සිරුර හැර තව්නිකාවට (උත්තරාසි වශයෙන්) ගියෙමි.

4534. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද මම කරඹුමල් පැහැ ඇතියෙමි ම ප්‍රභා සහිතයෙමි වෙමි.

4535. මෙයින් දෙයානුවත කපෙහි වූ එකල්හි යම් කමයක් කෙළමි ද, (ඒ හෙතෙමින්) දුගතියක් නො දනිමි. පදපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

4536. මා විසින් ගෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සිංහු හටගෝ තහන ලදහ. ඇත්තරකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිත ව වෙතෙමි.

4537. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට එකානුකූලයෙන් සාධන විය. ත්‍රිපිටකෝ අනුප්‍රාසාදය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සපුන කරණ ලදි.

4538. සිවුපිඳිනැගියාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භවිතියෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සපුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්‍රිතව කොරණඛුප්පික සංවිරාගත් වහන්සේ මෙම භාවාගත් වදාල සේකි.

කොරණඛුප්පිකසංවිරාවදානය පස්වැනි සි.

426. සතමණඛුප්පික සංවිරාවදානය

4539. (සිවුසස් දහම් පිළිබදව) මැනවින් සිතු ලෝක ජෝග්‍ය වූ කරගෙණ වූ මහවතයට පිපිහිය වූ වාතාබාධයකින් පෙළුනා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ පහදවා (ඉතා පිරිසිදු) ගිතෙල් මණ්ඩයක් පිළිගත්විමි.

4540. (මෙම පුණ්‍ය කමය) කරණ ලද බැවින් රැස්කරණ ලද බැවින් මේ නාමික නිදය ද සිවුමත වූහුද ද මට ගිතෙල් සපයයි.

4541. අඟං ව පඨවී සොඳු අප්පමාණං අසඞ්ඛිතං,
මම සංකප්පමඤ්ඤාය භවතෙ මධුසකඛරං.
4542. චතුද්ධිපා¹ ඉමෙ රුක්ඛා පාදපා ධරණීරුහා,
මම සංකප්පමඤ්ඤාය කප්පරුක්ඛා භවන්ති තෙ.
4543. පඤ්ඤාසකඛිත්තා දෙවිඤ්ඤා දෙවරජමකාරසිං,
එකපඤ්ඤාසකඛිත්තාඤ්ඤා චක්ඛන්ති අකොසලා,
පදෙසරජං විජුලං ගණනාතො අසංඛිතං.
4544. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙය්‍ය සං දුතමිදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාතිජානාමි සතමණ්ඩසිද්ධං එලං.
4545. කීලෙසා කුට්ඨාසා මග්ගං නවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොච ඛනිතං ඡේතා විහරාමි අනාසලො.
4546. ස්වාගතං චත මෙ අසි බුද්ධිසංඛිතං සන්තිකෙ,
තිස්සො විජා අනුප්පාතො කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
4547. පටිසම්බදා චතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අවසීමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං අසමා සතමණ්ඩසංකප්පො පෙරො ඉමා ගාථාසො අභාසිත්වා.

සතමණ්ඩසංකප්පො අපද්‍යනං ජට්ඨං.

427. එකධම්මසචණ්ඩිතජෙට්ඨපද්‍යනං

4548. පළමුකතරො තාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු,
චතුසච්චං පකාසෙතො සන්තාරෙසි ඛන්ධං ජතං.
4549. අඟං තෙත සමයෙන ජට්ඨෙලා උග්ගතාපතො,
බුතතො වාසවීරානි ගල්වාමි අබ්බරෙ තදා.
4550. බුද්ධිසංඛිතං උපරි ගන්තුං න විසමාමනං,
පකම්ච සෙලමාසජ්ජ ගමනං න ලභාමනං.
4551. උදකෝචොක්ඛමිත්වාන එවා ගල්වාමි අබ්බරෙ,
න මෙ ඉදං භුතපුබ්බං ඉරිතාපථවිකොපනං.
4552. තජ්ජමෙතං ගවේසිස්සං අප්පෙච්ඡං ලභෙතානං,
මරුතතො අනුලික්ඛා සද්දමස්සාසි සන්තිතො.

1. චතුද්ධිපා, සං. චතුද්ධිපා, මජ්ඣ.

4541. මේ මන්ත්‍ර වූ අප්‍රමාණ වූ අසංඛ්‍ය වූ පාරිච්ඡේද මාගේ අදහස දැන මිහකුරු බවට පත් වේ.

4542. සිවුමහදිවසිනෙහි පොළොවෙහි වැඩුණු මේ සියලු වායූ පාදපථය (වේන්ද) එකම මාගේ අදහස දැන කල්‍යාණයෙන් වෙන්.

4543. මම පණස් වරක් දේවේන්ද්‍ර ව දිව්‍යරූපය කරවමි. එක් පණස් වරක් සක්විතිරජ වමි. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරූපය මෙතෙකැයි ගණන් වශයෙන් කිවීම නො හැකි ය.

4544. එකල්හි මෙයින් සිවු අනුවන කපෙහි යම් (කිහෙල්) දහස් දුනිම ද (ඒ කෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. කිහෙල් මණ්ඩපයකගේ මේ විපාක යි.

4545. මා විසින් කෙල්ලයෙන් දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

4546. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්‍යානායෙන් සාගත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රායාසය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

4547. සිවුපිළිසැඟියාවේ ද අභවවිමොක්‍ෂයෙන් ද අභිභිඤ්ඤාවේ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රයෙන් භතමණ්ඩපයක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

භතමණ්ඩපයක ස්ථිරාවදානය සමෑති යි.

427. ඵකධම්මසවණියස්ථිරාවදානය

4548. සියලු ධර්මයන්හි පරතෙරට හිය පළමුකර නම් බුදුරජ තෙමේ සිවුසස් පවසමින් බොහෝ දෙනා (සසරසසුරින්) එතෙර කරවී ය.

4549. එසමයෙහි මම උග්‍රතපස් ඇති ජවාධරයෙක් (තවුසෙස්) වමි. වැහැරිසිවුරු සලකින් අහසෙහි යමි.

4550. එකල්හි මම බුද්ධභේදයෙන් වහන්සේගේ (හිස) වතුයෙහි යත්තව නො සමත් වෙමි. මම ශෛලපථිකයකට පැමිණ පක්‍ෂියකු මෙන් ගමන් නො ලබමි.

4551. (පෙර) දිශෙහි මෙන් කිමිද මෙසේ අහසෙහි යමි. මාගේ මේ ඉරියාපථ විකොපනය (ඉරියවු වැරදීම) පෙර නො වූ විරා ය.

4552. “ඵකානායෙන් මෙය පිරික්සා බලන්නෙමි. අතීතත් ලබන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි (සිතා) අහසින් බසින්නෙමි බුදුරජන්ගේ ශබ්දය ඇසිමි.

4553. සපරත රජතියෙන සවණියෙන වග්ගතා,
අතිවතා කපටානසා නඤ්ඤව උග්ගතිං තද.
4554. අතිවතඤ්ඤං උග්ගග්ග අගමාසිං මමසාමං,
ශාවතාසුං වසිත්වාන තත්ථ කාලකතො අහං.
4555. වට්ඨමෙ වතනමානවති සඤ්ඤමසවණං සරිං,
තෙන කමෙමන සුකපෙන වෙනතාපණිඨිති ව,
ජතිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගව්ජ්ඣං.
4556. තීංසකපාසකසාන්ති දෙවලොපන රමිං අහං,
එකපඤ්ඤාසකකතඤ්ඤව දෙවරජ්ජමකාරසිං.
4557. එකච්ඡතිකකතඤ්ඤව විකකවතති අහොසහං,
පදෙසරජ්ජං පිපුලං ගණනාතො අසංඛිතං.
4558. අනුභොගිං¹ සකං පුඤ්ඤං සුඛිකොතං භවාභවේ,
අනුසාරම් තං සඤ්ඤං සංසරතො භවාභවේ,
න කොටිං පටිවිජ්ඣාමි නිබ්බාතං අවුට්ඨං පදං.
4559. පිතු භෙහෙ නිසීදිත්වා සමණො භාවිතීජ්ඣිකො,
කප්ඨං² පටිදීපපන්නා අතිවතමුද්දහයි.
4560. අතිවතං වත සංඛාර උපාදවයධම්මිකො,
උපාජ්ඣත්වා තිරුජ්ඣිතති තෙසං වූපසමො දුබ්බො.
4561. සත ගාථං සුඤ්ඤාන සුඛසඤ්ඤමනුසාරිං,
එකාසතෙ නිසීදිත්වා අරහතමපාපුඤ්ඤං.
4562. ජාතියා සත්තවසෙන අරහත්තමපාපුඤ්ඤං,
උපසමපාදයි බුද්ධො ධම්මසවණසයිදං එලං.
4563. සතසහසසා ඉතො කපො සං ධම්මසුඤ්ඤං තද,
දුග්ගතිං නාභිජාතාමි ධම්මසවණසයිදං එලං.
4564. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුග්ගතා,
තාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විකරුමි අනාසවො.
4565. සවාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා තතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1. අනුභොගි, මජ්ඣං.

2. කප්ඨං, මජ්ඣං.

4553. එකල්හි සිත් ඇලවිය යුතු ශ්‍රවණීය වූ මනෝඥ වූ ස්වරයෙන් අනිත්‍යතාව දෙසන්නා වූ (උත්තිහත්තේ) ඒ ධර්මය ම උගනිමි.

4554. මම අනිත්‍ය සංඥාව ඉගෙන මාගේ අසපුවට ගියෙමි. එහි දිවි ඇතිතැන් වැස කළුරිය කළෙමි වෙමි.

4555. අනන්ත අවස්ථාව පවත්නා කල්හි (-මරණාසන්නයෙහි) එම ධර්මශ්‍රවණයෙන් පිත සිති කෙළෙමි. මැතැවින් කරුණ ලද එම කමය කරුණ කොට ගෙන ද, මම ඡිනිස් සිරුර හැර තව්නියා දෙව්ලොවට උත්තරාසි වශයෙන් ගියෙමි.

4556. මම කල්‍යාණ ක්ෂේත්‍රයෙන් දෙව්ලොව සිත් ඇලවා විසිමි. එක් පණක් වරක් දිව්‍ය රූපය ද කරවිමි.

4557. මම එක්විසිවරක් සක්විහිරජ විමි. (ලබන ලද) ප්‍රදේශ රූපය මෙතෙකැයි ගණන් වශයෙන් ගිණියි නො හැකිය.

4558. මම කුදු මහත් භවයෙහි සුඛිත වූයෙමි ස්වකීය පුණ්‍ය (එල)ය අනුභව කෙළෙමි. (එසේ ම) කුදු මහත් භවයෙහි සැරිසරමින් එම (අනිත්‍ය) සංඥාව සිතිකරමි. අවිඤ්ඤා පද සංඛ්‍යාත නිවෘණය නො පිළිවදිමි.

4559. පියාගේ ශාන්තයෙහි වැඩ හිඳ (විඛන ලද ශුඛා විශ්වී ආදී ඉන්ද්‍රියයන් ඇති බැවින්) භාවිතීන්ද්‍රිය වූ ශ්‍රමණ (බුදුරජ) තෙම (සිව්සත්) දක්වමින් (දහම) දෙසන්නේ (සංස්කාරයන්ගේ) අනිත්‍ය බව වදාළේ ය.

4560. “ඒකාන්තයෙන් සියලු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයෙහි උත්තරාසි හා විනාශය සම්භාව කොට ඇත්තාහ. ඇතිව නැති වෙත්. එම සංස්කාරයන්ගේ සන්තිදීම සුවයෙකි” යි.

4561. ශාර්ථාව ඇසීම හා සමගම සුචි (අනිත්‍ය) සංඥාව සිති කෙළෙමි එම අසුපනති ම හිඳ රතන් බවට පැමිණියෙමි.

4562. උත්තරාසියෙන් සත්තැවිවිදි කල්හි රතන් බවට පැමිණියෙමි. බුදුරජ තෙම මා උපාපත් කරවීය. ධර්මශ්‍රවණයෙහි මේ විපාක යි.

4563. එකල්හි මෙයින් සියක් දහස් වන කපෙති යම් ධර්මයක් ඇසුයෙමි ද, (ඒ තේතුපෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ධර්මශ්‍රවණයාගේ මේ විපාක යි.

4564. මා විසින් කෙල්‍යාණෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිඳ ඇසුව රහිතව වෙසෙමි.

4565. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණිම මට ඒකාන්තයෙන් සාහසන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී.

4566. පටිසම්භිද්‍ය වතග්ගො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං පුදං ආයාසවා එකබමමසවණ්ණියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එකබමමසවණ්ණියසෙවරයා අපද්‍යනං සත්තමං.

428. සුචිතිතිතපේරාපද්‍යනං

4567. තගරෙ හංසවතියා අනොසිං කස්සකො තදා,
කසිකමෙත ජවාමි තෙන ථොසෙමි දුරකෙ.

4568. පුසමපන්නං තදා ඛෙත්තං ඛඤ්ඤා මෙ එළිතං¹ අහු,
පාකකාලෙ ව සමපතෙන එවං විනෙතසකං තදා.

4569. තච්ඡන්නං තපාතිරූපං ජානනායාසා භුණාභුණං,
යො'හං සඛෙස අදන්තාත අහං භුඤ්ඤායා වෙ තදා.

4570. අයං බුද්ධො අසමසමො ආත්තිංසවරලකඛණො,
තතො පභාවිතො සඛෙසා පුඤ්ඤානෙතිතො අනුත්තරෙ

4571. තත්ථ දස්සාමහං දුතං තවසස්සං පුරෙ පුරෙ,
එවාහං විනාසිත්වාත හට්ඨා පිණිතමානසො.

4572. ඛෙත්තතො ඛඤ්ඤාමාහත්වා² සමුද්ධාමුපසඛකමි,
උපසඛකමම සමුද්ධං ලොකජෙට්ඨං තරාසභං,
වන්දිත්වා සන්ත්තො පාදෙ ඉමං වචනමබ්බවි.

4573. නවසස්සං ව සමපන්නං ආයාගො පි³ ව ත්ථ මුතෙ,
අනුකමපමුරාදය අභිවාසෙහි වකුම.

4574. පළමුත්තරෙ ලොකවිදු ආහුත්තං පටිඤ්ඤා,
මම සඛකපමඤ්ඤාය ඉමං⁴ වචනමබ්බවි.

4575. “වත්තාරෙ ව පටිපන්නා වත්තාරො ව එලෙ සීතා,
එස සඛෙසා උජ්ඣුත්තා පඤ්ඤාසීලමානිතො.

4576. සජ්ජනානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපෙකඛාතපාණිනං,
කරෙතොපසිකං පුඤ්ඤං සඛෙස දින්නං මහපඵලං.

1. එළිතා, මිජසා.

2. ඛඤ්ඤාමාහරිත්වා, සිවු.

3. ආයාගොසි, මිජසා. ඉඛගොසි, සා.

4. ඉදං, මිජසා.

4566. සිවුපිඳුකැලියාවේ ද අභවිජ්ජාසංඝයෝ ද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආසුමෙන් ඒකබම්බසවණිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදාළ හේකි.

ඒකබම්බසවණිය සථවිරාවදානය සත්වැනි සි.

428. සුවිනිනසථවිරාවදානය

4567. එකල්හි මම භංඝවතී තගරගෙහි ගොවියෙක් වීමි. කාමිකමයෙන් ජීවත් වෙමි. එයින් අබුදරුවන් පෝෂණය කරමි.

4568. එකල්හි කෙන මැනැවින් සමාඥය. මාගේ බාන්‍යය ද එල දුරිණි. ශක්‍ය පස්කා දවස් පැමිණි කල්හි මම මෙසේ සිතීමි.

4569. “යම් බදු වූ මම ඉදින් අශ්‍රයන්‍යය සබ්බසංඝාට නොදී වලඳන් තෙමි නම්, එකල්හි ගුණ - අගුණ දන්නා වූ මා වැනියකට එය නුසුදුසු ය. නො හොබනේ ය.

4670. මේ දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණෙන් හෙබි අසම්මත බුදුරජ තෙමේ ය නිරුතතර පුණ්‍යකෞතු වූ සබ්බ තෙම එයින් (-එම බුදුරජන් ගෙන්) ප්‍රභූත විය.

4571. මම පලමු පලමුව එම සබ්බසංඝා කෙරෙහි තවශක්‍යදානය දෙමි. මම මෙසේ සිතා සතුටු වූයෙමි පිතා හිය සිත් ඇත්තෙමි ද (වීමි)

4572. කෙතීන් බාන්‍ය ගෙණවුන්. බුදුරජන් වෙත එලඹියෙමි. තරප්‍රභූ වූ ලෝකජෝෂ්‍ය වූ සම්බුදුරජන් වෙත එලඹි ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ සිරිපා වැද මෙම වචනය කීමි.

4573. “තවශක්‍යය ද සමාඥ විය. බුනින්වහන්ස, දක්ෂිණාභියන් වහන්සේ ද මම වෙති ය. පසැස් ඇත්තානන් වහන්ස, අනුකම්පාව උපදවා මෙය ඉවසා වදාළ මැනව.”

4574. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ පදුමිතතර බුදුරජ තෙමේ මාගේ අදහස දූත මෙම වචනය කිය:

4575. ප්‍රතිපන්නයෝ (මාගේ) සිවු දෙනෙකි. (හොවන් ඇ සිවු) පෙළෙහි සිටියෝ සිවු දෙනෙකි. මේ ප්‍රඥාපීළයෙන් සුත් සෘජු භූත සබ්බසංඝා සි.

4576. පින් කැමැත්තා වූ ගවසමපත් දෙන ඔපතික පුණ්‍යකම් කරන්නා වූ දන් දෙන මිනිසුන්හට සබ්බසංඝා කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත්ඵල වේ.

4577. තසමිං සඛෙස පද්‍යනබ්බං¹ තචසස්සං² තපෙඨතරං,
සඛෙසො උද්දිසිත්වාන භික්ඛු තෙනානන සංසරං.
පටිගතතං සරෙ යනතං³ භික්ඛුසඛසස්ස දෙති තිං.”
4578. සඛෙසො උද්දිසිත්වාන භික්ඛු තෙනානනං සරං,
යං සරෙ පටිගතතං මෙ භික්ඛුසඛසස්සද්දසතං.
4579. තෙන ඩාමෙමන සුතතෙන වෙතනා පණ්ඩිති ව,
ජ්ඣිත්වා මානුසං දෙතං තාවතිංසමගච්ඡතං.
4580. තස්මිං මෙ සුතතා ව්‍යමනං භොවණ්ණං සප්පකස්සරං,
සට්ඨිගොජනමුඛෙබ්බං තීංසගොජනවිත්තං.

(එකුනව්වසතිමං භාණ්ඩාරං.)

4581. ආකීණ්ණං භවතං මස්සං තාරිගණසමාකුලං,
තස්මිං තුත්වා පිටිත්වා ච වසාමි තිද්දසෙ අතං.
4582. සතානං තීණ්ණිකඛනතං ච දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතානං පඤ්චකඛනතං ච චිත්තචභාති අභොසතං,
පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනාතො අසඬ්ඛිතං.
4583. භවංසවෙ සංසරතො ලහාමි අමිතං ධනං,
භොගෙ මෙ උභතතා තස්මිං තචසස්සස්සිද්ධං ඵලං.
4584. භවංසවෙ අසස්සතං සිවිකං සකුමානිකං,
ලහාමි සබ්බමෙවෙතං තචසස්සස්සිද්ධං ඵලං.
4585. තචචසං තචඵලං තචකරසභොජනං,
ලහාමි සබ්බමෙවෙතං තචසස්සස්සිද්ධං ඵලං.
4586. කොසසකමඛලියාති බොමකපාසිකාති ව,
ලහාමි සබ්බමෙවෙතං තචසස්සස්සිද්ධං ඵලං.
4587. දුසිගණං දුසගණං තාරිගො ව අලඛිතතා,
ලහාමි සබ්බමෙවෙතං තචසස්සස්සිද්ධං ඵලං.
4588. න මං සිතං වා උණං වා පටිලාහො න විජ්ජති,
අපො වෙතසිකං දුක්ඛං හද්දසෙ මෙ න විජ්ජති.
4589. ඉමං බාද ඉමං භුක්ඛං ඉමං සපතෙ සග,
ලහාමි සබ්බමෙවෙතං තචසස්සස්සිද්ධං ඵලං.

1. සඛෙසපද්‍යනබ්බං, මජ්ඣං. සඛෙස ව පද්‍යනබ්බං. භා. PTS.

2. තච සස්සං, මජ්ඣං. 3. සතං, මජ්ඣං.

4577. ඒ සංකයා කෙරෙහි පිදිය යුතු වූ නවයොග ද එසේ ම එසින් අසික නවත් දෑ ද සතුන් උදෙසා හික්කුන් සිය ගෙදරට වැඩමවා (තමන් විසින්) ගෘහයෙහි යමක් පිළියෙල කරණ ලද නම් එය කෙපි හික්කුගමයාට දෙව.

4578. මම සතුන් උදෙසා හික්කුන් (සිය) ගෙදරට වැඩමවා මා විසින් ගෘහයෙහි යමක් පිළියෙල කරණ ලද නම් (එය) හික්කු සංකයාට දුනිමි.

4579. මානවින් කරණ ලද එම කමය හේතුකොට ගෙන ද, විතා-ප්‍රණීතින් හේතුකොට ගෙන ද, මම මිනිස් සිරුර හැර නළුනිසා දෙව්-ලොව (උතපතනි වශයෙන්) හිමෙමි.

4580 එහි මානවින් කරණ ලද මාගේ විමානග සාමාන්‍යය ය. ප්‍රභා සතිත ය. සැට ගොදුන් උස් ය. ඩිස්සොදුන් පුළුල් ය.

(එකුන්විසිවැනි බණවර සි.)

4581. මාගේ භවතග ආකීණී ය. දිව්‍යසත්‍රී සමුහයාගෙන් ගැවසී ගත්තේ ය. මම ඒ තිදසෙහි කා-බී වැසිමි.

4582. මම කුන්සිය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරමි. පත්සිය වරක් සක්විතිරජ විමි. (ලබන ලද) ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් හිණිය නො කැඩී ය.

4583. කුදුමකන් භවයෙහි සැරිසරන්නෙමි අපමණ බහුත ලබමි. මාගේ භෞතයෙහි අඩු බවෙන් තැන, නවයොගදානයෙන් මේ විපාක සි.

4584. හස්තියාන ය, අශ්වියාන ය, සිංහා ය, පල්ලාක්කි ය, යන මේ සියල්ල ලබමි. නවයොගදානයෙන් මේ විපාක සි.

4585. අභිනව වසන්ත ද අභිනව එළ ද අභිනව වූ අනුරතභොජන ද යන මේ සියල්ල ලබමි. නවයොගදානයෙන් මේ විපාක සි.

4586. කෝසෙය්‍ය ය, කම්බල ය, බොම (කොමු) ය, කපාසික (-කපු) ය, යන මේ සියලු වසන්තවිශේෂ ලබමි. නවයොගදානයෙන් මේ විපාක සි.

4587. දසී සමුහයා ද, දාසසමුහයා ද, අබරණින් සරසන ලද සත්‍රිකු ද යන මේ සියල්ල ලබමි. නවයොගදානයෙන් මේ විපාක සි.

4588. මට ශිතග කෝ උණෙය කෝ දැව්මක් කෝ තැන. යළි මාගේ හෘදගයෙහි වෛතසික දුකකුදු තැන.

4589. "මෙය කව, මෙය අනුතව කරව, මෙම සයනයෙහි සැතපෙව" යන මේ (මිහිරි වචන) සියල්ල ම ලබමි. නවයොගදානයෙන් මේ විපාක සි.

4590. අයං පට්ඨිමිකොදානි වරිච්චො, වතතතෙහි සථො,
අජ්ජාපි දෙය්‍යධම්මො¹ මෙ ඵලං තොහෙති සබ්බදා.
4591. නවසස්සං දදිඤ්ඤාන සමඛ්ඤාන ගණවරුතතමෙ,
අට්ඨානිසංසෙ අනුභොමි කම්මානුච්ඡිකෙ මම
4592. වණ්ණවා යතවා හොමි මහාභොගො අනීතිකො,
මහෙත්තෙකො² සදා හොමි අහෙජ්ජරිතො සදා.
4593. සබ්බෙ මං අපවායනාති යෙ කෙපි පට්ඨිසිති,
දෙය්‍යධම්මො ච සෙ කෙපි පුරෙ පුරෙ ලභාමහං.
4594. භික්ඛුසමස්ස වා මජ්ඣෙකි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සමමුඛා,
සබ්බෙපි සමුත්තමම දෙතාති මහෙත්තො³ දුගතො.
4595. පට්ඨමා නවසස්සං භි දදා සමඛ්ඤාන ගණවතතමෙ,
ඉමානිසංසෙ අනුභොමි නවසස්සංසිදං ඵලං.
4596. සතසතස්සෙ ඉතො කප්පො යං දුක්ඛදදිං තදා,
දුක්ඛානිං තාභිජානාමි නවසස්සංසිදං ඵලං.
4597. කිලෙසා කුපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොච ඛකිතා ඡෙත්වා විහරාමි අනාසථො.
4598. සවාගතං වත මෙ අයං බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4599. පටිසම්භිදා වතස්සං ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුචිතතිතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුචිතතිතථෙරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

429. සොණ්ණකිංකරිකානිසංථෙරාපද්‍යනං

4600. සද්ධාය අභිනික්ඛමම පබ්බජං අනගාරිසං,
වාකචිරධරො අයං තපොකම්මමපසිද්ධො
4601. අසම්මදස්සි භු ගගවා ලොකජෙට්ඨො නරසභො,
උප්පජ්ජි තමහි සමගෙ තාරයතො මහාරතං.

1. දෙය්‍යධම්මො, සිමු.

2. මහාසංඝායා, සා.

3. මෙමෙව, මජ්ඣ.

4590. මේ මාගේ (හවයෙහි) අවසානය යි. දෑත් අතතිමි හවය පවති. අද පවා මාගේ දේශධර්මයෙහි එලය හැම කල් මා සතුටු කරයි.

4591 අති උතුම් සංකසමුත්තං කෙරෙහි තවශසා දී මාගේ ඒ කමිංසට සුදුසු වූ අනුසත් අටක් විදිමි.

4592. මහත් භෝගහමපත් ඇත්තෙමි, යශස් ඇත්තෙමි, වණිවත් වූයෙමි වෙමි. හැම කල්හි මහත් වූ පිරිවර ඇත්තෙමි ද, නො බිදිය හැකි පිරිස් ඇත්තෙමි ද වෙමි.

4593. පාච්චිය ඇසුරු කළා වූ යමෙක් වෙත් නම් ඒ සියල්ලෝ මට ගරු බුහුමන් කෙරෙත්. යම්කිසි දේශධර්මකෙනෙත් වෙත් නම් එය ද මම පළමු පළමු ලබමි.

4594. ඕක්කහන මැද හෝ බුදුරජුන් හමුවෙහි හෝ දායකයෝ සියල්ලන් ඉක්මවා මට ම දෙති.

4595 උතුම් සංකසමුත්තං කෙරෙහි පළමු කොට තවශසා දී මෙම අනුසත් ලබමි. තවශසාදානයාගේ මේ විපාක යි.

4596. එකල්හි මෙයින් සියදහස් වන කපෙහි වූ යම් දතක් දනිමි ද (ඒ කෙනුවෙත්) දුගතියක් නො දනිමි තවශසා දානයාගේ මේ විපාක යි.

4597. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු අසුච රජිතව වෙසෙමි.

4598. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධන විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4599. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද භඩ්ඨිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් අසුමත් සුචිනිත යථරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සුචිනිතයථරාවදානය අටවැනි යි.

429. සොටණණකිඛකණීයසථවිරාවදානය

4600. සැදහැයෙන් (හිතගෙන්) නික්ම අතගායනී සංඛ්‍යාත සසුනෙහි පැවිදි වීම. තපොකමයෙහි අපේක්ෂිත වූයෙමි වැහැරී සිවුරු දරන්නෙමි වීම.

4601. එසමයෙහි ලෝකජෝෂ්ඨ වූ තරලේෂ්ඨ වූ අසඨදසසි භාග්‍යවත් තෙමේ මහාජනයා (සසර සසුරින්) තරණය කරමින් (ලොව) පහළ විය.

4602. බලකුට වන මෙ නිශ්චය ව්‍යාධිතා පරමෙන කු,
බුද්ධිසංවිතං සරිතාන පුලිනෙ පුපමුත්තමං-
4603. කපිකා හට්ඨවිජ්‍යානාං සහජෙන සමොක්ඛි,
සොණණකිංකණිපුපථානි උදග්ගමනසො අහං.
4604. සමමුඛා විස සමමුඛා පුපං පට්ටරිං අහං,
තෙන වෙතොපසාදෙන අපද්‍රව්‍යසියා කාදිසතා.
4605. දෙවලොකං ගතො සනො ලහාමි විපුලං පුඛං,
පුච්ඡණ්ණවණ්ණං තපාසිං බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4606. අසීරිකාපියො මයං නාරියො සමලඛකතා,
සද මයං උපට්ඨනති බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4607. සට්ඨිකුරියසහසානි හෙට්ඨො පණවානි ව,
සඛා ව දෙණ්ණිමා¹ තප වග්ගං තදනති² දුඤ්ඤි.
4608. මුලාසීතිසහසානි හපිනො සමලඛකතා,
තිබාපභින්නමාහඛා කුඤ්ජරා සට්ඨිතායතා -
4609. හෙමජාලාති සඤ්ජනා උපට්ඨානං කුරුනති මෙ,
බලකාසෙ ගජේ වෙච උභනතා මෙ න විජ්ජති.
4610. සොණණකිංකණිපුපථානං විපාකං අනුනොමිතං,
අට්ඨපඤ්ඤාසකඛනකුඤ්ඤා දෙවරජුමිකාරසිං.
4611. ඵකසත්තතිකඛනකුඤ්ඤා වකඛවතති අනොසනං,
පථව්‍යාරජ්ජං ඵකසතං මහියා කාරසිං අහං.
4612. සොද්ධති පතො අමතා³ අසඛිතං පුද්දඤ්ඤං,⁴
සංයෝජනපට්ඨිකිණො නඤ්ඤති පුත්ඛෙහවො.
4613. අට්ඨාරසෙ කප්පසෙන සං පුපථමිතිරුපසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
4614. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තායොච බන්ධනං ජප්තා විහරාමි අතායසවා.
4615. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසංවිතං සත්තිකං,
තිසො: විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.
4616. පට්ඨමහිද වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සමිතිතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා සොචණ්ණකිංකණිණියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අනාසිත්වාති.

සොචණ්ණකිංකණිණියොජෙනරයං අ දුතං නවමං.

1. නිශ්චිතා, මජ්ඣං.

2. වග්ගවර්ජනති, මජ්ඣං.

3. අමතං පතො, මජ්ඣං.

4. ගභීරං දුද්දසං පදං, සං.

4602. දැඩි ව්‍යාධියකින් මාගන් බලය ද එකානාසයන් කෘත වීය. බුද්ධිශුක්‍යයන් වහන්සේ සිහි කොට වැළිතෙලෙහි උතුම් කැගක්-

4603. කොට මම සතුටු සිත් ඇත්තෙමි මද වැඩි සිතැත්තෙමි සියතින් රත් කිකිණි මල් විසිර වීම්. (-පිදිමි.)

4604. මම බුදුරජුන් හමුගෙහි මෙන් සැඟට වතාවත් කෙළෙමි. තාදිගුණ ඇති අත්දැකීම් බුදුරජුන්ගේ කරුණ ලද එම් විතත්‍යාදය හේතු කොට ගෙණ-

4605. දෙව්ලොවට ගියෙමි මහත් වූ සැප ලබමි. එහි සැවණ්ඩෙහි දුටෙමි වෙමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4606. මම මනා අඛණ්ඩත් කරසන ලද සක්‍රීය අසුකෝටියකි. ඕනෑ තුමු හැම කල්හි මට උච්චාත් කෙරෙත්. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4607. ගැවබෙර (ආදී) සැට දහසක් බෙර ද, සබ්බසෝ ද, පණ්ණා බෙර ද යන ගෙවිනු මනොඥ ලෙස තාද කෙරෙත්.

4608. සැට වසස් වූ ත්‍රිමද්‍යාලිත මාතඛන ගණිකුලගෙහි උපත් ඇත්තු ද මනා කොට කරසන ලද ඇත්තු ද අසුසාර දහසක් -

4609. රත්දලින් මලින් ගැවසී ගත්තානු මට උච්චාත් කෙරෙත්. බලසෙතගෙහි ද ඇතුන්ගේ ද අවුමවෙත් මට තැන.

4610. මම රත්කිකිණි මල් පිදීමෙහි විපාකය විදිමි. අව පණස් වරක් දිව්‍යරූපය කරවිමි.

4611. මම එක්සැත්තැ වරක් සත්විහරජ වීමි. මම මේ පාඨවිගෙහි එක්සිය වරක් පාඨවිරාජය ද කරවිමි.

4612. ඒ (මම) දන් අනංසකාන වූ සුදුදාස (-දැඩිම අධිශයින් දුෂකර) වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි. සියලු සංසාරකයන් කෘත කරුණ ලද්දෙමි වෙමි. දන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

4613. මෙයින් අටළොස්සියවන කපින් පෙර යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද (ඒ ගෙඩුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4614. මා විසින් කෙල්ලියෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

4615. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධනය විය. ත්‍රිදිඝ්ඛෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදි.

4616. සිවුපිටුකැඹිතාවෝ ද අමටවිමොක්‍ෂයෝ ද සබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරුණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් ශෝචණ්ණකිංකරණිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ශෝචණ්ණකිංකරණියසංවිරාචදානය නවමැණි යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

430. සොණණකොන්තරිකපේරාපද්‍යනං

4617. මනොතාවතීයං බුද්ධං අත්තදන්තං සමාභිතං,
ඉරියමානං බුභ්ඵපථේ විත්තවුපසමෙ රතං.
4618. නිත්තිණණමිහං සම්බුද්ධං කාසිං කාතරතං බුනිං,
උපවිට්ඨං සමාපන්නං ඉන්ද්‍රවරදලසහං.
4619. අලාබුනොදකං ගය්‍යා බුද්ධසෙට්ඨමුපාගමිං,
බුද්ධස්ස පාදෙ ධොවිනිං අලාබුකමද්දසහං.
4620. ආණ්ඩපෙසි ව සම්බුද්ධො පදුමුත්තරන්තයකො,
ඉමිනා දකමාහන්තා¹ පාදමුලෙ ධිපෙහි මෙ.
4621. කංචුති'හං පටිසසුචා සද්දුගාරවතාය ව,
දකං අලාබුතා'හිනි² බුද්ධසෙට්ඨමුපාගමිං.
4622. අනුමොදි මහාවීරෙ විත්තං නිබ්බාපයං මම,
ඉමිනා ලාබුදානෙත සම්මතපොතො සමිජ්ඣකු.
4623. පණණ්ණසසු කපෙසසු දෙවලොකෙ රමිං අහං,
තීසතිකකිත්තුං රුජා ව චක්කවත්තී අනොසහං.
4624. දිවා වා යදි වා රතනීං වර්කමන්තස්ස නිට්ඨනො,
නොවණණකොන්තරං ගය්‍යා නිට්ඨනෙ³ පුරතො මම.
4625. බුද්ධස්ස ලාබුං දනිතා⁴ ලහාමි සොණණකොන්තරං,
අපාකම්පි කතං කාරං විපුලං හොති තාදිසු.
4626. සත්තසංගස්ස ඉතො කපො යං ලාබුමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාහිජානාමි අලාබුස්ස ඉදා ඵලං.
4627. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සන්ධි සමුඛතා,
තානොව ඛනිතං ජෙතීං විහරාමි අනාගතො.
4628. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තීස්සො විජ්ජා අනුපාපතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4629. පටිසම්බද්ධ වතස්සොව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආගත්වා සොණණකොන්තරිකපේරො පේරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සොණණකොන්තරිකපේරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

1. ඉමිතො දකමාහන්තා, සිමු.

3. නිට්ඨනති, සිමු.

2. අලාබුතාහිනි, සිමු.

4. දනිතා ලාබු, මජ්ඣ.

430. සොණණකොහනිකසම්මිරාවදානං

4617. සමාචාරීනං වූ, ආත්මය (-සිත) දමනය කලා වූ, සන්ත්‍රාත් වූ, ශ්‍රේෂ්ඨ ප්‍රතිපදාමායියෙහි ගමන් කරන්නා වූ විත්තව්‍යුපකමයෙහි ඇළතා වූ, සියල්ල අවබෝධ කලා වූ-

4618. තරණය කරණ ලද චතුරේෂ ඇති ධ්‍යාන කරන්නා වූ, ධ්‍යානයෙහි ඇළතා වූ, මොහොත ගුණයන්ගෙන් යුතු වූ, වැඩිහුන්නා වූ සමාධියට සමවැද්දනා වූ උපුල් පෙති පාතෑ ඇති, සම්බුදුරජුන් (දුට්ඨි.)

4619. දැන ලබුකැටයකින් දිය ගෙණ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත එළඹියෙහි. බුදුරජුන්ගේ සිරිතා දෙව්‍යා මම ලබුකැටය දුකිමි.

4620. පුද්ගලිකව බුදුරජ තෙමේ “මෙම ලබුකබලින් දිය ගෙනවුත් මාගේ පාමුල තබව”යි අණ කෙළේය.

4621. මම බුද්ධිගෞරවයෙන් “යහපතැ” යි පිළිවදන් දී ලබුකබලින් දිය ගෙනවුත් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙත එළඹිමි.

4622. මහාචාරී වූ බුදුරජ තෙමේ “මේ ලබුකැටය දීමෙන් තාගේ අදහස් සමාධි වේ වා” යි මාගේ සිත නිවමින් අනුමොදනා කෙළේ ය.

4623. මම පසලොස් කපෙක් හි දෙව්‍යාලොව සිත් අලවා විසිමි. එසේ ම තිස් වරක් සක්විති රජ වීමි.

4624. දවල්හි හෝ රැයෙහි හෝ සක්මන් කරන්නා වූ ද, සිටිනා වූ ද, මාගේ ඉදිරියෙහි රත්කෙඩියක් ගෙණ (-කිසිවෙක්) සිටි.

4625. බුදුරජුන්ගේ ලබුකබලක් පුද රත්කෙඩියක් ලබමි. තාදීගුණ ඇති උතුමන් කෙරෙහි ස්වල්ප වශයෙන් කරණ ලද පිණ ද මහත්ඵල වේ.

4626. එකල්හි මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් ලබු දතක් දුකිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දුකිමි. ලබු දතෙහි මේ විපාක යි.

4627. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ඇසුරි රහිතව වෙසෙමි.

4628. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මිව සාහසන විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයන. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4629. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභව්‍යමාසකයෝ ද භවිතිභූවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙයෙයින් ආයුමෙන් සොණණකොහනික සම්මිරයන් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදාල සේකි.

සොණණකොහනික සම්මිරාවදානං දසවැනි යි.

උද්ගතං:

සකිංසමමජ්ජකො ථෙරො එකදුසසි එකාසනී,
කදම්බෙකාරණකිකද¹ සතං සවණිකො² පි ව.

සුචිතතිතො කිංකරණිකො සොණණෙකානතරිකො පි ව,
එකං ගාථාසතපඤ්චව³ එකසතතතිමෙව ව.

සකිංසමමජ්ජකවග්ගො තෙවනනාලිසමො.

431. එකවිහාරිසඤ්ජරාපද්‍යනං

4630. ඉමමි හදදකෙ කපො බුහමිබ්බු මහායසො,
කායසො නාම ගොතෙනන උප්පජ්චදනං වරො.
4631. නිප්පසඤ්චා නිරාලමෙබා ආකාසසමමානසො,
සුඤ්ඤානාබහුලො තාදී අනිමිත්තරතො වසී.
4632. අසභිගචිතො නිත්තලසො⁴ අසංසට්ඨා කුලෙ ගණේ,
මහාකාරුණිකො වීරො විතරොපායකොවිදො.
4633. උසස්සතො පරකිවෙවසු විතරතො සදෙවකෙ,
නිබ්බාතකමිතං මග්ගං ගති⁵පබ්බවිසොසනං.
4634. අමතං පරමස්සාදං⁶ ජරාමච්චුතිවාරණං,
මහාපරිසමරේකි සො නිසින්නො ලොකකාරණො⁷
4635. කරවිකරුතො⁸ නාථො බුහමිසොසො තථාගතො,
උඤ්චරතො මහාදුග්ගො විපන්නඤ්චො⁹ අනාගතො,
4636. දෙසෙතො වීරජං ධම්මං දිට්ඨො මෙ ලොකනාගකො,
තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤාන පබ්බජිං අනගාරිං.
4637. පබ්බජිකා තද වාහං¹⁰ විනොතොතො ජිනසාසනං,
එකකොච වතෙ රමෙව වසීං සංසග්ගපිලිතො.
4638. සකායවුපකස්සො¹¹ මෙ කෙතුතුකො මහානවි¹²,
මනසො වුපකස්සස්ස¹³ සංසග්ගතපදස්සිතො.
4639. කිලෙසා කාපිතා මග්ගා ගවා සබ්බෙ සමුතතා,
නාගොච බන්ධනං ඡේතා විහරාමි අනාගතො.

1. කදම්බෙකාරණකිකද, මජ්ඣ. 2. සතස්සවතිකොපිච, මජ්ඣ.
3. එකතාථා සතපඤ්චික, මජ්ඣ. 4. නිත්තලපො, සා.
5. ගති, මජ්ඣ. 6. පරමස්සාස, සිවු. 7. ලොකකාරණො, මජ්ඣ.
8. කරවිකරුතො, සා. 9. විපන්නථො, සිවු. මජ්ඣ. 10. පාහං, මජ්ඣ.
11. සකායවුපකාසො, මජ්ඣ. 12. මොගමි, සා. PTS.
13. වුපකස්ස, මජ්ඣ.

උද්භ්‍යාස:

සක්කිංසමමජ්ජක එකදුසි එකාසති
කදම්බකොරණිකද සතමණි සවණිකද
සුචිත්තතිසිතිණික සොණණකොන්තරිකාසි දස
එක්සිය එක්සාත්තා ගිණෙන් එය කියන ලදි.

සක්කිංසමමජ්ජක වර්ග පොසාළිස් වැනිසි.

431. එකවිහාරීය සංවිච්චාදනය

4630. මේ මහාභද්‍ර කලාපයෙහි බ්‍රාහ්මණ කුලයෙහි උපන් මහා යශෝ
ඇති, (ඇපි බුදු වහ්නි) කියනුවන් අතුරෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ හෝත්‍රයෙන්
කාශ්‍යප නම් වූ බුදුහු ලොවැ පහළ වූහ.

4631. (තාණණදි) ප්‍රපඤ්ච රහිත වූ ආලම්බන රහිත වූ ආකාශසම
(නොගැටෙන) සිත් ඇති ශුන්‍යතා බහුල කොට ඇති (ලාභාලාභාදියෙහි)
තාදිගුණ ඇති අතිමිත්තලක්ෂණ නිවනෙහි ඇලුනු වසනකළ ඉඳුරන් ඇති-

4632. (රාගාදි විසින්) නො ඇලුනු සිත් ඇති කෙලෙස් රහිත වූ
කුලයා කෙරෙහි ගණනා කෙරෙහි නො ඇලුනු මහත් කරුණා ඇති මීර වූ
(සත්ත්වයන්) සිත්මවන උපායෙහි නිපුණ වූ -

4633-34. පරවැඩෙහි උත්සුක වූ දෙවියන් සහිත ලෝකයා ගික්මවන
ලෝකයා සසරින් එතෙර කරවන ගම් බුදු කෙනෙක් මහ පිරිස් මැද වැඩ
හුන්නාහු නිවන් ගමනට මාගීවූ පස්ගස් නමැති කලල් වියලවන
පරමාකාරී වූ ජරාමරණ චලනන අමාතය දක්වූ සේක් ද,

4635 කොටුලන්ට බඳු නාද ඇති ලෝකනාථ වූ බ්‍රහ්ම භෝෂ ඇති
තථාගත වූ ඒ බුදුහු (මාගීදේශක) තායකයෙකු නැති (එහෙයින්ම)
තට මාගී ඇති සත්ත්වයන් සංසාර මහාදුග්ගෙන් නතරාලමින් -

4636. මාගී බමිය දෙසන ලෝකනායක වූ බුදුහු මා විසින් දක්නා
ලදහ. ඔබගේ දහම් අසා (මම) ශාසනයෙහි පැවිදි වීමි.

4637. එකල්හි දු මම පැවිදිට ගණ සහතින් පෙළුනෙමි බුදුසහුන්
සිතමින් එකලාව ම සිත්කලු වෙනෙහි වාසය කෙළෙමි.

4638. ගණසංසරියෙහි බිය දක්නා සුලු වූ මාගේ ස්වකීය කාය
විවේකය චිත්තයාගේ විවේකයට මහත් හෙකු වූයේ වී.

4639. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සිහසු හමියෝ නසන
ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙහෙමි.

4640. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තිකෙ,
කිංකරං විජ්ජා අනුප්පන්නං කතං බුද්ධියං සාසනං.

4641. පටිසම්භිදා වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉතිං සුදං ආයතො එකවිහාරිකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති

එකවිහාරිකථෙරො අපදානං පඨමං.

432. එකසංඛිගථෙත්ථාපදානං

4642. විපස්සිතො ගගවතො මහාබෝධිමතො අනු,
මහාජනා සමාගමි පුජෙතති බෝධිමුත්තමං.

4643. න භි තං ඔරකං මඤ්ඤා බුද්ධිසංවර්ධනං හවිස්සති,
ගණාගමෙදිසො¹ බෝධි පුජනීයො² ව සජ්ජිතො.

4644. තතො සබ්බං ගහෙත්වාන බෝධිරුක්ඛං උපට්ඨතිං,³
ධිමත්තො සබ්බදිවසං අවජ්ඣං බෝධිමුත්තමං.

4645. ආසන්නකෙ කතං කමං දෙවලොකං අපාරසි,
කප්පබරං මෙ පත්තං දෙවලොකෙ රමාමිකං.

4646. සට්ඨිතුරිසගණාති කුට්ඨකට්ඨා පමොදිතා,
සදා මග්ගං උපට්ඨනති බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.

4647. එකසත්තතිම කප්ප රුජා ආසි සුදස්සනො,
වාතුරතො විජ්ජා ජලේසකේසස ඉස්සරො.

4648. තතො අභිගතො තුරා⁴ පරිවාරෙනති මං සදා,
අනුතොමි සකා කමං උපට්ඨනස්සිද්ධං ඵලං.

4649. සං සං යොනුපපජ්ජාති දෙවතනං අථ මාත්‍රසං,
මාතුකුච්ඡිගතස්සාපි වජ්ජරෙ හෙරියො සදා.

4650. උපට්ඨතිත්වා⁵ සම්මුඛං අනුප්පන්නානං⁶ සම්පදා,
සිවං සුඛමං අමතං පතොතොති අවලං පදං.

4651. එකත්‍රිතෙ ඉතො කප්ප සං කමමකරං තදා,
දුක්ඛතං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.

4652. කිලෙසා කෘපිතා මග්ගං හවා සඤ්ඤා සමුත්තා,
නාගොච බික්ඛනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවා.

1. ගණාගං ඊදිසා, මජ්ඣං. ගණාගමෙදිසා, සි.ඉ. 2. පුජනීයො, කසා. සිඛු මජ්ඣං.

3. උපට්ඨනං, සි. 4. තුරියා, මජ්ඣං. 5. උපට්ඨනිත්වා, මජ්ඣං.

6. අනුප්පන්නා, මජ්ඣං.

4640. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පෑමකීම් මට සාධන විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරුණ ලදී.

4641. සිවුපිළිකැඹිණියාගේ ද අටවිමොක්‍ෂයෝ ද නවතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරුණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරුණ ලදී.

මෙතෙයින් ආශ්‍රමෙන් එකවිභාෂිය සංවිරාගන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

එකවිභාෂියසංවිරාගදානය පළමුවැනිසි.

432. එකසංඛිතිය සංවිරාගදානය

5642. විපස්සී බුදුරජානන්ගේ මහාබෝධියට පූජාවක් විය. මහජනයා රැස්ව උතුම් බෝධියට පූජා කෙරෙත්.

4643. යම් ශාස්තාවරයකුගේ බෝධිය ද මෙබඳු පූජනීය වස්තුවක් නම්, ඒ උතුමා ලාමක කෙනෙකැයි නො හැඟී. බුද්ධිමත්යාගේ වන්නේ ය.

4644. ඉක්බිති සකස් ගෙණ බෝරැක වෙත එළඹියෙහි. මුළු දවසෙහි ම එය පිහිඹිත් උතුම් බෝධිය වැන්දෙමි.

5645. මරණාසන්න කල්හි කරුණ ලද පුණ්‍යකමය මා දෙව්ලොවට පෑමකිණිය. මාගේ සිරුර මැරී වැටිනි. මම දෙව්ලොව සිත් අලවා වහමි.

4646. තුටුපහවූ වූ ප්‍රමුදිත වූ සැටදහසක් තුගරී (වාදකයෝ) හැම කල්හි මට උවචන් කෙරෙත්. බුද්ධිපූජාවෙහි මේ විපාක යි.

4647. එක්සැත්තැවත කපෙති සිවුමහ දිවයිනේ හා සිව්සහසර කෙළවර කොට ඇති පෘථිවියට අභිපති වූ සතුරු රජුන් ජයගන්නා සුදු ජලමුද්දිපයට අභිපති වූ සුදුසාග නම් (සක්විති) රජෙක් වීම.

4648. එහි සභාඛිතික තුගරියයෝ හැම කල්හි මා පිරිවරන්. සංකීය කමය අනුභව කරමි. (බෝධි) උපසංඛාතයාගේ මේ විපාක යි.

4649. දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් යෝනියක උපදිමි නම් මවුකුස පිළිසිඳ ගන්නා වූ ද (මට) හැම කල්හි හෙරිනු වගනු ලැබෙත්.

4650. සම්බුදුරජානන් වෙත එළඹ, සමීපත් අනුභව කොට අනියගින් ක්‍ෂෙම වූ ශිව වූ අමාත වූ අවලපදය වන නිවතට පෑමකීගෙහි වෙමි.

4951. එකල්හි මෙයින් එක්අනුවත කපෙති යම් කමයක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපූජාවෙහි මේ විපාක යි.

4652. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ සියලු හටයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිඳි අශ්‍රව රහිතව වෙතෙහි.

4653. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිසේසා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4654. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආගස්මා එකසංඛිතස්සා ථෙව්වො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

එකසංඛිතස්සා ථෙව්වො අපදානං දුතියං.

433 පාටිභීරසඤ්ඤාකපේරාපදානං

4655. පදුමුත්තරෙ තාම ජිනො ආනුභිතා පටිග්ගකො,
වසිසතසහස්සෙති නගරං පාවිසි තදා.

4656. නගරං පටිසන්නස්ස උපසන්නස්ස තාදිනො,
රතතාති පඤ්ඤාභිංසු¹ නිසේසාගො ආසි තාවථෙද.

4657. බුද්ධස්ස අනුභාවෙන ගෙරි වජ්ජමසට්ඨිතා,
සගං විශ්වා පච්ඡන්ති බුද්ධස්ස විසතො² පුරං.

4658. බුද්ධිසෙට්ඨං ත පස්සාඤ්ඤා³ පදුමුත්තරං මහාමුතීං,
පාටිභීරං ව පස්සිත්වා තස්ස විතතං පසාදසිං.

4659. අනො බුද්ධො අග්ගො ධම්මො අනො නො සත්ථුසම්පදා,
අවෙතතාපි කුරියා සගමෙව පච්ඡරෙ.

4660. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤාමලිතිං තදා,
දුග්ගතීං නාතිජානාමි බුද්ධසඤ්ඤාසිද්ධං ඵලං.

4661. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.

4662. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිසේසා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4663. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආගස්මා පාටිභීරසඤ්ඤාකපේරා ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

පාටිභීරසඤ්ඤාකපේරා අපදානං තතියං.

1. පතාදිංසු, PTS. 2. පටිසන්නා, මජ්ඣ. 3. නම්භාමි, මජ්ඣ.

4653. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාභාවික විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4654. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ඒකසංඛිය සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල සේකි.

ඒකසංඛියසථවිරාවදානය දෙවැනියි.

433. පාටිභීරසඤ්ඤාන සථවිරාවදානය

4655. එකල්හි ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගැනීමට යොග්‍ය වූ පළමුතරු නම් බුදුරජ තෙමේ රහතුන් ලක්ෂයක් සමග නුවරට පිවිසියේ ය.

4656. තාදීගුණ ඇති උපශාන්ත වූ (උත්තමත්තේ) තහරයට පිවිසෙන කල්හි රත්තයෝ (තුමු ම) බැබළුනාහු ය. එකෙණෙහි මහත් භෞභාවක් ද විය.

4657. තහරයට පිවිසෙන්නා වූ බුදුරජුන් ඉදිරියෙහි බුද්ධානුභාවයෙන් නො හටන ලද හෙරිහු (තුමු ම) ශබ්ද වූවාහු ය. චිත්තෝ වූ තුමු ම වැනගත්.

4658. මහාමුනි වූ පළමුතරු නම් බුද්ධශ්‍රෙණියෙන් වහන්සේ නො දැකීම්. ප්‍රාඨිකායනීය දෑක එහි සිත පැහැද වීම්.

4659. “බුදුරජ තෙම ආශ්වයනී ය. ධර්ම ආශ්වයනී ය. අපගේ ශාක්‍යාසම්පන්නය ද ආශ්වයනී ය. අවෙනත වූ තුර්ග්ගයෝ පවා තුමු ම වැනගත්.

4660. එකල්හි මෙයින් සියදහස් වන කපෙති යම් බුද්ධානුභාවක් ලද්දෙම ද, (ඒ හෙතෙමන්) දුගතියක් නො දැනීම්. බුද්ධානුභාවෙහි මේ විපාක සි.

4661. මා විසින් කෙල්ගයෝ දවන ලදහ. සිහලු හවයෝ නගන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

4662. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාභාවික විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4663. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් පාටිභීරසඤ්ඤාන සථවිරයන් වහන්සේ මෙම ශාථාවන් වදාල සේකි.

පාටිභීරසඤ්ඤානසථවිරාවදානය තෙවැනියි.

434. සද්දන්තවිකප්පරාපදානං

4664. කණ්ණිකාරංව ජලිතං දීපරාක්ඛංව ජොතිතං,
කඤ්චනංව විරෝචනං අද්දසං දීපදුතතමං.
4665. කමණ්ඩුලං ධූපපඤාන වාකචිරං ව කුණ්ණිකං,
එකංසං අජීතං කඤ්චා බුද්ධිසෙවරීං එවිං අහං.
4666. තමකිකාරං විධමං මොහජාලසමාකුලං,
සද්දන්තලොකං දස්සයිති¹ නිත්තිණෙණ්ණසි මහාමුනි.
4667. සමුද්ධරසිමං ලොකං සබ්බාවනතමනුතතර²,
සද්දන්තෙ තෙ උපමා නත්ති යාවතා ජගතො ගති.³
4668. තෙන සද්දන්ත සබ්බසද්දා ඉති බුද්ධො පවුච්චති,
වතුමි තං මහාචීර සබ්බසද්දානමනාවරං.
4669. සතසතසො ඉතො⁴ කප්පො බුද්ධිසෙවරීං එවිං අහං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි සද්දන්තවාසිදං⁵ එලං.
4670. කිලෙසා ක්කාපිතා මණං ගවා සබ්බ සමුතතා,
තාගොව ඛකිතං ඡේතවා විහරාමි අනාසවො.
4671. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙවරීස්ස සනතිතො,
තියො වීරජා අනුසාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4672. පටිසම්බදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අවසීමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා සද්දන්තවිකප්පරා පඤ්ඤා ඉමා ගාථායො අභාසිත්තාති.

සද්දන්තවිකප්පරා අපදානං වතුසං.

435. උච්ඡ්වණ්ඩිකප්පරාපදානං

4673. නගරෙ ඛණ්ඩුමනිසා ද්වාරපාලො අකොසකං,
අද්දසං විරජං බුද්ධං සබ්බබලාන පාරග්ගං.
4674. උච්ඡ්වණ්ඩිකමාදය බුද්ධිසෙවරීස්සදාසගං,
පසන්නාවිතො සුමනො විපස්සස්ස මහෙසිතො
4675. එකතවුතො ඉතො කප්පො යං උච්ඡ්වණ්ඩිදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි උච්ඡ්වණ්ඩිසිදං එලං.

1. දස්සයිති, මරසං. 2. අනුතතර, සබ්බත්ති. 3. ගාවතා ව ගතොගති, PTS.
4. සතසතසො, මරසං. 5. සද්දන්තවාසිදං, ඕවු.

434. ඤාණන්ධවිකසංචරාවදානය

4664. කිණිහිරි රුකක් මෙන් දිලිසෙන, ප්‍රදීපවාක්‍යයක් මෙන් බබලන ස්වර්ණයක් මෙන් රැස් පතුරුවන දර්ශදෙවතම වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

4665. මම කමඛලාව ද වැහැරිසිවුර ද කෙණ්ඩිය ද තබා අයුත් දිව්‍යම එකස් කොට බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට සතුහි කෙළෙමි.

4666. මහාමුනින් වහන්ස, (ඔබ) මෝහජාලයෙන් අවුල් වූ ගණදුර නසමින් ඥානාලෝකය දක්වා (සසර සයුරින්) එතර වූ සේක

4667. නිරුතතර වූ තථාගතයන් වහන්ස, සියලු සත්ත්වයන් සහිත මේ ලෝකය (සසරින්) ගොඩ ලනු මැනව. ලෝකය යම්තාක් ද ඒතාක් ඕබවහන්සේගේ නුවණ විෂයෙහි උපමාවක් නැත.

4668. ඒ අනුපම ඥානයෙන් සජ්ඣ වූ සේක් “බුද්ධ” ය හි කීයකු ලැබේ. මහාචාර්යන් වහන්ස, ආචරණ රහිත වූ ඒ සජ්ඣනාඥනය වදිමි.

4669. මම මෙයින් සියදහස් වන කපෙහි බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට සතුහි කෙළෙමි. (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිගත් නොදනිමි. සජ්ඣනාඥනයට පැසසීමෙහි මේ විපාක සි.

4670. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුට රහිතව වෙසෙමි.

4671. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාභාව විශ. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4672. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවිතිඥවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආසුමත් ඤාණන්ධවික සංචරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

ඤාණන්ධවික සංචරාවදානය සිවුවැනිසි.

435. උච්ඡුබ්භික සංචරාවදානය

4673. මම බබුලුන් නගරයෙහි ආරාමලක වීම. (එකල්හි) නිමිල වූ සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

4674. මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි නොමිනස් වූයෙමි මහර්ෂි වූ විසෙසි නම් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට උක් කඩක් ගෙන දුනිමි.

4675. එකල්හි මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් උක් දහක් දුනිමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිගත් නොදනිමි. උක්කඩක් දීමේ මේ විපාක සි.

4676. කිලෙසා කිංපිතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ව ඛනිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4677. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4678. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා උච්ඡ්ඤ්ඤායෙකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උච්ඡ්ඤ්ඤායෙකො අපද්‍යනං පඤ්චමං.

436 කලමබ්දගකථෙරාපද්‍යනං

4679. ඡොමඤ්ඤා තාම සමුද්දො වසති පබ්බතන්තරෙ,
කලමබ්. තස්ස පාදස්සිං පසන්නා සෙති පාණීති
4680. වඩුනවුතෙ ඉතො කප්පො යං දුතමදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි කලමබ්ස්ස ඉදං ඵලං.
4681. කිලෙසා කිංපිතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ව ඛනිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4682. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4683. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා කලමබ්දගකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කලමබ්දගකො අපද්‍යනං ඡමං.

437. අමබ්ථකද්‍යගකථෙරාපද්‍යනං

4684. විපිතෙ බුද්ධං දිස්වාත සගම්භං අපරාර්ථනං,
අමබ්ථකං ගහෙත්වාත සගම්භස්ස අද්දසනං.
4685. එකතිස්සෙ ඉතො කප්පො යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි ඵලදානසිද්ධං ඵලං.

4676. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිතව වෙහෙමි.

4677. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකානායෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ ද අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4678. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද, අවටිමොකයෝ ද, අබ්භිඤ්චෝ ද, සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආශ්‍රමත් උච්ඡ්වණ්ඩක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල හේකි.

උච්ඡ්වණ්ඩකසංවිරාවදානස සවැනි සි.

436. කලමබදායක සංවිරාවදානස

4679. රෝමය නම් (පස්) බුදුන් වහන්සේ කඳු අතරෙහි වැඩ වසන සේක. පහන් වූයෙම් (මම) උන්වහන්සේට සියතින් විලපලා දුනිමි.

4680. එකල්හි මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් දතක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. විලපලා දුනෙහි මේ විපාක සි.

4681. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිතව වෙහෙමි.

4682. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකානායෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4683. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අවටි මොකයෝ ද අබ්භිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආශ්‍රමත් කලමබදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල හේකි.

කලමබදායකසංවිරාවදානස සවැනි සි.

437. අමබාටකදායක සංවිරාවදානස

4684. මහවනයෙහි දී සියල්ල හෙමේ ම දත් පස් මරාත් දිනු බුදුරජුන් දක මම ඇමරුල්ල (ගෙඩියක්) ගෙණ එම බුදුරජුන් හට දුනිමි.

4685. මෙයින් එක්තිස් වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් එල දතක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. එලදානස මේ විපාක සි.

4686. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ තමුහතා,
තාගො' ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගථො.
4687. සවාහතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තියොං විජ්ජා අනුසාතනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4688. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අවභිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආයස්මා අමබ්‍යාමඤ්ඤාසකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අමබ්‍යාමඤ්ඤාසකඤ්ඤාසකො අපද්‍යානං සපතමා.

438. හරිතකද්‍යාසකඤ්ඤාපද්‍යානං

4689. හරිතකං ආමලකං අමිඤ්ඤා විහිතකං,
කොලං හල්ලාගකං ඛිල්ලං සගමෙව්‍යතරාමකං.
4690. දිස්සාන පබ්බාරගතා ක්‍යාසිං ක්‍යාතරතං මුතීං,
ආබ්‍යාබෙන පටිලෙහනං¹ අද්‍රවිතා මහාමුතීං.
4691. හරිතකං ගහෙත්වාන සගමගුස්ස අද්‍යසකං,
කතමතතමිති² හෙසඤ්ජ ව්‍යාධි පසාමිති තාවසද්.
4692. පභිනදරථො බුද්ධො අනුමොදනීයං අකා³,
තෙසඤ්ජනෙතිමිතා ව්‍යාධිවුපසමෙන ව.
4693. දෙවගුතො මනුස්සො වා ජාතො වා අඤ්ඤජාතීයා,
සබ්බත්ථ සුඛිතො හොති⁴ මා ව තෙ ව්‍යාධි ආගමා.⁵
4694. ඉදං විනාන සමුද්ධො සගමගු අපරාජිතො,
තහං අභිගුහනම් ධිරො හංසරාජාච අමිඤ්ජෙර.
4695. යතො හරිවකමදං⁶ සගමගුස්ස මහෙසිනො,
ඉමං ජාතිමුපාදාය ව්‍යාධි මෙ නුපපජ්ජට.
4696. අගං පච්ඡිමකො මග්ගං වරිමො වතතතෙ හවො,
තියොං විජ්ජා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1. ආපිලෙහනා, මජ්ඣ.

2. අනුමොදනාසි මෙ, මජ්ඣ.

3. බ්‍යාසිමාගමා, මජ්ඣ.

4. බාදමතකමිති, මජ්ඣ.

5. හෙංගු, මජ්ඣ.

6. හරිතකා දිහතා, මජ්ඣ.

4686. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නගන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රම රහිතව වෙසෙමි.

4687. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

4688. සිවුපිළියාභියාවෝ ද, අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද, අබනිශ්චයෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්‍යන් අමබාධක සම්පිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

අමබාධක සම්පිරාවදානය සත්වැනිසි.

438. හරිතකදායක සම්පිරාවදානය

4689. අරථ ද, නෙල්ලි ද, අඹ ද, ජනුබු ද, වුථ ද, බෙබර ද, බදුථ ද, බෙලි ද, මම් කෙමේ ම රැස් කෙරෙමි.

4690. කඳු බෑවුමක වැඩ හුන් ධ්‍යාන කරන්නා වූ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනා වූ අබාධයකින් පෙළෙන්නා වූ (සමාන කොට තැනීමට) දෙවැන්නකු තැත්තා වූ බුදුරජුන් දැක,

4691. මම අරථ ගෙණ බුදුරජුන් හට දුනිමි. බෙහෙත් කළ කෙණෙහි රෝගය සන්සිදුනේ ය.

4692. සන්සිදුනා වූ (කාය) දරථය (කලානතය) ඇති බුදුරජ කෙමි අනුමෝදනාවක් කළේය: “මෙම බෙහෙත් දාන හේතු කොට ගෙණ ද, රොගවිදුලයෙන් හේතුකොට ගෙණ ද,

4693. දෙව් වූයේ හෝ මිනිස් වූයේ හෝ අත් ජාතියක උපන්නේ හෝ ඒ සියලු තැන්හි සුට ඇත්තෙක් වෙව. කොපට ව්‍යාධියෙක් නො පැමිණෙව්.”

4694. සියල්ල කෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් දිනු සම්බුදුන් වහන්සේ මේ වචන කියා අහසෙහි යන හස්රජකු මෙන් අනසට නැංගේය.

4695. යම් තැනක පටන් සියල්ල කෙමේ ම දත් බුදුරජුන් හට අරථ දුනිමි ද, (එතැන් පටන්) මේ ජාතිය දක්වා මට ව්‍යාධියෙක් හට නො ගත්තේ ය.

4696. මේ මාගේ (සසරෙහි) අවසානය සි. දැන් අත්තිම හවය පවති. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

4697. චතුත්තරෙ ඉතො කප්පෙ හෙසර්මදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාතිරාතාමි හෙසර්ප්පා ඉදං ඵලං.
4698. කිලෙසා කුපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො' ව ඛකිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4699. සවාහතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො පිජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4700. පටිසම්බදා වතස්සො ව විමොක්ඛා' පි ව අට්ඨමෙ,
ඡරුතිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්වා හරිතකදාසඝො පෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

හරිතකදාසඝසමරස්ස අපදානං අට්ඨමං.

439. අමබපිණ්ඩියතෙරාපදානං

4701. හත්ථිරාජා තදා ආසි ඊසාදනො උරුලුහවා,
විවරනො බුහාරඤ්ඤා අද්දසං ලොකනායකං.
4702. අමබපිණ්ඩි¹ හගෙතාන අද්දසිං සන්තිනො අහං,
පටිගණ්ඨි මහාචාරි සිද්ධතෙත්ථා ලොකනායකො.
4703. මම නිර්කායමානස්ස පරිභුඤ්ජි තදා ජනො,
තත්ථ චිත්තං පසාදෙතා තුසිතං උපපජ්ජහං.
4704. තතො අහං චිවිත්තාන වක්ඛවන්ති අනොසකං,
එතෙනෙව උපාසෙත අනුභොතින සම්පදා.
4705. පඛානපභිතතොහං උපසන්නො නිරුප්පි,
සබ්බාසමෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
4706. චතුත්තරෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාතිරාතාමි ඵලදහස්සිදං ඵලං.
4707. කිලෙසා කුපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො' ව ඛකිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.

1. අමබපිණ්ඩි, මජ්ඣ.

4697. මෙයින් අනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් බෙහෙසත් දනක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුචෙන්) දුගඨියක් නො දනිමි. බෙහෙත් දනෙහි මේ විපාක සි.

4698. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

4699. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4700. සිවුපිළිකැඬියාවෝ ද අඟට පිමොක්කයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ සාක්ෂාත් කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුමෙන් හරිතකදයක සථවිරයන් වහන්සේ මේ භාරාවන් වදල හේකි.

හරිතකදයක සථවිරාවදනය අට වැනසි.

439. අමබ්බිඤ්චිය සථවිරාවදනය

4701. එකල්හි මම රාජවාහන යෝග්‍ය වූ උඩුකුරුව දික් ව වැඩුනු දල ඇති ඇත් රජෙක් වීම. මහ වෙනෙහි ඇවිදින්නෙමි ලොකනායක වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

4702. මම අඹ හෙඩියක් ගෙණ ශාක්‍යාන් වහන්සේට දුනිමි. මහා වීර වූ සිඤ්ඤාභී බුදුරජානන් වහන්සේ එය පිළිගත් හේක.

4703. එකල්හි සජ්ඣ තෙම මා බලා සිටිය දී එය වැලදීම. මම විමසුම් ක්‍රමණින් එහි සිත පහදවා කුෂිත දිව්‍යලෝකයෙහි උපනිමි.

4704. මම එයින් ව්‍යුහ ව සක්විතිරජ වීම. මේ ක්‍රමයෙන් ම සමත් අනුභව කොට,

4705. වඩනා ලද විශ්‍රාම ඇති මම උපශාන්ත වූයෙමි. උපති රහිත වූයෙමි. සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රභාණ්ටරිඤ්චකයෙන් දැන ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

4706. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදායකත් දුනිමි ද (ඒ හෙතුචෙන්) දුගඨියක් නො දනිමි. ඵලදායකයන් මේ විපාක සි.

4707. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

4708. ස්වාභාවං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4709. පටිභවතිදා වතස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨමි,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා අමබ්බිණ්ඩිතො ඵෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අමබ්බිණ්ඩිතෙත්ථරස්ස අපදානං කම්මං.

440. ඡම්බුඵලියත්ථෙරාපදානං

4710. පද්මුතතරබුද්ධස්ස ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
පිණ්ඩාස විවරනතස්ස ඛාරෙතො¹ උත්තමං ගතං.

4711. අක්කඵලං ගතෙත්ථාන විපාසනෙත්ථ ඵෙට්ඨා,
දුක්ඛිකණ්ණස්ස විරස්ස අද්ධං සඤ්ඤො අහං.

4712. තෙත්ථ කමෙත්ථ දිපදිඤ්ඤා² ලොකජෙට්ඨ තරුසහ,
පණතාමති අවලං ණං හිත්ථා ජයපරුරගං.

4713. සත්භතස්සො ඉතො කපො යං දුක්ඛදදිං තදා,
දුක්ඛං තාභිජාතාමි අක්කදුක්ඛස්සිදං ඵලං.

4714. කිලෙසා කුංඨිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාතො ව ඛක්ඛිතං ජෙත්ථා විහරාමි අතාසත්ථා.

4715. ස්වාභාවං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4716. පටිභවතිදා වතස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨමි,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා ඡම්බුඵලියො ඵෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ඡම්බුඵලියත්ථෙරස්ස අපදානං දසමං.

ටිඤ්ඤා:

ඵෙරො එකවිහාරි ව සබ්බිකො³ පාටිහිරකො,
එවිකො උච්ඡ්ඛිකො ව කලඛඛාටකපාදා⁴,
හරිතකඛාටිකො ව ජලබ්‍රදො⁵ දසමො සති.
ඡත්‍රාසිති ව ගාථායො ගණිතායො විහාපිති.

එකවිහාරිවග්ගො වතුත්තාලිසමො.

1 ඛාරෙතො, මජ්ඣ. 2. දිපදිඤ්ඤා, මජ්ඣ. 3. සබ්බිකො, මජ්ඣ.

4. කලඛඛාටකපාදා, මජ්ඣ. 5. අමබ්බිණ්ඩිතො, මජ්ඣ.

* අමබ්බිණ්ඩිතෙත්ථර අපදානං, මජ්ඣ.

4708. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්ධවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4709. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද භබ්බිඤ්ඤවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් අමබ්බිණ්ඩිය සාවිරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

අමබ්බිණ්ඩිය සාවිරියවදානය නව වැනිසි.

440. ජමබුඵලිය සාවිරියවදානය

4710. ලෝකජේෂ්ඨ වූ තාදීගුණ ඇති පිටුපිණ්ඩික හැසිරෙන්නා වූ උතුම් යශස්ඛර වූ පළමුකතර බුදුරජුන් හට,

4711. මම අග්‍ර වූ (-පලමුවෙන් හැදුනු) දඹ එළයක් ගෙණ පහන් සිටින් දක්ෂිණාභි වූ වීර වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේට දුනිමි.

4712. ලෝකජේෂ්ඨ නරජේෂ්ඨ දව්‍යදෙනනමයන් වහන්ස, මම ඒ කමය භේදාකොටගෙණ ජය පරාජය හැර අවලස්ථානය වූ නිවහට පැමිණියෙමි වෙමි.

4713. එකල්හි මෙයින් සිංදහස් වන කපොති වූ ගම් දනක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. අග්‍රඵල දානයෙන් මේ විපාක සි.

4714. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්තරජකු මෙන් බැදුම් සිද අසුච රහිත ව වෙහෙසි.

4715. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්ධවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4716. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද භබ්බිඤ්ඤවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් ජමබුඵලිය සාවිරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ජමබුඵලිය සාවිරියවදානය දසවැනිසි.

උද්දානය:

එකවිහාරී සබ්බිය පාවිහිරක
එවික උච්ඡ්වණේ කලමබ අඛොටක ද,
හරිතක අමබ්බිණ්ඩි ජමබුද දසි දායෙකි.
සඅසුගයක් පඬුවන් මෙහි ගිණි.

එකවිහාරීවග්ග ප්‍රකාශිත් වැනිසි.

441. විභිටකමිඤ්ඤාදියනේරාපදානං

4717. කකුඝඝෙකා මහාවිරෝ සබ්බමානපාරගු,
ගණනා පුපකට්ඨා සො අගමාසි වතනතරං.
4718. ඛිජමිඤ්ඤං ගතෙකාන ලතාය ආවුණිං අහං,
භගවා තමති සමගෙ කායගෙ පබ්බතනතරෙ.
4719. දිසානතං දෙවදෙවං පිප්පසනෙනන වෙනසා,
දක්ඛිණයාසං පිරසා ඛිජමිඤ්ඤාදියනං.
4720. ඉමසමිඤ්ඤාදි කප්පසමිං¹ යං ඵලං අදදිං² තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි ඛිජමිඤ්ඤාදියනං ඵලං.
4721. කිලෙසා කාපිතා මයං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච ඛකිතං ඡේතා විතරාමි අනාසවො.
4722. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො පිජා අනුප්පතතා නතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4723. පටිසම්බදා වතස්සො ච පිමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආගස්වා විභිටකමිඤ්ඤාදියො³ ථරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

විභිටකමිඤ්ඤාදියනේරාපදානං අපදානං පමං.

442 කොලදායකනේරාපදානං

4724. අජිතෙන නිවනේතං වාකවීරධරො තදා,
බාරිභාරං කරිත්වාන⁴ කොලමාභරිසෙය්මං.⁵
4725. තමති කාලෙ සිති බුද්ධො ඵකො අදුඤ්ඤො අහු,
මමස්සමුපාගඤ්ඤි⁶ ජාතනොතා සබ්බකාලිකං.
4726. සකං විතතං පසාදෙකා වන්දිත්වාන ච සුබ්බතං,
උභො ගතේති පග්ගස්ස කොලං බුද්ධස්සදායනං.
4727. ඵකතිංගෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි කොලදායනසිද්ධං ඵලං.

1. කප්පමති, මජ්ඣ.

2. මිඤ්ඤාදිය, මජ්ඣ. ඛිජමිඤ්ඤා, සහ.

3. විභිටකමිඤ්ඤාදියො, මජ්ඣ.

4. බාරියා සුරසිකාන, මජ්ඣ.

5. කොලාභාසි මමිසමි, මජ්ඣ.

6. මමස්සමුපාගච්ඡි, සීඛු.

441. විභිටකමිඤ්ඤාදීය සංවිරාමදානය

4717. සියලු බමිසත්තේ පරතෙරට සිය ඒ කකුසද බුදුරජ තෙමේ සමුඛයා කෙරෙත් වෙන් වූයේ වනයට වැඩියේ ය.

4718. මම (බුදු) ඇට මද ගෙණ වැලක ඇවිතිමි. භාග්‍යවත් තෙම එකමයෙහි කපු අතුරෙහි බ්‍යාන කෙරෙයි.

4719. මම බුදුරජන් දක පාහැදි සිහින් වීර වූ දක්ෂිණාභි වූ බුදුරජන් හට බුදු ඇට මද දුනිමි.

4720. මේම කපෙහි වූ එකල්හි යම් එල දනක් දුනිමි ද (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදු ඇට මද දීමෙහි මේ විපාකයි.

4721. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රම රහිතව වෙසෙමි.

4722. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් සාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

4723. සිවුපිඤ්ඤාභිකාවෝ ද අභව්‍යමොක්ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් විභිටකමිඤ්ඤාදීය සංවිරාමත් වහන්සේ මේ නාමාවන් වදාළ සේකි.

විභිටකමිඤ්ඤාදීය සංවිරාමදානය පළමුවැනියි.

442. කොලදායක සංවිරාමදානය

4724. එකල්හි අපුත් දිවියම් හැදි මම වැහැරි සිවුරු දැරූයෙම් පිරිකර කද ගෙණ අසපුවට බෙබර ගෙණාවෙමි.

4725. එකමයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨපුද්ගල වූ අසකාය පුද්ගල වූ සිහි බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය. හැම කල්හි වූ ද දන්නා වූ (සර්වඥ තෙම) මාගේ අසපුවට එළඹියේ ය.

4726. මම බුදුරජන් හට වැද සිය සිත පහදවා දෙනොහින් බෙබර (එලයක්) ගෙණ දුනිමි.

4727. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් (බෙබර) එල දනක් දුනිමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බෙබරපල දනෙහි මේ විපාකයි.

4728. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
4729. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තියකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4730. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා කොලදයස්සො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කොලදයස්සොස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

443. බිලලථලියස්ථෙරාපද්‍යනං

4731. වජ්‍රහානානදීඨිතෙ අස්සමො සුක්කතො මම,
බිලලරුක්කෙති¹ ආකිලණ්ණො තානාදුමනිග්ගමිතො.
4732. සුගඤ්ඤං බෙලුවං දිස්වා බුද්ධසෙට්ඨමනුස්සරිං,
බාරිභාරං පුරසිත්වා භූටේඨා සංවිග්ගමානස්සො.
4733. කකුඤ්ඤං උපාගමම බිලලපක්කමදසහා,
පුඤ්ඤානෙකතතස්ස විරස්ස විප්පසන්නෙන චෙතසො.
4734. ඉමස්මිං ගෙව කප්පස්මිං යං ඵලං අදදිං² තදා,
දුග්ගතී තාතිජානාමි ඵලද්‍යනස්සිදං ඵලං.
4735. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
4736. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තියකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4737. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා බිලලථලියස්ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බිලලථලියස්ථෙරස්ස අපද්‍යනං තතියං.

1. බෙලුවරුක්කෙති, සිවු. බෙලුවරුක්කෙති, සහ. 2. යං ඵලමදදිං, මිත්තං.

* බිලලිගස්ථෙර අපද්‍යන, මිත්තං.

4728. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙසි.

4729. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධනය විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4730. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද, අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද, භවිතීඥාවෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් කොලදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ හේකි.

කොලදායකසංවිරාවදානය දෙවැනිසි.

443. බිලලඵලිය සංවිරාවදානය

4731. මා විසින් වසුන්‍යානා නදීතීරයෙහි බෙලියසින් ගැවසුනු නා නා වාක්‍ෂයන්ගෙන් සෙවිතා ලද අසපුවක් මනාකොට කරණ ලදී.

4732. පුවදැති බෙලි පලයක් දැක බුද්ධිමත්වත් වහන්සේ සිහිපත් කෙළෙහි. සතුටු වූයෙහි (ප්‍රීතියෙන්) ඉපිලූ හිස සිතැත්තේ කදක් බර පුරවා ගෙණ,

4733. කකුසද බුදුරජුන් වෙත එළඹ මම පුණ්‍යකොහු වූ විර වූ උන්වහන්සේට පැතැදී සිහින් ඉඳුනු බෙලිගෙහිය දුනිමි.

4734. මෙම කලාපයෙහි වූ එකල්හි යම් එලදානයක් දුනිමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. එලදානයෙන් මේ විපාකයි.

4735. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙසි.

4736. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකානනයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4737. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද, අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද, භවිතීඥාවෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් බිලලඵලිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ හේකි.

බිලලඵලිය සංවිරාවදානය තෙවැනිසි.

444. හලලාතකදායකතේරාපදානං*

4738. සුවණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං ඛතතිංසවරලකකණං,
පච්ඡන්තො¹ ගච්ඡන්තං සාලරාජංච ඵලලිතං.
4739. තිණ්ණකරං පඤ්ඤපෙත්වා බුද්ධිසෙට්ඨමයාවතං,
අනුකම්පතු මං බුද්ධො භික්ඛජීවිතාමි දාතවෙ.
4740. අනුකම්පකො කාරුණිකො අකථදසසි මහායසො,
මම සඛකපාමඤ්ඤාය ඔරුහි මම අස්සමෙ.
4741. ඔරුහිනානං² සමුද්ධො නිසීදී පණ්ණසන්තරෙ,
හලලාතකං ගතෙත්වාන බුද්ධිසෙට්ඨස්සදාසකං.
4742. මම නිරුක්ඛායමානස්ස පරිභුඤ්ඤා තද ජිනො,
තත්ථ විතතං පසාදෙත්වා අභිවජ්ඣං තද ජිතං.
4743. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ යං ඵලං අදදිං තද,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි ඵලදානසසිදං ඵලං.
4744. කිලෙසා කුපිතාමස්සං ගවා සබ්බෙ අමුගතා,
තාගො ව ඛකිතං ජෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
4745. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4746. පටිඤ්ඤා වතස්සො විමොක්ඛා පි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා ගච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

හලලාතකදායකතේරාපදානං අපදානං චතුස්ථං.

ඉතං සුදං ආත්මො හලලාතකදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

445. උත්තලිපුපථියතේරාපදානං

4747. තිඤ්ඤායෙ හරිත්තානාසෙ සංවිරුද්ධමහි පාදපෙ,
උත්තලිපුපාලං³ පග්ගස්ස භොගියා අභිතරපසිං.
4748. ඉමස්මිං යෙව කප්පමහි යං පුප්ථමභිතරපසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි භොගිපුප්පාසිදං ඵලං.

1. උපිතකෙන, මජ්ඣ. 2. ඔරුගතීනාන, සිවු. ඔරුගතීනාන, ජෙස.
3. උමමාමාලං, භි,සන.

* හලලාතකදායකතේරාපදානං, ජෙස.

444. හලලාතකදායක සංවිරාමදානය

4738. මහ වනසිසින් වඩනා වූ උතුම් වූ දෙතිස්මහපුරිස්ථානයේ ඇති පිටුණු සල්ලාකක් ඔහු සමඟවෙහි වූ (බුදුරජන් දුරිමි.)

4739 මම තණඇතිරිණක් පතවා බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට අයැදුම් කෙළෙමි: “බුදුරජ තෙම මට අනුකම්පා කෙරේවා. නිසාව දෙන්නට කැමැත්තෙමි” යි.

4740. (ලොවට) අනුකම්පා කරන්නා වූ කාරුණික වූ මහත් යශස් ඇති අසම්ප්‍රදායී බුදුරජ තෙම මා අදහස දන මාගේ අනුප්‍රවේශි බැස්සේ ය.

4741. බුදුරජ තෙම (අහසින්) බැස පත්ඇතිරියෙහි වැඩහුන්නේ ය. මම බුදුඵ (ගෙහි) ගෙණ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දුරිමි.

4742. එකල්හි මා (වළඳන් දෙ තෝ තො වළඳන් දෙ තෝ යි) සිතමින් සිටියදී යම්කු තෙම එය වැළඳී ය. එහි සිත පතදවා එකල බුදුරජන් වැන්දෙමි.

4743. එකල්හි අවලෝම සියවන කපෙහි යම් ඵලදායකක් දුරිමි ද, (ඵ කේතුචෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයාගේ මේ විපාකයි.

4744 මා පිසින් කෙලශයෝ දවන ලදහ. හැම හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිද අනාසුචි ව වෙසෙමි.

4745. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාන්තයෙන් සාගත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

4746. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද, අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද, අබ්බිඤ්චෝ ද භාෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

මෙසෙසින් ආයුමෙන් හලලාතකදායක සංවිරාමන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් විදල සේකි.

හලලාතකදායකසංවිරාමදානය සිවුවැනිවි.

445. උත්තලිපුපථියසංවිරාමදානය

4747. මානවින් වැඩුනු නිල්පැහැ ඇති තාගබොධිවාක්‍ෂයෙහි උත්තලි පුපොදමයක් ගෙණ පිදිමි.

4748. මෙම කල්‍යාණෙහි ම යම් පුපොදුජාවක් කෙළෙමි ද (ඵ කේතුචෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බෝධිපුජාවෙහි මේ විපාකයි.

4749. කිලෙසා කුපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොච ඛනිතං ඡෙත්වා භික්ඛාමි අනාසවො.
4750. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4751. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උත්තලිපුප්ඵියො ථෙරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

උත්තලිපුප්ඵියත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

446. අමබ්‍යාටකියත්ථෙරාපද්‍යනං

4752. සුපුප්ඵිතං සාරවතං ඔගස්ස චෙස්සභු මුති,
තිසිද්ධිං තිරිදුස්සෙසු අභිජාතොමි කෙසරි.
4753. පසන්නවිතො: සුමනො අමබ්‍යාටකමුපුජ්ඣං,
පුඤ්ඤකෙඛතතං මහාවීරං¹ පසන්නා සෙති පාණීති.
4754. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ සං පුප්ඵමතිජරාපුට්ඨං,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
4755. කිලෙසා කුපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා විහරමි අනාසවො.
4756. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4757. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අමබ්‍යාටකියස්ස ථෙරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

අමබ්‍යාටකියත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං අං 4

447. සීහාසනිකත්ථෙරාපද්‍යනං

4758. පදුමුත්තරස්ස භගවතො සබ්බභුතතිකෙසිනො,
පසන්නවිතො: සුමනො සීහාසනමදසතං.
4759. දෙවලොකෙ මනුස්සො චා යත්ථ යත්ථ වතාමකං,
ලහාමි විපුලං ව්‍යවහං සීහාසනසිද්ධං ඵලං.

4749. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

4750. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාහසන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4751. සිවුපිළිකැඹිණියාගේ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවිතියාගේ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමත් උත්තරිසුපථිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උත්තරිසුපථියසංවරාවදානය සේවැනිසි.

446. අමබාටකියසංවරාවදානය

4752. වෙසෙකු බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාහසන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4753. පුණ්ණසේනු වූ මහාවීර වූ (උත්තරයන්සේ දක) පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි සියයින් ඇඹරුල්ල පිදිමි.

4754. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් ප්‍රභවජායන් කෙළෙමි ද, (එ සේකුමෙන්) දුහතියක් නො දනිමි. බුදුරජානන් වහන්සේ මේ විපාකයි.

4755. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

4756. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්‍යාසනායෙන් සාහසන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4757. සිවුපිළිකැඹිණියාගේ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමත් අමබාටකිය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අමබාටකියසංවරාවදානය සේවැනිසි.

447. සිහාසනික සංවරාවදානය

4758. මම සවුසත්තව සිත කැමැත්තා වූ පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේ ඇත්තෙමි, සොමිනස් වූයෙමි, සිහසුනක් දුනිමි.

4759. මම දෙවි ලොවැ වෙවයි ඕනිස්ලොවැ වෙවයි යම් යම් තැනක වෙසෙමි නම් මහත් වූ විමනක් ලබමි. සිහසුන් දනෙහි මේ විපාකයි.

4760. කොණ්ණමයා රුපිමයා ලොභිතඛකමයා¹ ඛහු,
මණ්ණමයා ව පලලඛකා නිබ්බන්ධනාති මමං සදා.

4761. ඛොධියා ආගතං කඛා ජලපුත්තමනාමිනො,
උචෙව කුලෙ පජායාමි අතො ධම්මසුධම්මතා.

4762. සත්ඝගග්ගො ඉතො කප්පෙ සීභාසත්තමකාසහං,
දුග්ගතිං තාභිජානාමි සීභාසත්තසුදං ථලං.

4763. කීලෙසා කුට්ඨිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොච බකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.

4764. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සත්ථිනෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4765. පටිසම්භිදා වතග්ගො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්වා සීභාසත්තකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සීභාසත්තකපෙරස්ස අපදනං සත්තමං.

448. පාදපිටියපෙරාපදනං

4766. සුමෙධො නාම සලබ්දො අග්ගො කාරුණිකො මුනි,
තාරසීත්වා ඛහු සතෙත නිබ්බුතො සො මහාගස්සො.

4767. සීභාසත්තස්ස සාමන්නා සුමෙධස්ස මහෙසීනො,
පසන්නාවිතො සුමනො පාදපිටිමකාරසිං.

4768. කඛාත කුසලං කමො සුඛපාකං සුබුද්ධං,
පුඤ්ඤකමමන සංගුතො තාවතිංසමගච්ඡතං.

4769. තත්ථ මෙ විසමානස්ස පුඤ්ඤකමමසම්ඛිනො,
පදාති උදාරිත්තස්ස කොණ්ණපිඨා හවන්ති මෙ.

4770. ලාභා තෙසං සුලභං වො යෙ ලහන්ති උපසුත්ථිං,
නිබ්බුතෙ කාරා කඛාත ලහන්ති විපුලං සුඛං.

4760. සමණිමය වූ ද, රජතමය වූ ද, පදමරාගමාණිකාමය වූ ද, මණිමය වූ ද බොහෝ පරාසිකයෝ මව හැම කල්හි පහල වෙත්.

4761. පදමුත්තර නම් බුදුරජුන්ගේ බෝධියට අනුනක් කොට උගත් කුලයෙහි උපදිමි. ධර්මයෙන් යහපත් බව ආශාවැයිතෙකි.

4762. මම මෙයින් සියක් දහස්වන කෘපති සිහසුනක් කෙළෙමි ද (ඒ ජේතුචෙන්) දුගතියෙන් නො දැනිමි. සිහසුන් දැනෙහි මේ විපාකයි.

4763. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැලුම සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

4764. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මව ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4765. සිවුපිළිසැකිතාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද ශබ්දිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ.

මෙහෙයින් ඇසුමෙන් සිහාසනික සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

සිහාසනික සංවරාවදානය සන්වැනිසි.

418. පාදපිඨිය සංවරාවදානය

4766. අනු වූ කාරුණික වූ මෝනෙයාගුණ ඇති මහත් යශස් ඇති ඒ සුමෙධ නම් සමීඤ්ඤ නෙම බොහෝ සතෙකුගේ (සංරක්ෂකයන්) එතෙර කරවා පිරිනිවන් පෑය.

4767. සුමෙධ බුදුරජුන්ගේ සිහසුන සම්පූර්ණව පහත් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි පාපුටුවක් කෙළෙමි.

4768. සැපවිපාක ඇති සුව ගෙණ දෙන්නා වූ කුශලකම්ම කොට මම ඒ කුශලකම්පලය හා යෙදුනෙමි නම්නිසා දෙව්ලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියෙමි.

4769. පුණ්‍යකම්මෙන් සමනාගත එහි වසන්නා වූ මව පියවර බසවත් ම සමණිමය (පාද) පිඨයෝ පහල වෙත්.

4770. යමෙක් බුදුරජුන්ගේ හමුයෙහි සිට දහම් ඇසීම ලබන් නම් ඔවුන්හට එය ලාභයකි. පිරිනිවි කල්හි ද (උත්චන්ද්‍රයෙන් කෙරෙහි) සත්කාර කොට මහත් වූ සැප ලබන්.

4771. මසාපි සුකතං කමමං වාණිජං සුප්පයොජ්ඣං,
පාදපිඨං කරිකානි සොණණපිඨං ලභාමහං.
4772. යං යං දිසං පකකමාමි කෙනපි පව්වගෙනහං,¹
සොණණපිඨෙ අකකමාමි පුඤ්ඤකම්මසංකිදං ඵලං.
4773. තිංසකප්පකහස්සමහි යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජානාමි පාදපිඨසංකිදං ඵලං.
4774. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගා භවා සබ්බෙ සමුඤ්ඤා,
තාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
4775. ස්වාගතං චිත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්ධිකො,
කිංසො විජා අනුපපත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4776. පටිඤ්ඤා චිතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා පාදපිඨිකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පාදපිඨිකපඤ්ඤා අපද්‍යනං අවසිමං.

449. චෙදිකාරකචේරාපද්‍යනං

4777. පුද්ගලානරබුද්ධස්ස² බොධියා පාදප්පත්තමෙ,
චෙදිකං සුකතං ඤාති සත්තං චිතතං පසාදසිං.
4778. අනොලාරාති³ භණ්ඩාති කතාති අකතාති ච,
අනන්ත්‍රිකතා පටිස්සන්ති චෙදිකාය ඉදං ඵලං.
4779. උභතො ව්‍යුලාසකතාමෙ පකකඤ්ජනතා භයානකො,
භග්ගෙරවං ත පස්සාමි චෙදිකාය ඉදං ඵලං.
4780. මම සබ්බප්පමඤ්ඤාය ව්‍යවහං තිබ්බත්තතො සුභං,
සයතාති මහස්සාති චෙදිකාය ඉදං ඵලං.
4781. සත්තසග්ගො ඉතො කප්ප යං චෙදිකමිකාරසිං,
දුග්ගතීං තාභිජානාමි චෙදිකාය ඉදං ඵලං.
4782. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගා භවා සබ්බෙ සමුඤ්ඤා,
තාගො ච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

1. කිව්වගෙනහං, මජ්ඣ.

2. පුද්ගලානරස්ස භගවතො, මජ්ඣ.

3. අනොලාරාති, සිමු අනොලාරාති, සා.

4771. මා විසිනුදු (උත්තරත්තේ කෙරෙහි) මැනවින් යොදන ලද වෙළඳුමක් බුදු පුණ්‍යකමයක් මොනොවට කරණ ලදී. මම පාපුටුවක් පුජා කොටරත්පුටුවක් ලබමි.

4772. කිසියම් හේතුවකින් මම යම් යම් දිශාවකට යෙමි නම්, රත්පුටුයෙහි ම පා තබමි. පුණ්‍යකමයාගේ මේ විපාකයි.

4773. එකල්හි කිසිදුහස්කපකින් පෙර යම් කමයක් කෙළෙමි ද (ඒ හේතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. පාදපිඨදානයාගේ මේ විපාකයි.

4774. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

4775. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකානතයෙන් සාධන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාභපයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4776. සිටුපිළිකැබිලියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබහිශ්‍යවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් පාදපිඨය සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

පාදපිඨය සංවරාවදානය අවමැහිසි.

449. වේදිකාරකසංවරාවදානය

4777. පළමුනතර බුදුරජුන්ගේ ශ්‍රේණි වාක්‍ෂරාජයා වූ බොධියෙහි වේදිකාවක් මැනවින් කොට සිය සිත පැහැද වීම.

4778. එතෙසින් කළා වූ ද නො කළා වූ ද භාණ්ඩයෝ අහසින් වැටෙත්. වේදිකාදානයෙහි මේ විපාකයි.

4779. දෙපසින් කැගසිවි හයානක යුදෙහි දී ද (ඉදිරියට) පනින්තෙමි නමුදු හයජනක අරමුණක් නො දකිමි. වේදිකා දානයෙහි මේ විපාකයි.

4780. මාගේ අදහස දැන ගුහ වූ විමනක් නිපදේ. මාහැඟි සයනයෝ ද වෙයි. වේදිකා දානයෙහි මේ විපාකයි.

4781. මෙසින් සියදහස්වන කපෙහි මම යම් වේදිකාවක් කරවුයෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. වේදිකා දානයෙහි මේ විපාකයි.

4782. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

4783. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධයා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියා සාසනං.

4784. පටිසම්මුඛා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රිකිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මෙදිකාරණකා ථෙරො ඉමා ගාථායො අනාසිත්වාහි.

මෙදිකාරණකවරයා අපදානං නවමං.

450. බොධිසරියපේරාපදානං*

4785. සිද්ධස්මයා හගවතො දිපදිඤ්ඤා තාදිකො,
පසන්නාවිගතො සුමතො බොධිසරමකාරසිං.

4786. කුසිතං උපපන්නොමහි වසාමි රතතෙ සරෙ,
න මෙ සිතං වා උණං වා වාතො ගතෙත ත සම්ප්‍රසෙ.

4787. පඤ්චසට්ඨිමහිතො කප්පෙ වක්ඛවන්ති අකොසකං,
කාසිකං තාම තගරං විස්සකමෙමන¹ මාපිතං.

4788. දසසොජනආයාමං අට්ඨසොජනවිත්තං,
න තමහි තගරෙ අපි කට්ඨං වලඝී ව මන්තිකා.

4789. තිරිසං යොජනං ආසි අසිසොජනවිත්තො,²
මංගලො තාම පාසාදෙ විස්සකමෙමන මාපිතො.

4790. වුල්ලාසිභිසතස්සාහි එමතා සොණණමයා අහුං,
මණ්ඩමයා ව නිසසතා ඡදනං රූපිසං අහු.

4791. සබ්බසොණණමයං සරං විස්සකමෙමන මාපිතං,
අජ්ඣාචුසං මයා එතා සරදනස්සිදං එලං.

4792. තෙ සබ්බෙ අනුභොක්ඛාන දෙවමානුසතෙ හමෙ,
අජ්ජ පතෙතාමහි නිබ්බාතං සන්තිපදමනුත්තරං.

4793. වතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ³ බොධිසරමකාරසිං,
දුග්ගතීං තාහිජාතාමි සරදනස්සිදං එලං.

4794. කිලෙතා ක්වාපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තායො' ව බික්ඛිතා ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

4795. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධයා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියා සාසනං.

1. විසුකමෙමන, සඃ.

3. කිංකපපසතස්සිහි, ඡිජසං.

2. අභිසොජනවිත්තං, මජ්ඣං.

* බොධිසරියපේරාපදානං, මජ්ඣං.

4783. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4784. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී,

මෙතෙසින් ආයුෂමත් චෙදිකාරක ස්ථිරයන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළ සේකි.

චෙදිකාරක ස්ථිරාවදානය නවවැනිසි.

450. බෝධිසරියස්ථවිරාවදානය

4785. දව්පදෙන්නම වූ තාදිගුණ ඇති සිද්ධාසී බුදුරජුන්ගේ පහන් සිත් ඇත්තෙහි සොම්නස් වූයෙහි බොධිගායනයක් කරවීම.

4786. (ඒ හේතු වන්නේ) භුසිතයෙහි උපන්නෙහි වෙමි. රතනගාහයෙහි වසමි. මාගේ සිරුරෙහි සීතය හෝ උෂ්ණය හෝ වාතය හෝ තො තො පහස්සේ ය.

4787. මම මෙසින් පන්තුවන කපෙහි සක්විතිරජ වීමි. මට විශ්වකමා විසින් මවන ලද කාසික නම් නුවරක් විය.

4788. දසයොදුනක් දිග අවයොදුනක් පුළුල් ඒ නගරයෙහි දමු හෝ වැල් හෝ මැටි (මෙසින් කළ දෑක්) තැන.

4789. (එහි) විශ්වකමා විසින් මවන ලද මධ්‍යල නම් ප්‍රාසාදය යොදුනක් දිග ය. අවයොදුනක් පුළුල් ය.

4790. (එහි) සුවාසු දහසක් රන්මුවා වැම් විය. මුදුන්ගෙවල් ඕණ්මුවා වූය. සෙවෙහිය (=පියසි) පිදිමුවා විය.

4791. සමීඝ්ඤාමය ගාතයක් විශ්වකමා විසින් මවන ලදී. තෙල මවිසින් වසන ලදී. ගාතදානයෙන් මේ විපාකයි.

4792. දෙව් මිනිස් බෙවෙහි එ හැම සමත් අනුභව කොට අද නිරුත්තර ශාන්තිපදය වූ නිවනට පැමිණීමෙහි වෙමි.

4793. මෙසින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් බොධිගායනයක් කරවූයෙහි ද (ඒ හේතු වන්නේ) දුගතිකන් තොදනිමි. ගාතදානයෙන් මේ විපාකයි.

4794. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රම රහිතව වෙතෙමි.

4795. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4796. පටිසම්බද්ධ වතග්‍යො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බොධිසම්මො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

බොධිසම්මොත්ථරස්ස අපද්‍යනං දසමං .

විගිටභවග්‍යො සඤ්චවතනාළියමො.

උද්‍යතං:

විට්ඨිකී කොලඵලී බිලල හලලාභකප්පදා¹
උත්තලම්බාටකී² වෙව ආසනී පාදපිඨකො,
වෙදිකො බොධිසරිකො ගාථායො ගණිතා විහ,
ඵකුතාසිතිකා සබ්බා අසමිං වග්‍යෙ සකිත්ථිතා.

451. ජගතිද්‍යයකත්ථෙරාපද්‍යනං

4797. ඛම්මදස්සස්ස ඉනිතො බොධියා පාදපුත්තමෙ,
පසත්තවිතොතා සුමතො ජගතීං කාරසිං අහං.

4798. දරිතො පබ්බතාතො වා³ රුක්ඛතො පතීතො අහං,
වුතො පතීට්ඨං විඤ්ඤි ජගතියා ඉදං ඵලං.

4799. න මෙ ථෙරා රා පසත්තනි⁴ නාතිමඤ්ඤාති ඛත්ථියො,⁵
සබ්බාමිතොතිකාමාමි ජගතියා ඉදං ඵලං.

4800. යං යං ගොසුපපජ්ජාමි දෙවත්තං අථ මානුසං,
සබ්බත්ථ පුජ්ජතො හොමි ජගතියා ඉදං ඵලං.

4801. අට්ඨාරතෙ කප්පසතෙ ජගතියා කාරසිං අහං,
දුග්ගතීං නාතිජාතාමි ජගතිද්‍යනස්සිදං ඵලං.

4802. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුගතා,
නාගොච බකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අත්තසත්ථො.

4803. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනත්තො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4804. පටිසම්බද්ධ වතග්‍යො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ජගතිද්‍යයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ජගතිද්‍යයකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

1. බිලලහලලාභකපපදා, ඡිජ්ඣ.

2. කිලෙසාබිම්බාටකී, සිමු

3. දරිතො පාබ්බතාතො වා, මජ්ඣ.

4. විග්‍යහනනී, ඡිජ්ඣ.

5. නාතිමඤ්ඤාති ඛත්ථියා, මජ්ඣ.

4796. සිට්ඨිප්පිකාමිතාවෝ ද අපට්ඨිමාසායෝ ද භවිතිඥවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආසුමෙන් බොධිසත්වය සම්පිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

බොධිසත්වය සම්පිරාවදානය දසවැනිසි.

විහිටකවතීය පන්තාලිස්වැනිසි.

ලඝුනාම:

විභිටකී කොලඵලි බිලලහලාන උතතලී
අමබාට සිතාසන ද පාදපිඨක වෙදිකාරක
බොධිසත්වය සි දස වන් වේය මෙම වගෙහි
එකුන් අසු ගැකිත් එය මෙහි කිසන ලද්දේ.

451. ජගතිදායකසම්පිරාවදානය

4797. මම පහන්සින් ඇත්තෙමි, සොමිතත් වූයෙමි, බිම්බදස්සි බුදුරජානන්ගේ උතුම් බොධිවාසය (පිහිටි තන්හි) බිම කරවමි.

4798. මම පථිත විවරයකින් වේවසි පථිතයකින් වේවසි ගසකින් වේවසි වැටුනෙමි පිහිටක් ලබමි. බිම් සකස් කොට දීමෙහි මේ විපාක සි.

4799. සොරු මාගේ (වස්තු) පැහැර නො ගණිත්. රජ තෙම (මට) අවමන් නො කෙරේ. සියලු පසම්තුරන් ඉක්මවමි. බිම් සකස්කොට දීමෙහි මේ විපාක සි

4800. දිව්‍ය වේවසි මනුෂ්‍ය වේවසි යම් යම් යෝනියක උපදිමි ද ඒ සියලු තන්හි පුද්ගලදායෙමි වෙමි. බිම් සකස්කොට දීමෙහි මේ විපාක සි.

4801. මම අටලොස්සියවන කපෙහි පොලො (සකස්) කෙළෙමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතිගත් නො දනිමි. බිම් සකස් කොට දීමෙහි මේ විපාක සි.

4802. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

4803. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සවාගත විය. ණ්ඩ්ඤවෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4804. සිට්ඨිප්පිකාමිතාවෝ ද අපට්ඨිමාසායෝ ද භවිතිඥවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ජගතිදායකසම්පිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළහේකි.

ජගතිදායක සම්පිරාවදානය පළමුවැනිසි.

452. මොරහජීයජෙට්රාපද්‍යනං

4805. මොරහජං ගතෙතොති උපෙසිං ලොකතායකං,
පසන්නවිෂතො: සුමනො: මොරහජාමිද්දසං.
4806. ඉමිනා මොරහජෙන චෙතනා පඤ්චිති ව,
තිබ්බාසිංසු තසො අග්ගි ලහාමි විජුලං සුඛං.
4807. අග්ගො බුද්ධා¹ අගො ධම්මා² අගො තො සජ්ඣුසම්පදා,
දම්මානහං මොරහජං ලහාමි විජුලං සුඛං.
4808. තියග්ගි³ තිබ්බුතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා තත්ති' දති පුත්තබ්බවො.
4809. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ යං දුතමදදිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජානාමි මොරහජාසසිදං එලං.
4810. කිලෙසා කුට්ඨා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බබ්බතං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.
4811. ස්වාගතං වත මෙ අාසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුසාරතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4812. පටිසම්බදා වතස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සමජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං අයසමා මොරහජීයො ථෙට්ඨන් ඉමා ගාථාතො අභාසිත්තාති.

මොරහජීයජෙට්රාය අපද්‍යනං දුතියං.

453. සීභාසනවිජ්ජනජෙට්රාපද්‍යනං

4813. තියස්සානං ගගවතො බොධිරුක්ඛමවඤ්ඤං,
පග්ගස්ස විජ්ජනං තත්ති සීභාසනමවිජ්ජිං.
4814. දොතවුතෙ ඉතො කප්පෙ සීභාසනමවිජ්ජනං,
දුග්ගතීං තාභිජානාමි විජ්ජනාය ඉදං එලං.
4815. කිලෙසා කුට්ඨා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බබ්බතං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.

1. බුද්ධා, මජ්ඣං.

2. ධම්මා, මජ්ඣං.

3. තිබ්බති, සඤ්ඤා. තිබ්බති, PTS.

452. මොරහජීයසථවිරාවදානය

4805. මම මොණරපිල්වැටියක් ගෙණ පහන්සින් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි ලෝකනායක වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹියෙමි. එළඹ මොණරපිල්වැටිය පිදිමි.

4806. මමම මොණරපිල්වැටි දන හේතුසංචයෙන ද, විහතප්‍රණීයින් හේතුසංචයෙන ද ත්‍රිවිධාත්තීනු (රාග - දෝෂ - මොහ) නිවී හියහ. මහත් වූ සැප ද ලබමි.

4807. බුදුවරයෝ ආයච්ඡාසියහ. (කෙතෙසාණික) ධර්මයෝ ද ආයච්ඡාසියහ. අපගේ ශාස්තෘසම්පන්නතිය ද ආයච්ඡාසියෙකි. මම මොණර-පිල්වැටියක් දී මහත් හුව ලබමි.

4808. මාගේ ත්‍රිවිධාත්තීනු නිවී හියහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ආත්මයෝ ක්‍ෂය කරණ ලදහ. දැන් නැවත ඉපදීමෙන් නැත.

4809. එකල්හි මෙයින් එක්කිස් වන කපෙහි යම් දතක් දුකිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. මොණරපිල්වැටිදහෙහි මේ විපාක සි.

4810. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආත්ම රහිතව වෙහෙමි.

4811. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4812. සිවුපිළිකැඬියාවෝ ද අභවපිමොක්‍ෂයෝ ද අභිභිඤ්ඤාවෝ ද කාන්තාත් කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආසුමත් මොරහජීයසථවිරයන් වහන්සේ මේ භාව්‍යවත් වදාල හේකි.

මොරහජීය සථවිරාවදානය දෙවැනි යි.

453. සීභාසනවිජ්ඣාසථවිරාවදානය

4813. මම නිසා බුදුරජුන්ගේ බොහිවාක්‍ෂයට වැත්දෙමි. විජ්ඣිතත් භූත එහි සිහසුනට පවත් සැලීමි.

4814. මම මෙයින් දෙසානුවන කපෙහි සිහසුනට පවත් සැලියෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. පවත්සැලීමෙහි මේ විපාක සි.

4815. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආත්ම රහිතව වෙහෙමි.

4316. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4317. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා සිභාසනවිජ්ජකො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

සිභාසනවිජ්ජකථෙට්ඨරස්ස අපද්‍යනං තතීසං.

454. නිලක්ඛාධාරකථෙට්ඨරාපද්‍යනං

4318. පළමුත්තරබුද්ධස්ස බොධියා පාදපුත්තමෙ,
පසන්නවිතෙහා සුමනො තයො උක්ඛා අධාරසිං.

4319. සත්තසග්ගෙ ඉතො කප්ප සොහං උක්ඛමධාරසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි උක්ඛාදුනස්සිදං ථලං.

4320. කිලෙහා කාපිතා මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො' ව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාගතො.

4321. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4322. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව විමොක්ඛා' පි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා නිලක්ඛාධාරකො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

නිලක්ඛාධාරකථෙට්ඨරස්ස අපද්‍යනං චතුස්ථං.

455. අක්ඛමනද්‍යයකථෙට්ඨරාපද්‍යනං

4323. කකුසඤ්ඤා චූනිතො වුත්ථිණස්ස වුත්ථිමනො,
දිවාචිඤ්ඤා චජනො අක්ඛමනමද්‍යසං.

4324. ඉමසම්භං ගෙව කප්පසම්භං යං දුතමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අක්ඛමනස්සිදං ථලං.

4325. කිලෙහා කාපිතා මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො' ව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාගතො.

4816. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධන විය.
 ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

4817. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත්
 කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

මෙතෙසින් සිහාසනවිජකසඨවිරයන් වහන්සේ මේ සාඨාවන්
 වදාළ සේකි.

සිහාසනවිජක සඨවිරාවදානය තෙවැනි සි.

454. නිලකකාධාරකසඨවිරාවදානය

4818. පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේ උතුම් බෝධිවාක්‍ෂයෙහි (ආලෝකය
 වැඩි) පසන් සිත් ඇත්තෙහි තොමනස් වූයෙහි උල්කා (විලක්කු) තුනක්
 දැවීම්.

4819. ඒ මම මෙසින් සියක් දහස් වන කපෙති උල්කා දැරූයෙහි ද,
 ඒ හේතු වෙන් දුගතියක් නො දැනිමි. උල්කා දැනෙහි මේ විපාක සි.

4820. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන
 ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභ්‍රවර්තිතව වෙතෙහි.

4821. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධන විය.
 ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

4822. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත්
 කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් නිලකකාධාරකසඨවිරයන් වහන්සේ මෙම
 සාඨාවන් වදාළ සේකි.

නිලකකාධාරක සඨවිරාවදානය සිවුවැනි සි.

455. අකකමනදායකසඨවිරාවදානය

4823. වෑස නිමවන ලද බඹර ඇති බ්‍රාහ්මණවංශයෙහි වූ දිවා
 විහරණයෙහි හැසිරෙන්නා වූ කකුසද බුදුරජානන් මම ආක්‍රමනයක්
 (පාපවර්ෂක්) දුනිමි.

4824. මෙම කලායෙහි ම වූ එකල්හි යම් දහක් දුනිමි ද, (ඒ
 හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි. පාපවර්ෂ දැනෙහි මේ විපාක සි.

4825. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන
 ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභ්‍රවර්තිතව වෙතෙහි.

4826. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4827. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අයසමා අක්කමනිද්දසග්ගො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අක්කමනිද්දසකිසෙට්ඨස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

456. වනිකොරණ්ඩියත්ථෙරාපද්‍යනං

4828. සිද්ධස්ස සගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිත්තා,
වතකොරණ්ඩියාද්දස බුද්ධස්ස අභිරෙවසිං.

4829. වතුනවුතෙ ඉතො කසෙ සං පුප්ඵමභිරෙවසිං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධසුජායිදං ථලං.

4830. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො'ව ඛනිතං ජෙත්ථා විහරුමි අනාසවො.

4831. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4832. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අයසමා වනිකොරණ්ඩියො ථෙට්ඨො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වනිකොරණ්ඩියත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං ජට්ඨිං.

විසතිමං භාණවාරං.

457. එකජගතිත්ථෙරාපද්‍යනං

4833. අභිකාරජානා පට්ඨි¹ කුක්කුලානුගතා මහි,
පළමුත්තරො සගවා අබ්බොකාසමභි වඩ්ඛන්ති.

4834. පණ්ණරං ජත්තමාද්දස අභිත පටිපජ්ජකං,
තත්ථ දිස්වාන ලබ්බං විතති මෙ උපපජ්ජට්.

1. පට්ඨි, මජ්ඣ.

4826. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මව ඵ්කාන්තයෙන් හපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4827. සිවුපිඤ්චායාචෝ ද, අභවපිමොක්‍ෂයෝ ද, අබහිඤ්චෝ ද, භාන්තාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආයුභවත් අක්කමනදයකසම්පිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අක්කමනදයකසම්පිරාවදනාය සමවැනි යි.

456. වනකොරණ්ඩිය සම්පිරාවදනාය

4828. ලෝකජෝෂ්ඨ වූ තාදීගුණ ඇති සිද්ධානී බුදුරජානන් වහන්සේට වනකරඹු (මලක්) ගෙණ පිදිමි.

4829. මෙසින් සිවුඅභු වන කපෙහි යම් පුභපුජාවක් කෙලෙමි ද, ඒ හෙතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4830. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිද අයුරුවනිතව වෙසෙමි.

4831. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මව සාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4832. සිවුපිඤ්චායාචෝ ද අභවපිමොක්‍ෂයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද භාන්තාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආයුභවත් වනකොරණ්ඩියසම්පිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

වනකොරණ්ඩිය සම්පිරාවදනාය සමවැනි යි.

විසිවැනි බණවර යි.

467. ඵකජතතිය සම්පිරාවදනාය

4833. පාරිච්ඡිකොමෝ අගුරු වී ය. මහි කොමෝ උණු අඵ සහිත වී ය. පදුමකකර බුදුරජ තෙමේ ඵලිමහතෙහි සත්මන් කල්ලෙ ය.

4834. මම සේසත ගෙණ මහට පිළිපත්තෙමි. ඵහි සම්බුදුරජන් දහ මව ප්‍රීතිය ඇති විය.

4835. මර්ව්වෙයානුවා¹ භූමි අභිකාරව මිනි අගං,
උපවායනනි² මහාවානා සර්වසායාසුබෙපනා.³
4836. සීතං උණං විතනනං⁴ වානාතපතිවාරණං,
පටිගණන ඉමං ජනනං එසාසිසාමි නිබ්බුතිං.
4837. අනුකම්පනො කාරුණිකො පදුමුත්තරෙ මහාඉසි,⁵
මමසඛිකාමඤ්ඤාය පටිගණති තද ඒනො.
4838. තිංසකපාති ඉද්විනෙදු දෙවරජමකාරසිං,
සත්තං පඤ්චකඛනුඤ්ඤා වක්කවතති අනොසනං.
4839. පදෙසරජං පිපුලං ගණනානො අසඛිසං,
අනුභොමි සකං කම්මං පුබ්බෙ සුකතමිත්තනො.
4840. අයං මෙ පච්ඡිමා ජාති වර්ෂමා වත්තතෙ හවො,
අජ්ජාපි සෙනවජතනං මෙ සබ්බකාලං ධර්මති.
4841. සතසකසො ඉතො කප්පෙ යං ජනතමිදදිං තද,
දුක්ඛතීං නාතිජාතාමි ජනතද්වසසිදං එලං.
4842. කිලෙසා කුපිතා මයං හවා සපබ්බ සමුහතා,
නානො'ව ඛකිතං ජේනා විතරාමි අනාසවො.
4843. සවාහතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙවසිසා සනතිකෙ,
තිසො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
4844. පටිසම්මද වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉතිං පුදං අතසො එකිජනනියො ඵෙඨරො ඉමා ගාථායො අභාසිසාති.

එකජනනියසෙවරසා අපද්‍යනං සහනමිං.

458. ජාතිපුප්ඵියනෙරාපද්‍යනං

4845. පරිනිබ්බුතෙ භගවති සදුමුත්තරෙ මහාසසෙ,
පුප්ඵිවට්ඨසකෙ කතා⁶ සර්වමහිරෙපසිං.
4846. තත්ථ විතතං පසාදෙනා නිමමාණං අගමාසනං,
දෙවලොකගතො සතොනා පුඤ්ඤකම්මං කරමිහං.

1. මර්ව්වෙයානුවා, සා, මර්ව්වෙයානුවා, PTS 2 උපනනි, මජ්ඣ.

3. සර්වසායාසුබෙපන, සා. 4. විතනනි, සා. 5. මහාසසො, මජ්ඣ.

6. පුප්ඵිවෙකාපකෙ ගහනනි, සා.

4835. භූමිකොණෙ මිදිඟුවෙන් වැසුනි ය. මේ පාපිථිය (දිළිසෙත) අඟුරු මෙහි. සිරුරෙහි පණ තහන්නා වූ මහාවාතයෝ ද හමන්.

4836. සීතය හා උණෙය තහන්නා වූ වාතය හා අව්ව වළහන්නා වූ මේ ඡත්‍රය පිළිගනු මැනව්. මම ඒ හේතුවෙන් නිවන් ලබන්නෙමි”යි ඡත්‍රය පිළිගැන්වී ය.

4837. එකල්හි (ලෝකයා කෙරෙහි) අනුකම්පා ඇති කාරුණීක වූ මහර්ෂි වූ පද්මව්‍යාහර බුදුරජාණන් මාගේ අදහස දැන එය පිළිගත්තේ ය.

4838. තිස්සපක් බුරුල්ලෙහි දේවච්ඡාව දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි. පත්සියවරක් සක්විතිරජ වීම.

4839. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිත නො හැකි ය. පෙර තමා විසින් මැනවින් කළ භවකීය පුණ්‍යකමය (විපාකය) අනුභව කරමි.

4840. මාගේ මේ පශ්චිමආත්මය යි. මේ අනතිමහවය පවති. අදත් මම හැමකල්හි සේසතක් දැරෙයි.

4841. එකල්හි මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් ඡත්‍රදානයක් දුනිමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගධියක් නො දනිමි. ඡත්‍රදානයාගේ මේ විපාක යි.

4842. මා විසින් කෙල්ශයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙසෙමි.

4843. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකානායකත්වය පත් විය. ත්‍රිචූළවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4844. සිවුපිළිතැඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ජිකජනනිය සංවිරයන් වහන්සේ මෙම ශාථාවත් වදාළ සේකි.

ජිකජනනිය සංවිරාමදානය සත්වැනි යි.

458. ජාතිසුපථිය සංවිරාමදානය

4845. මහත් යහස් ඇති පද්මව්‍යාහර බුදුරජාණන් පිරිනිව් කල්හි මම දුගමත්මළින් බුදුන්මල්කඩක් කොට බුද්ධදේහයට පිදිමි.

4846. මම එහි සිත පහදවා නිමිණරුහි දෙව්ලොවට ගියෙමි. මම දෙව්ලොවට ගියෙමි ඒ පින්කම් සිහිකරමි.

4847. අඛරා පුප්ඵලයො මෙ සබ්බකාලං පවසාති,
සංසරාමි මුත්තයො වෙ රාජා නොමි මහායසො.
4848. තභිං කුත්තුවයො මෙ අභිවසාති සබ්බදා,
තසොච¹ පුප්ඵපුජාය වාහතා සබ්බදසිනො.
4849. අයං පච්ඡිමකො මයං චරිමො වතතතෙ හවො,
අජ්ජාපි පුප්ඵලයො මෙ අභිවසාති සබ්බදා.
4850. සතසතයො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිරොපසිං,
දුක්ඛතීං නාභිජානාමි දෙහපුජාසිදං ඵලං.
4851. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බො සමුත්තා,
නානො'ව ඛනිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4852. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4853. පටිසම්භිදා වතයො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයසමා ජාතිපුප්ඵයො² ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

ජාතිපුප්ඵයෙත්ථරායො අපදානං අවමිමං.

459. පට්ටිපුප්ඵයෙත්ථරාපදානං

4854. නිභරනෙත සරිරමභි වජ්ජමානාසු හෙරිසු,
පසන්නවිතොසු සුමනො පට්ටිපුප්ඵමපුජසිං,
4855. සතසතයො ඉතො කප්පෙ යං පුප්ඵමභිපුජසිං,
දුක්ඛතීං නාභිජානාමි දෙහපුජාසිදං ඵලං.
4856. කිලෙසා කාපිතා මයං හවා සබ්බො සමුත්තා,
නානො'ව ඛනිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
4857. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
4858. පටිසම්භිදා වතයො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයසමා පට්ටිපුප්ඵයො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පට්ටිපුප්ඵයෙත්ථරාපදානං නවමිමං.

1 කාසෙසු, සා; කාසෙව, PTS.

2 සන්තිපට්ඨයො, සසා, PTS.

4847. හැම කල්හි මට අහසින් මල්වැසි වසි. ඉදින් මිනිස් ලොවෙහි කැරිසරම් නම් මහත් යශස් ඇති රජෙක් වෙමි.

4848. සජීදර්සි වූ බුදුරජාන්තට කරුණ ලද එම ප්‍රභවපුරාවෙහි ම බලයෙන් එහි (=මිනිස්ලොවෙහි) ද මට මල්වැසි වසි

4849. මේ මාගේ පස්විමහවය සි. මේ අනතිමහවය පවති. අද ද හැම කල්හි මට මල්වැසි වසි.

4850. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි යම් ප්‍රභවපුරාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ කේතුමවන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදුබඳ පිදීමෙහි මේ විරාක සි.

4851. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙසෙමි.

4852. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී.

4853. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභවමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරුණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ජාතිපුප්ඵයසංවරයන් වහන්සේ මේ ශාරාවන් වදාල හේකි.

ජාතිපුප්ඵයසංවරාවදානග අටවැනි සි.

459. පට්ටිපුප්ඵයසංවරාවදානග

4854. බෙර වයද්දී ශරීරය (ආදාහනය සඳහා) ගෙන යන කල්හි මම පහත්සිත් ඇත්තෙහි සොම්නස් වූයෙහි රත්ලොත්මල් පිදිමි.

4855. මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් ප්‍රභවපුරාවක් කෙළෙම් ද, (ඒ කේතුමවන්) දුගතියක් නො දනිමි. දේහපුරාවෙහි මේ විරාක සි.

4856. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙසෙමි.

4857. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී.

4858. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභවමොක්‍ෂයෝ ද ෂබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරුණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් පට්ටිපුප්ඵයසංවරයන් වහන්සේ මේ ශාරාවන් වදාල හේකි.

පට්ටිපුප්ඵයසංවරාවදානග නවවැනි සි.

460. ගනිපුජකපේරාපද්‍රව්‍යං

4859. විතෙසු කතිරමානෙසු¹ නානාගනෙකි සමාගතෙට
පසන්නවිතොනා සුමනො ගනිමුට්ඨිමපුජසිං.
4860. සතසතසෙසෙ ඉතො කපෙස විතතං යමසුජසිං,
දුක්ඛතීං නාතිජානාමි විතපුජාසිදං ඵලං.
4861. කිලෙසා කුමපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ව ඛනිතං ඡේතවා විහරාමි අනාසවො.
4862. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංඛ්‍යා සතතිකෙ,
තීසෙසා විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
4863. පටිසම්භිදා විතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආගසවා ගනිපුජකො පේරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

ගනිපුජකපේරසෙසෙ අපද්‍රව්‍යං දසමං.

උද්දානං:

ජගති මොරතජී ඛ ආසති උක්ඛධාරකො,
අක්ඛමි විතපකාරණි ජත්තඤ්ඤා ජාතිපුජකො.
පටිපුජාපි ව යො පේරො දසමො ගනිපුජකො,
සත්තසට්ඨි ව ගාථාගො ගනිතාගො විභාවිති.

ජගතිද්‍රව්‍යකවග්ගො ජවතනාලිසමො.

461. සාලකුසුමියපේරාපද්‍රව්‍යං

4864. පරිනිබ්බතෙ සගට්ඨි ජලපුත්තනෙකාමකෙ,
ආරෙපිතමි විතකෙ සාලපුජාමපුජසිං.
4865. සතසතසෙසෙ ඉතො කපෙස යං පුජාමිතිරෙපසිං,
දුක්ඛතීං නාතිජානාමි විතපුජාසිදං ඵලං.
4866. කිලෙසා කුමපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුතතා,
සබ්බාසවා පරික්ඛණා විහරාමි අනාසවො.

1. විතාසු කුරුමානාසු, මජ්ඣ.

2. බුද්ධිපුජාසිදං, සං.

460. ගඤ්චුප්පක සඨවිරාවදානය

4859. (ආදානකය සදහා) විතකය කරණ කල්හි නානාසුගඤ්චයන් රැස් කරණ කල්හි මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි සුවද මටක් පිදිමි.

4860. මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් විතකපුජාවක් කෙළෙමි ද, (එ හෙතුපෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. විතකපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4861. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙහෙමි.

4862. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට එකානන්දයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රායායහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4863. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද, අභට්ටිමොක්ඛයෝ ද, හඩහිඤ්චෝ ද, සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්‍රමෙන් ගඤ්චුප්පක සඨවිරයන් වහන්සේ මේ කාරාවන් වදාල හේකි.

ගඤ්චුප්පකසඨවිරාවදානය දසවැනි යි.

ජගතිදායකවග්ගීය සසාලිස් වැනි යි.

උද්දානය:

ජගති මොරහන්ථි ආසනිඋක්කධාරක
අක්කමි වතකොරණ්ඨි ජතතද ජාතිපුප්පක
පට්ටිපුප්පිගඤ්චුප්පක දසවත් ය මෙවගෙහි ආ
හිසත්සැටෙකින් එය මෙහි කියන ලද්දේ.

461. සාලකුසුමියසඨවිරාවදානය

4864. පළමුහතර නම් කාශ්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි (උත්චිතන්සේගේ දේහය) විතකයට නැවු කල්හි සල්මල් පිදිමි.

4865. මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් පුෂ්පපුජාවක් කෙළෙමි ද, (එ හෙතුපෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. විතකපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

4866. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙහෙමි.

4867. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙව්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4868. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළ්ලිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සාලකුසුමියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සාලකුසුමියත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං පඨමං.

462. විතකපුප්පකත්ථෙරාපද්‍යනං

4869. ක්කායමානස්ස හගවතො සිඛිනො ලොකබන්ධුනො,
අට්ඨවම්පකපුප්පාති විතකං අභිරොපසිං.

4870. එකදිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුප්පමතිරෙපසිං,
දුක්ඛං නාභිජානාමි විතකපුප්පාසිදං එලං.

4871. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො'ව බ්බන්තං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

4872. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙව්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4873. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළ්ලිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විතකපුප්පකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

විතකපුප්පකත්ථෙරස්ස අපද්‍යනං දුතියං.

463. විතකනිබ්බාපකත්ථෙරාපද්‍යනං

4874. දග්ගමානෙ සරීරමහි ථෙවස්සභුස්ස මහෙසිනො,
ගන්ධිදකං ගහෙත්වාන විතං නිබ්බාපසිං අහං.

4875. එකදිංසෙ ඉතො කප්පෙ විතං නිබ්බාපසිං අහං,
දුක්ඛං නාභිජානාමි ගන්ධිදකස්සිදං එලං.

4876. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො'ව බ්බන්තං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

4867. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්ඤාත්තයෙන් සාධනය විය. ත්‍රිපිට්කාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4868 සිටුපිළිසැඟිලියාවේ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද භවිතිඤ්ඤාවේ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුභවත් සාලකුසුමික සංවිරගත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සාලකුසුමික සංවිරාමදානය පළමුවැනි යි.

462. විතකපුප්පක සංවිරාමදානය

4869. බ්‍යාන වඩන්තා වූ ලෝකබන්ධු වූ සිහි බුදුරජානන් වහන්සේගේ විතකයට සපුමල් අවක් පිදිමි.

4870. මෙයින් එක්තරා වන කපෙහි යම් පුප්පපුප්පවක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. විතක පුප්පවෙහි මේ විපාක යි.

4871. මා වසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූවරහිතව ව වෙහෙමි.

4872. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධනය විය. ත්‍රිපිට්කාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4873. සිටුපිළිසැඟිලියාවේ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද භවිතිඤ්ඤාවේ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුභවත් විතකපුප්පක සංවිරගත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විතකපුප්පක සංවිරාමදානය දෙවැනි යි.

463. විතකනිබ්බාපක සංවිරාමදානය

4874. වෙණ්ණකු බුදුරජානන්ගේ සිරුර දවෙන කල්හි මම සුවදපැත් ගෙණ විතකය නිවිමි.

4875. මම මෙයින් එක්තරා වන කපෙහි බුදුරජානන්ගේ විතකය නිවූයෙමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සුවදදිග පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

4876 මා වසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූවරහිතව ව වෙහෙමි.

4877. ස්වාගතං වත මේ ආසි බුද්ධිසෙවසියා සන්තිකේ,
තිස්සෝ විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධියා සංසතං.

4878. පටිසම්බුද්ධ චතස්සෝච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ඡත්‍රතිශ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියා සංසතං.

ඉතං සුදං ආයස්මා විතකතිබ්බාසෙත්ථො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

විතකතිබ්බාසෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං තතිස්සං.

464. සෙතුද්දයකත්ථෙරාපද්‍යනං

4879. විපසයිනො ගගවතො වඩකමන්තස්ස සම්මුඛා,
පසන්නවිතෙනා සුමනො සෙත්ථං කාරාපසිං අහං.

4880. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සෙත්ථං කාරසිං අහං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි සෙතුද්දනස්සිදං එලං.

4881. කිංලයා ක්‍යාපිතා මය්‍යං ගවා සබ්බෙ සමුගතා,
තාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගතො.

4882. ස්වාගතං වත මේ ආසි බුද්ධිසෙවසියා සන්තිකේ,
තිස්සෝ විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධියා සංසතං.

4883. පටිසම්බුද්ධ චතස්සෝච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ඡත්‍රතිශ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියා සංසතං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සෙතුද්දයකත්ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සෙතුද්දයකත්ථරස්ස අපද්‍යනං චතුස්සං.

465. සුමනවාලවණ්ටියත්ථෙරාපද්‍යනං

4884. සිද්ධිත්ථස්ස ගගවතො තාලවණ්ටමද්දසතං,
සුමනෙති පටිච්ඡත්තං ධාරයාමි මහායතං.

4885. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ තාලවණ්ටමද්දසතං;
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි තාලවණ්ටස්සිදං එලං.

4886. කිංලයා ක්‍යාපිතා මය්‍යං ගවා සබ්බෙ සමුගතා,
තාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගතො.

4877. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් ස්වාහත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රායානහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4878. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභටපිමොක්‍ෂයෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් විතකනිබ්බාසක සාමිප්‍රයත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

විතකනිබ්බාසකසම්මිරාවදානය තෙවැනි යි.

464. සේතුදායකසම්මිරාවදානය

4879. සක්මන් කරන්නා වූ පිපසසි බුදුරජුන් හවුවෙහි මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් දූයෙමි හෙයක් කරවිමි.

4880. මෙසින් එන්අනු වත කපෙහි මම යමි හෙයක් කරවූයෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. සේතු දානයෙන් මේ විපාක යි.

4881. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මමත් බැදුමි සිද අසුචරහිත ව වෙහෙමි.

4882. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රායානහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4883. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභටපිමොක්‍ෂයෝ ද හබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් සේතුදායක සාමිප්‍රයත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සේතුදායකසම්මිරාවදානය සිවුවැනි යි.

465. සුමනභාලවණ්ටිය සම්මිරාවදානය

4884. මම සිඛාණ්ඩ බුදුරජානන් වහන්සේට සමත්වෙමින් වහන ලද තල්වැටක් දුනිමි. (එහෙයින්) මහත් යශස් දරමි.

4885. මම මෙසින් සිවුඅනු වත කපෙහි යමි තල්වැටක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. තල්වැට (වටාපත්) දීමෙහි මේ විපාක යි.

4886. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මමත් බැදුමි සිද අසුචරහිත ව වෙහෙමි.

4887. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4888. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ජලනිඤ්ඤා සමජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුමනතාලවණවිජයා ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සුමනතාලවණවිජයසමරස්ස අපදානං සක්ඛමං.

466. අවණ්වථලියසෙත්ථරාපදානං

4889. සතරංසි තාම භගවා සතඤ්ඤා අපරුජිතො,
විජවකකාමො සම්බුද්ධො ගොවරාතාතිතිකම්භි.

4890. ඵලහත්ථො අහං දිස්වා උපගමිං තරුහං,
පසන්නවිතො සුමනො අවණ්වං අදදිං ඵලං.¹

4891. වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලමදදිං තදා,
දුක්ඛං තාතිජාතාමි ඵලදානසිද්ධං ඵලං.

4892. කිලෙසා කාපිතා මයං ගවා සමබ්බ සමුග්ගතා,
තාගොච ඛනිතං ජේනිා විහරංමි අතාසවො.

4893. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4894. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ජලනිඤ්ඤා සමජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා අවණ්වථලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

අවණ්වථලියසෙත්ථරාපදානං ජට්ඨං.

467. ලබුජ්ජයකසෙත්ථරාපදානං

4895. නගරෙ ඛනුමතීයා ආරාමිකො අනුං තදා,
අද්දං විරජං බුද්ධං ගමිජ්ජනං අභිලක්ඛෙ.

1 අද්ධං අවටං ඵලං, සිමු.

4887. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4888. සිවුපිළිකැබිලාවෝ ද අභව්‍යමාත්‍යයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සුමනතාලවණපිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සුමනතාලවණපියසංවිරාවදානය ස්වැති සි.

466. අවණට්ඨලියසංවිරාවදානය

4889. සිංඝ්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ පස්මරුන් දිනු එකී භාවය කැමැති සභරංසි නම් (පස්) බුදු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළු පිණිස නික්මුණු සේක.

4890. අතින් ගත් පල ඇති මම බුදුරජුන් දක වෙත එළඹියෙමි. පහන්සින් ඇත්තෙමි තොමිනස් වූයෙමි එ ම අවණට්ඨලය උන්වහන්සේට දුනිමි.

4891. එකල්හි මෙයින් සිවුඅනු වන කපෙහි යම් එළදානයක් දුනිමි ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගඨියක් තො දනිමි. එළදානයෙන් මේ විපාක සි.

4892. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජඤ්ච මෙන් බැදුම් සිදු ආසුර්භිතව වෙනෙමි.

4893. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4894. සිවුපිළිකැබිලාවෝ ද අභව්‍යමාත්‍යයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී,

මෙසෙයින් ආයුෂමත් අවණට්ඨලිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අවණට්ඨලිය සංවිරාවදානය ස්වැති සි.

467. ලබුජ්ඣයකසංවිරාවදානය

4895. එකල්හි (මම) බබ්බුමහී නගරයෙහි ආරාමිකයෙක් (=අරමක වතාවත් කරන්නෙක්) වීමි. අභ්‍යසනි වර්තනා වූ කෙලෙස්රජස් වර්තක බුදුරජුන් දුටිමි.

- 4696 ලබුජං එලමාදාය බුද්ධිතෙට්ඨසාදායන ,
ආකානෙව සීතො සනෙතා පටිග්ගණ්ඨි මහාගතො.
- 4897 විතතිසඤ්ජනතො මයං දිට්ඨධම්මසුඛාවහො,
එල බුද්ධියා දඬුන විපසනෙනන වෙතසා.
4898. අභිගච්ඡිං තදා පිඨිං පිපුලං සුඛමුත්තමං,
උපපජ්ජතෙ ව¹ රතනං නිබ්බතායාසං තඨිං තඨිං.
4899. එකතවුසෙත ඉතො කසො යං එලමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි එලදානසිද්ධං එලං.
4900. කීලෙසා කුසිප්පා මයං ගවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොව බකිතං ඡේනා විහරාමි අනාසවො.
- 4901 සාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිතෙට්ඨසා සනතිසක,
තීසො විජ්ජා අනුසාතනා කතං බුද්ධියා සාසනං.
4902. පටිසම්භිදා වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉතිං සුදං ආයසමා ලබුජදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

ලබුජදායකසේවරයා අපද්‍යනං සන්නමං.

468. පිලකඛඵලදායකසේවරාපද්‍යනං

4903. වතනෙත බුද්ධිං දිසාන² අභ්ථදසිං මහාගසා,
පසන්නාචිතතා සුමිතො පිලකඛසා³ එලං අද⁴.
4904. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ ගං එලමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි එලදානසිද්ධං එලං.
4905. කීලෙසා කුසිප්පා මයං ගවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොව බකිතං ඡේනා විහරාමි අනාසවො.
4906. සාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිතෙට්ඨසා සනතිසක,
තීසො විජ්ජා අනුසාතනා කතං බුද්ධියා සාසනං.
4907. පටිසම්භිදා වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉතිං සුදං ආයසමා පිලකඛඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාහි.

පිලකඛඵලදායකසේවරයා අපද්‍යනං අට්ඨමං.

1. උපපජ්ජතෙව, මජ්ඣ. 2. උපපජ්ජතෙ මේ, සං.
3. වතනනෙර බුද්ධිං දිසා, මජ්ඣ. 4. අද, මජ්ඣ.

4896-4897. මම දෙල්පලයක් ගෙණ බුඬශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දුනිමි. මාගේ ප්‍රීතිය ඇති කරන්නා වූ මෙලෙව්විදීම සුව ගෙන දෙන්නා වූ මහත් යශස් ඇති බුදුරජානන් වහන්සේ අහසෙහි ම සිටියේත් එය පිළිගත්ත. පැහැදි සිහින් (එම) පලය බුදුරජන්ට වේ.

4898. එකල්හි මහත් වූ ප්‍රීතිය ද උතුම් වූ සැපය ද ලැබිමි. ඒ ඒ තන්හි උපන්නා වූ මට රුවන් ද උපදි.

4899. මෙයින් එක්අනූ වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදානකක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුබෝ) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානකයෝ මේ විපාක සි.

4900. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙහෙමි.

4901. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාත්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිදුවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4902. සිවුපිළිකැඹිඟාවෝ ද, අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද, භබ්බිඤ්චෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්‍රමෙන් ලබුප්දායක සාවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

ලබුප්දායකසාවරාවදානග සන්වැනි සි.

468. පිලකඛඵලදායකසාවරාවදානග

4903. වහසෙහි දී මහත් යශස් ඇති අභට්ඨයෙහි බුදුරජන් දෑ පහත්සින් ඇත්තෙම් කොමිතස් වූයෙම් පුලිලඵලයක් උන්වහන්සේට දුනිමි.

4904. අටලොස්සිය වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදානකක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුබෝ) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානකයෝ මේ විපාක සි.

4905. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතව වෙහෙමි.

4906. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාගත විය. ත්‍රිවිදුවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4907. සිවුපිළිකැඹිඟාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්‍රමෙන් පිලකඛඵලදායක සාවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාල සේකි.

පිලකඛඵලදායකසාවරාවදානග අටවැනි සි.

469. සයමපටිභාණීයත්ථොපදානං

4908. කකුඛං පිලසන්නංව දෙවදෙවං තරාසහං,
රජීයං පටිපජ්ජන්නං කො දිසවා නපසිදති.
4909. තමකිකාරං නාසෙතිං සන්නාමෙතිං ඛන්තං,
ඤ්ඤාලොකෙත ජොතන්නං කො දිසවා නපසිදති.
4910. වසිසතසහසොති නිශ්ශන්නං ලොකනායකං,
උඤ්ඤාතං ඛන්තං සතෙත කො දිසවා නපසිදති.
4911. ආගනන්නං¹ ධම්මගෙරිං මද්දන්නං කිසිසෙ ගණේ,
සීහනාදා විතදන්නං කො දිසවා නපසිදති.
4912. යාවතා බුහුමිලොකතො ආගනතිං සබ්බසමා,
පුච්ඡන්ති නිපුණේ පඤ්ඤා කො දිසවා නපසිදති.
4913. යස්සඤ්ජලිං කරිතිං ආරාමිනි සදෙවකා,
තෙත පුඤ්ඤං අනුභොගති කො දිසවා නපසිදති.
4914. සබ්බෙ ජනා සමාගමං² සමපචාරෙති විකමුඛං,
ත විකමපති අජ්ඣිවෙති කො දිසවා නපසිදති.
4915. නගරං පටිසකො යස්ස රචනති ගෙරිසො ඛන්තං,
විතදන්ති ගජා මහතා කො දිසවා නපසිදති.
4916. රජීයා ගච්ඡන්තො යස්ස සබ්බානා ජොතතෙ සදා,
අබ්බුත්තතා සමා නොන්ති කො දිසවා නපසිදති.
4917. ව්‍යාහරන්නස්ස බුද්ධස්ස විකමචාලමි සුයති,
සබ්බෙ සතෙත විඤ්ඤාපෙති කො දිසවා නපසිදති.
4918. සතසහසස්ස ඉතො කප්පෙ යං බුද්ධමිතිත්තතිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කිත්තනාය ඉදං ථලං.
4919. කිලෙසා කුමාපිතා මයං භවා සබ්බෙ සමුඛතා,
තාගොව ඛන්තිනං ඡෙතිං විහරාමි අනාසවො.

1. ආගනතිං, මජ්ඣ. 2. සමාගතමා, මජ්ඣ.

469 සයමපටිභාණ්ඩය සඵච්චරාමදානය

4908. (මල්පල්ලෙන්) බබලන්නා වූ කුමුක්ගසක් වැනි වූ දේවානිදේව වූ තරඡ්ඡේ වූ විවිධ පිළිපත්තා වූ බුදුරජන් දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4909. (මොහ නමැති) සනාඤ්ඤාය තසා ඡබාගෝ දෙන (සසරින්) එතෙර කොට භුක්තාලොකයෙන් බබලන්නා වූ බුදුරජන් දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4910. රතතුන් ලක්ඛයක් සමග වසින්නා වූ ලෝකතායක වූ බොහෝ සත්ත්වයන් (දුකින්) ගොබලන්නා වූ බුදුරජන් දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4911. දහම්බෙරය ගසන්නා වූ නිඤ්ඤානායා මසින්නා වූ සිහනද (=ඡෙෂානාද) කරන්නා වූ බුදුරජන් දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4912. බබලොව තෙක් දෙවියෝ බමුන් සහිත වූවාහු අවුත් සියුම් පැණ විවාරන් ද, (ඒ බුදුරජන්) දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4913. දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ යම් උතුම්කුට ඇදිලි බැඳ අයදිත් ද, එසින් (බහු) පින් ලබන් ද, ඒ බුදුරජන් දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4914. සියලුදෙන රැස්ව බුදුරජන් පවරන්. එසේ ආරාධිත වූයේ ද නො සැලේ. (ඒ බුදුරජන්) දැක කවරෙක් නො පහදී ද?

4915. නුවරට පිවිසෙන්නා වූ යමකුට බොහෝ හෙරිහු (-බෙර) නාද කෙරෙත් ද, මහැත්තු කුඤ්ඤා නාද කෙරෙත් ද, (ඒ බුදුරජන්) දැක කවරෙක් නම් නො පහදී ද?

4916. හැමකල්හි විවිධයෙහි වසින්නා වූ යමකුගේ (සිරැරින්) සියලු පැනැ නිසි බබලයි ද, (භූමිකෙහි) උස් ස්ථානයෝ (පා තබන විට) සම්මේ ද, (ඒ බුදුරජන්) දැක කවරෙක් නම් නො පහදී ද?

4917. බුදුරජන් බණන කල්හි සත්වලෙහි ම ඇසේ හැම යතුන් හඬා ලයි. ඒ (බුදුරජන්) දැක කවරෙක් නම් නො පහදී ද?

4918. මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් බුදුවරයකු කිහිනා කෙලමි ද, (ඒ ගෙතුමෙන්) දුකකිසක් නො දනිමි. බුදුරජන් පැයසීමෙහි මේ විපාක සි.

4919. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවසෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආහුරිතිනව වෙසෙමි.

4920. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
කිංසො විජ්ජා අනුසන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.

4921. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච පිමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.

ඉත්ථං සුද්ධං අංගස්මිං සංගම්පට්ඨිනාණිගො ථෙරො ඉමා ගාථාපයා අභාසිත්තාති.

සංගම්පට්ඨිනාණියථෙරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

470. නිමිත්තව්‍යාකරණියථෙරාපද්‍යනං.

4922. අජෙකාගහෙත්වා හිමවං මනෙත වාචෙමහා තදා,
වතුපඤ්ඤාසහසංකාති සිංහා මග්ගං උපට්ඨිත්තං.

4923. අභිතා වෙදගු සබ්බෙ ඡත්‍රසේන පාරම්බිකතා,
සකම්පිජ්ජාපඤ්ඤා හිමවනෙත වසන්ති තෙ.

4924. වට්ඨිතා කුසිතා කායා දෙවපුත්තො මහාගස්සො,
උප්පජ්ජි මාතුකුච්ඡිසම්. සමපජානො පඤ්ඤානො.

4925. සම්බුද්ධො උපපජ්ජනෙත දසසහසා පකම්පථ,¹
අක්ඛා වකුච්ඡං අලභිංසු උප්පජ්ජන්තමිති තාගස්සො.

4926. සබ්බාකාරං පකම්පිත්ථ කෙවලා වසුඛා අගං,
නිකෙකාසසද්දං සුචාත උඛිඤ්ඤා² භොජනා.

4927. සබ්බෙ ජනා සමාගමිති අගච්ඡං මම සන්තිකං,
වසුඛා'ගං පකම්පිත්ථ කිංචිපාකො ගම්හස්සති.

4928. අවච්ඡාසිං³ තදා තෙසං 'මා හෙථ' තස්සි වො ගගං,
විසංසා හෙථ සබ්බෙපි උප්පාදෙගං සුවච්ඡිකො.⁵

4929. අවච්ඡෙතුති සමුද්දාය වසුඛායං පකම්පති,
තථා නිමිත්තා දිස්සන්ති මහාගො විපුලා මහා.

4930. අගංගගං බුද්ධිසෙට්ඨො උප්පජ්ජස්සති වකුච්ඡමා,
සඤ්ඤාපෙච්චාත ජනතං පඤ්ඤාසිලෙ කපෙසගං.

4931. සුචාත පඤ්ඤාසිලාති බුද්ධිසංදඤ්ඤා දුලලහං,
උබ්බගජාතා සුමනා කුච්ඡිතථා අගංසු තෙ.

1. කම්පථ, මග්ගං.

2. විච්ඡිකං, සං.

3. විදස්සාමි, සං.

4. මාග්ගිත්ථ, සං.

5. සුච්ඡිකො, සං.

4920. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාඤායක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4921. සිවුපිඤ්චාභියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවතීඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්‍රමන් සයම්පටිභාණිය සඵරියන් වහන්සේ මෙම ගාථාවන් වදාළසේකි.

සයම්පටිභාණිය සඵරියාවදනය නව වැනි යි.

470. නිමිත්තව්‍යාකරණීයසඵරියාවදනය

4922. මම එකල්හි නිමිත්තට පිවිස මනත්‍ර කියවමි. සුපණ් දහසක් ගිණයෝ මට උච්චන් කලාහු ය.

4923. ඔහු සියලු දෙන වේද කදලාහු වේදය දත්තාහු භවිතවේදයෙහි පරතෙරට ගියාහු සවකීය පිඤ්චන්ගෙන් සිරි බවට පැමිණියාහු නිමිත්තෙහි වෙසත්.

4924. මහායක් ඇති (බෝධිසත්ව) දිව්‍යපුත්‍ර තෙම තුමිත දෙවි-ලොවින් ව්‍යුතව මනානුවණැත්තේ සිහියෙන් යුතු වූයේ මවුකුසෙහි උපන්නේ ය.

4925. සමුදුරජුන් උපදනා කල්හි දසසතප්පිලෝකධාතුව කම්පා විය. ලෝකතායකයන් වහන්සේ උපදනා කල්හි අකිසෝ ඇස් ලැබූහ.

4926. මේ සම්පුණ්‍ය පාරිවිස කෑම අසුරින් ම කම්පා විය. ඒ මහකම් අසා මහාජනයෝ නොසන්සුන් වූහ.

4927. සියලු දෙන එකතුව මාගේ සම්පතට පැමිණියාහු ය. “මේ පොළොව කම්පා විය. කවර විපාකයෙන් වන්නේ ද”යි විමාලක.

4928. එකල්හි ඔවුනට මෙසේ කිමි: “කිය නො වවු. නොපට (මෙසින්) බියෙන් නැත. සියල්ලෝ සැක නැත්තෝ වවු. මෙය සැප ඇති උපතෙකි.

4929. හේතු අටෙකින් ගැටුනු මේ පොළොව කම්පා වෙයි. එබඳු නිමිත්ත පැණෙති මේ අතීතත් ආලෝකයෙකි.

4930. පසැස් ඇති බුදුරජ තෙම නිකායව ම උපදින්නේ ය සි ජනසමූහයාට දන්වා මම ඔවුනට පන්සිල් කිමි.

4931. පඤ්චසීලය ද, දුර්ගත වූ බුද්ධෝත්පාදය ද අසා ඔහු සොමිතස් වූවාහු භූවහවූ වූවාහු හටගත් උද්දේග ඇත්තෝ ද වූහ.

4932. දෝභවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං නිමිත්තං විශාකරං,
දුක්ඛානි නාභිජානාමි ව්‍යාකරණසිද්ධං ඵලං.
4933. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව ඛකිනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගවො.
4934. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
කිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාගතං.
4935. පටිසම්භිද්ද වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභික්ඛාද්‍ය සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාගතං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මි නිමිත්තවාකිරණීයො ථෙරො ඉමො ගාථායො
අභාසිත්වාහි.

නිමිත්තවාකිරණීයථෙරොපද්‍යනං දසමං.

සාලකුසුමියවග්ගො¹ සත්තවග්ගාලියවග්ගො.

උද්දනං:

සාලකුසුමියො ථෙරො පූජානිධාපකො පිට්ඨ
සෙත්තුදෙ නාලවණ්ටි ව අවණි ලබුජ්ජාදෙ,
පිලකඛපටිභාණි ව වෙය්‍යාකරණීයො² දිජො
දොසතතති³ ගාථායො ගණිතායො විහාපිති

471. නලමාලියථෙරොපද්‍යනං

4936. සුචණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං ආත්තීතං පටිග්ගතං,
සචතකෙන⁴ ගච්ඡන්තං අද්දසං ලොකනායකං.
4937. නලමාලං ගහෙත්වා නික්ඛමනොච තාවදෙ,
තත්ථද්දසාසිං සමුද්ධං මහතිණ්ණමනාසට්ඨං.
4938. පසන්නවිතො සුමනො නලමාලං අපුජසිං,
දක්ඛණේයං මහාචරං සබ්බලොකානුකම්පකං.
4939. ථකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං පුථුමභිජරාපසිං,⁵
දුක්ඛානි නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
4940. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව ඛකිනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගවො.

1. සාලපුප්ඵියවග්ගො, සිවු.

2. වෙය්‍යාකරණකො, සිවු.

3. දොච්ඡසතකෙත්ථ, සිවු.

4. චිත්තානුගත, මජ්ඣ.

5. මාලමහිඤ්ජනි, මජ්ඣ.

4932. මෙයින් දෙයානු වන කපෙහි (බුදුරජ උපදින්නේ ය යි) යම් නිමිත්තක් පැවැසුයෙම ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගඨියක් නො දනිමි. නිමිති පැවැසීමෙහි මේ විපාක යි.

4933. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවර්තිතව වෛසමි.

4934. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මව ඒකාන්තයෙන් යනපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4935. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අනවසිතෝදයෝ ද අබ්බිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙයින් ආයුමෙන් නිමිත්තව්‍යාකරණය ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ භාජාවත් වැදුලයෙකි.

නිමිත්තව්‍යාකරණය ස්ථවිරාවදානය දහවැනි යි.

සාලකුසුමියවර්ගය සත්සාලික වැනි යි.

උද්‍යානය:

සාලකුසුමිය වනකපුරක - නිබ්බාපක සෙකුද ද
තාලවණ්ඩ - අවණ්ඩ ලබුර පිලකඩ පටිභාණ
වෙග්‍යාකරණිය බමුණුදැයි - පබ්බිත් ගිණු හි දෙසැත්තැවකි.

471. නලමාලිය ස්ථවිරාවදානය

4936. ලෝකයාගේ පුජාවට යෝග්‍ය වූ වනය මතුයෙහි (අතසින්) ගමන් කරන්නා වූ ලෝකතායක වූ ස්වණ්ඩයෙහි වූ සම්බුදුරජන් දිවිමි.

4937. එකෙණෙහි මම තල (බට)මලක් ගෙණ නික්මෙන්නෙමි වතුරොසනන් කරණය කලා වූ ආශ්‍රවර්තිත වූ සම්බුදුරජන් එහි දී දිවිමි.

4938. පතන් සිත් ඇති ගොමිතස් වූ මම දැක්මොති වූ මහාවිර වූ සියලු ලොවට අනුකම්පා කරන්නා වූ බුදුරජන්හට එ ම නලමල පිදිමි.

4939. මෙයින් එක්තරා-වන කපෙහි යම් පුණ්‍යපුජාවක් ගෙලෙමි ද, එයින් දුගඨියක් නො දනිමි. බුදුරජාවෙහි මේ විපාක යි.

4940. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවර්තිතව වෛසමි.

4941. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංථිඨාසා සනතිකෙ,
නිසොං විජජා අනුපානතා කතං බුද්ධිසා සාසනං.
4942. පටිසම්බද්ධ වතසො ඵ විමොක්ඛාපි ඵ අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සමජ්ඣතං කතං බුද්ධිසා සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා නලමාලියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාත්.

නලමාලියඤ්ඤාසාරසං අපද්‍යතං පසම්මං.

472. මණිපුප්ඵකජේරාපද්‍යනං

4943. පද්මුභතරො නාම ජිනෙ: සබ්බබ්මාන පාරගු,
විවෙකකාමො සමබුද්ධො ගච්ඡතෙ අතීලඤ්ඤෙ.
4944. අවිදුරෙ හිමවතො මහාජාතස්සරො අසු,
තත්ථ මෙ භවතං ආසි පුඤ්ඤකමෙවත සංයුතං.
4945. භවතා අභිනික්ඛමම අදදසං ලොකනායකං,
ඉන්ද්‍රවරංච ජලිතං ආදිතනංච නුතාසනං.
4946. විවිතං නාදදසං¹ පුප්ඵං පුප්ඵසිස්සනති නායකං,
සකං විතතං පසාදෙත්වා අවන්ධිං සන්ත්තො අහං.
4947. මම සීසෙ මණිං ගය්‍යා පුප්ඵං ලොකනායකං,
ඉමාස මණිපුප්ඵාස විපාකො භතාතු නදදකො.
4948. පද්මුභතරො ලොකවිදු ආසුභිතං පටිග්ගහො,
අනතලිභකං ධීතො සත්ථ ඉමං ගාථං අභාසථ:
4949. සො තෙ ඉජ්ඣතු සබ්බසො ලහසු විපුලං සුඛං,
ඉමාස මණිපුප්ඵාස අනුභොගි මහාසකං.
4850. ඉදං වක්ඛාත භගවා ජලජ්ඣතමනාමකො,
අගමාසි බුද්ධිසංථිඨා යත්ථ විතතං පණිහිතං.
4951. සට්ඨිකසාහි දෙවිනෙදු දෙවරජ්ජමකාරසිං,
අනෙකසතකතතුඤ්ඤා චකකවහති අනෙකසකං.
4952. පුබ්බකම්මං සරනතස්ස දෙවභූතස්ස මෙ සතො,
මණි නිබ්බතතො මය්‍යා ආලොකකරණො මමං.
4953. ඡළාසිඨිසහස්සාහි නාරිගො මෙ පටිග්ගහා,
විවිතතවත්ථාගරණො ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා²
4954. අලාරපමා හසුලා සුභ්භා³ තනුමජ්ඣමා,
පට්ඨාරෙතති මං නිවමං මණිපුප්ඵාසිදං ඵලං.

1. කදදසං, මජ්ඣ. 2. ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා, මජ්ඣ. 3. සුභාසාදා, සීඝ්‍ර

4911. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයන බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4912. සිවුපිළිකැඹිඳාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද භාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආසු න් නලමාලිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාරාවන් වදල සේකි.

නලමාලිය සංවිරයදානය පළමුවැනි සි.

472. මණිපුප්පකසංවිරාවදානය

4913. පළමුතර නම් වූ සියලු ඛමිකන්හි පරතෙරට ගිය පස්මරුන් ජයගත් විවේක සැප කැමැති බුදුරජ තෙම අහස්මහෙහි වසිති.

4914. ඝමටතට නුදුරෙහි මහත් වූ සංයාජාත විලෝක් විය. උභි පුණ්‍යකමිසයන් යෙදුනු හෙවත් පිණිත් පහල වූ මාගේ හවනය විය.

4915. හවනයෙන් නික්ම නිලුපුල් මෙන් දිලිසෙන ඇවිලගත් හින්තක් වැනි ලොකභායක වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

4916. බුදුරජුන්හට පුදත්තෙමැයි කොයන්තෙමි මලත් නො දිවිමි. මම සිය සිත පහදවා ආයුෂාත් වහන්සේට වැන්දෙමි.

4917. මාගේ හිතසති වූ මැණික තෙණ "මේ මිණි පිදිමෙහි විපාකය යහපත් වේවා" සි ලෝකකායක වූ බුදුරජුන්හට පිදිමි.

4918 ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගැනීමට යෝග්‍ය වූ ලොකවිදි පළමුතර ආයුෂාත් වහන්සේ අහසෙහි සිටිසේක් මේ ගාරාව වදලහ:

4919. "තාගේ ඒ අදහස සමාධි වේවා. මහත් වූ සැප ලබන්නෙහි වා. මෙම මැණික්පුජාවෙන් මහත් යහස් අනුභව කරව" කියා සි.

4920. භාග්‍යවන් වූ පළමුතර නම් වූ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨ තෙමේ මේ වචනය වදාර වැසියෝ ය. යම් (ප්‍රාචීනාවෙක) සිත පිහිටුවන ලද ද,

4921. (ඒ හෙතුවෙන්) කලාසැටක් දේවේන්ද්‍රව දිව්‍යරාජාය කරවිමි. තේසියක්වර සක්විතිරජ වුමි.

4922. දෙව් වූ පූජිකමය සිහි කරන්නා වූ මට මා ආලෝක කරන්නා වූ මාගේ ම මැණික් පහල වේ.

4923-4924. මාගේ පිරිවර වූ සංයුදගහක් සහිත විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ ඇත්තාහු, පළඳින ලද මණිකොසොල් ඇත්තාහු, දිග ඇසිපිය ඇත්තාහු, සිතා සහිත වූවාහු, මනා තන ඇත්තාහු, සිහින් කට්ටුදෙස ඇත්තාහු, නිහර මා පිරිවරන්. මණිපුප්පාවෙහි මේ විපාක සි.

4955. තොණණමයා මණ්ඩයා ලොභිතඛකමයා නථා,
භණ්ඩා මෙ සුකතා නොනති ඥේවජාය¹ පිලකිනා.
4956. කුටාගාරා ගුනා රමමා සසනඤ්ච මහාරකං,
මම සඛකප්පඤ්ඤාය නිබ්බතතනති ඥේවජකං.
4957. ලාභා තෙසං සුලභං ච යෙ ලභනති උපසසුතීං,
පුඤ්ඤකෙතනං මනුස්සානං ඛසඛං සබ්බපාණීනං.
4958. මොග්ගි පුකතං කමමං යොහං අද්දකඛි² තායකං,
පිතිපාතා පමුතෙතාමහි පතෙතාමහි අචලං පදං.
4959. යං යං යොනුපපජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
සමන්තා සත්තරතතා³ අලොකො නොති මෙ සද්.
4960. තායෙව මණිපුජාය අනුසභානාන සමපදා,
ඤ්ඤාලොකො මයා දිට්ඨා පතෙතාමහි අචලං පදං.
4961. සතසතසො ඉතො කප්පෙ යං මණිං අභිපුජසිං,
දුග්ගතීං තාභිජානාමි මණිපුජ සිද්ධං ඵලං.
4962. කිසලකා කිංපිතා මොග්ගා හවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගොච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරමි අතාසවො.
4963. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සතතිනෙ,
තිස්සො විජා අනුප්පතතා කතා බුද්ධස්ස සාසනං.
4964. පටිසම්බුද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං පුදං ආයස්මි මණිපුජකො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මණිපුජකපෙරස්ස අපද්‍යනං දුභිසං.

473. උභකාසනිකපේරාපද්‍යනං

4965. කොසිතො නාම ගගවා විත්තකුටෙ වසි තදා,
කාසී කාතරතො බුද්ධා පිචෙකාභිරතො මුතී.
4966. අජේකාගතෙත්වා⁴ සිම්බතනං තාරිගණපුරකවතො,
අද්දකං කොසිකං බුද්ධං පුණ්ණමානෙව වන්දිමං.

1. ඥේවජකඛි, මජ්ඣ. 2. අද්දකඛි, ඡජ්ඣ. 3. දිවසඤ්චව රතඤ්ච, මජ්ඣ.
4. අපජකාගතෙත්වා, මජ්ඣ.

4955. රුවන්බුලා වූ ද මණ්ඩුවා වූ ද එසේ ම පිඤ්ඤාමණ්ඩුවා වූ ද මානේ භාණ්ඩයෝ මැනවින් කරණ ලද්දහු වෙත්. පලදනාවෝ කැමැති පරිදි වෙත්.

4956. රමා වූ කුටාහාර ද ගුනාවෝ ද මානැති සයනාසන ද මානේ අදහස් දැන කැමැති තාක් පහල වෙත්.

4957. යමෙක් මිනිසුනට පින්කෙත් වූ සමයත්තට බෙහෙදක් වූ ධර්මවර්ණය ලබන් තම එය ඔවුනට ලාභයෙකි. මැනවින් ලැබූ ලාභයෙකි.

4958. යම්බඳු වූ මම බුදුරජුන් දිව්ම ද, මා විසිනුදු මිනා වූ කමයක් කරණ ලදි. එයින් දුගතියෙන් මිදුනෙමි වෙමි. අවලපදා වූ නිවනට ද පැමිණියෙමි වෙමි.

4959. දෙපි වූ හෝ මිනිස් වූ හෝ යම් යම් යෝනියෙක උපදිමි ද, (ඒ) කැමැත්තට භාත්පය සන්තියක් මානේ ආලෝකය වේ.

4960. එ ම මැණික්පුජාවෙන් සමපත් අනුභව කොට මා විසින් ඥානාලෝකය දක්නා ලදි. අවල වූ ශාන්තිපදයට පැමිණියෙමි වෙමි.

4961. මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් මැණික්පුජාවක් කෙලෙමි ද, එයින් දුගතියක් නොදනිමි මණ්ඩුවාවෙහි මේ විපාක යි.

4962. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ආත්මජාල මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුරවර්තිතව වෙසෙමි.

4963. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට එකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

4964. සිවුපිළිකැබ්බාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද අබිතිඥාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් ම ශ්‍රී සුජන සම්මිරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදල සේකි.

මණ්ඩුපක සම්මිරිවදානය දෙවැනි යි.

473. උක්කාසනිකසම්මිරිවදානය

4965. එකල්හි මුනිගුණ සුභ වූ ධ්‍යාන කරන්නා වූ ධ්‍යානයෙහි ඇළතා වූ භාග්‍යවත් වූ කොසිඬු නම් (පසේ) බුදුරජ තෙමේ විවෙක සුවයෙහි ඇළතේ විනුකුට පරීතයෙහි වැඩ විසි ය.

4966. යශ්‍රීතමුතයා විසින් පිරිවරණ ලදුව භිමවතට පිරිස පුර-පසලාස්වක් දිනයෙහි සදු වැනි වූ කොසිඬු බුදුරජුන් දිව්ම.

4967. උක්කාසතෙ ගගෙභාත පරිවාරෙසහං තද,
සතතරතතිඤ්චං ධනා¹ අට්ඨමෙන අභව්‍යං.
4968. වුට්ඨිතං කොසිකං බුද්ධං සයමනං අපරාජිතං,
පසන්නාචිනෙනා වඤ්චා ඵකං භික්ඛං අද්දසහං.
- 4969 තෙන කමෙත දිපදිඤ්ඤ ලොකජෙට්ඨ තරාසහ,
උප්පජ්ඣං තුසිතෙ කාසෙ එකභික්ඛාසිදං ඵලං.
4970. දිවසඤ්චෙව රතතිඤ්ච අලොකො කොති මෙ සදා,
සමනතා සොජතසතං ඔහාසෙන ඵරාමහං.
4971. පඤ්චපඤ්ඤාසකප්පමහි වක්ඛවන්ති අහොසහං,
වාතුරනෙනා විජිතාචි ජමබ්බසණ්ඩස්ස² ඉසාරො,
4972. තද මෙ නගරං ආසි ඉද්ධං ජිතං සුනිමිතං,
නිංසයොජතමායාමං විජ්ඣරෙන ව චිසති.
- 4973 ගෞභනං නාම නගරං විස්සකමෙත මාපිතං,
දසසද්දවිචින්නතං සමමතාලසමාතිතං.
4974. ත තසමිං³ නගරෙ අජචි වලලි කට්ඨං ව මනතිකා,
සබ්බසොණ්ණමයං යෙව ජොතතෙ තිව්වකාලිකා.
4975. චතුපාකාරපරික්ඛිතං තයො ආසුං මණිමයා,
වෙමජෙකි තාලපනතී ව විස්සකමෙත මාපිතා,
4976. දසසහස්සා පොකඛරඤ්ඤ පදුමුප්පලජාදිතා,
සුඤ්චරිකෙති⁴ සඤ්ජනතා තාතාගනිසමෙරිතා.
4977. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං උක්කං ධාරසිං අතං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි උක්කාධාරසිදං ඵලං.
4978. කිලෙසා කුංචිතා මය්හං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගොච ඛක්ඛිතං ඡෙච්චා විහරාමි අනාසවො.
4979. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1. බුද්ධො, සතා
3. කසි, මජ්ඣං.

2. ජමබ්බසණ්ඩස්ස, සජ්ඣා.
4. සුඤ්චරිකාදි, සතා.

4967. එකල්හි මම උල්කා වීලක්කු) සියක් ගෙණ (උන්වහන්සේ) පිරිවැරිමි. මම රැදවල් සතක (එහි) සිට අටවෙනි දිනයෙහි ගියෙමි.

4968. සමාධියෙන් නැගී සිටියා වූ පස්මරුන් දිනු සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කරගත් කොසක බුදුරජුන් වැඳ පහන්සිත් ඇත්තෙම මම එක් හික්ෂාවක් දුනිමි.

4969. දව්වදොන්නමයාණන් වහන්ස, ලෝකපොෂ්ඨයාණන් වහන්ස, නරශ්‍රේෂ්ඨයානන් වහන්ස, එ ම කම්ප හේතුකොට ගෙණ තුෂිත දෙව ලොවැ උපනිමි. එක් හික්ෂාදනයෙහි මෙ වීජාක සි.

4970. දිවාකල්හි ද රාත්‍රියෙහි ද හැම කල්හි මාගේ ආලෝකය වෙයි. මම භාත්පස සියක්යොදුනක් ආලෝකය විහිදුවමි.

4971. මම පස්පණස් කපක් සිවුමහසුරු හා සිවුමහදිවයින් කෙළවර කොට ඇති පාරිවියට අධිපති වූ සතුරු රජුන් ජයගන්නා සුලු වූ (දඹදිව රාජධානි කොට ඇති බැවින් හෝ වෙසෙසින් එයට ඉසුරු බැවින් හෝ) ජමබුද්ධියට අධිපති වූ සක්විති රජ වීමි.

4972. එකල්හි මට සමාධි වූ සමාකස්සියෙන් පිරුණා වූ මැනවින් කීමවන ලද නිස් යොදුන් දිගු වීසි යොදුන් පුළුල් නගරයෙක් විය.

4973. ඒ සෝහන නම් නුවර විඤ්කම්පා විසින් මවන ලද්දේ විය. (එව-කව බොව) යනාදී දඹවිධ ශබ්දයෙන් තොර නො විය. කසිතාලම් (ආදී තුය්) නාදයෙන් ද යුක්ත විය.

4974. ඒ නගරයෙහි වැල් ද දර ද මැටි ද නැති. සියල්ල ස්වභාවය වූයේ ම හැම කල්හි බබල සි.

4975. ප්‍රාකාර සතරෙකින් වට කරණ ලද්දේ විය. ඒ පවුරුහු මිණිවුවා වූහ. මැද පෙදෙසෙහි තාලපඤ්ඤා ද විඤ්කම්පා විසින් මවන ලදහ.

4976. පිඤ්ඤාපුලෙන් වැසුනු පබෙරින් ගැවසී ගත් නොයෙක් සුවඳ වහනය වන්නා වූ පොකුණු දසැහසෙක් වූහ.

4977. මම මෙයින් සිවු අනු වන කපෙහි (බුදුන්ට) යම් උල්කාවක් දැරූයෙම ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. උල්කාධාරණයෙහි මෙ වීජාක සි.

4978. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආප්‍රවරග්ගව වෙසෙමි.

4979. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4980. පටිසම්භිද්‍ය වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤාං සුද්දං ආයස්මා උක්කාසනිකො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

උක්කාසනිකකේරස්ස අපද්‍යාතං තතියා.

474. සුමනවීජනියකේරාපද්‍යනං

4981. විපස්සිනො භගවතො ඛොධියා පාදපුක්ඛමෙ,
සුමනාවීජනි.¹ ගය්‍ය අවිජිං ඛොධිමුක්ඛමං.

4982. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ අවිජිං ඛොධිමුක්ඛමං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී වීජනාය ඉදං ඵලං.

4983. කිලෙසා කුමාරිකා මය්‍යං භවා සංඛෙඛ සමුහතා,
නාගොච ඛෙඤ්ඤාං ඡෙඤ්ඤා විහරාමී අනාසවො.

4984. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙඤ්ඤා සන්තීකෙ,
තිස්සො වීජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

4985. පටිසම්භිද්‍ය වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤාං සුද්දං ආයස්මා සුමනවීජනියො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුමනවීජනියකේරස්ස අපද්‍යාතං වතුඤ්ඤා.

475. කුමමාසද්දසකකේරාපද්‍යනං

4986. එසනාය වරත්තස්ස විපස්සියා මහෙසිනො,
රිත්තකං පක්ඛං දිස්වාන කුමමාසං පුරයිං අහං.

4987. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං භික්ඛමදදිං තද්ද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී කුමමාසස්ස ඉදං ඵලං.

4988. කිලෙසා කුමාරිකා මය්‍යං භවා සංඛෙඛ සමුහතා,
නාගොච ඛෙඤ්ඤාං ඡෙඤ්ඤා විහරාමී අනාසවො.

4989. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙඤ්ඤා සන්තීකෙ,
තිස්සො වීජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1. සුමනාවීජනි. මජ්ඣ.

4980. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අෂ්ටවීමොක්ෂයෝ ද ඡන්දිභූවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් උක්කාසනික සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාරාවන් වදල සේකි.

උක්කාසනික සංවිරාවදනය තෙවැනි යි.

474. සුමනවිජනීය සංවිරාවදනය

4981. විපසයි බුදුරජුන්ගේ උතුම් බොධිවාක්ෂය සම්පයෙහි සමන් මල් විජනියක් ගෙණ මම ඒ උතුම් බෝධියට පවත් සැලීම්.

4982. මෙයින් එක් අනු වන කපෙහි උතුම් බෝධියට පවත් සැලියෙමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. පවත් සැලීමෙහි මේ විපාකයි.

4983. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැලුම් සිදු ආභූවරහිතව වෙසෙමි.

4984. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4985. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අෂ්ටවීමොක්ෂයෝ ද ඡන්දිභූවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් සුමනවිජනීය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාරාවන් වදල සේකි.

සුමනවිජනීය සංවිරාවදනය සිවුවැනි යි.

475. කුමමාසදයක සංවිරාවදනය

4986. පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ විපසයි බුදුරජුන්ගේ හිස් පාත්‍රය දක කොමු පිඬු පිරවීමි.

4987. මෙයින් එක් අනු වන කපෙහි වූ එ කල්හි යම් භික්ෂාවක් දැනීම ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. කුමමාසදනයෙහි මේ විපාක යි.

4988. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැලුම් සිදු ආභූවරහිතව වෙසෙමි.

4989. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4990. පටිසම්භිද වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුමමාසදයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

කුමමාසදයකතේරසා අපදන පඤ්චමං.

476. කුසට්ඨදයකතතේරාපදනං.

4991. කසපසසා හගවතො ඉාහමණසා වුසිමතො,
පසත්තවිතො සුමතො කුසට්ඨකමදයහං.

4992. ඉමස්මිං යෙව කසාසමිං කුසට්ඨකමදයහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කුසට්ඨකසිදං ඵලං.

4993. කිලෙසා කුමාපිතා මයාං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

4994. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිසො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

4995. පටිසම්භිද වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුසට්ඨදයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

කුසට්ඨදයකතේරසා අපදනං ඡට්ඨං.

477. ඕරිපුත්තාගියතේරාපදනං.

4996. සොභිතො නාම සම්බුද්ධො වික්ඛතුටෙ වසී තද,
ගහෙත්වා ගිරිපුත්තාගං සයම්භුමහිපුප්පිං.

4997. චතුරවුතෙ ඉතො කප්ප යං බුද්ධමහිපුප්පිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුප්පිදං ඵලං.

4998. කිලෙසා කුමාපිතා මයාං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

4999. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිසො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සාසනං.

4990. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද, අභවමොක්ඛයෝ ද, ෂඩ්භිඥාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් කුමමාසදයක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් විදුළ සේකි.

කුමමාසදයක සංවරාවදනය ස්වැනි යි.

476. කුසට්ඨදයකසංවරාවදනය

4991. විය නිමවන ලද බබ්බර ඇති බ්‍රාහ්මණවංශයෙහි වූ කාශ්‍යප බුදුරජුන් හට පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමිනස් වූයෙමි ලහබත් අටක් දුනිමි.

4992. මේ කල්පයෙහි ම සලාකබත් අටක් දුනිමි. (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ලහබත් අට දීමෙහි මේ විපාක යි.

4993. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූවරහිත වී වෙසෙමි.

4994. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාතකයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

4995. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවමොක්ඛයෝ ද, ෂඩ්භිඥාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් කුසට්ඨදයක සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් විදුළසේකි.

කුසට්ඨදයක සංවරාවදනය ස්වැනි යි.

477. ගිරිපුනනාභිසංවරාවදනය

4996. එ කල්හි සෝභිත නම් සමබුදුරජ තෙම විහ්‍රකුට පඨිතයෙහි වැඩ විසී ය. මම ගිරිපුනනාගපුෂ්පයක් ගෙණ බුදුරජුන් පිදිමි.

4997. මෙයින් සිවුඅනු වන කපෙහි බුදුරජුන්හට යම් පූජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. බුද්ධපුජාවෙහි මේ විපාකය යි.

4998. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ, ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභූවරහිත වී වෙසෙමි.

4999. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාතකයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5000. පටිසම්භිද්‍ය චතසොසා ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගිරිපුත්තාගියො ථෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිසාති.

ගිරිපුත්තාගියකෙරස්ස අපද්‍යනං සත්තමං.

478. චල්ලිකාරථල්ලයකකෙරුපද්‍යනං

5001. සුමනො නාම සමබුද්ධො තක්කාරායං වසී තද,
චල්ලිකාරථල්ලං ගග්ගා සයමිභුස්ස අද්දසහං.

5002. ඵකතීංසෙ ඉතො කසෙස යං ථල්ලං අදදිං තද,
දුග්ගතීං නාභිජානාමී ථල්ලදනස්සිදං ථල්ලං.

5003. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච බන්ධනං ජෙසා විහරාමී අනාසවො.

5004. සවාගතං චත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සත්තිකෙ,
තිසෙසා විජ්ජා අනුප්පක්ඛා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5005. පටිසම්භිද්‍ය චතසොසා ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා චල්ලිකාරථල්ලයකො ථෙරො ඉමා ගාරායො
අභාසිසාති.

චල්ලිකාරථල්ලයකකෙරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

479. පානධිද්දයකකෙරුපද්‍යනං

5006. අනොමදසසි හගවා ලොකජෙට්ඨො නරාසගො,
දිවාචිතාරා තික්කමම පටමාරුභි වක්ඛුමා.

5007. පානධිං සුක්ඛං ගග්ගා අභ්බානං පටිපජ්ජහං,
තත්ථඤ්ඤාසාසිං සමබුද්ධං පක්ඛිකං වාරුදස්සනං.

5008. සකං වික්ඛා පසාදෙසා නිහරිසාන පානධිං,
පාදමුලෙ යංපෙසාන ඉදං චචනමබ්බවිං.

5009. අභිරුහ මහාවිර සුගතිඤ්ඤා විනායක,
ඉතො ථල්ලං ලභිස්සාමී යො මෙ අත්ථා සමිජ්ඣිකු.

5000. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡඩ්ඟිඤ්චෝ ද සාක්ඡාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් ගිරිසුනනාභිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදළු සේකි.

ගිරිසුනනාභියසංවිරාවදනය සත්වැනි යි.

478. වලලිකාරඵලදයකසංවිරාවදනය

5001. එකල්හි සුමනානම් සම්බුදුරජ තෙම තක්කරා රාජධානියෙහි වැඩ විසි ය. මම සියල්ල දත් බුදුරජානන් වහන්සේට වලලිකාර ඵලයක් ගෙන දුනිමි.

5002. මෙයින් එක්කිය වන කපෙහි වූ එකල්හි යම් ඵලදනයක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්.) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදනයාගේ මේ විපාකය යි.

5003. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුරවර්ගිකව වෙසෙමි.

5004. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාධාගත විය ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5005. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්විමොක්ඛයෝ ද ඡඩ්ඟිඤ්චෝ ද සාක්ඡාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් වලලිකාරඵලදයකසංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදළු සේකි.

වලලිකාරඵලදයක සංවිරාවදනය අටවැනි යි.

479. පානබිදයකසංවිරාවදනය

5006. ලෝකජොෂ්ඨ වූ නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ පසැල් ඇති අනෝමදහසි බුදුරජ තෙමේ දිවාචිතරණයෙන් නික්ම මාරියට පිළිපත්තෝ ය.

5007. මම මැනවින් කරණ ලද පාවහන් (යුවලක්) ගෙන මාරියට පිළිපත්තෙමි. එහිදී මනොඥ වූ දර්ශන ඇති පාගමනින් වඩින්නා වූ සම්බුදු රජුන් දුටුයෙමි.

5008. සිය සිත පහදවා පාවහන් (යුවල) බැහැරට ගෙන (බුදුරජුන්ගේ) පාමුල තබා මේ වචනය කීමි:

5009. විනායකයාණන් වහන්ස, සුගතෙන්ද්‍රයාණන් වහන්ස, මහා-විරයාණන් වහන්ස, (මේ පාවහන්සුවලට) නැග මැනැව්. මෙයින් යම් විපාකයක් ලබන්නෙමි ද, (ඉන්) මාගේ යම් අභිමතාභියෙක් වේ නම් එය සමාඥ වෙවා.

5010. අනොමදයසි හගවා ලොකජෙඛා නරයගො,
පානධිං අභිරුහිතා ඉදං වචනමබ්බවි.
5011. “යො පානධිං මෙ අදද පසකොතා සෙති පාණිහි,
නමහං කිත්තධිසාමි, සුඤ්ඤාථ මම භාසතො.”
5012. බුද්ධස්ස ගිරමඤ්ඤය සබ්බෙ දෙවා සමාගතා,
උදග්ගචිත්තා සුමනා වෙදජාතා කතඤ්ඤි.
5013. “පානධිනං පදනෙන සුඛිතොයං හවිසාති,
පඤ්ඤපඤ්ඤසංකඛතඤ්ඤා දෙවරජජං කරිසාති.
5014. සහසංකඛතඤ්ඤා රාජා ව චක්ඛවතී හවිසාති,
පදෙසරජජං විපුලං ගණනාතො අසඬිය.
5015. අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ ඔක්කාකතුලසමිහවො,
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිසාති.
5016. තස්ස ධම්මෙසු දයාදෙ ඔරයො ධම්මනිම්මිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤය නිබ්බාසිසත්තනාසවො.
5017. දෙවලොකෙ මත්‍රයො වා නිබ්බතතිසාති පුඤ්ඤවා,
දෙවයානපටිභාගං යානං පටිලිඝ්ඝති’.
5018. පාසාදු සිව්කා මයහං^{*} හත්තීනො සමලඬාතා,
රජා වාජඤ්ඤසංයුතා සද පාතුහවනති මෙ
5019. අගාරා නික්ඛමනොපි රතෙන තික්ඛමී අහං,
කෙසෙසු ජිජ්ජමානෙසු අරහත්තමපාපුණිං.
5020. ලාභා මයහං සුලඬං මෙ වාණිජජං සුප්පයොජිතං,
දත්තාන පානධිං එකං පනොග්ගි අවලං පදං.
5021. අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ යං පානධිමදසහං,
දුග්ගතිං නාභිජාතාමී පානධිසං ඉදං එලං.
5022. කිලෙසා ක්කාපිතා මයහං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච ඛන්ධා ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
5023. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ,
තිසෙසා විජජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5024. පටිසම්භිද වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අවසීමෙ,
ජළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං ආයත්තො පානධිදයකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පානධිදයකඤ්ඤරසස අපදනං නවමං.

5010. ලෝකපොරොත්තු වූ නරභූමිය වූ අනෝමදෙසි බුදුරජාණන් වහන්සේගේ නැග සිට මේ වචනය වදාළේ ය.

5011. “යමෙක් තම පහන් සිත් ඇත්තේ මට සියතින් ම වහන්සේගේ දුන්නේ ද, ඔහු පිළිබඳ වූ ඒ විපාකය මම කියන්නෙමි. (එසේ) කියන්නා වූ මාගේ වචනය අසවු.”

5012. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ හඬ අසා ඔද වැඩි සිත් ඇති සොම්නස් වූ ප්‍රීතිමත් වූ බඳැදිලි ඇති සියලු දෙව්වරු රැස් වූහ.

5013. “මේ තෙමේ වහන්සේගේ පිදීම හේතුකොට ගෙන සුව ඇත්තෙක් වන්නේ ය. පස්පනය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

5014. දහස්වරක් සක්විතිරජ වන්නේ ය. ලබන්නා වූ මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් මෙතෙකැ යි ගිණිය නො හැකි ය.

5015. මෙයින් අපරිමේය වූ කල්පයෙහි ඔක්කාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම් වූ ශාසනානෙමේ ලොව පහළවන්නේ ය.

5016. උන්වහන්සේගේ ධර්මය දශාදකොට ගත් ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ ඔරය බුබුළු වූ (මේ තෙමේ) සියලු ආසුචයන් (ප්‍රභාණ-පරිභ්‍රමයෙන්) දැන ආසුච රහිත ව පිරිහිවත් පාන්නේ ය.

5017. පින්වත් වූ (මේ තෙමේ) දෙව්ලොව හෝ මිනිස් ලොව හෝ උපදින්නේ නම් දිව්‍යයානයක් වැනි යානයක් ලබන්නේ ය.”

5018. මාගේ ප්‍රාසාදයෝ ද සිව්කාවෝ ද මැනවින් සැරසූ ඇත්තු ද ආජානෙය අශ්වයන් යෙදූ රථ ද හැමකල්හි මට පහළ වෙත්.

5019. මම ගිහිගෙන් නික්මෙන්නෙමි ද රථයෙන් නික්මුනෙමි. කෙස් සිඳින (හිසකේ බාන) කල්හි රහත් බවට පැමිණියෙමි,

5020. මට ලාභයෝ ය. මව්සිත් මොනොවට ලද ලාභය. මැනවින් යෙදූ වෙළඳාමක් වැනිය. එක වහන්සේගේ දී අවලපදය වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

5021. මම මෙයින් අපරිමේය වූ කල්පයෙහි යම් වහන්සේගේ දුනිමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නොදකිමි. පානාධිපතියාගේ මේ විපාකයි.

5022. මා විසින් කල්පයෝ දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුචරහිත ව වෙසෙමි.

5023. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තය හ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරන ලදී.

5024. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අශ්ටවිමොක්ෂයෝ ද භවිතිභූතවෝ ද සාක්ෂාත් කරන ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරන ලදී.

ආනාදියකයවිරාවදනය නවවැනි යි.

480. පුලිනවඩකමියථෙරාපදානං

5025. මගපුද්දෙ පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤ කානනෙ අහං,
වෘතමිගං ගවෙසනෙතා වඩකමං අද්දසං අහං.
5026. උච්ඡඛ්‍යා පුලිනං ගයභ වඩකමං ඔකිරිං අහං,
පසනකච්ඡෙනා සුමනො සුගතස්ස සිරිමනො.
5027. එකතීංසෙ ඉතො කපෙ පුලිනං ඔකිරිං අහං,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි පුලිනස්ස ඉදං ඵලං.
5028. කිලෙසා ක්කාපිතං මයහං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව ඛ්‍යාතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5029. සවාගතං වත මෙ ආසි චූඛංසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං චූඛස්ස සාසනං.
5030. පට්ඨමභිද වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං චූඛස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුලිනවඩකමියො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පුලිනවඩකමියථෙරස්ස අපදානං දසමං.

උද්දානං:

නළමාලී මණ්දදෙ උක්කාසනික-චිජනි,
කුමාරොසො ව කුසවෙයා ව ගිරිපුන්නාගියොපි ව.
වලලිකාරො පානධිදෙ අපො පුලිනවඩකමො,
ගාථායො පඤ්චනවුති ගණිතොසො විභාවිති.

නළමාලීවග්ගො අට්ඨවතකාළියමො.

481. පංසුකුලසඤ්ඤකථෙරාපදානං

5031. තිස්සො නාමාසි හගවා සයමභු අග්ගපුග්ගලො,
පංසුකුලං යපෙඤාන විහාරං පාවිසී ජිනො.
5032. චිතතං ධනුමාදය හසකඤාය වරිං අහං,
මණ්ඩලග්ගං ගහෙඤාන කානනං පාවිසිං අහං.
5033. තත්ථද්දසං පංසුකුලං දුමග්ගෙ ලඝ්භිතං තද,
වාපං තථෙව නිකඛිප්ප සිරෙකඤාන අඤ්ඤි.

480. පුලිනවඛකමියසංවිරාවද්‍යනය

5025. මම පෙර මහවෙනෙහි මුඛවැද්දෙක් වීම්. වාතමාගයක සොයන්නෙමි මම සක්මනක් දුටුවෙමි.

5026. මම ඇකයෙන් (ඔබොක්කුවෙන්) වැලි ගෙණ පහන් සිත් ඇත්තෙමි යොමිතස් වූයෙමි ශ්‍රීමත් වූ බුදුරජුන්ගේ සක්මනෙහි ඉස්සෙමි.

5027. මෙයින් එක්තිස් වන කපෙහි මම යම් වැලි ඉසීමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දැනිමි, පුලිනද්‍රව්‍යයාගේ මේ විපාක යි.

5028. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිඳි ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

5029. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකානකයෙන් යහපත් විය, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරන ලදී.

5030. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අෂ්ටවීමොක්ෂයෝ ද භඩ්ඞ්ඤවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරන ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමත් පුලිනවඛකමිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගරාවන් වදළ සේකි.

පුලිනවඛකමියසංවිරාවද්‍යනය දසවැනි යි.

උද්‍යනය:

නළමාලිමණිද ද උකකාසතික වීජනී,
කුමමාසකුසරංගී ගිරිසුන්නාගිය ද යළි.
වල්ලිකාරපානයි ද පුලිනවඛකම දස වෙ.
පඩුවන් විසින් ගිණු ගී මෙහි පස්අනුවෙකි.

නළමාලිවර්ග අටසාළස්වැනි යි.

481. පංසුකුලසඤ්ඤකසංවිරාවද්‍යනය

5031. සියල්ල තමා ම දත් අග්‍රප්‍රද්ගල වූ කිසස නම් බුදුවරයෙක් විය. (එම) සච්ඤ තෙමේ පවුල් (-පංසුකුල) සිවුරු තබා විහාරයට පිවිසියේ ය.

5032. මම නමන ලද දුන්න ගෙන අහර පිණිස (වනයෙහි) හැසිරුනෙමි. කඩුව ද හෙන මම වනයට පිවිසියෙමි.

5033. එ කල්හි එහි ගසක් මුදුනෙහි එල්වන ලද පවුල් සිවුර දුටුමි. (දක) දුන්න එහි ම තබා සිරයෙහි ඇදිලි බැඳ-

5034. පසතතච්ඡෙතො සුමනො විපුලාය ව පිතියා,
බුඬිසෙඨං සර්ඤාන පංසුකුලං අවන්තං.
5035. දෙවනවුතෙ ඉතො කප්පෙ පංසුකුලවන්තං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී වන්තාය ඉදං ඵලං.
5036. කිලෙසා ක්කාපිතා මයහං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
5037. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙඨස්ස සන්තිකෙ,
තිසෙසා වීජා අනුපසන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5038. පටිසම්භිද්‍ය වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළ්භිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පංසුකුලසඤ්ඤකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පංසුකුලසඤ්ඤකසේරසස අපද්‍යනං පඨමං.

482. බුද්ධසඤ්ඤකසේරාපද්‍යනං.

5039. අජකායකො මනකධරො තිණණං වේදනපාරගු,
ලක්ඛණෙ ඉතීභාසෙ ව සතිසංක්ඛ්‍යකෙවුතෙ.
5040. නදීසොතපටිභාගා සිසං ආයතනී මෙ තද්,
තෙසාහං මහෙත්ත වාටෙමී රතඤ්ඤිවමතඤ්ඤො.
5041. සිද්ධිසෝ නාම සම්බුද්ධො ලොකෙ උපපජ්ඣි තාවදෙ,
තමස්සකාරං නාසෙත්වා ඤ්ඤාණලොකං පවත්තමී.
5042. මම අඤ්ඤතරො සිසෙසා සිසානං සො කප්පමි මෙ,
සුඤ්ඤානෙ ඵතමස්මා ආරොවෙසුං මමං තද්.
5043. “බුද්ධො ලොකෙ සමුප්පන්නො සබ්බඤ්ඤා ලොකනායකො’
තස්සානුවත්තති ජනො ලාභො අමහං න භෙසසති.”
5044. අධිවුට්ඨපත්තිකා බුද්ධා වසවුමහෙත්වා මහායසා,
යනන්තරාහං බුද්ධසෙඨං පසෙකයාං ලොකනායකං.
5045. අජිනං මෙ ගහෙත්වාන වාකථීරං කමණ්ඩුට්ඨං,
අසත්ථා අභිනික්ඛම සිසෙස ආමන්තමිං අහං.

5034. මම පහන්සිත් ඇත්තෙමි යොමනස් වූයෙමි මහත්වූ ප්‍රීතියෙන් බුඬශ්‍රේෂ්ඨයන් සිහි කොට පංසුකුල විවරයට වැන්දෙමි.

5035. මම මෙයින් දෙයානුවන කපෙහි පසුල්සිවුරට වැන්දෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. වෘත්තාවෙහි මේ විපාක යි.

5036. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුවරහිතව වෙසෙමි.

5037. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5038. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අශ්ටවිමොක්ඛයෝ ද ඡඩ්ඩිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරන ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් පංසුකුලසඤ්ඤක සංවරයන් වහන්සේ මේ ශාඛාවන් වදළසේකි.

පංසුකුලසඤ්ඤකසංවරාවදානය පළමුවැනි යි.

482. බුද්ධසඤ්ඤකසංවරාවදානය

5039. (මම) ලක්ෂණශාස්ත්‍රයෙහි ද ඉතිහාසයෙහි ද නිසණවූ සතිතවූ කචින්ට භික්‍ෂු ක්‍රියාකල්පවිකල්පසංඛ්‍යාත කෙටුහශාස්ත්‍රයෙහි ද ත්‍රිවේදයෙහි ද පරතෙරට ගිය මන්ත්‍ර හදාරන්නා වූ මන්ත්‍රධරයෙක් වීම.

5040. එ කල්හි ගහසැඬවතුරු මෙන් ශිෂ්‍යයෝ මා වෙත එති. දිවාද දෙක්හි අතලස් වූයෙමි ඔවුනට මම මන්ත්‍ර හදාරවමි.

5041. එ කල්හි සිද්ධාඪ්‍ය නම් සම්බුදු රජ තෙමේ ලොව පහළ විය. (මොහ නමැති) ගනදුර නසා ඥානාලොකය පැවැත්වීය.

5042. මාගේ එක්තරා ශිෂ්‍යයෙක් විය. හෙ තෙමේ මාගේ සෙසු සිසුනට මෙය කීය. එ කල්හි ඔහු මෙය අසා මට සැළ කළාහු ය. (කෙසේද යත්:)

5043. “සථිඤ්ච ලෝකනායක වූ බුදුරජ තෙමේ ලොව පහළ විය. ජන තෙමේ උන්වහන්සේට අනුවර්තය වේ. අපට ලාභයක් නොවන්නේ ය. (කියා යි.)

5044. මහත් යශස් ඇති පසැස් ඇත්තා වූ බුදුවරයෝ දිවාබ්‍රහ්මාදී කිසිවකුන්ගේ උපදෙශහෙතු වීරහිත ව) ලොව පහළවන්නෝ වෙති. මම ලොකනායක වූ බුඬශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ දකින්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැයි (සිතීම)

5045. සිතා මාගේ අදුන්දිවියම ද වැහැරී සිවුරු ද, කමඬලාව (-පැන්කෙණ්ඩිය) ද ගෙණ අසපුවෙන් නික්ම මම සිසුන් ඇමතීම.

5046. “ඔද්දුබ්බරිකපුප්ථං ව චතුමති සසකං යථා,
වයසානං යථා ධීරං දුප්පතො ලොකනායකා.¹
5047. බුද්ධො ලොකමති උප්පතො චතුසසකමිති දුප්පතං,
උප්පතාසු විජ්ජමානොසු සවණං ව සුදුලංගං.
5048. බුද්ධො ලොකෙ සමුසසතො වතඛං ලච්ඡාම නො භවා,
ඵථ සබ්බෙ ගම්ඤ්ජාම සමමාසම්බුද්ධසන්තිකං.”
5049. කමණ්ඩුධරා සබ්බෙ බරාජිනභිවාසිනො,
තෙ ජවාහාරහරිතා භික්ඛමුං වීසිනා තද.
5050. යුගමකං පෙකඤ්ජානා උත්තමත්ථගවෙසිනො,
ආසතතිදෙසරතිතා² අසම්භිතා ව කෙසරි.
5051. අසාකි ව්ජා අලොප්පසා නිපකා සත්තවුක්ඛිනො,
උඤ්ජ ය වරමානා තෙ බුද්ධසෙවධං උපාගමුං.
5052. දියඝ්ඤ්ජොජනෙ සෙසෙ ව්ජාධි මෙ උපපජ්ජරං,
බුද්ධසෙවධං සරිත්තාන තත් කාලකතො අහං.
5053. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤමලතිං තද,
දුක්ඛතිං නාභිජානාමී බුද්ධසඤ්ඤා ඉදං³ ඵලං.
5054. කිලෙසා කුමාරිතා මයහං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
න ගොව ඛණ්ඩං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
5055. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙවධසා සන්තිකෙ,
තිලෙසා විජ්ජා අනුප්පතො කතං බුද්ධසා සාසනං.
5056. පටිසම්භිද චතසොසා ව විමොක්ඛාපි ව අවසීමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සජ්ජිකතා කතං බුද්ධසා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බුද්ධසඤ්ඤානො රෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිත්වාති.
- බුද්ධසඤ්ඤාකපේරසස අපද්‍යතං දුඤ්ඤං.

1. දුප්පතං ලොකනායකං., - මජ්ඣ. 2. ආසතති නාගපොතං ව 373.

3. බුද්ධසඤ්ඤාදං, භට්ටකර්.

5046. “දිඹුල් මල් මෙන් ද, සදෙහි සාවා මෙන් ද, කපුටන්ගේ කිරි මෙන් ද බුදුවරයෝ දුර්ලභයහ.

5047. බුදුරජ තෙමේ ලොව උපන්නේ ය මිනිසක් ඔව ද දුලබය. මේ (බුද්ධාත්සාදය-මිනිසත්ඛව) දෙක ම ඇති කල්හි සඤ්ඤාමය ශ්‍රවණය අතිශයින් දුර්ලභ ය.

5048. බුදුරජ තෙමේ ලොව උපන්නේ ය. පින්වතුනි, අපගේ (දහම්) ඇස ලබමු. එවු, සියල්ලෝ ම සම්බුදුරජුන්ගේ සම්පයට යන්නෙමු”

5049. එ කල්හි සියල්ලෝ කම්බලා (-පැන්කෙණ්ඩි) දරන්නාහු කර සහිත අඳුන්දිවසම් හැන්දහු දළමඩුලු බරින් බර වූවාහු වනයෙන් නික්මුණාහු ය.

5050. වියදබු පමණ දුර බලන්නාහු උක්කමාකීය වූ නිවණ සොයන්නාහු ඇලුම්දෙස් නැත්තාහු නිර්භය කෙරෙහි-භයන් වැනි වූවාහු-

5051. ස්වල්පකාතා ඇත්තාහු ලොල් නො වූවාහු ප්‍රඥා ඇත්තාහු සන්තුන් පැවතුම් ඇත්තාහු පිණිවට්ටියාවෙහි හැසිරෙන්නාහු ඔහු බුද්ධ-ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සම්පයට එළඹියාහු ය.

5052. (එසේ එළඹෙන කල්හි) යොදුන් එකහමාරක් ශේෂව ඇති කල්හි මව ව්‍යාධියෙන් උපන්නේ ය. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ සිහිපත් කොට එහි දී මම කලුරිය කෙළෙමි වෙමි.

5053. මෙයින් සිවුඅහු වන කපෙහි වූ එ කල්හි යම් බුද්ධසංඥාවක් (බුදුන් පිළිබඳ හැඟීමක්) ලැබුයෙමි ද, (ඒ හෙතෙවන්) දුගතිකන් නො දනිමි. බුද්ධසංඥාවෙහි මේ විපාක යි.

5054. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්තේ මෙන් බැලුම් සිදු ආසුරහිතව වෙසෙමි.

5055. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5056. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අෂ්ටවිමොක්ඛයෝ ද ඡන්දිකාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් බුද්ධසංඝඤ්ඤා සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

බුද්ධසංඝඤ්ඤා සංවරාවදානය දෙවැනි යි.

483. භිසද්දයකථෙව්ථාපද්‍යනං

5057. ඔගයහාහං පොකඛරණිං නානාකුඤ්ඤරසෙවිතං,
උද්ධරාමි භිසං තඤ්ඤා සාසහෙතු අහං තද්
5058. හගවා තථෙති සමයෙ පද්මුත්තරසංගයො,
රත්තමුරධරො චූදො ගවස්ති අතිලඤ්ඤසෙ.
5059. ධුතනොතො පංසුකුලානි සඤ්ඤාසංගහං තද්,
උද්ධං නිජ්ඣායමානොහං අඤ්ඤං ලොකනායකං.
5060. තථෙව ධිතකො සනොතො ආයාපිං ලොකනායකං,
මධුං භිසෙති සභිතං ධිරං සපපිං චුළාලිකං.¹
5061. පතිගණකාතු මෙ චූදො අනුකම්පාය වක්ඛමා,
තනො කාරුඤ්ඤො සඤ්ඤා ඔරුභිත්වා මහායසො.
5062. පටිගණති මම භික්ඛං අනුකම්පාය වක්ඛමා,
පටිගණෙත්වා සමචූදො අනා මෙ අනුමොදනං.
5063. 'සුඛි හොති මහාපුඤ්ඤ, ගති කුයහං සමිජ්ඣතු,
ඉමිනා භිසද්දනෙන ලහස්ස වීජලං සුඛං.'
5064. ඉදං වඤ්ඤාන සමචූදො ජලජ්ඣත්තමනාමනො,
භිසංමාදය සමචූදො අමුරෙත'ගමා ජිනො.
5065. තනො භිසං ගහෙත්වාන ආගමිං මම අසමං,
භිසං රුකෙති ලගෙත්වාන මම දනං අනුසාරිං.
5066. මහාවානො චුට්ඨතිත්වා සඤ්ඤාලෙසි වනං තද්,
ආකාසො අභිනාදිත්ව අසනියා ඵලනතීයා.
5067. තනො මෙ අසනීපානො මඤ්ඤෙති පති තද්,
යොහං නිසින්නකො සනොතො තඤ්ඤා කාලකතො අසුං.
5068. පුඤ්ඤකමෙමන සංගුහොතා කුසිතං උපපජ්ජහ
කලෙධරං මෙ පතිතං දෙවලොකෙ රමිං අහං.
5069. ඡළාසිතිසහස්සානි නාරියො සමලඤ්ඤානා,
සායපානං උපවස්නති භිසද්දනස්සිදං ඵලං.
5070. මනුසසයොතිමාගන්තො සුඛිනො හොමහං සද්,
හොගෙ මෙ උනාතා නත්ති භිසද්දනස්සිදං ඵලං.
5071. අනුකම්පිතකො තෙන දෙවදෙවෙන තාදිනා,
සබ්බාසවපරිකම්මො නත්තිදත්ති පුනඛොවො.

1. චූළාලිකෙති සභිති ධිරං සපපිං චුළාලිකං, මජ්ඣං ෪෭෪

483. නිසදායකසථවිරාවදානය

5057. මම එකල්හි නොයෙක් හයත්ත වසින් සෙව්නා ලද පොතුණකට බැස සාදක හේතුකොට ගෙන එහි නෙළුම්ල උදුරමි.

5058-5059. එ සමයෙහි (කකටින්) රැදවූ වත් දරන්නා වූ භාගාවත් වූ පළමුතර නම් වූ බුදුරජ තෙමේ පසුල්සිවුරු කලාපා කරමින් අහස් මහෙහි වසීය එ කල්හි මම (එම) ශබ්දය ඇසිමි. උඹ බලන්නා වූ මම ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

5060-5061 මම එහි ම සිටියෙමි බුදුරජුන්ගෙන් මෙසේ ඉල්ලිමි: “මාගේ තෙළුම්ල සත්ත වූ මි ද කිරි ද හිතෙල් ද තෙළුම්ල ද පසාස් ඇත්තා වූ බුදුරජ තෙමේ පිළිගනිවා. ඉක්බිති මගත් යශස් ඇති කාරුණික වූ ශාය්නා තෙමේ අහසින් බැස -

5062. පසාස් ඇති සජ්ඣ තෙම මාගේ හික්කාව අනුකලාවෙත් පිළිගත්තේ ය බුදුරජ තෙමේ එය පිළිගෙන අනුමෝදනාවක් කෙළේ ය:

5063. “මහපින්ඇතියාණනි, සුවපත් වන්න. ඔබගේ ගතිය සමාධි වෙවා, මේ තෙළුම්ලදන හේතුකොට ගෙන මහත් සැප ලබාවා.”

5064 පස්මරුන් දිනු පළමුතර නම් සම්බුදුරජ තෙමේ මෙය වදාරා හික්කාව ගෙන අහසින් වැසියේ ය.

5065. ඉක්බිති (මම) තෙළුම්ල ගෙන මාගේ අසපුවට පැමිණියෙමි. තෙළුම්ල ගසෙකිනි එල්වා මාගේ දානය සිහිපත් කෙළෙමි.

5066. එ කල්හි මහාපාතයෙක් නැති වනය කලාපා කෙළේ ය. ගෙන පුපුරණ කල්හි අහස ශබ්ද පැවැත්මි ය.

5067. එකල්හි සෙණපහරෙක් මාගේ නිසමතුයෙහි පතිත විය. එහි මම හුන්තෙමි ම කළුරිය කෙළෙමි.

5068. මම පින්කම හා යෙදුනෙමි කුසිදෙව්ලොවෙහි ඉපදුනෙමි. මාගේ සිරුර පතිත විය. මම දෙව්ලොවෙහි සිත් අලවා විසිමි.

5069. මෑනවින් සැරසුණු සයාහුදහසක් සත්වු සවය ද උදුසන ද මට උවටාත් කෙරෙත්.

5070. මම මිනිසත් බවට පැමිණ හැමකල්හි සුව ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ භොගයෙහි අඩුවෙත් නැත. තෙළුම්ලදනෙහි මේ විපාක යි.

5071. කාදිගුණ ඇති ඒ දෙව්නිදෙවයත්වහන්සේ විසින් කරණ ලද අනුකලාපා ඇත්තෙමි සියලු ඝෘය කල ආපුව ඇත්තෙක් වීම. දත් නැවත ඉපදීමෙක් නැත.

5072. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං භික්ඛමදදිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි භිසදානසිදං එලං.
5073. කිලෙසා කුමපිතා මය්හං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො ව ඛකුතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5074. සමාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිනෙ,
තීසෙයා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5075. පටිසම්භිදා වහස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සචරිතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා භිසදායගො පෙරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්තාහි.

භිසදායගසේවරස්ස අපදානං තතීයං.

484. සද්දණ්ණචරිතසේවරාපදානං

5076. දකඛ්ඤෙ භිමවනතස්ස සුක්කතො අස්සමො මම,
උත්තමත්ථං ගවේසනො වසාමි විපිනෙ තදා.
5077. ලාභාලාභෙන සනතුට්ඨා මුලෙන ව එලෙන ව,
අනෙතනොතා අචරිතං වසාමි එකකො අහං.
5078. සුමමෙධො නාම සමුද්ධො ලොකෙ උප්පජ්ජි තාවදෙ,
වතුසච්චං පකාසෙති උච්චරනො මහාජනං.
5079. තාහං සුඤ්ඤාමි සමුද්ධං නපි මෙ කොචි හාසති,
අට්ඨවස්සෙ අතික්කනෙන අස්සොසිං ලොකනායකං.
5080. අභනිදුරං නිතරිත්වා සමච්ඡිත්තො අස්සමං,
බාරිභාරං ගහෙත්වා නිකම්මං විපිනා අහං.
5081. එකරතතීං වසනොතං ගාමෙසු නිගමෙසු ව,
අනුප්පබ්බත වශ්චවතීං තදාහං උපසම්මිමි.
5082. හගවා තමහි සමසෙ සුමමෙධො ලොකනායකො,
උච්චරනො ඛසු සත්තන දෙසෙති අමතං පදං.
5083. ජතකායමතික්කමම වජ්ඣිත්වා ජිනසාගරං,
එකංසං අජිතං කත්වා සත්ථං ලොකනායකං.
5084. “තුචං සත්ථා ව කෙතු ව බජ්ජා යුජ්ජා ව පාණිතං,
පරායඤ්ඤා පභිට්ඨා ව දීපො ව දිප්පත්තමො.

(එකවිසතීමො ගාණවාරො.)

5072. එකල්හි මෙයින් සියක්දහස්වන කපෙහි යම් භික්ෂාවක් දුකිම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. තෙව්බලදහෙති මේ විපාක යි.

5073. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්තේකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5074. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5075. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අළුට වීමොක්කයෝ ද අබවිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආශ්‍රමෙන් සියදායක ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවක් වදාළ හේනි.

සියදායක ස්ථිරාවදානය තෙවැනි යි.

484. සද්දාණ්ඩු විකල්පවිරාවදානය

5076. සිමවිතව දකුණෙහි මැහවින් කරණ ලද මගේ අසපුවෙක් විය. එකල්හි මම උත්තමානීය සොයතෙමි වතයෙහි වෙතෙමි.

5077. ලාභ අලාභ දෙකින් ද මූලයෙන් ද ඵලයෙන් ද තුටු වූයෙමි මම ආවායසීයකු සොයමින් හුදකලාව ම වෙතෙමි.

5078. එකල්හි සුමේධ නම් සම්බුදුරජ තෙම ලොව පහළ විය. මහජනයා සතරින් ගොඩ ලමින් චතුස්සත්තය ප්‍රකාශ කෙරෙයි.

5079. (මෙතෙක් කල්) මම සම්බුදුරජුන් ගැණ නො අසමි. කිසිවෙක් මට (එය) නො කියයි. අවටසක් ඉක්ම ගිය කල්හි බුදුරජුන් ගැණ ඇසිමි.

5080. මම ගිනි දර බැහැර කොට අසපුව හැමද පිරිකරකද ගෙණ වතයෙන් නික්ම ගියෙමි.

5081. එකල්හි මම ගමෙහි නියමගමෙහි එක්රැයක් වෙසෙමින් පිළිවෙළින් වස්ත්‍රවැඩි ගත වෙත එළඹියෙමි.

5082. එසමයෙහි භාග්‍යවත් වූ සුමේධ නම් බුදුරජ තෙම බොහෝ සත්ත්වයන් (සතරින්) ගොඩලමින් අමානපදය (නිවන) දෙසයි.

5083. ජනසමූහයා ඉක්මවා ගොස් ගුණසසුරක් වූ ජනෙත්‍රයන් වැද අපුන් දිවිසම එකස් කොට ගෙන බුදුරජුන්ට සතුටු කෙළෙමි.

5084. “දව්පදෙතනම වූ මුඛ වහන්සේ සත්ත්වයනට ශාස්තෘ ද කෙතුව ද ධර්මය ද ශාග්‍යාත්මකය ද පරායණය ද ප්‍රතික්ෂාච ද ප්‍රදීපය ද වෙති.

(එක්විසිවැනි බණවර යි.)

5085. භෙසුසඤ්ඤා දසානෙක චීරො තාමරසි ජනතං කුචං,
නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5086. සකකා තථෙ කුසග්ගන පමෙභුං සාගරාතනමො,
නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5087. කුලාමණ්ඩලෙ රූපෙනා මහිං සකකා ධරෙනමො,
නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5088. ආකාශො මහිං සකකා රජ්ජයා අභිගුලෙන වා,
නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5089. මහාතමුලො උදකං ආකාශො ව චක්කරා,
පරිමෙය්‍යානි එතානි අපමෙය්‍යොති චක්කරා.”
5090. ජනි ගාථාති සබ්බඤ්ඤා කිංකරිනා මහායසං,
අඤ්ඤාසා පහතෙනානි කුණ්ඨි අපමෙය්‍යොති චක්කරා.
5091. සං වදනාති සුමමෙය්‍යාති හරිපඤ්ඤා සුමමෙය්‍යං,
නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5092. “ගො මො ඤ්ඤාසා පකිත්තොති පහතෙනා සෙත වෙතසා,
නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5093. සතතසතතාතිකපානි දෙවලොකෙ රජ්ජයාති,
සතතසතතාතිකපානි දෙවලොකෙ රජ්ජයාති,
5094. අනෙකසතතාතිකපානි චක්කරෙනා හරිසසාති,
පමෙය්‍යොති විජුලං ගණනානො අපමෙය්‍යොති.
5095. දෙවලොකො මහායසා වා පුඤ්ඤකමමසමාතිනො,
අනුතමනසකපෙය්‍යා නිඤ්ඤාසා තාරකා ලොකෙ නවුතතරිතමො මුනෙ
5096. කිංසකපහසසාතික පහතෙනාතිකපානිකපෙය්‍යා,
ගොතමො තාම නාමෙන සපා ලොකෙ හරිසසාති.
5097. අතරා අභිනිකමම පබ්බජ්ජයාතිකපෙය්‍යා,
ජාතියා සතතවසෙය්‍යාතිකපෙය්‍යා ජුඤ්ඤාති.”

5085. චතුරාශීභත්‍ය දර්ශනයෙහි නිපුණ බව ඇති වීර වූ මුඛ ජනසමූහයා සහරින් තැරැවූ ය. මුහින් වහන්ස, ලෙව්හි මුඛවහන්සේට වඩා උසස් අනෙක් තරවන්හෙක් නැත.

5086. ඒකානතයෙන් මහසසුර කුස තණ අතින් පමණ කරන්නව කැසිවන්නේ ය. එහෙත් මුඛවහන්සේගේ සප්ඥතාඥනය ප්‍රමාණ කරන්නට නො හැක්කේ ම ය.

5087. පසැස් ඇත්තානන් වහන්ස, තරුදියෙහි තබා පොළොව දරීමට (කිරිබැලීමට) කැසිවන්නේ ය. එහෙත් මුඛ වහන්සේගේ ප්‍රඥවේගී ප්‍රමාණයක් නැත්තේ ම ය.

5088. අහස රැහැණින් හෝ අඟුලින් මැනීමට කැසිවන්නේ ය. සප්ඥයන්වහන්ස, මුඛවහන්සේගේ සීලය පමණ කරන්නට නො හැක්කේ ම ය.

5089. මහසමුද්‍රයෙහි දිග ද අහස ද පොළොව ද යන මොහු පමණ කල හැක්කාහු වෙති. පසැස් ඇත්තානන් වහන්ස, මුඛ පමණ නොකට හැක්කේ වෙයි.”

5090. එකල්හි මම මහත් ගෞරව ඇති සප්ඥයන් වහන්සේට මෙසේ ගාථා සයයින් සතුටු කොට ඇදිලී බැඳගෙන නිශ්ශබ්දව සිටියෙහි.

5091. මහා ප්‍රඥ ඇති මහා නුවණ ඇති යමෙකුට සුමෙධ ය හි ලෝවැස්සෝ කියත් ද, (ඒ සුමෙධ බුදුරජා) තිත්සාරභික්ෂයා මැද හිඳ මේ ගාථාවන් වදාල සේක:

5092. “යමෙක් ප්‍රසන්න වූයේ සියසිතින් මාගේ නුවණ පැසැසි ද, හේ කවරෙක්දැයි මම කියන්නෙමි. කියන්නා වූ මාගේ (වචනය) අසවු.

5093. හේ සත්සැත්කැකපක් දෙව්පොළව සිත් අලවා වහන්නේ ය. දහස් වරක් දෙව්පසු ව දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නේ ය.

5094. හේසියක් වර සක්විති රජ වන්නේය. (ලබන) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකි ය.

5095. මෙම කුශලකම්යෙන් සුකතවූයේ දෙව් වූයේ හෝ මිනිස් වූයේ අනුත වූ විභ්‍යාසභිකල්පානා ඇත්තේ නිසුණුපාත ඇත්තේ වන්නේ ය.

5096. (මෙයින්) තිස්දහස්වන භෞත භක්ෂාභි කුලයෙහි උපදින්නාවූ තමන් භෞතම තම වූ ශායානා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.”

5097. (මෙ තෙම) ගිහිගෙන් නික්ම බන්ධන තැත්තේ පැවිදිවන්නේ ය. උපාතතියෙන් සන්තුච්ඡිද්‍ර කල්හි රහත්බව ලබන්නේ ය.

5098. යතො සරාමි අනතානං යතො පතෙතාසමි සාසනං,
ඵසානතරෙ න ජානාමි චෙතනං අමතොරමං.
5099. සංසරිත්වා හවෙ සබ්බෙ සම්පන්නානුභවිං අහං,
භොගෙ මෙ උෞතතා නන්ති ඵලං ඤාණස්ස ථොමිනෙ.
5100. තිව්ග්ගි තිබ්බුතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණං නන්තිදුති පුතබ්බවො.
5101. තිංසකපාසනස්සමගි යං ඤාණමහිපොමසිං.
දුග්ගතිං නාභිජානාමි ඵලං ඤාණස්ස ථොමිනෙ.
5102. කිලෙසං කුට්ටිතං මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො ව ඛනිතං ජෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5103. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5104. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡරුතිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං අංගස්වා ඤාණස්මිමිග්ගො ථොරො ඉමො ගාථාසො අහංසිපාති.

ඤාණස්මිමිග්ගෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං වතුස්මි.

485. චන්දනමාලියත්ථොරාපද්‍යනං

5105. පඤ්චකාමගුණෙ හිත්වා පිඨරූපෙ මනෙරමෙ,
අභිතිකොපිගො හිත්වා පබ්බජිං අනගාරියං.
5106. පබ්බජිත්වාන කාගෙත පාපකම්මං විවජ්ජිං,
වට්ඨිවට්ඨිතං හිත්වා නදීකුලෙ වතාමිහං.
5107. ඵකං මං විහරන්තං බුද්ධිසෙට්ඨො උපාගමි,
නානං ජානාමි බුද්ධොති අකාසිං පටිසන්ධරා.¹
5108. කරිත්වා පටිසන්ධාරං නාමගොත්තමප්‍රච්ඡිකං,
දෙවතානු'ගි ගනිබ්බො අංගු සකෙකා පුරිඤ්ඤො.
5109. කො වා තිං කස්ස වා පුතෙතා මහාබ්‍රහ්මා ඉබ්බාගතො,
විරොචෙසි දිසා සබ්බො උදගං සුරියො යථා.
5110. සහස්සාරුනි වකකාති පාදෙ දිස්සන්ති මාරිස,
කො වා තිං කස්ස වා පුතෙතා කපං ජානෙමු තං මගං.
නාමගොත්තං පච්චෙදෙහි සංසයං අපතෙහි මෙ.

1. පටිසන්ධාර, මජ්ඣ.

5098. යම් තැනක පටන් කමත් ගැන සිතමි ද යම් තැනක පටන් සසුනට පැමිණීමේ (පැවිදිවූයේ) වෙමි ද මේ අතරතුර මනෝඥ නො වූ සිතක් නො දනිමි.

5099. මම සියලු භවයෙහි කැසිර සමපත් අනුභව කෙළෙමි. මාගේ නොගයෙහි අවුමවෙක් නැත. සථිඥතාඥනය පැයසීමෙහි මේ විපාක සි.

5100. මාගේ ත්‍රිවිධාත්තිනු නිව් ගිහක. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. සියලු ආසුටයෝ පරික්ෂණයක. දුන් පුනර්භවයෙන් නැත.

5101. (මෙසින්) තිස්දහස්වන කපෙහි යම් බුදු නුවණක් පැයසුයෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සථිඥතාඥනයට පැයසීමෙහි මේ විපාක සි.

5102. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රපේකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුට රහිතව වෙසෙමි.

5103. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිවිදුවෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5104. සිවුපිළිසැතියාවෝ ද අභව විමෝක්ෂයෝ ද ගබ්බිඥවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආසුමෙන් ඤාණසම්පන්න සංවිරහන් වහන්සේ මේ භාරාවන් වදල හේකි.

ඤාණසම්පන්න සංවිරාදිදනය සිවුවැනි සි.

485. වන්දනමාලියසංවිරාවදනය

5105. ප්‍රියසාරුප වූ මතරම් වූ පස්කම් ගුණ හැර අසුකෙලක් ධනය ද හැර පැවිදිදට පැමිණීමෙහි.

5106. මම පැවිදිව කසින් පච්ඡාමි දුරු කෙළෙමි. වාග්දුශවර්තය හැර ගංඉටුරෙහි වෙසෙමි.

5107. හුදකලා ව වසන්නා වූ මා වෙත බුද්ධිශ්‍රේණියක් වහන්සේ එළඹි හේක. බුදුරජය සි මම නො දනිමි. පිළිසදර කථා කෙළෙමි.

5108. මම පිළිසදර කථා කොට කම්ගොත් පිවාළෙමි: භවත් දෙව් වෙයි? කොහොත් පුරිඤ්ඤ කම් වූ ශක්‍ර වෙයි?

5109. භවත් කවර කෝ වෙයි? කාගේ පුත්‍ර කෝ වෙයි? මහාබ්‍රහ්මයා මෙහි පැමිණීමේ දෝ? උදාවන හිරු මෙන් සියලු දිගුත් බිබුළුවයි.

5110. තිදුකාණෙහි (බ්‍රහ්මයෝ) පාදයෙහි දහසක් දැව් ඇති චක්‍රයෝ පැණෙත්. භවත් කවර කෝ වෙයි? කවරෙකුගේ පුත්‍ර කෝ වෙයි? එය අපි කෙසේ දැනගනිමු ද? කම් ගොත් පවසනු මැනව. මාගේ සැක දුරු කරණු මැනව.

5111. “නමහි දෙවො න ගකිබ්බො නාපි සකෙකා පුරිඤ්ඤො.
බ්‍රහ්මභාවො ච මෙ තස්ස ඵතෙතං උත්තමො අහං.
5112. අතීතො විතතං තෙතං දුලහිං කාමබ්බකිතං.
සබ්බො කිලෙසෙ ක්‍රියාපෙත්වා පතෙතා සබ්බොගිවුත්තමං”.
5113. තස්ස වංචං සුණ්ණිකාතං ඉදං වචනමබ්‍රවිෂො
යදි බුද්ධොසි සබ්බඤ්ඤා නිසීද තං මහාමුනි,
තමහං පුජ්‍යස්සාමි දුක්ඛස්සන්තකරෙ තුවං.
5114. පඤ්චරිකාජිනවම්මං අදුහිං සජුතො අහං,
නිසීදි තස්ස හගවා සිතොව ගිරිගබ්බරෙ.
5115. බිජ්ජං පබ්බතමාරුක්ඛා අමබස්ස ඵලමක්ඛතිං,
සාරකලාසාණිකං පුප්ඵං වඤ්ඤං ව මහාරතං.
5116. බිජ්ජං පහග්ගා තං සබ්බං උපෙත්වා ලොකතායකො,
ඵලං බුද්ධස්ස දන්තාන සාරපුප්ඵමපුජ්‍යං.
5117. වඤ්ඤං අනුලම්පිතා අවඤ්ඤං සජුතො අහං,
පසන්තවිතො සුමනො විපුලාය ව පිතීයා.
5118. අජිතමහි නිසීදිතා සුමෙධො ලොකතායකො,
මම ඤම්මං පකිත්තෙහි හංසගන්තො¹ මමං තදා;
5119. “ඉමිනා ඵලදාතෙන ගකිමාලෙහි වුභගං,
පඤ්චවිසෙ කප්පසතෙ දෙවලොතෙ රමිස්සති.
අනුතමතසංකප්පො වසවතති හවිස්සති.
5120. ඡබ්බිසතිකප්පසතෙ මනුස්සතතං ගමිස්සති.
හවිස්සති විකකවතති වාතුරතො මනිඤ්ඤො,
5121. ඓසාරං නාම තගරං විස්සකමමත මාපිතං.
ගහස්සති සබ්බසොවණ්ණං තානාරතතභුසිතං,
5122. ඵලතනෙව උපායෙන සංසරිස්සති සො හවෙ.
සබ්බස්ස පුජ්‍යො හුත්වා දෙවතෙන අථ මානුසෙ.
පච්ඡිකම² හවෙ සමපතෙන බ්‍රහ්මබ්බකු හවිස්සති.
5123. අගාරං අතීතිකමම අතගාරි හවිස්සති,
අතීඤ්ඤපාරගු හුත්වා නිබ්බායස්සතනාසවො.”
5124. ඉදං වන්තාන සමුද්ධො සුමෙධො ලොකතායකො,
මම නිජ්ඣායමානස්ස පක්ඛාමි අතිලඤ්ඤෙ

1. හංසගන්තො, මජ්ඣං.

2. පච්ඡිකම හවෙ, සීඛු.

3. නිබ්බායස්සතිනාසවො, මජ්ඣං.

5111. “මම දෙවි නො වෙමි. ගකුපී ද නො වෙමි. පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍ර ද නො වෙමි. මට බ්‍රහ්මයෙක් ද නැත. ඔවුනතුරෙන් මම උතුම් වෙමි.

5112. ඔවුන්ගේ විෂයය ඉක්ම වූයෙම් වෙමි. කාමබ්‍රහ්මන ප්‍රදායක කෙළෙමි. සියලු කෙළෙසුන් දවා උතුම් වූ සමාන්තබ්‍රහ්මයට පැමිණියෙම් වෙමි.” (සි බුදුහු වදාලග.)

5113. මම උත්තරන්තේෂ්ඨ වචනය අතා මෙම වචනය කිමි: ඉදින් හවත් හඵඤ්ඤ බුද්ධියෙහි නම්, මහාමුනි, මෑබිහිදිහු මෑනව. මම මුඛ පුදත්තෙමි. හවත් දුක් කෙළවර කරන්නේ වෙහි ය.

5114. මම අද්‍රුත්ථිවිසම අතුරු ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේට දුනිමි. භාෂාවතුන් වහන්සේ ගිරිඳුකායෙකැ සිංහයකු මෙන් එහි වෑඩුහුන් සේක.

5115. වතා පථිතයට නැග අඹකැණක් ගනිමි. සල්කලණමල් ද මාහැඟි සදුන් ද -

5116. ඒ සියල්ල වතා ගෙණ ලෝකනායකයන් වහන්සේ වෙත එළඹ බුදුරජුන් හට අඹ එල දී සල්මල් පිදිමි.

5117. මම පහන් සිත් ඇත්තෙම් සොමිනස් වූයෙම් මහත් වූ ප්‍රීතියෙන් සදුන් අලෙවි කොට බුදුරජානන් වහන්සේ වෑන්දෙමි.

5118. එකල්හි සුමෙධ බුදුරජ තෙමේ අද්‍රුත්ථිවිසමෙහි වෑඩ කිඳු මා තුටු කරමින් මාගේ කමය පැවසී ය.

5119. “ගඳු මල් දෙවිගය සහිත මෙම අභිපල දීම් හේතු කොට ගෙණ එක්සියවිසිපස් කපක් දෙවි ලොවෙහි සිත් අලවා වසන්නේ ය. සම්පුණ්ණ වූ විභතගඛකලානා ඇති වශවර්තී දෙවියෙක් ද වන්නේ ය.

5120. එක්සියවිසිකපක් භිතිසත්ඛවට යන්නේ ය. සිවුසයුරු හා සිවුමහදිවසින් කෙළවර කොට ඇති පෘථිවියට අභිපති වූ මහත් සෘණී ඇති සක්විඨිරජෙක් වන්නේ ය.

5121. විඛටකමියා විසින් මවන ලද වෙහාර නම් නගරයෙක් ද වන්නේය. තන් රුවහින් සරසන ලද එය සථිසාවණීමය වන්නේය.

5122. තෙතෙම මේ ක්‍රමයෙන් ම හවයෙහි සැරිසරන්නේ ය. දිවඅත්ඛැවහි ද යලි භිතිසත්ඛැවහි ද සියලු තන්හි පූජිත ව පශ්චිමභවය පැමිණි කල්හි බ්‍රාහ්මණයෙක් වන්නේ ය.

5123. ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නේ ය. අභිඤ්චන්හි පරතෙරට ගියේ ආසුට රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.”

5124. ලෝකනායක වූ සුමෙධ බුදුරජ තෙම මෙය වදාර මා බලා සිටිය දී ම අහස්මහෙහි වැඟියේ ය.

5125. තෙන කමෙත පුතතෙන වෙතනාපඤ්චිති ව,
ජනිතා මාත්‍රසං දෙනං නාවතීංසමගච්ඡතං.
5126. තුසිතානො¹ චචිතාන නිබ්බතතිං මාතුකුච්ඡිතං,
භොගෙ මෙ උභතතා නජී යවති ගමෙහ වතාමහං.
5127. මාතුකුච්ඡිතෙන මග්ගං² අනතං³ පානඤ්ච භොජනං,
මාතුයා මම ඡන්දෙන නිබ්බතතති යදිච්ඡතං.
5128. ජාතියා පඤ්චවග්ගොන පබ්බජිං අනගාරියං,
ඔරොපිතමිති කෙසමිති අරහතනම්පාපුඤ්ඤං.
5129. පුබ්බකමමං ගවෙසනොතා ඕරන තාදුතං අහං,
තීංසකපාසකස්සමිති මම කමමං අනුස්සරිං.
5130. තමො තෙ පුරිසාඡඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුතනම,
තව සාසනමාගමව පතොතමිති අවිලං පදං.
5131. තීංසකපාසකස්සමිති යං බුද්ධිමතීපුජසිං,
දුක්ඛතීං නාභිජාතාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
5132. කීලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො ච බක්ඛිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
5133. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සතතිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5134. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අවසීමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආගස්වා මඤ්ඤාමාදිස්සො ථෙරො ඉමා ගාථාස්සො අභාසිතාති.
මඤ්ඤාමාදිස්සොරස්ස අපදානං පඤ්චමං.

486. ධාතුපුජකත්ථෙරාපදානං

5135. නිබ්බුතෙ ලොකනාථමිති සිද්ධිසෙට්ඨ ලොකනාගමො,
මම ඤාති සමානෙතො ධාතුපුජං අකාමහං.
5136. චතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ධාතුමතීපුජසිං,
දුක්ඛතීං නාභිජාතාමි ධාතුපුජාසිද්ධං ඵලං.
5137. කීලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො ච බක්ඛිතං ඡේතා විහරාමි අනාසවො.
5138. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සතතිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5125. මැනවින් කළ ඒ කමිණේතුයෙන් ද චිත්තප්‍රණිඛිණේතුයෙන් ද මම මිනිස්සිරුර හැර තවතියා දෙව්ලොවට (උත්පත්තිවශයෙන්) ගියෙමි.

5126. තුෂිතදිව්‍යලෝකයෙන් ව්‍යුතව මවුකුසෙහි උපනිමි. මම යම් මවුහැබක වෙසෙමි ද, එකල්හි මාගේ හෝගයෙහි ද අඩුවෙමින් නැත.

5127. මා මවුකුසෙහි පිළිගදගත් කල්හි මාගේ අදහසට අනුව මවුට කෑමැති තාක් ආහාර පාන හෝජන ද පහළ වේ.

5128. උත්පත්තියෙන් පස්කැවිරිදි කල්හි සත්‍යතෙහි පැවිදි වීම. (පැවිද්ද සදහා) හිසකේ බෑ කල්හි රහත්බවට පැමිණියෙමි.

5129. පුමිකමය පිරික්සන්නෙම මම (එය) ලබුණේ නො දිවිමි. කීස්දහස්කපෙහි මාගේ කමා සිහි කෙළෙමි.

5130. පුරුෂ ශ්‍රේණියෙන් වහන්ස, බුබ වහන්සේට තමස්සාර වේවා. පුරුෂෝත්තමයන් වහන්ස බුබ වහන්සේට තමස්සාර වේවා. බුබ වහන්සේගේ සත්‍යත් පැමිණ අවලපදා වූ නිවන ලැබුණෙමි.

5131. කීස්දහස්කපෙහි යම් බුදු කෙනෙකුත් සකසා පිදුණෙමි ද (ඒ හේතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුරාවෙහි මේ විපාක සි.

5132. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5133. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාත්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

5134. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද භවතීඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආශ්‍රමෙන් වැනනමාලිය සාවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

වැනනමාලියසාවිරාචදානය පස්වැනසි.

486. බාහුපුජකසථවිරාවදානය

5135. ලොකනායක වූ සිද්ධාසී බුදුරජුන් පිරිනිවි කල්හි මම මාගේ ඤාතින් රැස්කොට බාහුපුජාවක් කෙළෙමි.

5136. මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් බාහුපුජාවක් කෙළෙමි ද (ඒ හේතු වෙත්) දුගතියක් නො දනිමි. බාහුපුජාවෙහි මේ විපාක සි.

5137. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5138. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාත්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

5139. පටිසම්භුදා වතස්සො ව චිමොකඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡ්‍රිකිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්සා ඛානුපුජස්සො ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්ථාති.

ඛානුපුජස්සොරස්ස අපද්‍යානං ඡව්ඨං.

487. පුලිනුපාදකත්ථෙරාපද්‍යානං

5140. පබ්බතෙ සීමවනතලිග්ගෙදවලො නාම තාපස්සො,
තත්ථ මෙ වච්ඡාමො ආසි අමනුස්සොති මාපිනො.

5141. ජවාගාරෙන¹ ගරිතො කමණ්ඩුබරෙ තදා,
උත්තමත්ථං ගවෙසනො පවතා අභිනිකම්මං.²

5142. මුල්ලාසිතිසහස්සාති සිස්සා මස්සං උපට්ඨානු,
සකකම්මාභිපසුතා වසන්ති පවතෙ³ තදා.

5143. අස්සමා අභිනිකම්මෙ අකං පුලිතවෙතිසං,
නානාපුප්ථං සමානෙති තං වෙතිසම්පුජසිං.

5144. තපා විතතං පසාදෙති අස්සමං පටිසාමකං,
සබ්බෙ සිස්සා සමාගන්ති එතමනම්පුච්ඡ මං.⁴

5145. “පුලිනෙත කතෙ ථූපෙ⁵ සං තිං දෙවං⁶ නම්ස්සමි,
මගමපි ඤාතුමිච්ඡාම පුට්ඨො ආචිකම් නො ඤාමං.”

5146. නිද්දිට්ඨා නො⁷ මනතපදෙ වකුමනො මහායස,
තෙ ඛො අහං තමස්සාමි බුද්ධසෙවෙඨි මහායසෙ.

5147. “කිද්දිතා තෙ මහාචාරා සබ්බඤ්ඤා ලොකාකායකා,
කථං වණණං කථං සීලං කිද්දිතා තෙ මහායසා?”

5148. ඛතතිං සලකකණං බුද්ධා වතතාරිසද්ධිජාපි ව,
තෙතතා ගොපමුමා තෙසං ජ්ඤජ්ජකාචුලසන්තිහා.

5149. ගච්ඡමානා ව තෙ බුද්ධා සුගමතනංව⁸ පෙක්ඛරො,
ත තෙසං ජාණ්ණ තදති සජ්ඣිතඥො න සුගතී.

5150. ගච්ඡමානා ව සුගතා උඤ්චරනාව ගච්ඡරො,
පඨමං දක්ඛිණං පාදං බුද්ධානං එස ධම්මතා.

5151. අභ්‍යන්තරා ව තෙ බුද්ධා මිගරජාව කෙසරී,
තෙවුකකංගෙනති අත්තානං නො ව වග්ගෙනති පාණිනං.

1. ජවාගාරස්ස, සා. 2. විපිතා නිකම්මං තදා, මජ්. 3. විපිතො, මජ්. 4. එතමත්ථං පුච්ඡංසු මං, මජ්. 5. කතො ථූපො, මජ්. 6. දෙව, මජ්. 7. නිද්දිට්ඨානු, මජ්. 8. ද්විතීයො වො, සා. 8. සුගමිකානු, මජ්.

5139. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අපට විමෝක්‍ෂයෝ ද මඩවිඳුවෝ ද යන්නාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සපුත කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආපුමත් ඩාවුපුප්පක සචරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ හේකි.

ඩාවුපුප්පකසචරියවදනය සවැනිසි.

487. පුලිනුපපාදක සචරියවදනය

5140. හිමවත් පව්වෙහි දේවල නම් තවුසෙක් විය. එහි මාගේ සක්මන අමනුෂ්‍යයන් විසින් මවන ලද.

5141. එකල්හි දළමඩලින් බර වූ කමඩලා (=පාත්තෙණ්ඩ) දරන්නා වූ මම උත්තමාඤ්ඤා සොයමින් වනයෙන් නික්මුනෙමි.

5142. එකල්හි මට අසුභාරදහසක් ශිෂ්‍යයෝ උවවැත් කලානු ය. (ඕහු) සිය කම්බි යෙදුනානු වෙනෙහි වෙසෙත්.

5143. අසපුපවත් නික්ම වැලිසැයක් කෙළෙමි. නොයෙක් මල් රැස් කොට එම සැය පිදිමි.

5144. මම එහි සිත පහදවා අසපුපට පිටිනෙමි. සියලු ශිෂ්‍යයෝ රැස්ව මාගෙන් මේ කරුණ විචාලානු ය:

5145. “භවත් වැල්ලෙන් කළ සැයෙහි යම් දෙවියකුට තමකාර කෙරෙහිද එ දෙවියා අපිද දන ගණු කැමැත්තෙමු. අප විසින් විචාරණ ලද භවත් අපට කියනු මැනව”.

5146. අපගේ මනුෂ්‍යපදයෙහි දක්වන ලද මහත් යශස් ඇති බුදුවරා වෙහි. මම ඒ මහත් යශස් ඇති බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් නමිදිමි.

5147. “ඒ මහාචර වූ සජ්ඣ වූ ලෝකතායකවරයෝ කෙබඳු වෙත් ද, කෙසේ වූ සටහන් ඇත්තෝ වෙත් ද, කෙසේ වූ ස්වභාව ඇත්තෝ වෙත් ද, ඒ මහත් යශස් ඇත්තෝ කෙබඳු වෙත් ද?”

5148. බුදුවරයෝ ලදහිස් (මහපුරිස්) ලකුණු ඇත්තෝ ය. සාමිසක් දත් ඇත්තෝ ය. උත්තමත්සේගේ ගොපකමාකාර හෙතෙසෝ හුනිද පලවත්ය.

5149. ඒ බුදුවරයෝ ගමන් කරන්නානු විශදවූ පමණ ම දුර බලති. උත්තමත්සේගේ දණ නඩ නො නගයි. (අත්පා හි) සනී සබදයක් නො ඇසෙයි.

5150 ගමන් කරන්නා වූ බුදුවරයෝ පලමු කොට දකුණුපය පෙරට තබමින් යෙත්. මේ බුදුවරයන්ගේ ධර්මායි.

5151. ඒ බුදුවරයෝ සේසරසිංහරූපයන් මෙන් නිර්භීතයෝ ය. තමන් උසස් කොට නො දක්වත්. ප්‍රාණින් (=මෙරමා) හෙලා නො දකිත්.

5152. මනාවමානතො මුත්තා සමා සබ්බෙසු පාණිසු,
අනන්තකකංසකා බුද්ධා බුද්ධානං එස ධම්මකා.
5153. උප්පජ්ජනතා ච සම්බුද්ධා අභ්‍යාසං දක්ඛණෙනි තෙ,
ජප්පකාරං පක්ඛෙපනති ඤාපලං වසුධං ඉමං.
5154. පස්සනති නිරයං වෙනෙ නිබ්බාති නිරයො තදා,
පවස්සති මහාමෙඝො බුද්ධානං එස ධම්මකා.
5155. එදිසා තෙ මහාතාගා අතුල්ලා¹ ච මහායසා,
වණ්ණතො අනභිකක්කතා අප්පමෙයා තථාගතා.
5156. අනුමොදි සු මෙ වාසා සබ්බෙ සීසා සගාරවා,
තථා ච පටිපජ්ජිතා යථාසත්ති² යථාබලං.
5157. පඨිපුජෙතති පුලිතා සක්කම්මාභිලාසිනො,
සද්දනතා මමං³ වාසා බුද්ධානන්තමානසා.
5158. තදා වවිසා තුසිතා දෙවපුතො මහායසො,
උප්පජ්ජි මංතුකුච්ඡිමිං⁴ දසසහසා පක්ඛපථං.⁵
5159. අස්සමස්සාපිදුරමහි වඩ්ඤ්මමහි සීතො අහං,
සබ්බෙ සිස්සා සමාගනතො අගච්ඡං මම සනතිකං.⁶
5160. උග්ගො'ච මහි තද්ධි මිගරජා'ච කුජ්ඨි,
සුංසුමාරො'ච⁷ සලති කිං විපාසො හවිස්සති.
5161. "යං පක්ඛිනෙති සම්බුද්ධං සික්කාදුපසනතිනෙ,
සො ද්ධි හගවා සතා මංතුකුච්ඡිවුපාගමි."
5162. තෙසං ධම්මකථා කථා කිත්තසිත්වා මහාබුද්ධා,
උග්ගොජෙත්වා සකෙ සිස්සො පලලඩ්ඤං ආතුජං අහං.
5163. බලඤ්ච වත මෙ ඛිණං ව්‍යාධිතො⁸ පරමෙතතං,⁹
බුද්ධසෙට්ඨං සරිත්වාන තථා කාලකතො¹⁰ අහං.
5164. සබ්බෙ සිස්සා සමාගනතො අහංසු විතසං තදා,
කලෙබරං ච මෙ ගස්ස විතසං අභිරූපසුං.
5165. විතසං පරිවාරෙත්වා සිසෙ කථාන අඤ්ඤා,
සොකසලලපරෙතා තෙ විකජ්ඣිසු¹¹ සමාගතා.

1. අතුල්ලා, මජ්ඣ. 2. යථාසත්ති, සිඞ්ඛ. 3. මම, මජ්ඣ.

4. මංතුකුච්ඡිමි, මජ්ඣ. 5. කප්පථ, මජ්ඣ.

6. මම සනතිකෙ, මජ්ඣ. 7. සුංසුමාරො'ච, මජ්ඣ.

8. ව්‍යාධිතා, මජ්ඣ. 9. පරමෙත තා, මජ්ඣ. 10. කාලකතො, මජ්ඣ.

11. විකජ්ඣිසු, මජ්ඣ.

5152. බුදුවරයෝ මාන අවමාන දෙකින් මිදුනාහු සමසතුන් කෙරෙහි යම සිත් ඇත්තෝ ය. තමන් හුවා නො දක්වන්නෝ ය. මේ බුදුවරයන්ගේ ධර්මයයි.

5153. උපදින්නා වූ ඒ බුදුවරයෝ ආලෝකය දක්වත්. මේ මුළු පොළොව ආකාර සයකින් කම්පා කෙරෙත්.

5154. ඒ බුදුවරයෝ නිරය ද දකිත්. එකල්හි නිරය නිව් යෙයි. මහවැසි වසයි. මේ බුදුවරයන්ගේ ධර්මය යයි.

5155. අකුලාස (=අසම) වූ මනත් සශස් ඇති අතිශ්‍රෙණි වූ ඒ බුදුවරයෝ රූපකාය සම්පත්තියෙන් නොඉක්මවනු හැක්කෝ ය. තථාගතවරයෝ අප්‍රමේය ගුණ ඇත්තෝ ය.

5156. සියලු ශිෂ්‍යයෝ මාගේ වචනය ගෞරව සහිතව සතුටින් පිළිගන්නාහු ය. වචනයට අනුව ශක්ති පමණින් බල පමණින් පිළිපැද්දහු ය.

5157. සාධකය කම්මානම් වූ (ඔහු) මාගේ වචනය අදහන්නාහු බුදු-බවට තැම් ගිය සිත් ඇත්තාහු වැලිසෑය පුදත්.

5158. එකල්හි මනත් සශස් ඇති (බෝසත්) දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ තුමින දිව්‍යලොකයෙන් ව්‍යුතව මවුකුසා උපන්නෝ ය. දසදහසක් ලෝද කම්පිත විය.

5159. මම අසපුරව හුදුරෙහි සක්මනෙහි සිටියෙමි වෙමි. සියලු ශිෂ්‍යයෝ රැස්ව මාගේ සම්පතට පැමිණියාහු ය.

5160. “(පැමිණ) පාච්චිය වාෂ්පයකු මෙන් තාද කෙරෙයි. සිංහයකු මෙන් ශබ්ද පවත්වයි. සුංහුමාර තම ජලවර ව්‍යාඛිමිත්‍යයකු ගේ සැලෙයි. කවර විපාකයක් වන්නේද?” යි (ඇසුන).

5161. “වාළුකාස්තුපය සම්පතෙහි යම් බුදුවරයකු කිසිතම කෙරෙමි ද ඒ භාග්‍යවත් ශාසනා තෙමේ දුන් මවුකුසට එළඹියේ ය.”

5162. මම ඔවුනට ධර්මපා කියා මහාමුනි වූ බුදුරජුන්ට පහසා සිය සිහුන් යවා පලක බැද ගනිමි.

5163. මාගේ (ශරීර) බලය ද එකැතින් ක්ෂණ විය. බලවත් ව්‍යාධියකින් මම පෙළුනෙමි වෙමි. මම බුද්ධිශ්‍රෙණියත්වනන්ගේ සිහිපත් කොට එහි කල්පිත කෙළෙමි.

5164. එකල්හි සියලු ශිෂ්‍යයෝ රැස්ව චිත්තයක් කළාහු ය. මාගේ දෙහය ගෙණ සැසට තෑවූහ.

5165. සිත ඇඳිලි බැඳ සැස පිරිවර රැස්වූ ඔහු යෝහුලින් පෙළුනාහු කැමුහ.

5166. තෙසං ලාලසමාසානං අගමාසිං විතනතිකං¹,
“අහං ආචරිතො නුඛං මා සොච්ඡත්තං හුමෙධසා.
5167. සද්දෙව් වායමෙය්‍යාථ රතනිඤ්චමතඤ්ඤිනා,
මා වො පමනනා අහුවත්තං² ඛණො වො පටිපාදිකො ”
5168. සකෙ සිසොහුසාසිකා දෙවලොකං පුතාගමිං,
අව්ඨාරත ව කප්පාති දෙවලොකෙ රමිං අහං.
5169. සතානං පඤ්චකඛනතුඤ්ච වක්කවතති අහොසහං,
අනෙකසකඛනතුඤ්ච දෙවරජ්ජමකාරමිං.
5170. අවසෙසෙසු කප්පෙසු වොඛිණ්ණං සංහරිං අහං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුලිනපුජාසිදං ඵලං⁴.
5171. යථා කොමුදිකෙ මාසෙ ඛහු පුප්ඵනති පාදපා,
තපොවාහමපි සමයෙ පුප්ඵතොවති මහෙසිනා.
5172. විරිශමෙව ධුරධොරග්ගං යොගකෙඛමාභිවාහනං,
තාගොව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5173. සතසහසෙස ඉතො කප්පෙසු සං බුද්ධමතිසිත්තසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කිත්තනාය ඉදං ඵලං.
5174. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො’ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5175. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙවස්සු සනතිකෙ,
තිසො වජ්ජා අනුප්පන්නා ඛතං බුද්ධස්ස සංගතං.
5176. පටිසම්භිදා වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමි,
ජලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආගස්වා පුලිනපාදකො ථෙරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

පුලිනපාදකථෙරග්ගං අපද්‍යනං සත්තමං.

488. තරණියත්ථෙරාපද්‍යනං

5177. අත්ථදසසි නු ගගවා සයමු ලොකනායකො,
විනාසානදිකා තීරං උපගමි තථාගතො.
5178. උදකා අභිතික්ඛම මච්ඡපො වාරිගොවරො,
බුද්ධං තාපරතුකාමොගං උපෙසිං ලොකනායකං.

1. අගමං විතකං තදං, මජ්ඣං. 2 අහුවත්තං, මජ්ඣං. 3 වොඛිණ්ණං, මජ්ඣං.
4 උපපාදකං ඉදං ඵලං, මජ්ඣං.

5166 - 5167. ඔවුන් විලාප කියමින් හඬද්දී විතකය සම්පයට ගියෙමි. “මම තොපගේ ආවායයි වෙමි. ශෝක තො කරවු. මනානුවණින් සුතුව දිවැ දෙකති අතලස් වූවාහු සාවාසයෙහි උන්නාහ වබවු. තෙපි ප්‍රමාදී වුවෝ තො වවු. තොපට (අභව්‍යමාන්‍යණ විනිර්මුක්ත බුද්ධාත්‍යාද) ෂණය සැපයි ඇත.”

5168. (මෙසේ) සිය සිහුතට අනුශාසනා කොට යළි දෙව්ලෙවට ගියෙමි. මම අවලොක්කපත් දෙව්ලොව සිත් අලවා විසිමි.

5169. මම පත්සියවරක් සක්වති රජ විමි. තේසියක්වර දිව්‍යරූපය කෙළෙමි.

5170. මම සෙසු කල්‍යාණීන් (දෙව්මිනිස් දෙගඩ්ගෙහි) ව්‍යාතිමිශ්‍ර වශයෙන් සැරියැවිමි. දුගඩ්ගත් තො දතිමි. වැලිසැ පිදීමෙහි මේ විපාක යි.

5171. යම්සේ ඉල් මාසයෙහි (සරත් කල්හි) බොහෝ වාසයෝ පිපෙත් ද, එසේ ම මම ද සුදුසු කල්හි මහර්ෂි වූ බුදුරජුන් විසින් පුබුදුවන ලද්දෙමි වෙමි.

5172. යොගසෞම සංක්‍රාන්ත නිවණ දක්වා ම ගෙන යන මාගේ බුරවාහක (හව) යා විගතිය යි. ඇත්රජේතු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුරගිතව වෙසෙමි.

5173. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි බුදුරජුන්ගට යම් පැසසීමක් කෙළෙමි ද, (ඒ හේතුවෙන්) දුගඩ්ගත් තො දතිමි. බුද්ධ ගුණ කිහිපයෙහි මේ විපාකය යි.

5174. මා විසින් කෙල්‍යාණෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජේතු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුර රහිතව වෙසෙමි.

5175. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් යතපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාණාගත. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5176 සිවුපිළිකැබ්බාවෝ ද අභව්‍යමාන්‍යයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාන්‍යාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආසුමෙන් පුලිනුපාදක සංවරයන් වහන්සේගේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

පුලිනුපාදක සංවරවදනය සන්ධානයි.

488. තරණිය සංවරාවදනය

5177. සියල්ල තෙමු ම අවබෝධ කලා වූ ලෝකතායක වූ භාග්‍ය-වත් වූ අභ්‍යන්තර බුදුරජ තෙමේ විනතා නදීතිරයට වැසියේ ය.

5178. (එකල මම) ජලයෙහි හැසිරෙන්නා වූ කැහුබුවක් වීමි. බුදුරජුන් ගහින් තර වනු කැමති මම ලෝකතායකයන් වහන්සේ වෙත ඵලගියෙමි. (ඵලය මෙසේ කීමි.)

5179. අභිරුකතු මං බුද්ධො අත්ථසි මහාමුනි,
අහං තං තාරසිංහාමි දුක්ඛස්සන්තකරො භූමං.
5180. මම සබ්බසාමඤ්ඤාය අත්ථසි මහායසො,
ආරුහිත්වා¹ මෙ පිට්ඨං අට්ඨාසි ලොකතායසො.
5181. යතො ඥරම් අත්තානං යතො පත්තොයම් විඤ්ඤානං,
සුඛං මෙ තාදිසං නජී ථුට්ඨො පාදතලෙ යථා.
5182. උත්තරිත්වාන සම්බුද්ධො අත්ථසි මහායසො,
නදීතිරම්භි සත්වාන ඉමා ගාථා අභාසථා.
5183. “යාවතා වත්තතෙ විත්තං ගඛ්භාසොතං තරුමිතං,
අයඤ්ච කච්ඡපො රුජා තාරෙසි මම පඤ්ඤවා.
5184. ඉමිනා බුද්ධිතරණෙන මේතනවිත්තවසාය ව,
අට්ඨාරසෙ කප්පසෙන දෙවලොකෙ රමිස්සති.
5185. දෙවලොකා ඉධාගන්ත්වා සුක්කමුලෙන මොදිතො,
එක්ඛාසෙන තිසිදිත්වා කඛ්ඛාසොතං තරිස්සති.”
5186. යථාපි හද්දකෙ ඛෙත්තෙ ඩීජමසාමපි රොපිතං,
සම්මාධාරෙ පච්චන්තෙත² එලං තොසෙති කස්සකං.
5187. තපෙපිදං බුද්ධිබෙත්තා සම්මාසම්බුද්ධිදෙසිතං,
සම්මාධාරෙ පච්චන්තෙත එලං මං තොසසිස්සති.
5188. පඛාතපභිතත්තොමහි උපසන්නො තිරුප්පහි,
සබ්බාසමෙ පරිඤ්ඤාය චිත්තරුමි අතාසමො.
5189. අට්ඨාරසෙ කප්පසෙන යං කම්මකරිං තද,
දුක්ඛතීං නාහිජානාමි තරණාය ඉදං එලං.
5190. කීලෙසා කුපිතා මස්සං හවා සබ්බෙ සමුකතා,
තායො ට ඛකිත්වා ඡේත්වා චිත්තරුමි අතාසමො.
5191. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තියෙ,
තීස්සො විජජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1. අභිරුහිත්වා, මජ්ඣ.

2. පච්චන්තෙත, සිඬු.

5179. “මහාමුනි වූ බුදුරජ තෙමේ මාගේ පිටට හඬවා. ඒ බුඩු මම තරණය කරන්නෙමි. (බුඩු) ලෝකයාගේ දුක් කෙළවර කරන්නේ වෙයි ය” (කියා යි).

5180. මහත් යශස් ඇති අත්ථදසසි බුදුරජානන් මාගේ අදහස දැන මාගේ පිටිට නැගී සිටියේක.

5181. යම් තැනක පටන් කොට තමා සිහි කෙරෙමි ද, යම් තැනක පටන් කොට තැණවත් බවට පැමිණියෙමි වෙමි ද, එතෙක් (බුඩු වහන්සේගේ) පාදතලය සායී වූ කෙනෙහි ඇති වූ ඒ සුවය යම්ගේ තම එබඳු සුවයක් මව නැත.

5182. මහත් යශස් ඇති අත්ථදසසි බුදුරජ තෙමේ එතර වී ගංතෙර සිට මේ ගාථාවත් වදාළේය:

5183. “මම ගහ සැබවහර තරණය කෙරෙමැයි යම්තාක් (මා තුළ) සිත පමිති ද, එකෙණෙහි පැණවත් මේ කැසුබුරජ තෙමේ මා නැරඹිය.

5184. මේ බුදුන් (ගහින්) නැරඹීම හේතු කොට ගෙණ ද, මෙන් සිත් ඇතිබව හේතු කොට ගෙන ද, අටලොස්සියකපක් දෙව්ලොව සිත් අලවා වහන්සේ ය.

5185. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දේ දෙව්ලොවින් මෙහි පැමිණ හුනන්නෙහි ම සැක තමැති සැබවහර තරණය කරන්නේ ය”.

5186. හරු කෙතක රූපණය කරණ ලද සවල්ප වූ ද බිජුවට මැනැවින් වැසි වස්තා කල්හි ශසාථලය ගොවියා තුටු කරයි ද,

5187. එසේ ම සම්බුදුරජුන් විසින් දෙන ලද මේ බුද්ධිකේතුව (දහම) වැසි මැනැවින් වස්තා කල්හි පුණ්‍යථලය මා තුටු කරන්නේ ය.

5188. ප්‍රබන් වීර්‍යයෙහි මෙහෙයන ලදසිත් ඇත්තෙමි වෙමි. උපශාන්ත වූයෙමි උපතිරිහිත වූයෙමි සියලු ආසුවයන් (ප්‍රත්‍යාණපරිඤ්චයෙන්) දැන ආසුවරහිතව වෙසෙමි.

5189. එකල්හි අටලොස් සියවන කපෙහි යම් කම්සක් කෙළෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. (බුදුරජුන්) තරණය කරවීමෙහි මේ විපාකය යි.

5190. මා විසින් කෙල්‍යාණෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජෙකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුවරහිතව වෙසෙමි.

5191. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5192. පටිසම්භිද්‍ය වතඤ්ඤා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සවර්තතා කතා බුද්ධියා සංඝනං.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයතනං තරණ්ණො ථෙරො ඉමා භාටායො අභාසිත්ථාති.

තරණ්ණසමෙත්තං අපද්‍යනං අට්ඨමං.

489. ධම්මරුචිත්තේරාපද්‍යනං*

5193. යද්‍ය දීපඛිකප්පො බුද්ධො සුමෙධං ව්‍යාකරී ජිනො,
“අපරිමෙය්‍යො ඉතො කප්පො අයං බුද්ධො භවිස්සති.

5194. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති,
පිතා සුදොධාදනො නාම අයං තෙස්සති භොගිෂමා.

5195. පඛාතං පදනිත්තං කත්වා දුක්ඛරුකාරිකං,
අස්සන්ධුමුලෙ සමුද්ධො බුජ්ඣස්සති මහායමො.

5196. උපනිස්සො භොලිතො ව අස්සා තෙස්සන්ති සංවිකා,
ආනිසෙස්ස නාමුපට්ඨාකො¹ උපට්ඨස්සතිමං ජිනං.

5197. ඛෙමාඋපපලවණ්ණො ව අස්සා තෙස්සන්ති සාවිකා,
විතොතො ආලවණො වෙව අස්සා තෙස්සන්තුපාසකා

5198. බුජ්ජන්තරා නිෂ්ඛාතා අස්සා තෙස්සන්තුපාසිකා,
බොධි ඉමස්ස වරස්ස අස්සන්තොති පට්ඨවති.”

5199. ඉදං සුත්තං වචනං අසමස්ස මහෙසිනො,
ආමොදිතා තරමරු නමස්සන්ති කතඤ්ජලී.

5200. කදහං මාණවො ආසිං මෙමෙසො නාම සුඛිකම්මො,
සුත්තං ව්‍යාකරණං සෙට්ඨං සුමෙධස්ස මහාමුතො.-

5201. සංවිස්සන්තො භවිත්තං සුමෙධෙ කරුණාසයෙ²,
පබ්බජන්තං ව තං වීරං සත්ථා අනුපබ්බජං.

5202. සංවුතො පාතිමොක්ඛස්මිං ඉන්ද්‍රියෙසු ව පඤ්චසු,
සුද්ධාච්ඡවො සත්ථො වීරෙ ජිතසාසනකාරකො.

5203. එවං විහරමානොතං පටම්බෙත්තං කෙතවී,
නිසොජ්ජො අතාචාරෙ සුමිත්තා පටිබාසිතො.

5204. විතක්ඛවසිතො සුත්තං සාසනානො³ අපකක්මං,
පටිජ්ඣ තෙන කුමිත්තෙන පසුත්තො මාතුභාතනං.

* ධම්මරුචිත්තේරාපද්‍යනං, මජ්ඣං.

1. ආභ්‍යන්තරාමානාමො, සී.මු.

2. කරුණාලයෙ, සසා

3. සංඝනතො, මජ්ඣං.

5192 සිවුපිළියැතියාට ද අපවිමොක්‍ෂයෝ ද අබිභිඤ්චෝ ද සන්තෝස කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් අසුමත් තරණිය ස්වර්ගත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

තරණියස්වර්ගවදානය අවමැනි සි.

489. ධම්මරූපි ස්වර්ගවදානය

5193. යම් කලෙක්කි පස්මරුන් දිනු දිසබ්බර බුදුරජ තෙම සුමෙධ නවුසානව මෙය (විවරණවශයෙන්) ප්‍රකාශ කෙළේ ද: “මේ අප්‍රමේය වූ කල්‍යාණයෙහි මෙතෙම බුදු වන්නේ ය.

5194. එකල්හි මොහුගේ ජනකමාතාව මායා නම් වන්නී ය. පියතෙම සුදොඬාදන නම් වන්නේ ය. මෙතෙම ගෞතම නම් වන්නේ ය.

5195. වියද්‍රී වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට ඇසතුබෝරුන් මුල්හි දී මහත් යශස් ඇති මෙ තෙම සමාන්තමුද්‍රාව වන්නේ ය.

5196. උපනිශ්‍ය ද කොළිත ද අග්‍රහාවකයෝ වන්නාහු ය. මේ බුදුරජානන්ව ආනන්ද නම් උපසායක තෙමේ උච්චාත් කරන්නේ ය.

5197. ධෙමා ද උත්පලවංශා ද අග්‍රහාවකාවෝ වන්නාහු ය. මහන ද ආලමක ද අග්‍රොපාසකයෝ වන්නාහු ය.

5198. බුද්ධභාර්‍යා ද නන්දමාතෘ ද අග්‍රොපාසිකාවෝ වන්නාහු ය. මේ වීරයන් වහන්සේගේ බොධිය ‘ඇසතු’ ය හි කියනු ලැබේ.”

5199. අසම වූ මහර්මින් වහන්සේගේ මේ වචනය අසා සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු බද්දිලි ඇත්තාහු නමයකාර කෙරෙත්.

5200 - 5201. එකල්හි මම සුශික්‍ෂිත වූ මෙක නම් මාණවකයෙක් වීම. සුමෙධ විවරණය අසා කරුණා ඇති මනා නුවණ ඇති මහාමුනි කෙරෙහි විශ්වාස ඇතියෙමි පැවදි වන්නා වූ ඒ (සුමෙධ) වීරයන් අනුව එක්ව ම පැවදි වීම.

5202. ප්‍රාතිමොක්‍ෂ සංවරයෙහි ද පඤ්චවිධ ඉන්ද්‍රියසංවරයෙහි ද සංවෘත වූයෙමි පිරිසිදු ඇත්ව ඇතියෙමි සිතියෙන් යුතු වූයෙමි බුදුසසුන කරන්නා වූ වීරයෙක් වූයෙමි -

5203. මෙසේ වාස කරන්නා වූ මම කිසියම් පාපමිත්‍රයෙකු වෙතින් අනාවරයෙහි යොදවන ලද්දෙමි සුමතින් හිලිනුතෙමි -

5204. විතකීයව වසන වූයෙමි සසුනෙන් බැහැර වීම. පසුව ඒ පාපමිත්‍රයා වෙතින් මානාභාතකයෙහි යොදවන ලද්දෙමි. -

5205. අකරිං අනන්තරිං සාතසිං දුට්ඨමානසො,
තපතා වුතො මහාවිචිං උපපන්නා හුදුරුණං.
5206. විනිපාතගතො සනෙතා සඤ්ඤාං දුක්ඛිතො වීරං,
ත පුතො අද්දුතං වීරං හුමෙධං තරප්පඛතං.
5207. අසමිං කපප සමුද්දමති මධෙජ් අසිං තිම්බකලො,
දික්ඛිතං සාගරො තාවං ගොවරහමුපාගමිං.
5208. දික්ඛිං මං වාණිජ් භිතා බුද්ධිසෙට්ඨමනුස්සරුං.
ගොතමොති මහාභොසං හුන්වා තෙති උදීරිතං,
5209. පුබ්බසඤ්ඤං සරිත්ථාත තතො කාලකන්නා¹ අහං,
සාවස්ථිං කුලෙ ඉපදා ජාතො බ්‍රාහ්මණජාතියං.
5210. අසිං ඛම්මරුචි තාම සබ්බපාපථේගුච්ඡන්තො,
දික්ඛිතං ලොකපඤ්ජාතං ජාතියං සත්තවස්සිකො.
5211. මහාජනවතං ගන්ත්වා පබ්බජිං අනගාරියං,
උපෙමි බුද්ධං තික්ඛනතුං රතතියා දිවසස්ස ව.
5212. තද දික්ඛිං බුද්ධිං අත වීරං ඛම්මරුචිති මං,
තපතාතං අවචං බුද්ධං පුබ්බකම්මපභාවිතං.
5213. “හුච්චිං සතපුඤ්ඤලක්ඛණං පඤ්චුපබ්බත විහුද්ධපච්චිං.
අගමජ්ජ පුපෙකකතං වත තව පස්සාමි නිරුපච්චිකතං.”
5214. හුච්චිං විහතතතමො තාං හුච්චිකෙකත තද්දී විසසාසිතො
හුච්චිං අමලං විසසාධිතං තගතං ඤාණමයං මහාමුතෙ.
5215. වීරකාලං සම්බ්බිජතො² තයං ත විතරෙට්ඨා³ පුතරන්තරං වීරං,
පුතරජ්ජ සමාගතො තයං ත භී තස්සන්ති කතාති ගොතමි.”
5216. කිලෙසං ක්කාපිතං මස්සං හවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාතො ච බන්ධාතං ඡෙත්වා විහරමි අනාගමො.
5217. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සත්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපතතා කතං බුද්ධස්ස සාතනං.
5218. පථිසමතිදා වතස්සො ච විමොක්ඛා පි ච අවසීමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාතනං.
- ඉත්ථං හුදං අගස්සො ඛම්මරුචිකෙරෙ ඉමං ගාථායො අසාසිත්ථාති

ඛම්මරුචිකෙරෙ අපදානා නවමං.

1. කාලකන්නා, මජ්ඣ. 2. නිරුපමි. විකතා, මජ්ඣ. නිරුපමකතං. ඔවු.
3. වීරකාල සම්බ්බිජතො, මජ්ඣ. වීරකාල සමාගතො, PTS.
4. අවිතරෙට්ඨා, මජ්ඣ.

5205. ආනන්දයාගේ කෙලෙහි. දුටු සිත් ඇත්තෙහි මව මැරීම්. එ අත්බැවින් වුනවුයෙහි ඉතා දරණු මනා අවිහි කරකයෙහි උපත්තේ වෙමි.

5206. දුගතියට ගියෙහි බොහෝ කලක් දූෂිත ව හැසිරුණෙහි. නැවත කරණෙහි වූ සුමධ වීරයා නො දිවිමි.

5207. මෙම කලයෙහි සමුද්‍රයෙහි කිම්බල නම් මහත්තයෙක් විසි සසුරෙහි නැවක් දක ගොදුරු පිණිස (ඒ නැව ගිලගණු පිණිස) වෙතට ගියෙහි.

5208. මා දක බිසවක් වූ වෙළෙඳෝ බුද්ධිමත්තයන් වහන්සේ සිහි කළාහු ය ඔවුන් විසින් කියන ලද 'ගොතම' යන මහා භෞමය අයා-

5209. සුමි (දිසාකර විවරණ) සංඥාව සිහි කොට මම එඅත්බැවින් කලුරිය කෙලෙහි සැවැත් නුවර ආසාද වූ කුලයෙක බ්‍රාහ්මණ ජාතියෙහි උපත්මි.

5210. බමරුවා නම් වූ යෙහි. සියලු පව් පිළිකුල් කරත්තෙන් වූ, උපත්තියෙන් සත්කැවිලි වූ මම ලොව බබුළුවන්හා වූ බුදුරජුන් දක,

5211. දෙවරම් මහ වෙහෙරට ගොස් සත්තෙහි පැවිදි විසි. රැඳෙවෙහි තෙවිටක් බුදුරජුන් වෙත එළඹෙමි.

5212. එකල්හි මුනි තෙම මා බොහෝ කලෙකින් දක 'බමරුවා' යයි වදාළේ ය. ඉක්බිති මම පුරිකමයෙන් ප්‍රහාරිත වූ බුදුරජුන්හට (මෙසේ) කිමි:

5213. "සියවින් ලකුණු ඇති, පෙර දිවකුරුපාමුල්හි පරිපූර්ණ (පාරම්) ප්‍රත්‍යයකාංග ඇති, සුඤ්ජන ඇති, අනුපමශරීර ඇති මුඛ වහන්සේ ඉතා බොහෝ කලෙකින් දද මම ඒකාන්තයෙන් දක්මි.

5214. මහා මුනිකුයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ විසින් බොහෝ කලෙකින් මොහුරු වෙහෙසින් තසන ලද. පවිත්‍රබුද්ධියෙන් විසින් කාණ්ඩ නදිය විසලන ලද. බොහෝ කලෙකින් ඥානමය වූ දිව්ය මුඛවහන්සේ විසින් ලබන ලදි.

5215. ගෞතමයන් වහන්ස, බොහෝ කලක් මුඛ වහන්සේ සමග එක්වූයෙහි නො තවුයෙහි විමි. යළි (මුඛ වහන්සේගෙන් වෙන්වීමේ) අතරතුර බොහෝ කලෙක. නැවත මම අදමුඛ වහන්සේ සමග එක්වූ යෙහි (සමග වසනෙහි) වෙමි. (මුඛ වහන්සේ සමග) කළ (සමාගමාදි) කම් (සකංකිපරිනිපාණය තෙක්) නොතසින් මගැ."

5216. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්තේකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවර්ගිතව වෙහෙමි.

5217. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5218. සිවුපිළිසැඟිලියාවෝ ද අමෙව්‍යාසයෝ ද භවිතිඥවෝ ද සාකාන් කරණ ලදහ බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආපුණත් බමරුවා ස්වරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළු සේකි.

බමරුවා විසින් වදානග නව වැනි සි.

490. සාලමණ්ඩපියතේරාපදානං

5219. අරේඛාගතෙති සාලවතං සුකතො අස්සමො මම,
සාලපුපෙථි සඤ්ඤනො විසාමි විසිතෙ තදා.
5220. පියදස්සි ව හගවා සයමහු අග්ගප්‍රග්ගලො,
විවෙකකාමො සමුද්ධො සාලවතමුපාගමි.
5221. අස්සමා අභිනික්ඛමම පවතං අගමාසගා,
මුලප්ථං ගවෙසනො අභිණ්ඩාමි වතෙ තදා.
5222. තත්ථදදාසාසං සමුද්ධං පියදස්සි මහායසං,
සුනිසින්නා සමාපන්නා විරොචනතං මහාවතෙ,
5223. චතුදණ්ඨ ධරෙතාන බුද්ධස්ස උපරි අහං.
මණ්ඩපං සුකතං කතා සාලපුපෙථි ඡාදමි.
5224. සත්තාහං ධාරසිත්වාන මණ්ඩපං සාලඡාදිතං,
තත්ථ විතතං පසාදෙත්වා බුද්ධසෙට්ඨං අවඤ්ඤං.¹
5225. හගවා තමහි සමයෙ වුට්ඨාසිත්වා සමාධිතො,
සුගම්හතං පෙනමානො නිසිදි පුරිසුත්තමො.
5226. සාවග්ගො චරුණො හාම පියදස්සස්ස සඤ්ඤො,
වසිසතසහස්සෙහි උපගච්ඡි විනායකං.
5227. පියදස්සි ව හගවා ලොකජෙට්ඨො නරාසහො,
හිතබ්බසංඝෙ නිසිදිත්වා සිතං පාඤ්ඤං ජිනො.
5228. අනුරුද්ධො උපට්ඨාග්ගො පියදස්සස්ස සඤ්ඤො,
ඵකංසං විවරං කතා අපුච්ඡන්ති මහාමුනි:
5229. කො භු ඛො හගවා හෙතු සිතකමමස්ස සඤ්ඤො,
කාරණෙ විජ්ජමානමහි සත්ථා පාඤ්ඤං සිතං.
5230. "සත්තාහං පුපථ්ඡදනං² ගො මෙ ධාරෙහි මාණවො,
තස්ස කමමං සරිත්වාන සිතං පාඤ්ඤං අහං.
5231. ඔකාසාහං³ න පස්සාමි යත්තං⁴ පුඤ්ඤං විපච්චති,
දෙවලොකෙ මනුස්සො වා ඔකාසො ව⁵ න සමමති.
5232. දෙවලොකෙ වසන්තස්ස පුඤ්ඤකමමසමභිනිතො,
යාවතා පරිසා තස්ස සාලව්ඡන්නා හවිස්සති.
5233. තත්ථ දිබ්බෙහි තච්චති හිතෙහි වාදිතෙහි ව,
රමිස්සති සදා සනොනා පුඤ්ඤකමමසමාභිනො.

1. බුද්ධසෙට්ඨාචරිතං, මජ්ඣං.

2. සාලව්ඡදනං, මජ්ඣං.

3. අනාසාහං මජ්ඣං.

4. යං තං, සං. PTS.

5. ඔකාසො ව, මජ්ඣං.

490. සාලමණ්ඩපිය සථවිරාවදානය

5219. සල්වනයට පිවිස මා විසින් අසපුවක් මැකැවින් කරණ ලදී. එකල්හි සල්මලින් ගැවසීගත්තෙමි එ වනයෙහි වෙසෙමි.

5220. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළා වූ භාග්‍යවත් පියදසසි සම්බුදුරජාණු විවෙකසැප කැමැත්තේ සල්වනයට එළඹී සේක.

5221. එකල්හි මම අසපුවෙන් නික්ම වනයට ගියෙමි. මුල් හා එල සොයමින් වනයෙහි ඇවිදිමි.

5222. එ මහවෙතෙහි මතාසේ වැඩනුන්නා වූ සමාධියට සමවත් බවලත්තා වූ මහත් යශස් ඇති පියදසසි සම්බුදුරජාණන් දිවිමි.

5223. මම බුදුතෙත් එකට බැඳි දවුකතරක් තබා බුදුරජාණන් මතුයෙහි සෙවෙති පිණිස මනා මඩුවක් කොට සල්මලින් වැසිමි.

5224. මම සල්මලින් වැසූ මණ්ඩපය හතියක් දැර එහි සිත පහදවා බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨත්ව වහන්සේට වැන්දෙමි.

5225. පුරුෂොත්තම වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමාධියෙන් නැගිට පියදවූ පමණ දුර බලමින් වැඩ හුන්සේක.

5226. පියදසසි බුදුරජාණන් වරුණ නම් ශ්‍රාවක තෙමේ ලක්‍ෂ්‍යක් රහතුන් සමග බුදුරජාණන් වෙත එළඹියේ ය.

5227. පස්මරුත් දිනු ලෝකපෝෂණ වූ නරඥණ වූ පියදසසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් ඕක්කහන මැද හිඳ සිතා පහල කළසේක.

5228. පියදසසි බුදුරජාණන් අනුරුද්ධ නම් උපසාරායක තෙමේ සිවුර එකස් කොට බුදුරජාණන් මෙසේ විවාළේ ය:

5229. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ශාක්‍යාත් වහන්සේගේ සිතා පහල කිරීමට සේතු කිම? ශාක්‍යා තෙමේ කරුණක් ඇති කල්හි ම සිතා පහල කරන්නේ ය

5230. “යම් මාණවකයෙක් සතියක් මුළුල්ලෙහි මට මල් සෙවෙතියක් දැරී ද ඔහුගේ ඒ කමය සිහි කොට මම සිතා පහල කෙළෙමි.

5231. සම් තැනක ඒ පිණ විපාක දේ නම් අවකාශයක් (එයට ඉඩ ඇති) තැනක් මම තො දකිමි. දෙව්ලොවැ හෝ ඕනිත් ලොවැ හෝ හෝ ඇති අවකාශය තො සැත්.

5232. පුණ්‍යකම්යෙන් සුක්ක වූ දෙව්ලොව වසන ඔහුගේ සියලු පිරිස සල්සෙවෙතියෙන් වැසුනා වන්නේ ය.

5233. හේ පුණ්‍යකම්පිපාකය සමග යෙදුනේ එහි දිව්‍යමය වූ නාභ්‍යා-ගිත - වාදිතයෙන් ද හැම කල්හි සිත් අලවා වසන්නේ ය.

5234. යාවතා පරිසා තස්ස ගඛගඤ්ඤි හවිස්සති,
සාලස්ස පුප්ඵවස්සො ච පවසස්සති තාවදො.
5235. තතො වුතොයං මිත්‍රජො මාත්‍රයං ආගමිස්සති,
ඉධාපි සාලච්ඡදනං සබ්බකාලං ධරිගති.
5236. ඉධ තථවඤ්ච භීතඤ්ච සමමතාලසමාහිතං,
පරිචාරෙස්සනතිමං නිවමං බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
5237. උග්ගච්ඡතෙන ච තුරිගෙ සාලවස්සං පවස්සති,
පුඤ්ඤකමෙමත සංයුතතං වස්සතෙ සබ්බකාලිකං.
5238. අට්ඨාරගෙ කප්පසතෙ ඛනකාකිකුලසමාහවො,
ගොතමො තාම තාමෙන! සඨා ලොකෙ හවිස්සති.
5239. තස්ස ධජමවුද්ධ දයාදො ඔරසො ධම්මනිමමිසතා,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාධිස්සනතාසවො.
5240. ධම්මං අභිසමෙන්නස්ස සාලච්ඡදනං හවිස්සති,
චිතකෙ කියාමානස්ස ඡදනං තඨ භෙස්සති.”
5241. විපාසං කිත්තසිත්තාන පියදසයිමහාමුති,
පරිසාය ධම්මං දෙසෙති තපසතො ධම්මවුට්ඨියා.
5242. කීංසකපාති දෙවෙසු දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සට්ඨි ච සත්තකඛිතඤ්ඤා චික්ඛවතති අනොසකං.
5243. දෙවලොකා ඉධාගන්වා ලහාමි විපුලං සුඛං,
ඉධාපි සාලච්ඡදනං භෙස්සති සබ්බකාලිකං.
5244. මහාමුතිං තොසඤ්චා ගොතමිං සකාපුඤ්චං,
පතෙතාමහි අවිලං ආනං භික්ඛා ජයපරාජයං.
5245. අට්ඨාරගෙ කප්පසතෙ යං බුද්ධිමත්තපුරසිං,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
5246. කීංලතා කුට්ඨිතා මය්හා හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො’ව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5247. සවාගතං චත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
5248. පටිසම්භිද්ධ චතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතිං සුදං ආගමා සාලමණ්ඩපියො ථෙරො ඉවා ගාථායො අභාසිපාති.

සාලමණ්ඩපියපථරස්ස අපද්‍යනං දසමං.

5234. ඔහුගේ සියලු පිරිස සුගතියෙන් සුගතවින් වූයේ චන්දනේ ය. එතෙණෙහි සල්මල් වැසි ද වස්තේ ය.

5235. මෙ මිනිස් තෙම දෙව්ලොවින් වුතට මිනිසක් බවට පැමිණෙන්නේ නම් මෙ මිනිස්ලොවහි ද හැමකල්හි ම සල්මල් ගෙවෙතියක් දරන්නේ ය.

5236. මෙහි කසිකාලම් යුත් නැවුම් ද, ගැසුම් ද ඔහු නිතර පිරි වරත්තාසු ය. බුද්ධිපුරාවෙහි මේ විපාක සි.

5237. හිරු උදාවන කල්හි සල්මල්වැසි වසී. පුණ්‍යකමයෙන් සංසුකත වූ ඔහට හැමකල් (එවැසි) වසී.

5238. අවලොක්ඛියවතකපෙති ඔක්කාකකුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම් වූ ශාය්‍යා තෙමේ ලොව පහළවන්නේ ය.

5239. උත්තරාසනයේගේ ධර්මයෙහි දසාද වූ ධර්මයෙන් ම නිර්මිත කළාක් වැඩි වූ ඔරස බුද්ධිපුත්‍ර වූයේ සියලු ආසුරයන් (ප්‍රභාණ්‍යපරිඥ වශයෙන්) දැන ආසුර රහිතව පිරිනිවන් පාන්නේ ය.

5240. ධර්ම අවබෝධ කරන්නා වූ මොහුට සල්මල් ගෙවෙතියක් වන්නේ ය. පිරිනිවීමෙන් පසු විතකය දවෙන කල්හි ද ගෙවෙතියක් එහි වන්නේ ය.”

5241. මහාමුනි වූ පියදසසි බුදුරජ තෙමේ පුණ්‍යකම විපාකය වදරා දහම් වැස්සෙන් යතනවත් පිරිසට දහම් දෙයි ය.

5242. මම දෙවියන් අතුරෙහි තිස්කපක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරමි. සත් සැටවරක් සක්විතීරජ මිමි.

5243. දෙව්ලොවින් මෙහි පැමිණ මහත් වූ සැප ලබමි. මෙහි ද සම්භාලික වූ සල්මල්ගෙවෙතියක් වන්නේ ය.

5244. ශාක්‍යකුලශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෞතම බුදුරජුන් තුටු කොට ජය පරාජය හැරලා අවලංකාරය වූ නිවණට පැමිණියෙමි වෙමි.

5245. අවලොක්ඛිය වත කපටි යම් බුද්ධිපුරාවක් කෙළෙමි ද (ඒ ගෙවුවෙන්) දුතතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුරාවෙහි මේ විපාක සි.

5246. මා විසින් කෙල්සයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුර රහිතව වෙහෙමි.

5247. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ස්වාභාවික විය. ක්‍රිස්තුමෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5248. සිවුපිළිහැඟියාවෝ ද අවෙවිමොක්‍ෂයෝ ද අවිනිශ්චයෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් සාලමණ්ඩපිය සංවීරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ හේනි.

සාලමණ්ඩපියසංවීරවදනාය දහවැනිසි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උද්දනං:

පංසුකුල බුද්ධසංඝස්ස භික්ඛෙ ඤාණකීර්තනං
විජුති ඛාදුප්පජ්ච පුලිනුපාදංකො පිච්ච
තරණො ධම්මරුචිකො සාලමණ්ඩපිකො තපා
ගාථාසතාති දො භොනති! උභවපිතති ඵච ච.

සංඝකුලවග්ගො එකුතපඤ්ඤාසමො.

491. නිකායානිප්පජ්ජයවග්ගො

5249. කණ්ණිකාරංච ජොතනං නිසිත්තං පබ්බතනරො,
අද්දනං විරජං බුද්ධං විසංසිං ලොකතායකං.

5250. නිකායානිප්පජ්ජයානි පග්ගො අභිරොපයි,
සමුද්ධමභිප්පජ්ජො ගච්ඡාමි දුක්ඛණ්ණාමුඛො.

5251. තෙන කමෙත පුත්තනන වෙතනාපණ්ඩිති ච,
ජභිනි මාත්‍රං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡං.

5252. එකභුතෙ ඉතො කපො යං බුද්ධමභිප්පජ්ජිං,
දුග්ගතීං නාහිජානාමි බුද්ධප්පජ්ජිං ඵලං.

5253. කිලෙසං කුපිතා මග්ගා ගවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො'ව ඛකිතං ජෙතීං විහරාමි අනාසවො.

5254. සවානං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතින්ත,
නිසංගා විජා අනුපාතතා නතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5255. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛා පි ච අට්ඨමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදා ආයස්මා නිකායානිප්පජ්ජයො ජෙතේ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

නිකායානිප්පජ්ජයවග්ගො අපදානං පඨමං.

492. පංසුකුලපුර්කජොරාපදානං

5256. නිමචනාස්ස අවිදුරෙ උදබ්බණො නාම පබ්බතො,
තප්පද්දනං පංසුකුලං දුමග්ගමහි විලම්භිතං.

5257. නිකායානිප්පජ්ජයානි මච්ඡිනිනාතනං තදා,
ගපට්ඨා ගපට්ඨන විතෙතන පංසුකුලං අපුර්ජිං.

5258. තෙන කමෙත පුත්තනන වෙතනාපණ්ඩිති ච,
ජභිනි මාත්‍රං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡං.

උද්දායා:-

පංසුකුල බුද්ධිකරුදී හිතද සැණකිත්තික,
විකුණි බැහැරුණු පුළිඳුපාදක සහ
කරණ බමරාලික සාලමණ්ඩපිය මෙදතෙන්
දෙහාසිය උනුපිසි මෙම වග සපිරැනේ වෙ.

පංසුකුල වර්ගය එකුන්පණස් වැනිසි.

491. තිබ්බකණ්ණිප්පජීයසථවිරාවදානිය

5249. කිණිතිරිකක් මෙන් බබලන්නා වූ, කළ අතරෙහි වැඩ
සුන්නා වූ, ලෝකනායක වූ, කෙරුරජස් වීරහිත විසෙහි බුදුරජන්
දිවිමි.

5250. කිබ්බකණ්ණිප්පජීය තුණක් ගෙණ එ බුදුරජන්හට පිදිමි. සම්බුදු
රජන් පුද දකුණුදිගට මුහුණ ලා ගෙමි.

5251. මම මැනවින් කරණලද එම කමය හේතු කොට ගෙණ ද,
විතතප්පණිතින් හේතු කොට ගෙණ ද මිනිස්සිරුර හැරපියා තව්තිසා දෙවි
ලොවට උතපත්තිවශයෙන් ගියෙමි.

5252. මෙයින් එක් අනුවතකපරෙහි යම් බුද්ධිප්පජාවක් කෙරෙමි ද,
ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිප්පජාවෙහි මේ විපාක යි.

5253. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ සිංහු හටයෝ තසන
ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුචරිතව වෙසෙමි.

5254. බුදුරජාතන් වහන්සේ වෙත පැමිණිම මට එකාත්තයෙන්
ගහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජාතන් වහන්සේගේ සසුන
කරණලදි.

5255. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවිතියාවෝ ද
සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාතන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙයෙයින් ආසුමත් තිබ්බකණ්ණිප්පජීය සථවිරයන් වහන්සේ
මේ කාපාවන් වදලසේකි.

තිබ්බකණ්ණිප්පජීයසථවිරාවදානිය පළමුවැනිසි.

492. පංසුකුලපුරුකසථවිරාවදානිය

5256. හිමවතට නුදුරෙහි උදඛණ්ණ නම් පරිතයෙක් විය. එහි
ගස්බුදුකක එල්වන ලද පංසුකුලවීරය දිවිමි.

5257. එකල්හි මම කිබ්බකණ්ණි මල් තුණක් තෙලා තෙණ සතුටු වූයෙමි
සතුටු සිහින් ම ඒ පංසුකුල වීරය පිදිමි.

5258. මැනවින් කරණලද එම කමය හේතු කොට ගෙණ ද
විතතප්පණිතින් හේතු කොට ගෙණ ද මිනිස් සිරුර හැර තව්තිසා දෙවි-
ලොවට (උතපත්ති වශයෙන්) ගියෙමි.

5259. එකතවුනෙ ඉපතා කපපා යං කම්මමකරිං තදා,
දුක්ඛානිං තාහිජාතාමි පුජෙත්වා අරහඤ්ජං.
5260. කිලෙසා කාපිතා මය්ගා හවා සකඛ සමුත්තා,
තාගො'ව ඛනිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගතො.
5261. ඥා.ගතං වත මෙ ආසි බුඬියෙව්ඨස්ස සන්තිකො,
කිංකො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුඬියා සාසනං.
5262. පටිත්ථෙදා වතගො ව විපමාකඛාපි ව අවසීමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුඬියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආගග්ගං පාසුඤ්ඤාපුජකො ථෙරො ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.
- පංසුඤ්ඤාපුජකසෙවරස්ස අපදානං දුතීයං.

493. කොරණ්ඩප්පථිකසේවරාපදානං

5263. වනකම්මකො පුරෙ ආසිං පිකුපිතාමිසහතනං¹,
පසුමාරෙන ජට්ඨාමි කුසලං මෙ න විජ්ජති.
5264. මිමි ආසග්ගාමිකතා කිංකො ලොකස්සතාගකො,
තිණි පදානි² දග්ගෙසි අනුභව්වාය වක්ඛුමා.
5265. අක්කපනන ව පදෙ දිඤ්ඤා ඤානාමස්ස සඤ්ඤා,
කට්ඨො කට්ඨෙන විතෙතන පදෙ විතතං පසාදධිං.
5266. කොරණ්ඩං ප්පථිතං දිඤ්ඤා පාදපං ධරණිරුහං,
සකොතඤ්ඤං ගතෙත්වාන පදසෙව්ඨිපුජකිං³.
5267. තෙන කම්මෙත පුත්තෙන වේදනාපණ්ඩිති ව,
ජහිත්වා මාත්‍රසං දෙහං තාවතීංගවිගච්ජනං.
5268. යං යං තොත්ථපජ්ජාමි දෙවිත්තං අථ මාත්‍රසං,
කොරණ්ඩකච්ජි⁴ හොති සප්පතාසතා⁵ හවාමිහං.
5269. දොතවුනෙ ඉපතා කපපා යං කම්මමකරිං තදා,
දුක්ඛානිං තාහිජාතාමි පදපුජාසීදං ඵලං.
- 5270 කිලෙසා කාපිතා මය්ගා හවා සකඛ සමුත්තා,
තාගො'ව ඛනිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාගතො.

1. පිකුපිකුමෙතනනා, මජ්ඣං.

2. පදසෙව්ඨි පුජකිං, සිවු.

3. පදානි තිණි, මජ්ඣං.

4. කොරණ්ඩකච්ජි, මජ්ඣං.

5. සුපපතාසතා, මජ්ඣං.

5259 මෙසින් එක් අනුචත කපෙති එකල යම් කම්මක් කෙළෙම් ද, අර්හත්ඛරය පුද (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි.

5260. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රවර්තිතව වෙහෙමි.

5261. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම එකානතයෙන් ස්වාභාව විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තාන බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5262 සිවුපිළිකැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආශ්‍රයෙන් පංසුකුලපුරුක සංවිරාමයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

පංසුකුලපුරුක සංවිරාමදානය දෙවැනිසි.

493. කොරණඬුප්පතීය සංවිරාමදානය

5263. පෙර මම පියවුකුන් පරපුරෙන් වනයෙහි දඩයම් කරනුයෙකිම් වීම. සිවුපා සතුන් මැරීමෙන් ජවන් වෙමි. මට කුහලයෙක් නැත.

5264. මාගේ අසපුව අභියෝග පසැස් ඇති ලෝකාග්‍රතායක වූ නිසා බුදුරජ තෙමේ අනුකම්පායෙන් පියවරතුනක් දුක්වී ය.

5265. නිසා බුදුරජුන් දක්වූ පියසටහන් දක සතුටු වූයෙම් සතුටු සිතින් පියවර සටහනෙහි සිත පැහැද වීම.

5266. පිපි ගිය කරඹුගසක් දක කොපු සහිත මල් ගෙණ ශ්‍රෙණි ශ්‍රිපාදලාඤ්ඤනය පිදීම.

5267. මම මැනවින් කරණ ලද එම් කම්ම හේතු කොට ගෙණ ද, විතතප්‍රණීයින් ගෙනු කොට ගෙණ ද මිනිස්සිරුරුකැර තව්නිසා දෙව්පොළවට උත්පන්න වශයෙන් ගියෙමි.

5268. මම දිව්‍ය වූ හෝ මනුෂ්‍ය වූ හෝ යම් යම් ශෝකියක උපදිමි ද ප්‍රභා සහිත වූ කොරණඬුප්පතීය වූ සිව් ඇත්තෙමි වෙමි.

5269. මෙයින් දෙයානුචතකපෙති එකල යම් කම්මක් කෙළෙම් ද, (ඒ හේතු වෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පාසටහන් පිදීමෙහි මේ විපාක සි.

5270. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රවර්තිතව වෙහෙමි

5271. ස්වාභතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තිනෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියං සාසනං.

5272. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා කොරණ්ඩපුට්ඨයො ථෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිත්වාති

කොරණ්ඩපුට්ඨයෙවරස්ස අපදානං තතියං.

494. කිංසුකපුට්ඨයෙවරාපදානං

5273. කිංසුකං පුට්ඨං දිස්වා පග්ගසහනිංත අක්ඛල්ලා,
බුද්ධිසංවර්ධං සර්වතා ආකාශෙ අභිසුජ්ජිං.

5274. තෙන කමමත පුකතෙන වෙතනා පඤ්චිති ච,
ජභිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡතං.

5275. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ ගං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි බුද්ධිසුජ්ජිදං ඵලං.

5276. කීලොයා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නානොච ඛනිතං ඡේතා විහරමි අතාසමො.

5277. ස්වාභතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තිනෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියං සාසනං.

5278. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා කිංසුකපුට්ඨයො ථෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිත්වාති.

කිංසුකපුට්ඨයෙවරස්ස අපදානං චතුසරං.

495. උපබ්බද්ධසංදයකිනෙවරාපදානං

5279. සද්ධුතතරස්ස ගතවතො සුජාතො නාම සාව්‍යතා,
පංසුකුලං ගවෙසනොතො සංකාමර වරති¹ තදා,

5280. නිගමෙර හංසවතීයා පරෙතං ගතස්සො අහං,
උපබ්බද්ධස්ස දන්තානි සිරසා අභිමාදකිං.

5281. තෙන කමමත පුකතෙන වෙතනාපඤ්චිති ච,
ජභිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡතං.

1. වරතෙ, මජ්ඣ.

5271. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ස්වාභාවික විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5272. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභව්‍යමාත්‍යයෝ ද අභිභිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් කොරණඩුප්‍රස්ථය සංවිරාගත් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේකි.

කොරණඩුප්‍රස්ථය සංවිරාගදානය නෙවැහිසි.

494. කිංසුකප්‍රස්ථය සංවිරාගදානය

5273. පිපි හිත කැලහසක් දක ඇදිළි බැඳගෙන බුද්ධිමත්වත් වහන්සේ සිහිපත් කොට අහසෙහි (නිකිසිම මල්) පිදිමි.

5274. මම මැනවින් කරණ ලද එම කමය හේතු කොට ගෙන ද විහතප්‍රණිහිත් හේතු කොට ගෙන ද, මිනිස්සිරුර හැර තව්නිසා දෙව්ලොවට උත්පතති වශයෙන් ගියෙමි.

5275. එකල්හි මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් කමයක් කෙළෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගතිගත් නො දනිමි. බුද්ධජාලෙහි මේ විපාක සි.

5276. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආභ්‍රවර්තිත ව වෙහෙමි.

5277. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5278. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභව්‍යමාත්‍යයෝ ද අභිභිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් කිංසුකප්‍රස්ථය සංවිරාගත් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ සේකි.

කිංසුකප්‍රස්ථය සංවිරාගදානය සිවුමැහිසි.

495. උපබ්භිද්ධසාදායකසංවිරාගදානය

5279. එකල්හි පළමුවන බුදුරජානන් වහන්සේගේ සුජාත නම් ප්‍රාචීන නෙමේ පාංශුකුල (සිවුරු සඳකා) රෙදි කඩ සොයමින් කසල ඇති තත්හි හැසිරෙයි.

5280. මම කංසවති නගරයෙහි පරහට (මේහෙ කරණ) බැලගෙන් වූ යෙම් උත්වහන්සේට අභිවක් (රෙදිකැබැල්ලක්) දී හිත නමා වන්දෙමි.

5281. මම මැනවින් කරණ ලද එම කමය හේතු කොට ගෙන ද විහතප්‍රණිහිත් හේතු කොට ගෙන ද, මිනිස් සිරුර හැර තව්නිසා දෙව්ලොවට උත්පතතිවශයෙන් ගියෙමි.

5282. තෙතතිංසකඛතභුං දෙවිසෙසු දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතතසතතතිකඛතභුඤ්ච වකකචතති අගොසගං.
5283. පදෙසරජ්ජං පිපුලං ගණනාතො අසබ්බිං,
උපබ්බද්ධසද්ධතෙත මොදමි අනුතොගගො.
5284. ඉච්ඡමිතො වහං අජ්ජ සක තතං සපබ්බතං,
මොමද්ධසොති ඡාදෙතං අබ්බද්ධසසිදං ඵලං.
5285. සතසගසො ඉතො කපෙස යං දනමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අබ්බද්ධසසිදං ඵලං.
5286. කිලෙසා කුපිතා මග්ගා හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච බකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5287. ස්වාගතං චිත මෙ අසි බුද්ධිසෙවකිං සනතිතෙ,
තිසො: වීජ්ජා අනුපපත්තා: කතං බුද්ධියා සාසනං.
5288. පටිසම්භිදා වතසො: ච විෂමාකඛාපි ච අච්ඡිමේ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා: කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතිං සුදං අයසමා උපබ්බද්ධසද්ධතෙතො ථෙරො ඉමා ගාථාගො: අභාසිත්ථාති.

උපබ්බද්ධසද්ධතෙතො අසද්ධතා පසඤ්චිමං.

496. සතමණ්ඩද්ධසකප්ඵරාපද්ධතං

5289. සුචිතතිතං හතචතතං ලොකප්ඵමං තරුසගං,
උපට්ඨමං මහාරඤ්ඤං¹ වාතාබාධෙත පිළිතං.
දිස්වා මිතතං පභාදෙත්වා සතමණ්ඩං උපානසිං.²
5290. කතතතා අවිතතතා ච³ ගඛතා භාගිරපි⁴ අයං,
මහාසමුද්දා වතතාරො: කතං සමපජ්ජෙර මම.
5291. අයං ම පඨවි තොරා අපමාණා: අසංඛියා,
මම සබ්බපපමඤ්ඤාය හවතෙ මවුසකකරා.⁵
5292. වාතුද්ධිපා ඉතෙ රුකඛා පාදපා ධරණීරුහා,
මම සබ්බපපමඤ්ඤාය කප්පරුකඛා හවතති ගත.
5293. පඤ්ඤාසකඛතභුං දෙවිසෙසු දෙවරජ්ජමකාරසිං,
ඵකපඤ්ඤාසකඛතභුඤ්ච වකකචතති අගොසගං.
පදෙසරජ්ජං පිපුලං ගණනාතො අසංඛියං.
5294. ජ්ඣතවුතෙ ඉතො⁶ කපෙස යං දනමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි සතමණ්ඩසිදං ඵලං.

1. මහාවීර, සිවු. 2. සතමණ්ඩිපානසි, ඡේතං. 3. උපට්ඨතාව, සා.
4. භාගිරපි, සිවු. 5. මවුසකකර, ඡේතං. 6. වතුනතවුතිතො, ඡේතං.

5282. මම තෙතේ වරක් දෙවෙනිදා දිව්‍යරාජ්‍යය කරමි. සත් සැත්තැ වරක් සත්විනි රජ මිමි.

5283. (ලබන ලද) මහත් ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකිය. අභිවසාදකයෙන් අකුතොගය (හා වීරහිත) වූයෙහි සතුටු වෙමි.

5284. මම අද කැමති වන්නෙමි නම් වන පළිත සහිත වූ (සියලු පෙදෙහ) කොමු පිළියෙන් වසන්නෙමි. අඛවන් දතෙහි මේ විපාක සි.

5285. එකල්හි මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි යම් දහස් දුනිමි ද ඒ හෙතුමෙන් දුගතියක් නො දනිමි. රෙදි කඩක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

5286. මා පිසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුරවරහිතව වෙහෙමි.

5287. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම සාධාන විය. භික්ෂුවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5288. සිවුපිළිකැඹිලාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද අඛිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙයෙහිත් ආශ්‍රමෙන් උපබ්බද්ධයාදයක සංවිරාගන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

උපබ්බද්ධයාදයක සංවිරාගදානය පස්වැනිසි.

496. සිතමණ්ඩලයක සංවිරාගදානය

5289. මහා සිතුම් ඇති ලෝකජෝෂා වූ තරණේෂා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වාතාඛාධයකින් පිහිතව මහවෙතෙහි වැඩසුන්නසු දැක සිත පහදවා පිරිසිදු ගිනෙල් සුනක් පිළිගැන් මිමි.

5290. (මෙම පුණ්‍යකමය) කළ බැවින් ද ආසුරහිත බැවින් ද මේ භාගිරීහි ගත ද සිවුමහනමුදුර ද මට ගිනෙල් සපයති.

5291. අප්‍රමාණ වූ අසඹිය වූ මේ මහත් පාරිසිය ද මාගේ අදහස දැන මි සතුරු (බවට පත්) වේ.

5292. සිවුමහ දිවසිතට අයත් මේ වාක්‍යනමුහයෝ ද මාගේ අදහස දැන කලාවාක්‍යයෝ වෙති.

5293. පණ්ඩුරක් දේවේන්ද්‍රව දිව්‍යරාජ්‍යය කෙලෙමි. මම එක්පණ්ඩු වරක් සත්විනි රජ මිමි. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකි ය.

5294. මෙයින් සානුවන කපෙහි වූ එකල්හි යම් (ගිනෙල්) දහස් දුනිමි ද (ඒ හෙතුමෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පිරිසිදු ගිනෙල් දතෙහි මේ විපාක සි.

5295. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්‍යං ගවා සබ්බෙ සමුගතා,
තාගොච ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
5296. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5297. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා සභමණ්ඩදායකො ථෙරො ඉමා ගාරාගො අභාසිත්ථාති.

සභමණ්ඩදායකසංඝරස්ස අපදානං ඡබ්බං.

497. උදකිදායකපේරාපදානං

5298. පළමුතනරබුද්ධස්ස භික්ඛුසංඝෙස අනුත්තරෙ,
පසන්නාවිතෙනා සුමනො පාඨියසට්ඨපුරසිං¹.
5299. පබ්බතනෙක දුමගෙහ වා ආකාසෙ වාථ භූමියං,
යද පඨියමිච්ඡාමි ඛිප්පං නිබ්බතනතෙ මම.
5300. සතස්ගස්සෙ ඉතො කප්පෙ යං දතමදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාමි දකදානසයිදං² ඵලං.
5301. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්‍යං ගවා සබ්බෙ සමුගතා,
තාගොච ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
5302. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5303. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආයස්මා උදකිදායකො ථෙරො ඉමා ගාරාගො අභාසිත්ථාති.

උදකිදායකසංඝරස්ස අපදානං සන්නමං.

498. සුලිනථුපියපේරාපදානං

5304. භිමවනතස්ස අවිදුරෙ සමනො නාම පබ්බතො,
අස්සමො සුකතො මය්‍යං පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
5305. නාරඤ්ඤා තාම තාමෙන ජට්ඨෙලා උග්ගතාපනො,
චතුරදාසසහස්සාති සිය්‍යා පරිවරනති මං.

1. පාඨියසට්ඨපුරසිං, මජ්ඣං. 2. සභමණ්ඩසයිදා, සිවු.

5295. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැලුම් සිදු ආසුරවර්තිනව වෙතෙමි.

5296. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5297. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද, අභව්විමොක්‍ෂයෝ ද, ෂඩ්භිඥාවෝ ද, සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් සතමණ්ඩදයක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සතමණ්ඩදයක සංවිරාවදානය සමෘතිසි.

497. උදකදායක සංවිරාවදානය

5298. පළමුතර බුදුරජානන්ගේ අනුතර වූ තිත්ඤ්ඤාසංඝයා කෙරෙහි පහන්සිත් ඇත්තෙමි නොමිනස් වූයෙම පැත්තලයක් පිදීමි.

5299. පථිත මුදුනෙහි වෙවසි ගස් මුදුනෙහි වෙවසි අහසෙහි වෙවසි පොළොවෙහි වෙවසි යම් කලෙක පැත් කැමති වෙමි තම වතා මට (එය) පහළ වේ.

5300. එකල්හි මෙසින් සියක්දහස් වන කපෙති යම් (පැත්) දතක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුපෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. පැත් දීමෙහි මේ විපාක සි.

5301. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැලුම් සිදු ආසුරවර්තිනව වෙතෙමි.

5302. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට සාගත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5303. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්විමොක්‍ෂයෝ ද ෂඩ්භිඥාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් උදකදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උදකදායක සංවිරාවදානය සන්මෘතිසි.

498. සුලිනද්‍රුපියසංවිරාවදානය

5304. කිමවතට නුදුරෙහි යමක නම් පථිතයෙක් විය. (එහි) මාගේ අසපුව මැහැවින් කරණ ලද්දකි. පත්තල ද මොනොවට නිර්මිත ය.

5305. මම නමින් නාරද නම් වූ උග්‍ර තපස් ඇති ජවිලයෙක් වෙමි. කුදුස්දහසක් ශිෂ්‍යයෝ මා පිරිවරත්.

5206. පටිඤ්ඤානකො සනෙතා එවං විනෙතසකං තදා:
සබ්බො ජනො මං පුජෙති නාතං පුජෙති කිංඤ්ඤානං.
5307. න මෙ මවාදකො අත්ථි වතනා කොචි න විජ්ජති,
අනාවරිතපඤ්ඤායො වතෙ වාසං උපෙමහං.
5308. උපාසමානො යමහං ගරුචිත්තං උපට්ඨකො,
සො මෙ ආවරිතො නත්ථි වතවාසො නිරුත්ථකො.
5309. ආයානමෙම ගවෙසිස්සං ගරුං භාවනිතං තථා,
සාවස්සයො වසිස්සාමි න කොචි ගරහිස්සති.
5301. උත්තානකුලා තදිකා සුපතීන්ද්‍රා මනොරමා,
සුසුඤ්ඤාපුලිකාකිණ්ණා අවිදුරෙ මමස්සමං.
5311. තදිං අමුඤ්ඤං තාම උපගන්ත්වානහා තදා,
සංවසිතසිත්වා පුලිතං අකං පුලිතවෙතිතං.
5312. යෙ තෙ අනුසුං සම්මුඤ්ඤා භවන්තකරණා මුනී,
තෙසං එතාදිසො චුරො තනතිමිත්තං කරොමහං.
5313. කපිත්වා පුලිතං¹ ථුපං සොවණණං මාපයිං අහං,
සොණණකිංකරානිප්පථානං² සහස්සො තිණි පුලිතං.
5314. සායං පාතං තමස්සාමි වෙදජාතො කතඤ්ඤා,
සම්මුඤ්ඤා පිය සම්මුඤ්ඤා චන්ද්‍රං පුලිතවෙතිතං.
5315. යදා කිලෙසා ජායන්ති විතකකා ගෙහකිසිති,
සරාමි සුගතං³ ථුපං පට්ටචෙකකාමි තාවදෙ.
5316. උපනිස්සාය විහරං සත්ථවාහා විතායකං,
කිලෙසෙ සංවසෙය්‍යාසි න සුගතං තව මාරිස.
5317. සහ ආවජ්ජිතෙ චුරෙ ගාරවං ගොති මෙ තදා,
කුචිතකෙක විනොදදුමි⁴ නාගො කුතතට්ටිතො යථා.
5318. එවං විහරමානං මං මව්චුරාජාභිමුද්දථ,
තත්ථ කාලකතො⁵ සනෙතා බ්‍රහ්මලොකං අගච්ඡතං.⁶
5319. යාවතාසුං වසිත්වාන තිදසෙ උපපජ්ජහං,
අභිතිකතතනුං දෙවිඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරහිං.
5320. සතානං තිණිකතකුඤ්ඤා වකතවතති අහොසහං,
පඤ්ඤාපුලිතං පිපුලං ගණනාතො අසංඛිතං.

1. පුලිත, සි.ප්‍ර. සා. PTS.

2. සොණණකිංකරානිප්පථානං, මජ්ඣ.

3. සුගත, මජ්ඣ.

4. විනොදදුමි, මජ්ඣ.

5. කාලමානා, මජ්ඣ.

6. බ්‍රහ්මලොකච්ඡතං, මජ්ඣ.

5306. මම එකල්හි විවෙකිව හුන්නෙමි මෙසේ සිතීමි. සියලු ජන තෙමේ මා පුදසි. මම කිසිවකු නො පුදමි.

5307. මට ඕවා දෙන්නෙක් නැත කරුණු නො කරණු කියන්නෙක් නැත. මම ආචාර්ය - උපාධ්‍යය විරහිතව වතවාසයට පැමිණෙමි.

5308. මම යමෙකු උපාසකා (ඇහුරු) කරන්නෙමි ගුරුසිත උපදවන්නෙමි ද මට එබඳු ගුරුවරයෙක් නැත. වනයෙහි විසීම තීරණීය ය.

5309. (මම) මට්ඨන් පුජ්‍ය වූ එසේ ම ගරුභාවනීය වූ උතුමකු සොයන්නෙමි. (එබඳු උතුමකු) ඇහුරු කරන්නෙක්ව වසනෙමි. කිසිවෙක් මට නො ගරහන්නේ ය.

5310. නො ගැඹුරු ඉටුරු ඇති මහා තොට ඇති සුදේසුදු වැලිතලාවෙන් ගැවසිගත් කුඩා ගහක් මාගේ අසපුවට හුදුරෙහි විය.

5311. එකල්හි මම අමසො තම් වූ එ තදියට එළඹ වැලි එකතුකොට පුලිතවෛත්‍යයක් (වැලිසායක්) කෙළෙමි.

5312. හවය කෙළවර කරන්නා වූ යම් ඒ සම්බුදු මුනිවරු වූහ නම් මෙබඳු වූ සාය උත්තමත්තේ උදෙසා ය. මෙය මම උත්තමත්තේ අරමුණු කොට කරමි.

5313. වැලි සායක් කොට මම (ඉදුහයෙන්) රන් නිපදවීමි. (එසින් සාදු) රන් කිසිකිසිමල් තුන් දහසක් පුජා කෙළෙමි.

5314. හටගත් ප්‍රිය ඇත්තෙමි බදාදිලි ඇත්තෙමි උදය සවය නමදිමි. සම්බුදුන් හමුයෙහිදී මෙන් පුලිත වෛත්‍යය වැන්දෙමි.

5315. යම් කලෙක්හි කාමනිශ්චිත වූ විතර්කයෝ හටගනිත් ද, එකෙණෙහි සමුදයාය සිහි කරමි. (මෙසේ ද) ප්‍රත්‍යාවේක්‍ෂා කරමි.

5316. “නිදුකාණෙහි, සානිවතක වූ විතායක වූ බුදුරජන් (සිතීන්) ඇහුරු කොට වසන් කෙළෙක් සමග වසනෙහි නම්ඹවට (එය) හුසුසුය.”

5317. එකල්හි සාය සිහිකල කෙණෙහි මාගේ සිත්හි බුද්ධ ගෞරවය ඇති වේ. තොත්‍රයෙන් (කණ්ඩුල හතින යවුලෙන්) පෙලන ලද ඇතකු මෙන් ඕනෑම විතනියන් දුරු කෙරෙමි.

5318. මෙසේ වසන මා මාහුරාජයා මැබලිය. මම එහි කපුරිය කළෙමි බබලොව ගියෙමි.

5319. එහි දිවි ඇති තාක් වසා මම තවතියා දෙව්ලොවහි උපත්මි. අසුවරක් දෙවෙන්ද්‍රව දිව්‍යරාජයා කෙළෙමි.

5320. මම තෙසියක් වර සක්විති රජ වීමි. මහත් ප්‍රදේශරාජයා ගණනින් ගිණිය නො හැකිය.

5321. තෙසං කිඛකණිපුපථානං¹ විපාකං අනුභොමහං,
ධාතීසකසකසානි පරිවාරොනති මං හවෙ.
5322. ථූපස්ස පරිවිණ්ණතො රජජාලං න ලිමපති,
ගතෙන සෙදා න මුච්චනති සප්පතාසො² හවිමහං.
5323. අසො මෙ සුකතො ථූපො සුදිට්ඨාමරිකා නදී,
ථූපං කතාන පුලිහං³ පතෙතාමති අවලං පදං.
5324. කුසලං කතතුකාමෙන ජනතුනා සාරගාහිනා,
තතී ඛෙතතං අඛෙතතං වා පටිපත්තිව සාධකා⁴
5325. යථාපි ඛලවා පොසො අණ්ණවං තරිකුස්සතෙ,
පරිතතං කට්ඨමාදාය පකඛ්‍යජ්‍යො මහාසරං:
5326. ඉමාහං කට්ඨං නිස්සාය තරිස්සාමි මනොදධිං,
උස්සාගෙන ව විරිසෙන තරොයා උදධිං නරො.
5327. තථෙව මෙ කතං කම්මං පරිතතං ථොකකඤ්ච යං,
තං කම්මං උපතිස්සාය සංසාරං සමභික්ඛමිං.
5328. පච්ඡිමෙ හවෙ සමපතෙන සුකකමුලෙන වොදිතො,
සාච්ඡිං පුරෙ ජාතො මහාභාලෙ සුඅභික්ඛො.
5329. සද්ධා මාහාපිතා මස්සං බුද්ධස්ස සරණං ගතා,
උභො දිට්ඨිපදා ඵලෙන අනුචිත්තනති සාසනං.
5330. ඛොභිපපටිකං ගග්ග සොණ්ණපුපං අභාරජුං,
සායංපාතං තමස්සනති සකාපුත්තස්ස සම්මුඛා.
5331. උපපාසථමති දිවසෙ සොණ්ණපුපං විනිහරා,
බුද්ධස්ස වණ්ණං කිලතතනා: කියාමිං විනිතාමග්‍රං.
5332. සහ දිස්වාතතං ථූපං සරිං පුලිනචෙතියං,
ඵසාසතෙ නිද්දිකා අරහත්තමපාපුණ්ණිං.

(දමාචිසනිමං භාණ්ඩාරං.)

5333. ගවෙසමානො තං වීරං ධම්මසකතාපඨිද්දසං,
අගාරං නිකඛමිකාන පබ්බජිං තස්ස සනතිසෙ.
5334. ජාතියා සත්තවග්ගෙන අරහත්තමපාපුණ්ණිං,
උපසම්පාදති බුද්ධා ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා

1. සොණ්ණකිඛකණිපුපථානං, මජ්ඣ. 2. සුප්පතාසො, මජ්ඣ.
3. පුලිහං, සී.මු. 4. සාරිතා, PTS. සාරතා, සා.

5321. මම ඒ නිකායානුසාරීයයන්ගේ විපාකය අනුභව කරමි. හවයෙහි සිද්ධතෙක් කිරිමවුරු මා පිරිවරත්.

5322. සැය පිළිදගුම් කළ බැවින් සිරුරෙහි රජත් දැළි නො වැලක්. හත බහ නො වැඩිවෙයි. මම ප්‍රභා සහිතයෙමි වෙමි.

5323. ආයාසයකි, මා විසින් මැනවින් කරණ ලද හැකි. අමරිකා-නදිය ද මැනවින් දක්නා ලදී. වැලිසැය කොට අවල පදය වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

5324. කුසල් කරණු කැමැත්තා වූ (නිජාණ) සාරය සොයන්නා වූ සත්ත්වයා විසින් 'මෙය කෙත ය, මෙය නොකෙත ය'යි (වෙන් කොට හත පුක්කෙක්) නැත. ප්‍රතිපත්ති නොමෝ ම අතීතාබ්‍යවත්තිය ය.

5325 - 5326. බලවත් පුරුෂයෙක් තෙම සාගරය තරණය කරන්නට උත්සාහ කරන්නේ. කුඩා දඬුකඩක් ගෙන මහසුරට පණින්නේ නම් "මම මම දඬුකඩ නිසා මහසුර තරණය කරන්නෙමි"යි උත්සාහයෙන් ද විශ්වයෙන් ද එ මිනිස් තෙම සුරතරණය කරන්නේ යමිණේ ද-

5327. එසේ ම මා විසින් යම් කමයක් කරණ ලද නම් එය ඉතා කුඩා ය. (එහෙත්) ඒ කමය නිසා සතර ඉක්ම වෙමි.

5328. ඒ කුසලමූලයෙන් මෙතෙතන ලද්දෙහි අනභිමි හවය පැමිණි කළ සැමැත් කුමර ආසා වූ මහාසාර කුලයක උපන්නෙමි වෙමි.

5329. මාගේ මවුපියෝ සැදහැත්තෝ ය. බුදුරජුන් සරණ ගියෝය. මේ දෙදෙන ම දක්නා ලද නිජාණ පදය ඇත්තෝ ය. ශාසනයට අනුභව පවතිත්.

5330. (මහු) බෝධියෙන් (හිටිහුහු) පොතු ගෙණ රත්සැයක් කරවූහ. ආකාපුහු බුදුරජුන් හමුවෙහි මෙන් උදේ සවස තමන්කාර කෙරෙත්.

5331. පොහෝ දිනයෙහි සවණියතුපය බැහැරට ගත්හ බුදුරජුන්ගේ ගුණ කියමින් තුන්යම් රූය ගෙවූහ.

5332. මම (සවණී) සතුපය දැක එකෙණෙහි ම පුලිතවෛතාස (අතිතයෙහි මවිසින් කළ වැලිසැය) සිහි කෙලෙමි. එ අස්තෙහි ම හිඳ රතත්බවට පැමිණියෙමි.

(දෙවිසිවන බණ්ඩරයි.)

5333. එ වීරයන් (බුදුරජුන්) සොයනෙමි ධම්මේතාපතීන් (සැරිසුත් තෙරුන් වහන්සේ) දිවමි. ගිහිගෙන් තික්ම උත්වහන්සේ වෙත පැවිදිවමි.

5334. උපසතියෙන් සත්තැවිට්ඨ කල්හි රහත් බවට පැමිණියෙමි. පසැත් ඇති බුදුරජානත්වහන්සේ ගුණ දැන මා උපසතත් කරවූසේක.

5336. දුරකෙනෙව සතොතන කිරියං නිට්ඨිතං මයා,
කතං මෙ කරණීයස් සකාසුතතස්ස සාසනෙ.
5337. සබ්බවෙරහයාතීතො සබ්බසබ්බාතීතො ඉසි,
සාවකො තෙ මහාවීර සොණණප්පථසසිදං ඵලං.
5338. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්‍යං තවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව ඛකුතං ඡේත්වා විහරාමී අනාසවො.
5339. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තීකෙ,
තියො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5340. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභීඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආගස්මා සුච්චිප්පියො ථෙරො ඉමා ගාථාගො අගාසිත්ථාති.

සුච්චිප්පියකේරස්ස අපද්‍යානං අව්ඪමං.

499. නළකුට්ඨයකථෙරාපද්‍යානං

5341. භිමවතතස්ස අවිදුරෙ භාගිතො තාම පබ්බතො,
සයමගු නාරදො තාම රුක්ඛමුලෙ වසී තදා.
5342. නළාගාරං කරිත්වාන තිණෙන ඡාදසිං අහං,
විකිකමිං සොඛසිත්වාන සයමගුස්ස අදාසහං.
5343. තෙන කමෙත පුකතෙන වෙතනාපඤ්ඨිසි ව,
ජභිත්වා මාත්‍රසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡං.
5344. තස්ස මෙ පුකතං වෘක්කං නළකුට්ඨකං නිමමිතං,
සට්ඨිගොජනවුබ්බෙධං තීංසගොජනවිජ්ඣතං.
5345. වතුදදසපු කපෙපපු දෙවලොකෙ රමිං අහං,
ඵකසතතතිකඛතතුඤ්ච දෙවරජ්ජමකාරසිං.
5346. වතුතතිංසකඛතතුඤ්ච වකකවතති අහොසහං,
පදෙසරජ්ජං පිපුලං ගණනාතො අසංඛිතං.
5347. ඛම්මපාසාදමාරුක්කං සබ්බාකාරවරුපමං,
සද්දිව්ඡානං විගරෙ සකාසුතතස්ස සාසනෙ.

5336. ලදරු වූ ම මා විසින් (නිවන් සඳහා) කටයුතු නිම කරණ ලදි. ආකාපුත්‍ර වූ බුදුරජන්ගේ සත්‍යතෙහි කටයුතු දය අද මා විසින් කරණ ලදි.

5337. මහාවීර වූ සාමීන් වහන්ස, මම සියලු වෛර හා භය ඉක්මවූයෙමි වෙමි. සියලු කෙල්ලකඩයන් ඉක්මවා ගියෙමි වෙමි. මුඛවහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෙක් වෙමි. ආර්ථිකප්‍රපාදවෙහි මේ පිපාස යි.

5338. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු ගවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ඇසුරෙහිව වෙහෙමි.

5339. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් ගතවත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

5340. සිටුපිළියැඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භඩ්ඛිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ඇසුරෙන් පුළුන්පියසඬවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

පුළුන්පිය සඬවිරාචදානය අවවැහිසි.

499. නළකුට්ඨයක සඬවිරාචදානය

5341. හිමවතට නුදුරෙහි භාගිත තම් පරිතයෙක් විය. එකල්හි සියල්ල තෙමේ ම දත් නාරද බුදුරජ තෙම රැක්මුලක වැඩි විය ය.

5342. මම නළකුට්ඨයක් කොට තණපතින් හෙවෙහි කෙළෙමි. මම සක්මණ ද පිරිසිදු කරවා බුදුරජන්ගට දුනිමි.

5343. මැනැවින් කරණ ලද එ කමා හේතු කොට ගෙණ ද චිත්තප්‍රණීතින් හේතු කොට ගෙණ ද මම මිනිස්සිරුර හැරවියා තවතිතා දෙව්ලොවට ගියෙමි.

5344. එහි (දෙව්ලොව) මැනැවින් කරණ ලද නළකිළියෙන් තීර්ණිත වූ මාගේ විමානය සැට යොදුනක් උස ය. තිස් යොදුනක් පුළුල් ය.

5345. මම තුදුස් කපක් දෙව්ලොව සිත් අලවා විසිමි. එක්සැත්තැ වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරවිමි.

5346. මම සුතිස්වරක් සක්විතිරජ විමි. (ලැබූ) මහත් ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගිණිය නො හැකි ය.

5347. මම සියලු ආකාරයෙන් උතුම් උපමා ඇති ධර්මාමෑති ප්‍රාසාදයට තැබී ආකාපුත්‍ර වූ බුදුරජන්ගේ සත්‍යතෙහි රුවිසේ වෙහෙමි.

5348. එකතියෙ ඉතො කප්පෙ යං කමමකරිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි තලකුපිඤා ඉදං ඵලං.
5349. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුග්ගතා,
තාගො ච බක්ඛිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසකො.
5350. ස්වාගතො චත මෙ අංසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5351. පටිසම්භිදා චතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අංගස්මා නලකුපිදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

නලකුපිදායකපථරස්ස අපදනං නම්මං.

500. පියාලඵලදායකපේරාපදනං

5352. ඕගලුදො පුරෙ අංසි විපිනෙ විවරං තදා,
අද්දසං විරජං බුද්ධං සබ්බධම්මානපාරගං.
5353. පියාලඵලමාදාය බුද්ධිසෙට්ඨස්සදසනං,
පුඤ්ඤකෙඛතතස්ස විරස්ස පසන්නො භෙති පාණිති.
5354. එකතියෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි ඵලදනස්සිදං ඵලං.
5355. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං භාවා සබ්බෙ සමුග්ගතා,
තාගො ච බක්ඛිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසකො.
5356. ස්වාගතො චත මෙ අංසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5357. පටිසම්භිදා චතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අංගස්මා පියාලඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

පියාලඵලදායකපථරස්ස අපදනං දසමං.

තීක්ඛිකණිපුප්ඵයවග්ගො පඤ්ඤාසමො.

5348. එකල්හි මෙයින් එක්තීස්වත කපෙති යම් කමයක් කෙළෙම් ද (ඒ හේතුමෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. තලකුටියෙහි මේ විපාක යි.

5349. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවත ලදහ. සියලු හවයෝ තසත ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභ්‍රම රහිතව වෙහෙමි.

5350. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5351. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව විමොක්ඛයෝ ද අඛණ්ඩවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් නලකුටියක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදල හේකි.

නලකුටියක ස්ථවිරවදානය නවවැනිසි.

500. පිඨාලඵලදායක ස්ථවිරවදානය

5352. පෙර මම මුවවැද්දෙක් වීමි. එකල්හි වනයෙහි හැසිරෙන්නෙම් සියලු ධර්මන්තේ පරතෙරම ගිය කෙලෙස්රජස් විරහිත බුදුරජුන් දිවිමි.

5353. මම පියල් ගෙඩියක් ගෙණ පහන් වූයෙම් සියතින් ම පින්කෙන් වූ විර වූ බුද්ධග්‍රෙණයන් වහන්සේට දුනිමි.

5354. එකල්හි මෙයින් එක්තීස්වත කපෙති යම් පිඨාල ඵලයක් දනිමි ද (ඒ හේතුමෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයේ මේ විපාක යි.

5355. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවත ලදහ. සියලු හවයෝ තසත ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආභ්‍රම රහිතව වෙහෙමි.

5356. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5357. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව විමොක්ඛයෝ ද අඛණ්ඩවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් පිඨාලඵලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදලහේකි.

පිඨාලඵලදායක ස්ථවිරවදානය දසවැනිසි.

තිකිඛකණිපුප්පිය වර්ග පණස් වැනිසි.

උද්දනං:

කිංකණී පංසුකුලඤ්ච කොරණමිථ කිංසුකං
උපබ්බද්ධසි සතදො උද්දනං චූපකාරකො
නලාගාරී ච නවමො පිෂාලඵලදායකො.
සතං එකං ච ගාථානං නවකඤ්ච තද්වතතරිං.

අථ වග්ගද්දනං:

මේතෙතසාවග්ගො හද්දලී සකිංතමමජ්ඣකො පි ච
එකවිහාරී විහිටකි ජගති සාලපුප්ඵයො
නලාගාරං පංසුකුලං කිංකණිපුප්ඵයො තථා.
අභිති දො ච ගාථාගො වතුද්දනතතානි ව.

මෙතෙතසාවග්ගද්දනං.

සඤ්චමං සතකං සමතතං.

501. නිකණිකාරපුප්ඵයථෙරාපද්දනං

5358. සුමෙධො නාම සමුද්දායා ඛතතිංසවරලකකණො,
විවෙකකාමො හගවා නිමිචනතමුපාගමී.¹
5359. අජෙයාගගෙතො නිමිචනතං අග්ගො කාරුණිකො මුනි,
පලලඛනං ආතුරිකාත නිසිදි පුරිසුත්තමො.
5360. විජ්ජාධාරා තදා ආසිං අත්තලිකාවරො අහා,
තිසුලං සුකතං ගග්ග ගච්ඡාමි අඛරෙ තදා.
5361. පබ්බතග්ගෙ යථා අග්ගි පුණණමාසිථා² වඤ්චි,
වතෙ ඛහාසතෙ බුද්ධො සාරරාජාච චුලලිතො.
5362. වතග්ගා නිකමිත්තාත බුද්ධරංසි විධාවරෙ,³
නලග්ගිවණණතඛනාසා දිග්ඛා විතතං පතාදසිං.
5363. විවිතං අද්දතං පුප්ඵං කණිකාරං දෙවනකිකං,
තීණි පුප්ඵානි අදාය බුද්ධසෙට්ඨං අපුජසිං.
5364. බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන තීණි පුප්ඵානි මෙ තදා,
උද්ධංවණ්ච, අසඛාපතතා ඡායං කුඛතති සඤ්චිතො.
5365. තෙන කෘමවත සුකතෙන වෙතතාපණිසිති ව,
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡතං.

1. මුපාගමී, මජ්ඣ. 2. පුණණමාසෙව, මජ්ඣ. 3. බුද්ධරංසිඛවාචරෙ, මජ්ඣ.

උද්දානම:

කිංකණී පංසුකුල කොරණි හා කීංසුක.
උපකිංසුකයි සතද උදක ධුරකාරක
තලාකාරි නව චිත පිතාලඵලදයක
නවතුරා සිය ගගෙකින් මේ වත කියා තිබිණේ.

වග්ගදානම:

මේතෙනොයා වග්ග හද්දලි සකි, සමමජ්ජක සහ
එක විකාරි විභිතක ජනති සාල පුපථිස
තලමාලි පංසුකුල කිංකණී පුපථිසසි දස
මෙහි හි එක් දහස් සිව්විසිය දෙඅසුවෙකි.

මේතෙනොයා වග්ග දශකසසි.

පසඤ්ච ගතකස සමාපත සි.

501. තිකණිකාරපුපථිස සථවිරාවදානම

5358. දෙකිස් මත පුරිස් ලකුණින් යුත් සඵලේ වූ සුමෙධ නම්
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවේක සැප කැමැත්තෝ නිමවතට එළඹිණේක.

5359. පුරුෂොත්තම වූ අශ්‍රකාරුණික වූ බුදුරජාණන් නිමවතට පිවිස
පලක් බැඳ වැඩ හුන්නේ ක.

5360. එකල්හි මම අහසෙහි හැසිරෙන විදුබරයෙක් විමි. මැනවින්
කරනලද ත්‍රිශූලානුබන්ධයක් ගෙණ අහසෙහි ගමි.

5361. කදුබුදුතෙක්හි වූ හිත්තක් මෙන් ද පුණ්ණියක් සුමෙන් ද
පිපි හිසසල් රැකක් මෙන් ද බුදුරජාණන් වහන්සේ බබලයි.

5362. වතහිත් තික්ම බුදුරැස් පැතීරෙත්. තලවෙතෙහි ඇවිලගත්
හිත්තක් මෙන් (බබලන රශ්මත්) දක සිත පැහද වීමි.

5363. (ඒ මේ අත) සොයන්නෙමි දෙව පුවද ඇති කිණිකිරි මල්
දුටුමි. මල්තුණක් ගෙණ බුද්ධිමයාගෙන් වහන්සේ පිදීමි.

5364. එකල්හි මාගේ ඒ මල්තුණ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනුභාව-
යෙන් කැටි උඩුකුරුව පෙති සවිකුරුව බුදුරජාණන් සෙවන කෙරෙහි.

5365. මැනවින් කරණ ලද එම කමය හේතු කොට ගෙණ ද විතත
පුණ්ඩින් හේතු කොට ගෙණ ද මිනිස්සිරුර හැර මම තව්නිසා දෙවි
ලොවට ගියෙමි.

5366. තත්ථ මෙ සුක්ඛං ව්‍යභමං කණිකාරිති සද්ධති,
සට්ඨිතොජනමුත්ථෙවං තිංසයොජනවිත්ථං.
5367. සහස්සකණ්ඩං සතපතණ්ඩු ධජාපු හරිතාමයං,
සතසහස්සතියස්ස චාලෙහ පාභුහවිංසු මෙ.
5368. සොණණමයා මණිමයා ලොහිතඝනමයාපි ච,
එලිකාපි ච පලලිකා යෙනිවජ්ඣා යදිවජ්ඣා¹.
5369. මහාරහස්සො සයනං භුලිකාවිකනිසුතං,
උද්දලොඤ්ඤා² එකනතං විලෙඛාහනසමාසුතං.
5370. භවතා නිකබ්භිත්වාන වරතොතා දෙවවාගිකං,
යදා ඉවජාමි ගමනං දෙවසම්පුරකකිතො.
5371. සුපථස්ස හෙට්ඨා තිට්ඨාමි උපරිවජ්ඣනං මම,
සමනතා යොජකසතං කණිකාරෙති ඡාදිතං.
3572. සට්ඨිකුරියසහස්සාහි සායං පාතං උපට්ඨන්තං,
පරිවාරෙනති මං තිට්ඨං රතතිඤ්චමහඤ්ඤා.
5373. තස්ස නට්ටෙති ගිතෙති තාලෙති වාදිතෙති ච,
රමාමි බිබ්බාරතියා මොද්ඤ්ඤා කාමකාමහං³.
5374. තත්ථ භුත්වා පිච්ඡිත්වා ච මොදාමි තිදසෙ තදා,
තාරිගණෙති සතිතො මොදාමි ව්‍යමනමුත්තමෙ.
5375. සතානං පඤ්චකබහුඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතානං තිණිකබහුඤ්ඤා චකකවතති අහොසකං,
පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණතාතො අසංඛිතං.
5376. භවාහවෙ සංසරතොතා මනාහොතං ලභාමහං,
හොතෙ මෙ උභතතා තත්ථ බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
5377. දුට්ඨෙ හවෙ සංසරාමි දෙවතොත අථ මානුසෙ,
අඤ්ඤං ගතීං ත ජාතාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.
5378. දුට්ඨෙ කුලෙ පජායාමි බතතිසෙ වාපි බ්‍රාහ්මණෙ,
නිවෙ කුලෙ ත ජායාමි බුද්ධිපුජාසිද්ධං ඵලං.

1 යෙනිවජ්ඣා යදිවජ්ඣා, සා. 2. උද්දලොඤ්ඤා, සිවු මජ්ඣ. 3. කාමකාමිකා, මජ්ඣ.

5366. එහි මැනැවින් කරණලද මාගේ විමානක 'කණ්කාරි' යයි දන්තා ලැබේ. (එය) සැව යොදුන් උසය. තිස් යොදුන් පුළුල් ය.

5367. දහසක් භාග ඇත්තේ ය. සියක් ගොලාකාර ගෙවුණු ඇත්තේ ය. ධජයන්ගෙන් යුක්තය. නිර්වන් ය. මාගේ විමනෙහි සියදහසක් නිර්වූහ (ප්‍රමුඛකාරා) පහල විය.

5368. එහි කැමැති තැනක කැමැති තාක් රන්වුවා, මණිවුවා, පිපුරා, මණිවුවා, පිපුරුණිවුවා පැයියකගේ වෙන්.

5369. පුළුන් පිහි ඇ යුත් දෙදවලු එක්දවලු ඇතිරි හා, බිබෙකක යුත් මාහැඟි සයන ද ඇත.

5370. යම් කලෙක්හි භවනයෙන් නික්ම දිව්‍යසමුහයා විසින් පිරිවරන ලද්දෙම දිව්‍යවාරිකාවෙහි හැසිරෙමින් යනු කැමැත්තෙමි ද,

5371. (එකල්හි) මල් යට පිටිමි. මාගේ මනාකයෙහි හාත්පස සියක් යොදුන් විගත කිණිතිරිමලින් වසන ලද්දකි.

5372. සැව දහසක් තුරු වාදකගේ උදය සවස උවාවන් කළානුය. (මනු) රැදවල් අකලස්ව නිරතුරු මා පිරිවරන්.

5373. එහි කාන්තයන්, නිහයන්, කාලයන්, වාදිකයන්, ක්‍රීඩා-රතියෙන් සිත් අලවා වසමි. මම කාමසම්පත් කැමැත්තෙමි සතුටු වෙමි.

5374. එකල්හි ඒ තිදසෙහි අනුභව කොට පාතය කොට මුදිත වෙමි. උතුම් විමනෙහි සත්‍රිගණයා සමග සතුටු වෙමි.

5375. මම පත්සියවරක් දෙවර්ජය කරවමි. තුන්සියවරක් සක්විති රජ වමි. ලැබූ මහත් ප්‍රදේශාරාජ්‍යය ගණන් විගණන් ගිණිග නො හැකිය.

5376. කුදුමකන් හවනයෙහි හැසිරෙන්නෙමි මම මහත් භෝගසම්පත් ලබමි. මාගේ භෝගසම්පන්නියෙහි අඩුවෙන් තැත. බ්‍රහ්මපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

5377. දිවආත්ඛවිහි ද යළි මිහිසත්ඛවිහි ද - දෙඅත් ඛවිහි සැරිසරමි. අත් ගතියක් නො දනිමි. බ්‍රහ්මපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

5378. කැත්තුලෙහි ද බමුණුකුලෙහි ද - මේ දෙකුලෙහි උපදිමි නිවිකුලයක නුපදිමි. බ්‍රහ්මපූජාවෙහි මේ විපාක සි.

5379. නන්දියානං අස්සයානං සිවිකං සන්දමානිකං,
ලහාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5380. දුසිගණං දුසගණං නාරිගො සමලබ්භතා,
ලහාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5381. කොසෙය්‍යකමබ්බලියානි බොමිකපාසිකානි ව,
ලහාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5382. නවවසං නවඵලං නවග්ගරසභොජනං,
ලහාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5383. ඉමං බාද ඉමං භුක්ඛ්‍ය ඉමෙති සයනෙ සග්ග
ලහාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5384. සබ්බඵ පුජිතො භොමි යසො අබ්බුග්ගතො මම,
මහාපකෙඛා සද භොමි අගෙජ්ජපරිභො සද,
ස්සතිකං උත්තමො භොමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5385. සිතං උණං න ජානාමි පරිලාභො න විජ්ජති,
අපො වෙතසිකං දුක්ඛං භද්දෙ මෙ න විජ්ජති.
5386. සුචර්ණවණෙණා සුචාන සංසරාමි භවානවෙ,
වෙචර්ණණිං න ජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5387. දෙවලොකා වජ්ඣාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
සාවච්ඡිං පුරෙ ජාතො මහාසාලෙ සුඅභිකෙ,
5388. පඤ්චකාමගුණං සිත්වා පබ්බජං අනගාරිගං,
ජාතියා සත්තවස්සොභා අරහත්තමපාපුණිං.
5389. උපසමපාදති බුද්ධො ගුණමඤ්ඤය වනබුමා,
තරුණො පුජනීයොභා බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5390. දිබ්බවක්ඛු විසුඛං මෙ සමාසිකුසලො අහං,
අභිඤ්ඤාපාරමිසානෙනා බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5391. පටිකමතිද අනුප්පනෙනා දුද්ධිපාදෙසු කොවිදො,
ධම්මෙසු පාරමිසානෙනා බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5392. නිංසකපසකසංගමති යං බුද්ධමතිපුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5393. නිලෙසා කුංචිකා මයං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො ව ඛකිතං ඡෙත්වා විකරුමි අනාසවො.
5394. සවාගතං වන මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තියෙ,¹
නියොගා විජ්ජා අනුප්පනතා කතං බුද්ධස්ස භාසතං.

1. මෙ බුද්ධස්ස සන්තියෙ යන අර්ථය.

5379. හස්තිතාන ද අශ්වතාන ද සිව්කා ද සාන්ද්‍රත රථ ද මේ සියල්ල ම ලබමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5380. දුස්සංවුහතා ද දුස්සංවුහතා ද මෑතෑවින් සරසන ලද සත්‍රින් ද, මේ සියල්ල ලබමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5381. කොසෙය්‍යා ද කම්බිලි ද කොමු හා කපුපිළි ද, මේ සියල්ල ලබමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5382. නවවස්ත්‍ර ද නවචලද අනිතව අග්‍රය හොඳන ද, මේ සියල්ල ලබමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5383. 'මෙය කව, මෙය අනුභව කරව, මෙම සංග්‍රහයෙහි සංකය කරව' යන මේ සියල්ල ලබමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5384. හැම තන්හි පුදන ලද්දෙහි වෙමි. මාගේ කිරිතිය උස්ව පැන තංගේ ය. හැම කල්හි මගන් වූ පක්‍ෂ (සමූහ) ඇත්තෙහි වෙමි. හැම කල්හි නොබෙදුනු පිරිස ඇත්තෙහි ද වෙමි. නැගනට උතුම් වෙමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5385. ශිත, උෂණ නො දනිමි. පරිබාහ (දූවිලි) නැත. වැළි මාගේ සිත්හි වෛතසික දුකෙක් නැත.

5386. හවයෙන් හවයෙහි සංඝිච්ඡා සැරිසරමි. විවඤ්ච බවක් නො දනිමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5387. කුසලමූලයෙන් මෙතෙක් ලද්දෙහි දෙව්ලොවින් ව්‍යුහව සැවන් පුරයෙහි ඉතා ආශ්‍රිත වූ මහාසාරකුලයක උපන්නෙමි.

5388. පස්කම්මුණු කැර සස්තෙහි පැවිදි වීම. උපතින් සත්කැවිදි වූ මම රහන්බවට පැමිණියෙමි.

5389. පසැස් ඇති බුදුරජ තෙම ගුණ දැන (මා) උපසම්පදා කරවී ය. මම තරුණ වූ පිදිග යුත්තෙක් වෙමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5390. මාගේ දිවැය පිරිසිදු ය. මම සමායසයෙහි දක්‍ෂයෙමි. අභිඥානන්හි කෙළ පැමිණියෙමි වෙමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5391. පැමිණි ප්‍රතිසමාදා ඇත්තෙහි වෙමි. සාධුපාදානන්හි දක්‍ෂාවෙහි වෙමි. ධර්මයන්හි කෙළ පැමිණියෙමි වෙමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ විපාක සි.

5392. තිස්දහස්වන කපෙහි යම් බුදු කෙනෙකු පිදුගෙමි ද, ඒ හෙතෙක් දුගතියක් නොම දනිමි. බුද්ධපුරුෂෙහි මේ ඵලයයි.

5393. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නෑත ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රිත රකිතව වෙතෙමි.

5394. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් ස්වාගත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5395. පටිසම්භිද්‍ය වතණ්ණො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සචරිතතා කතං බුද්ධියා සංතතං.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා නිකණ්ණිකාරපුප්ඵියෙව්වෙයො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නිකණ්ණිකාරපුප්ඵියෙව්වෙයො අපද්‍යනං පඨමං.

502. එකපභතද්‍යයකත්ථරාපද්‍යනං

5396. නගරෙ හංසචරිතා කුලිකාතොරො අගොසකං,
අද්දසං විරජං බුද්ධං මහතිණ්ණමතාසවං.

5397. සුකතං මහතිකාපතතං බුද්ධිසෙට්ඨියාද්දසනං,
පතතං දළා නගවතො උජ්ඣුතසා නාදිතො.

5398. හවෙ නිබ්බතනමානොගං සොණ්ණපාලෙ ලහාමගං,
රුපිමයෙ ව සොවණ්ණ නට්ටිකෙ ව මණිමයෙ.

5399. පාතිණො පරිභුඤ්ජාමි පුඤ්ඤකම්මසිද්ධං ඵලං,
යසානඤ්ච ධනානඤ්ච¹ පතනභුතො² ව නොමගං.

5400. යථාපි හද්දසක ඛෙතෙන ඩිජමප්පලපි රොපිතං,
සමමා බාරෙ³ පචෙච්ඡන්තෙ ඵලං නොසෙති කසාකං.

5401. තපෙඵලං⁴ පතනද්‍යනං බුද්ධිසෙට්ඨිකතමති රොපිතං,
පිඨිබායෙර පවසානෙන ඵලං මං නොසෙසති.

5402. යාවතා ඛෙතතා විජ්ජනති සබ්බාපි ව ගණාපි ව,
බුද්ධිසෙට්ඨිකතසමා නච්චි සුඛදෙ සබ්බපාණිනං.

5403. තමො තෙ පුරිසාජ්ඤාදා තමො තෙ පුරිසුතතම,
එකපතතං දදිත්ථාන පතනාමති අමලං පදං.

5404. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං පතනමදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජාතාම පතනද්‍යනසිද්ධං ඵලං.

5405. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මයාං හවා සබ්බ සමුතතා,
නාගො ව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

5406. සවාගතං වත මෙ අංසි බුද්ධිසෙට්ඨියා සනතිකෙ,
නිසෙසා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධියා සංතතං.

1. සසා ව පතානඤ්ච, යා. 2. අනභුතො, මජ්ඣ. 3. සමිථාබාර, මජ්ඣ.
4. තපෙඵලං, මජ්ඣ.

5393. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව විමොක්ඛයෝ ද භවනිඥවෝ ද සංක්ඛාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂෙන් නිකංගිකාරපුප්ඵය සාමීරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේනි.

නිකංගිකාර පුප්ඵයසාමීරාවදානය පළමු වැනිසි.

502 ඵකපනාදායකසාමීරාවදානය

5396. මම සංඝමග්ගි තභරයෙහි කුමනභාරයෙක් (කුමලෙක්) වීම්. වතුරොසක් කරණය කලා වූ ආප්‍රව රහිත වූ කෙලෙස් රජස් වීරහිත බුදුරජුන් දිවිමි.

5397. මම මාතෘපිත් කරණලද මැටිපයක් (=පාත්‍රයක්) බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දිනිමි. (කායවඩකාදියෙන් තොර බැවින්) සෘජු වූ තාදිගුණ ඇති බුදුරජුන්හට පාත්‍රය දී -

5398. භවයෙහි උපන්නා වූ මම රත්තලී ලබමි. රජතමය වූ සංකීර්ණය වූ මණිමය වූ තැටි ද -

5399. භාජන පරිභෝග කරමි. පුණ්‍යකම්මයාගේ මේ විපාක සි. මම යහසට ද ධනයට ද පාත්‍ර (හිමි) වූයෙහි වෙමි.

5400. යම් සේ සොදුරු කෙතක රොපනය කළ ස්වරා වූ ද බීජය මාතෘපිත් වැසි ලැබෙන කල්හි සත්‍යඵලය ගොවියා සතුටු කෙරේ ද,

5401. එසේ ම බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයෙහි රොපණය කරණ ලද මෙම පාත්‍රදාන බීජය ප්‍රතිධාරා වස්තූ කල්හි (විපාක) ඵලය මා සතුටු කරන්නේ ය.

5402. සංකයා වූ ද ගණයා වූ ද යම්තාක් (පුණ්‍ය) ශක්‍යත්‍වයෙන් විද්‍යමාන වෙත් ද, සම්පත්තට හුව දෙන්නා වූ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයා සමෘත කෙතක් (තම) තැන.

5403. පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නම්සකාර වේවා. පුරුෂොත්තමයානන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නම්සකාර වේවා. එක පාත්‍රයක් දී අවලපදාය වූ නිවිතව පෑමිණියෙමි වෙමි.

5404. එකල්හි මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පාත්‍රයක් දුනිමි ද (ඒ කෙතුවෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. පාත්‍රදානයාගේ මේ විපාක සි.

5405. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නාශන ලදහ. ඇත්රපේකු මෙන් බැදුම් සිදු ආප්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5406. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පෑමිණිම ඵකානායෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5407. පටිසම්භිදා වතඥො: ච විමොක්ඛාපි ච අවතීමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අගඤ්ඤා එකපනදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

එකපනදායකථෙරො අපදානං දුතීයං.

503. කාසුමාරිඵලදායකථෙරාපදානං*

5408 කණ්ණිකාරං'ව ජොතනතං නිසින්නං පබ්බතනනරෙ,
අද්දං විරජං බුද්ධිං ලොකජෙට්ඨං තරුභතං.

5409. පසන්නවිතො: සුමනො සිරෙ කථාන අඤ්ඤාලිං,
කාසුමාරිකමාදාය බුද්ධිසෙට්ඨයා'දුභතං.

5410. එකතීංසෙ ඉතො කප්පෙ යං එලං අදදිං කදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි එලදානකිදං එලං.

5411. කීලෙතා කාපිතා මය්ගං ගවා සබ්බෙ සමුභතා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

5412. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨයා සනතීකෙ,
තීඥො පිජා අනුයාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

5413. පටිසම්භිදා වතඥො: ච විමොක්ඛාපි ච අවතීමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අගඤ්ඤා කාසුමාරිඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

කාසුමාරිඵලදායකථෙරො අපදානං තතීයං.

504. අවච්ඡලිගථෙරාපදානං

5414. සහස්සරංසි භගවා සගම්භු අපරජ්ඣො,
මිථෙකා වුට්ඨගිත්වාන ගොචරගාභිනිකම්මි.

5415. එලභනත්ථා අහං දිග්ඛා උපගච්ඡිං තරුභතං,
පසන්නවිතො: සුමනො අවචං අදදිං එලං.

5416. චතුකවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං එලං අදදිං කදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි එලදානකිදං එලං.

කාසුමාරිඵලිගථෙරාපදානං, මහං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5407. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අපටවිමොක්ඛයෝ ද අභිභිඤ්චෝ ද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් ඵකපනාදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ හේකි.

ඵකපනාදායක සථවිරවදානය දෙවැනිසි.

503. කායුමාරිඵලදායක සථවිරාවදානය

5408. කදු අතරෙහි වැඩ හුන්නා වූ (පිපි හිස) කිණ්ණිතිරුකක් හේ බබලන (තෙලෙස්) රජස් වරහිත ලෝකාභිෂේක වූ තරභෙරුන් වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

5409. මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයෙමි හිස ඇදිළි බැඳ කටුඵරමිණිය ගෙණ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට දුනිමි.

5410. ඵකල්හි මෙසින් ඵක්කිත්ත කපෙහි යම් කටුඵරමිණිය ඵලදායකක් දුනිමි ද (ඒ හේතු වෙත්) දුගතිකක් නො දනිමි. ඵලදායකයෝ මේ විපාකය යි.

5411. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැළුම් සිදු ආයුච රහිතව වෙහෙසි.

5412. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵකානනයෙන් යහපත් විය. භ්‍රීවිදුචෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5413. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අපටවිමොක්ඛයෝ ද අභිභිඤ්චෝ ද සාක්කාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් කායුමාරිඵලදායක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ හේකි.

කායුමාරිඵලදායක සථවිරවදානය තෙවැනිසි.

504. අවටඵලියසථවිරාවදානය

5414. පස්මරුන් දිගු සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කළ දහසක් රැස් ඇති භාග්‍යවත් තෙමේ විවේක (ගමායි) යෙන් නැගිට පිටු පිණිස නික්මුණේ ය.

5415. (ඵයේ නික්මුණු) තරභෙරුන් වහන්සේ දක මම ඵල ගත් අත් ඇත්තෙමි උත්තමයන් වෙත ඵලගියෙමි. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොම්නස් වූයේ අවට ඵලයක් දුනිමි.

5416. මෙසින් සිව්අනුවන කපෙහි වූ ඵකල්හි යම් ඵලදායකක් දුනිමි ද (ඒ හේතු වෙත්) දුගතිකක් නො දනිමි. ඵලදායකයෝ මේ විපාකය යි.

5417. කිලෙසා කිංචිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
5418. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
කිසෙසා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5419. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සවජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අවමච්චිතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අවමච්චිතසේවරස්ස අපද්‍රව්‍යං වතුත්ථං.

505. වාරච්චියසේවරාපද්‍රව්‍යං*

5420. සුචණ්ණවණ්ණං සමුද්ධං ආසුතීතං පටිග්ගහං,
රජිගං පටිපජ්ජන්තං වාරච්චියද්දසකං.¹
5421. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදද්ධං තදා,
දුග්ගතිං තාගිජානාමි ඵලද්දතස්සිදං ඵලං.
5422. කිලෙසා කිංචිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො ච ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
5423. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
කිසෙසා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5424. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සවජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වාරච්චිතො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වාරච්චියසේවරස්ස අපද්‍රව්‍යං සක්ඛමං.

506. මාතුලුඛිතඵලද්දකසේවරාපද්‍රව්‍යං

5425. කණිකාරංචි ජලිතං පුණ්ණමාසෙව චන්ද්‍රිමං,
ජලන්තං දීරථාකං ච අද්දසං ලොකනායකං.
5426. මාතුලුඛිතඵලං ගග්ග අද්දසිං සජ්චිතො අනං,
දකඛිණෙය්‍යස්ස ධිරස්ස පසනො ගෙහි පාණිති.
5427. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදද්ධං තදා,
දුග්ගතිං තාගිජානාමි ඵලද්දතස්සිදං ඵලං.

* වාරච්චියසේවරාපද්‍රව්‍යං, මජ්ඣිමං.

1. පාදඵලං, මජ්ඣිමං. වාරච්චියං, භා.

5417. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙහෙමි.

5418. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5419. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අභිභිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් අවමච්චිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

අවමච්චියසංවිරාවදානය සිවුවැනිසි.

505. වාරච්චියසංවිරාවදානය

5420. මම විවිධ පිළිපත් ලෝකයාගේ සුජාවන් පිළිගන්නා වූ සංඝවංශී වූ සම්බුදුරජුන් හට වාරච්චියක් දුනිමි.

5421. එකල්හි මෙසින් එක් අනුවන කපෙහි යම් ඵල දානයක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානයාගේ මේ විපාක සි.

5422. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙහෙමි.

5423. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5424. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අභිභිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් වාරච්චියසංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

වාරච්චියසංවිරාවදානය පස්වැනිසි.

506. මාතුලුඛප්පලදායක සංවිරාවදානය

5425. පඤ්ඤා දිනයෙහි සල මෙන් බබලන්නාවූ කිණිහිරි රූකක් වැනි වූ ප්‍රදීපවංශයක් මෙන් දිලෙන ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් දිවිමි.

5426. මම නාරත් ගෙඹියක් ගෙණ දක්‍ෂිණාර්ථ වූ ප්‍රාඥ වූ ශාය්‍යාත් වහන්සේට පහන් වූයෙමි සිගහින් දුනිමි.

5427. එකල්හි මෙසින් එක්තීස්වන කපෙහි යම් ඵලදානයක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදානයාගේ මේ විපාක සි.

5428. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බ්‍ඤ්ඤාං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
5429. සවාගතං වත මෙ අංසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තිනෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.
5430. පටිසම්බුද්ධිං වතස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා මාතුළඛිතඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

මාතුළඛිතඵලදායකසංකප්පරස්ස අපදානං ඡට්ඨං.

507. අජෙලිඵලදායකසංකප්පරාපදානං

5431. අජජ්ජනා නාම සමුද්දො ගිම්බනො වසී තදා,
වරණොත ව සම්පනොතා සමාධිකුසලො මුතී.
5432. කුලාමතතං ගහෙත්තා අජෙලිං ඵච්ඡවකං,
ඡතතපණ්ණං ගහෙත්තා අද්දං සන්තිනො අහං.
5433. චතුසවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අද්දං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි ඵලදායකද්දං ඵලං.
5434. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බ්‍ඤ්ඤාං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
5435. සවාගතං වත මෙ අංසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තිනෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.
5436. පටිසම්බුද්ධිං වතස්සො ව විමොක්ඛා පි ව අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා අජෙලිඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

අජෙලිඵලදායකසංකප්පරස්ස අපදානං සන්තමං.

508. අමොදඵලිගසංකප්පරාපදානං

5437. සුචණ්ණචණ්ණං සමුද්දං අනුතීතං පටිග්ගතං,
රට්ඨං පටිපඤ්ඤානං අමොදඵලද්දං ඵලං.
5438. ඵකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අද්දං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි ඵලදායකද්දං ඵලං.

5428. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. අත්පත්තු මෙන් බැඳුම් සිදු ආප්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

5429. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5430. සිවුපිළිකැබිළාලෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද අබිභිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් මාතුලුඛඵලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මාතුලුඛඵලදායක ස්ථවිරාවදානය සඳහා වැඩි.

507. අපේලිඵලදායක ස්ථවිරාවදානය

5431. එකල්හි වරණබමියන්ගෙන් සම්පූර්ණ වූ සමාධියෙහි දක්‍ෂ වූ මෝතෙය්‍යගුණ සුත් අප්ප්‍රිත නම් සම්බුදු(පසේබුදු)රජ තෙමේ හිමිවතෙහි වැඩ විසි ය.

5432. මම ඒ ශායානාත් වහන්සේ හට කලයක් පමණ වූ අපේලි ඵලයක් ද ඒවජ්චක ද ඡත්‍රපණ්ණි ද ගෙන දුනිමි.

5433. එකල්හි මෙයින් සිවුඅනුවන කපෙහි යම් ඵලදායකක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුමෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයේ මේ විපාක යි.

5434. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්පත්තු මෙන් බැඳුම් සිදු ආප්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

5435. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5436. සිවුපිළිකැබිළාලෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද අබිභිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් අපේලිඵලදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

අපේලිඵලදායක ස්ථවිරාවදානය සත් වැඩි.

508. අමොදඵලිය ස්ථවිරාවදානය

5437. ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගන්නා වූ සංඝවර්ණ වූ විවිධ පිළු පන්තා වූ සම්බුදුරජන් (දක) අමොද ඵලයක් දුනිමි.

5438. එකල්හි මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි යම් ඵලදායකක් දුනිමි ද (ඒ හෙතුමෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයේ මේ විපාක යි.

5439. කිලෙසා කුමාරිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව බකිතං ඡේත්වා විහරම් අනාසවො.
5440. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5441. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡත්‍රභික්ඛස්ස සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අමොදඵලියො පේරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අමොදඵලියකෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං අවමං.

509. තාලඵලදයකත්ථෙරාපද්‍යනං

5442. සතරංසි නාම සගවා සගම්භූ අපරජ්ජනො,
විවෙකා වුට්ඨිතින්ත ගොවරායාභිතිකම්භි.
5443. ඵලකත්ථො අහං දිස්වා උපගච්ඡිං තරුසහං,
රසනනවිතෙනා සුමනො තාලඵලමිද්දසහං.
5444. චතුසවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුක්ඛතීං නාභිජානාමි ඵලදනස්සිදං ඵලං.
5445. කිලෙසා කුමාරිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව බකිතං ඡේත්වා විහරම් අනාසවො.
5446. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- 4447 පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡත්‍රභික්ඛස්ස සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා තාලඵලදයකො පේරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

තාලඵලදයකෙත්ථරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

510. නාළිකෙරදයකත්ථෙරාපද්‍යනං

5448. නගරෙ බක්ඛුමභියා ආරම්භො අහං තදා,
අද්දසං විරජං බුද්ධං ගච්ඡන්තං අනිලඤ්ඤෙ

5439. මා විසින් කෙලෙසෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජෙකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රකිනව වෙසෙමි.

5440. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම එකානනයෙන් සාකච්ඡා විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5441. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුමත් අමොදඵලිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

අමොදඵලිය සංවිරාවදානය අවවාහිසි.

509. නාලඵලදායක සංවිරාවදානය

5442. සියල්ල තෙමේ ම අවබෝධ කරගත් පස්මරුන් දිනු සහරංසි නම් සාග්‍රාවන් (පස්බුදු²) තෙම ව්‍යවකයෙන් (ගමාගියෙන්) නැතිව පිටු පිණිස වැසියේ ග.

5443. මම (උත්තරන්සේ) දුක පල ගත් අත් ඇත්තෙමි නරාභගයන් වහන්සේ වෙත ඵලභියෙමි. පහන්සිත් ඇත්තෙමි සොමිකස් වූයෙමි තල් පලයක් දුනිමි.

5444. එකල්හි මෙයින් සිටුඅනුවන කපෙහි යම් ඵලදායකක් දුනිමි ද (ඒ හෙතෙමෙන්) දුගතියක් නොදනිමි. ඵලදානයාගේ මේ විපාක සි.

5445. මා විසින් කෙලෙසෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජෙකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රකිනව වෙසෙමි.

5446. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම එකානනයෙන් සාකච්ඡා විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5447. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද ඡබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුමත් නාලඵලදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

නාලඵලදායක සංවිරාවදානය නවවාහිසි.

510. නාලිකෙරදායක සංවිරාවදානය

5448. එකල්හි මම බඤ්චුමනී නගරයෙහි ආරාමිකයෙක් (අරතෙහි විනාචත් කරන්නෙක්) වීම. අගයෙහි වඩිනාවූ කෙලෙස් රජස් විරහිත බුදුරජානන් දිවිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5449. නංග්‍රිකෙරඵලං ගය්‍යා බුද්ධිසෙව්ඨස්සදසකං,
ආකාසෙ ජීවිතස්සා සප්පතා පඨිගණ්ඨි මනායස්සා.
5450. විතරිතඤ්ජනතං මය්‍යාං දිට්ඨධම්මසුඛාවතං,
ඵලං බුද්ධස්ස දක්ඛිත විපප්පනෙනන වෙසිතං.
5451. අභිගව්ඨිං තද ඵඨිං පිපුලං ච සුබුද්ධතමං,
උපපජ්ජත ච රතතං නිබ්බතස්සා තතිං තතිං.
5452. ඵකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජාතාමි ඵලදනස්සිදං ඵලං.
5453. දිබ්බවකඛු විසුඤ්ඤාං මෙ සමාධිඤ්ඤාං අතං,
අභිඤ්ඤාපාරිජ්ජයනො ඵලදනස්සිදං ඵලං.
5454. කිප්පෙ ක්‍යාපිතා මය්‍යාං හවා සප්පෙ සමුත්තං,
නාගො'ව ඛනිතං ඡේත්වා විහරාමි අතාසවො.
5455. ස්වාගතං වත මෙ අභි බුද්ධිසෙව්ඨස්ස සන්තිතෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5456. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අව්ඪිමෙ,
ඵලභිඤ්ඤා සවජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආසසවා නාලිකෙකිද්දපස්සා පෙරෙ ඉමා ගථායො අනාසිසාති.

නාලිකෙකිද්දපස්සා අපද්‍යනං දසමං.

උද්‍යානං:

කණ්ණිකාමරකප්පෙනා ව කාසුමාරී තථාවචං,
වාරඤ්ච මාතුප්පඤ්ඤා අපේඤ්ඤාදමෙව ව.
තාලං තථා නාලිකෙරං ගථායො භණ්ණිතා විහ,
ඵකං ගථායො ගොති උභතාධිකවිචජ්ජනං.

කණ්ණිකාරවග්ගො ඵකපඤ්ඤාසමො.

511. කුරුඤ්ඤිඵලදයකමග්ගො

5457. මගුලඤ්ඤා පුරෙ ආසිං විපිත්ත විවරං අතං,
අඤ්ඤාං විරජං බුද්ධං සබ්බධම්මානපාරගුං.
5458. කුරුඤ්ඤිඵලං ගය්‍යා බුද්ධිසෙව්ඨස්සදසකං,
පුඤ්ඤකෙතිහනස්ස විරස්ස පප්පනො සෙති පාණ්ණිති.
5459. ඵකතිංගෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජාතාමි ඵලදනස්සිදං ඵලං.

5449. මම නාළිකෙරඵලයක් (-පොල්ගෙඩියක්) ගෙණ බුඬුග්‍රෙණයන් වහන්සේට දුනිමි. මහත් යශස් ඇති බුදුරජ තෙමේ අතගෙහි සිටියේ ම ඵය පිළිගෙණ වදළේ ය.

5450. මව ප්‍රියය උපදවන්නා වූ මෙලොවහි දී ම සුව ඵලවත්තා වූ ඵලය පහත් සිහිත් බුදුරජුන්හට දී-

5451. ඵකල්හි මහත් වූ ප්‍රියයට ද උතුම් සැපයට ද පැමිණියෙමි. ඒ ඒ තන්හි උපත් මව රුවන් පහළ වේ.

5452. ඵකල්හි මෙහිත් ඵත් අනුවත කපෙහි යම් (නාළිකෙර) ඵලදායකක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයන් මේ විපාක යි.

5453. මාගේ දිවැය පිරිසිදු විය මම කමාගිණියෙහි දක්‍ෂ වීමි. අභිඤ්චන්හි කෙළ පැමිණියෙමි ද වෙමි. ඵලදායකයන් මේ විපාක යි.

5454. මා විසින් කෙල්ලකයා දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෛසමි.

5455. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5456. සිවුපිළිකැබිලාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවිඤ්චාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙසින් ආසුමෙන් නාළිකෙරදායක සඵරියන් වහන්සේ මේ භවාවන් වදලු සේකි.

නාළිකෙරදායක සඵරියවදානය දක්වැනිසි.

උද්දානය:

කණිකාර ඵකපතත කාසුමාරි අවට ද
වාරඵල මාතුලුභය අපේල ද මොදඵල,
තාල නාළිකෙරදාය මෙසෙසින් ගා ගිණු මෙහි.
අඩු වැඩි නැතිව ම ඵගා ඵත් සියගේ වේ.*

කණිකාරවගිය එක්පණස් වැනිසි.

511. කුරුඤ්ජයඵලදායකසඵරියවදානය

5457. මම පෙර වතගෙහි හැසිරෙන්නා වූ මුව වැද්දෙක් වීමි. සියලු දඹවි කෙළ පත් කෙලෙස් රජස් වීරහිත බුදුරජුන් දිවිමි.

5458. මම කුරුඤ්ජය ඵලයක් ගෙණ වීර වූ පුණ්‍යකෛත්‍ර වූ බුඬුග්‍රෙණයන් වහන්සේට පහත් වූයෙමි සියහින් දුනිමි.

5459. ඵකල්හි මෙහිත් ඵත්තිත්වත කපෙහි යම් ඵලදායකක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) මම දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයන් මේ විපාක යි.

* මෙහි පැමිණිල්ලෙන් ගැටා 99 කි.

5460. කීලෙසා කුපිතා මග්ගා භවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරම් අතාසවො.
5461. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තතිකං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියං සංසතං.
5462. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡලභිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියං සංසතං.

ඉත්ථං සුදං අග්ගස්මා භූරඤ්ජීයඵලදයකො ථෙරො ඉමා ගථායො අභාසිත්වාති.

භූරඤ්ජීයඵලදයකවණ්‍යා අපද්‍යා පඨමං.

512. කපිත්ථලදයකවණ්‍යාපද්‍යනං

5463. සුචණ්ණෙචණ්ණං සම්බුද්ධං ආසුභිතං පටිග්ගතං,
රජිගං පටිපජ්ජන්තං කපිත්ථං අදදිං ඵලං.
5464. ඵකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාම් ඵලදනසිද්ධං ඵලං.
5465. කීලෙසා කුපිතා මග්ගා භවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරම් අතාසවො.
5466. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධනං සන්තතිකං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධියං සංසතං.
5467. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡලභිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධියං සංසතං.

ඉත්ථං සුදං අග්ගස්මා කපිත්ථලදයකො ථෙරො ඉමා ගථායො අභාසිත්වාති

කපිත්ථලදයකවණ්‍යා අපද්‍යා දුතීයං.

513. කොසුමිහඵලදයකවණ්‍යාපද්‍යනං

5468. කකුඛං විලසන්තංව දෙවදෙවං තරුසතං,
රජිගං පටිපජ්ජන්තා කොසුමිහං අදදිං ඵලං.
5469. ඵකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතිං තාභිජාතාම් ඵලදනසිද්ධං ඵලං.
5470. කීලෙසා කුපිතා මග්ගා භවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරම් අතාසවො.

5480. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5481. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

5482. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද නිබ්බිද්‍යාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් කුරුඤ්ඤාඵලදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

කුරුඤ්ඤාඵලදායක සංවිරාමදානස පළමුවැනිසි.

512. කපිත්ථලදායක සංවිරාමදානස

5483. ලෝකයාගේ පූජාවන් පිළිගන්නා වූ කැණිවණ්ඩ වූ විවිධ පිළිපත්තා වූ සම්බුදුරජානන් දහ සිවුලුපලක් දුනිමි.

5484. එකල්හි මෙයින් එක්අනුවනකපෙති සම් (සිවුප) පලයක් දුනිමි ද, ඒ හෙතුවෙන් දුගතිගත් නො දනිමි. ඵලදානසාගේ මේ විපාක යි.

5485. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5486. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

5487. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභට්ඨමොක්‍ෂයෝ ද නිබ්බිද්‍යාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් කපිත්ථලදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

කපිත්ථලදායක සංවිරාමදානස දෙවැනිසි.

513. කොසුමහාඵලදායක සංවිරාමදානස

5488. කුඹුක් රැකක්මෙන් බබලන දේවානිදේව වූ නරභේෂ වූ විවිධ පිළිපත් බුදුරජානන්ව කොසුමහාඵලයක් දුනිමි.

5489. එකල්හි මෙයින් එක්අනුවන කපෙති සම් ඵලදානසක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතිගත් නො දනිමි. ඵලදානසාගේ මේ විපාක යි.

5490. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5471. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකේ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5472. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සමජික්ඛා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්තං සුදං අංගස්මා කොසුමගඵලදායකො¹පෙරෙ ඉමා ගථායො අභාසිත්වාහි.

කොසුමගඵලදායකසේරස්ස² අපද්‍යනං නනිසං.

514. කෙතකපුපථීයසේරාපද්‍යනං

5473. විනතාතදියා නිරෙ විහාසි පුරිසුත්තමො,
අද්දසං විරජං බුද්ධං ඵකස්සං සුගමාහිතං.

5474. මුද්ධගනිස්ස පුපෙථිත කෙතකස්ස අහං නදා,
පසන්නාවිතො සුමනො බුද්ධිසෙට්ඨං අපුජ්ඣිං.

5475. ඵකනවුතෙ ඉතො කපෙප ගං පුපථිමිච්ඡුජ්ඣිං,
දුග්ගහිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.

5476. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො ව ඛක්ඛතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

5477. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකේ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5478. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සමජික්ඛා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්තං සුදං අංගස්මා කෙතකපුපථීයසො පෙරෙ ඉමා ගථායො අභාසිත්වාහි.

කෙතකපුපථීයසේරස්ස අපද්‍යනං විතුස්සං.

515. නාගපුපථීයසේරාපද්‍යනං

5479. සුවණ්ණවණ්ණං සම්බුද්ධං අනුභීතං පටිග්ගතං,
රජිං පටිපජ්ජනතං නාගපුපථං අපුජ්ඣිං.

5480. ඵකනවුතෙ ඉතො කපෙප ගං පුපථිමිච්ඡුජ්ඣිං,
දුග්ගහිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.

5481. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො ව ඛක්ඛතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

1. කොසුමගඵලිකා, මජ්ඣං, 2. කොසුමගඵලිකසේරස්ස, මජ්ඣං.

5471. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5472. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් කොසුමගප්ලදායක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

කොසුමගප්ලදායක සංවිරයදානය තෙවැනිසි.

514 කෙනකපුපථිය සංවිරාවදානය

5473. පුරුෂෝත්තම වූ බුදුරජ තෙම චිත්තා නදීතිරයෙහි වැඩසුන්නේ ය. මැතැවින් සන්නුන් වූ එකක සිත්ඇති කෙළෙස් රජස් විරහිත බුදුරජුන් දිවිමි.

5474. එකල්හි මම පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වුයෙමි මධු-සුගතිය වැනෙත වැටතේ මලින් බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ පිදිමි.

5475. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පුපොපුප්චක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විරාක සි.

5476. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. අත්ථරජෙකු මෙන් බැඳුම් සිද අසුච රහිතව වෙසෙමි.

5477. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5478. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් කෙනකපුපථිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ සේකි.

කෙනකපුපථිය සංවිරාවදානය සිවුවැනිසි.

515 නාගපුපථිය සංවිරාවදානය

5479. ලෝකයාගේ පුජාවන් පිළිගැනීමට යෝග්‍යවූ ස්වර්ණවර්ණ වූ විම-යට පිළිපත් සම්බුදුරජුන්ගේ කාමලත් පිදිමි.

5480. මෙයින් එක් අනුවන කපෙහි යම් පුපොපුප්චක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විරාක සි.

5481. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. අත්ථරජෙකු මෙන් බැඳුම් සිද අසුච රහිතව වෙසෙමි.

5482. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
නිග්ගො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5483. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ජලුභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නාගපුප්ඵිගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නාගපුප්ඵිගසේරස්ස අපද්‍යනං පඤ්චමං.

516. අජජ්ඣනපුප්ඵිගසේරාපද්‍යනං

5484. විඤ්ඤාගාතදීඛිතෙර අනොසිං කිත්තරෙ තදා,
අද්දසං විරජං බුද්ධිං සයමිභුං අපරුජිතං.

5485. පසන්නවිතොසා සුමනො ථෙදජානො ඝාතඤ්ජලී,
ගහෙනා අජජ්ඣනං පුප්ඵං සයමිභුං අභිපුජ්ජිමං.

5486. තෙන කසම්මත සුඤ්ඤෙන චෙතනා පණ්ණිති ව,
ජතිතා කිත්තරං දෙහං තාවතිංසමගච්ඡිකං.

5487. ජතතිංසකඛතභුං දෙවිඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරසිං,
ද්වකඛතභුං චක්ඛවතතී මහාරජ්ජමකාරසිං.

5488. පඤ්ඤාසරජ්ජං විපුලං ගණනානො අසංඛිතං,
සුඛෙතෙන චපිතං ඛිජං සයමිභුසම්මං අහො¹ මම.

5489. කුසලං විජ්ජතෙ මය්‍යං පබ්බජිං අතගාරිකං,
පුජාරතො අතං අජ්ජ සක්ඛාපුත්තස්ස සාසනෙ.

5490. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මය්‍යං හවා සඤ්ඤා සමුහතා,
නාගො ච ඛක්ඛනං ඡෙත්වා විහරාමි අතාසවො.

5491. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
නිග්ගො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5492. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ජලුභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අජජ්ඣනපුප්ඵිගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

අජජ්ඣනපුප්ඵිගසේරස්ස අපද්‍යනං ජට්ඨං.

1. අහොසි මම, ගො

5482. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිට්කාවේ අනුප්‍රාප්තයක බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5483. සිවුපිටිකැඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් නාගපුප්ඵය සංවිරූපත් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ හේකි.

නාගපුප්ඵය සංවිරූපදානය පස්වැනිසි.

516. අජ්ජනපුප්ඵය සංවිරූපදානය

5484. එකල්හි (මම) වක්‍රභාගා තද්ධරයෙහි කිදුරෙක් වීමි. කෙලෙස් රජස් වීරහිත සියල්ල තෙමේ ම දත් පස්මරුන් දිනු බුදුරජුන් දිවිමි.

5485. පහන් සිත් ඇත්තෙමි සොමනස් වූයෙමි හටගත් ප්‍රීති ඇත්තෙමි බැදිලි ඇත්තෙමි කුමුත් මලක් ගෙණ බුදුරජුන් පිදිමි.

5486. මැනවින් කරණ ලද එම කමය කේතුකොට ගෙන ද චිත්ත ප්‍රණීතින් කේතුකොට ගෙණ ද මම කිදුරුසිරුරු හැර තප්පියා දෙව්ලොවට (උත්තතනි වශයෙන්) ගියෙමි.

5487. සතීස්වරක් දෙවෙසුව දිව්‍යාරාජ්‍යය කරවිමි. දසවරක් චත්‍ර-වර්ති මහාරාජ්‍යය කරවිමි.

5488. (ලබන ලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් ගණිය නො හැකිය. සාධකමු වූ මනා පින්කෙතෙහි මා විසින් වසුල බිජුවට ආශෝච්ඡියයි.

5489. මාගේ කුශලය පිදුමින වේ අනගායකි සබ්බාන පැවිද්දට පැමිණියෙමි. මම අද ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජුන්ගේ සසුනෙහි පිදීම සුත්තෙන් වෙමි.

5490. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හටයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙතෙමි.

5491. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම සාහසික විය. ත්‍රිපිට්කාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5492. සිවුපිටිකැඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් අජ්ජනපුප්ඵය සංවිරූපත් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ හේකි.

අජ්ජනපුප්ඵය සංවිරූපදානය සවැනිසි.

517. කුට්ඨප්පථියනේරාපදානං

5493. කිම්මනකංගා අවිදුරෙ වාචලො¹ නාමපබ්බතො,
බුද්ධො සුදංගනො නාම වසතෙ පබ්බතත්තරො.

5494. පුප්ථං හෙමවතං ගංගා වේනාසං අගමාසනා,
තත්ථද්දාසංසං සමබ්බුද්ධං ඔසඤ්ඤාමනාසවං.

5495. පුප්ථං කුට්ඨමාදාය සිරෙ කත්තාන අඤ්ඤාමි,²
බුද්ධාය අභිරොපෙසිං සයමභුසා මමෙහිසිනො.

5496. එකභිංසෙ ඉතො කපෙය්‍ය යං පුප්ථමභිපුරසිං,
දුග්ගභිං නාභිජානාමි බුද්ධපුරාසිදං එලං.

5497. කිලෙසං කාපිතා මයං ගවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො'ව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

5498. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙවසිසා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධාය්‍ය සාසනං.

5499. පටිසම්මුදා වතස්සො ව පිමොක්කාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡල්හිඤ්ඤා සමජිකතා කතං බුද්ධාය්‍ය සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා කුට්ඨප්පථියනො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

කුට්ඨප්පථියනේරංග අපදානං සත්තමං.

518. සොසසඤ්ඤාකිනේරාපදානං

5500. මිහලුද්දෙ පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤා කාන්තෙ අහං,
අද්දාසං විරජං බුද්ධං දෙවසංසපුරකකිතං.

5501. විතුසච්චං පකාසෙන්නං දෙසෙන්නං අමිතං පදං,
අස්සොසං මධුරං ධම්මං සිවිතො ලොකබඤ්ඤානො.

5502. සොසෙ විතතං පසාදෙසිං අගමිසාපිපුග්ගලෙ,
තත්ථ විතතං පසාදෙසිං අතරිං* දුග්ගරං ගවං.

5503. එකභිංසෙ ඉතො කපෙය්‍ය යං සඤ්ඤාමලිභිං තදා,
දුග්ගභිං නාභිජානාමි සොසසඤ්ඤාසිදං එලං.

5504. කිලෙසං කාපිතා මයං ගවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගො ව ඛකිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.

5505. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙවසිසා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධාය්‍ය සාසනං.

1. විලො, මජ්ඣ. අවිජ්ජා, සෘෂ්. 2. සිරෙ කත්තානං කදා, සෘෂ් PTS.

3. දුග්ගරි, මජ්ඣ. .

517. කුටජපුපඵයසංවිරාවදානය

5493. නිමවතට නුදුරෙහි මාවල නම් පව්තයක් විය. (එහි) කුදු අතරෙහි සුදාසන නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ වෙසෙයි.

5494. මම නිමවතෙහි කටගත් මල් ගෙණ අහසට (තැබී) ගියෙමි. එහිදී වතුරොසක් කරණය කළ ආභ්‍රව රහිත වූ සම්බුදුරජාණන් දිවිමි.

5495. කෙළිද මල් ගෙණ ගිය ඇදිලි බෑදු සියල්ල තෙමෙමි දත් මහරම්ඹ වූ බුදුරජාණන් හට පිදිමි.

5496. මෙයින් එක්තරා වන කපෙහි යම් පුපාපුපාටක් කෙළෙමි ද, (ඒ හෙතෙමින්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදුරජාණන් වහන්සේ විපාක යි.

5497. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආභ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5498. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම සාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5499. සිව්පිළිසැඟියෝ ද අපටවිමොසායෝ ද අබිභිඤ්චෝ ද සාසාන් කරණ ලදහ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙයෙයින් ආයුමත් කුටජපුපඵය සංවිරාගත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

කුටජපුපඵය සංවිරාවදානය සන්මැනයි.

518. කෝසකසැඤ්ඤාසංවිරාවදානය

5500 - 5501. මම පෙර මහවෙතෙහි බ්‍රව්වැද්දෙක් වීමි. කෙළෙස් රජස් විරහිත, දිව්‍යසම්මානා වසින් පිරිවරන ලද, වතුසායනය ප්‍රමාණ කරත්තා වූ අමාපදාය දෙසත්තා වූ බුදුරජාණන් දිවිමි. ලෝකබහු වූ සිව් බුදුරජාණන්ගේ මිහිපි ධර්ම ඇසිමි.

5502. අහම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ (බුදුරජාණන්) කෙරෙහි ද (උත්තමත්-සේගේ බ්‍රහ්ම) සාරගෙහි ද සිත පැහැද වීමි. එහි සිත පහදවා කරණය කිරීමට දුෂකර වූ හවය කරණය කෙළෙමි.

5503. එකල්හි මෙයින් එක්තරා වන කපෙහි යම් සංඥාවක් ලද්දෙමි ද (ඒ හෙතෙමින්) දුගතියක් නො දනිමි. ධර්මකෙසෙසැඤ්ඤාවෙහි මේ විපාක යි.

5504. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආභ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5505. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකානන්තයෙන් සාගත විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5504. පටිසම්භිදා වතසො ව චිමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතා බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නොසසඤ්ඤානො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාහි.

නොසසඤ්ඤාකිසෙරය්‍ය අපද්‍යනං අට්ඨමං.

519. සබ්බඵලදායකප්ඵරාපද්‍යනං

5505. චරුණො තාමී තාමේන බ්‍රාහ්මණො මනනපාරගු,
ඡළභිකායා දස පුත්තාහි වතමජ්ඣෙකාගතිං තදා.

5506. අස්සමං සුක්ඛං කතා සුචිතතං මනොරමං,
පණණ්ණාලං කර්තෘත වසාමි විපිනෙ අහං.

5507. පළමුකතණේ ලොකවිදු ආනුඤ්ඤා පටික්ඛනො,
මමුඤ්ඤාකාමො සො ආගට්ඨි මම අස්සමං.

5508. යාවතා වතසකකිසම්¹ ඕභාසො විපුලො අනු,
බුද්ධියා ආනුභාවෙන පජ්ජි විපිනං තදා.

5509. දික්ඛාන පාටිභිරං තං² බුද්ධිසට්ඨස්ස තාදිනො,
පත්තපුට්ඨං ගතෙත්වාන ඵලෙන සුරසිං අහං.

5510. උපගන්ත්වාන සමුද්ධං සත්ථාට්ඨදාසකං,
අනුක්ඛිතාය මෙ බුද්ධො ඉදං³ වචනමබ්‍රවි.

5511. “ඛාරිභාරා ගතෙත්වාන පච්ඡතො ඵහි මෙ තුචං,
පරිභුතෙන ව සබ්බමිහි සුඤ්ඤං තච භවිස්සති.”

5512. පුට්ඨං තං ගතෙත්වාන භික්ඛුසංඝස්සදාසකං,
තත්ථ වතනං පසාදෙත්වා තුභිතං උපපජ්ජතං.

5513. තත්ථ දිබ්බෙහි තථෙව්හි හිතෙහි වාදිතෙහි ව,
පුඤ්ඤකමෙවන සංග්‍රහතං අනුභොමි සදා සුඛං.

5514. යං යං සොත්තපපජ්ජාමි දෙවතනං අථ මානුසං,
භොගෙ මෙ උභතතා තත්ථි ඵලදායකස්සිදං ඵලං.

5515. යාවතා වතුරො දීපා සහමුද්දා සපබ්බතා,
ඵලං බුද්ධියා දම්මාන ඉස්සරං කාරයාමකං.

5516. යාවතා මෙ පක්ඛිනණො ආකාසෙ උප්පත්තති ව,
තෙපි මං වතමනෙත්වාන ඵලදායකස්සිදං ඵලං.

1. වතසකකිසම් මජ්ඣ. 2. දික්ඛාන තං ප.ටිභිරං, මජ්ඣ. 3. ඉමං හිමු.

5504. සිවුපිළියැඟියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද ඡබ්බිකාවෝ ද යාකෘත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සෝඝසඤ්ඤාන සංවිරූපත් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සොඝසඤ්ඤානසංවිරූපදායන අටවැනිසි.

519. සබ්බඵලදායකසංවිරූපදායන

5505. එකල්හි (මම) මනත්රයන්හි කෙළ පැමිණි නමින් වරුණ නම් වූ බ්‍රාහ්මණයෙක් වීම, පුත්‍රයන් දසදෙනකු හැර දමා වනයට පිවිසියෙමි.

5506. මම මනා බෙදුම් ඇති අගපුවක් හෘද පන්සැලක් ද කොට වනයෙහි වෙසෙමි.

5507. ලොකයාගේ පුරාවන්ට යොග්‍ය වූ ඒ සද්බුද්ධත්ව බුදුරජානම මා සසරින් ගොඩලනු කැමැත්තේ මාගේ අගපුවට පැමිණියේ ය.

5508. බුදුරජානන් වහන්සේගේ අනුභාවයෙන් මුළු වන ලැහැබෙහි මහත් වූ ආලෝකයෙක් වී. එකල්හි වනය ඇවිලගත්තාක් බදු විය.

5509. මම තාදිගුණ ඇති බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඒ පෙළහර දක කොළඟොටුවක් ගෙණ ඵලයෙන් පිරවීමි.

5510. මම බුදුරජුන් වෙත ඵලඹ කොළඟොටුව සහිතව ම දුනිමි. බුදුරජානම මට අනුකම්පාවෙන් මේ වචනය වදාළේ ය:

5511. “තෝ බාරිහාරය හෙවත් පලඟොටුව රැගෙන මා පස්සෙන් එව. සහසයා එය වැළඳු කල්හි තොපට පින් (සිදු) වන්නේ ය.” (කියායි)

5512. මම ඒ (පල) ගොටුව ගෙණ භික්ෂුසංඝයාට දුනිමි. එහි මම සිත පහදවා තුහිනදිව්‍යලෝකයෙහි උපනිමි.

5513. එම දිව්‍යලෝකයෙහි දිව්‍යමය වූ තාත්‍යයෙන් වාද්‍යයෙන් හිතයෙන් කුශලකම්ය සම්මග යෙදුනු සුවය හැම කල්හි විදිමි.

5514. දිව්‍ය වූ ද යළි මනුෂ්‍ය වූ ද යම් යම් යෝනියක උපදිමි නම් මාගේ භොගයෙහි අවුබ්බෙන් තැන. ඵලදායකයන් මේ විපාක යි.

5515. මම බුදුරජුන්හට ඵල (දානය) දී සමුද්‍ර සහිත වූ පථිත සහිත වූ සිවුමහදිවයින් යම් පමණ නම් (එ පමණ තත්හි) මාගේ ආධි-පත්‍යය කරමි.

5516. මේ පක්ෂිසමූහයෝ සම්මාන් අහස් නැගයෙන් ද, ශීත ද මාගේ වනයට පැමිණෙත්. ඵලදායකයන් මේ විපාක යි.

5517. යාවතා වතනණ්ඩසමිං යක්ඛා භූතා ව රක්ඛසා,
කුමනණ්ඩා ගරුලා වාපි පාපිවරිතං උපෙනති මේ.
5518. කුමමා සොණා මවුකරු බංසා ව මකසා උගො,
තෙපි මං වසමකෙනති ඵලදානසිදං ඵලං.
5519. සුපණ්ණා නාම සකුණා පක්ඛිජාතා මහබ්බලා,
තෙපි මං සරණං යනති ඵලදානසිදං ඵලං.
5520. ගෙපි දීඝාසුකා තාගා ඉද්ධිමිනොතා මහායසා,
තෙපි මෙ වසමකෙනති ඵලදානසිදං ඵලං.
5521. සීඝා වෘග්ගා ව දීපි ව අවජ්ඣොකතරවජ්ඣා,
තෙපි මෙ වසමකෙනති ඵලදානසිදං ඵලං.
5522. ඕසධි ඩිණ්ඩාසි ව ගෙ ව ආකාසවාසිනො,
සබ්බෙ මං සරණං යනති ඵලදානසිදං ඵලං.
5523. සුද්දසං සුභිජුණා ගමභීරං සුප්පාසාසිතං,
ඵසාසිඤා විහරාමි ඵලදානසිදං ඵලං.
5524. විමොක්ඛ අට්ඨ ඵසාසිඤා විහරාමි අනාසවො,
ආතාපි. ත්වංකො වාගං ඵලදානසිදං ඵලං.
5525. යෙ ඵලට්ඨා බුද්ධපුතතා සිණ්ණෙදසා මහායසා,
අහමඤ්ඤතරෙ තෙසං ඵලදානසිදං ඵලං.
5526. අභිඤ්ඤාපාරමිං ගන්තවා සුක්ඛමුලෙන වොදිතො,
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය විහරාමි අනාසවො.
5527. තෙවිජ්ජා ඉද්ධිපතතා ව බුද්ධපුතතා මහායසා,
දීබ්බසොතං සමාපන්නා තෙසමඤ්ඤතරෙ අහං.
5528. සතසහසෙක ඉතො කප්පෙ යං ඵලා අදදිං තදා,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි ඵලදානසිදං ඵලං.
5529. කීලෙසා කිංපිතා මය්ගං ගවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව ඛකිනං ඡෙඤ්ඤා විහරාමි අනාසවො.

5517. වනයන්හිගෙහි යම්කාක් යක්ෂයෝ ද භූතයෝ ද රුක්කයෝ ද කුලියාණකයෝ ද ගුරුමෝ ද වෙත් නම් ඔහු මාගේ පාරිවරියාවට (=මෙහෙවරට) පාමිණෙත්.

5518. ඉදිවුවෝ ද බල්ලෝ ද මීමැස්සෝ ද බැහැ ලේ බොන මැස්සන් හා මදුරුවන් හා දෙවන දසි ඔහු මා වශයට පාමිණෙත්. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5519. පක්ෂියෝනිගෙහි උපන් මහත් බල ඇති සුපණ්ණි නම් වූ ගුරු ඵ පක්ෂිහු වෙත් නම් ඔහු ද මා සරණ කොට යෙත්. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5520. දිසාසුභක වූ සාඤ්චිත්ත වූ මහත් යශස් ඇති යම් නාගයෝ වෙත් නම් ඔහු ද මාගේ වශයට එත්. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5521. සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර දිවි වලත් වෘක කර්මානා වලත් යන ඔහු ද මාගේ වශයට එත්. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5522. ඔෂධි තෘණ (වෘක්ෂාදියෙහි) වාසය කරන්නා වූ ද අහසෙහි වාසය කරන්නා වූ ද යම් දෙවියෝ වෙත් නම් ඒ සිංහල්ලෝ මා සරණකොට යෙත්. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5523. දර්ශනයට අභියාසිත් දුෂකර වූ ඉතා සිහුම් වූ ගැඹුරු වූ මැහැවින් පවසනලද (නිවණ) පසක් කොට වෙහෙමි. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5524. මම අපවරිමොක්ඛයන් ලබා ඇසුව රහිත වූයෙම් ප්‍රඥ ඇත්තෙම් වෙහෙමි. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5525. මහත් යශස් ඇති කෘත කරණ ලද දෙස් ඇති ඵලසථ වූ යම් බුද්ධිපුත්‍රකෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුහතුරෙන් මම ද එක්තරා කෙනෙක් වෙමි. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5526. කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙම් අභිඤ්චින්ති කෙළ පාමිණ සියලු ආසුචියන් (ප්‍රභාණපරිඤ්චයෙන්) දහ ආසුචි රහිතව වෙහෙමි.

5527. ත්‍රිවිද්‍ය ඇත්තා වූ ද සාඤ්චිප්‍රාප්ත වූ ද මහත් යශස් ඇත්තා වූ ද දිවකන් ලද්ද වූ ද යම් බුද්ධිපුත්‍රකෙනෙක් වෙත් නම් මම ද ඔවුහතුරෙන් එක්තරා කෙනෙක් වෙමි.

5528. එකල්හි මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි යම් ඵලදායකයක් දුනිම් ද ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. ඵලදායකයෝ මේ විපාක යි.

5529. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රපේකු මේත් බැඳුම් සිදු ආසුචි රහිතව වෙහෙමි.

5530. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධයා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

5531. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සබ්බඵලදායකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සබ්බඵලදායකථෙරස්ස අපද්‍යතං නම්මං.

520. පදුමධාරකථෙරාපද්‍යතං*

5532. හිමවන්තස්ස අවිදුරෙ රොමසො නාම පබ්බතො,
බුද්ධොපි ඝමහපො නාම අබ්බොකාසෙ වසී තදා.

5533. හවතා නික්ඛිණින පදුමං ධාරසිං අතං,
ඵකාහං ධාරසිණින හවතං පුතරගමිං.

5534. ඵකාහිංසෙ ඉතො කප්පෙ අං බුද්ධිමහීපුජසිං,
දුග්ගාහිං නාභිජානාමි බුද්ධිපුජාසිදං ඵලං.

5535. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො'ව බන්ධනං ඡේත්ති විහරාමි අභාසවො.

5536. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසංවර්ධයා සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

5537. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පදුමධාරකො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පදුමධාරකථෙරස්ස අපද්‍යතං දසමං.

ඵලදායකවග්‍යො අවිපක්ඤ්ඤාසමො.

උද්දායකං:

සුරඤ්ඤාං කපිත්ඤ්ඤා කොසුමහමථ කෙනකං,¹
නාගපුප්ඵජ්ජනං වෙව් සුච්ඡි සොසසඤ්ඤාකො,
ථෙරො ව සබ්බඵලදො තථා පදුමධාරකො,²
අසීති වෙත්ථ ගාථායො තිස්සො ගාථා නදුතතරි.

1. කොසුමහමථකෙනකං, මජ්ඣ.

2. පදුමධාරකො, මජ්ඣ.

* පදුමධාරකථෙරපද්‍යතං, මජ්ඣ.

5530. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5531. සිවුපිළිකැබ්බියාවෝ ද අභව විමෝක්‍ෂයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් සබ්බඵලදායක සථවිරයන්වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හෙයි.

සබ්බඵලදායකසථවිරාවදානය නවවැනියි.

520. පදුමධාරක සථවිරාවදානය

5532. නිමිවතට නුදුරෙහි ගේමස නම් පර්වතයක් විය. එකල්හි සමනල නම් (පසේ බුදුරජානෙමේ ද අභ්‍යවකාශයෙහි වසී ය.

5533. මේ භවතයෙන් නික්ම උත්චන්ද්‍රයෝ පිසුමක් දැර සිටියෙහි. එක්දිනක් (පිසුම) දැර සිටි නැවත භවතයට ආමි.

5534. මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි යම් බුද්ධිපුජාවක් කෙළෙමි ද, (ඒ කේතුමෙන් දුගතියක් නො දැනිමි. බුද්ධිපුජාවෙහි මේ විපාක යි.

5535 මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙහෙමි.

5536. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් සහ පත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5537. සිවුපිළිකැබ්බියාවෝ ද අභව විමෝක්‍ෂයෝ ද භබ්බිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් පදුමධාරක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හෙයි.

පදුමධාරක සථවිරාවදානය දසවැනියි.

උද්දාය:-

කුරුඤ්ජය කපිත්ත කොසුලහ සහ කෙතක
නාගපුත්ත අජුත්ත කුට්ඨකොසසද්දක,
සබ්බඵලදායක පදුමධාරක දහ මේ.
කුන්ගයකින් වැඩි අසුගයක් මෙහි ඇති.

එළදයකවර්ගය දෙපණස් වැනියි.

521. නිණ්වුට්ඨිදායකඤ්චරාපදානං

5538. නිමවනනස්ස අවිදුරෙ ලම්බකො තාම පබ්බතො,
තඤ්චාපතිස්සො¹ සම්බුද්ධො අබොධාකාසමථි වහිකම්.
5539. ඕගලඤ්ඤ පුරෙ ආසිං අරඤ්ඤ ඝාතනෙ අහං,
දිසවාන තං දෙවදෙවං තිණ්වුට්ඨිං අදාසනං.
5540. නිසිදතත්ථං බුද්ධස්ස දඬං විතතං පසාදසිං,
සම්බුද්ධමභිචාරාදෙත්වා පක්කාමිං උත්තරාමුඛො.
5541. අවිරං ගතමතතං මා² ඕගරුජා අනෙඤ්ඤි,³
සිහෙන පාතිතො⁴ සන්නතා තත්ථ කාලකතො⁵ අහං.
5542. ආසන්නෙ මෙ කතා කම්මං බුද්ධසෙට්ඨි අනාසලෙ,
සුමුතෙතා සරවෙගොච දෙවිලොකං අගච්ඡතං.
5543. සුපපං තත්ථ සුභො ආසි පුඤ්ඤකම්මාභිතිම්බිතො,
සහස්සකණ්ණො සතභෙණ්ඩු ධජාලු තරිතාමගො.
5544. පහා නිද්ධාවතෙ තස්ස සතරංසිච උග්ගතො,
ආකිණ්ණො දෙවකඤ්ඤාති ආමොදිං කාමිකාමනං.⁶
5545. දෙවලොකා වටිනාත සුක්කඤ්ඤලන වොදිතො,
ආගන්තවාත මුත්තස්සතතං පතෙතාමථි ආසවක්කිසං.
5546. වතුතවුතෙ ඉතො කප්පෙ නිසිදතමිදාසනං,
දුග්ගතීං තාභිජාතාමි තිණ්වුට්ඨිමභිදා ඵලං.
5547. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුතතා,
තාගො'ච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසලො.
5548. සවාගතං චත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සා විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5549. පටිකමභිද වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ච අවභිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථා සුදං ආයස්මා නිණ්වුට්ඨිදායකො ථෙරෙ ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

නිණ්වුට්ඨිදායකඤ්චරස්ස අපදානං පඨමං.

1. තඤ්චාපතිස්සො, මජ්ඣං.

3. අපොථසි, මජ්ඣං.

5. කාලකතො, මජ්ඣං.

7. තිණ්වුට්ඨි ඉදං ඵලං මජ්ඣං.

2. අවිරංගතමතතස්ස, මජ්ඣං.

4. පොථිතො, මජ්ඣං.

6. කාමිකාමනං, මජ්ඣං.

521. නිණ්‍යුමසිදාසක සංවිරාවදානං

5538. සිමිවතට හුදුරෙහි ලබ්බක තම් පච්ඡිකස්ස විය. එහි එලිමිතන්ති උපනිකා තම් සම්බුදුරජානු යත්මත් කළසේක.

5539. මම පෙර මහාවෙහෙති මුව වැද්දෙක් වීමි. මම ඒ දේවාති-දේව වූ (පසේබුදුරජන්) දක තණ්‍යම්මික් දුනිමි.

5540. එය බුදුරජන් හට හිදීම හදනා දී සිහි පැහැදවීමි. සම්බුදු රජන් වැඳ උතුරුදිගට මුහුන ලා ගියෙමි.

5541. හිය හො මෝ වේලාවකින් ම සිංහසනයක් හෙම මා පෙළිය. සිංහයා විසින් කෙලන ලද්දෙමි මම එහි කපුරිය කෙළෙමි වෙමි.

5542. මරණාසන්න කල්හි මා විසින් ආසුව රහිත. බුද්ධිමත්තයන් වහන්සේ විෂයෙහි ඒ කමික කරණ ලදී. මම (දුන්නෙන්) මිදුණ හිවෙගයක් සෙසින් දෙව්ලොවට (උත්පත්තිවශයෙන්) ගියෙමි.

5543. පුණ්‍යකමීය සේතු කොට ගෙණ එහි නිර්මිත වූ විමානය ඉහ එකක් විය. දහසක් බෙදුම් ඇත්තේ ය. සියක් ගොලාකාර මුදුන් ඇත්තේ ය. ඔප්පත්තෙන් යුක්තය. පලා වත් ය.

5544. උද වූ හිරු සෙසින් ඒ ප්‍රාසාදයාගේ පැහැ විහිදේ. මම දිව්‍ය-කන්‍යාවන් විසින් පිරිවරනලද්දෙමි කම් සැප කැමැත්තෙමි සතුටු වීමි.

5545. කුසලමූලයෙන් මෙහෙගත ලද්දෙමි දෙව්ලොවින් වසුතව ඉතිසත් බවට පත්ව ආසුවක්ෂයට (-රහත්බවට) පැමිණියෙමි වෙමි.

5546. මෙසින් සිවුඅනුවන කපෙහි මම නිසිදහසක් (-අතුරා හිදීමට තණ්‍යම්මක්) දුනිමි. (ඒ මතභාවෙන්) දුගතියක් හො දැනිමි. තණ්‍යම්මක් දීමෙහි මේ විපාක සි.

5547. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

5548. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම එකානනයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5549. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභව විෂමාසයෝ ද හඹිහිඳවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් නිණ්‍යුමසි දාසක සංවිරායන් වහන්සේ මේ ගාරාවන් වදල සේකි.

නිණ්‍යුමසිදාසක සංවිරාවදානං පලමුවැනිසි.

522. මඤ්චද්‍යයනපේරාපදානං*

5550 විසසසිනො හගච්ඡො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො,
එකමඤ්චා¹ මයා දිනතා පසනෙනාන සපාණ්ඨිනා.

5551. හජ්ඣානං අය්‍යයානං දිබ්බයානං සමජ්ඣිකං,
තෙන මඤ්චකද්‍යතෙන පනෙතාමහි අසචකකයං.

5552. එකනවුතෙ ඉතො කප්පො යං මඤ්චකමද්‍යහං,
දුග්ගතීං නාහිජානාමි මඤ්චද්‍යනස්සිද්ධං ඵලං.

5553. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මය්‍යං හවා සඤ්ච සමුත්තා,
තාගො'ව ඛකිතං ජෙත්ථා පිහරාමි අනාසපො.

5554. ස්වාගතං වත මෙ අාසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්ධිකෙ,
තියො පිජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

5555. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතං සුදං අයසවා මඤ්චද්‍යයනො² ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මඤ්චද්‍යයනපේරස්ස අපදානං දුතියං.

523. සරණගමනියපේරාපදානං*

5556. ආරුහිත්ත තද නාවං හික්ඛු වාජ්චකො ව'හා,
තාවාය භිජ්ජමානාය හික්ඛු මෙ සරණං අද.

5557. එකතියෙ ඉතො කප්පො යං සො මෙ සරණං අද,
දුග්ගතීං නාහිජානාමි සරණගමිතෙ ඵලං.

5558. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මය්‍යං හවා සඤ්ච සමුත්තා,
තාගො'ව ඛකිතං ජෙත්ථා පිහරාමි අනාසපො.

5559. ස්වාගතං වත මෙ අාසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්ධිකෙ,
තියො පිජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

5560. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතං සුදං අයසවා සරණගමනියා ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සරණගමනියපේරස්ස අපදානං තතියං.

* ජතඨිංසනිමවග්ගෙහි ඉදම්පදනමුද්දිඨං.

1. එක. චෙට්ඨා, සා. එක පප්. PTS

2. චෙට්ඨකද්‍යයො, සා.

522. මඤ්චදායක සඵචිරාවදානය

5550. ලෝකජෝසක වූ තාදිගුණ ඇති විපස්සී බුදුරජුන්ගේ මා විසින් පහත්විසින් යුතුව සිසයින් ම එක් ඇදක් දෙන ලදී.

5551. එම මඤ්චදායක කෙසුකොට මගණ කසාරියාන, අඤ්චාන, දිව්‍යාසානයන් ලබමි. ආශ්‍රව්‍යායට පැමිණියෙමි වෙමි.

5552 මෙයින් එක්දහුවන කපෙහි මම යම් මඤ්චදායකයක් දුනිමි ද, (ඒ කෙසුවෙන්) දුගඨියක් නො දනිමි. මඤ්චදායකයක් මේ විපාක සි.

5553. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5554. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5555. සිවුපිළිකැමියාවෝ ද අභව්‍යිමොක්‍ෂයෝ ද භවිකිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙයින් ආශ්‍රමෙන් මඤ්චදායකසඵචිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මඤ්චදායක සඵචිරාවදානය දෙවැනියි.

523. සරණගමනියසඵචිරාවදානය

5556. එකල්හි ආජිවකයෙක් වූ මම ද භික්‍ෂුනමක් ද නැවතට නැගුනෙමු. නැව බිදෙන කල්හි භික්‍ෂුනම මට කරණ දුන්නේ ය.

5557. එකල්හි මෙයින් එක්තිස්වන කපෙහි ඒ භික්‍ෂුනෙම මට යම් සරණයක් දුන්නේ ද (ඒ කේතුපවන්) දුගඨියක් නො දනිමි. සරණගමන-යෙහි මේ එලගසි.

5558. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙතෙමි.

5559. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5560. සිවුපිළිකැමියාවෝ ද අභව්‍යිමොක්‍ෂයෝ ද භවිකිඤ්ඤාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙයින් අ සුමත් සරණගමනිය සඵචිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ සේකි.

සරණගමනිය සඵචිරාවදානය තෙවැනියි.

524. අබ්බසාදනදායකපෙරාපදානං

5561. තතරෙ ඛනුමිතියා රාජ්‍යානෙ වසාමිහං,
වම්මවාසි තදා අසිං කම්බෙත්ථවරො අහං.
5562. අද්දසං විමලං බුද්ධං සත්ථප්පං අපරාජිතං,
පට්ඨාපභිතතං තං¹ ක්කාසිං ක්කානරතං වසිං²
5563. සබ්බකාමසම්භිද්ධං ච භික්ඛණ්ණමනාසවං,
දිස්වා පසන්නතා සුමිත්තො අබ්බසාදනමදායකං.
5564. එකනවුතෙ ඉතො කපෙප සං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජාතාමි අබ්බසාදනසිද්ධං එලං.
5565. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුඝතා,
නාගොච ඛනුතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
5566. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තීකෙ,
නිසංගා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5567. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ජලුභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අංගස්වා අබ්බසාදනදායකො පෙරො ඉමා ගාථාසො අනාසිත්ථාති.

අබ්බසාදනදායකපෙරාපදානං අපදානං වතුසංථං.

525. සුපට්ඨදායකපෙරාපදානං

5568. දිවාච්ඡාරා නික්ඛන්තො විමසසි ලොකනාගතො,
ලහං සුපට්ඨං³ දත්වා කප්පං සත්ථමගි මොදහං.
5569. එකනවුතෙ ඉතො කපෙප සුපට්ඨං අදසහං,
දුග්ගතීං නාභිජාතාමි සුපට්ඨස්ස ඉදං එලං.
5570. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුඝතා,
නාගොච ඛනුතං ඡේත්වා විහරාමි අනාසවො.
5571. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තීකෙ,
නිසංගා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1. පට්ඨානං පභිතතං තං, මජ්ඣ. 2. ඉදං, ආර්. 3. සුපට්ඨං, ආර්. සුපට්ඨං, PTS

524. අබ්බඤ්ජනදායකස්ථවිරාවදායක

5561. මම ඛණ්ඩනී තගරයෙහි රජඋයන්හි වසමි. එකල්හි මම හඳින කම්බලා දරණ හවුසෙක් වීමි.

5562. සියල්ල තෙමේ ම දත්තා වූ අපරාජිත (පස්මරුන් පාරද වූ) ප්‍රධන් වීරයෙහි මෙහෙසු සිත් ඇති බාහත කරන්නා වූ බාහතයෙහි ඇලුතා වූ (පඤ්ච බාහත) වසිතාවන්ගෙන් සුක්ක වූ නිමිල වූ බුදුරජන් දුටිමි.

5563. සියලු අභිමතානුසන් සමාඤ්ඤා වූ චතුරොත්තරත් කරණය කළා වූ ආසුර රහිත වූ (බුදුරජන්) දැක මම පහත් සිත් ඇත්තෙමි යොමිතස් වූයෙමි ඇහගල්වත තෙලක් දුනිමි.

5564. එකල්හි මෙසින් එක් අනුවත කපෙහි යම අබ්බඤ්ජනස්ස දුනිමි ද (ඒ හෙතුමෙන්) දුතතියක් නො දනිමි. අබ්බඤ්ජනදායකයේ මේ විපාක සි.

5565. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුර රහිතව වෙසෙමි.

5566. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5567. සිවුපිළිසැඟිලාවෝ ද අභවිමොක්ඛයෝ ද භවිහිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආසුමෙන් අබ්බඤ්ජන දායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ සාරාවත් වදල සේකි.

අබ්බඤ්ජනදායකස්ථවිරාවදායක සිවුවැනසි.

525. සුපටදායක ස්ථවිරාවදායක

5568. විපසෙහි බුදුරජ තෙමේ දිවාවිහරණයෙන් තිත්වුනේ ය. (මම) උත්තමන්සේ (දැක) සැතැල්ලු වූ මනා වසත්‍රයක් දී කල්පයක් සවරියෙහි සතුටු වීමි.

5569. මම මෙසින් එක් අනුවත කපෙහි මනා වසත්‍රයක් දුනිමි ද (ඒ හේතුමෙන්) දුතතියක් නො දනිමි. මනා වසත්‍රදායකයේ මේ විපාක සි.

5570. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුර රහිතව වෙසෙමි.

5571. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5572. පටිසම්බදා වතඤ්ඤා ව විමොක්ඛාපි ව අවතීමේ,
ඡත්තියාදා සම්මතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා සුප්පදායකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.
සුප්පදායකෙත්ථරං අපදානං පඤ්චමං.

526. දණ්ඩදායකෙත්ථරාපදානං

5573. කානතං වතඤ්ඤායා වෙථං ඡේත්වානතං තදා,
ආලම්බනං කරිත්වාන සම්මතං අදදිං අහං.

5574. තෙන විතතපාසාදෙන සුඛිතෙ අභිවාදිං,
ආලම්බදංකං දත්වාන පක්ඛාමිං උතතරමුඛො.

5575. චතුතවුතෙ ඉතො කපපා යං දංකං ඡිදදිං තදා,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි දංකදායකසිදං ඵලං.

5576. කීලෙසා ක්වාපිතා මග්ගං භවා සංඛං සමුභතා,
නානොව ඛනිතං ඡේත්වා ඵිකරාමි අනායසො.

5577. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසම්මතං සන්තිකො,
කීර්තො විජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

5578. පටිසම්බදා වතඤ්ඤා ව විමොක්ඛාපි ව අවතීමේ,
ඡත්තියාදා සම්මතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.

ඉතං සුදං ආයසමා දණ්ඩදායකො පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.
දණ්ඩදායකෙත්ථරං අපදානං ඡවතිං.

527. ගිරිනෙලසුජකිත්ථරාපදානං

5579. මීගප්පදා පුරෙ ආසිං විපිනෙ විවරං අහං,
අද්දසං විරජං බුද්ධිං සංඛංචමානපාරගං.

5580. තස්මිං මහාකාරුණිකෙ සංඛංසත්තංඝින රතන,
පසන්නවිතො සුමතො නෙලපුප්ඵමසුජසිං.

5581. එකභිංසෙ ඉතො කපපා යං පුප්ඵමසුජසිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධිසුජසිදං ඵලං.

5572. සිටුපිළිකැඹියාගේ ද අපවිමොක්‍ෂයෝ ද භවිතියුගෝ ද සාකෘත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමයේ සුඛදායක සංවිරාගන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

සුඛදායක සංවිරාගදානය සමවැනිසි.

526. දණ්ඩදායකසංවිරාගදානය

5573. මම එකල්හි මහවනයට පිවිස යුග් (ගසක්) කපා එල්බෙන දණ්ඩක් (සැරයපියක්) කොට මම සබ්බසංථ දුනිමි.

5574. එම වනයප්‍රසාදය හේතු කොට ගෙන මහා වුහ දැනි සබ්බසංථ වැද ආලම්බනදණ්ඩ (සැරයපිය) දී උත්තරදිශාතිවුබව හිසෙමි.

5575. එකල්හි මෙයින් සිටු අනුවන කපෙහි යම් ආලම්බන දණ්ඩක් දුනිමි ද (එ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. සැරයපි දහෙහි මේ විපාක සි.

5576. මා පිසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රම රහිත ව වෙසෙමි

5577. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5578. සිටුපිළිකැඹියාගේ ද අපවිමොක්‍ෂයෝ ද භවිතියුගෝ ද සාකෘත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමයේ දණ්ඩදායක සංවිරාගන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

දණ්ඩදායක සංවිරාගදානය සමවැනිසි.

527. ගිරිනෙලසුරකසංවිරාගදානය

5579. මම පෙර වනයෙහි ගැහිරෙන්නා වූ වැද්දෙක් වීම. සියලු දහම්හි කෙල පැමිණි (කෙලෙස්) රජස් වරහින බුදුරජුන් දිවිමි.

5580. සම්බසුන්හට හිත කිරීමෙහි ඇලුනු මහාක රුණික වූ උත්තමන්සේ කෙරෙහි පහන්සිත් ඇත්තෙමි කොමිතස් වූයෙමි ගිරිනිල් මලක් පිදිමි.

5581. මෙයින් එක්තරා වන කපෙහි යම් ප්‍රභෙදජාලක් කෙලෙම් ද, (එ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි බුද්ධිපුරාණෙහි මේ විපාක සි.

5552. කිලෙසා කොපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො'ම ඛනිතං ඡේයා විහරාමි අනාසලො.
5553. සමානතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තියෙ,
තිස්සා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5554. පටිසම්බුද්ධ වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ඡලතිඤ්ඤ සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයසවා ගිවිනෙල පුජනො ථෙවෙ ඉමා ගාරාගො
අභාසිත්වාති.

ගිවිනෙලපුජනාසම්මතතා අපදනං සත්තමං.

528 බොධිසම්මජ්ජනපෝරාපදනං

5585. අහං පුරෙ බොධිපතතං උජ්ඣතං වේනියතංගේ,
තං ගතෙත්වාන ඡබ්බිසිං අලභිං විහති ගුණේ.
5586. නස්ස කම්මස්ස තෙජෙන සංසරතො හවාහවෙ,
දුෂ්ඨ භවෙ සංසරාමි දෙවතෙත වාපි මානුසෙ.
5587. දෙවලොකා වට්ඨාන ආගන්ත්වා මානුසං හවං,
දුෂ්ඨ කුලෙ පජායාමි ඛතියෙ වාපි මානුසෙ.
5588. අභිපට්ඨානපතො ආරොහපරිණාහවා,
අභිරුපො සුචි ගොමි සම්පුණ්ණධො අසුතකො.
5589. දෙවලොකෙ මනුස්සෙ වා ජාතො වා සත් කන්ධෙ,
ගතෙ සුචරිණවණ්ණෙව උත්තතකතකුපමො.
5590. මුද්දකා මිද්දවා සනිද්ධා¹ සුමුමා සුකුමාරිකා,
ඡ්චි මෙ සබ්බද්ධා ගොති බොධිපතතා සුජබ්බිතෙ.
5591. යතො කුතොච ගතිසු සරිතෙ සමුදගතෙ,
ත ලිම්බති රජොජල්ලං විපාකො පතතජබ්බිතෙ.²
5592. උණෙත වංතාතපෙ තස්ස අග්නිතාපෙත වා පුත³,
ගතෙත සෙද ත මුච්චතති විපාකො පතතජබ්බිතෙ.
5593. කුට්ඨං ගණෙති කිලාසො ච තිලකා පිලකා තපා,
ත ගොතති කායෙ දද්ධ ව විපාකො පතතජබ්බිතෙ.

1. මුද්දමුද්දවා සිනිද්ධා, සැ. 2. පතතජබ්බිතෙ, (සබ්බත්) මජ්ඣ. 3. පත, මජ්ඣ.

5582. මා විසින් කෙල්ලකෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රම රහිතව වෙහෙමි.

5583. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඵකානතයෙන් සහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාපතයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5584. සිවුපිළිසැඟියාවේ ද අභවිච්ඡේදයෙන් ද භවිච්ඡාවේ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මහෙසගින් ආයුෂමත් ගිවිනෙලසුපක සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගෘථාවන් වදාල සේකි.

ගිවිනෙලසුපක සථවිරාවදානය ඝන්ටැහිසි.

528. ගෝධිසමමජ්ඣකසථවිරාවදානය

5585. මම පෙර සැමළාවෙහි ගොඩගැසුනු බෝපත් (දුක) එය ගෙණ බැහැර ලිමි. එයින් විසිඅනුසස් ගුණයක් ලැබිමි.

5586. එම කම්බෙලෙන් කුදුමකත් හවයෙහි සැරිසරන්නෙමි දිව්‍ය වූ ද මනුෂ්‍ය වූ ද දෙඅත්බැවිහි සැරිසරමි.

5587. දෙවිලොවින් ව්‍යුතව මනුෂ්‍ය හවයට පැමිණ කක්‍රිය වෘත්ත දෙකුලෙහි පමණක් උපදිමි.

5588. සුප්‍රත් අහපසග ඇත්තෙමි ආරුහපරිණාහයෙන් යුතු වූයෙමි නො අඩු වූ සම්පූර්ණය ඇත්තෙමි පිරිසිදු වූයෙමි මනා රු ඇත්තෙමි වෙමි.

5589. දෙවිලොවෙහි හෝ ඕනිස්ලොවෙහි හෝ යම්කිසි තැනක උපතෙමි කම් තවන ලද (=පිරිසිදුකල) සාක්ෂියක් මෙන් රත්වත් වන්නෙමි.

5590. හුනු බෝපත් බැහැර කල පිණෙත් මාගේ සිවිය හැමකල්හි මාදු ද, මොළොක් ද, සිහිදු ද, සියුම් ද, සියුම්ලී ද වේ.

5591. යම්කිසි ගතියක සිරුර පහල වූ කල්හි (එහි) දළි කුණු නො; කැවරේ. පත්කසල බැහැර ලීමෙහි මේ විපාක යි.

5592. ඒ කමිය කල මට උණක් වූ අවිසුරා ඇති කල්හි ද, යළි රසමිය කරණ කොට ගෙණ ද සිරුරෙහි බහ නො; වැහිලේ. පත්කසල බැහැර කිරීමෙහි විපාක යි.

5593. කුෂට ද, ගඩු ද, කැසිලි ද, තලකැලල් ද, පිළිකා ද, එසේ ම දද ද සිරුරෙහි නො; වෙත්. පත්කසල ඉවත් කිරීමෙහි මේ විපාක යි.

5594. ඒ මට අනිකුදු ගුණයෙන් ඇති වේ: කුදුමහත් භවයෙහි සිරුරෙහි රෝගාබාධයෝ නො වෙත්. පත්කසල බැහැර කිරීමෙහි මේ විපාකයි.

5595. ඒ මට අනිකුදු ගුණයෙන් ඇති වේ: කුදුමහත් භවයෙහි මානසිකපිඩාවක් ඇති නො වේ. පත්කසල බැහැර කිරීමෙහි මේ විපාකයි.

5596. ඒ මට අනිකුදු ගුණයෙන් ඇති වෙයි: කුදුමහත් භවයෙහි මට පසම්බුරෝ (ඇති) නො වෙත්. පත්කසල බැහැර කිරීමෙහි මේ විපාකයි.

5597. ඒ මට අනිකුදු ගුණයෙන් ඇති වෙයි: කුදුමහත් භවයෙහි නො අඩු වූ ගෝතකමපත් ඇත්තේ වේ. පත්කසල බැහැර කිරීමෙහි මේ විපාකයකි.

5598. ඒ මට අනිකුදු ගුණයෙන් වෙයි: කුදුමහත් භවයෙහි හිත්තෙන් රජුන්ගෙන් තොරැන්නෙන් හෝ දිගෙන් හිගෙන් නො වේ.

5599. ඒ මට අනිකුදු ගුණයෙන් වෙයි: කුදුමහත් භවයෙහි දුසිද්ධයෝ සිතැති අනුව පවත්නා අනුවරයෝ වෙති.

5600. යම් පමණ ආශ්‍ර ඇති කලෙක භික්ෂුන් බැව්හි උපදි ද ඒ ආශ්‍ර ඇතිතාක් එයින් නො පිරිසේ. සිටු තේ ම වේ.

5601. ඇතුලත වූවෝ ද පිටත්හි හැසිරෙන්නෝ ද නිගමවාස්සෝ ද, රට වැසියන් සහිත වූ මේ සිගල්ලෝ අභිවාද්ධිය කැමති වූවාහු සුව කැමති වූවාහු අනුසුත්ත වූවෝ වෙත්.

5602. මම ගෝත ඇත්තෙමි ද යශස් ඇත් තෙමි ද ශ්‍රීමත් වූ යෙමි ද ඥාති පක්ෂ ඇත්තෙමි ද වෙමි. භවයෙහි කැම ලෙසින් පහවූ ගගගනත්‍රාය ඇත්තේ වෙමි.

5603. හැම භල්හි දෙවියෝ ද, මිත්‍රණයෝ ද, අසුරයෝ ද, ගනිජිගෝ ද, යක්ෂයෝ ද යන මේ සිගල්ලෝ භවයෙහි හැසිරෙන්නා වූ මාගේ ආරක්ෂාව කෙරෙත්.

5604. දෙව්ලොවෙහි ද මිනිස් ලොවෙහි ද යන මේ දෙලෙව්හි ම යශස් අනුභව කොට අවගන්ති අනුත්තර ඥානයෙහි වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

5605. යම් පුරුෂයෙක් තෙම යම්බුදුරජුන් උදෙසා හෝ එම ශායනාන් වනන්සේගේ බොධිය උදෙසා හෝ පින් රැස් කරන්නේ තම ඔහට කුමක් තම උර්ලභද?

5606. මාගීයෙහි හා එලයෙහි ද (දිග් - මධ්‍යම ආදී) නිකායයෙහි ද ධ්‍යානාභිඤ්ඤා ගුණයන්හි ද අත් අගට වඩා අධික (ඥාන) ලාභියෙක් ව ආසුර රහිතව පිරිනිවන් පෑම.

5607. පුරෝහං චොධිතා පනතං ජබ්බකානි හවිතානකො,
ඉමෙති විසතබ්බෙති සමබ්බි ගොමි සබ්බදා.
5608. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5609. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
කිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5610. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සවජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අයස්මා චොධිසම්මජ්ජකො පෙරො ඉමා ගාථායො අසාසිත්වාති.

චොධිසම්මජ්ජකපථරස්ස අපද්‍යනං අවමං.

529. අමණ්ඩප්ලදයකපෙථරාපද්‍යනං

5611. පළමුතතරො තාම ජිනො සබ්බබ්මිතපාරගු,
වුට්ඨිකා සමාධිමයා වඩකම් ලොකනායකො.
5612. බාට්ඨාරං ගහෙත්වාන අතරනොනා ඵලං තදා,
අඤ්ඤං පිරජං බුද්ධං වඩකමනතං මහාමුනිං.
5613. පසන්නවිනොතා සුමනො සිරෙ කත්වාන අඤ්ඤං,
සම්බුද්ධං අභිවාදෙත්වා අමණ්ඩප්ලදීං ඵලං.
5614. සතස්සයස්ස ඉතො කප්පෙ සං ඵලං අදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි අමණ්ඩස්ස ඉදං ඵලං.
5615. කිලෙසා කාපිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5616. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
කිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5617. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සවජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං අයස්මා අමණ්ඩප්ලදයකො පෙරො ඉමා ගාථායො අසාසිත්වාති.

අමණ්ඩප්ලදයකපථරස්ස අපද්‍යනං නවමං.

5607. පෙර මම තුටු සිත් ඇත්තේ බෝහිමඵලයෙහි හුනු පත් බැහැර කොට කාමකල්හි මෙම අභ්‍ය විස්සෙන් සුක්ක වෙමි.

5608. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5609. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයහ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5610. සිටුපිළිකැඹියාවෝ ද අභට විමොක්ඛයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආයුමත් ආමණ්ඩප්පදාක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ භාථාවන් වදාළ සේකි.

බෝධිසම්මප්පදාකස්ථවිරාවදානය අවමැනිසි.

529. ආමණ්ඩප්පදායක ස්ථවිරාවදානය

5611. සියලු දහමිහි තෙරපත් උස්මරුත් දිනු ලෝකතායක වූ පළමුතර බුදුරජානන් වහන්සේ සමාධියෙන් නැගී යක්මින් කළ සේක.

5612. එකල්හි (මම) පිරිකරකද ගෙණ එල (තෙලා) ගෙණ එන්නෙමි කෙලෙස්රජස් පිරහිත මහාමුනි වූ සක්මණෙහි තෙදෙන්තා වූ බුදුරජුන් දුටිමි.

5613. පහන්සිත් ඇත්තෙමි සොමිතස් වූයෙමි හිසෙහි ඇදිලි බැඳ සම්බුදුරජුන් වැඳ ආමණ්ඩ ප්පදාක් දුනිමි.

5614. මෙසින් සිග්ග් දහස්වන කප්පෙහි වූ එකල්හි සම් ප්පදායක් දුනිමි ද, (ඒ හෙතුපත්) දුගතියක් නොදනිමි. ආමණ්ඩ ප්පදායෙහි මේ පිටාක සි.

5615. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5616. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයහ බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5617. සිටුපිළිකැඹියාවෝ ද අභට විමොක්ඛයෝ ද භවතිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආයුමත් ආමණ්ඩප්පදායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ භාථාවන් වදාළ සේකි.

ආමණ්ඩප්පදායක ස්ථවිරාවදානය නව මැනිසි.

530. සුගන්ධපොරොපද්‍රව්‍ය

5617. ඉමිවති හද්දක කපපා බුහමිබුළු මහායනො,
කායාපො කාමි මොහොතන¹ උපපාදි වදනංවිතො.
5618. අනුච්ඡාදනකපපනො² බහුමිබුරුකකපො,
බහුමපපාපරිවුතො රුසිජාලකමොකපො³.
5619. අනායකො යථා වනෙදු සුරිතොව පහබ්බතො,
තිබ්බොපොතො යථා මොකො සාගරො⁴ව ගුණාකරො.
5620. ධරණීරිව සිලෙන තිමවා⁵ව සමාධිතො,
අකාමො විස පඤ්ඤා අසමනො අභිමුඛො යථා.
5621. ස කදවි මහාවිතො පරිසාසු විසාරදො,
සව්වාති සමපකාමෙසි උභරතො මහාජනං.
5622. කදති බරුණසිංහො සෙවසිපුතො මහායනො,
අසනං ධනබඤ්ඤා පසුතං පඬු තදා⁶.
5623. ජඞ්ගවිසාරං විවරං ඉතදගමුපෙවවහං,
අද්දසං විරජං බුද්ධං දෙවෙනතං අමනං පදං.
5624. විසසධාකතාවචනං⁷ කරවිකසමසාරං,
සංසරුද්ධතිනිකොකං⁸ විඤ්ඤාපෙනං මහාජනං.
5625. දිසා දෙවතිදෙවං තං සුචා ව⁹ මුද්ධං ගිරං,
පතායානපාකො¹⁰ හොමෙ පබ්බජි අනගාරිං.
5626. එවං පබ්බජිතො වාසං ත විජරත බුහුසුතො,
අනොසිං ධම්මකපිකො විවිතතපටිභාණවා.
5627. මහාපරිසමපෙකිකං කට්ඨවිතො සුතිපුතං,
වණණසිං හෙමිවණණසං වණණං වණණපිසාරදො.
5628. එස බණ්ණකපො බුද්ධො අනිසො ජිනකංසගො,
සබ්බකමමකකං පතො විමුද්ධොපටිසංබුද්ධො.
5629. එස තො හගවා බුද්ධො එස සිකො අනුතතරො,
සදෙවකසං ලොකස්ස බුහමිවකසංවතතො.

1. නාමෙත, සිවු

2. අනුච්ඡාදනකපපනො, මජ්ඣ.

3. රුසිජාලකමොකපො, මජ්ඣ.

4. බුහුතද, මජ්ඣ.

5. විසසධාකතාවචනං, මජ්ඣ.

6. සංසරුද්ධතිනිකොකං, මජ්ඣ.
හංසද්දුකිනිකොකං, සං. PTS.

7. සුචා, මජ්ඣ.

8. පතායානපාකො, මජ්ඣ.

530. සුගතිනිකාපදානං

5617 - 5618. මෙම හදුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලියෙහි වූ මහත් යහපත් ඇති අපි බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනුමැතියෙන් (අනුමත) අනුමතයෙන්ම සුඛය වූ දෙවියන්ගේ පුරිස් ලකුණ ඇති බ්‍රහ්මභූත (බ්‍රහ්මභූත) ඇතිව මිනිසෙකු (අනුමත) ඇතිව පවතිනු ලබන සමූහයෙන් ගැටිති ගත් නොහොත් කාලයක තම බුදුරජ වෙමේ ලොව පහළ විය.

5619. (බුදුරජ වෙම) සදු මෙන් අස්වස් කරන්නෙකු. නිරු මෙන් ප්‍රභා කරන්නෙකු. වැඩිවිලාවක් මෙන් (කෙලෙස් නිවීම) නිවත් නෙක. සපුරා මෙන් ගුණ (මිනිසුන්) ආකර්ශන.

5620. සිලයෙන් මහපොළොව මෙහි. සමාධියෙන් නිමවී පවතී මෙහි. ප්‍රඥාවෙන් අතක මෙහි. සුලභ මෙන් නො ඇලෙන්නේ වේ.

5621. පිරිස් හමුවෙහි විශාරද වූ ඒ මහාමාර්ග වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ දිනෙක මහාජනයා (සහසපුරිස්) ගොඩලමින් (සිටි) සත් දෙසු සේක.

5622. එකල්හි මම බරණැස්නුවර සමීප වූ බ්‍රහ්මාණ්ඩයකට ප්‍රභූ වූ මහත් යහපත් ඇති සිටිපුදෙකින් වීම.

5623 - 5624. මම ජාතිය විහරණය කරන්නෙමි මිහදාය නම් වූ මුළුත් වසන වනයට එළඹ අමාපදාය (-නිවාසය) දෙසන්තා වූ කෙලෙස් රජස් වර්තන වූ විහිද යන මනෝභූත වචන ඇති කුරුම කෙටිල් හඬට බදු හඬ ඇති හ සබ්බකාය බදු බවති ඇති මහාජනයාට දහම් අවබෝධ කරවන්නා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ.

5625. දේවානිප්පෙට්ටු ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ දකුණු දිසාවට ද අත අපමණ වූ ගොතමපත් කැර දමා අතහැරී සබ්බකාය පැවිදිදට පැමිණියෙමි.

5626. මෙසේ පැවිදි වූ මම නො බෝ කරකින් ම බහුමාන වූ බමුණෙකු වූ විසිතුරු ප්‍රතිපා ඇත්තෙකු වීම.

5627. මම මහපිරිස් මාදෙහි සතුටු සිත් ඇත්තෙමි ගුණවැණිමෙහි විශාරද වූයෙමි සමානිත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගුණ නැවත නැවත වරින් වර කෙලෙසි.

5628. තෙල බුදුරජාණන් වහන්සේ සහය කළ ආශ්‍රවයන් ඇති සේක. උච්චාරු රහිතසේක. දුරුකළ සැක ඇතිසේක. සියලු කම්මන්සේ සහයට පත්වූ සේක. උපධිසබ්බකාය පඤ්ඤානුකූලයෙහි වූ දුකින් මිදුනු සේක.

5629. මේ ඒ සාග්‍රහයන් වූ බුදුරජ වෙමේ ය. මේ අනුකාර වූ පුරුෂයෙකු වෙමේ ය. දෙවියන් සහිත ලොකයාට ප්‍රභූමිමය පවත්වන්නා වෙයි.

5630. දනොදා දමොදා සනොදා ව සමොදා නිබ්බුදො ඉසි,
නිබ්බාපොදො ව අසසප්ථො අසසාපොදො මහාජනං.
5631. විරො හුරො ව ඛිරො ව¹ පඤ්ඤා කාරුණීකො වසි,
විජිතාචි ව ස ථිකො අපාගපොදො අනාලොකො.
5632. අනෙපො අවනො ඛිමා අමොගො අසමො බුච්ඡි,
මොරපො උසො නාගො සිකො සකොකො ගරුසුචි.
5633. විරො වමලො චුඤ්ඤා වාදසුරො රණසුරො,
අබ්බො ව විසලො ව අසමො සංයමො² සුචි.
5634. චුඤ්ඤා සමඤ්ඤා නාමො භික්ඛොකො සලලකතකො,
සොමො බුද්ධො සුඤ්ඤා සුඤ්ඤා³ අවලො බුද්ධොදිතො⁴
5635. ධාතා ධාතා ව භනතා ව⁵ කතතා නෙතා පකාසිතා,
සමපකාසිතා හෙතතා ව ජෙතතා සොතා පකාසිතා.
5636. අබ්බො ව විසලො ව අනිසසා අකපඛාචි,
අනෙපො විරපො ඛනා⁶ ගනා⁷ වනතා පකාසිතා⁸
5637. කාමොදා අපාකාමොදා කාමොදා සමපදාලිතා⁹,
පාමොදා සසිතා කතතා කතතා දාතා පි තාපකො¹⁰.

1. විකාසනො, මජ්ඣ.

2. චුඤ්ඤා, සො, පමො, PTS.

3. සුඤ්ඤා, මජ්ඣ.

4. සිද්ධා, මජ්ඣ.

5. සනච්චි, මජ්ඣ.

6. කතතා, මජ්ඣ.

7. ගනා, මජ්ඣ.

8. පකාසිතා, මජ්ඣ.

9. සමපදාලිතා, මජ්ඣ.

10. තාපිතා ව විකාසිතා, සො.

5630. මහර්මි වූ බුදුරජ (තෙමේ) දුමුනේ මහාජනයා ද දමනය කරන්නේ ය. (තෙමේ) ආනත වූයේ මහාජනයා ද ආනත කරන්නේ ය. (තෙමේ කෙලෙස් හින්නෙන්) නිවුනේ මහාජනයා ද නිවන්නේ ය. තෙමේ අස්වැසුනේ මහාජනයා ද අස්වසන්නේ ය.

5631. ඒ බුදුරජ තෙම වීරය, ගුරය, නැණවත්ය, පැණවත්ය, කාරුණීකය, පඤ්චබලියායෙන් යුක්තය, දිනු කෙලෙස් ඇත්තේ කාමිසි-
යෙහි හල දළකම් ඇත්තේය. දිනනුසුරු. ආලය (-ආශා) නැතියේය.

5632. සමීඥ තෙම තාමණ්ඩ නැතියේය. නියවලය, නුවණැතියේය, මොහය නැතියේය, (සමකොට දක්මට අතීකකු නොමැති බැවින්) අසමය, බුරු උසුලන්නේය, (උතුම් බැවින්) වාමනය, (පවිත්‍රැති බැවින්) තාගය, (ශ්‍රේෂ්ඨ බැවින්) සිංහය, ගුරුත් අතුරෙහිදු ශක්‍ය ය.

5633. රුකය නැත්තේය. නිමිලය, ශ්‍රේෂ්ඨය, වාදීන් අතුරෙහි ගුරුය, පමි දුරු කෙළේය, (සිත්හි රුකාදී කිළවු නැති බැවින්) අබිල ය, (පහ වූ රුකාදී හුල් ඇති බැවින්) විසල් ය. (ලෙවිහි සමාන කිරීමට අතීකකු නොමැති බැවින්) අසම ය, චක්‍ෂුරුදී ඉන්ද්‍රියයන් (සංවාත බැවින්) සන්ත්‍රන්ය, පිරිසිදුය.

5634. (බැහැර කරණ ලද පමි ඇති බැවින්) බ්‍රාහ්මණය. ශමිකය කරණ ලද පමි ඇති බැවින් ශ්‍රමිණය. (අනාථයනට පිහිට වත බැවින්) නාථය. (කෙලෙස් ලෙඩට) වෛද්‍යය. (රුකාදී හුල් උදුරන) ශල්‍ය වෛද්‍යය. (කෙලෙස් සතුරන් ජය ගන්නා) ශෝධය. (සිවුසස් දත් බැවින්) බුදුය. ප්‍රකටය. (දමනය කළයුත්තන් දමනය කරණ බැවින්) සාරපිය. නියවලය. මුදිතාවෙන් යුතුය. උත්තමය.

5635. තාප්‍යය. (මහාකරුණා ආදී ගුණ) දන්නේය. (කෙලෙස් සතුරන්) නැසුණේ ය. (ශාන්තිය) කරන්නේ ය. (නිවන්මහට පමුණු-
වන්නේ ය. (අමාදනම්) දෙසන්නේ ය. (සම්මත්) තතුටු කරන්නේ ය. (සසරසක දුටි) බිඳින්නේය. කෙලෙස් බැදුම් බිඳිනේ ය. (විනෝ-
ජනයන්ගේ කථා හවාග්‍රයෙහි සිට නමුදු) අසන්නේ ය. (මහා ප්‍රතිපත්ති ඇතියනට) පසසන්නෙක.

5636. (රුකාදී නිලිපි නැති බැවින්) අබිල ය. (පහවූ රුකාදී හුල් ඇති බැවින්) විසල් ය. උච්ඡුරු රහිත ය. සැක රහිත ය. තාමණ්ඩරහිත ය. කෙලෙස් රජස් රහිත ය ඉවසන්නේ ය. නිවන්මග යන්නේ ය. (මග - නොමග මේයයි) කියන්නේ ය. (හිතාහිත මේ යයි) පවසන්නේ ය.

5637. (සත්තියන් සසරින්) එතෙර ලන්නේ ය. අතිවාද්‍රවිකාරක ය. (නිවන් සිදු) කරන්නේය. (කෙලෙස්තමැති ගල්කුළු) පලන්නේ ය. (සත්තියන් නිවණට) පමුණුවන්නේ ය. දුටුවන් සිත් ගන්නේ ය. (කෙලෙස්සතුරන්) තසන්නේ ය. (කෙලෙස් තවත) විශසිය ඇත්තේ ය තපොගුණ යුක්ත ය.

5638. සමවිෂ්‍යතා,¹ සමසමා අසතායෝ දයාසතෝ,²
අවේර්තනො³ අනුතො කතාචි ඉතිසතතමො.
5639. නිත්තිණ්ණකබ්බා නිමානො අසමමයො අනුපමො,
සබ්බවාකාපථාතිතො සච්චෙද්දොසනනා⁴ ජනො.
5640. සතතසාරවරො⁵ තසමිං පසාලො අමිතාවතො,
තසමා බුද්ධො ච ධම්මො ච සංඝො සද්ධා මිහිදානිකා.⁶
5641. ගුණෙති එවමාදිති නිලොකසරණ්ණතනමො,
වණ්ණණ්ණෙනා පරිසාමචේකි අකං⁷ ධම්මකථං අකං.
5642. තතො චුතොකං⁸ තුසිතො අනුභොතිා ඉතාසුඛං,
තතො චුතො මිත්‍රසොසු ජාතො තොමි සුතනිකො.
5643. නිසාංසො බුබුගකො ච දෙහගකො තපොච මෙ,
සෙදගකො ච සතතං සබ්බගණ්ණි'තිසෙති'මෙ.⁹
5644. මුබුගකො සද මයං පදුමුපලවච්චතො¹⁰,
ආදිසනො¹¹ සද වාති සරිඳො ච තපොච මෙ,
5645. ගුණත්ථවිසං සබ්බං තං ඵලං තු¹² පරමමුතං,
ඵකංගමිතං සබ්බො වණ්ණසිසං.¹³ සුණංථ මෙ.
5646. ගුණං බුද්ධස්ස වතාන භිතාය ජනසන්ති¹⁴,
සුඛිතො¹⁵ගොමි සබ්බත්ථ සරද්ධතිසමාසුතො¹⁶
5647. යසසි සුඛිතො සතො පුත්තිමා පියදස්සතො,
වතො අපරිභුතො ච නිද්දොසො පඤ්ඤවා තථා.
5648. ඛිණ්ණ ආසුසි¹⁷නිබ්බාතං සුලභං බුද්ධගතතිතො,
තෙසං හෙතුං පචකාමි තං සුණංථ යථාතථං.
5649. සතතං යසං ගගවතො පිබ්බා අතිවාදං,
යස තඤ්චපනොපි යසසි තෙන තොමකං.

1. සච්චිවේතො යො 2. දයාලයො, මජ්ඣ. 3. අවේර්තනො, සො.
4. සබ්බකොසනනිකො, සො. 5. සතරාසිවරො, සො.
6. මහානිකා, මජ්ඣ. 7. කපි. සො. 8. බුතානං, මජ්ඣ.
9. සබ්බගණ්ණිව භොති මෙ, මජ්ඣ. 10. පදුමුපලවච්චතො, මජ්ඣ.
11. පරිසාමනො, මජ්ඣ. අතිසතනො, සො. අතිසතනො, PTS
12. ඵලතො, සො. 13. තාපිතස්ස, සො. 14. භිතාය ව තසදිඤා, මජ්ඣ.
15. සුචිතො, සො. 16. සෙවිස.විරහමාසුතො, මජ්ඣ. 17. පාඩුසි, සො.

5638. (සතුරු මිතුරු මාදනත් කවුරුත් කෙරෙහිත්) සම සිත් ඇත්තේය. (අසම් වූ බුදුවරයකට පමණක් සමානවන බැවින්) අසමසමය. මේ සමානය යි දැක්වීමට අනිකෙකු නොමැති බැවින් අසමානය. දයා ගුණයට නිවාසස්ථානය. ආයුධය සත්ත්වය. කොහොත් ගුණ රහිතය. සජ්ඣායාසනය. සදහා කටයුතු තාක් දය කෙළේ වේ. බුද්ධිමත් අතුරෙහි සත් වන බැවින් දුෂිතත්වය.

5639. දුරුකළ සැක ඇතිතේය. මාන රහිතය. පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇතිතේය. උපමා විෂයය ඉක්මවූයේය. වණිතාවිෂය ඉක්මවූයේය. සත්‍යවිෂයයෙන් හා දතයුතු සකලවිෂයයන්ගේ පරතෙරට ගියේය. පස්මරුත් දිනු යේ වේ.

5640. සත්ත්වයන් අතුරෙහි උතුම් කරය වූ මේ බුදුරජුත් කෙරෙහි ප්‍රසාදය අමාසුව එළවන්නේ වෙයි. එකෙහිත් බුද්ධි රත්නය කෙරෙහි ද ධර්මත්‍යය කෙරෙහි ද සසිසරත්තය කෙරෙහි ද වූ ශ්‍රද්ධා නොමෝ මහත් වූ සාද්ධි ඇතිකරන්නී ය.

5641. මම මේ ආදී ගුණ විසින් තුන්ලොවට උතුම් පිළිගරණ වූ බුදුරජුත් වණිතය කරමින් පිරිස්මැද ධර්මපාවක් කෙළෙමි.

5642. මම එයින් ව්‍යුහවූයේ තුනියෙහි මහත් සැප අනුභව කොට ඉන් වූහවූයේ භික්ෂුත්වයෙහි උපන්නේ සුවදවත් වූයේ වෙමි.

5643. මාගේ පිටතට හෙළන වාතය ද මුඛගතිය ද ශරීරගතිය ද එසේ ම මාගේ සිහදියගද ද හැම කල්හි සියලු සුවද ඉක්මවා පවතී.

5644. හැමකල්හි මාගේ මුවසුවද පිසුම් උපුල් සපුමල් සුවද (මේ යයි) පෙන්වමින් හමෙයි. මාගේ සිරුරු සුවද ද එසේය.

5645. බුද්ධි ගුණනීතිතයාගේ ඒ සියලු විපාක අතීතය විසමය ජනකය. එය වණිතය කරන්නෙමි සියල්ලෝ එකක සිත් ඇත්තෝ ව මාගේ (ඒ වචනය) අසවු.

5646. ජනයා එක්වන තන්හි ඉහසිතින් මධුර ස්වරූපයකින් යුක්ත වූයේ (-භිහිරිසඬ ඇත්තෙමි) බුදුගුණ කියා හැම තන්හි සුව ඇතිතෙමි වෙමි.

5647. යශස් ඇත්තෙමි, සුව ඇත්තෙමි, මනහර වූයෙමි, ප්‍රසාවත් වූයෙමි පිය දෘභුම් ඇතිතෙමි එසේ ම (සොදුරුවදන්) බණන සුලුයෙමි. (අනුන්ගේ ධනයෙන්) අපරිපෝෂිතයෙමි, නිදෙස් වූයෙමි, පැණවත් වූයෙමි ද වෙමි

5648. ආයුෂ ගෙවී ගිය කල්හි බුද්ධිගතී ඇතියකට නිවන පහසුවෙන් ලැබෙන්නේ වේ. ඔවුන්ගේ (නිවන් සුලබ බවට) හේතුව කිසිමි. එය තත්ව වර්ධි අසවු:

5649. මම භාෂාවකුත් වහන්සේගේ ශාසන වූ යශ්‍යට විසි වූ පරිදි අභිවාදනය කරන්නෙමි ඒ හේතුකොට ගෙන යම් ඒ තැනක උපතෙමි ද, යශස් ඇත්තෙමි වෙමි.

5650. දුක්ඛස්සන්තකාරං බුද්ධං ධම්මං සත්තමසබ්බතං,
වණණං පුබ්බෙදො ආසිං සත්තානං තුබ්බතං - තථො.
5651. ගුණං වදනොනා බුද්ධස්ස බුද්ධපිනිසමායුතො,
සත්තනිං පරිභානිඤ්ච ජනසිං තෙන තනතිමිං.
5652. ජනොකෙ¹ නිජ්ඣාකිණ්ණො² අභිගුරා කුඨිප්ථිගෙ,
ගුණං වදනොනා ජොතෙසිං නායකං පුබ්බිං තථො.
5653. පියකාරි ජනස්සාපි සම්බුද්ධස්ස ගුණං වදං,
සරදොව සසබ්බකාතං තෙනාසිං³ පියදස්සතො.
5654. යථාසත්තිවග්ගොසං සබ්බව්වාසි සත්තං,
සුගතං තෙන වාසිතො විවිත්තපටිගාණවා.
5655. යෙ බාලා පිමතිස්සත්තා පරිභොගති මනාමුතී,
නිග්ගතිං තෙ සධම්මෙත පරිගුණො න තෙනතං⁴.
5656. බුද්ධවණ්ණොනං⁵ සත්තානං කිලෙසෙ අපතෙසතං,
නිකම්ලෙසමිතො ගෙ මි තස්ස කම්මස්ස වාහසා.
5657. සොතුතං බුද්ධිමජ්ඣං⁶ බුද්ධානුස්සවීදෙසතො,
තෙනාගමාසිං⁷ සප්පඤ්ඤා නිපුණත්ථිපය්ගතො.
5658. සබ්බාසවපරිකම්මො නිණ්ණසංසාරසාගරො,
සිවිව අනුපාදනො පාපුණ්ණොමි නිබ්බුතී.
5659. ඉමස්මිං ගෙව කප්පස්මිං යමකං සත්ථිං ජිනං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධවණ්ණස්සිදං ඵලං.
5660. කිලෙසා කොපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගොව බන්ධනං ඡේද්වා විහරාමි අනාසවො.
5661. ස්වාගතං වත මෙ ආදි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සත්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5662. පටිසම්මිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සමජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං ආගස්මා සුභග්ගො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුභග්ගිකත්ථරස්ස අපදානා දහමං.

1. ජනොතෙ මජ්ඣං. 2. නිජ්ඣාකිණ්ණො, මජ්ඣං. 3. ථොගෙසිං, සං. 4. පරිගුණතා තෙනතං, සං. 5. බුද්ධවණ්ණොනං, සිමු. 6. බුද්ධිමජ්ඣං, මජ්ඣං. 7. තෙනාපි වාසිං, සං.

5650. දුක් කෙලවර කරන්නා වූ බුදුරජුන් ද ශාන්ත වූ අසංසකාන ධර්ම ද, වර්ණිතා කරන්නෙම් සෙසු සත්තව ද සුව දෙන්නෙක් වීම ඒ හෙතුවෙන් සුව ඇත්තෙක් වීම.

5651. බුද්ධාලෝචන ප්‍රීතියෙන් යුක්ත වූයෙම් බුදුරජුන්ගේ ගුණ කියතෙම් කිසිකිසි සිත්හි කැමැත්ත ද මෙරමාගේ සිත්හි කැමැත්ත ද ඇති කෙළෙමි. ඒ හේතුවෙන් සිත් අලවන ගති ඇති කෙතෙක් වීම.

5652. තිථිකයන් විසින් ශැවූ ගත් ජනනමුතයා කෙරෙහි මිථ්‍යාතිථිකයන් මැඩ පවත්වා ගුණ කියමින් බුදුරජුන් බැබළ වීම. ඒ හෙතුවෙන් පැහැපත් කෙතෙක් වීම.

5653. මම සම්බුදුරජුන්ගේ ගුණ කියතෙම් ඒ හේතුවෙන් සරසද මෙන් ජනයාගට ප්‍රියබර්තූර්ග ඇත්තෙම් ප්‍රිය දකුම් ඇත්තෙම් වීම.

5654. මම ශක්තිමත්ව බුදුරජුන්ගේ සියලු වචනයෙන් ස්තුති කෙළෙමි. එ හේතුවෙන් වාසිබර වීම. විසිතුරු වූ වැටහෙන නුවණ ඇත්තෙම් ද වීම.

5655. විමතිගට පත් ගම් බාලකෙනෙක් මහාමුනි වූ බුදුරජුන්ගේ පරිභව කෙරෙත් නම් ඔවුනට කරුණු සහිතව නිත්‍රන කෙළෙමි. ඒ හෙතුවෙන් මම පරිභව නො ලද්දෙමි වීම.

5656. මම බුදුගුණ වැඩිමෙන් සත්‍යයන්ගේ කෙලෙස් දුරු කෙළෙමි. එම කම්මාගේ බලයෙන් නිකෙලෙස් සිත් ඇත්තෙම් වෙමි.

5657. බුදුගුණ සිහි කොට දෙසන්නෙම් අසනවුන්ට නුවණ ඉපදවීම. එහෙයින් මම ප්‍රාඥ වූයෙම් සියුම් වූ අරුත් දක්නෙම් වීම.

5658. සියලු ආත්‍මයන් ක්‍ෂය කරණ ලද්දෙම් තරණය කරණලද සසරසසුරු ඇත්තෙම් උපාදාන (-දර) රහිත නිත්තක් මෙන් පිරිනිවනට පැමිණෙන්නෙමි.

5659. මම ඒ කල්‍යාණය ම බුදුරජුන්ගේ ගම් ස්තුතියක් කෙළෙමි ද (ඒ හෙතුවෙන්) දුගතියක් නො දනිමි. බුදුගුණ වැඩිමෙහි මේ විපාක සි.

5660. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආත්‍මවර්ගිත ව වෙසෙමි.

5661. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵ්‍යානායාගෙන් සහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5662. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවිතීඥාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මේහෙයින් ආයුෂමත් සුභකුසලවර්ගත් වහන්සේ මේ භාවාවත් වදල සේකි.

සුභකුසලවර්ගවදනය දසවැනිසි.

උද්‍යතං:

කීණදො මඤ්චපදො වෙච්ඡි සරණංඛණ්ණප්පකප්පදො,
සුචරො දණ්ඩද්වි ව කෙලපුර් තපෙච්ච ව,
බොධිසම්මජ්ජකාමෙණ්ඩො¹ සුගඤ්ඤා දසමො දීපො.²
භාටාසතං සතෙව්ඪං ගණිතං වෙසා සබ්බසො.

කීණදයකවග්ගො තෙපඤ්ඤාසමො.

531. මහාකව්‍යානිකේරාපද්‍යනං

5663. පද්මව්‍යානනෙ නාම ජනො අනෙපො අජිතඤ්ඤො,
සතසතංගො සපාතං ඉතො උපපජ්ජි තායකො.
5664. විරො කමුලපතනකෙඛා සසඤ්ඤාමලානකො,
කතකාචලසඤ්ඤානො³ රජිද්ධිසම්මප්පකො.
5665. සතතනෙතනමනොභාරි චරලකඤ්ඤාසුභිතො,
සබ්බමාසාපටාභිතො මනුජාමරසකකතො.
5666. සමුද්දො බොධිසං සතෙත වාගිසො මධුරස්සරො,
කරුණාතිබ්බො⁴ සතතානො පරිසාසු විසාරදො.
5667. දෙසෙති මධුරං ඛම්මං වතුසවුප්පකංසිතං,
තිවුප්පකං මොහපඤ්ඤාමි සමුද්ධිති පාණිතො.
5668. තද ඵකවරො හුචා භාපසො නිමිචාලකො,
තතසා මානුසං ලොකං ගච්ඡන්තො ජිතමද්දසං.
5669. උපෙච්ච සතතිතං තසා අසොසං ඛම්මදෙසකං,
වණ්ණසන්තසා විරසා සාවකසා මහාභුණං.
5670. සංඛිතතත මයා වුතතං විජාරෙන පඤ්ඤාසං,
පරිසං මඤ්ච තොසෙති යථා කව්‍යාසකො අසං.
5671. තාතං ඵලං විධා කඤ්චි⁵ අඤ්ඤං පසාමි සාවකං,
තසාමාහදසො⁶ ඵසගො ඵලං ඛාරෙථ භික්ඛවො.
5672. තද්ධං විමුතිතො හුචා සුචා වාසාං මනොරමං.
නිමිචතං ගමිනිතං ආහුචා⁷ පුප්ඵසඤ්ඤං.
5673. පුජෙචා ලොකසරණං තං ධාතං අභිපට්ඨං,
තද මමාසං ඤාතා ව්‍යාකාසි සරණඤ්ඤො.

1. බොධිසම්මජ්ජකාමෙණ්ඩො. මෙසං.

2. කි ව, ජිප්පං.

3. කසඤ්ඤාකවග්ගො. සා.

4. නිබ්බාන, සබ්බසං.

5. නාතං ඵ. මෙධකව්‍ය, ජිප්පං.

6. තසාමාහදසං, සිවු. තසාමාහදසං ධරෙථි, පෙරනාපට්ඨකපා. 7. ආහිතො,

උද්‍යානය:

තිණද මඤ්චද සරණ අබ්‍යන්තර දායක
 සුපට දණ්ඩද තෙල පුජ් බොධිසම්මයක
 ආමණ්ඩප්පදායක සුනඛද්වීජ දහමය.
 එක්සිය ගතවිසිගණයක් හැමයේ මෙහි ගිණුමේ.

තාණදායකවර්ණ තෙපණස් වැනිසි.

531. මහාකව්‍යානසම්පිරාවදානය

5663. මෙයින් කලාලංකාරයින් මතුගෙහි නොපැරද විය හැකි මර-
 රාජ්‍යය ජය ගත්තා වූ තාණණා රහිත වූ ලෝකතාගක වූ සද්වුහාර
 නම් බුදුරජ තෙමේ ලොව පහල විය.

5664. වීර වූ පිත්‍රම්පකක් බදු ඇස් ඇති සදු බදු පිරිසිදු මුහුණක්
 ඇති කනකපච්ඡිකයක් මෙන් බබලන්නා වූ නිරුරුස් බදු පැහැ ඇති-

5665. සත්‍යයන්ගේ තෙත් සිත් පැහැර ගන්නා වූ උතුම් (දෙතිස්
 මහපුරිස්) ලකුණින් අලංකාර වූ සියලු (වණිතානම්ක) කපාමාංගිය ඉක්ම
 වූ දෙවිමිනිසුන් විසින් සත්කාර කරණ ලද්ද වූ-

5666. වානිඤ්ච වූ මධුරඤ්ච ඇත්තා වූ කරුණාවෙන් බැදුනු සිත්
 අත්තා වූ (සිවු) පිරිස්හි විශාරද (-විසරහිත) වූ සම්මා සම්බුදුරජ තෙමේ
 සත්‍යයනව (දහම්) අවබෝධ කරවමින්-

5667. සිවුසස් සමග යෙදුනු මිහිරි දහම් දෙසයි. මොහ නමැති
 මඩෙහි ගැළුනු සත්‍යයන් (එයින්) තතා ලභී.

5668. එකල්හි හිමවත වාසස්ථාන කොට ඇති එකලාව හැසිරෙන
 තව්‍යකු වූ (මම්) අහසින් මිනිස්ලොවට යන්නෙම් බුදුරජුන් දිවිමි.

5669. උත්තමන්ගේ වෙත එළඹූ ශ්‍රාවකයකුගේ මහත් වූ ගුණය
 පසත වීරයන් වහන්සේගේ දහම් දෙහුම ඇතිමි.

5670. "මව්සින් සංකස්සා කොට දෙසන ලද්ද විස්තර වශයෙන්
 පවසමින් මේ කව්‍යානක තෙමේ පිරිත ද මා ද යම්ගේ කුටුභෙරේ ද,

5671. මෙබඳු වූ අත්තිය ශ්‍රාවකයකු මිට නො දකිමි. මහණෙනි,
 එහෙයින් මේ කරුණෙහි මෙතෙම අග්‍ර යයි. මෙතේ දරවු.

5672. එකල්හි මම් ඒ මනෝඥවචනය අත විසම්භව හිමවතට ගොස්
 මල්ලයක් ගෙනවුත්-

5673. ලොවට පිහිට වූ බුදුරජුන්හට පුද එ ම තනතුර පැනිමි.
 කෙලෙසුන් දුරු කල ඒ බුදුරජ තෙමේ එකල්හි මාගේ අදහස දූත
 (මෙතේ) පැවසී ය:

5673. “පසුගතං ඉතිරං නිධිනතකතකතවං,
උභික්ඛන්‍යොමං පිණංසං අවලං පඤ්ඤිං සීතං.
5674. කාසසුපුණ්ණකයනං¹ බුඛවණ්ණගතායං,
බමමංව පිග්ගකවරං² අමතාසිතකසනතිං.
5675. කව්‍යානසං ගුණං සුත්වා තං ථානං පඤ්ඤං සීතො,
අනාගතවති අධ්‍යානෙ ගොතමස්ස මහාමුතෙ.
5676. තස්ස බලෙවසු දායාදො ඔරතො බව්වතිමිතො,
කව්‍යානො නාම තාමෙන ගහස්සති සද්දියාවතො.
5677. ඔසුසසුතො මහාඤ්ඤා³ අභිපායපිඤ්ඤා මුතෙ,
පාපුණ්ණිකානි තං ථානං යථායං ව්‍යාකතො මයා.
5678. ගතගහස්ස ඉතො කප්පං තං කම්මමකරිං තදා,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බුඛසුජාසිදං ඵලං.
5679. දුට්ඨෙ භවෙ සංසර්ගි දෙවතෙත අථ මාත්‍රතෙ,
අඤ්ඤං ගතිං න ගච්ඡාමි බුඛසුජාසිදං ඵලං.
5680. දුට්ඨෙ කුලෙ පජායාමි බතතිගෙ අථ බ්‍රාහ්මණො,
නිවෙ කුලෙ හ ජායාමි බුඛසුජාසිදං ඵලං.
5681. පච්ඡිමෙ ව⁴ භවෙ දුක්ඛි ජානො උප්පජ්ඣිකා පුරො,⁴
පප්පජ්ඣායා ව ව්‍යාකිස්ස පුරොතිතදිජාතිනො.⁵
5682. පුතො නිව්ච්චප්පස්ස⁶ නිපුණො වෙදපාරගු.
මානා ව වජ්ඣමා නාම කව්‍යානොතං වරතතවො.
5683. මිමංසනං බුඛස්ස භුමිපාලෙත පෙසිතො,
දිස්සා මොක්ඛපුර්වාරං නායකං ගුණසංගතං.
5684. සුත්වා ව පිමලං වාඤ්ඤං ගතිපබ්බතියොගතං,
පාපුණ්ණිං අමතං සන්තං සෙසෙති සහ සන්තති.⁷
5685. අභිපායපිඤ්ඤා ජානො සුගතස්ස මහාමුතෙ,⁸
ථපිතො ඵලදායක ව සුසම්භවිමතොරතො.
5686. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං භවා සපබ්බ සමුහතා,
නානො⁹ ව බන්ධනං ජෙත්වා මිහරාමි අනාසවො.

1. කාසං සපුණ්ණකයනං, මජ්ඣං.

2. බම්මජංඋග්ගකදසං, මජ්ඣං. බමමපට්ටකකවරං, කසා. 3. පච්ඡිමෙ ව, මජ්ඣං.

4. උප්පජ්ඣිකා පුරො, මජ්ඣං. 5. පුරොතිතදිජාතිනො, මජ්ඣං.

6. නිව්ච්චප්පස්ස, පථරතාපට්ටකපා. තිරිච්චප්පස්ස, මජ්ඣං.

7. සෙසෙති සහ පඤ්ඤා, ඔබ්බ; පථරතාපට්ටකපා. “සෙසෙති සහ
භතති” ඉති මනොරථපුරාණී ආදිඅට්ටකපාති සද්ධිං සමෙති.

8. මහාමුතෙ, මජ්ඣං.

5673 - 5674. පිරිසිදු කළ සවණියක් බඳු පාතෘපත් සිව් ඇති, අත් උඩු කැරැව හිඟ ලොම් ඇති, පිරුණු (මසින් වැසුනු) උරහිස් ඇති, නිහඬ ව බඳැඳිලි ව සිටියා වූ, සතුටුකළලින් පිරි හිඟ ඇස් ඇති, බුදුගුණ වැණුමෙහි පෙළඹුනු සිත් ඇති, අමාසෙන් ඉසින ලද්දක් බඳු මුත්තීමත් ධර්ම වැනි උතුම් සිරුරක් ඇති මේ සාම්මරයා බලවු.

5675. (මේ තෙම) කළවානගන්ගේ ගුණ අයා එ තනතුර පතමින් සිටියේ ය. ගෞතමමහාමුනිභූතත් වහන්සේගේ (සසුන පවත්නා) අනාගත කාලයෙහි-

5676. එ ම බුදුරජුන්ගේ ධර්මයෙහි දායාද වූ ධර්මයෙන් ම නිර්මිත කළාක් වැනි වූ ඖරසපුත්‍ර වූ තමන් කළධාන නම් වූ බුද්ධිශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

5677. යම් සේ මා විසින් මෙය පවසන ලද නම් එසේ ම (අනාගත යෙහි) බහුශ්‍රාවකයෙක් ව මහනුවණැත්තෙක් ව, බුදුරජුන්ගේ අදහස් දන්නෙක් ව එ ම තනතුරට පැමිණෙන්නේ ය" (නිසායි).

5678. එකල්හි මෙයින් සියක්දහස්වන කපෙහි යම් කමියක් කෙළෙමි ද (ඒ හේතුවෙන්) දුගගතීන් නො දැකිමි. බුද්ධිසූජාවෙහි මේ විපාක යි.

5679. දෙව්අත්බැවිහි ද මිනිස්අත් බැවිහි ද යන දෙ අත්බැවිහි හැරී සරම්. අත් ගතියකට නො යම්. බුද්ධිසූජාවෙහි මේ විපාක යි.

5680. කැත් කුලයෙහි ද යළි බමුණුකුලයෙහි ද යන දෙකුලයෙහි උපදිමි. නිවකුලයෙහි නො උපදිමි. බුද්ධිසූජාවෙහි මේ විපාක යි.

5681 - 5682. දැන් පශ්චිම වූම භවයෙහි උද්දහි තඟරයෙහි උපන්නෙමි වෙමි. මණ්ඩපුද්ගා රජුගේ නිරිටවමස් (තම්) පුරෝගත බමුණුගේ පුත්‍ර වූයෙමි සිසුම් කුවණැත්තෙමි වේදයෙහි පරතෙරට ගියෙමි වීමි. මවු නොමෝ වැද්දීමා තම් වූවා ය. මනා සිව්පාතෘ ඇති මම කළධාන නම් වෙමි.

5683. බුදුරජුන් විමසනු පිණිස රජු විසින් ගවන ලද්දෙමි ගුණ-සමුහය වූ ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් ද මොක්සර දෙරවුට ද දුක-

5684. (සඟර) ගති තමැති මබ ව්‍යග්ගවන්නා වූ නිව්ල (බුද්ධ) මවනය ද අයා (මා කැබුව හිඟ) සෙත්‍රසත් දෙනා සමග ඝාතන වූ අමාතයට (=නිව්නට) පැමිණියෙමි.

5685. මහාමුනි වූ බුදුරජුන්ගේ අදහස් දන්නෙක් වීමි. මාතෘපිත් සමාඤ්ඤා වූ මනෝරථ අත්තෙමි ඒතදග්‍රහානසෙහි තඛතලද්දෙමි ද වීමි.

5686. මා විසින් කෙල්ගසෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ කසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු අභාව රහිතව වෙහෙමි.

5687. සවාගතං චිත මෙ ආභි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5688. පටිසම්බදා චිතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡත්‍රභිඤ්ඤා සචරිතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං ආගස්මා මහානිව්වාහනා ඡට්ඨො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති

මහානිව්වාහනඡට්ඨස්ස අපදානං පඨමං.

532. චක්ඛලිනෝරාපදානං

5689. ඉතො සතස්සය්‍යමස් කප්පෙ උප්පර්ඨ තාගස්සො,
අනෙමනාමො අමිතො නාමෙත පදුමුත්තරො.

5690. පදුමාසාරවදනො පදුමාමලසුච්ඡරී,
ලොකෙතානුපලිතෙතාච තොසෙත පදුමං යථා.

5691. විජො පදුමපත්තකෙඛා කතොතා ච පදුමං යථා,
පදුමුත්තරගත්ථො ච¹ තස්මා ගො පදුමුත්තරො.

5692. ලොකපෙට්ඨො ච තිව්වානො අකාසං තයනුපමො,
සන්තපෙව්වො ඥාණනිධි කරුණාමතිසාගරො.

5693. ස කදචි මහාවිජො බුඝමාසුරසුරව්විතො,
සදෙවමිත්තුජාතිශ්ණණා² ජනමජෙති අනුත්තමො.³

5694. චදනෙන සුගතෙන මධුරෙන රුතෙන ච,
රඤ්ඤං පරිසං සබ්බං සන්ථරී සාවිසං සකං.

5695. “සඤ්ඤාසුච්ඡාසො සුමති මම දස්සන්තලාලසො,⁴
තත්ථි ඵකාදිසො අඤ්ඤා යථාසං භික්ඛු මහකලි”.

5696. තදාහං භංසවතීසං තගරො බ්‍රාහ්මණත්තුජො,
සුඤ්ඤා සුඤ්ඤා ච තං වාසනං තං සානමනිජරවිසිං.

5697. සසාවකං තං විමලං නිමනෙතොතා තථාගතා,
සත්තාහං ගොපයිත්වාන දුස්සංඝචර්ජාදගිං තදා.

5698. නිපච්ච සිරසා තස්ස අනන්තඥාණසාගරො,
නිවුත්තො පිතිසම්ප්‍රණණො ඉදං චචතමමුචිං.

1 පදුමුත්තරගත්ථොච, මජ්ඣ. 2 සදෙවමිත්තුජාතිශ්ණණ, මජ්ඣ.

3 චිත්තානුසං, මජ්ඣ. 4 දස්සන්තලාලසො, සං.

5687. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵ්කාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිදුවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5688. සිටුපිළිකැණියාවෝ ද අභව විමොක්ඛයෝ ද භවිතිඥවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙයින් ආසුභත් මහාකච්චාන ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාලන්නී.

මහාකච්චාන ස්ථවිරවදානස පළමු වැනිසි.

532. වසකලීත්ථෙරාවදානස

5689. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි ලෝකතායක වූ අලංකික වූ නම් ඇති අපමණ ගුණ ඇති තමන් පළමුතර වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ලොව පහල වූහේක.

5690. උත්තමන්සේ පිසුමකට බදු මුහුණු ඇතියහ. පිසුමක් හේ නිමල මනා සිව් ඇතියහ. ජලය හා (නො ගැටෙන) පිසුම් මෙන් ලෝකය හා නො ම ගැටෙන්නාහ.

5691. වීරයක. පිසුමපෙති බදු ඇස් ඇතියහ. පිසුමක් මෙන් කාන්තයක. උතුම් පිසුම් සුවද බදු සුවද ඇතියහ. එබැවින් උත්තමන්සේ පදමුත්තර නම් වනහේක.

5692 - 5693. ලෝකාචාර්යය වූ මාත රකිතවූ අකිංතනට ඇසක් වැනි වූ ශාන්ත වේශ ඇති ගුණතිබාන වූ කුළුණු නැණ සසුරෙක් වූ ඔහු අසුරන් විසින් පුදන ලද දෙවියන් සහිත මිනිසුන් විසින් පිරිවරණ ලද අතිඋත්තම වූ ඒ මහාවීර වූ බුදුරජානෝ කිසියම් දිනෙක ජනමධ්‍යයෙහි-

5694. සුවදටත් මුට්ත් මිසුරු වූ හසින් සියලු පිරිස් රදවමින් සිංහවවකු (මෙහේ) වැණු හේක:

5695. "පිතිවි සැදහැ ඇති මනා නුවණැති මා දකුමෙහි ලොල් වූ මේ වසකලී භික්ෂුතම බදු අන් භික්ෂුතමක් නැත" කියා හි.

5696. එකල්හි මම හංසවතී තගරයෙහි මුංගමණපුත්‍රයෙක් ව (බුදු-රජුන්ගේ) ඒ වචනය අසා ඒ තතතුර රුවි කෙලෙඹි.

5697. එකල්හි ශ්‍රාවකසංඝයා සහිත ඒ නිමිල බුදුරජුන් පවර සතියක් (බොජුන්) වලඳවා (විවර) වසාගෙන් හැඳවීම්.

5698. උත්තමන්සේගේ අතනා වූ ගුණසසුරෙහි සිරසින් ගෙව ගිවනෙම් ප්‍රිතියෙන් සම්පුණ්ණ වූයෙම් මේ වදන් කීම්:

5699. “භො භසා තයා සත්ථිභො ඉතො සත්තමසෙ’හති,¹
භික්ඛු සද්ධාචතං අග්ගො තාදිසො තොමිතං මුතෙ.”
5700. එවං පුතෙන මහාචරෙ අනාවරණදස්සනො,
ඉමං වාක්‍යං උදීරෙසි පරිසායං² මහාමුනි:
5701. “පස්සපෙතං මාණවිකං පිතමට්ඨතිව්චාසනං,
තෙමයඤ්ඤපචිතබ්බං³ ජතෙනත්තමනොභරං.
5702. එසෙ අනාගතද්ධානෙ ගොතමස්ස මිනෙසිනො,
අග්ගො සද්ධාගිමුත්තාතං සාවකොයං භවිස්සති.
5703. දෙවභූතො මහුස්සො වා සබ්බසත්තාපවජ්ජිතො,
සබ්බගොගපරිබ්බුලො හුබ්බො සංසරිස්සති.
5704. සත්තසත්තෙස්ස ඉතො කපප ඛක්ඛාකකුසලතම්භවො,
ගොතමො තාම තාමෙත⁴ සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
5705. තස්ස බලෙමිත්‍ර දයාදෙ ඔරතො බවමතිමිතො,
ඛක්ඛලී තාම තාමෙන ගෙස්සති සද්දුතාවකො.
5706. තෙන කමමවිසෙසෙන චෙත්තාපණ්ඩිති ව,
ජතිඤා මාත්‍රසං දෙහං තාවතීංසමතච්ඡතං.
5707. සබ්බසා හුබ්බො හුඤා සංසරතො භවාහවෙ,
භාවජථිසං පුරෙ ජාතො කුලෙ අඤ්ඤතරෙ අතං.
5708. නොනිතසුමාරං මං ජාතපලලවකොමලං,
මන්දං උත්තානසයනං පිසාවිහගතජ්ජතා.⁵
5709. පාදමුලෙ මිනෙසිස්ස සායෙත්‍රං දීනමානසා,
‘ඉමං දදම තෙ තාප සරණං තොති තායක.’
5710. තද පටිග්ගති සො මං භිතාතං සරණො මුනි,
ජාලිතා සබ්බලභෙත්තං⁶ මුදුකොමලපාණිතා.
5711. තදපභුති තෙනාතං අරකෙඛයොත්ත රක්ඛිතො,
සබ්බවෙරච්ඡිමමුතො⁷ හුබ්බෙන පරිවඩ්ඪිතො.
5712. හුගතෙන විනායුතො උක්ඛිණ්ණාමි මුත්තත්තකං,
ජාතියා සත්තවස්සොතං පබ්බජං අත්තාරිතං.

1. ඉතො සත්තමසෙ මුනි, ඡජසං. ඉතො සද්ධාගිමුත්තො ඉති, යසා.

2. පරිසායං, මජ්ඣං.

3. තෙමයඤ්ඤපචිතබ්බං, මජ්ඣං.

4. ගොතෙත්තා, මජ්ඣං.

5. පිසාවහගතජ්ජතා, සිමු. මජ්ඣං.

6. ජාලිතාචක්ඛානිත්තං, මජ්ඣං.

7. සබ්බපදමිතිමුත්තො, පෙරගාථට්ඨකපා, සබ්බපාඨිකිමුත්තො, සා:

සබ්බපදමිතිමුත්තො, PTS

5699. “මුනින් වහන්ස, මෙයින් සත්වැනි දිනයෙහි යම් ඒ භික්ෂුකමක් සැදැහැකියනම් අග්‍රය යි මුඛ වහන්සේ විසින් පසස්තා ලද ද, මම ද එබන්දෙක් වෙමි” යි (කිතා යි).

5700. මෙසේ කී කල්හි මහාචාර්‍ය වූ අනාවරණඥානදර්ශන ඇති බුදුරජාණන් විසින් මෙම වචනය විද්‍යා:

5701. “රත්වන් පුනනුලක් දැරූ සිරුරු ඇති ජනයාගේ හෙත් සිත් ගන්තා වූ, සත්‍යවත් හඳුනා වූ මේ මානවකයා බලවූ.

5702. මෙතෙම මතුකාලයෙහි ගෞතම බුදුරජාණන්ගේ සද්ධාසිඤ්ඤා (බලවත් සැදැ ඇති) ගතව අග්‍ර වූ ශ්‍රාවකයා වන්නේ ය.

5703. දෙව් වූයේ හෝ මිනිස් වූයේ හෝ සියලු තැවුලින් බැහැර වූයේ කැම හෝගතප්පතතින්ගෙන් ආශ්‍රය ව සුවපත් වූයේ සසර සැරි-සරන්නේ ය.

5704. මෙයින් සියන් දහස්වන කපෙහි බහුකාංක කුලයෙහි උපදනා වූ තමන් ගෞතම වූ ශායානා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

5705. උත්තරාසේගේ ධර්මයෙහි දායාද වූ ධර්මයන් නිර්මිත වූවාක් වැනි වූ භාරත වූ තමන් වහන්සැලි නම් වූ ශායානාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.”

5706. මම ඒ කම් විශේෂය කේතුකොටි ගෙණ ද විහතප්‍රණයින් ගෙතු කොටි ගෙණ ද මිනිස්සිරුරු හැර තවත්තා දෙව්ලොවට (උත්තරාසී වශයෙන්) ගියෙමි.

5707. මම සියලු තත්ති සුව ඇත්තෙමි කුදුමෙන් හවයෙහි සැරි-සරන්නෙමි සැවැත් තුවර එක්තරා කුලයක උපන්නෙමි වෙමි.

5708 - 5709. වෙඩරු මෙන් සිවුමැලි වූ අසෝකදළු මෙන් මොලොක් වූ ලදරු උඩුකුරු ව හේනා මා පිසාවියක් සිතෙන් තැනිහැන්වීම. දුක්පත් සිත් ඇතිදෙමාපියෝ “නාථයන් වහන්ස, මුඛවහන්සේට මුත් දෙමු. නායකයන් වහන්ස, පිහිට වහු මැනවැ” යි මහර්මි වූ බුදුරජාණන් පාමුල මා කොවා දූත.

5710. එකල්හි කිය පත් වුවනට පිහිට වූ ඒ බුදුරජ තෙම ජාලාභාලු ඇති සක්ලකුණුපුත් මාදුකොමලගණයෙන් මා පිළිගත්තේ ය.

5711. මම එතැන් පවත් අරතෙකයා වූ (කිසිවකු විසින් නො රැකිය යුතු) ඒ බුදුහු විසින් රැකුණෙමි සියලු පසම්බුරන්ගෙන් මිදුනෙමි සුවයෙන් වැඩුනෙමි.

5712. මොහොතකුදු බුදුරජාණන්ගෙන් වෙන් වූයෙමි උකටලි වෙමි. උත්තරාසීගෙන් සත්හැට්ටි වූ මම අනගාඨී සබ්බාසාන පැවිද්දට වන්නි.

5713. සබ්බපාරිසරිකමුද්‍යානං ලක්ඛිනිලයනං වරං,¹
රූපං සබ්බසුභාතිකමුද්‍යානං අතිපොතා පිතතාමහං.²
5714. බුද්ධාරූපරතං³ සද්ධා තද්‍ය ඔවදි මං ජිනො,
“අලං වක්ඛන්ති කිං රූපෙ රමනෙ බාලනඤ්ඤිතෙ.
5715. සො හි පසංඝි සද්ධාමං සො මං පසංඝි පඤ්ඤිතො,
අපසංඝාමානො සද්ධාමං මං පසංඝමි න පසංඝති.
5716. අනන්තාදීනවො කාසො විසරුක්ඛසමුපමො,
ආවාසො සබ්බරොගානං පුඤ්ඤා දුක්ඛස්ස නෙවලො.
5717. නිබ්බිඤ්ඤ තතො රූපෙ බන්ධානං උදයබ්බයං,
පසංඝ සබ්බනිලොකානං සුබෙත්තනං ගමිස්සමි.”
5718. එවං තෙනානුසිට්ඨානං නායකෙන නිතෙසිතා,
තිරුක්ඛාපං සමාරුක්ඛා ක්ඛායාමි තිරිකඤ්ඤෙ.
5719. සීනො පබ්බහපාදමති මමාහ සො මහාමුනි,⁴
වක්ඛන්ති’ති ජිනො වාචං තං සුත්වා මුද්දිතො අහං.
5720. පක්ඛඤ්ඤං සෙලපඤ්ඤායෙ අනෙකසතපොරිසෙ,
තද්‍ය බුද්ධානුභාවෙන සුබෙන්’ව මිහිං ගතො.
5721. පුතොපි⁵ ධම්මං දෙසෙසි⁶ බන්ධානං උදයබ්බයං,
තමහං ධම්මමඤ්ඤාය අරහත්තමපාපුණ්ණිං.
5722. සුමනාපරිසාරිකේකු⁷ තද්‍ය මං මරණන්තයො⁸,
අහං සද්ධාගිමුත්තානං පඤ්ඤාපෙසි මහාමනි.
5723. සතසහසස්ස ඉතො කපෙස යං කම්මමිකරිං තද්‍ය,
දුග්ගතීං භාගිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
5724. කීලොසා ක්ඛාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුඛතා,
තංගො ව බන්ධානං ජෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5725. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
නිස්සං විජ්ජා අනුප්පාදනා කතං බුද්ධස්ස භාගතං.

1. නිලක්ඛිතයනං වරං, මජ්ඣං.

2. ජනරාමිකං, මජ්ඣං.

3. බුද්ධාරූපරතං, සිමු. බුද්ධාරූපරතී, මජ්ඣං.

4. අසංඝායනි මහාමුනි, මජ්ඣං.

5. පුතාපි, සිමු. සො.

6. දෙසෙසි, මජ්ඣං.

7. සුමනාපරිසාරිකේකු, මජ්ඣං.

8. මරණන්තයො, මජ්ඣං.

5713 මම සියලු පාරමිතාබලයෙන් හටගන්නා වූ උතුම් වූ ලක්ෂ්මියට (-සමපන්නියට) වාසසායන වූ සියලු ගුණ (-වණිතණ්ඩාන) යන්නෙන් ගැටිහි ගත් (බුදුරජුන්ගේ) රූපය (දක්වෙහි) තාපන (සැහිමට පත්) නො වූයෙහි ආසා කෙරෙමි.

5714. එකල්හි බුද්ධරූපයෙහි ඇලුනු මා දැක 'වක්කලිය, කම් නැත. බාලයන් කුටුවන්නා වූ රූපයෙහි කිම ඇලෙහි ද'යි කෙලෙස් දිනු බුදුරජානන් වහන්සේ මට අවමාද කළහේක.

5715. යමෙක් සදහම් දක්නේ වේද, ඒ පණ්ඩිත තෙමේ මා දකී. සදහම් නො දක්නේ මා දක්නේ තවුදු නො දක්නේ ම ය.

5716. රූ කාය අපමණ වූ දෙය් ඇත්තකි. විෂවාක්ෂායකට බුදු උපමා ඇත්තකි සියලු රෙගයකට නිවාසසායනයකි. හුදු දුෂ්ටිණ්ඩියකි.

5717. එබැවින් රූපයෙහි කලකිරී සකකියන්නේ උදය - ව්‍යයය (-ඇතිවීම - නැතිවීම) බලව එයින් සියලු කෙලෙසුන්ගේ අන්තයට සුවසේ පැමිණෙන්නෙහි ය.

5718. හිතෙහි වූ ඒ ලෝකතායකයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ අනුකායනා කරණ ලද මම නිජ්‍යුඵපම්වට නැගී හිරිකදුරෙහි බුද්ධරූප දසීන විශෝගයෙන් (මැරෙන්නට) සිතමි.

5719 - 5720. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුරජානන්වහන්සේ කඳුබෑවුමෙහි සිටියහු 'වක්කලී' ය යි මට ඇමතුහේක. මම ඒ වචනය අසා කුටු වූයෙහි නොයෙක් සියගණන් පුරිස්පමණින් ගැඹුරු වූ පටිත ප්‍රපාතයට පැත්තෙමි. එකල්හි බුද්ධානුභාවයෙන් සුවසේ ම පොළොවෙහි පිහිටියෙහි වෙමි.

5721. (බුදුරජ තෙම) තැවතත් සකකියන්නේ උදය - ව්‍යය පිළිබඳ දහම් දෙයි ය. මම එදහම් දැක රහත්බවට පැමිණියෙමි.

5722. එකල්හි මරණාන්තය වූ නිවනට පැමිණි ඛනා ප්‍රාඥයන් වහන්සේ ඉඬාහිමුක්තික (බලවත් සැදහැ ඇති) යනට මා අග්‍ර ඡොට ඉමහත් පිරිස් මැද පණ්ඩා විදුල හේක.

5723 එකල්හි මෙයින් සියක්දහස් වන කපෙහි යම් කම්යක් කෙලෙම් ද, (ඒ හෙතුවෙන්) දුගඟියක් නො දනිමි. බුද්ධජායෙහි මේ විපාක යි.

5724. මා විසින් කෙල්කයෝ දවත ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රවරහිතට වෙසෙමි.

5725. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5726. පටිසම්බදා චතසොංච චිමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ඡලගිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං වුඤ්ඤා සාසනං.

ඉති- සුදං ආයසමා වක්ඛාලිකේරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති

වක්ඛාලිපඨරස්ස අපදානා දුතියං.

533. මහාකපපිනිකේරාපදානං

5727. පදුමුත්තනෙත්තාම ජිනො සබ්බමානපාරගු,
උදිතො ජගදකායෙ¹ රථිව සරදම්බෙර.

5728. චිචිත්තාගාය බොධෙති චෙතෙතාපදුමානි සො,
කිලෙසපබ්බං සොසෙති මතිරංසිති තායකො.

5729. තිස්සිතානං ගග්ගො කතති බ්‍යජ්ජානානා යථා රථි,
සච්චිත්තං පකාසෙති රතනංච දිවාකරෙ.

5730. ගුණානං ආයතිගුණො රතනානංච සාගරෙ,
පඤ්ඤානොර්ථි භූතාති බම්මමෙසෙත වක්ඛාති.

5731. අකබ්ඳසොයා තද ආසිං තගරෙ කංසසච්චායෙ,
උපෙච්චි බම්මමෙසොසිං ජලපුත්තරතාමිකො.

5732. ඔවාදකස්ස භිහ්බුතං සාවකස්ස කතාපිනො,
ගුණං පකාසගතස්ස තොසගතස්ස² මෙ මනං.

5733. සුචා පතීතො සුමනො තිමනෙතචා තථාගතං,
සසිස්සං සොජ්ඣිනාන තං ථානමේපන්තං.

5734. තදාභාසි මහාභායො³ කංසදුක්ඛිත්ථස්සරෙ,⁴
පස්සපෙතං මහාමතනං විනිවේගපිසාරදං.

5735. මංපාදමුලෙ පඨිතං⁵ සමුග්ගතතනුරාගං,
ජමුතචණ්ණං පිණංසං පසන්නතගතානං.

5736. පටිවාරෙත මහතා රක්ඛ්‍යං තං⁶ මහාගස්ස,
ථසො කතාපිනො ථානං පතෙති මුදිතාසගො.

5737. ඉමිනා පිණ්ඩපාතෙන⁷ චෙතනාපණ්ඩිති ව,⁸
කපාසතසගස්සාති නුපපජ්ජති දුග්ගතිං.

5738. දෙවෙහු දෙවපොගග්ගං මහුසොහු මහනතනං,
අහුසොචාචසෙසෙන⁹ නිබ්බානං පාපුණ්ණාති.

1. අප්වාකාසෙ, ඡිජසං ජලදකායෙ, PTS.

2. තපසගතස්ස, මජ්ඣං.

3. තදා කංසසච්චායො, ඡිජසං.

4. කංසදුක්ඛිත්ථස්සරො, පෙරගාට්ඨකථා; කංසදුක්ඛිත්ථස්සො, මජ්ඣං.

5. පඨිතං පාදමුලෙ මෙ, ඡිජසං.

6. රක්ඛ්‍යගතං, සිවු. රජපුත්තං, මජ්ඣං.

7. පණ්ඩිතාතෙතං, ඡිජසං.

8. වංසෙන පණ්ඩිති ව, මජ්ඣං.

9. අහුසොචාන සෙසෙන, මජ්ඣං.

5726. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අවෙවිමොක්‍ෂයෝ ද භවතින්දාවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙයින් අසුමත් වසනාලියාවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේයි.

වසනාලි සාවිතබද්ධය දෙවැනිසි.

533. මහාසංවිචාර සංවිචාරවද්‍යනය

5727. සියලු දහමිහි තෙරපත් ඒ පද්‍රව්‍යාලය තම බුදුරජ තෙමේ කරදකාශයෙහි සුයරියා සෙයින් ලෝකය තමාහි අභයෙහි උදා විය. ඒ ලෝකතායක තෙමේ-

5728. වචන තමාහි රක්ෂකයන් විනේජන තමාහි පිසුම් පිසුම-වයි. නුවණ තමාහි රැසින් කෙරෙහි තමාහි මිහි වියලයි.

5729. හිරු කදෝකිම්පාභා (තසන්තාක්) ගේ නිව්‍යාසයන්ගේ යශස් තසයි. සුයරියෙමේ රත්නයන් ප්‍රකට කරන්නාක් මෙන් සත්‍යානුප්‍රාප්ත ප්‍රකට කෙරෙයි.

5730. රත්නයතට සසුර මෙන් ගුණයතට රැස්වන තැන් (අකාරයක්) වේ. වැනිවලාවක් මෙන් ලෝකයා දහම්වැස්සෙන් තෙමයි.

5731 - 5732. මම එකල්හි ගංගාවහි නගරයෙහි නිකිවිසාරද වූ අව්‍යායවරයෙක් වීම. සිසුනට ඔවා දෙනවුන් අතුරෙන් අනෙකුත්පත් කානකාත්‍ය වූ ප්‍රාචකයකුගේ ගුණ පවසන්නා වූ මාගේ සිත තුටු කරණ පිසුම්තුරා බුදුරජානන්ගේ ඛණ්ඩ එහි පැමිණ ඇතිමි.

5733. ඛණ්ඩ අසා සතුටු වූයෙමි ගොමනස් වූයෙමි, සිහසනයක් සහිත වූ තථාගතයන් පවරා (බොජුන්) වලදවා මම ද එම තනතුර පැනිමි.

5734 - 5735. “එකල්හි හස් බෙරකඩට බදු මහා සාර ඇති මහත් භාග්‍ය ඇති බුදුරජ තෙමේ පැවසී ය. මැනවින් තැගුනු උෂර්ධාග්‍රරොම ඇති මාගේ පාවුල වැටුනා වූ, මෙසවණ වූ, පිරිසුන් උරහිස් ඇති, පැහැදි ඇස් හා මුහුණ ඇති මේ මහාමාත්‍රයා බලවු.

5736. මහ පිරිවරින් ඒ මහා යශස් බබුළුවන ප්‍රමුදිත සිත් ඇති මේ තෙම භතාවී වූ ඒ ප්‍රාචකයාගේ තනතුර පනයි.

5737. මේ පිණ්ඩපාතද්‍රව්‍ය කරණ කොට ගෙණ ද වීර්‍යප්‍රණයින් කරණ කොට ගෙණ ද කලාප්‍රණයක් ද්‍රව්‍යයක නූපදී යි.

5738. දෙවියන් අතුරෙහි දිව්‍යමය සෞභාග්‍යය ද, මිනිසුන් අතුරෙහි මහත්ඛට ද අනුභව කොට ඒ කමාවගේගෙන් නිවතට පැමිණේ යයි වදාළේය.

5739. සහසහසංග ඉතො කපප ඛනකාභිකුලසමාපො.
මොතිනමා තාමි නොතතන සප්ථා ලොසක හපිසසති.
5740. තසං ඛමමසු දොසද භිරතො ඛමමතිමිතො,
කපපිතො තාමි තාමෙන හෙසසති සප්ථාචකො.
5741. තතොකා සුසංගා කාරං කතොන ජිතසාසතො,
ජතිතා මානුසං දෙහං තුසිතං අතමාසකං.
5742. දෙවමානුසරජාති සතතො අනුසාසිතො,
බාරාණසිනමාසනෙන ජතො සෙතිසජාතිකො.
5743. සහසසපරිවාරෙන¹ සපජාපතිකො අතො,
පඤ්ච පච්චිකවුඤ්ඤානං සතාති සමුපධිසි.
5744. තෙමංසං ගොජසිඤ්ඤාන පචජා²දමන තිච්චරං,
තතො වුතා මංසං සබ්බෙ අනුමන තිදසුපතො.
5745. සුතො සබ්බෙ භික්ඛසත්තං ආකමිතො²තතො වුතා,
කුසාකුටමිති සුපර ජාතා තිච්චතතසං පසාතො.
5746. කපපිතො තාමහං ආසිං රුජසුතො මහාසකො,
සෙසාමච්චකුල ජාතා මමෙව පරිවාරසු.
5747. මහාරජ්ජුඛං පතොතො සබ්බකාමසමිද්ධිමා,
වාණිජෙති සමතඛාතා වුඤ්ඤායාදමහං සුණං.
5748. “වුඤ්ඤා ලොසෙ සමුපපතොතො අසමො ඵකසුඤ්ඤො,
සො පකාසෙති සඤ්චිමං අමතො සුබමුතතමං.
5749. සුසුතො තසං සියං ව සුමුතො ව අතාසවා,”
සුතො භොසං සුමචනං සකසජිත්තාන වාණිජෙ.
5750. පහාස රජ්ජං සාමච්චො, තිකඛමං වුඤ්ඤාමකො,
තදිං දිසවා මහාවජ්ඣා පුට්ඨං සමතිහතිකං.
5751. අපපතිධා අතාලමිං දුතතරං සිසවාසිතිං,
ගුණං සජිත්වා වුඤ්ඤා සොසිතො සමතිකතමං.
5752. ගවසොතං සෙව වුඤ්ඤා තිණ්ණං ලොකනනගු මිදු,
ඵතෙන සච්චජෙත්ත ගමනං මෙ සමිජ්ඣතු.

1. සහසසසපරිවාරො, සහ.

2. අතමිත, මිජ්ජ.

5739. මෙයින් සිංහදහස්වන කපෙහි බහුකාංශකුලයෙහි උපදනා වූ ගෝත්‍රයෙන් ගෞතම තඨ වූ ශායා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

5740. උත්තරාශ්වයෙහි බමුණෙහි දොස වූ බමුණෙහි නිර්මාණයක් බඳු වූ භාරත පුත්‍ර වූ තමන් කාසිනි තම වූ ශායාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය (කියා සි).

5741. ඉක්බිති මම සමුදායකයෙහි මෙම මනා පින්කම කොට මිනිස් සිරුර හැර තුළුන දෙව්ලොවට (උත්තරාශ්වයෙන්) ගියෙමි.

5742. දහමින් සෙමින් සිංහවර දිව්‍යවතුන් රාජ්‍යයන් අනුශාසනය කොට බරණැස සම්පයෙහි ජේතවනකුලයෙහි උපන්නෙමි වෙමි.

5743. භායාසිව සහිත වූ මම දහසක් පිරිවර සමග පත්තිමස් පර්වතවරයකට උඩැවැත් කෙළෙමි.

5744. තෙමසක් වළඳවා පසුව තුන් සිවුරු දුනිමු. අපි සිංහලෝ ඵයින් ව්‍යුහව තවතිසා දෙව්ලොවට ගියෝ වූමු

5745. යළි ඵයින් සැව මිනිසක් බවට පැමිණියෙමු. ගිම්මන්පම පසෙකැ වූ කුසකුට පුරයෙහි උපන්නෙමි වූමු.

5746. මම මහත්තයන් ඇති කප්පින තම රාජපුත්‍රයෙක් වීම, සෙස්සෝ ඇමතිකුලයෙහි උපන්නාහු මා මා පිරිවැරැග.

5747. සිංහු කාමසුමසෙක් සමාධි වූ මම මහරජසුවයට පැමිණියේ වෙළෙඳන් පිසින් කියන ලද බුදුඋපත ඇසීමි.

5748. “අසම වූ අසභ්‍යය පුද්ගල වූ බුදුරජ තෙම ලොව පහළ විය. හෙතෙම උතුම් වූ අමාත්‍යව (දෙත) සදහම් දෙසයි.

5749. උත්තරාශ්වයෙහි ගිණියෝ ද මැනවින් (ඒ බමුණෙහි) යෙදු-
තෝ ය. ආසුරයන් කෙරෙන් මැනවින් මිදුනෝ ය” කියා සි. ඔවුන්ගේ මේ හදවතින අසා ඒ වෙළෙඳන්හට සත්කාර කොට -

5750. රාජ්‍යය හැර ලා ඇමතිගත් සහිතව බුද්ධාමත වූයෙමි (තථා ගතයන් දක්නට) නික්මුනෙමි. බුවනිට දක්වා පිරිණා වූ වජ්‍රභායා මහානදිය දක-

5751. (ඵහි වැඩුනු අයට කිසිදු පිහිටක් නොමැති බැවින්) ප්‍රතිභා පිරිහින වූ (ඵල්බ ගැනීමට කිසිවක් නැති බැවින්) නිරාලම්භ වූ, තරණය කිරීම දුෂකර වූ, ගිහුව ගලා බස්නා වූ (වජ්‍රභායා නදිය) බුදුරජුන්ගේ ගුණ සිහිකොට තුවසේ තරණය කෙළෙමි.

5752. ලෝකයෙහි අනන්‍යව ගියා වූ සිංහල දන්තා වූ සවිඤ්ඤා තෙමේ ඉදින් හව සැමපතර තරණය කෙළේ නම් ඒ සත්‍යවචනය තරණ-
කොට ගෙණ මාගේ ගමන සමාධි වේ වා.

5753. රැදි සතතිගමො මග්ගො මොකෙඛා වච්චනතිකා.¹ සුඛං,
එතෙන සච්චවජේජන ගමනා මෙ සමිජ්ඣතු.
5754. සපඛ්ඛා වෙ තිණ්ණකන්තාරො පුඤ්ඤකෙඛිනෙතො දනුත්තරෙ,
එතෙන සච්චවජේජන ගමනං මෙ සමිජ්ඣතු.
5755. සහ කතෙ සච්චවජෙ මග්ගො අපගතං ජලා,
තතො සුඛෙත උතතිණ්ණො නදීතිරෙ මතොරමෙ
5756. නිසින්නං අද්දසං බුද්ධං උදෙන්නංව පභව්ඤ්ඤා,
ජලනතං තෙමසෙලංව දීපරුක්ඛංව රොතිතං.
5757. සසි ව² තාරාසතිතං සාවකෙහි පුරකඛතං,
වෘත්තං වීර වස්සන්තං දෙසනාජලදං තද්ද³
5758. වන්දිතාන සහාමිවෙවා එකමන්තං උපාපිසිං.⁴
තතො තො ආසඤ්ඤා⁵ ඤාතා බුද්ධො ධම්මදෙසසී.
5759. සුඤ්ඤාන ධම්මං විමලං අවොචුත්ත මගං ජිනං,
පඛ්ඛාජේහි මහාචීර නිබ්බින්නම්භං⁶ මගං හවෙ
5760. ස්වාක්ඛාතො,⁷ භික්ඛවෙ ධම්මො දුක්ඛන්තකරණො වො,
විරථ බුද්ධවජ්ජගං ඉච්චාන මුති සත්තමො.
5761. සහ වාචාය සමබ්බපි භික්ඛුංවසඛරං මගං,
අනුත්ත උපසම්පන්නා තොතාපන්නා ව සාගතො.
5762. තතො ජේතවනං ගන්තවා අනුසාසි ජිනායකො,
අනුසිට්ඨො ජිනානානා අරහත්තමපාපුණිං.
5763. තතො භික්ඛුත්තසංඝං⁸ තං අනුසාසි අභං තදා,
මමානුසාසනකරං තෙපි ආසුං අනාඤ්ඤා.
5764. ජිනො තසම්භං යුග්ගො තුට්ඨො එතදග්ගෙ ධම්මෙ මං,
භික්ඛු ඔවාදකාතග්ගො කප්පිනොති මහාජතො.
5765. සත්තසංගෙහි තතං කම්මො එලං දසෙසසි මෙ ඉධ,
සුමුත්තො සරවෙසගාව කිලෙසෙ කාපඤ්ඤං මම.

1. මොකෙඛා. සතතිකා, සහ.

2. සසිංව, මජ්ඣ.

3. දෙසනාජලදානරං, මජ්ඣ. දෙසවතජලදානරං, සහ. PTS

4. එකමන්තානුපිසිං, මජ්ඣ.

5. තපනාසජ්ඣාසංගං, සහ.

6. නිබ්බින්නම්භො, මජ්ඣ.

7. ස්වාක්ඛාතො, මජ්ඣ.

8. තපනාසික්ඛුත්තසංගං, මජ්ඣ.

9. කාපඤ්ඤං, මජ්ඣ.

5753. ඉදින් මාගීය නිවන කරා යන සුඵ වේ නම්, මෝක්කය ද අත්තනසුඛ වේ නම්, ඒ සත්‍යචරිතය කරුණ කොට ගෙන මාගේ ගමන සමාදාන වේවා.

5754. ඉදින් අයඛිසසින තෙමේ කරුණ කරුණ ලද භවකාන්තාරය ඇත්තේ වේ ද, නිරුත්තර වූ පුණ්‍යකෛත්‍රය වේ ද, ඒ සත්‍යචරිතය කරුණ කොට ගෙන මාගේ ගමන සමාදාන වේවා යි සත්‍යක්‍රියා කෙළමි.

5755. මේ උතුම් වූ සත්‍යක්‍රියාව කළ කෙණෙහි මාඝියෙන් ජලය ඉවත් විය. ඉක්බිති සුවසේ (ගහින්) එතෙර වූයෙමි මිහරම් වූ ගඟා තීරයෙහි-

5756- 5757. උදවතහිරු වැනි, දිලිසෙන හිමාලයපරිතය වැනි, බබලන පුද්ගලාක්‍ෂයක් වැනි වූ, තරු සහිත වූ සදු මෙන් ශ්‍රාවකයන් විසින් පිරිවරන ලද, එකල්හි වෘෂි කරුණ මෙකයක් මෙන් දේශනා ජලදායක වූ වැඩිහුන් බුදුරජුන් දිවිමි.

5758. මම ඇමතියන් සහිතව (බුදුරජුන්) වැද එකත් පසෙක හුනිමි. ඉක්බිති බුදුරජු තෙමේ අපගේ අදහස් දැන දහම් දෙසී ය.

5759. අපි තිමිල වූ ධර්ම අසා බුදුරජුන්ට මෙසේ කීමු. “මහා-වීරයන් වහන්ස අපි භවයෙහි කලකිරුණෝ වෙමු. පැවිදි කරවනු මැනවැ” යි.

5760. “මහණෙනි, ධර්ම (මැනවින් දෙසනලද බැවින්) ස්වාක්‍ෂාතය. තොපගේ දුක් කෙළවර කිරීම පිණිස බඩසර හැසිරවු” යි (විපස්සි බුදුරජුන් පවත් මේ බුදුරජුන් තෙක් ගිණිමෙන්) සත්වැනි වූ (ගෞතම) ඉනිතෙම වදාළේ ය.

5761. එම වචනය හා සමග ම අපි සියල්ලෝ භික්‍ෂුවේශ වරත්තමෝ සහුතෙහි උපසංපත් වූ සෝවත් වූ පැවිද්දු වූහ.

5762. ඉක්බිති බුදුරජුතෙම දෙවිරම් වෙහෙරට ගොස් අනුශාසනා කෙළේ ය. බුදුරජුන් විසින් අනුශාසනා කරුණලද මම රහත්බවට පැමිණියෙමි.

5763. ඉක්බිති (මාගේ පිරිවර වූ) ඒ භික්‍ෂූන් දහසට මම අනුශාසනා කෙළමි. එකල්හි මාගේ අනුශාසනය කරන්නා වූ මිහුදු ආශ්‍රිත රහිතයෝ (රහත්තු) වූහ.

5764. එම ශුණයෙහි සතුටු වූ බුදුරජුහු මහාපනයා ඉදිරියෙහි කප්පින තෙමේ භික්‍ෂූතට බවා දෙන්නවුන් අතුරෙන් අග්‍රයෙහි මා එතදග්‍ර-ස්වාසයෙහි තැබූහ.

5765. මෙහින් සියදහස් වන කප්පි මා විසින් කරුණලද කම්ම මෙහි දී විපාක දැක්වී ය. (දුන්නෙන්) මැනවින් මිදුනු හිවෙගයක් මෙන් (එම කම්මලග්) මාගේ කෙලෙසුන් දැවී ය.

5766. කිලයා කාපිතා මග්ගා හවා සබ්බ සමුහතා,
තාගො ව ඛිකිතං ඡෙත්වා විතරාමි අනාසවො.

5767. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුසතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

5768. පටිසම්බුද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨකමි,
ඡළභිඤ්ඤා සම්මිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථා සුදං ආසග්ගා මහාකප්පිනො ඡෙට්ඨො ඉමා ගාථායො අනාසිත්ථාහි.

මහ කප්පිනඡෙට්ඨරස්ස අපද්‍යනං තතිං.

534. දබ්බඡත්ථරාපද්‍යනං

5769. පදුමුහතරො තාම ජිනො සබ්බලොකවිදු මුනී,
ඉතො සත්තභග්ගමහී කසෙ උපපජ්ඣ වත්ඛුමා.

5770. ඔමාදකො විඤ්ඤාපකො තාරකො සබ්බපාණීනං,
දෙසන්තියුහලො බුද්ධා තාඡෙසි ජතතං ඛුං.

5771. අනුකම්පකො කාරුණීකො හිතෙහි සබ්බපාණීනං,
සම්පතෙත තිත්ථෙසෙ සබ්බෙ පඤ්චසීලෙ පතිට්ඨපි¹

5772. එචං තිරකුලං ආසි සුඤ්ඤතං² තිත්ථෙසෙහි ව,
විචිතතං අරහතොති වසිගුහෙති තාදිහි.

5773. රතනානට්ඨපඤ්ඤානං උග්ගතො සො මහාමුනී,
කඤ්චනගඤ්ඤාසම්මානො ඛතතිංසවරලක්ඛණො.

5774. වස්සසත්තභග්ගාහි ආසු විජ්ජති තාවදො,
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාඡෙසි ජතතං ඛුං.

5775. තද්‍යහං නංසමතිගං සෙට්ඨිපුතො මහායසො,
උපෙත්වා ලොකාපඡේදානං අග්ගොසිං ධම්මදෙසනං.

5776. සෙත්තාසනාහි භික්ඛුනං පඤ්ඤාසෙත්තං සසාවකං,
කිත්තසත්තස්ස වචිතං සුඤ්ඤිතා මුදිතො අහං.

5777. අභිකාරං සසම්මස්ස කතා සස්ස මහෙසිනො,
තිට්ඨිව්වි සිරසා පාදෙ තං ධානමිතිපට්ඨමිං.

1. පඤ්චසී, සා.

3. පඤ්ඤා, මජ්ඣ.

2. සුඤ්ඤතං සා.

5766. මා විසින් කෙල්ලයක් දවන ලදහ. සියලු ගවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිතව වෙසෙමි.

5767. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පෑමකිම ඵකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5768. සිවුපිළිකැඹිලාවෝ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද භවිකිඤ්චෝ ද සාකාන් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙතෙසින් ආශ්‍රමෙන් මහාභාසපිත සංවීරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

මහාභාසපිතසංවීරාවදානය තෙවැනිසි.

534. දබ්බසංවීරාවදානය

5769. මෙසින් සියක් දහස්වන කපෙති පහැස් ඇත්තා වූ සම්මල් දන්, පස්මිරාන් දිනු පදුමුතර නම් මූනීඤ්චන් වහන්සේ උපන් හේක.

5770. සම්මන්තට ඔවා දෙන්නා වූ දහම් අවබෝධ කරවන්නා වූ (මවුන් සසරින්) එතෙර කරන්නා වූ දේශනාවෙහි දක්‍ෂ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ බොහෝ ජනසමූහයා (සසරින්) තැරැවූහේක.

5771. සම්මන්තට අනුකම්පා කරන්නා වූ කාරුණික වූ හිත කැමති (බුදුරජ) වෙත පෑමකි සියලු තිථිකයන් පන්සිල්හි පිහිට වූ හේක.

5772. එකල මෙසේ තිථිකයන්ගෙන් හිස් වූයේ නිරවුල් වූයේ (සත්ත) තාදිඤ්ඤ ඇති වහිත වූ රහතුන්ගෙන් විසිතුරු වී ය.

5773. එමුනි රජ තෙමේ අවපණ්ණියන් උස් වූයේ රත් ඇඟැයක් මෙන් බබලන්නේ ය. දෙතිස්මහපුරිස් ලකුණු ඇත්තේ ය.

5774. එකල්හි (සත්තට) වෛලක්‍ෂයක් ආශ්‍ර වෙයි. ඒතාක් වැඩහුන් ඒ සම්මුතම බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතර කෙළේ ය.

5775. එකල්හි මම භංගවතී තගරයෙහි මහත් යහස් ඇති සිවු පුත්‍රයෙක් වූයෙමි ලෝපකන් වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹ දම්දෙසුම් ඇසිමි.

5776. භික්‍ෂුකට කෙනහුන් පතවන්නා වූ සිය සම්මත පසසන උත්තමන්සේගේ වචනය අසා සතුටු වූ මම -

5777. සහිකයා සහිත වූ ඒ බුදුරජුන්ට (දන්දිම ආදි) අධිකාර කොට (උත්තමන්සේගේ) පාමුල සිරසින් වැටි එම තනතුරු පෑතිමි.

5778. තද්‍ය හාසි¹ මහාවිරෙ මම කමම පකින්නකං,
යො සසඛිකමහොජෙසි සත්තාහං ලොකනායකා.
5779. සොයං කමලපත්තනෙනා සිහංසො කතකතතවො,
මම පාදමුලෙ නිපති² පත්තං ආතමුත්තමං.
5780. සත්තකුසලං ඉතො කප්ප මකකාකිකුලසමතවො,
සොභිමො තාම තාමෙත³ සත්ථා ලොකෙ හවිසාසී.
5781. සාවසකා තස්ස බුද්ධස්ස දුඤ්ඤා නාමෙන විසසුතො,
සෙනාසනපඤ්ඤපඤා අකොතොසානි⁴ යං⁵ තද්.
5782. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ව,
ජගිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංගමගච්ඡතං.
5783. සත්තං තිඤ්ඤානකුඤ්ඤා දෙවරජජිකාරසිං,
සත්තං පඤ්ඤාකිකුඤ්ඤා වකඤ්ඤානි අභොගහං.
5784. පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනාතො අසංඛිතං,
සබ්බත්ථ සුඛිතො අසංඛිතං කමෙසං වාසනා.
5785. එකතවුතෙ දුතො කප්ප විසසුති තාම තායකො,
උපාජ්ජි වාරුතකො⁶ සබ්බමමවිපසානකො.
5786. දුට්ඨවිසතො උපවදිං සාවකං තස්ස තාදිතො,
සබ්බාසවපරිනිඤ්ඤං සුඤ්ඤානී ව විජාතීය.
5787. නසොව තරවිරස්ස සාවිකානං මිඤ්ඤිතං,
සලාකං පහනනොත්තං⁷ ඛිණ්ණදතමද්‍යතං.
5788. ඉමමහි හදදකෙ කප්ප බුහුමිකු මහායසො,
කිසසො තාම තාමෙන උපාජ්ජි වදනං වරෙ.
5789. සාසනං ජොතසිත්වා සො අභිභුසා කුතින්ද්‍රියෙ,
වෙතෙසො⁸ විතසිත්වාන නිබ්බුතො තො සසාවකො.
5790. සසිසො නිබ්බුතෙ නාමෙ අත්තමෙතමතිං⁹ සාසනෙ,
දෙවා කජිංසු සංවිසො මුත්තකෙසා උදමුඛා.

1. තද්‍යහාස, සිවු. මජ්ඣ. 2. පකින්නා, PTS. 3. සොසත්තන, මජ්ඣ.
4. සොසත්තන, සිවු. 5. වාරුදසනො, මජ්ඣ.
6. සලාකකුඤ්ඤානො, මජ්ඣ. 7. මිඤ්ඤාන, මජ්ඣ.
8. අත්තමෙතමති, අපරකාවට්ඨකරා.

5778. එකල්හි මහාචර වූ බුදුරජනෙම මාගේ පුණ්‍යකමය පහසමින් මෙසේ කීය. “යමෙක් සබ්බසා සහිත බුදුරජන් සතියක් වැළඳ වී ද,

5779. (හෙළ) පිසුම්පත් බදු ඇත් ඇති, සිංහය (සිංහයකුගේ මෙන් පිරුණු උරහිස්) ඇති, රත්වත් වූ සිව් ඇති ඒ මේ සිවුපුත්තෙම උතුම් තතතුරක් පතමින් මාගේ පාමුල වැවුනේ ද,

5780. මෙයින් සියක් දහස්වන කපින් මතුයෙහි බක්කාකතුලයෙහි උපදනා වූ තමන් ගෞතම නම් වූ බුදුරජනෙම ලොව පහළවන්නේ ය.

5781. එකල්හි නමතෙම එම බුදුරජන්ගේ දඹව තමන් ප්‍රසිද්ධ වූ, සෙසුපුත් පතවන අගසව් වන්නේ ය” කීයා සි.

5782. මෑතවත් කරුණුලද ඒ කමයෙන් ද, විතතප්‍රණීතිගෙන් ද මම මිනිස් සිරුර හැර තව්‍යසාවට (උත්පත්තිවශයෙන්) ගියෙමි.

5783. මම තෙසිය වරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරමි. පත්තිය වරක් සත්වයා රජ වමි.

5784. (කරතලද) මහත් ප්‍රදේශරාජ්‍යය ගණනින් ගිණිය නොගේ. එම කමයාගේ බලයෙන් භෑමතන්ති සුව ඇත්තෙම වමි.

5785. මෙයින් යට එක් අනුවන කපෙහි, මනෝඥ ඇත් ඇති සියලු ධර්මයන් මෑතවත් දක්නා වූ විජයසි තම බුදුරජනෙම ලොව පහළවිය.

5786. තාදිගුණ ඇති ඒ බුදුරජන්ගේ සියලු ආත්මයන් සත්‍ය කළ ශ්‍රාවකයකුට ‘ගුණියකැ’යි දැන ම දුටුයින් ඇත්තෙම තින්ද්‍ර කෙළෙමි.

5787. මම තරවීර වූ එම බුදුරජන්ගේ ම මහර්මි (-රහත්) සම්මතව සලාකයක් ගෙණ කිරිබතක් දුනිමි.

5788. මේ හදුකලායෙහි බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම (බ්‍රාහ්මණ කුලයෙහි) වූ මහත් යහස් ඇති වාදීන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ තමන් කාශ්‍යප නම් වූ බුදුරජනෙම ලොව පහළ විය.

5789. ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ උත්තරන්තේ මසදිවුනිච්ඡිකයන් මෑත සසුන බවුලුවා චෛතෙය (-භික්ෂුවියයුතු) ජනයන් ගික්මවා පිරිනිවන් පෑ සේක.

5790. බුදුරජනු ද ගිණියන් ද පිරිනිව් පසු සසුන අත්‍යයට (පිරිනිමට) යන කල්හි සංචේතයට පත් දෙවියෝ බුදු පු කෙස් ඇත්තානු, වලප්පා මුහුටු ඇත්තානු හැමුහ:

5791. "තිබ්බාසිසාති ධම්මකොඛා න පසසිසාමි සුබ්බතො,
න සුභ්බසාමි සඤ්චම්. අනො නො අප්පසුඤ්ඤා."¹
5792. තදයං පඨවී² සබ්බා අච්ඡා සාච්ඡා³ චලී⁴,
සාගරො ච සසොකොච චිත්ථි කරුණං භිරං.
5793. චතුර්ධියා දුඤ්ඤාතො නාදසිංහ අමානුසා,
සමන්තපතා අසතිසො ඵලිංසු⁵ ච හතාවතා.
5794. උක්කා පභිංසු නහතා ධුමකෙතු ච⁶ දිසාථ,⁷
සබ්බත්ථරජසත්තා ච⁸ රවිංසු කරුණං මිහා.
5795. උප්පාතො⁹ දරුණො දිසා සාසනත්ථිගමසුචකො,
සංවිසානා භික්ඛවො සත්ත විනතසිලා මයං තදා.
5796. සාසනෙන විනාමාසං ජීවිතෙන අලං මයා,
පටිසිඤ්ඤා මහාරඤ්ඤං යුඤ්ඤාම ජිත්තාසනෙ¹⁰
5797. අඤ්ඤාමා¹¹ තදරඤ්ඤා උබ්බිඤ්ඤා සෙලඤ්ඤාමං,
තිසෙසඤ්ඤා තමාරුඤ්ඤා තිසෙසඤ්ඤා පාතසිලාසනං.
5798. තද ඔච්ඡි නො ඔච්ඡො බුද්ධිප්පාදො සුදුලලාසො,
සඤ්ඤා ච දුලලාසො¹² ලඤ්ඤා චොසා සෙසඤ්ඤා¹³ සංසතං.
5799. නිපතනති බණ්ඩානං අනතො දුක්ඛාසනෙ,
තසමා පරොගො කතතබ්බො සාච්ඡා ථාති මුනෙ මනං.¹⁴
5800. අරහා ආසි සො ඔච්ඡො අනායාමි තදනුමො,
සුසීලා ඉතරො සුතතා දෙවිලොකං අහමනග්ගං.
5801. නිබ්බුතො තිණ්ණකංසාරො සුඤ්ඤාචාරො ච ඵකකො,
අහං ච පුබ්බකුසාති ච සහිසො බාහිසො තථා.
5802. කුමාරකස්සග්ගො චෙව තත්ත තද්ධුප්පා මයං,
සංසාරබ්බතා මුතතා ගොතමොනානුකම්පිතා.
5803. මලෙසු කුසිකාරායං ජාතො තබ්බො මෙ සතො,
මයා මානා විතාරුලා තතො නිප්පාතිතො අහං.
5804. පභිතො දබ්බපුඤ්ඤාති තතො දබ්බාති විසසුතො,
බුහමචාරිබලොතං විමුතො සත්තවසසිකො.

1. පඨවී, මජ්ඣ. 2. චලාචලා, මජ්ඣ. පුලාසුලී, සං. 3. පභිංසු, සීඝ්‍ර.
4. දිසාති, මජ්ඣ. 5. සබ්බා, ජාලවිට්ඨා ච, මජ්ඣ. 6. උප්පාදො, මජ්ඣ.
7. සංසතං, මජ්ඣ. 8. අඤ්ඤාමා, මජ්ඣ. සීඝ්‍ර. 9. සද්ධාතිදුලලාසො, මජ්ඣ.
10. චොසාසනසද්ධා, සීඝ්‍ර. 11. සාච්ඡා නිධානි සංසතං, සං. චෙරතාච්ඡාසනා
12. පකුසාති ච, මජ්ඣ.

5791. “දහම් ඇස නිව් යන්නේ ය. මනාවුත ඇති (ශ්‍රාවක) යන් නො දක්නෙමු. සදහම් නො අසන්නෙමු. අහෝ! අපගේ පින් මද බව යි”.

5792. එකල්හි මේ නියවල වූ සියලු පාරිව් තොමෝ සතල ව කම්පා වූවා ය. සසුර ද සේක සහිත වූවකු මෙන් දුක් හඬින් හැඬී ය.

5793. සිවුදිගෙහි වූ දිව්‍ය හෙරිහු නාද කළහ. තාත්පස හඟ්පතක වූ අසනීහු (-ගෙණ) සුසුළහ.

5794. අහසින් උල්කා හිත. බ්‍රිමසේනුහු ද පෘඤ්ඤාන. ගොඩ උපදින සියලු ආත්මයෝ ද මාගයෝ ද බැහැ හඬ හැඬූහ.

5795. සත්ත බාසයහු හඟවන දරුණු උපාත (-භූතවිකාරායන්) දක සංවිග්න (හැළුනා) වූ අපි භික්ෂූහු සත්තමස් එකල මෙසේ සිතුවෙහි:

5796. “සසුනෙන් තොර වූ අපගේ ජීවිතයෙන් කම් නැත. අපි මහ විනයට පිවිස බුදුසසුනෙහි යෙදෙමු” ය (කියා යි).

5797. එකල්හි අරණ්හි උස් වූ උතුම් පථිතයක් දුටු. හිණිගෙසින් ඒ පථිතයට නැගී හිණිමග හිම හෙළිවූ.

5798. එකල්හි සමෘද්ධිවර්ධනයෙන් අපට අවවාද කෙළේ ය: බුද්ධෝත්පාදය අතීතයින් දුර්ලභය. දුර්ලභ වූ ශ්‍රද්ධා ද ලබන ලදී. සත්ත ද සාමුදායක් ශෙෂව ඇත.

5799. අපටුෂ්ඨකණ්ඩිකර්මකත මේ උතුම් මොහොත ඉක්මවුවෝ අතහැර වූ දුක් සසුනෙහි වැටෙත්. එහෙයින් සමීඝ්ඤාතය (-බුදු සසුන) පවතිත් ම එහි යොග කළයුතුයි.

5800. ඒ (බවා දත්) සංවිත තෙමේ රහත් විය. උත්තමයන්ගේ අනුචාරීය (දෙවැන්නා) අනාගාමී විය. එහි යෙදුනු සෙසු සිල්වත් වූ අපි (ඉන් කැව) දෙව්ලොව ගියෙමු.

5801 - 5802. (අනාගාමී වූ භික්ෂූනෙම) හුදකලාව භූතාචාර්යයෙහි කිණු සසර ඇත්තේ (රහත්ව) පිරිනිවයේ ය. මම ද පුනාකුසානී ද එසේ ම සහිය ද බාහිය ද කුමාරකසසස දහි අපි ඒ ඒ තත්ත්ව උත්පත්ති වශයෙන් හියාහු ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුකම්පා කැරණලද්දහු සසරබැඳුමෙන් මිදුනෝ වීමු.

5803. මම මලල රට කුසිකාශයෙහි උපත්මි. මා ගැබැවත් ම වූ මලා ය. ඇ විතකයට නංවන ලද. එයින් මම ගිලිහි වැටුනෙමි.

5804. කුසනණ් උදරෙක්හි වැටුනෙමි ඒ ගෙතුවෙන් දබබ යහි ප්‍රසව වීමි. බබ්බාචාර්යයන් මම සත්තපිටි වූයෙමි (සහරිත්) මිදුනෙමි.

5805. හිරොදනඵලෙනාහං පඤ්චගබ්භෙත්‍රපාගතො,
හිණාසවොපවාදෙන පාපෙහි බහුචොදිතො.
5806. උගො පුඤ්ඤං ව පාපඤ්ච වීතීවතෙතාමිති¹ දහනං,¹
පඤ්චාන පරමං සන්තං විහරාමි අනාසවො.
5807. සෙතාසනං පඤ්ඤාපසිං හාසසිමාන සුබ්බතෙ,
ඒතො තස්මිං ගුණේ භූතෙය්‍ය ඵතදග්ගෙ යපෙසි මං.
5808. කිලෙතා කුමාරිතා මය්‍යං හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො'ව බකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5809. සාගතං වත මේ අසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
හිංසො පිත්ථා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5810. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි වී අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අගසමා දබ්බො මලලුප්පත්තො ථෙරො ඉමා සාථාගො
අභාසිත්ථාති.

දබ්බමලලුප්පත්තසේරස්ස අපදනං වතුත්ථං.

535. කුමාරකස්සපඤ්චරාපදනං

5811. ඉතො සතසගස්සමිති කප්ප උප්පජ්ඣිතායතො,
සබ්බලොකහිතො වීරෙ පද්මුභතරතාමිකො,
5812. තදහං බ්‍රාහ්මණො හුත්වා විස්සුතො වෙදපාරගු,
දිවාපිහාරං විවරං අද්දහං ලොකතායකං.
5813. වතුසව්වං පකාසෙන්නං බොධිගන්නං සද්දෙවකං,
විවිතකපිකාහග්ගං වණ්ණගන්නං මහාජතෙ.
5814. තදා බුද්ධවිතෙතාහං නිමිත්තෙත්වා තථාගතං,
තාතාරතෙතහි වසේහි අලභිකමාන මණ්ඩපං.
5815. තාතාරතතපජේජාතං සත්ඛං භොජසිං තභී,
භොජසිමාන සත්තාහං තානග්ගරසභොජතං.
5816. තාතාවග්ගෙණති² පුපෙඨති පුජසිමා සභාවකං,
තිපජ්ජ පාදමුලමිති තං යානං පඤ්චං අහං.

1. දහනං, මජ්ඣ.

2. තාතාවග්ගෙණති, මජ්ඣ.

5805. මම කිරිබත් දන්දීමේ විපාකයෙන් (ආයු - වණි - සැප - බල - ප්‍රඥා යන) අභිමත පසකින් යුක්ත වූයෙහි. රහතුන් වහන්සේ මෙතෙකුත්ට නින්දා කිරීමේ හේතුකොට ගෙන බොහෝ පාපින් විසින් වෛදික වූයෙහි.

5806. දැන් මම පින් ද පව් ද දෙක ම ඉක්ම වූයෙහි වෙමි. ආයු ව රහිත වූයෙහි පරමශාන්තියට පැමිණ වෙහෙමි.

5807. මනා වුත ඇති භික්ෂූන් තුටු කොට සෙනසුන් පැණවිමි. ඒ ගුණයෙහි තුටු වූ බුදුරජානු මා (සෙනසුන් පණවන භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයෙහි) එතදග්‍රස්ථානයෙහි තැබූ හේක.

5808. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආයු ව රහිත ව වෙහෙමි.

5809. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5810. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවපිණ්ණයෝ ද භවතිඤ්ඤාවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙයෙහිත් ආයුභවත් දබ්බමලලප්පත සංවරයන් වහන්සේ මේ භාජාවත් වදල හේකි.

දබ්බමලලප්පත සංවරාවදානය සිවුවැනසි.

535. කුමාරකස්සපස්ථවිරාවදානය

5811. මෙයින් ලක්කක් වන කපෙහි සියලු ලොවට හිත වූ වීර වූ පළමුතෙර තම් ලෝකතායක (-බුදුරජ) තෙමේ ලොව සතල විය.

5812 - 5815. එකල්හි මම චේදයෙහි පරතෙරට ගිය බවුණෙක් ව ප්‍රකට වූයෙහි දිවාවිහරණය කරතෙමි සිවුසේ දෙසන්නා වූ දෙවියන් සහිත ලෝකයාට දහම් අවබෝධ කරවන්නා වූ මහජනයා ඉදිරියෙහි විවිත්‍ර කපික යනට අගතැන්පත් සම්මත වණිතය කරන්නා වූ ලෝකතායකයන් වහන්සේ දිවිමි.

5814 - 5815. එකල්හි ප්‍රමුදිත සිත් ඇති මම තථාගතයන් වහන්සේ පවරා තත්ථවතින් බබලන මවුවක් නොයෙක් පැතැයෙන් රැළු වතින් කරනා එහි සහනය සහිත බුදුරජුන් වැලඳවිමි. සතියක් මුළුල්ලෙහි නොයෙක් අගරය බොජුතෙන් වලඳවා -

5816. තත්වත් මලින් ශ්‍රාවකසහනය සහිත බුදුරජුන් පුද පාමුල වැද හෙව මම එම තතතුර පැතිමි.

5817. කරු මුතිවණ්ණ ආන කරුණකරසාසයො,¹
පසාපෙතං දිජවරං පද්මානතලොචනං.
5818. පිතිපාමොජ්ඣබහුලං සමුග්ගතකනුරුහං,
සාසාකිතපිසාලකං² මම සාසතලාලයං.
5819. මම පාදමුලෙ පතීනං³ එකාවතත සුමානසං,
එස පඤ්ඤි තං සානං විවිතතකපීකතනනං⁴.
5820. සතසහසෙය ඉතො කපෙය ඛනකාඛකුලසමග්ගවො,
භොතභොතො නාම ගොතෙතන සපා ලොකෙ හවිසාසී.
5821. තසා ධම්මෙසු දයාදෙ මරණො ධම්මනිමමිතො,
කුමාරසාසනභො නාම භෙසාසී සජ්ඣිතාවග්ගො.
5822. විවිතතප්‍රපථසාසනං රතනානං ව චාහසා,
විවිතතකපිකානං සො අග්ගතං පාසුඤ්ඤාසී.
5823. තෙන කමමත සුකතෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ව,
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡතං.
5824. පරිබහමං හවාසාසෙ⁵ රඛමජෙකිකවො සථා,⁶
සාබාමගත්‍රජො හුතා චිතියා කුච්ඡිමාසකමිං.
5825. තද මසි කුච්ඡිගතෙ වර්කිවාණෙ උපට්ඨිතො,
සාබෙන චතනා මෙ මාතා නිග්‍රොමං සරණං ගතා.
5826. තෙන සා මිගරජෙන මරණො පරිමොචිතා,
පරිච්චජිතා සං පාණං⁷ මග්ගෙවං ඔවදී තදා.
5827. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය ත සාබමුපසංචයෙ,
නිග්‍රොධසමිං මතං සෙය්‍යො සං වෙ සාබමති⁸ ජිවිතං.
5828. තෙනානුසිට්ඨො⁹ මිගසුථපෙන අහං ව මාතා ව තථෙතරෙ ව,
ආතමම රමමං කුසිතාඛිවාසං ගතා පවාසං සකරං සපෙච.
5829. පුතො කසාසපරිසා අත්ථමෙනමති සාසතෙ,
ආරුක්‍ෂා සෙලසිඛරා පුකුඤ්ඤා ජිතසාසනා.

1. කරුණකරුණාලසො, භා. කරුණකරසාසයො, පෙරහැරවැස්සා.

2. සාසමසිතවිසාලකං, මජ්. සිඛු. සාසාසිකා, පෙරහැරවැස්සා.

3. පතීනං පාදමුලෙ මෙ, මජ්. 4. විවිතතකපීකන්ද, සිඛු. 5. හවාසෙව, මජ්.

6. රඛමජෙකික සථා නවො, පෙරහැරවැස්සා, රඛමජෙකිකවො සථා, සිඛු. මජ්.

7. පාණං, මජ්. 8. සාබමති, මජ්. 9. තෙනානුසිට්ඨො, මජ්.

5817 - 5818 - 5819. එකල්හි කරුණා රසයට එක ම නිධාන වූ බුදුරජානෙම (මෙසේ) වදාළේ ය: "පිහුමකට බඳු මුහුණු හා ඇස් ඇත්තා වූ ප්‍රීතිප්‍රාමෝද්‍ය බහුල වූ (එසින්) තැනැත්තා ලොම් ඇති, හමියමන් දැල්වූවු පිතෘල ඇස් ඇති, මාගේ සසුනෙහි ඇළුම් ඇති, මාගේ පාලුල වැඩුනා වූ, එක ම අරමුණට භාරැනු මහා සිත් ඇති මේ බමුණු බලවු. මෙතෙම පිචුකපිකවස වූ ඒ මේ තනතුර පතයි.

5820. මෙයින් සියක්දහස් වන කපපති බක්කාන කුලයෙහි උපත ලබන හෝත්‍රයෙන් නොතම නම් වූ ශායනා තෙමේ ලොව පසල වන්නේ ය.

5821. උන්වහන්සේගේ බමියෙහි දායාද වූ බමියෙන් නිර්මිත කලාත් වැනි වූ මාරසපුත්‍ර වූ කුමාරසංක්‍රාන්ත නම් ශායනාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

5822. (පුද්ගලද) විචිත්‍ර ප්‍රභවයන්ගේ ද, රත්නගන්තේ ද බලයෙන් හෙතෙම පිචුකපික හිසුන් අතුරෙන් අග්‍ර බවට පැමිණෙන්නේ ය" (කියායි.)

5823. මම මැතැවින් කරුණුද ඒ කමය හේතුකොට ගෙන ද විතත ප්‍රණීතින් හේතු කොට ගෙන ද මිනිස්සිරුර ගැර තව්නිසාවට උත්පත්ති වශයෙන් ගියෙහි.

5824. රහ මැද නවවකු මෙන් ගව නමැති අහසෙහි පරිහ්‍රමණය කරමින් ශාඛා නම් මූව්‍යාගේ පුත්‍ර ව මුවදෙනෙක් කුස පිළිසද ගනිමි.

5825. එසේ මා කුස පිළිසදගත් කල්හි (මවගේ) මරණයට වාරය එළඹ සිටියේ ය. ශාඛාමූව්‍යා විසින් අත්හල මාගේ මව්පියාගේ නාමශ්‍රෝම මුවරජු පිහිට කොට ගියා ය.

5826. එකල්හි ඒ නාමශ්‍රෝම මුවරජු විසින් සාධක ප්‍රාණය පරි නාශ කොට මරණයෙන් මුදු පූ හි කොමෝ මව මෙසේ අවවාද කලා ය:

5827. "නාමශ්‍රෝම මුවරජු ම සේවනය කරව, ශාඛා මූව්‍යා සමග මාස නො කරව. නාමශ්‍රෝම කෙරෙහි වැස මිය යෑම ශාඛා වෙත වැටෙන ජීවිතයට වඩා උතුම් ය".

5828. ඒ නාමශ්‍රෝම මුවරජු විසින් අනුශාසනය කරුණුද මම ද, මව් ද එසේ ම හෙස්සෝ ද, දුරුවක සිටියකු සියගෙට එත්තාක් මෙන් රමය වූ කුසිකදෙව්ලොව විසුමට ගියෝ වෙමු.

5829. යළි කාශ්‍යප බුදුරජාණන්ගේ සසුන පිරිහී යන කල්හි ගලක් මුදුනට නැගී ජනසාසනයෙහි ප්‍රතිපත්තින් යෙදී-

5830. ඉදානතං¹ රුජගතො ජාතො සෙට්ඨිකුලො අනු,²
ආපන්නසන්නා³ මෙ මාතා පබ්බජි අත්තාරියං.
5831. සගබ්බා තා විදිත්වාන දෙවදත්තාමුපානත්තං,
සො අවොච විතාසෙථ පාපිකං භික්ඛුනිං ඉමං.
5832. ඉදාහිපි මුතීන්දෙත ජිතෙත අනුකම්පිතා,
සුඛිනී අජනී මය්‍යා මාතා භික්ඛුනුපස්සතො.
5833. තා විදිත්වා මහිපාලො සොසලො මං අපරාසයි,
කුමාරපරිභාසෙත තාමෙනාගඤ්ච කස්සපො.
5834. මහාභක්ඛසමාගමම අතං කුමාරභක්ඛසපො,
චම්පිකසදිසං කායං සුඛා බුද්ධෙත දෙසිතං.
5835. තතො විතතං විමුච්චි මෙ අනුපාදාය පබ්බසො,
පායාසිං දම්සිත්වාහා එතදග්ගා අපාපුණිං.
5836. කීලෙසා කුපිතා මය්‍යා හවා සබ්බෙ සමුත්තං,
තාතො'ච ඛක්ඛිතං ඡෙත්වා විහරාමී අත්තාසවො.
5837. සමාගතං වත මෙ අාසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිමක,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5838. පටිසම්බදා වහසස්සා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමම්,
ජලභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයසමා කුමාරභක්ඛසපො ථෙරෙ ඉමා ගාථාසො අභාසිත්ථාති.

කුමාරභක්ඛසපඤ්චරස්ස අපදානං සංක්ඛමං.

චතුර්විංශතිමං ගාණවාරං.

536. බාහිග්ගඤ්චරාපදානං

5839. ඉතො සතසතස්සච්චි කප්පෙ උපපජ්ජි නායකො,
මහපාතො ඤිලොකග්ගො නාමෙන පදුමුත්තමො.
5840. බිප්පාභිඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස ගුණං කිත්තගතො මුතෙ,
සුඛා උදග්ගවිග්ගොතං කාරං කත්වා මනෙසිත්තං-

1. ඉදානතං මජ්ඣං. 2. අනු, මජ්ඣං. 3. අපන්නසන්නා, පිඬු.

5830. දන් මම රජගහනුවර සිටුකුලයක උපතෙමි වෙමි. ගැබ්නි වූ (එ බැව් නො දන්) මාගේ මව් තෙමෝ අනගායී සංඛ්‍යාත පැවිද්දට පැමිණියා ය.

5831. ගැබ් සහිත බව දන (භික්‍ෂුණිහු) ආයදෙව්දන් තෙරුන් වෙත පැමිණවූහ. එ දෙව්දන් තෙමේ “මේ පව්ව භික්‍ෂුණිය (සිවුරු ගැරවීමෙන්) තසවුසි කී ය.

5832. දුක්‍රු මුනිහු වූ බුදුරජුන් විසින් අනුකම්පා කරණලද මාගේ මවු තොමෝ සුඛිත වූවා භික්‍ෂුණි ආශ්‍රමයෙහි මා ප්‍රසූත කළා ය.

5833. කොසොල් රජ තෙමේ එය දන මා කුමරපෙරහරින් පෝෂණය කළේ ය. මම තමන් කාශ්‍යප නම් වූයෙහි.

5834. මහාකාශ්‍යප තෙරුන් නිසා මම කුමාරකාශ්‍යප ය යි ප්‍රසිද්ධ වීම. කය කුමසකට සම කොට බුදුරජුන් විසින් දෙසන ලද්ද (වමික-සුත්‍රය) අසා-

5835. එයින් මාගේ සිත උපාදාන රහිත ව ගැම ලෙසින් ආසුවයන් කෙරෙත් මිදුනේ ය. මම පාශාසි (රජු) දමනය කොට (චිත්‍රකටික භික්‍ෂුන් අතුරෙන්) එතදග්‍රස්ථානයට පැමිණියෙමි.

5836 මා විසින් කෙල්ලගෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිත ව වෙසෙමි.

5837. බුදුරජාතන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් සාකච්ඡා විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාණායග බුරජාතන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5838. සිටුපිළිසැඟියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද ඡබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාතන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් ආසුසමන් කුමාරකාශ්‍යප සඨවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

කුමාරකාශ්‍යපසඨවිරාවදානය පස්වැනිසි.

සුවසි වැනි බණවරසි.

536. බාහියසඨවිරාවදානය

5839. මෙයින් සියන්දහස් වන කපෙහි මහත් ප්‍රහා ඇති, තිලොවට අග වූ තමින් පළමුතර නම් බුදුරජතෙම ලොව පහළ විය.

5840. (එකෙණෙහි දහම් අවබෝධ කළ බැවින්) ක්‍ෂිත්‍රාභිඤ වූ භික්‍ෂුනම්භගේ ගුණය පසසන බුදුරජුන්ගේ (දේශනාව) අසා මද වැඩි සිත් ඇති මම මහර්ෂි වූ එ බුදුරජුන්හට අධිකාර කොට. -

5841. දඬා සතතාතිකං දානං සසිසංසා චූතෙ අතං,
අභිවාදිතං සමුද්ධා තං ණං පඤ්ඤාං වදා.
5842. තතො මං ව්‍යාකර්¹ බුද්ධො එතං පසාඨ බ්‍රාහ්මණං,
පභිතං පාදමුලෙ මෙ පසන්නතයනානතං.²
5843. හෙමගඤ්ඤාපවිතඛං අවදානනනුත්තමං,
පලමබ්බිමෙතමොට්ඨං සිතධිණතසමං දථි³.
5844. ගුණථොමබ්‍රහ්මරං⁴ සමුග්ගතනනුරුතං,
ගුණොක්කායනනිගුතං පිඨිසමුද්දලිතාතතං.
5845. එසං පඤ්ඤාතෙ ණං විසාභිඤ්ඤාසං භික්ඛුතො,
අතානතෙ මහාවීරො භොගිතමා නාම තෙසාති.
5846. තස්ස ධරෙමසු දායාදො ඔරසො ධරෙතිමිඤ්ඤො,
බාහිසො නාම තාමෙත තෙසාති සඤ්ඤාපවසතො.
5847. තදභිගුට්ඨො⁵ වුට්ඨාය ණාවජ්චං මහාමුතෙ,
කාරං කතා වුතො සග්ගං අගං සභවතං යථා.
5848. දෙවගුණො මනුසස්සා වා සුඛිතො තස්ස කමමුතො,
වාහසං සංසර්ථිතා සමපතති අනුභොගහං⁶.
5849. පුතො⁷ කායප වීරස්ස අඤ්ඤාතමානමානි සාසනෙ,
ආරුග්ගා සෙලසිඛරං සුඤ්ඤාතා ජිනසාසනං.
5850. විසුද්ධිසීලං සප්පඤ්ඤා ජිනසාසනකාරකා,
තතො වුතා පඤ්ඤාතො දෙවසලාකං අගමගසෙ.
5851. තතොතං බාහිසො ජාතො භාරුකමෙජ්ජ පුරුත්තමෙ,
තතො නාමාය පකඛනො⁸ සාගරං අපාසිද්ධිතං.⁹
5852. තතො නාමා අභිජ්ජිතා ගන්තාන කතිපාතකං,
තදා භිංසනකෙ¹⁰ කොරෙ පභිතො මුණ්ඩකරෙ.
5853. තදායං වාසමිත්තාන සන්නර්ථිතා මහොදගිං.
සුසාර¹¹ පමුනවරං සමපතොතො මුඤ්ඤෙතිකො.¹²
5854. දුරුවීරං කිවාසෙතිං ගාමං පිණ්ඩාය පාටිසිං,
තදායං සො ජතො තුට්ඨො අරතායමිධාගතො.

1. බ්‍යාකර්, මජ්ඣ.

2. මරියං පව්විසවකණං, මජ්ඣ.

3. සෙතභිණ්ණසමං දිජා, මජ්ඣ.

4. ගුණථොමබ්‍රහ්මරං, මජ්ඣ.

5. තදභිගුට්ඨො, මජ්ඣ.

6. අනුභොගහං, මජ්ඣ.

7. පුතා, මජ්ඣ.

8. පකඛනො, මජ්ඣ. පකඛනො, PTS.

9. අපසාසිද්ධිතං, සිඛු.

10. භිංසනකෙ, මජ්ඣ.

11. සුසාර, මජ්ඣ.

12. මුඤ්ඤෙතිකො, මජ්ඣ.

5841. එකල්හි මම සිසුන් සහිත බුදුරජුන්හට සතියක් මුළුල්ලෙහි දන් දී සම්මුරුජුන් වැද එම තනතුර පෑහිමි.

5842 - 5843 - 5844. ඉක්බිති බුදුරජුනෙම මට මෙසේ පැවසී ය: “මාගේ පාමුල වැටුනා වූ පසන් වූ ඇස් හා මුත්තු ඇති, පුතනුල් සහිත කය ඇති, සුදු සිරුරැ සිව් පැහැ ඇති, එල්බෙන බිමුපල වැනි රතු දෙතොල් ඇති, සුදු තිත්තු සම දත් ඇති, ඉබොහෝ වූ ගුණ බල ඇති, මැනවින් කැසී ගිය ලොම ඇති, ගුණොත්තව ආයතන වූ ප්‍රතිසෙන් මැනවින් පුළුදු වූ මුත්තු ඇති මෙ බමුණකු බලවු.

5845. මේතෙම කිප්පාහිඳු වූ හිසුහුගේ එම තනතුර පතයි. අනාගතයෙහි මහාවීර වූ භෞතම නම බුදුරජුනෙම ලොව පහලවන්නේ ය.

5846. උත්තරසේනේ ධර්මයට දායාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කලාක් වැනි වූ ඖෂධ පුත්‍ර වූ නමින් බාහිය නම් වූ ශාක්‍යාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.”

5847. එකල්හි ඉතා කුටුඹුයෙමි නැගිට දිව් ඇති තාක් බුදුරජුන්හට සත්කාර කොට ඉන් ව්‍යුහ වූයෙමි සිය තෙට යන්නාක් මෙන් සවිභාව ගියෙමි.

5848. මම ඒ කම්මාගේ බලයෙන් දෙව් වූයෙමි හෝ මිනිස් වූයෙමි හෝ සුඛිත වූයෙමි සැරිසරමින් සමපත් අනුභව කෙළෙමි.

5849. යළි කාශ්‍යප බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන පිරිසි යන කල්හි ගල මුදුනට නැගී මුදුනසුනෙහි යෙදී -

5850. පිරිසිදු සිල් ඇති ප්‍රඥයෙන් යුතු වූ මුදුනසුන් කරන්නා වූ අපි පස්දෙනෙක් එයින් ව්‍යුහ වූවාහු දෙව්ලොවට උත්පතතිවශයෙන් ගියෙමු.

5851. ඉක්බිති භාරූකවස් නම් උතුම් නගරයෙහි උපන්නෙමි බාහිය නමැත්තෙමි වීඞි. එයින් නැගී නැගී අපි සිඬු රහිත (අපි සිඬු සංශය ඇති) සසුරට පිවිසියෙමි.

5852. ඉක්බිති කිසිප දිනක් ගොස් කැව කිදුනේ ය. එකල්හි දැඩි මුවර (ආදී වණන මත්කෘ) යනට ආකර වූ ගොරකිරම් සසුරෙහි වැටුනෙමි.

5853. එකල්හි මම මහසසුර තරණය කොට වැරදුරා (වේගය හෙතු කොට ගෙන) මද වූ වැටහිම් ක්‍රවණ ඇත්තෙමි සුප්පාරක පටුනට පැමිණියෙමි.

5854. දුරුවීර (හෙවත් දරපතුරු වසත්‍රයක් මෙන් ගොතා) හැද ගමට පිටු පිණිස ගියෙමි. එකල්හි ඒ ජනපතමේ කුටු වූයේ මේ රහත් කෙනෙක් මෙහි පැමිණියහයි කී ය.

5855. ඉමං අනෙතන පානෙන වජේන සාපනත ව,
හෙසජේන ව සකතතො හෙසාම සුඛිතා මයං.
5856. පච්චයානං තද ඌභි තෙති සකතපුජිතො,
අරහා'හනති සංකප්පං උපාදෙසිං අයොතිසො.
5857. තතො මෙ විතතමඤ්ඤාය චොදති පුබ්බදෙවතා,
ත නිමං උපායමය්‍යඤ්ඤා ඤාතො නිමං අරහා හවෙ.
5858. චොදිතො තාය සංවිසො තදහං පරිපුච්ඡිං,
හෙ වා එතෙ ඤාති ලොකෙ අරහතතා කරුතතමා.
- 5859 සාවච්ඡිං සොසලමඤ්ඤර ජිනො පත්‍රතපඤ්ඤා වරකුරිමේධසො
සො සකපුතෙනා අරහා අනායවො දෙසෙති ධම්මං.
අරහතතපතතියා.
- 5860 තදස්ස සුඛා වචනං සුපිණිතො
තිසිංව ලභ්වා කපණො'තිප්පිතො,
උදය්‍යවිතෙනා අරහතතමුත්තමං.¹
සුදස්සතං දට්ඨිමනනතොචරං.
5861. තද තතො නිකම්ඤ්ඤා සතරු.²
තද ජිනං පසාමි විමලාතතං
උපෙච්ච රමමං විජිතව්‍යායං වනං
දිජේ අපුච්ඡිං ඤාති ලොකතඤ්ඤො.
5862. තතො අචොචුං කරදෙවචඤ්ඤො
පුරං පට්ටෙය්‍යා අසතෙසනාසයො³
සවෙ ති⁴ බ්‍යං මුනිදස්සනුස්සතො
උපෙච්ච වඤ්ඤා හමය්‍යපුත්තලං.
5863. තතොහං තුච්චං ගනාමා සාවජිපුරමුත්තමං,
විවරනතං තමඤ්ඤාමි පිණ්ඩප්ඵමපිතාගිධං.⁵
- 5864 පත්තපාණිං අලොලකං ගාජයනතං විශාමතා⁶,
සිරිතිලයසකකාසං රපිදිතනිහරතතං.
5865. තං සමෙච්ච නිපච්චානං ඉදං වචනමබ්‍රවිං,
ඤාතො විපතනම්ඤ්ඤා සරණං හොති නොතමි.
5866. පාණසනාරණන්දිය පිණ්ඩාය විවරමහං,
ත තෙ ධම්මකපාකාලො ඉච්චාහ මුනිතතතමො.

1. අරහතතමුත්තමං, මජ්ඣ. 2. නිකම්ඤ්ඤා සතරු, මජ්ඣ.
3. අසතෙසනාසයො, මජ්ඣ. 4. සතොච, මජ්ඣ. පච්චෙති, සං.
5. පිණ්ඩප්ඵම, මජ්ඣ. පොතයනතං ඉධාමිතං, සං.
6. පාලයනතං පිතාකරු, මජ්ඣ.

5855. අපි මොහුට ආභාරයෙන් ද, පානයෙන් ද, වික්‍රයෙන් ද, සත්තයෙන් ද, බෙහෙදින් ද සත්කාර කොට සුඛිත වෙමු.

5856. එකල්හි ප්‍රත්‍යයලාභී වූයෙහි එ ගම්මාසියන් විසින් සත්කාර පුරාකරණලදයෙහි 'මම රහතෙක්ම' යි නුනුවණින් අදහසක් ඉපදවිණි.

5857. ඉක්බිති පෙර එක්ව මහණදම් පුරුෂන් සිට බබ්ලොව උපන් අනාගාමී බ්‍රහ්මදේවතාවෙක් මාගේ සිත දැන "තෝ (නිජාණගාමී) උපාය මාගීය දන්තෙක් නො වෙති ය. තෝ කවරහෙයකින් රහතෙක් වෙති ද" යි මෝදනා කෙළේ ය.

5858. ඔහු විසින් මෝදනා කරණලද මම කලකිරුනෙමි එකල්හි ඔහුගෙන් විවාලෙමි: මේ රහත්හු තම කවරුහු වෙත් ද? ඒ තරොත්තම වූ රහත්හු ලෝකයෙහි කොහි වෙතෙත් ද? (කියා යි.)

5859. සැවැත්නුවර කොසොල් මැදුරෙහි සම්පූර්ණ වූ ප්‍රඥ ඇති උතුම් වූ මහනුවණැති ආසුර රහිත වූ රහත් වූ ඒ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ බුදුරජ-තෙමේ රහත්බවට පැමිණීම පිණිස දහම් දෙසයි.

5860. එකල්හි ඔහුගේ වචනය අසා නිබ්බානයක් ලැබ දුකියකු මෙන් අතියගින් පිණායියෙම ඉතා විසමයපත් වූයෙහි බදවැඩි සිත් ඇත්තෙමි අතියගින් දකුම්කලු වූ අනන්ත වූ (තත්ති සංයකාර අවකාශ ලොකයන්) පිහසෙහි විනිවිද යිය නුවණ ඇති අතීන් වූ උතුම් වූ බුදුරජන් දැකීමට-

5861. එකල්හි ඉන් වනා නික්ම පිටිසිදු මුහුණක් ඇති බුදුරජන් කවද දකිමිද' යි රම්‍ය වූ චිත්ත නම් වනයට එළඹ 'ලෝකනඤ්ඤ වූ බුදුරජන් කොහි ද' යි බමුණක්තෙත් විවාලෙමි.

5862. ඉක්බිති ඔහු මෙසේ කීහ. "දෙව් භික්ෂූන් විසින් වදින ලද්ද වූ බුදුරජ තෙම පිටු සිහිමෙහි අදහස් ඇත්තේ නගරයට පිවිසියේ ය. ඉදින් බුදුරජන් දකිමෙහි උත්සාහවත් වූයෙහි නම් වහා එළඹ ඒ අමුද්දගල වූ බුදුරජන් වදුව."

5863. ඉක්බිති මම වහා උතුම් වූ සැවැත්නුවරට ගොස් ඉවතා ගෙඩි විරහිත ව පිටු පිණිස ගැහිරෙන්නා වූ එ බුදුරජන් දිවිමි.

5864. (ආනුශංචුර අභිත්‍යක්‍රව්‍යඤ්ඤා) ශ්‍රියෙන් නිවාසස්ථානය වැඩි, සුසංඝායෙන් දීප්තියට බදු (දීප්තිමත්) මුහුණු ඇති, කිසල ඇස් ඇති, අමා බෙදන්නකු මෙන් පාත්‍රය ගත් අත් ඇති-

5865. එම බුදුරජන් වෙත එළඹ මම පාවුල වැටි 'ගෞතමයන් වහන්ස, උවදුරු සහිත මාගීයෙහි මුද්‍රා වී නවුටුටු පිහිට වනු මැනැවැ' යි මේ වදන් කීමි.

5866. "ඔම සත්තියන් (සංරග්‍යුරින්) එතෙර කිරීම පිණිස පිටු පිණිස නැසිණි. තව බමුණුවට කාලය නො වේ" ය යි මුනිශ්‍රේණි වූ බුදුරජ තෙමේ වදාළේ ය.

5867. තද පුනපුතං බුද්ධං අයංචිං ධම්මලාලසො,
සො මෙ ධම්මමදෙසෙති ගමිතරං සුඤ්ඤතං පදං.
5868. තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිතං පාපුඤ්ඤං අසවකකියං,
පරික්ඛණ්ණාසුකො සනෙතා අකො සන්ථා'නුකම්පකො.
5869. කීලෙසා ක්ඛාපිතා මය්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාතො'ව ඛනිතං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
5870. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිනෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5871. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමේ,
ඡළතිඤ්ඤා සවිජ්ජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5872. එවං ථෙරෙඤ්ඤා පියාකාසි බාහියො දුරුචිරිසො,
සංකාරකුට්ඨෙ පතිතො භූතාච්චිකාස ගාමියා.
5873. අත්තානෙං පුබ්බවරිතං¹ කිත්තසිත්ථා මහාමනී,
පරිනිබ්බාසී සො විජර්² සාවස්සියං පුරුත්තමේ.
5874. තගර් කික්ඛමනො තං දිස්වාන ඉතිසත්තමො,
දුරුචිරධරං ධිරං බාහියං බාහිතාගමං.
5875. භූමියං පභිතං දන්තං ඉඤ්ඤෙතුවං³ පාභිතං,
ගතායුසං ගතකෙලසං⁴ ථිතසාසනකාරකං.
5876. තතො අමනනති සන්ථා සාවක සාසනෙ රතෙ,
"ගණ්ණප්ථ තෙත්වා⁵ ක්ඛාපෙථ තනුං සමුහමිවාරිතො.
5877. ථූපං කුරුථ පුරුථ නිබ්බූතො සො මහාමනී,
විජ්ජාභිඤ්ඤානමෙසස්සො සාවකො මෙ වවොඤ්ඤේ.
5878. සහස්සමපි ඥෙ ගාථා අනන්තපදසංඝිතා,
එකං ගාථාපදං සෙත්ථො යං සුත්වා උපසම්මති.
5879. ගස්ස අනපා ව පඨවී⁶ තෙජෝ වායො ත ගාඛතී,
ත තන්ථ සුක්ඛා ජොහන්ති ආදිවේවා තප්පකාසති,
ත තස්ස වන්දිමා භාති තමො තන්ථ ත විජ්ජති.

1. පුබ්බවරිතං, මජ්ඣං.

3. ඉඤ්ඤෙතුවං, මජ්ඣං.

5. භූමියං, සස. PTS.

2. ථෙරෙ, මජ්ඣං. ධිජර්, සස.

4. ගතායුං සුක්ඛකිලෙසං, මජ්ඣං.

6. පඨවි, මජ්ඣං.

5867. එකල්හි දහමිනි ලොල් වූයෙහි නැවත නැවතත් බුදුරජුන් අයැදිමි. ඒ බුදුරජුනෙහි ගැඹුරු වූ ශුභාත (නිජිණ) පදය වූ බමිය මට දෙසි ය.

5868. (මම) පිරිනුනු ආයු ඇත්තෙහි උත්තමත්තේයේ බමිය අසා ආශ්‍රමයෙහි වූ නිවණට පැමිණියෙමි. (අසරණයනට) අනුකම්පා කරන්නා වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ආශ්වාසී සේක් මැ සි.

5869. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

5870. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම සායන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවේ අනුප්‍රායාගය. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5871. සිවුපිළිකැඹියාවේ ද අක්වමොක්කයෝ ද අබිහිඳුවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

5872. භූතාවිච්ඡා වූ දෙනෙක විසින් (පතර දීමෙන්) කසලගොඩන වැටුනු බාහිය දුරුවීරිය තෙමේ මෙතේ (තමාගේ වරිතය පිළිබඳ තොරතුරු) පැවසි ය.

5873. මහනුවණැති ඒ මීර වූ දුරුවීරිය තෙමේ උතුම් සැවැත්පුරයෙහි දී තමාගේ ජෙර සිරිත පවසා පිරිනිවන් පෑවේ ය.

5874-75. නුවරින් තික්මෙන්තා වූ (විපසි බුදුරජුන් පවත් ගිණුකල) සත්වැනි සෘෂි වූ ගෞතම බුදුරජු තෙමේ "දූවපතුරු ගොතා කළ වතක් දරන්නා වූ නැණවත් වූ බැහැර කරණලද භවාගමිකය ඇති, බිම් වැටුනා වූ දඹුහා වූ කෙළකලද දුදුකෙළෙලියක් මෙන් අවසන් වූ ආයු ඇති, ඉක්ම ගිය කෙළෙස් ඇති, බුද්ධිශාසනකාරක වූ ඒ බාහිය තොරැත් දෑන-

5876. ඉක්බිති ශාස්තෘ තෙමේ සසුනෙහි නිරත ශ්‍රාවකයන් ඇමතුය. (අමතා) "මේ සබ්බසම්මාප්පයේ සිරුර ගනිවු. ගණන ගොස් ආදානගත කරවු.

5877. සැහක් සරවු. (ඒ සැයව ද) පුදවු. ඒ මහනුවණැත්තේ පරිනිවන් පෑවේ ය. මාගේ වචනය කරන්නා වූ තෙවත් සුවච වූ මේ ශ්‍රාවක තෙමේ වසා දහම් පිළිවිදුනා භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍ර ය.

5878. ඉදින් අළු වරහිත පදයෙන් යුක්ත වූ ශාඨාවෝ දහසෙක් නමුදු උතුම් නො වෙති. යම් ශාඨාවක් අසා (පුද්ගල තෙමේ) සත්-හිඳේ ද, එබඳු එක ශාඨාපදය නමුදු ශ්‍රේෂ්ඨ ය.

5879. යම් තැනෙකැති ආපෝඛතුච ද, පඨවිඛතුච ද, තේජෝඛතුච ද, වායෝඛතුච ද නො ගවා නම් එ නිවනෙහි ශුක්ලප්‍රභා ඇති ඕසධිකාරකාදිහු නො බබලති. හීරු පොත පෑනේ. එහි සද නො බබලයි. එහි අදුර නැත.

5880. සාදා ව අත්තනා වෙදි මුනි මොනෙන බ්‍රාහ්මණො,
අථ රුපා අරුපා ව සුබද්‍රක්ඛා විමුච්චති.
ඉවෙච්චං අහණී නාමො කිලොක්ඛරණො මුනි.

ඉත්තං සුදං ආයස්මා බාහිශයා ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

බාහිශපක්ඛරණ අපදානං ඡව්ඛං.

537. කොට්ඨිකපෝරාපදානං

5881. පදමුක්ඛගරො නාම ජනො සබ්බලොක්ඛපිදු මුනි,
ඉතො සත්ථගස්සමති කපො උපපජ්ඣි වක්ඛමා.

5882. මවාදකො විඤ්ඤපකො තාරකො සබ්බපාණිනං,
දෙවනාතුසලො බුද්ධො තාමරසි ජනනං බහුං.

5883. අනුක්ඛමපකො භාරුණිකො භිතෙසි සබ්බපාණිනං,
සමපකො තිත්ථෙය සබ්බො පඤ්චසිලෙ පතිට්ඨපි.¹

5884. එවං නිරුක්ඛං ආසි සුඤ්ඤකං තිත්ථෙයෙති ව,
විචිතතං අරතනෙනති වසිතුනෙති නාදිති.

5885. රතනානට්ඨපඤ්ඤසං උග්ගතො සො මහාමුනි,
කඤ්චනගසියසබ්බානං බතතිංසවරලක්ඛණො.

5886. වස්සසත්ථගස්සාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ,
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාමරසි ජනනං බහුං.

5887. තදුතා සංසවතීයං බ්‍රාහ්මණො වෙදපාරගු,
උපෙච්චා සත්තභාරග්ගං² අසොකං බමමදෙසනං.

5888. තදු සො සාවතා විරෙ පභික්ඛමතීගොවරං,
අනෙඨ බ්‍රහ්මෙ ව තෙරුතෙතා³ පථිගානෙ ව කොවිදං.

5889. ථපෙසි එතදග්ගමති තං සුචා මුද්දිතො අහං,
සසාවකා ජිතවරං සත්තාහං ගොජසිං තදු.

5890. දුස්සොභව්ජාදසිච්චාන සසිස්සං බුද්ධිසාහරං,
තිපච්ච පාදමුලමති තං ථාතං පතාසිං අහං.

5891. තතො අවොච ලොකග්ගො පස්සථෙතං දිජ්ජත්තමි,
විතතං පාදමුල මෙ කම්මලොදරසප්පහං.

1. පතිට්ඨපි, පෙරගාපට්ඨකරා.

2. උපෙච්චිසබ්බලොකග්ගා, මජ්ඣං.

3. අනෙඨ බ්‍රහ්මෙ නිරුක්ඛෙති, මජ්ඣං.

5880. යම් කලෙක්හි (බහා තබනලද පටි ඇති බැවින්) බ්‍රාහ්මණ ය හි ද, මොනෙය්‍ය ගුණයෙන් යුත් බැවින් මුනි ය හි ද තෙමේ ම (තමා) දැන ගත්තේ තම් එකල්හි හේ රූපභවයෙන් ද අරූපභවයෙන් ද සුවදුක් දෙකින් ද, මිදේ" ය හි මෙසේ තිලොවට පිළිසරණ වූ (අනාථයාට) නාථ වූ බුදුරජ තෙම වදාළේ ය.

මෙතෙසින් ආයුෂමත් බාහිය යථවිරයත් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාළ හේකි.

බාහිය යථවිරාවදානං සමෘතිහි.

537. කොට්ඨිතසථවිරාවදානං

5881. පතැස් ඇති සියලු ලොකයන් (තත් වූ පරිදි) දැන ගන්නා වූ පස්මරුන් දිහු පළමුතැන තම් බුදුරජ තෙමේ මෙසින් (පෙර) සියක් දහස්වන කපෙහි ලොව පහළ ගිය.

5882. හම් සත්තට බවා දෙන්නා වූ, දහම් පිළිවිදුවන්නා වූ, (සත්ත-යත් සසරින්) එතෙර කරන්නා වූ, දේශනාවෙහි දක්‍ෂ වූ බුදුරජ තෙමේ බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතෙර කරවී ය.

5883. සමාන්තට අනුකම්පා කරන්නා වූ භාරුණික වූ වැඩ කැමැත්තා වූ (එ බුදුරජ තෙමේ) පෑමෙහි සියලු තිථිකයන් පත්සිල්හි පිහිට වී ය.

5884. මෙසේ (ඒ කාලය) තිථිකයන්ගෙන් හිස් වූ, නිරවුල් වූ, නාදිගුණ ඇති (පඤ්ච වෙතිනිගෙන්) වෙහෙස වූ රහතුන්ගෙන් විසිතුරු වූවක් විය.

5885. ඒ බුදුරජතෙම අවපණ්ණරිකයක් උගත. රත්ඇඟයක් වැන්න. දෙකින් හෙසුරිස් ලකුණු ඇත්තේ ය.

5886. එකල්හි ලක්‍ෂයක් හවුරුද්දට ආයු වෙයි. එපමණ කල් වැඩහුන්නා වූ ඒ සථිකතෙම බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතෙර කෙළේ ය.

5887. එකල්හි මම හංසවතී තඟරයෙහි වේදයෙහි පරතෙරට ගිය ඛමුණෙක් වූයෙම් බුදුරජන් වෙත එළඹ දම්දෙසුම් ඇහිමි.

5888. එකල්හි ඒ වර වූ බුදුරජතෙමේ අභියෝගි ද ඛමියෝගි ද නිරුක්තියෙහි ද ප්‍රතිභාතයෙහි ද දක්‍ෂ වූ ප්‍රණේදගත ප්‍රතිසමන්දාදන ඇති ශ්‍රාවකයකු-

5889. ඒතදගුසානගෙහි තැබී ය. එය අතා ප්‍රමුදිත වූ මම එකල්හි ශ්‍රාවකයන් සහිත උතුම් වූ බුදුරජන් සතියක් වැලඳවිමි.

5890. මම බ්‍රහ්මාගර වූ බුදුරජන් ශිෂ්‍යයන් සහිතව වහ්‍රයෙන් (-සිවුරින්) හදවා පාමුලෙහි වැට එම තනතුර පැතීමි.

5891. ඉක්කිති ලෝකානු වූ බුදුරජ තෙම මෙසේ වදාළේ ය. "මාගේ පාමුල නැමුනා වූ පිහුම්භැබකට බදු පැහැ ඇති මේ උතුම් ඛමුණා දෙස බලවු.

5892. බුද්ධිසෙට්ඨස්ස භික්ඛුස්ස¹ ණානං පථ්ථගතෙ අගං,
තාග් සද්ධාය මාගෙන ඛම්මස්ස සවණෙන² ව.
5893. සබ්බථ සුඛිතො හුඤ්ඤා සංසරිතා භවාහවෙ,
අනාගතච්ඡි අද්ධානෙ උච්ඡතෙ තං මනොරථං.
5894. සතසතස්ස ඉතො කප්ප මකකාකිකුලසමානවො,
භොගිතො නාම නාමෙන³ සථා ලොකෙ භවිස්සති.
5895. තස්ස ඛම්මෙසු දායාදෙ ඔරසො ඛම්මනිමමිතො,
භොගිතො නාම නාමෙන භෙස්සති සද්දි සාවකො.
5896. තං හුඤ්ඤා බුද්ධො හුඤ්ඤා යාවජ්චං තද ජිතං,
මෙතතච්ඡෙතො පරිවරිං සතො පඤ්ඤාසමාතිතො.
5897. තෙන කම්මවිපාකෙන චෙතනාපඤ්ඤිති ව,
ජිතො මානුසං දෙහං තාවතියංසම්ගච්ඡතං.
5898. සතානං තිණ්ණකතකුඤ්ඤා දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතානං පඤ්චකකතකුඤ්ඤා චක්කවිතති අනොසකං.
5899. පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනාතො අසංඛිතං,
සබ්බථ සුඛිතො ආසිං තස්ස කම්මස්ස වාගසා.
5900. දුඛෙ භවෙ සංසර්ගි දෙවතෙත අථ මානුසෙ,
අඤ්ඤං ගතීං ත ගච්ඡාමි සුචිණ්ණස්ස ඉදං ථරං.
5901. දුඛෙ කුසල පජායාමි ඛතතීයෙ අථ බ්‍රාහ්මණේ,
නිවෙ කුසල ත ජායාමි සුචිණ්ණස්ස ඉදං ථරං.
5902. පච්චිමහවෙ⁴සම්පතෙත බ්‍රහ්මබන්ධු අභොගතං,
සාවජ්චං විසාකුලෙ පච්චාජානො මහඤ්ඤො.
5903. මාතා වංශවතී තාම පිතා මෙ අස්සලායනො,
යද මෙ පිතරං බුද්ධො විතසි සබ්බසුද්ධියා.
5904. තද්ධ පසන්නො සුගතෙ පබ්බජිං අනගාරියං,
මොග්ගලලා⁵නො ආවරිතො උපජෙතියා⁵ සාරිකමානවො.

1. සෙට්ඨං බුද්ධස්ස භික්ඛුස්ස, සඤා.

2. තෙන ඛම්මස්සවග්ගො, සිඤ්ඤා සද්ධාමානවග්ගො, මජ්ඣ.

3. භොගෙනත, මජ්ඣ. 4. පච්චිමෙ භවෙ, මජ්ඣ.

5. උපජෙතියා, මජ්ඣ.

5892. මෙනෙම සිටුපිළියැඟිතාවන් දන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ හික්කුහුගේ තනතුර පතයි. (මොහු තුළ ඇති) එම ඉඟියෙන් ද ත්‍යාගයෙන් ද, දහම් ඇසුරෙන් ද,

5893. සියලු තන්හි සුව ඇත්තේ ව කුදුම්භත් හවයෙහි සැරිසර මතුකාලයෙහි එම මහොරථය ලබන්නේ ය.

5894. මෙයින් ලක්ෂයක් වන හපෙහි බහුතාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ තමන් ශෝකම තම් වූ ශාය්‍යා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

5895. උත්තරතන්ගේගේ බමියෙහි දයාද වූ, බමියෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ, භෞරත පුත්‍ර වූ, තමන් කොටිකිත තම් වූ ශාය්‍යාලාවකයෙක් වන්නේ ය.”

5896. එකල්හි ථය අසා සතුටු වූයෙම් දිවයිනියෙන් මෙන් සිත් ඇත්තෙම් සෑහි ඇත්තෙම් ප්‍රදායෙන් ශුක්ක වූයෙම් බුදුරජනට (වතාවත් කිරීම් වශයෙන්) පරිවරණය කෙළෙමි.

5897. මම ඒ කම්පිපාකය හේතුකොට ගෙන ද විතතප්‍රණීතින් හෙතු කොට ගෙන ද මිනිස්කය හැර තව්නිසාවට උත්තරතම් වශයෙන් යියෙමි.

5898. මම තෙසිගවරක් දිව්‍යරූපය කරමි. පත්තිගවරක් සක්-විකීර්ජ මිමි.

5899. (ලබනලද) මහත් වූ ප්‍රදේශරූපය ගණන් වශයෙන් නිශ්චය නො හැකි ය. එම කමියාගේ බලයෙන් සියලු තන්හි සුඛිත වූයෙමි.

5900. දෙව් අත් බැවිහි ද මිනිස් අත් බැවිහි ද (යන) දෙඅත් බැවිහි සැරිසරමි. අතික් ගතියකට නො යමි. මේ රැස්කරණලද පුණ්‍යකමියාගේ විපාක යි.

5901. කාත්තුලයෙහි ද යළි බමුණුතුලයෙහි ද යන දෙතුලයෙහි උපදිමි. නිමි තුලයෙහි නො උපදිමි. මේ රැස්කරණලද පුණ්‍යකමියාගේ විපාක යි.

5902. මම පශ්චිම ගවය පැමිණි කල්හි බමුණෙක් වමි. සැවැත් නුවර මගත් බත ඇති බමුණු තුලගත උපත්මි.

5903. මාගේ මවු තොමෝ චක්‍රවතී තම් වූවා ය. පියතෙම අශ්‍යාලායන තම් විය. යම් කලෙක්හි බුදුරජනෙම් මාගේ පියා සම්මුද්ධියෙහි හෙවත් රහත් බවට පැමිණවීමෙන් හීක්මවී ද,

5904. එකල්හි බුදුරජන් කෙරෙහි පහත් වූයෙම් අනගායකී සබ්බසාන පැවිද්දට පැමිණියෙමි. මොදකලායන තෙමේ ආවායකී විය. ශාරිපුත්‍ර තෙමේ උපාධ්‍යාය විය.

5905. කෙසෙසු ජිජුමානෙසු දිට්ඨි ජිනනා සමුලිකා,
නිවාසෙසනො¹ ව භාසාවං අරතතතමපාපුණිං.
5906. අත්ථමමනිරුතනිසු පටිභානෙ ව මෙ මනි,
පභිනනා තෙන ලොකග්ගො එතදග්ගෙ යපෙසි මං.
5907. අසද්දිඛං විශාකාසිං උපභිග්ගොන පුට්ඨිතො,
පටිසම්භිද්දසු තෙනානං අග්ගො සමුද්ධිසාසනෙ.
5908. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගො හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව ඛකිතං ජෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
5909. ස්වාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිය්ගො විජ්ජා අනුපාතනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5910. පටිසම්භිද්ද වතග්ගො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලනිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං අයසමා මහාකොට්ඨිතො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මහාකොට්ඨිතකෙණරග්ග අපද්‍යනං සන්තමං.

538. උරුචෙලකසපථෙත්ථාපද්‍යනං

5911. පද්මනතගේ තාම ජිනො සබ්බලොකවිද්ද මුනි,
ඉතො සතසහස්සමති කපො උපපජ්ඣි වික්ඛමා.
5912. ඕවාදග්ගො විඤ්ඤපකො තාරකො සබ්බපාණිනං,
දෙහතාකුසලො බුද්ධො තාරෙසි ජතතං ඛත්තං.
5913. අනුකම්පකො කාරුණිකො තිනෙසි සබ්බපාණිනං,
සම්පන්න නිත්තිගෙ සබ්බෙ පඤ්චසිලෙ පතිට්ඨපි.²
5914. එවං නිරුතුලං අසි සුඤ්ඤං නිත්තිගෙසි ව,
විවිතතං අරතනෙතති වසිභුතෙති තාදිති.
5915. රතනාතට්ඨපඤ්ඤං උග්ගතො සො මහාමුනි,
කඤ්චතග්ගිගසසිකාසො ඛතතිංසවරලකවිකො.

1. නිවාසනො, ඕමු.

2. පතිට්ඨපි, ඕමු. ථෙරගාථට්ඨකපා.

5905. භික්‍ෂෙ කපන කල්හි (සක්කාය) දිට්ඨි තොමෝ සහමුලින් සිදිත. යළි කයාවන් ගදනේ රතත්ථවට පැමිණියෙමි.

5906. මාගේ සමාභි තොමෝ අභි ඛමි නිරුක්තීන්හි ද ප්‍රතිතාන-
යෙහි ද වෙත වෙත ම චිතිපිද ගිය බැවින් ප්‍රභේදගත විය. එහෙයින්
ලොචගාත් බුදුරජතෙම (පිළිසැඟියා පතුටත් අතුරෙන්) මා ඒතදග්‍රසාන-
යෙහි තැබී ය.

5907. උපභිස්සයන් (-ශාරිපුත්‍රගන්) විසින් ප්‍රතිසමභිදාවන් විෂයයෙහි
ප්‍රශ්න විමාරණ ලද්දෙමි නිසැක ව විසදා පැවසිමි. එහෙයින් මම
සම්බුදුසත්‍යතෙහි පිළිසැඟියා පතුටතව අග්‍ර වූ යෙමි වෙමි.

5908. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවත ලදහ. සියලු භවයෝ තහන
ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බාහුමි සිද අභ්‍රව රහිත ව වෙහෙමි.

5909. බුදුරජාතත් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණිම ඵකාතනයෙන්
සහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාණායක. බුදුරජාතත් වහන්සේගේ සත්‍ය
කරණ ලදි.

5910. සිටුපිළිසැඟියාලෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද භවිඤ්චෝ ද
සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජාතත් වහන්සේගේ සත්‍ය කරණ ලදි.

මෙහෙයින් ආයුසමත් මහාකොට්ඨිත සථවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

මහාකොට්ඨිත සථවිරාවදානය සන්වැහි සි.

538. උරුවෙලකසපසථවිරාවදානය

5911. පතාස් ඇත්තා වූ සියලු ලෝකයන් තත් වූ පරිදි දූතගත්තා
වූ පස්මරුත් ජයගත්තා වූ පළමුකාර නමි බුදුරජතෙමේ මෙයින් ලක්‍ෂයක්
වත කලායෙහි ලොච පහල විය.

5912. සභිසත්තව ඕවා දෙන්තා වූ දහමි පිළිවිදවන්නා වූ (සත්ත්වයන්)
සසරින් එතෙර කරන්නා වූ දෙයනාමවහි දක්‍ෂ වූ බුදුරජ තෙම බොහෝ
ජතකමුතයා සසරින් එතෙර කරවී ය.

5913. සභිසත්තව අනුකම්පා කරන්නා වූ කාරුණික වූ හිත
කැමැත්තා වූ ඒ බුදුරජ තෙම පැමිණි සියලු භික්‍ෂුකයන් පන්සිල්හි පිහිට විය.

5914. මෙසේ ඒ කාලය භික්‍ෂුකයන්ගෙන් හිස් වූ නිරවුල් වූ, තාදී
ගුණ ඇති පඤ්චවශිතායෙන් වසිභූත වූ රහතුන්ගෙන් විසිතුරු වූවක්
විය.

5915. ඒ බුදුරජතෙම අටපණස්සියෙන් ලස ය. රත්ඇඟයක්
වැන්න. දෙතිස්මහපුරිස් ලකුණු ඇත්තේ ය.

5916. වස්සන්තසතස්සානි ආසු විජ්ඣති තාවදෙ,
තාවතා නිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතා ඛත්‍රං.
5917. තදනං ඝංඝවනියං බ්‍රාහ්මණො සාමුසමමනො,
උපෙවච ලොකපඤ්ඤාතං අස්සොසිං ධම්මදෙසකං.
5918. තද මහාපරිසතිං මහාපුරිසසාවකං,
ඨපෙනතං එතදග්ගමහි සුචිත මුදිතො අගං.
5919. මහතා පරිවාරෙන නිමනෙනචා මහාජිනං,
බ්‍රාහ්මණාතං සහස්සෙත සහ දුතමදසකං.
5920. මහාදුතං දදිචාන අභිවාදිග්‍ර නායකං,
එකමනෙත¹ සීතො කට්ඨා ඉදං වචනමිබ්‍රවිං.
5921. තසි සඤ්ඤාය මෙ වීර අධිකාරගුණෙන ව,
පරිතා මහති හොතු නිබ්බන්තස්ස තතිං තතිං.
5922. තද අපෙවච පරිසං ගජගජ්ඣත්තස්සරො,
කරවීකරුතො සථා එතං පස්සප්‍රාහ්මණං.
5923. ගෙමවණ්ණං මහාබාහුං කම්මොතනලොචනං,
උඤ්ඤානනුජං² හට්ඨං සඤ්චන්තනං³ ගුණ මම.
5924. එස පථයතෙ ඨානං⁴ සීහසොසස්ස භික්ඛුනො,
අනාගතමහි අඤ්ඤාතෙ උච්ඡතෙ තං මනොරථං.
5925. සන්තහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ඛන්ධාකකුලසමනවො,
ගොතගමා නාම ගොතෙතන සථා ලොකෙ හවිස්සති.
5926. තස්ස ධම්මෙසු දයාමද මරසො ධම්මනිමිමනො,
කස්සමො නාම තාමෙත⁵ ගෙස්සති සච්ඡි තාවකො.
5927. ඉතො ද්වේනවුතෙ කප්පෙ අනු සත්තා අනුත්තරො,
අනුපමො අසද්දිසො චුස්සො ලොකග්ගනායකො.
5928. සො ව සබ්බං තමං හන්තා විජවෙචා මහාජට්ඨං,
වස්සතෙ අමතං වුට්ඨිං තප්පගන්තො සදෙවකං.
5929. තදහි හි බාරාණ්ණසිං රුජාපච්චා අනුග්ගසෙ,
භාතරොමහ තඤ්ඤා සඤ්ඤා සංවිස්සන්තා වං⁶ රුජිතො.

1. එකමනතං, මජ්ඣ. 2. උදග්ගනනුජං, මජ්ඣ. 3. සද්ධිවන්තං, මජ්ඣ.
4. පථසි තං ඨානං, සො. 5. ගොතෙතන, මජ්ඣ. 6. සංවිස්සන්තා, මජ්ඣ.

5916. එකල්හි උක්කස්සක් හවුරුද්දට ආයු වෙයි. එපමණ කල් වැඩහුන්නා වූ ඒ සජ්ජතෙම බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතෙර කෙළේ ය.

5917. එකල්හි මම සංඝවහ්නි තගරයෙහි සාධුසම්මත වූ බ්‍රාහ්මණයෙක් වූයෙමි බුදුරජුන් වෙත ඵලම දම්දෙසුම ඇසීමි.

5918. එකල්හි මම (මහපිරිස් ඇතියනට අග්‍රය හි) ජිනදග්‍රස්ථානයෙහි තබන්නා වූ මහපිරිස් ඇති බුද්ධිමත්කයකු දැක සතුටු වූයෙමි.

5919. බමුණන් දහසක් සහිත වූ මම මහපිරිවරින් බුදුරජුන් පවරා දන් දුනිමි.

5920. මහදන් දී බුදුරජුන් වැඳ සතුටු වූයෙමි එකත්පසෙක සිටියෙමි මේ වචනය කීමි:

5921. “මීරගන් වහන්ස මා විසින් ඔබ වහන්සේ කෙරෙහි සැදුකැයෙන් කරණලද පුජාසාකාර සංඛ්‍යාත අතිකාර ගුණ හේතු කොටගෙන ඒ ඒ තන්හි උපදින්නා වූ මට මහත් වූ පිරිස ඇති වේවා.

5922 - 5923. එකල්හි මේසගර්ජිතයකට බදු මනා වූ ගමිහිර සාර ඇති කුරපිකෙට්ඨිකකට බදු සාර ඇති ශාය්‍යා තෙමේ පිරිස අමතා මෙසේ කී ය: “සමුඝ්ථෙව්‍ය්‍ය වූ මහාබාහු ඇති, පිසුමකට බදු මුත්‍රණ හා ඇත් ඇති, උභවිනාගුරොම ඇති, ප්‍රිතිමත් වූ මාගේ ගුණයෙහි සැදුකැවත් වූ මේ බමුණු දෙස බලවු.

5924. මෙනෙම මහපිරිස් ඇත්තවුනට අනන්‍යත්වත් වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ශාසන ඇත්තා වූ නොහොත් සිංහශෝභ නම් වූ භික්ෂුහුගේ ඒ තනතුර පතයි. මතුකාලයෙහි ඔහුගේ ඒ විතරාහිලාපය සමාභි වන්නේ ය.

5925. මෙයින් සියක් දහස් වන කපෙහි ඛනකාන කුලයෙහි උපදින්නා වූ, ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම් වූ ශාය්‍යා තෙම ලොව පහළ වන්නේ ය.

5926. උත්තරාත්මයෙන් ඛමිතෙහි දයාද වූ ඛමිතෙත් තීර්මිත කලාක් වැනි වූ ඔරස පුත්‍ර වූ තමන් කාශ්‍යප නම් වූ ශාය්‍යාමුචකයෙක් වන්නේ ය” කියා යි.

5927. මෙයින් පෙර දෙසානුවත කපෙහි ලෝකයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ නායකයාණන් වූ මෙබදුයයි කීමට උපමාවක් තැත්තා වූ සමානස යි දක්වමට කෙතෙකු තැත්තා වූ සුඤ්ඤ බුදුරජතෙම ලොව පහළ විය.

5928. ඒ බුදුරජ තෙමේ ද සියලු මොහො අපුරු තසා මහත් වූ නාමණ අවුල තිරවුල් කොට දෙවියන් සහිත ලොකයා පිණවනින් දහම් අමාවැසි වස්වයි.

5929. එකල්හි අපි බරණැස්නුවර රාජපුත්‍රයෝ වීමු. එසේ ම අපි තිදෙනෙ ඔවුනොවුනට සොහොයුරු වීමු. අපි සියලුදෙන රජුගේ විශ්වාසයෝ ද වීමු.

5930. විරහිතරූපා බලිතො සඛිතාමෙ අපරුජිතා,
තදා කුපිතපව්වතොනා අලො ආත මහිපති.
5931. එථ ගතත්තාන පව්වතනං තොධෙත්තං අවච්චලං,
ධෙමං මෙ විජිතං කත්තා පුතරොපා නි¹ හාසථ.
5932. තතො මයං අවොවුලාන රුද්දි දෙශ්‍යාසි නායකං,
උපවිච්ඡානාය අමානාකං සාධයිත්තාම වො තතො.
5933. තතො මයං ලභ්ථවරු වුත්ථිපාලෙන පෙසිතා,
තික්ඛිතතසත්ථං පව්වතනං කත්තා පුතරුපෙව්ව නං.
5934. යාපිත්තා සත්ථපව්වතා රුජානං ලොකතායකං,
මුතිවිජරං ලභිත්තාන යාවජ්චං යජ්චන නං.
5935. මහග්ගාති ව චත්තාති පණිතාති රසාති ව,
තෙතාසතාති රමොති තෙසජ්ජාති හිතාති ව.
5936. දත්තා සහංසයාන මුතෙ² ධරෙවනුපාදිතාති තො,
සිලවතොනා කාරුණිකා හාවතාසුතතමානසා.
5937. සදා³ පරිවරිත්තාන මෙතතවිතෙතන නායකා,
තිබ්බුතෙ තවති ලොකග්ගෙ පුජං කත්තා යථාබලං.
5938. තතො වුතා සනතුසිතං ගතා තත්ථ මහාසුඛං,
අනුභූතා මයං සතෙබ්බ වුභුසුජාසිද්ධං ඵලං.
5939. මායාකාලෙ යථා රතෙත⁴ දසෙත්ති විකති බහු,⁵
තථා හවෙ හමතොනාහං විදෙහංසිපති අහුං.
5940. ගුණාචෙලග්ග වාසකාන ඡුච්ඡාදිට්ඨිගතාසගො,
තරකමමනාමාරුලොකා රුජාය⁶ මම සිතුයා.
5941. ඕවාදං නාදිසිත්තාන වුහමුතා නාරදෙනතං,
බහුධා සාසිතො⁷ සතොනා දිට්ඨිං හිත්තාන පාපිකං.
5942. පුරසිත්තා විතෙසෙත දසකමමපථානතං,
හිත්තාන උදකමගමිං සග්ගා සහවතං යථා.
5943. පච්ඡිමහවෙ සමපතෙත⁸ වුහමිබ්බු අතොසගං,
බාරුණසිතං ජිතායං ජාතො විප්පමහාකුලෙ.
5944. මච්චුච්ඡාධිජරාහිතො ජහිත්තාන මහාධනං,⁹
තිබ්බානං පදමෙහතොනා ජවිලෙසු පරිබ්බජිං.

1 පුතරොපා, මජ්ඣ. 2. සඛිතමුත්තො, මජ්ඣ. 3. සදා, මජ්ඣ.
4. ලදෙඛා, සහ. PTS. 5. විකති බහු, මජ්ඣ.
6. රුචාය, මජ්ඣ. රුචාය පෙරයාථධානවං 7. සංසිතො, මජ්ඣ.
8. පච්ඡිමෙහ තවෙ සමපතො, මජ්ඣ. 9. මහාසහති, මහාවතා, මජ්ඣ.

5930. එකල්හි කීපුහු පසල්දනම් ඇති රජතෙම රාගපුච්ඡන් දිව්‍ය-පුත්‍රයන් සමාන ශරීර ඇති නොහොත් වීරමය (වීර්‍යයෙන් ම කරණ ලද) ශරීර ඇත්තා වූ බලවත් වූ සුඛයෙහි පරිචය නො වූ අප (අමතා) මෙසේ කී ය:

5931. “දරුවෙහි, එවු ගොස් පසල්දනම්හි වල් කොර බල සොබා මාගේ රට තීර්භය කොට පෙරලා එවු හි කී ය.

5932. ඉක්කිති අපි මෙසේ කීවු: “ඉදින් ලෝකතායක වූ බුදුරජුන් උච්චාත් කිරීම සඳහා අපට දෙන්නෙහි නම් ඒ තේතුයෙන් නොපගේ සතුරන් ගන්නෙමු” ය කීහ සි.

5933 - 5934. ඉක්කිති ලබන ලද වර ඇති අපි රජු විසින් මෙහෙයන ලද්දමෝ කුපිත වූ පසල්දනම්ව බහා තබන ලද අවි ඇත්තක් කොට (සෙමෙහි තබා) පෙරලා අවුත් රජුගෙන් එම බුද්ධාපයානස අයාද ලෝකතායක වූ ඒ බුදුරජුන් ලැබ දිවි ඇතිනාත් පූජා පැවැත්වීමු.

5935 - 5936 - 5937. දහැමින් උපයන ලද මාහැඬි වසනු ද ප්‍රණීත රහයන් ද මනරම් සෙතසුන් ද, හිත බෙහෙත් ද සහසයා සහිත බුදුරජුන්හට දී සිල්වත් වූවාහු කාරුණීක වූවාහු භාවනාවෙහි යෙදු සිත් ඇත්තාහු හැම කල්හි මෙත්සිතින් සුතු ව ලෝකතායක වූ බුදුරජුන්හට පරිවරණය (=විතාවත්) කොට ඒ බුදුරජුන් පිරිහිවි කල්හි ද හැකි පමණින් පූජා කොට-

5938. අපි සියල්ලෝ එයින් සැව තුසිත දෙව්ලොවට ගියාහු එහි මහත් වූ සැප අනුභව කළෙමහ. මේ බුද්ධපුජාවෙහි විපාක හි.

5939. යම්සේ මායාකාරයෙක් රහවච්ඡෙහි බොහෝ විසුලු දක්වා ද, එසේ ම භවයෙහි සැරිසරන්නා වූ මම විදේහ රටෙහි අසිපතියා වීමි.

5940 - 5941. හුණු නම් අපච්ඡිකයාගේ වචනයෙන් මිහදිටු බවහි හිය සිත් ඇත්තෙම් වැරදි මගට පිළිපත්තෙම් රූපා නම් වූ මාගේ දුවගේ අවවාදය නොපිළිගනණ නාරද බ්‍රහ්මයා විසින් නොයෙක් අසුරීන් අනුකූලිත වූයෙමි පවිටු මිහදිටුබව හැර-

5942. මම වෙනෙසින් දශකම්පථයන් පුරා මිනිස් සිරුර හැර සිය හෙදරට යන්නාක් මෙන් ස්වකීයට ගියෙමි.

5943. පස්විම්භවය පැමිණි කල්හි මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වීමි. සමාදාන වූ බාරාණාසි නගරයෙහි බමුණු මහසල්කුලෙහි උපන්නෙමි.

5944. මරණය ව්‍යාධිය ජරාව යන මෙයින් හිස වූයෙමි මහත් වූ ධනය හැර නිව්‍යාණපදය සොයන්නෙමි (ජටාබර නවුසත් වූ) ජට්ඨියන් කෙරෙහි පැවිදි වීමි.

5945. තද දො භාතරේ මයාං පබ්බජිත්‍ර මයා සත,
උරුමෙලායං මාවෙනා අයාමං නිවසිං අතං.
5946. කයාපො නාම භොතෙන උරුමෙලනිවාසිකෝ¹,
තතො මෙ ආසි පඤ්ඤාති උරුමෙලකයාපො ඉති.
5947. තාදිසකාසෙ භාතා මෙ නාදිකයාපදවතයො,
ආසි සකාසනාමෙන ගගාග භයකයාපො.²
5948. දො සතාති කතිවස්ස තිණි මජ්ඣයා ගාතුනො,
මම පඤ්චාතාසුතා සියා සබ්බො මමානුගා.
5949. තද උපෙච්ච මා බුද්ධො කතො තානාපිධාති මෙ,³
පාපිහිරාති ලොකයො විනෙසි තරසාරපි.
5950. සකයාපරිවාරෙන අහොසිං එහිතිකවුතො,
තෙසංච සහ සබ්බති අරහත්තමපාපුණිං.
5951. තෙ වෙව්ඤ්ඤා ව ඛතවො සියාං මං පරිවාරස්සං,
සාසිද්ධං ව සමන්තො තතො මං ඉසිසත්තමො.
5952. මහාපරිසභාවස්මිං එතදනෙං ධපෙසි මං,
අහො බුද්ධො කතං කාරං සඵලං මෙ අජායථ.
5953. කිලෙසා කාපිතා මයාං භවා සබ්බො සමුතතා,
නාගො'ව ඛකිතං ජේනා විහරාමි අනාසවො.
5954. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨයා සනතිකො,
තිසයා පිජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධයා සාසනං.
5955. පටිසම්භිදා වතයො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධයා සාසනං.
- ඉතිං සුදං ආයස්මා උරුමෙලකයාපො ථෙරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්තාති.

උරුමෙලකයාපපෙඨරයා අපද්‍යනං අධිමං.

539. රාධිකේරාපද්‍යනං

5956. පද්මකතරො තාම ජිනො සබ්බලොකපිදු මුනි,
ඉතො සතසකයාමති කපෙප උපාජ්ජි වසවුමා.
5957. ඕවාදකො විඤ්ඤාපකො තාරකො සබ්බපාණිනං,
දෙසතාතුසලො බුද්ධො තාසෙසි ජතතං ඛත්තං.

1. උරුමෙලාස නිවසිං, සහ.

2. ගගාගං ගගාකයාපො, මජ්ඣං.

3. කතාත විවිධාදි මෙ, මජ්ඣං.

5945. එකල්හි මාගේ දෙබාගේ මා සමග පැවිදි වූහ. මම උරු-
වෙලාගෙහි අසපුවක් ඉදිකොට එහි විසිමි.

5946. උරුවෙලාගෙහි වසන්නා වූ මම ගෝත්‍රයෙන් කාශාප නම්
විමි. එතෙසින් මම උරුවෙලකාශාප යන ප්‍රඥප්තිය විය

5947. මාගේ තොහොසුරු තෙමේ ගඛානදිය සමීපයෙහි විසූ බැවින්
නදිකාශාප නම් විය. ගයාවෙහි විසූ කාශාප තෙමේ සමීපතාමිමයන්
ගයාකාශාප නම් විය.

5948. කණ්ඩු බැ කාශාපට දෙසියක් ද මැදිබැ නදි කාශාපට
තුන්සියක් ද, මව් තො අඩු වූ පන්සියක් දසි (දහසක් වූ) සියලු
ශිෂ්‍යයෝ මා අනුව ගියාහු ය.

5949. එකල්හි පුරිසදම්මසාරපි වූ ලෝකාග්‍ර වූ බුදුරජ තෙමේ මාගේ
සමීපයට එළඹ තන්වැදුරුම් ප්‍රාග්ධායසියන් කොට මා හික්ම වී ය.

5950. මම දහසක් පිරිවර සහිතව එහිතික්ඛුභාවයෙන් පැවිදි වීමි.
ඒ සියලුදෙනා සමග ම රහත්බවට පැමිණියෙමි.

5951. ඒ ශිෂ්‍යයෝ ද අතින් බොහෝදෙන ද මා පිරිවැරූහ. මම
ඔවුහට අනුශාසනා කිරීමට සමත් වෙමි. ඉක්බිති විපයසී බුදුරජුන්
පටන් ගිණුකල සත්වැනි වූ බැවින් සාමිසංඝාම වූ ගෞතම බුදුරජ තෙමේ-

5952. මහපිරිස් ඇති බැවිනි මා ඒතදග්‍රසාධනයෙහි නැඟී ය.
ආශ්වයසීයෙකි. බුදුරජුන් කෙරෙහි කරුණුලද සත්කාරය සඵල විය.

5953. මා විසින් කෙල්ශයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන
ලදහ. ඇත්තරජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුව රහිතව වෙසෙමි.

5954. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන්
යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාණායක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරුණ ලදී.

5955. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවවිමෝඤ්ඤයෝ ද භවිකිඤ්චෝ ද
සාක්ෂාත් කරුණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරුණ ලදී.

මෙතෙසින් ආග්‍රමෙන් උරුවෙලකාශාප සඵරියන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාළ සේකි.

උරුවෙලකාශාප සඵරියවදානය අට වැනි සි.

539. රාධ සඵරිච්චදානය

5956. පහැස් ඇත්තා වූ සියළු ලෝකයන් තන් වූ පරිදි දහසක්තා
වූ මෝහෙයාගුණ ඇති පසුබුහුකර නම් බුදුරජ තෙමේ මෙසින් පෙර
සියක්දහස් වන කපෙහි ලොව පහළ විය.

5957. සමීපත්තට ඔවා දෙන්නා වූ දහම් පිළිවිදුවන්නා වූ සසීයන්
සසරින් එතෙර කරන්නා වූ දෙශනාවෙහි දක්ෂ වූ බුදුරජ තෙමේ බොහෝ
ජතසමුභයා සසරින් එතෙර කරවී ය.

5958. අනුකම්පනො කාරුණිකො හිතෙහි සබ්බපාණිනං,
සම්පතෙන තීන්තියෙ සබ්බ පඤ්චසීලෙ පතීට්ඨපි.
5959. එවං තීරුකුලං ආසි සුඤ්ඤකං¹ තීන්තියෙහි ව,
විවිධතං අරතනෙතති වසිභූතෙති තාදිති.
5960. රතනානට්ඨපඤ්ඤාසං උක්ඛතො සො මහාමුතී,
කඤ්චනසම්පූර්ණධාතො ඛනිංසවරලක්ඛණො.
5961. වස්සසතසතස්සාති ආසු විජ්ජති තාවදෙ,
තාවතා තීට්ඨමානො සො තායෙහි ජතතං ඛන්දං.
5962. තද්දහං හංසවතීයං බ්‍රාහ්මණො මනනපාරගු,
උපෙච්චි තං තරවරං අසෙසාසිං ධම්මදෙදතං.
5963. පඤ්ඤපෙතනං මහාචරං පරිසාසු විසාරදං,
පටිභාණෙය්‍යකං හික්ඛුං එතදයො විනායකං.
5964. තද්දහං කාරං කතාන සසඛෙස ලොකතායකො,
නිපච්චි සිරසා පාදෙ තං ධාතමහිපත්ථිසිං.
5965. තතො මං හගවා ආහ සිඛිනිකිකිසම්පප්පො,
සරෙන රජනීයෙන කීලෙසමලතාරිතා.
5966. “සුඛි හවස්ස දීඝාසු සිජ්ඣිතං” පණ්ඨිති තව,
සසඛෙස මෙ කතං කාරං අතීව විපුලං තතා.
5967. සතසතස්සෙ ඉතො කප්ප ඛන්ධානිකුලසම්භවො,
ගොතමො තාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
5968. තස්ස ධම්මෙසු දායාදෙ ඔරසො ධම්මනිම්මිතො,
රාගොති තාමසෙය්‍යෙන හෙය්‍යති සඤ්ඤාසවකො.
5969. ස තෙ හෙතුගුණෙ කුට්ඨා සක්ඛපුතො නරාගතො,
පටිභාණෙය්‍යකානිකං පඤ්ඤපෙය්‍යති නායකො.”
5970. තං සුඛා මුදිතො සුඛා යාවජ්චං තද ජිනං,
මෙතනවිතො පරිවරිං සතො පඤ්ඤාසමානිතො.
5971. තෙන කම්මෙන සුක්කතෙන වෙතතාපණ්ඨිති ව,
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡතං.

1. සුඤ්ඤකං, මජ්ඣ. 2. සිජ්ඣිතං, මජ්ඣ.

5958. සමීයත්තට අනුකම්පා කරන්නා වූ කාරුණික වූ හිත කැමැත්තා වූ ඒ බුදුරජානෙම පෑමිණි සියලු තිඤ්ඤාත් පත්සිල්ලි පිහිටු විය.

5959. මෙසේ ඒ කාලය තිඤ්ඤාත්ගෙන් හිස් වූ, නිරවුල් වූ තාදී-ගුණ ඇති පඤ්චවශිතාවත්ගෙන් වහිනුන වූ රතකුත්ගෙන් විසිතුරු වූවක් විය.

5960. ඒ බුදුරජානෙම අවපණ්ණි රියතක් උස ය. රත්ඇඟයක් මෙන් බබලන්නේ ය. දෙතිස්මහපුරිස් ලකුණු ඇත්තේ ය.

5961. එකල්හි වර්ණසංයමයක් ආසුම වෙයි. එපමණ කල් වැඩ සිටිමින් ඒ සමීයතෙම බොහෝ ජනයාමුහුණ ගසරින් එතෙර කෙළේ ය.

5962. එකල්හි මම සංඝවතී තහරයෙහි වේද මනුෂ්‍යත්වය තෙරපත් බවුණෙක් වූයෙමි ඒ බුදුරජානෙම වෙත එලඹ දම් දෙසුම ඇසිමි.

5963. පටිභාණේයාක (-වැටහිමි ඇති) හික්කුනමක් එතදග්‍රහපාතයෙහි තබන්නා වූ පිරිස්හි විශාරද වූ, විශිෂ්ට නායකත්වය ඇති, මහාවීරයන් වහන්සේ දෑක,

5964. එකල්හි මම සංඝයා සහිත ලෝකනායකයන් වහන්සේ කෙරෙහි අධිකාර කොට සිරසින් හෙව වැද ඒ තහතුරු පැතීමි.

5965. ඉක්බිති සිංහනි සංඝනිකායකයෙකුට බඳු පාතා ඇති භාග්‍යවත් තෙතම කෙලෙස් මල කරනා වූ සිත් රැදවිය යුතු මිනිසුන් සිරයෙන් මට (මෙසේ) වදාළේය:

5966. “සුචිත්තෝ වෙවා. දිඝ්භික්ඛානෝ වෙවා. තානේ පාදානුම සිදු වෙවා. සංඝයා සහිත වූ මා කෙසෙරිනි නා විසින් කරණ ලද සන්ධාරණ අනුසන්ධිතයෙන් අති මහත් ය.

5967. මෙසින් මතු සිංහනිකායකයෙකුට කපෙහි බන්ධනාකා කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ගෞතම නම වූ ශායානා තෙම ලොව පහල වන්නේ ය.

5968. උත්තමත්තේයෙහි ධර්මයෙහි දයාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ භික්ෂු පුත්‍ර වූ රාඛ යන නමින් යුත් ශායානාලොකයෙක් වන්නේ ය.

5969. තොපගේ ඡේතනාලොකයෙහි හා භූතයෙහි තුටු වූ ශායාන පුත්‍ර වූ කරුණෙහි වූ ඒ බුදුරජානෙම පටිභාණේයාක හික්කුත් අතුරෙන් අනුසන්ධිතයෙහි තබන්නේ ය” යි.

5970. එකල්හි එය අතා සතුටු වූයෙමි මෙත්සින් ඇත්තෙම සිහියෙන් යුක්ත වූයෙමි ප්‍රඥාවත් වූයෙමි දිවි ඇති තාක් බුදුරජානෙම පරිවරණය කෙළෙමි.

5971. මැනවින් කරණලද එම කමය ඡේතන කොට ගෙන ද විතත ප්‍රණිධිත් හෙතු කොට ගෙන ද මම මිනිස්සිරුරු හැර තවත්තා දෙවිලොවට උත්තමත්ත වශයෙන් ගියෙමි.

- 5972 සතානං තිණිකඛනුං ව දෙවරජ්ජමකාරසිං,
සතානං පඤ්චකඛනුං ව චකඛවතති අනොසකං.
5973. පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණතානො අසංඛිතං,
සඛඛන්ති සුඛිනො ආසිං තස්ස කම්මස්ස වාහනං.
5974. පච්ඡිමග්ගෙව සමපතෙත ඛිඤ්ඤාජ්ජපුරුතතමෙ,
ජාතො විපාකුලො'නිදො චකලච්ඡාදනාසත.
- 5975 කට්ඨජ්ජතිකඛා පාදසිං සාරිපුතතස්ස තාදිනො,
යදා ජණෙණං ව චුදොච්ච තද්ද'රම්මපාහමිං.
- 5976 පඛාජෙතති ත මං කෙව්ඨි ජණෙණං දුබ්බලථාමකං,
තෙන දිනො විචණ්ණඛොතො සොකිඨි වාසිං තදා අහං.
5977. දිත්ථා මහාකාරුඤ්ඤො මමාග සො මහාමුතිඨි,
කිම්මං පුතත තොකට්ඨො මුඛි තෙ විතතජං රුජං.
5978. පඛඤ්ජං ත ලගෙ වීර සවාකඛාතෙ තථ සංසතෙ,
තෙන සොකෙන දිනොසම් සරණං ගොති තාගත.
- 5979 තදා භික්ඛු ගමානෙත්වා අපුච්ඡි මුති සතතමො,
ඉම්මස්ස අධිකාරං යෙ සරන්ති ව්‍යාහරනතු තෙ.
5980. සාපිපුතොතො තදාපවාච කාරමස්ස සර්ගමං,
කට්ඨජ්ජතිකඛං දුපෙසි පිණ්ඩොග වරතො මම.
5981. සාධු සාධු කතඤ්ඤාසි සාරිපුතත ඉමිං කුචං,
පඛාජෙති දිජං චුදොච්ච හෙත්තතාජානිතො අහං.
5982. තතො අලුත්තං පඛඤ්ජං කම්මවාචොපසම්පදං,
ත විරෙතෙව කාලෙත පාපුඤ්ඤං ආගච්ඡකඛං.
5983. සකකච්චා මුනිනො වාහං සුඤ්ඤාමි මුදිතො ගතො,
පටිභානෙග්ගකාතං තතො මං ඤාසි ජිනො.

1. පඛඤ්ජති ත මං කෙව්ඨි, මජ්ඣ.

2. නොතො, මජ්ඣ.

3. මම්මාග මහාමුති, ජිජං.

5972. මම තෙසියවරක් දිව්‍යරාජ්‍යය කරමිම. පන්සිය වරක් සක්-
විති රජ මිම.

5973. කරණලද මහත් වූ ප්‍රඥාසාරාජ්‍යය ගණන් වශයෙන් මෙනෙකැයි
හිණිය නො හැකි ය. ඒ කම්මාණේ බලයෙන් සියලු තත්ති සුව ඇත්තෙමි
මිම.

5974. පශ්චිමතවය පැමිණි කල්හි උතුම් වූ හිමිවුජ තහරයෙහි
දුළිහ වූ වහ්‍ර ද ආහාර ද ඇති සමාධි නො වූ බඩුණු කුලයක
උපන්නෙමි.

5975. තාදිගුණ ඇති සෑවිසුන් තෙරුන්හට හැන්දක් පමණ වූ පිණ්ඩ
දහය දුනිමි. යම් කලෙකැති මම ජිණි වූයෙමි ද, වාඤ්චි වූයෙමි ද, එකල්හි
ආරාමයට එලඹිණෙමි.

5976. එකල්හි ජිණි වූ දුළිල ව ගිය බල ඇති මා කිසිවෙක් පැවිදි
නො කරත්. එහෙයින් මම බැගැපත් වූයෙමි දුළිණි සිරුරු ඇත්තෙමි
ශෝකි වූයෙමි ද මිම.

5977. මහාකාරුණික වූ බුදුරජතෙම මා දහ මෙහේ වදුණේ ය:
“පුත, කුමක් පිණිස සොපින් ආතුර වූයෙහි ද, ඔබගේ සිතෙහි ගවගත්
පිළම (චිත්තපිඨාව) කුමක්දැයි කියනු මැනැවැ” යි.

5978. “විරහන් වහන්ස, සවාක්කාන වූ මබවහන්සේගේ සත්‍යතෙහි
පැවිද්ද නො ලබන්නෙමි ඒ ශෝකය හේතු නොව ගෙණ බැගැපත් වූ
යෙමි වෙමි. ලෝකතායසයන් වහන්ස, මට පිහිට වනු මැනැවැ” යි රඛ
කිය.

5979. එකල්හි විපසයි බුදුරජුන් පවත් සත්වැනි වූ ශෞතම බුදුරජ
තෙමේ හිසින් කැදවා යම් තෙතෙක් මොහුගේ කිසියම් උපකාරයක්
සිහිකෙරෙත් නම් ඔහු ඒ උපකාරය පවසන්නට යි වදුණේ ය.

5980. එකල්හි සෑවිසුන් තෙමේ මෙහේ කිය: “ඔහුගේ උපකාරයක්
මම සිහි කරමි. (දිනක්) පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ මට හේ හැන්දක්
පමණ පිඩු දෙව් ය” කියා යි.

5981. සාධු, සාධු, ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඔබ කලගුණ දන්නාව. මේ වාඤ්චි
බ්‍රාහ්මණයා පැවිදි කරන්න. මෙනෙම ඡේස්සයෙක් වන්නේ ය යි
වදුණේ ය.

5982. ඉක්බිති පැවිද්ද ද, කම්මාවා උපසම්පන්නය ද ලැබිමි. නො
බෝ කලකින් ම ආසුට්‍යයට (=නිවනට) පැමිණිණෙමි.

5983. යම් විෂටක බුදුරජුන්ගේ වචනය බුද්ධ වූයෙමි සකසා
අසම ද එවිට බුදුරජතෙම මා පටිභානෙය්‍යක හිසින් අතුරෙන් අග්‍රය යි
(අගනන්ති) කැවී ය.

5984. කිලෙතා කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡේත්වා විතරාමි අතාසපවා.
5985. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙව්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිග්ගො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
5986. පටිසම්භිදා වතග්ගො ච පිමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආගස්මා රාගධා ථෙරෙ ඉමා ගාථාගො අභාසිත්වාහි.

ශබ්දපථරක්ඛ අපදනං නවමං.

540. මොඝරාජචේරාපදනං*

5987. පළමුකතොරා නාම ඒතො සබ්බලොකවිද්ධ ඉති,
ඉතො සතසහස්සමහි කප්පෙ උප්පජ්ජි චක්ඛුමා.
5988. ඕවාදකො විඤ්ඤාපකො තාරකො සබ්බපාණීනං,
දෙසතාතුගලො බුද්ධො තාමරසි ජනතං ඛන්තං.
5989. අනුකම්පගො කාරුණීකො නිකෙසි සබ්බපාණීනං,
සම්පන්නා නිත්තියෙ සබ්බෙ පඤ්චස්සෙල පතීට්ඨපි.
5990. එවං නිරාකුලං ආසි සුඤ්ඤකං නිත්තියෙහි ච,
විචිතතා අරහතෙතහි වසිතුතෙහි තාදිහි.
5991. රතනානට්ඨපඤ්ඤාගං උග්ගතො සො මහාමුති,
කඤ්චනසයිග සංඝායො ඛතතිංසවරලක්ඛණො.¹
5992. වස්සසතසග්ගාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ,
තාවතා නිට්ඨමානො සො තාමරසි ජනතං ඛන්තං.
5993. තද්දතං භංගවතීගං කුලෙ අඤ්ඤාතරෙ අන්තං,
පරකම්මායතෙ සුතෙතා නත්ති මෙ කිඤ්චි සංඛතං.
5994. පටිකක්ඛනසාරාගං වසනෙතා කතභුමිගං,
අග්ගිමුජ්ජාලසිං තත්ථ දලහං කණ්ඨාසි සා² මහි.
5995. තදා පටිසත්තිං නාමො චතුසච්චප්පකාසකො,
සාවකං සම්පකිතෙතහි ලුඛවිචරධාරකං.

* චතුස්ථවග්ගෙ අඤ්ඤාං චේතරාජාපදනං විජ්ජති. ථෙරතාපට්ඨකපාඨං කමෙව උද්ධරිතො දක්ඛිතං.

1. දලහං කණ්ඨාසිසං, සිමු. දලහකණ්ඨාසිසං, භෞ.

2. ඕනභිංසවරලක්ඛණො, මජ්ඣ.

5984. මා විසින් කෙළියෙන් දවන ලදහ සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙහෙමි.

5985. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

5986 සිටුපිළිකැබිළාගේ ද අභව්‍යමොක්‍ෂයෝ ද හඬහිඳුවෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආයුෂ්‍යමත් රාශි ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාල සේකි.

රාශිස්ථවිරයන්වදානය නවවැනසි.

540. මොහරාජ ස්ථවිරාවදානය

5987. පසැස් ඇත්තා වූ සියලු ලෝකයන් තත් වූ පරිදි දත්තාවූ පස්මරුන් ජගත්තා වූ මොහෙය්‍යගුණ ඇති පද්‍රුමකර තම බුදු-රජ තෙමේ මෙයින් පෙර සියක්දහස් වන කපෙති ලොව පහල විය.

5988. සඵසත්තව ඔවා දෙන්නා වූ, දහම් පිළිවිදුවන්නා වූ සත්තයන් සසරින් එතෙර කරන්නා වූ දෙශනාවෙහි දක්‍ෂ වූ බුදුරජතෙමේ බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතෙර කරවී ය.

5989. සඵසත්තව අනුකම්පා කරන්නා වූ, කාරුණික වූ, හිත කැමැත්තා වූ ඒ බුදුරජ තෙම පැමිණි සිංච නිකායයන් පත්සිල්ලි පිහිටු විය.

5990. මෙසේ (ඒ කාලය) නිකායයන්ගෙන් හිස් වූ, නිරවුල් වූ, තෘදිගුණ ඇති (පඤ්ච වර්ණාවන්ගෙන්) වහිගුන වූ රහතුන්ගෙන් පිහිතුරු වූවක් වී ය.

5991. ඒ බුදුරජතෙම අවපණ්ණරියකක් උස ය. රත්ඇඟැයක් මෙන් බබලන්නේ ය. දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණු ඇත්තේ ය.

5992. එකල්හි වම්ලක්‍ෂයක් ආයුෂ්‍ය වෙයි. එ පමණ කල් වැඩසිටිමින් මේ සඵඥතෙම බොහෝ ජනසමූහයා (සසරින්) එතෙර කෙරෙය් ය.

5993. එකල්හි මම හංසවතී තහරගෙහි එක්තරා කුලයක උපතිමි. අනුත්තේ බැලුමෙහෙ කිරීමෙහි යෙදුනේ වෙමි. මට කිසිදු ස්වකීය ධනයක් නැත.

5994. ආසන ශාලාවෙහි පිරිසම් තො කල බිම්හි වසන්නෙමි එහි හිනි දුල්විමි. එ පොළොව දෘඩසේ කළ වී ය

5995. එකල්හි සිවුසස් පවසන්නා වූ බුදුරජතෙමේ පිරිස් මැදෙහි රළු සිවුරු දරන්නා වූ සඵවකු පැසසී ය.

5996. තස්ස තමහි ගුණේ තුච්ඡො පණ්ණිපට්ඨො¹ තථානතං.
ලුඛවිවරධාරණං පසාසිං ථානමුත්තමං.
5997. තද්‍ය අවොච හතථා සාවතෙ පදමුත්තරො,
පස්සමේතං පුරිසකං කුෂලං තනුදෙහකං.
5998. පිතිස්සසන්නවද්දං සඤ්චාධිතසමනිතං,
උඤ්චග්ගතනුජං හට්ඨං අවලං සාලපිණ්ණිකං².
5999. එතො පනෙති තං ථානං සමමසෙන්නායා භික්ඛුතො,
ලුඛවිවරධාරිස්ස තස්ස වණ්ණතතාසග්ගො.³
6000. තං සුත්වා මුදිතො හුත්වා නිපට්ඨ හිරසා ජිනං,
යාවජ්චං සුභං කමමං කරිත්වා ජිනසාසනෙ
6001. තෙන කමෙතෙ සුකතෙන වේතනාපණ්ණිගිති ව,
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසුපතො අහං.
6002. පටිකකමිතසාරායං භූමිද්‍රව්‍යකකමමුත්තං,
සමිසගස්සං නිරයෙ අද්දයං වේදනට්ඨිතො
6003. තෙන කමොචතෙතෙන පඤ්චජාතිසතානතං,
මනුස්සො කුලජො හුත්වා ජාතියා ලක්ඛණධාතිතො.
6004. පඤ්චජාතිසතානෙව කුට්ඨරොගසමපපිතො,
මහාදුක්ඛං අනුභවිං තස්ස කමස්ස වාගතං.
6005. ඉමහම් හදදුකෙ කප්පෙ උපපිට්ඨං සතස්සිතං,
පිණ්ඩපාතෙන තපසසිං පසන්නමානසො අහං.
6006. තෙන කමමවිසෙසෙන වේතනාපණ්ණිගිති ව,
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡතං.
6007. මවජ්ඣමගවෙ සමපතෙන අජාසිං ඛතතියෙ කුලෙ,
පිකුතො අච්චගෙතාහං මහාරජ්ජසමපපිතො
6008. කුට්ඨරොගාභිකුතොහං ත රතීං ත සුඛං ලභෙ,
මොක්ඛා රජ්ජසුඛං⁴ යසමා මොක්ඛරාජා තතො අහං.
6009. කායස්ස දෙහං දිස්වාන පබ්බජං අනිකාරිසං,
ඛාමපිස්ස දිජ්ජග්ගස්ස සිස්සතතං අජ්ඣාපාගම්.
6010. මහතා පරිවාරෙන උපෙච්ච තරතායකං,
අප්පච්ඡිං නිපුණං පඤ්ඤං තං වීරං වාදිසුද්දතං.

1. පතිපජ්ජ, සා:

3. වණ්ණපිතාසග්ගා, මජ්ඣ.

2. සාලපිණ්ණිකා, මජ්ඣ.

4. රජ්ජ, සුඛා, මජ්ඣ.

5996. මම ඔහුගේ ඒ ගුණයෙහි සතුටු වූයෙම් තථාගතයන් තැම් වැද රුක්ඝවචරධාරී භික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍ර වූ උතුම් තනතුර පැතීමි.

5997 - 5998 - 5999. එකල්හි පදමුත්තර බුදුරජ තෙමේ සවිවතට මෙසේ වදාළේ ය: 'වැරතැලි වූ වසත්‍ර ඇති, සිසින් සිරුරු ඇති මෙපුරිස් බලවූ, ප්‍රීතියෙන් පැහැදුනු මුහුණු ඇති, ශ්‍රද්ධාබහයෙන් යුත්, උෞර්ධ්වාග්‍ර වූ රොම ඇති, සතුටු වූ, නියවල වූ, සාලපිණ්ඩ ඇති මෙතෙම රුක්ඝවචර ධාරී වූ සත්‍යාසේන නම් භික්ෂුහුගේ ඒ වණ්ණයට (ආකාරයට) ඇදීගිය සිත් ඇත්තේ ඒ තනතුර පතා' යි.

6000. එය අසා තුටු වූයෙම් යිහ තමා බුදුරජුන් වැද බුදුසත්‍යන්හි දිවි ඇති තාක් සහපත් වූ කමි කොට -

6001. මම මැනවින් කරණලද එම කමිය හේතු කොට ගෙන ද විත්තප්‍රණීධීන් හේතුකොට ගෙන ද මිනිස්සිරුර හැර තථිනිසා දෙව් ලොවට (උත්පතති වශයෙන්) ගියෙම් වෙමි.

6002. ආසනශාලාවෙහි හිම දවීමේ කමිය හේතු කොට ගෙන දුක් ඵෙදිනාවෙන් පිහිත වූයෙම් සම සහසුවතීයක් (=අවුරුදු දහසක්) තීරයෙහි දවුනෙමි.

6003. මම යේෂ වූ ඒ කමියෙන් පත්සියක් ජාතීන්හි කුලවත් ඕනිසෙක් ව උපතීන් ම සිරුරෙහි ලප ඇත්තෙක් වීමි.

6004. පත්සියක් ම ජාතීන්හි කුඝටරේගයෙන් ආතුර වූයෙම් ඒ කමියාගේ බලයෙන් මහත් දුක් වින්දෙමි.

6005. පැහැදි සිත් ඇති මම මේ හදුනලාගෙන යසස් ඇති උපේධං (පසේ බුදුරජුන්) පිණ්ඩපාතයෙන් තපිණය කෙලෙමි.

6006. ඒ විශේෂ කමිය හේතු කොට ගෙන ද විත්තප්‍රණීධීන් හෙතු කොට ගෙන ද, මම මිනිස්සිරුර හැර තථිනිසා දෙව්ලොවට (උත්පතති වශයෙන්) ගියෙමි.

6007. පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි කැන්කුලෙහි උපතීමි. පියාගේ ඇවෑමෙන් මම මහරජයට පැමිණියෙමි වෙමි.

6008. මම කුඝටරේගයෙන් මැඩුනෙම් ආඤාදයක් සුවයක් නො ලබමි. යම් කෙසෙකින් මගේ රජසුවය හිස් වූවක් වීද එතෙසින් මම මොහරාජ නම් වීමි.

6009. ශරීරයාගේ දෙස් දෑක පැවිද්දට පැමිණියෙමි. බාවාපි නම් ශ්‍රෙෂ්ඨ බ්‍රාහ්මණයාගේ ගිණයකු බවට පැමිණියෙමි.

6010. මහත් වූ පිරිවර සහිතව බුදුරජුන් වෙත එළඹ වාදීන් මහින්තා වූ ඒ වීරයන් වහන්සේගෙන් සිසුම් ප්‍රශ්නයක් විමාලෙමි.

6011. අයං ලොකො පරො ලොකො බ්‍රහ්මලොකො සදෙවකො,
දිට්ඨිං¹ තෙ නාභිජානාන්² ගොතමස්ස යසස්සිනො.
6012. එවාහිකකතතදස්සාපිං අප්පි පසෙදාන අගමං,
කථං ලොකා අවෙකච්ඡතං මච්චුරාජා න පස්සති.
6013. හුඤ්ඤතො ලොකා අවෙකච්ඡසු මොඝරාජ සදා සතො,
අනනානුදිට්ඨිං උභෙව එවං මච්චුතරො සිතා.
6014. එවං ලොකා අවෙකච්ඡතං මච්චුරාජා ත පස්සති,
ඉති මං අහණි බ්‍රහ්මා සබ්බරොගභිනිව්ඡකො.
6015. සත ගාථාවසානෙන කෙසමස්සුවිවජ්ජිතො,
කාසාවචච්ඡවසතො අසිං භික්ඛු තථාරකා.
6016. සංඝිකෙහු විහාරෙහු න වසිං රොගපිළිප්පතො,
මා විතාරො පද්‍රස්සිති වාතරොගෙහි පිළිප්පතා.³
6017. සංකාරකුටා අභිච්ඡා⁴ සුභානා රපිකාහි ව,
තතො සංඝාපිකං කච්ඡා ඛාරසිං ලුඛවිටරං.
6018. මහාභිසෙකො තස්මිං මෙ ඥාණෙ භූමො විනායකො.
ලුඛවිටරඛාරිතං එතදස්සෙ ධර්මෙ මං.
6019. පුඤ්ඤපාපපරික්ඛිණො සබ්බරොගවිවජ්ජිතො,
සිහිව අනුපාදතො නිබ්බාසිස්සමනාසවො.
6020. කිලෙසා කිංපිතා මස්සං කවා සබ්බෙ සමුහතා,
තානො'ව ඛකිතං ඡේතවා විහරම් අනායවො.
6021. සවාගතං වත මෙ අසි බුද්ධිසංවර්ධස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6022. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විෂමානධාපි ව අවසිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉසං සුදං අගස්මා මොඝරාජඤ්ඤාදරො ඉමා ගාථායො අහාසිත්වාති.

මොඝරාජඤ්ඤාදරො අපදානං දසමං.

කච්චානවග්ගො වතුපඤ්ඤාසමා.

1. දිට්ඨිං නො, ඡේතං දිට්ඨං නො, PTS. සිවු.

2. නාභිජානාම්, සිවු. මජ්ඣ. සං.

3. ව.ව.ගාභිපිළිප්පතො, සං. PTS.

4. අභිච්ඡා, සිවු.

6011. මේ මිනිස් ලෝ වැසියා ද එයින් අත් ලෝවැසියා ද දෙවියන් යනිත බඹ ලෝ වැසියා ද යසස්සි වූ ගෞතම ගෝත්‍ර ඇති මුඛවහන්සේගේ දූෂ්ටය නොදනී.

6012. මෙසේ පරමදර්ශී වූ සජ්ඣායන් කරා ප්‍රශ්න හේතුයෙන් අර්ථ වැ දායෙමි. ලොව කෙසේ බලන්නාහු මාත්‍යුරාජ හෙමේ නො දැනී ද?

6013 - 6014. “මොහරාජ, හැමකල්කි සිති ඇත්තේ සත්කායදූෂ්ටය නැති කොට (වසඟයෙහි නො පවත්නා බැවින් හෝ සංඝකාරයන්ගේ අසාර බැවින්) ශුන්‍ය (=හිස්) වූවක් ලෙස ලෝකය දෙස බලනු මැනැව. මෙසේ (විදහුන් නැතිත්) ලොව බලන්නේ මාරයා ඉක්ම යන්නේ වේය” යි සියලු සසර රොගයනට වෛද්‍යවරයා වූ බුදුරජානම මව මෙසේ වදාළේ ය.

6015. ගාථාව දෙසා අවසන් වන්න කෙස් රැවුල් විරහිත වූයෙමි කසාවත් බැඳුනෙමි එබඳු වූ රහත් භික්ෂුතමක් වීමි.

6016. (කුෂට) රෝගයෙන් පෙළුනා වූ මම වාතරොගාකිනුදු පිණිත වූයෙමි “විහාරය කිලිපි නො වෙව” යි සබ්බක විහාරයන්හි නො වසීමි.

6017. කසලගොහින් ද, හොහොතින් ද, විදුවලින් ද රෙදිකැබලි ගෙනවුත් එයින් සහල සිවුරක් කොට රුක්ඛවිවරයක් දැරීමි.

6018. මාගේ ඒ ගුණයෙහි පතුටු වූ සසරලොභට අග්‍රවෛද්‍ය වූ ලෝකනායක බුදුරජානමේ මා රුක්ඛවිවරධාරීන් අතුරෙන් ආශ්‍රය යි එතදගුසාංඝයෙහි නැති ය.

6019. කම්මවූ පුණ්‍යපාප ඇත්තෙමි සියලු රෝගයන්ගෙන් වෙන් වූයෙමි දර නො මැති හින්නක් මෙන් ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවන් පාන්නෙමි.

6020. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙසෙමි.

6021. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵ්කාන්තයෙන් හදු විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

6022. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අභව්‍යමොක්ඛයෝ ද ශබ්දිකවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමත් මොහරාජ ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

මොහරාජ ස්ථවිරාවදානය දසවැනිකි.

උද්ගතං:

කච්චානො වකනලී ථෙරො මහාකප්පිතසට්ඨකො
දදෙධො කුමාරකාමො ව ඛාභියො කොට්ඨිනො වසී
උරුචෙලකස්සපො රාධො මොඝරාජා ව පණ්ණිනො
තීණි ගාථාසතානෙනත්ථ ආසට්ඨි වෙව පිණ්ණිතා

541. ලකුණටකහදදිය ව්‍යවරාපදනං

6023. පදමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධමෙවසු වකඛුමා,
ඉතො සතසතස්සමිති කපො උප්පජ්ජි නායකො.
6024. තදාහං සංඝවතීයං සෙට්ඨිපුතො මහාධනො,
ජඩ්ඝාපිකාරං විවරං සංඝාරාමමගච්ඡං.¹
6025. තදා සො ලොකපජ්ජොතො ධම්මං දෙසෙසි නායකො,
මඤ්ජුස්සරාහං පවරං සාවකං අභිකිත්තසී.
6026. තං සුත්වා මුද්දිතො හුත්වා කාරං කත්වා මහෙසීනො,
වඤ්චිතා සද්දුතො පාදෙ තං ධාතමතිපත්ථිං.
6027. තදා බුද්ධො විශාකාසි සංඝමජ්ජෙති විනායකො,
අනාගතමිති අද්ධානෙ ලච්ඡසෙ තං මහෙරාථං.
6028. සතසතස්ස ඉතො² කපො ඛක්ඛාතිකුලසමාචො,
කොතිමො නාම නාමෙන සතා ලොකෙහ භවිස්සති
6029. තස්ස ධම්මෙසු දායාදො ඕරසො ධම්මතිමිතො,
හද්දිසො නාම නාමෙන කෙස්සති සද්දු සාවකො.
6030. තෙන කමෙවන සුකතෙන වෙතනාපණ්ණිති ව,
ජතිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසමගච්ඡං.
6031. ආනවුතො³ ඉතො කපො චුස්සො උප්පජ්ජි නායකො,
දුරාහදෙ දුප්පසකො සබ්බලොකුත්තමො ජිනො.
6032. චරණෙන ව සම්පන්නො චුතා උජ්ජි පතාපවා,
තිහෙසී සබ්බපාණිනං⁴ බහුං⁵ මොවෙසි ඛනිතා.

1 සඛ්ඝාරාමං අගච්ඡං, මජ්ඣං.

2 සතසතස්සතා, මජ්ඣං.

3 අදවනවුතො, මජ්ඣං.

4 සබ්බසත්තානා, මජ්ඣං.

5 බහු, මජ්ඣං.

උද්දානං:

කච්චාන, වකකලී ථේර, මහා කප්පින නම් දුරා,
දබ්බ, කුමාරකස්සප, ඛානිය, වසී කොට්ඨිත,
උරුචෙලකස්සප, රාධ, පණ්ණින මොසරාජ ද,
තෙසිය දෙසැටගයෙක් මෙම වග පිටු වී ඇත.

කච්චාන වර්ග සිවුසූඡක් වැනිසි

541. ලකුණවකභද්දියසථවිරාවදානං

6023. මෙයින් පෙර සියක් දහස්වන කපෙහි සියළු ධර්මයෙහි විෂය (විනිවිද දක්නා) ඇස් ඇත්තා වූ ලෝකතායක වූ සද්දුතතර නම් බුදුරජානෙමේ ලොව පහල විය.

6024. එකල්හි මම භංගවතී නගරයෙහි මහත් ධන ඇති සිවුපුතෙක් වීම. ඒ මම ජබ්බාපිභාරයෙහි (සක්මණෙහි) හැසිරෙන්නෙමි සබ්බාදාමයට ගියෙමි.

6025. එකල්හි ලොවට පහත් වූ ලෝකතායක ඒ බුදුරජානෙම දැකීම දෙසී ය. මධුරස්වර ඇතියවුන් අතුරෙන් අග්‍ර වූ ශ්‍රාවකයකු පැයසී ය.

6026. එය අසා සතුටු වූයෙමි මහර්මී වූ බුදුරජානන්වට සත්කාර කොට ඒ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරිපා වැද ඒ තතකුරු වැනිමි.

6027. එකල්හි ශ්‍රේෂ්ඨ තායක වූ බුදුරජානෙම සබ්බසං මධ්‍යයෙහි දී “මතුකාලයෙහි කෙල මහොරථය සමාඥ වන්නේ ය” පි ප්‍රකාශ කෙළේ ය:

6028. මෙයින් මතු සියක්දහස්වන කපෙහි බහුකාක කුලයෙහි උපදින්නා වූ නමින් ශෝභාම නම් වූ ශාස්තෘනෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

6029. උන් වහන්සේගේ ධර්මයෙහි දායාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කලාක් වැනි වූ භෞරස පුත්‍ර වූ නමින් භද්දිය නම් වූ ශාස්තෘශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය

6030. මෑතාවුන් කරුණුලද ඒ කමය සේතු කොට ගෙණ ද, විතත ප්‍රණීතින් සේතුකොට ගෙණ ද, මම මිනිස් සිරුර හැර තවතියා දෙව් ලොවට උත්පත්තිවශයෙන් ගියෙමි.

6031-6032. මෙයින් පෙර දෙසෑනුවන කපෙහි ගුණයෙන් කිසිවකුටත් ගැටිය නො හෙන්නා වූ, මෑබලිය නො හෙන්නා වූ, සවිලෝ බුදුන් වූ පස්මරුන් ජයගත්තා වූ (පසලෝස්) වරුණධර්මයන්ගෙන් සුතත වූ, මහත් වූ සාජ් ප්‍රකාරගුණ ඇති සුස්ස නම් බුදුරජානෙමේ ලොව පහල වී ය. සම්පත්තට ගිය කෑමැත්තා වූ ඒ බුදුරජානෙම බොහෝ ජනයා සතර බැඳුමෙන් මිදී ය.

6033. නාන්දුරාමවතෙ තස්ස අහොසිං පුස්සකොතිලො,¹
ගතිකුටිසමායතො අබ්බරුකෙඛ වසාමහං.
6034. තද චිත්තොග්ග භව්තනං දක්ඛිණොග්ගං ජිත්තතමං,
දිස්වා විතනං පසාදෙචා මඤ්ජුතාදෙන කුජ්ඣං.²
6035. රාජ්‍යානං තද ගන්තවා සුපක්ඛං කතකතතමං,
අබ්බපිණ්ණිං³ ගතොති සලලෙඛිණොපතාමසිං.
6036. තද මෙ විතතමඤ්ජුය මහාකාරුණිකො ජිහො,
උපට්ඨාකස්ස හත්තො පතනං පක්ඛණ්ණි තායකො.
6037. අද්ධං කුට්ඨවිතොතා'හ⁴ අබ්බපිණ්ණිං මහාමුතෙ,
පතෙන පක්ඛස්ස පඤ්චකඤ්ජුරිං කතො මඤ්ජුතා
6038. සතෙත රජතීයෙත සචණ්ඩියෙත වග්ගුතා,
වස්සතො බුද්ධපුජ්ජනං තිලං⁵ ගන්තවා නිපජ්ජහං.
6039. තද මුද්ධවිතනං මං බුද්ධපෙමතොසංගං,
සකුණ්ණසි උපාගන්තවා සාතසි දුට්ඨමාතකො.
6040. තතො වුතොහං කුසිතෙ අනුභොතිං මහාසුඛං,
මනුස්සයොතිමාගච්ඡිං තස්ස කමමස්ස වාහසා.
6041. ඉමමහි හද්දසක කපෙඨ මුහම්බනු මහායසො,
කස්සපො තාම ගොතෙතත උපපජ්ජි වදනංවරො.
6042. සංසතං ජොතසිචා සො අභිභුග්ග කුතිථීයෙ,
විතසිචාත වෙතෙග්ගෙ නිබ්බුතො සො සසාවකො.
6043. නිබ්බුතෙ තමහි ලොකග්ගෙ පසතො ජනතා ඛහු,
සුජතජාය බුද්ධස්ස ථූපං කුඛන්ති සජ්ජතො.
6044. සත්තයොජනිකං ථූපං සත්තරතතභුසිතං,
කර්ණාම මහසස්ස ඉවෙවචං මන්තයන්ති තෙ.
6045. ක්කිණ්ණො කාසිරාජස්ස තද සෙතාය තායකො,
හුත්වාහං අපපමාණස්ස පමාණං වෙතිගෙ වදිං.
6046. තද තෙ මම වාසොත වෙතිගං යොජනුස්සතං,
අභංසු තරවීරස්ස තාතාරතතභුසිතං.
6047. තෙන කමෙත සත්තෙත වෙතතාපණ්ණිති ව,
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගච්ජහං.

1. පුස්සකොතිලො, සා. 2. මඤ්ජුතාසිතිකුජ්ඣං, ජෙසං.
3. අබ්බපිණ්ණිං, මජ්ඣං. 4. කුට්ඨවිතොතා, මජ්ඣං. 5. නිඛම්, සා. PTS.

6033. උත්තරන්තේසේ නන්දරාම නම් රාජෝද්ධතයෙහි සුඤ්ඤානම් වූ කෝකිලයෙක් වීම. ඒ මම ගඳකිලිය අභියත අභිරුකෙක්කම් වගම්.

6034. එකල්හි මම පිඬුපිණිය වඩනා වූ දන්තියාති වූ බුදුරජන් දක සිත පහදවා මිහිරි තදින් හැඟීම.

6035. එකල්හි රජරුගතව ගොස් රත්වත් වූ පිට සිප් ඇති මොනොවට ඉදුනු අභිගෙහියක් ගෙණ සම්බුදුරජන්හට පිරිණැමීම.

6036. එකල්හි ලෝකතාගක වූ මහාකාරුණික වූ බුදුරජනෙම මාගේ අදහස දන උපයෝගකයා අතින් පාත්‍රය ගත්තේ ය.

6037 - 6039. මම සතුටු සිත් ඇත්තෙමි අභිගෙහිය බුදුරජන්හට දුනිමි. එය පාත්‍රයෙහි බහා පිසාපතින් ඇඳිලි බැඳ සිත් අලවත්තා වූ මනොඥ වූ මිහිරි වූ ශ්‍රවණිය වූ සරයෙන් බුදුසුද පිණිස හබලමින් මම කැඳුල්ලට ගොස් ගොත්තෙමි.

6039. එකල්හි බුද්ධාලබනප්‍රිතිසහගත සිත් ඇති ප්‍රමුද්ධ වූ මා වෙත දුමට සිත් ඇති උතුස්සෙක් පැමිණ මා නැසී ය.

6040. මම එසින් සැව ඒ කම්මාගේ බලයෙන් කුමන දෙව්ලොව මහත් සැප අනුභව කොට මිනිසන් බවට පැමිණියෙමි.

6041. මේම මහාගුණලාභයෙහි බ්‍රාහ්මණ වංශයෙහි වූ මහත් යශස් ඇති, වාදින් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ බුදුරජනෙම ලොව පහල විය.

6042. උත්තරන්තේ සසුන බබුළුවා මිට්ඨාතිථිකයන් මැඩ වීතෙය-ජනයන් හික්මවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුරජානත්වයෙන් පිරිනිප්පේක.

6043. උත්තරන්තේ පිරිනිප්පි කල්හි පැහැදුනා වූ බොහෝ දෙන ඒ ශාය්‍යා වූ බුදුරජානත්වයෙන් වහන්සේට පූජා පිණිස සැයක් කරවත්.

6044. මහර්මි වූ බුදුරජන්හට සත්ථුවනින් අලභිකාන වූ සත්ථොදුන් සැයක් කරන්නෙමු' හි මෙසේ ඔහු මන්ත්‍රණය කරත්.

6045. එකල්හි මම කිකිනම් කාසිරජුගේ සේනාවෙහි නායක ව චේතනයෙහි ප්‍රමාණය අප්‍රමාණ (පිණල) බව කිමි.

6046. එකල්හි මාගේ වචනය නිසා ඔහු බුදුරජන්ගේ චේතනය (සත් ථොදුනක් නොව) ථොදුනක් උසට නොයෙක් රත්තරන් අලභිකර කොට කලානුය.

6047. මැනවින් කරණලද ඒ කම්ම සේතු කොට ගෙණ ද, විත්ත ප්‍රණිසිත් සේතු කොට ගෙණ ද, මම මිනිස් සිරුර හැර තව්නිසා දෙව්-ලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියෙමි.

6048. පව්විමෙ ව හවෙ' දුති ජාතො සෙට්ඨිකුලෙ අහං,
සාවතීයං පුරවරෙ ඉඳෙව පීතක මහභිකෙ.
6049. පුරපාවෙසෙ සුගතං දිස්වා විමිතිමාතසො,
පබ්බතජින න විරං අරතතතමපාපුණිං.
6050. වෙතියස්ස පමාණං යං අකාරිං තෙන කමමුතා,
ලකුණවකසරිරොහං ජාතො පරිභවාරතො.
6051. සරෙන මඩුරෙනාහං පුපේවා ඉසිසතතමං,
මඤ්ජය්සරුතං තිකමුතං අග්ගතතමනුපාපුණිං.
6052. එලදතෙන බුඬියං ගුණානුස්සරණෙන ව,
සාමඤ්ඤඵලසමපතො වහරම් අනාසවො.
6053. කිලෙසා කුපිතා මය්සං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව බබ්බතං ජේත්වා විහරම් අනාසවො.
6054. ස්වාගතං වත මෙ අංගි බුඬියෙට්ඨස්ස සනතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුඬියං සාසනං.
6055. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව පිමොක්ඛා පි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සවර්තතා කතං බුඬියං සාසනං.
- ඉතං සුදං අංගස්මා ලකුණවකතද්දියො ථෙරො ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

ලකුණවකතද්දියත්ථරස්ස අපදානං පඨමං.

512. කම්බාඡරවතත්ථෙරාපදානං.

6056. පළමුනාඡරා තාම ජිනො සබ්බධමෙමසු වකමුතො,
ඉතො සතසහස්සමති කප්පෙ උපජ්ජි නායකො.
6057. සීහතනු බුහමගිරෙ හංසදුක්ඛිනිස්සරෙ¹,
තාතවීක්කනතතමතො වන්දසුරධිකප්පතො²
6058. මහාමතී මහාවීරෙ මහාකුසී මහාබලො,³
මහාකාරුණිකො නාථො මහාතමපනුදතො⁴

1. හංසදුක්ඛිනිස්සරො, මජ්ඣ. - කිසාවතො, සං. - කිසාවතො, PTS

2. වන්දසුරධිකප්පතො, මජ්ඣ.

3. මහාගති, සං. මහාභීෂකා, PTS.

4. මහාතමවිධායකො, සං. මහාතමභික්ෂුදතො, PTS

6048. මම දන් මේ පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි සැවැත් පුරවරයෙහි සමාධි වූ පිරුණා වූ මහත් ධන ඇති සිටුකුලයෙකු උපන්නෙමි.

6049. නුවරදෙර බුදුරජුන් දක විසමය පත් සිත් ඇත්තෙමි පැවිදිව නොබෝ කලකින්ම රහත් බවට පැමිණියෙමි.

6050. වෛතසයාගේ (විශාලකුස අඩු කොට) යම් ප්‍රමාණයක් කෙළෙමි ද, ඒ කමීය හේතුකොට ගෙන මම නිකුටට සුදුසු වූ මිටි සිරුරු ඇත්තෙමි මිමි.

6051. මම මවුර සාරයෙන් බුදුරජුන් පුද මවුරසාර ඇති හිසකින් අතුරෙන් අභතැන්පත් බවට පැමිණියෙමි.

6052. බුදුරජුන්ගේ අභපල දීමෙන් ද බුදුගුණ සිහිකිරීමෙන් ද (මාගීඵල සංඛ්‍යාත) ඉමණ්‍ය ඵලයන්ගෙන් සුඤ්ඤ වූයෙමි ආසුර රහිත ව වෙසෙමි.

6053. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුර රහිත ව වෙසෙමි.

6054. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

6055. සිටුපිළිකැඹිඳාටෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද හඬහිඳුටෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙසෙසින් ආසුමත් ලකුණටකහදිග ස්වර්ගත් වහන්සේ මේ භාජාවන් වදාළසේකි.

ලකුණටකහදිගස්වර්ගවදානය පළමුවැනිසි.

542. කඛබාජර්වන ස්වර්ගවදානය

6056. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි සියලු ධර්මයන් විෂයයෙහි (විනිවිද දක්නා සුලු) නුවණැත් ඇති ලොකතායක වූ පළමුකතර බුදුරජ තෙමේ ලොව පහළ විය.

6057. (ඒ කමීඥ තෙම) සිංහයකුගේ හඬු බඳු පිරුණු හඬු ඇත්තේ ය. (අභොධකසමුපෙත) බ්‍රහ්මසාර ඇත්තේ ය. හස්තෙර හඬ බඳු හඬ ඇත්තේ ය. කසන්තකුගේ ගමනට බඳු ගමන් ඇත්තේ ය. සද්දිරු පැහැටට අසික වූ පැහැ ඇත්තේ ය.

6058. මහනුවණැත්තේ ය. මහාවීරී ඇත්තේ ය. මහත් වූ ධ්‍යාන ඇත්තේ ය. මහත් බල ඇත්තේ ය. මහා කරුණා ඇත්තේ ය. අනාථ-යනට නාථ ය. මහත් වූ මොහදුර තහන්තේ ය.

6059. සකදවි ඤ්ලොකගො වෙතෙගො විතයං බහු,¹
බමමං දෙසෙසි සමුද්ධො සත්තාසයවිදු මුති.
6060. ක්කාසිං ක්කාතරතං වීරං උපසන්නං අතාවිලං,
වණණයනොනා පටිසතිං තොසෙසි² ජනතා ජිනො.
6061. තදතං භංසවතියං බ්‍රාහ්මණො වෙදපාරගු,
බමමං සුත්තාන මුදිතො තං ධාතමහිපත්තිං.
6062. තද ජිනො වියාකාසි සමසමජෙඤ්චි විතායකො,
මුදිතො ගොහි තිං බ්‍රහ්ම ලව්ඡසෙ තං මනොරථං.
6063. සත්තභසෙසා ඉතො කප්පෙ ඛක්කාකිකුලසමාචො,
භොතමො නාම නාමෙත සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති
6064. තස්ස බප්පවසු දයාඡදා මරසො බමමතිමිතො,
රෙවමො නාම නාමෙත ගෙසසි³ සන්ච්ඡාපකො.
6065. තෙන කමෙමත සුකතෙන වේතනාපණ්ඩිති ව,
ජතිත්වා මාඤ්ඤං දෙතං තාවතියමගච්ඡතං.
6066. පච්ඡිමෙ ව භෂව දති ජාතොතං භොද්දසෙ පුරෙ,
බතතියෙ කුලසමපනෙන ඉද්ධෙ ජිනෙ මහගුතො.
6067. යදා කපිලවස්සුය්මිං බුද්ධො බමමදෙසසි,
තදා පසනොනා සුතතෙ පබ්බජිං අනගාරියං.
6068. කඛ්ඛා මෙ බහුලා ආසි කප්පාකප්පො තසිං තසිං,
සබ්බං තං විනාසි බුද්ධො දෙසෙත්වා බමමමුත්තමං.
6069. තතොතං තිණණ්ඩංසාණෙ සදා ක්කාතසුමෙ රතො,
විහරංති තදා බුද්ධා මං දිස්වා ඵතදබ්බි:
6070. යා කාවි කඛ්ඛා ඉධ මා සුරං වා,
සකච්ඡිදියා වා පරච්ඡිදියා වා;
යෙ ක්කාසිනො තං පජ්ඣන්ති සබ්බා
ආතාපිනො බ්‍රහ්මචරියං චරන්තා.

1. බහු, මජ්ඣං.

2. තොසෙසි, සා. PTS.

3. ගෙසසි, මජ්ඣං.

6059. සත්තියන්ගේ ආශාසනය දන්නා වූ, තිලොවට අග්‍ර වූ මොහොතේ ගුණසුන් ඒ සම්පූර්ණ රජතෙම කිසි කලෙක්හි බොහෝ වෛතොස ජනයන් කිසිමවමින් දකම් දෙසි ය.

6060 ඒ බුදුරජනෙමේ ධ්‍යාන කරණසුලු වූ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනා වූ උපශාන්ත වූ නො කැලඹුනා වූ වීර වූ ශ්‍රාවකයෙකු පිරිස් මැදදී (ධ්‍යාන-කරත්තවුනට අග්‍ර ය යි.) වැඩිතා කරමින් ජනසමුහයා සතුටු කරවී ය.

6061. එකල්හි මම හංසවතී නගරයෙහි වේදයෙහි හෙරපත් බමුණෙක් වීම. ඒ ධර්ම අසා සතුටු වූයෙමි එකී තනතුර පැරිමි.

6062. එකල්හි විශේෂ නායක වූ බුදුරජ තෙමේ සහමැද (මෙසේ) පැවසී ය: “බමුණ, තුටු වනු මැනව. ඒ විතතාභිලාෂය (සමාදාය) ලබ-නෙහි ය.

6063. මෙයින් මතු සියදහස් වන කපෙහි බ්‍රහ්මානුලයෙහි උපදින්නා වූ තමින් ගෞතම නම් වූ ශාය්‍යා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

6064. උන්වහන්සේගේ ධර්මයෙහි ද්‍යාද වූ ධර්මයන් ඤීර්ණ කලාක් වැඩි වූ ඖර්‍ය පුත්‍ර වූ තමින් රේවත නම් වූ ශාය්‍යාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.

6065. මැනවින් කරණ ලද ඒ කම්ම සේතු කොට ගෙන ද විහන ප්‍රණීඩින් සේතු කොට ගෙන ද, මම මිනිස් සිරුර හැර තවතිසාවට උත්පතති වශයෙන් ගියෙමි.

6066. මම දැන් පශ්චිමතවය පෑමින් කල්හි කොළිය නගරයෙහි කුලවත් වූ සමාදා වූ සම්පූර්ණ වූ මහත් ධන ඇති ක්‍රීඩාවංශයෙහි උපන්නි.

6067. යම් කලෙක්හි (ගෞතම) බුදුරජනෙමේ කපිලවංකුනගර-යෙහි දකම් දෙසි ද, එකල්හි බුදුරජන් කෙරෙහි පෑහැදුනෙමි අනගාඨී සබ්බාන පෑවිද්දට පෑමින්ගෙමි.

6068. ඒ ඒ තන්හි දී කෑප - නො කෑප දෑයෙහි මාගේ සැකය බහුල විය. බුදුරජනු උතුම් දකම් දෙසා ඒ (වැරදිඅදහස්) සියල්ල නැති කළෙමි.

6069. ඉක්බිති මම කරණත කරණ ලද සසර සසුරු ඇත්තෙමි හැම කල්හි දැනැත්තුවයෙහි ඇලුනෙමි වෙසෙමි. එකල්හි බුදුරජනු මා දක මෙය වදාළේක:

6070. ධ්‍යාන කරන්නා වූ කෙලෙස් තවන වියදියෙන් සුකත වූ බබ සරෙහි කැසිරෙන්නා වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම් (ඔහු) මෙලෙවිහි හෝ පරලෙවිහි හෝ යම්කිසි සැකයක් වේ ද, ඒ සියල්ල සිය දැනුමෙන් හෝ මෙරමා දැනුමෙන් හෝ දුරු කෙරෙත්,

6071. සතසහසොස්ස කතං කමමං ඵලං දසොසි මෙ ඉධ,
සුමුතොයා සරවෙයොව කිලෙතෙ කියාපයි¹ මම.
6072. තතො කියානරතං දිසා බුද්ධො ලොකත්තගු මුනී,
කියාසිතං භික්ඛුතං අග්ගො පඤ්ඤපෙති² මහාමනී
6073. කිලෙසං කියාපිතා මයා හවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො'ව ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අත්තාසවා.
6074. සාංගතං වත මෙ අංසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සත්තිකො,
තියොසා විජ්ජා අනුපාත්තා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
6075. පටිසම්බද්ධ වතසොඤ්ඤා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සවජිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.

ඉන්ද්‍රා සුදං අයසමා කබ්බාසෙවණො ථෙරෙ ඉමා ගාථායො අතාසිත්වාහි.

කබ්බාසෙවණසේරස්ස අපද්‍යතං දුතීයං.

543. සිවලිපේරාපද්‍යනං

6076. පද්‍රමුත්තපො තාම ජිනො සබ්බවෙමෙසු වකඛුමා,
ඉතො සතසහස්සමහි කපො උපාජ්ජි තාගකො.
6077. සීලං තස්ස අසබ්බෙය්‍යං සමාහි වජ්ජපමො,
අගබ්බෙය්‍යං ඤාණවරං චිත්තනි ව අනුපමා.
6078. මනුජාමරත්තාගාතං බුහමාතං ව සමාගමෙ,
සමණ්‍යාගමිණාසිණෙණ ධම්මං දෙතෙසි තාගපතා.
6079. සසාවකං මහාලාභිං පුඤ්ඤවත්තං පුතිකිරං,
ඨපෙසි ඵතදග්ගමහි පරිසායු විහාරපදා.
6080. තදාහං ඛතතිගො අංසිං තගරෙ ඝංඝසව්‍යාසෙ,
සුත්වා ජිතස්ස තං වාක්‍යං සාවකස්ස ගුණං ඛත්තං.
6081. තිම්බනසිත්වා සත්තාහං ගොජසිත්වා සසාවකං,
මහාදාතං දදිත්වාත තං ඨාතමහිපත්තිං.
6082. තදා මං විතතං පාදෙ දිසවාත පුරිත්තාසගො,
සුස්සරෙන මහාවිජෙ ඉදං වචනමබුච්ඡි.

1. කාපසි, මජ්ඣං.

2. පඤ්ඤපෙති, මජ්ඣං.

6071. මෙයින් සියන්දහස් වන කපෙහි කරණ ලද මාගේ කමය මෙහි දී විපාක දක්වී ය. දුන්නෙන් මනාව මිදිහිය හිසැරයක් මෙන් මාගේ කෙලෙස් දැවී ය.

6072. ඉක්බිති ලෝකානායකට ගිය මොහොතා ගුණ යුත් මහ-නුවණැති බුදුරජ තෙම මෘතයෙහි ඇලුනා වූ මා දක මෘත කරන්නා වූ භික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍ර යයි (අග්‍රස්ථානයෙහි) තැබී ය.

6073. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැඳුම් සිදු ආසුරවර්ගින ව වෙහෙමි.

6074. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකානායකේ යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

6075 සිවුපිළිසැලියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද අබ්බිඤ්ඤාවෝ ද නානාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුමෙන් කඛ්ඛාපේවන සාවරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදාල හේකි.

කඛ්ඛාපේවන සාවරාවදානය දෙමැති යි.

543. සිවලිසාවරාවදානය

6076. මෙයින් සියන්දහස් වන කපෙහි ලෝකතායක වූ සියලු ධර්මයන්හි (විනිවිද දක්නා සුදු) නුවණැත් ඇති පළමුතර නම් බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය.

6077. උත්තමන්සේගේ භිලය සබ්බා රහිත ය. සමාගිය (බිදිය නොහැකි බැවින්) චිත්‍රයක් (දියමනතියක්) මෙකී. උතුම් වූ ඥානය ද පමණ කල නො හැකි ය. විමුක්තිය ද උපමා රහිත ය.

6078. ලෝකතායක වූ බුදුරජ තෙම මහණ බමුණන්ගෙන් හැවසී ගත් මිනිස් දෙවි නා බබ් යන මොවුන්ගේ සමාගමයෙහි දහම් දෙසී ය.

6079. පිරිස්හි විහාරද වූ බුදුරජ තෙමේ පින්වත් වූ පුණ්‍යශෝභා ඇති මහත් ලාභ ලබන්නා වූ සිය සම්මත අග්‍රස්ථානයෙහි තැබී ය.

6080. එකල්හි මම හංසවතී තගරයෙහි කෘත්‍රියයෙන් වීමි. (එකී) ශ්‍රාවකයාගේ බොහෝ ගුණ (පවසන) බුදුරජුන්ගේ ඒ වචනය අතා -

6081. ශ්‍රාවකයන් සහිත බුදුරජුන් පවර සතියක් වලදවා මහදන් දී එම තනතුර පෑහීමි.

6082. එකල්හි පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහාවීර වූ (බුදුරජ තෙම) පාමුර වැදගෙණ නැමුනා වූ මා දක මිහිරි කරයෙන් මෙම වචනය කී ය:

6083. තතො ජනස්ස වචනං සොතුකාමා මහාජනා,
දෙවදනවගකිබ්බා චුහමානො ච මහිද්ධිකා.
6084. සමණ්ඛාගමණා වෙච තමස්සිංසු කතඤ්ඤි,
තමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුත්තම.
6085. බතතිගෙන මහාදුතං දින්නං සත්තාහිකං හි වො,¹
සොතුකාමා ඵලං තස්ස වෘක්ඛරෙහි මහාමුතෙ.
6086. තතො අවොච හගවා සුණාථ මම භාසිතං,
අපාමෙය්‍යමහි බුද්ධිමහි සබ්බමහි සුප්පනිට්ඨිතා.²
6087. දකඛිණා තාය කො වත්තා අපාමෙය්‍යඵලා හි සා,
අපිචෙය මහාභොගො ණානං පඤ්ඤති උත්තමං.
6088. ලාභී විපුලලාභානං යථා භික්ඛු සුදස්සනො,
තථාහමපි ගතවය්‍යන්ති ලච්ඡතෙතං අනාගතෙ.
6089. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ බක්කාකිකුලසමාචො,
ගොතමො තාම නාමෙත සත්ථා ලොකෙ ගජිස්සති.
6090. තස්ස ධම්මෙසු දායාදො ඕරසො ධම්මනිම්මිතො,
සිවලී නාම නාමෙත ගෙස්සති සද්දුස්සාවකො.
6091. තෙන කමෙත සුකතෙන චෙතනාපණිධිති ව,
ජ්ඣිතා මාත්‍රසං දෙහං තාවතීංසුපගො අහං.
6092. එකතවුතෙ ඉතො කප්පෙ විසස්සි ලොකනායකො,
උපපජ්ඣි වාරුනියතො³ සබ්බධම්මවිපස්සකො.
6093. තදහං බජ්ඣමනිසං කුලස්සඤ්ඤතරස්ස ව,
දසිතො පඤ්ඤො වෙච⁴ අාසිං කම්මන්තව්‍යාවචො⁵.
6094. තද අඤ්ඤතරෙ පුගො විපස්සිස්ස මහෙසිනො,
පට්ඨෙහං අකාරෙසි⁶ මහන්තමනිවිස්සුතං.
6095. නිට්ඨිතෙ ව මහාදුතෙ දදං⁷ බජ්ජකසංහිතං⁸,
නවං දසිං මධුං වෙච විවිතං තෙච අද්දසං⁹.
6096. තදහං තං ගහෙත්වාන නවං දසිං මධුමපි ව,
කම්මස්සාඤ්ඤරං ගච්ඡිං තමෙසන්තා මඤ්ජුස්සං.

1. සත්තාහිකාසිකා, සසා. සත්තාහිකමපි වො, මජ්ඣං. 2. පථවසිතා, මජ්ඣං.
3. වාරුදස්සනො, මජ්ඣං. 4. පඤ්ඤිතො වෙච, මජ්ඣං.
5. වාචිචො, මජ්ඣං. 6. අකාරසි. 7. දදං, මජ්ඣං.
8. බජ්ජකසංඤ්ඤිතා, මජ්ඣං. 9. අද්දසං, මජ්ඣං.

6083. ඉක්ඛිති බුදුරජන්ගේ වචනය අසනු කැමැති මහජනයා ද, දිව්‍යාසුරගකුළියෝ ද, මහත්සාද්ධි ඇති බ්‍රහ්මයෝ ද, -

6084. මහණබ්‍රහ්මණෝ ද කරුණුලද ඇදිලි ඇත්තානු පුරුෂප්‍රෙමයෙන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවා; පුරුෂෝත්තමයාගෙන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට නමස්කාර වේවයි වැන්දනු ය.

6085. ඔබවහන්සේට සතියක් මුළුල්ලෙහි මේ කෘත්‍රියයා විසින් මහාදානයක් දෙනුලදී. මහාමුඛීන්වහන්ස ඔහුගේ කම්මිපාතය අසනු කැමැත්තෝ වෙමු. පවතනු මැනවැ” යි කීහ.

6086 - 6087. ඉක්ඛිති භාග්‍යවත් තෙමේ (මෙතේ) වදනේ ය: “මාගේ වචනය අසවු. දක්ෂිණා තොමෝ අපමණ වූ ගුණ ඇති බුදුරජන් කෙරෙහි ද, සම්මතා කෙරෙහි ද, මානුෂීන් පිහිටියා ය. ඒ දක්ෂිණාවගේ (විපාකය) පවසන්නේ කවරෙක් ද? ඔතොමෝ අප්‍රමේය වූ විපාක ඇත්තී ය. එතෙකුළු වුවත් මේ මහාභාග්‍ය ඇති කෘත්‍රිය තෙමේ උතුම් තනතුරක් පතයි.

6088. මහත්ප්‍රාග ඇතිවූත් අතුරෙන් අග්‍රලාභී වූ පුද්ගලික හික්කු තෙමේ යමිගේ ද, මම ද එතේ ම වෙමිවා (යනු ඔහුගේ පැතුමයි). මතුකාලයෙහි මේ තනතුර (හෙතෙම) ලබන්නේ ය.

6089. මෙයින් මතු සියක්දහස් වන කපෙහි බ්‍රහ්මානුකූලයෙහි උපදින්නා වූ, තමන් ගෞතම නම් වූ භාග්‍යා තෙමේ ලොව පහළ එන්නේ ය.

6090. උත්තරන්තේගේ ධර්මයෙහි දයාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් වැනි වූ, භෞරසපුත්‍ර වූ නමින් සිවිල් තම භාග්‍යා ශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය.”

6091. මානුෂීන් කරුණු ලද ඒ කමය හේතු කොට ගෙන ද, විත්ත ප්‍රණීතින් හේතු කොට ගෙන ද, මම මිනිස් සිරුර හැර තවැනියා දෙව් ලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ඵලභියෙමි වෙමි.

6092. මෙයින් එක් අනුවත කපෙහි මනොඥ ඇත් ඇති සියලු දහසුතු ධර්මයන් වෙගෙයින් දක්නාසුලු වූ, ලෝකතායක වූ විපයී බුදුරජ තෙමේ ලොව පහළ විය.

6093. එකල්හි මම බණ්ඩුබඬි තගරයෙහි එක්තරා කුලයෙක (තායන් විසින් කරුණු ලද) දයාව ඇත්තා වූ (දෙමාපියන් විසින්) ප්‍රාණිනා කොට ලබන ලද්ද වූ පුතෙක් ව කම්මානසන්නි ව්‍යාපාත වීම.

6094. එකල්හි එක්තරා උපායක සමූහයක් විපයී බුදුරජන් හට ඉතා ප්‍රකට වූ මහදනක් පැවැත්වී ය.

6095. මහදන් නිමි කල්හි ද බෑදෑ වර්ග දෙන්නේ අළුත් දිනි ද ම ද සොයමින් තො ම දිට.

6096. එකල්හි මම ඒ අළුත් දිනා කැටිමි ද ගෙණ කම්මානසාමිකයාගේ ගෙට ගියෙමි. ඒ අළුත් දිනා කැටිමි සොයන්නානු මා දුටුවානු ය.

6097. සහසාමපි දුනාන නාලහිංසු ව තං ද්‍රවං,
තනොහං එවි: විනොතයි නෙනං හෙය්‍යති ඔරතං.
6098. යථා ඉමෙ ජනා සබ්බ සක්කරොනති තථාගතං.
අනම්පි කාරං කස්සාමි සසබ්බෙ ලොකනායකෙ.
6099. තද්දසම්චං විනොතනා ද්‍රවං මධ්‍යුඤ්ච ඵකතො,
මිද්දිනා ලොකතාථස්ස සසබ්බස්ස අද්දසතං.
6100. තෙන කම්මෙන සුක්කතෙන වෙතනාපඤ්ඤිති ච,
ජහිනා මානුසං දෙතා තාවහිංසං අනච්ඡතං.
6101. පුතානං බාරණ්ඩියං රජා හුනා මහායසො,
සත්තුකස්ස තද රුවෙහි: ආරරොධං අකාරඤ්චං.
6102. තද්ද සපඤ්ඤො: රුඤ්ඤා සත්තානං: රක්ඛිතා අහුං,
තනො තස්ස විපාකෙන පටතිං: නිරයං භුතං.
6103. පච්ඡිමෙ ච හවෙ දුති ජානොහං කොලියෙ පුරෙ,
සුප්පවාසා ච මෙ මාතා මහාඋලිච්චි පිතා.
6104. බතතිසෙ පුඤ්ඤකම්මෙන ආරරොධස්ස මාතසා,
සත්තවස්සාති නිව්ඤ්ඤා මාතුකුච්චිති දුක්ඛිනො.
6105. සත්තානං ආරමුද්‍රොහානං මහාදුක්ඛාමපිනො,
මාතා මෙ ජන්දදනෙන ඵවමාසි සුදුක්ඛිතා.
6106. පුච්ඡිතොහං නික්ඛන්තො: බුද්ධො අනුක්ඛම්පිතො,
නික්ඛන්තද්විතොසෙව පබ්බජිං අනගාපිතං.
6107. උපජ්ඣා: සාරිපුතො මෙ මොග්ගලානො මහිද්ධිකො,
කෙසෙ ඔරොපයන්තො මෙ අනුසාසි මහාමනි.
6108. කෙසෙසු ජිත්තමානෙසු අරතතතමපාපුඤ්ඤං,
දෙවා නානා මත්‍රස්සා ච පච්චසෙ උපනෙතති මේ.
6109. පදුමුත්තරතාථඤ්ච විපස්සිඤ්ච විනායකං,
ගං පුජ්ඣං පමුද්දිතො පච්චසෙති විනෙසතො.

1. දුට්ඨො, මජ්ඣං.

2. තපස්සිකො, මජ්ඣං.

3. එකානං, සබ්බස්ස

4. පාපහිං, මජ්ඣං. පාපිධං, සං.

5. උපාජ්ඣා, සිමු.

6097. දහසකුදු දී මහෙන් ඉල්වා ඒ දෙක ඔව්හු නො ලැබුවාහු ය. එයින් “මෙය අලාභවත් නො වන්නේ ය”යි මම සිතීමි.

6098. යම්කෙ මේ සියලු ජනයෝ තපාගතයන් වහන්සේට සත්කාර කෙරෙත් ද, මම ද ශ්‍රාවක සංඝයා සහිත වූ ලෝකතායක බුදුරජුන් කෙරෙහි සත්කාරයක් කරන්නෙමි යි සිතීමි.

6099. එකලහි මම මෙසේ සිතා දී ද මී ද එකට යොදා සංඝයා සහිත වූ ලෝකතායක වහන්සේට දුනිමි.

6100. මෑතාවන් කරුණලද ඒ කමිය හේතු කොට ගෙන ද, විතත ප්‍රණීයින් ගෙනු නොව ගෙන ද මම මිනිස් සිරුර හැර තව්‍යතා දෙව් ලොවට (උත්පතති වශයෙන්) ගියෙමි.

6101. මම නැවත බරණැස් නුවර මහත් සස පිරිවර ඇති රජෙක් ව එකල්හි සතුරු රජකුට කිපියෙමි නුවරින් පිට විය නො හැකි සේ දොර වස්වා ලීමි.

6102. එකල අවුරණලද සතුරෝ සන්දිනක් (හිරකොට) රක්තා ලද්දහු ය. ඒ කමියානේ විපාකය කරණ කොට ගෙන දුබ්බ නිරය දුකට වැටුනෙමි.

6103. මම දුන් අනනිමජාතියෙහි කොලියතහරයෙහි උපන්නෙමි වෙමි. මාගේ මවු තොමෝ සුසංවාසා (රජමෙහෙසිය) ය. පියතෙමි මහාලී ලිච්චි රජ තෙමෙ ය

6104. කුශලකමිඛලයෙන් කැත්කුලයෙහි (උපන්නිමි). නුවර දොර වැස්වූ අකුශලකමිඛලයෙන් සත්හවුරුද්දක් මවුකුසෙහි දුකකිනව විසීමි.

6105. මම සතියක් මුසගර්ත ව මහදුකින් යුක්ත වීමි. මාගේ මවු-තොමෝ (නුවර දොර වැසීමට) කැමැත්ත දීම හේතු කොට ගෙන මෙසේ අභියසින් හටගත් දුක් ඇති වූ ය.

6106. බුදුරජුන් විසින් අනුකම්පා කරණ ලද මම නිදුකින් (මව් කුසින්) නික්මුනෙමි. (සතියකට පසු ගිහිගෙන්) නික්මුනු දවස්හි ම අනනාපිත සංඝරාජ පෑවිද්දට වත්මි.

6107. මහනුවණැති ශාරිපුත්‍ර තෙමේ මාගේ උපාධ්‍යාය විය. මහත් සාද්ධි ඇති මෞද්ගලායත තෙමේ මාගේ සියකේ බාමින් අනුශාසනා කෙරුණි ය.

6108. කියකේ බාන කල්හි ම (-කරගෙහිදී ම) රහත් බවට පැමිණියෙමි. දෙවියෝ ද, තාගයෝ ද, මනුෂ්‍යයෝ ද, මට සිව්පස එළවත්.

6109. පදමුතතර බුදුරජුන් ද, විරසි බුදුරජුන් ද යම් මහගෙකින් ප්‍රමුදිත වූයෙමි සිව්පසයෙන් වෙහෙසින් පිදුයෙමි නමි,

6110. තනො තෙසං විසෙසෙන¹ කම්මානං විදුලුත්තමං,
ලාභං ලාභම් සබ්බස්ථි වනෙ භාෂෙ ජලෙ ඵලෙ.
6111. රෙච්ඡිතං දස්සන්තොස්ස යද්ද යාති විනායකො,
තිංසතිත්ඛුසහස්සොති සඤ්ඤා කොප්පායනො.
6112. තද්ද දෙවොපතීතෙති මමනාය මහාමනී,
පට්ටසෙති මහාචාරෙ සසබ්බො ලොකතායකො.
6113. උපට්ඨිතො මහා බුද්ධො ගන්තො රෙච්ඡිතමද්දස,
තනො ජෙතවනං ගන්තො ඵතද්දගෙ ධරෙයි මං.
6114. ලාභීනං සිවලී අගො මම සියොසු භික්ඛවො,
සබ්බලොකතිනො සත්ථා කීත්තති පරිසාසු මං.
6115. කිලෙසං කිංසිතං මග්ගං හවා සබ්බ සමුත්තං,
තාංගො'ව ඛණ්ඩිතං ජෙතීයං විහරම් අනාසවො.
6116. සොගතං වත මේ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුසාතනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6117. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා සිවලී ථෙරෙ ඉමා භාජානො අභාසිත්ථාති.

සිවලීසේරස්ස අපදානං තතීසං.

514. චම්භිසඤ්ජරාපදානං

6118. සද්දමුත්තෙත්තං නාම ජිනො සබ්බධෙමමසු වක්ඛමා,
ඉතො සත්තසහස්සමති කප්පෙ උපාස්ථි නායකො.
6119. යථාපි සාගරෙ උෂ්ණි ගගනෙ විස තාරකා,
ඵලං පාවවනං තස්ස අරහත්තෙති විතතිනං.
6120. ස දෙවාසුරනාමෙති මිත්තජෙති පුරකමනො,
සමිණ්ඩායමිණාකිණෙණ ජනමිජෙති ජත්තතමො.
6121. පහාති අනුරඤ්ඤානො² ලොකො³ ලොකත්තභූ ජිනො,
වචනෙන විබොධෙතො වෙනෙයාපදුමාති කො.

1. විපාසක, මිඞ්.
2. ලොක, මජ්ඣ.

3. අනුරඤ්ඤානො, මජ්ඣ.

6110. ඒ හේතු වෙන් ඒ කුශලකම්යන්ගේ විශේෂයෙන් වනයෙහි ද, ගමෙහි ද, දිශෙහි ද, නොබිහිමිති දසි හැමතන්හි උතුම් සිවුපසය මහත්තේ ලබමි.

6111. යම් කලෙක්හි ලෝකාග්‍රහායක වූ බුදුරජ තෙම තිස්දහසක් හික්කුන් සමඟ රේවත තෙරණුවන් දකින පිණිස වසී ද,

6112 - 6113 - 6114. එකලහි මාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස දෙවියන් විසින් එළවන ලද සිවුපසයෙන් මහත් ප්‍රඥ ඇත්තා වූ, මහත් වීර්‍ය ඇති සහිසයා සහිත වූ, තුන්ලොවට නායක වූ බුදුරජ තෙම මා විසින් උවච්ඡන් කරණ ලද්දේ එහි වැඩ රේවත තෙරුන් දිවි ය. ඉන්පසු දෙවර්ථව වැඩ, “මහණෙනි, මාගේ සිසුන් අතුරෙහි සිව්ලි තෙමේ ලාභීන් හට අග්‍ර ය”යි මා ලාභීන් අතුරෙහි එතදග්‍රයානගෙහි නැඩී ය. සම් ලොවට හිත වූ ශාය්‍යා තෙමේ පිරිස් මැද දී මට පැයසිය.

6115. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිද අඟුරුරහිතව වෙසෙමි.

6116. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී

6117. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවිමෝක්‍ෂයෝ ද අබහිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන්වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙසින් අඟුණක් සිව්ලි ස්ථිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

සිව්ලි ස්ථිරාවදනය තෙවැනි සි.

544. වචනිස ස්ථිරාවදනය

6118. මෙසින් සිග්ග්ග්ග් වන කපෙහි ලෝකාග්‍රහායක වූ සියලු ධර්මයන්හි විනිවිද දක්නාසුලු ක්‍රවණැස් ඇති පදමුහතර නම් බුදුරජ තෙම ලොව පහළ විය.

6119. සසුරෙහි රළ, අතනෙහි තරු යම් සේ විසිතුරු ද එසේ ම උන්වහන්සේගේ සසුන රහතුන්ගෙන් විසිතුරු විය.

6120. ඒ ජනෝත්තම වූ බුදුරජතෙම දිව්‍යඅසුරනාගමක්‍රමය යන මොවුන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ මහණ බමුණන්ගෙන් ගැවසිගත් ජනයා මැද-

6121. (හවොසසනික දුරුකිරීමෙන්) ලෝකාන්තගට හිස ඒ බුද්ධ-දිව්‍යාකර තෙමේ ප්‍රභාවෙන් ලොව රදවමින් වෛතෙයජන නමැති පිසුම් වචන නමැති රැසින් පොබයමින් -

6122. වෙසාරජේහි සමපනොනා විතුති පුරිසුත්තමො,
පභිනහයසාරජෝ බෙමපානොනා විසාරදො.
6123. අංතහං පචරං යානා බුද්ධිගුමිං ව කෙවලං,
පටිජානාති ලොකග්ගො තථී සඤ්ඤාදංකො කච්චි.
6124. සීහනාදමසමභිතං තදනො තස්ස තාදිනො,
දෙවො තරො වා බුහවා වා පටිවත්තා ත විජ්ජති.
6125. දෙසෙතොනා පචරං ධම්මං සන්තාරෙතොනා සදෙවකං,
ධම්මවික්කං පටිතෙතති පරිසාසු විසාරදො.
6126. පටිභාතවතං අග්ගං සාවකං සාධුසම්මතං,
ගුණං ඛත්තං පඤ්ඤාතොති එතදග්ගෙ යපෙසි තං.
6127. තද්දහං හංසවතීයං බ්‍රාහ්මණො සාධුසම්මතො,
සබ්බවෙදපිදු ජානො වඩ්ඪිසො¹ වාදිසුදනො.
6128. උපෙච්ච තං මහාචාරං සුත්තං තං ධම්මදෙහතං,
පිඤ්චරං පටිලභිං සාවකස්ස ගුණෙ රතො.
6129. නිමන්තසිත්වා² සුගතං සසඛ්බං ලොකනිජ්ජනං,
සත්තංගං භොජයිත්වානං දුස්සෙහවර්ජදසිං තදා.
6130. නිපච්ච සිරසා පාදෙ කපතාකාසො කතඤ්ඤාලී,
එකමන්තං සීතො හට්ඨො සන්ථිං ජිනමුත්තමං.
6131. “තමො තෙ වාදිසද්දුරු³ තමො තෙ පුරිසුත්තම,⁴
තමො තෙ සබ්බලොකස්ස තමො තෙ අහසඛකර.
6132. තමො තෙ මාරමථන තමො තෙ දිව්ඤ්ඤදන,
තමො තෙ සන්තියුබ්බ තමො තෙ සරණඛකර.
6133. අනාථානං හවං තාථො සීතානං අහස්සපාදො,
වික්කාමගුමි⁴ සත්තංගං සරණං සරණෙසිතං.

1. වාගිසො, සිවු.

2. නිමන්තෙත්වා, මජ්ඣං.

3. වාදිවද්දන, මජ්ඣං.

4. ඉසිසත්තම, මජ්ඣං.

5. වික්කාසං ගුමි, සං. චික්කාසගුමි, PTS.

6122. වතුරවෙහෙරදූගත්තෙන් යුක්ත වූ දුරු කරණ ලද හිස හා ඇලුම් ඇති, (කෙම යයි කියන ලද) නිවණට පැමිණි විහාරද වූ පුරුෂොත්තම වූ -

6123. ලෝකතායක වූ බුදුරජ තෙමේ උතුම් අංගසාංඝික ද කෙවල (අනන්තසාධාරණ) බුද්ධතිය ද තමා තුළ ඇතැයි ප්‍රතිඥා කෙරෙහි. ඔබට එය නැතැයි වොදනා කරණ කිසි වොදකයෙක් නැත.

6124. මෙසේ අභිතසිංහනාද කරණ කම්පා තැනි උත්තමන්තේට ප්‍රතිවක්‍යාව (විරුද්ධ ව) කියන දෙවියෙක් මනිසෙක් හෝ බන්ධුක් නැත.

6125. උතුම් දහම් දෙසමින්, දෙවියන් සහිත ලෝකයා (සසරින් එතෙර කරමින් පිරිස් මැද විහාරද ව දමසක් පවත්වයි.

6126. ඒ බුදුරජ තෙම ප්‍රතිභානවත් (වැටහීම ඇති) හිසින් අතුරෙන් අග්‍ර වූ සාමුහුමම ප්‍රාචයකු බොහෝ ගුණපවසා එතදග්‍රසාංගයෙහි තැබී ය.

6127. එකල මම හංසවතී තහරයෙහි උපන්නෙමි සාමුහුමම වූ, සියලු වේදයන් දන්නා වූ, වාගීය වූ, වාදීන් මැඩලන බමුණෙක් වූයෙමි -

6128. ඒ මහාචාර වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹ එ දම්දෙසුම අසා ශ්‍රාවක-යන්ගේ ගුණයෙහි ඇලුනෙමි උතුම් ප්‍රීතිය ලැබිමි.

6129. එකල්හි මම සබ්බසා සහිත වූ ලෝකතානුක වූ බුදුරජුන් පවරා සතියක් වලදවා වසුරුගෙන් හැඳවිමි. හදිනා (පොරොත්තා සිවුරු පිණිස පිළි පිදිමි.)

6130. හිසින් පාමුල හෙව ලබන ලද අවකාශ ඇත්තෙමි බඳැදිලි ඇත්තෙමි සතුටු වූයෙමි එකත් පසෙක සිරියෙමි උතුම් වූ බුදුරජුන්ට (මෙසේ) ස්තුති කෙළෙමි.

6131. “වෘද්ධාර්ද්‍රලයන් වහන්ස, ඔබවහන්තේට තමස්සාර වේවා. පුරුෂොත්තමයාණන් වහන්ස ඔබවහන්තේට තමස්සාර වේවා. මුළුලොවට අග වූ උතුමානන් වහන්ස, ඔබ වහන්තේට තමස්සාර වේවා. අභය (දායක) කරන්නා වූ උතතමොනන් වහන්ස, ඔබවහන්තේට තමස්සාර වේවා.

6132. මාරබල මදිකය කරණුවන් වහන්ස, ඔබවහන්තේට තමස්සාර වේවා. දෙසැටමිහදිවු මිහිත උතුමානන් වහන්ස, ඔබවහන්තේට තමස්සාර වේවා. ශාන්තිසුබදායකයානන් වහන්ස, ඔබවහන්තේට තමස්සාර වේවා. සත්ප්‍රච්ච පිහිට කරණ උතුමානන් වහන්ස, ඔබ වහන්තේට තමස්සාර වේවා.

6133. පින්වත් තෙමේ අතාථයතට පිහිට ය. සියවුවතට අභය දයකය. ශ්‍රාන්ත (-විඩා) වුවතට විශ්‍රාමභූමි ය. පිහිට සොයන සත්තට පිළිසරණෙක් ය.

6134. එවමාදිති සමුද්ධං සන්ධිතා මහාගුණං,
අපොච්චං වාදිසුරස්ස¹ ගතිං පපොමි තිත්තිනො.
6135. තද අපොච්ච හගවා අත්තනපටිභාතවා,
යො සො වුද්ධං අහොපෙති සත්තාහං සහ සාවකං.
6136. ගුණං ව මෙ පක්ෂිත්තති පසන්නො සෙති පාණ්ණි,
එසො පඤ්ඤානෙ ධාතං වාදිසුරස්ස තිත්තිනො.
6137. අනාගතවති අභාතෙ ලව්ඡනෙ තං මනොරථං,
දෙවමානුසංගමපතතිං අනුභොති අනපාකං.
6138. සත්තසංගො ඉතො කපො ඛික්ඛාඤ්ඤාලසමභවා,
ගොතමො නාම තාමෙත සපා ලොකෙ ගම්මකි.
6139. තස්ස ඛමෙමසු දායාදො ඕරසො ඛමමතිමිනො,
ඛික්ඛිසො නාම තාමෙත ගෙස්සති සත්ථිසාවසො.
6140. තං සුත්තං මුදිතො සුත්තං යාවජ්චං තද ජිනං,
පච්චයෙති උපට්ඨාසිං මෙත්තවිත්තො තථාගතං.
6141. තෙන කමෙමත සුක්කත්ත වෙත්තාපණ්ණිති ව,
ජතිනා මානුසං දෙහං භුගිතං² අගමාසහං.
6142. පච්ඡිකම ව හත්ථදානි පරිබ්බාජකුලො³ අතං,
පච්චාජානො ගද අසිං ජාතියා සත්තවස්සිනො.
6143. සබ්බවෙදවිදු ජාතො වාදසත්ථිසාරදො,
වාදිස්සෙරු විත්තකපි පරවාදසාමදදනො.
6144. වහෙත ජාතො'ති වහිතිසො වචනෙ ඉස්සෙරුති වා,
ඛික්ඛිසො ඉති මෙ තාමං අහපි ලොකසම්මතං.
6145. යදහං විඤ්ඤාතං පනොති සිතො පඨමයොධ්ධනෙ,
තද රජගතෙ රමෙම සාරිපුත්තමිථදදහං⁴.

පඤ්චවිසතිමං භාණ්ඩාරං.

6146. පිණ්ඩාය විවරතතං තං පත්තපාණිං සුසංවුතං,
අලොලකත්ථිං ඕතභාණිං සුගමත්තතිරිකකිකං.⁵

1. වාදිසුරස්ස, මජ්ඣං.

2. තාවතිංසා, සපා.

3. ජාතො විපකුලො, මජ්ඣං.

4. සාරිපුත්තමදදහං, මජ්ඣං; ව අදදහං, සපා.

5. නිදන්තිකා, මජ්ඣං.

6134. මේ අදි නසින් මහන් වූ ගුණ ඇති සම්මුද්‍ර රජුන් තට පසසා “වාදිගුර වූ (ප්‍රතිභාවත්) භික්ෂුහුගේ තත්ත්වයට පැමිණෙමි”යි කීමි.

6135 - 6136. එකල්හි අනන්ත වූ වැටිහිමි ඇති භාගාවත් තෙමේ (මෙසේ) වදාළේ ය: ඒ යමෙක් තෙම පහන් වූයේ ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ බුදුරජුන් සහිතස් සිගහින් වැලඳවී ද, (ඒ සමුදාහ වූ) මාගේ ගුණ පාවසි ද, මෙ තෙම වාදිගුර වූ (ඒ ප්‍රතිභාවත්) භික්ෂුහුගේ තත්ත්වයට පත්සි.

6137. තො අඩු වූ දෙවි - මිනිස් සැප අනුභව කොට මතු කාලයෙහි (බහුසේ) ඒ මනෝරථය ලබන්නේ ය.

6138. මෙයින් (මතු) සියක් දහස් වන කපෙහි බහුකාකතුලයෙහි උපදින්නා වූ තමන් භෞතම නම් වූ ශාසනා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

6139. උන්වහන්සේගේ ධම්මයෙහි දායාද වූ ධම්මයෙන් ම නිර්මිත කලාක් වැනි, ඕරසපුත්‍ර වූ තමන් වඩවීම නම් වූ ශාසනාශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය” (කියාසි)

6140. එකල්හි එය අසා සතුටු වූයේ මෙන් සිතාත්සේ දිවි ඇති තාක් කථාගත වූ බුදුරජුන්හට (සිටු) පසයෙන් උවචාත් කෙළෙමි.

6141. මම මැනවින් කරුණ ලද ඒ කමිය හේතු කොට ගෙන ද, විතප්‍රණීයින් හේතු කොට ගෙන ද, මිනිස් සිරුර හැර තුසිත දෙවි ලොවට උත්පත්ති වශයෙන් ගියෙමි.

6142. මම දන් මේ අනාමිජාතියෙහි පිරිවැර්තුලයෙහි උපතෙමි උපතින් සත්තැවිදි වූයෙමි මිමි.

6143. සියලු ඵෙද දන්තෙක් වූයෙමි වාදශාස්ත්‍රයෙහි විශාරද වූයෙමි වාදින්නට ශ්‍රෙණි වූයෙමි විත්‍රකපික වූයෙමි වීරුභාවාදීන් මහිතාසුලු වූයෙමි.

6144. “වඩහරවෙහි උපන්නේ නු”යි වඩහිත ය, තොතොත් “වඩතයෙහි අභිපති නු” යි වඩහිත ය යි මාගේ නාමය ලෝකසමමත විය.

6145. යම් කලෙක්හි මම දනුමැති බවට පැමිණියෙමි පළමු යොවුනෙහි සිටියෙමි වෙමි ද, එකල්හි රමය වූ රජහතනුවරදී සැරියුත් තෙරුන් දිවිමි.

පස්විසි වැනි බණවර සි.

6146. පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ පාත්‍රය හත් අත් ඇති සත්තන් වූ ලොල් නො වූ නියවල ඇත් ඇති පමණ දහ කථා කරන්නා වූ විසදුමු පමණ දුර බලන්නා වූ

6147. කං දිසවා විවතිතො හුතීං අවොවං මනහුවත්තං¹.
ඛණ්ණිකං ආතරවිතං² විතතං ගාථාපදං අතං.
6148. අච්ඡන්ති සො මම් සන්තාරං සම්බුද්ධං ලොකතායකං,
තදා සො පණ්ණිනො වීරො උත්තරං³ සම්මොච මම්.
6149. විරහසංඝිතං වාකයං කන්ථා දුදුගමුත්තමං,
විවිහතපටිහාපනති තොසිතො තෙන තාදිතා,
නිපච්ච හිරසා පාදෙ පබ්බාපේඨිති මං බුට්ඨං.
6150. තතො මං ස මහාපසඤ්ඤා බුද්ධසෙට්ඨමුපානසි,
නිපච්ච හිරසා පාදෙ නිසිද්ධං සන්ත්ථ සන්තියො.
6151. මමාහ වදනං සෙට්ඨා කච්චි වඩ්ඪිත ජාතසි,⁴
කිඤ්චි සිප්පනති තස්සාහා ජාතාමි ජි ව අබුට්ඨං.⁵
6152. මතසිසං වනච්ඡුද්ධං අපි චාරසවස්සිතං,
තච විජ්ජාවිසෙසෙන සචෙ සකෙකාසි ගාසග්ගං.⁶
6153. අමාති මෙ පටිඤ්ඤාතෙ තිණ්ණි සිසානි දස්සති.
නිරය තර දෙවෙසු උපපන්නො අවාචසිං.
6154. තදා පච්චෙකබුද්ධස්සා⁷ හිරං දස්සෙසි තායකො,
තතොගං විතතාරමො පබ්බජ්ජං සම්මාචිතං.
6155. පබ්බජ්ඣාත සුගතං සන්තවාමි තහිං තහිං,
තතො මං කබ්බවිත්තොති⁸ උරුක්ඛායනතික භික්ඛවො,
6156. තතො විමංසනස්ථං මෙ අග බුද්ධා විතායකො,
තකන්තිතා පතිමා ගාථා ආතතො පටිගනති වා
6157. න කබ්බවිත්තොගං වීර ආනසො පටිගනති මං,⁹
තෙන හි දුනි වඩ්ඪිත ආනසො සන්තවාති මං.

1. මම්බුවත්තං, මජ්ඣ. 2. කණ්ණිකාරංචනිවිතං, මජ්ඣ.
3. උත්තරං, මජ්ඣ. 4. සච්චං වඩ්ඪිත කච්චිතා, සය. 5. බුට්ඨං, මජ්ඣ.
6. වාමග්ග, මජ්ඣ. 7. විශ්වසවස්සව, මජ්ඣ.
8. කප්පිවිත්තොති, සය. PTS. 9. තං, මජ්ඣ.

6147. ඒ සැරිසුන් තෙරුන් දෑක මම හටගත් විස්මය ඇත්තෙහි
සිතට සුදුසු වූ, එකෙණෙහි වැටහුනා වූ එතන්හි දී ම රචිත වූ විචිත්‍ර වූ
භාෂාපදයක් කීම.

6148. එකල්හි ඒ වීර වූ පණ්ඩිත ශාරිපුත්‍ර තෙමේ මට ලෝකතායක
වූ ශායනා වූ සම්බුදු රජුන් ගැණ කී ය. මට පිළිතුරු ද කී ය.

6149. තාදී ආණ ඇති එම සැරිසුන් තෙරුන් විසින් තාණා නිෂ්‍රිත
තො වූ බැවින් විරහසංහිත වූ දුර්ගත කෙවත් අවබෝධයට දුෂ්කර වූ
උතුම් වූ වාක්‍යයක් කොට විසිතුරු ප්‍රතිභාතයෙන් සතුටු කරණ ලද මම
(උත්තරන්තේසේ) පාමුල සිරසින් තැම් (වැද) “මා පැවිදි කළ මැනවැ”යි
කීම.

6150. ඉක්බිති ඒ මහාප්‍රාඥ වූ ශාරිපුත්‍රසංවීර තෙමේ මා බුද්ධ
ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත පැමිණවී ය. පාමුල සිරසින් තැම් (වැද)
ශායනාන් වහන්සේසේ සම්පයෙහි හුනිමි.

6151. කථා කරන්නවුන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරජ තෙමේ ‘වඛගික
කීම’ කිසියම් ශිලාසක් දකිති දැ’යි මා ඇසී ය. මම උත්තරන්තේසේට
දකිමි යි කීම.

6152. වහසෙහි බැහැර ලද දෙලොස් කවුරුදු ඉක්ම ගිය මල
හිස්කබලක් (දක්වා) තාගේ විදුම්ශේෂයෙන් (මේ හිස් කබල අගත්
තැනැත්තා කොහි උපන්නේ ද යි) ඉදින් කැකි වෙහි තම් කියවයි
වදාලක.

6153. එසේ ය යි මා පිළිගත කළ කල්හි හිස්කබල් තුණක් දක්වී ය.
තරකය මිනිස්ලොව දෙවිලොව යන මේ තන්හි උපන්නවුන් කීම.

6154. එකල්හි ලෝකතායක වූ බුදුරජ තෙමේ පසේබුදුවරයකුගේ
හිස්කබලක් දක්වී ය. ඉක්බිති මම උත්තරන්තේ උපත් තැන කීය නො
කැකි බැවින් තවුවා වූ විදුර්ග ඇත්තෙහි පැවිදිද ඉල්වීම.

6155. පැවිදි ව බුදුරජුන්හට ඒ ඒ තන්හි දී සතුන් කරමි. එකෙසින්
මෙහි හිසුහු මට කවි බැඳීම සැපත කොට ඇත්තේ ය යි දෙස්
පහල කෙරෙත්.

6156. ඉක්බිති විශිෂ්ට නායක වූ බුදුරජ තෙමේ විමසනු සඳහා මට
මෙසේ වදාළේ ය: මේ භාෂාවෝ (කල් ඇතිව) සිතා මතා ගොතන
උද්දනු ද, නොකොත් කෙණෙහි වටහන් ද? (කියා යි)

6157. වීරයන් වහන්ස, මම කවි බැඳීම සැපත කොට ඇත්තෙක්
නො වෙමි. ඒ කවි එකෙණෙහි මට වටහන් ය යි කීම. වඛගික, එසේ
වී තම් දැන් සිටිවන ම මට සතුන් කරව යි බුදුරජ තෙමේ වදාළේ ය.

6158. තදාහං සන්ධං විරං ගාථාහි ඉසිසත්තමං,
ථානසො මෙ තදා තුලෙඨා ජිනො අග්ගො ථපෙසි මං.
6159. පටිභානෙන විනෙතන අඤ්ඤා සම්භිමඤ්ඤානං,
පෙසලො තෙන සංවිග්ගො අරහත්තමපාපුණ්ණිං.
6160. පටිභානවතං අග්ගො අඤ්ඤා කොචි ත වජ්ජනී,
සථාසං භික්ඛු වසීහිසො එවං ඛාරොථ භික්ඛප්පො.
6161. සතසහස්සං කතං කම්මං ඵලං දසෙසසි මෙ ඉධ,
සුමුතෙනා සරවෙගොව කිලෙසෙ ක්ඛාපසිං අහං¹.
6162. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාගො'ව ඛන්ධිනං ඡේතවා විහරංති අනාසවො.
6163. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6164. පටිසම්භිදා වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සවජ්ජතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉන්ධං සුදං ආයස්වා වසීහිසො පෙරෙ ඉමා ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

වසීහිසෙට්ඨරස්ස අපදානං වතුණං.

545. නිජදකසේථරාපදානං

6165. සදුමුත්තරො තාම ජිනො සබ්බධිමෙත්ත වක්ඛමා,
ඉතො සතසහස්සවති කප්පෙ උපාරජ්ඣ නායකො.
6166. භිතාස සබ්බසත්තානං සුඛාස වදනං වරෙ,
අන්ධාස පුරිසාජඤ්ඤා පටිපනො සදෙවකෙ
6167. යසග්ගපාතෙනා සිරිමා කිත්තිවණ්ණහතො* ජිනො,
පුජිතො සබ්බලොකස්ස දිසාසබ්බාත්ත විසුඤ්ඤා.
6168. උත්තිණ්ණවිවිකිවෙජා සො විනිවත්තකථංකපො,
පරිපුණ්ණමිනසංකප්පො පනෙනා සබ්බොධිමුත්තමං.

1. කාපසිං මම්, සිමු.

2. කිත්තිවණ්ණහතො, භතා.

6168. එකල්හි මම සාමි සත්තම වූ බුදුරජාන්තට කෙණෙහි ම ගාථායෙන් ස්තුති කෙළෙමි. එකල්හි තුටු වූ බුදුරජානෙම මා (ප්‍රතිසාතවත් භික්ෂුන් අතුරෙන්) අග්‍රසාතයෙහි තැබි ය.

6169 මම (සෘණික) බුද්ධියෙන් අත්‍ය ප්‍රියසිල භික්ෂුන් ඉක්ම වීමි. එසින් උත්සාහ වත්වූයෙමි රහත්බවට පැමිණියෙමි.

6160 මෙම වඩනීය භික්ෂු වැනි වනා වැටහීම ඇත්තවුන් අතුරෙන් අග වූ අත්තිසිවෙස් නැති. මහණෙනි, එසේ දරවු.

6161. මෙසින් පෙර සියක් දහස්වන කපෙහි කරණ ලද කමීය මෙහි දී මට විපාක දක්වී ය. මම මිදුණු තියුරයක් බදු වූයෙමි කෙළෙසුන් දැවීමි.

6162. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. ඇත්රජතු මෙන් බැදුම් සිදු ආසුව රහිත ව වෙහෙමි.

6163. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම සාහසන විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

6164. සිවුපිළියැඟියාවෝ ද අභට්ඨමොක්ඛයෝ ද භවිහිඟුවෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙසින් ආශ්‍රමෙන් වඩනීය සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

වඩනීයසංවිරාවදානය සිව්වැනිසි.

545. නිෂද්ධසංවිරාවදානය

6165. මෙසින් පෙර සියක් දහස්වන කපෙහි ලෝකනායක වූ සියලු ධර්මයන් විනිවිද දක්නා සුලු නුවණැස් ඇති පදුමුත්තර බුදුරජානෙම ලොව පහල විය

6166. වාදිවර වූ පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරජානෙම දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි සම්පත්තට හිත පිණිස සුව පිණිස වැඩ පිණිස පිළිපත්තේ ය.

6167. ගසසින් අගතැන් පැමිණියා වූ ශ්‍රී (-කම්පත්) ඇත්තා වූ කිත්තිකොෂ ඇති බුදුරජානෙම සියලු ලෝකයා විසින් සුදන ලද්දේ සවිදිගුන්හි ප්‍රකට විය.

6168. ඉක්ම වූ සැකඇති, පරිපූර්ණ වූ විනයගඩකලාඇති උත්තමන්සේ උතුම් සමයක් සමබ්බාසියට පැමිණිහේක.

6169. අක්ඛපානායා මග්ගස්ස උපපාදෙතා කරුතතමො,
අනක්ඛාතඤ්ච අනක්ඛි අභඤ්ඤාතං ච සඤ්ඤිති.
6170. මග්ගඤ්ඤාද්ධො මග්ගවිදු¹ මග්ගක්ඛාසි නාරුසගො,
මග්ගස්ස කුසලො සපා සාරජිතං චරුතතමො.
6171. තදා මහාකාරුණිකො ධම්මං දෙසෙති² නාගසො,
නිමුග්ගො මොහපඛිකමති³ සමුද්ධිරති පාණිනො⁴.
6172. භික්ඛුනීතං ඔවදනෙ සාවකං සෙට්ඨසම්මතං,
විණ්ණං ඵලදායකමි පඤ්ඤාපෙසි මහාමුනි.
6173. තං සුචාරං පමුදිතො නිමිනෙතත්වා තථාගතං,
නොපගිත්වා සසම්මං තං පජාසිං ධානමුත්තමං.
6174. තදා පමුදිතො නාමො මං අවොච මහාඉඤ්ඤි,
සුඤ්ඤි ගම්මස්ස දිසාසු⁵ ලච්ඡසෙ තං මතොරථං.
6175. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ඔක්ඛානාකාකුලසම්භවො,
ගොතගමො නාම තාමෙත සත්ථා ලොකෙ හවිසස්සති.
6176. තස්ස ධම්මෙත්ථ දායාදො ඔරසො ධම්මනිම්මිතො,
නිඤ්ඤො නාම තාමෙත සෙස්සති සත්ථිසාවකො.
6177. තෙන කම්මමන සුකතෙන චෙතනාපණ්ණිති ච.
ජනිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසුපගො අහං.
6178. පච්ඡිමෙ ච හවෙ'දනි ජාතො සෙට්ඨිකුලෙ අහං,
සාවතීසං පුරවරො⁶ ඉදංගි පිතෙ මහගුතෙ.
6179. පුරප්පවෙසෙ සුගතං දිසා විමතිතමානසො,
පෙතාරුමපටිග්ගාගෙ උබ්බජ්ඣ අනගාරිතං.
6180. ත විරෙතෙච කාලෙන අරහත්තමපාපුණ්ණිං,
තතොගං තිණ්ණසංසාරෙ සාසිතො සබ්බදස්සිතා.

1. මග්ගඤ්ඤාමග්ගවිදු ව, මජ්ඣ.

2. දෙසෙති, මජ්ඣ.

3. කාමපඛිකමති, මජ්ඣ.

4. පාණිනො, මජ්ඣ.

5. දිසාසු, මජ්ඣ.

6. පුරවරො, මජ්ඣ.

6169. හුරන් මායීය උපදවන්නා වූ මිනිස්තට උතුම් වූ ඒ බුදුරජානෙම (පෙර නිසිටකු පිසින්) නො බිණුවක් (-වතුරුගර්භතාය) ද බිණී ය. නො හටගත් (එලසමාපන්නින් ද) කට ගැන්වී ය.

6170. නිවන් මග පිළිපිද, නිවන් මග දැනගත්, නිවන් මග පවසන්නා වූ, නිවන් මගෙහි දක්ෂ වූ, (දෙවිමිනිස්තට) අනුශාසනා කරන්නා වූ, පුරිසදම සාරථි ගුණ ඇතිවූවන් අතුරෙන් අතිඋතුම්, කරග්‍රෙෂ්ඨ වූ, ලෝකතායක වූ -

6171. මහාකරුණා ඇත්තා වූ බුදුරජානෙම එකල්හි දහම් දෙසයි. මොහමබෙහි ගැලුනු සත්ත්වයන් (එයින්) ගොබ්ලයි.

6172. ඒ මහාමුනි තෙම ගිණුණින්කට මවා දීමෙහි අග්‍රයයි සමමත වූ ශ්‍රාවකයකු පසසමින් එතදග්‍රසාරාගයෙහි තැබී ය.

6173. එය අතා සතුටු වූ මම බුදුරජුන් පවරා සබ්බසා සහිත ව ලද්දවා ඒ උතුම් තනතුර පැතීම්.

6174. එකල්හි ප්‍රමුද්ධ වූ මහර්ෂි වූ සඵඤ තෙම මට මෙසේ කීය: සුව ඇත්තේ වේවා. දිගාසිරි ඇත්තේ වේවා. ඒ මතඥාල (සපුරා) ලබන්නේ ය.

6175. මෙයින් සියක් දහස්වන කපෙහි ඛනකාකකුලයෙහි උපදින්නා වූ තමින් භෞතම නම් ශායා තෙමේ ලොව පහල වන්නේ ය.

6176. උත්චක්ෂේපේ ඛණ්ඩයෙහි දායද වූ ඛණ්ඩයන් නිර්මිත කලාත් වැනි වූ ඔරාස ප්‍රත්‍ර වූ තමින් නඤ්ඤ නම් වූ ශායා-ශ්‍රාවකයෙක් වන්නේ ය (කිසා යි).

6177. මැනවින් කරුණුද ඒ කම්ම කේතු කොට ගෙණ ද විත්ත ප්‍රණීයින් කේතු කොට ගෙණ ද මම මිනිස් සිරුර කැර තව්නිසා දෙව්-ලොවට උත්තතතිවශයෙන් ගියෙමි.

6178. දන් පස්විමසවය පැමිණි කල්හි මම සමාභි වූ (සමපන්නින්) පිරුණා වූ මකන් ඛත ඇති උතුම් වූ සැවැත් සුවර සිවුකුලයක උපන්නෙමි වෙමි.

6179. තහරාට පිවිසෙත කල්හි බුදුරජුන් දැක විසමිත වූ සිත් ඇත්තෙමි ඡප්තවතාරාමය පිළිගැනීමෙහි දී (අතගායනී සබ්බාත) පැවිද්දට වන්නි.

6180. නො බෝ කලකින් ම රහත්බවට පැමිණියෙමි වෙමි. එ හෙයින් සප්දර්ෂි වූ බුදුරජුන් විසින් අනුශාසනා කරණුලද මම තරණය කළ සසර ඇත්තෙමි වෙමි.

6181. හික්කුනිතං ධම්මකපං පටිපුච්ඡා කපිං අහං,
සාහිතා තා මයා සබ්බා අහපිංසු අනාසවා.
6182. සතානි පඤ්චනුනාති තද භුට්ඨා මහාහිතො,
හික්කුනිතං ඔවදනං අඤ්චානො ධම්මසි මං.
6183. සතසතසෙසා තතං කම්මං ඵලං දසෙසසි මෙ ඉධ,
සුමුතොතා සරවෙතොව කිලෙසෙ කිංසසිං අහං.
6184. කිලෙසා කිංසිතා මයං හවා සබ්බා සමුහතා,
තානො'ව ඛනිතං ඡෙතා විහරාමී අනාසවා.
6185. සවාගතං චත මෙ ආසි වුද්ධසෙවරාසං සතතිකෙ,
තිසෙසා විජ්ජා අනුප්පතා කතං වුද්ධසං සාසතං.
6186. පටිසම්භිද චතසො ව විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ,
ඡලහිඤ්ඤා සට්ඨිකතා කතං වුද්ධසං සාසතං.
- ඉතං සුදං ආගතවා නිශ්ශෙකා ථෙරො ඉමා ගථායො අපාසිත්වාති.

නිශ්ශෙකපරිසරයා අපද්‍යනං පඤ්චමං.

546. කාථද්දසිජෙථරාපද්‍යනං

6187. පදුමුනතරො තාම ජිනො සබ්බධම්මෙසු වක්කුමා,
ඉතො සතසතසංඛිති කප්ප උප්පජ්ජි තාගතො.
6188. තාගතාතං චරෙ සප්පා ගුණාගුණවිදු ජිනො,
කතඤ්ඤා කතවෙදී ච තිසෙව ගොපෙති පාණිනො*.
6189. සබ්බඤ්ඤාතෙන ඤාණෙන තුලසිත්වා දයාසයො,
දෙසෙති පචරං ධම්මං අනන්තගුණසඤ්චයො.
6190. ස කදවි මහාචරෙ අනන්තජනසංසද්දි*,
දෙසෙති මධුරං ධම්මං චතුසච්චුපසංභිතං.
6191. සුභාත තං ධම්මචරං ආදිමජ්ඣන්තසොගතං,
පාණසතසකයාතං ධම්මාභිසම්මො අහු.

1 කාපසිං මම, ඔබ්බ.

2. පාණිනො, මජ්ඣ.

3. අනන්තජනසංසද්දි, මජ්ඣ. අනන්තජනසංසද්දි, සා.අනන්තජනසංසද්දි, PTS.

6181 - 6182. මම භික්ෂුණීන්හට බමුණවා ද පටිපුච්ඡා (-විචාරිම) ද කෙළෙමි. මා පිසින් අනුශාසනය කරණ ලද ඒ සියලු භික්ෂුණීහු නො අඩු වූ පක්සියක් රහත් මෙහෙණියෝ වූහ. එකල්හි තුටු වූ බුදුරජානම භික්ෂුණීන්හට ඔවා දෙන්නවුන් අතුරෙන් මා අගතන්නි තැනි ය.

6183. මෙසින් පෙර සියක් දහස්වන කපෙහි කරණලද කමිස මෙහි දී මට විපාක දක්විය. මම මිදුණු නිතැරයක් බඳු වූයෙමි කෙළෙහුන් දැවි මි.

6184. මා පිසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ තසන ලදහ. ආත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රවරහිත ව වෙහෙමි.

6185. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඵ්කාන්තයෙන් කාංකත විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

6186 සිවුපිළිකැබිලියාවෝ ද අභට්ටමොක්කයෝ ද භඩ්ඩිඤ්චෝ ද සාක්ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහෙයින් ආයුමෙන් නාශක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාවන් වදාළ හේකි.

නාශකසංවිරාචදානය සේවැනිසි.

546. කාචදුසිසංවිරාචදානය

6187. මෙසින් සියක් දහස්වන කපෙහි ලෝකනායක වූ සියලු බමුණන්හි විහිටිද දක්නා කුවණැත් ඇති පළමුතර බුදුරජානම ලොව පහළ විය.

6188. නායකයන් අතුරෙහි උතුම් වූ ගුණ - අගුණ දස මේ මේ ය සි දන්නා වූ (දෙවිමිනිසුන්හට) ශාක්‍යා වූ කෙළෙහිගුණ දන්නා වූ කෙළෙහි ගුණ නැවත නැවත සිහි කරන්නා වූ බුදුරජානම සත්ත්වයන් තීරියෙහි (නිවන්මගෙහි) යොදයි.

6189. අනන්තගුණ පිණහිගක් බඳු වූ දයාවට වාසසාන වූ (ඒ සජ්ඣා කෙම) සිංහල දන්නා කුවණින් (තරුණිකින් මෙන්) සත්ත්වයන්ගේ ආසාදනය (විරහාසිමුක්තීන්) විමනා බලා උතුම් වූ බමුණ දෙසයි.

6190. ඒ මහාචාර වූ බුදුරජානම කිසි කලෙක්හි අනන්තජනයා ගෙන් හුන් සබමැද සිවියක් දහම් යහිත වූ මිහිරි බමුණ දේශනා කරයි.

6191. ආදි මධ්‍ය පශ්චාත්ත කල්‍යාණ වූ ඒ උතුම් බමුණ අසා සියක් දහසක් ප්‍රාණීන්හට බමුවබොධය විය.

6192. නින්නාදිතා තද භූමි ගජ්ජංසු ව පතොධර,
සාසුකාරං පවනෙතසු¹ දෙවමුතමතරුසුරු.
6193. අනො කාරුණිකො සන්ධා අනො සභිමමදෙනතො,
අනො හවසමුද්දමි නිමුණො උභිරි ජිනො.
6194. එවා පවෙදජානෙසු² සතරමරමුතමසු,
කුලපසාදකානග්ගං සාවකං වණ්ණෙසි ජිනො.
6195. තදහං හංසවතීයං ජානොමච්චකුලෙ අග්ගං,
පාසාදිකො දසසන්ධො පසුතඛතඛසුසුචා.
6196. හංසාරාම මුපෙච්චාතං වන්දිතා තං තථාගතං,
සුඤ්ඤා මධුරං ධම්මං කාරං කන්ධා ව තාදිකො.
6197. නිපච්ච පාදමුලෙහං ඉමං වච්චමමුට්ඨං,
කුලපසාදකානග්ගො යො තා සන්ධිතො³ මුනෙ.
6198. තාදිකො හොමහං වීර⁴ මුඛසෙට්ඨසා සාතනෙ,
තද මහාකාරුණිකා සිඤ්චන්තනා⁴ වාමනෙත මං.-
6199. අහ මං පුත්ත උතතිට්ඨ ලච්ඡසෙ තා මනොරථා,
කථං තාමි ජිනෙ කාරං කන්ධා ව ච්චලො සිගා.
6200. සතසහසෙස ඉතො කපො ධක්කාකිකුසලමිහවො,
ගොතිමො තාම තාමෙන අනා ලොකෙ හවිසසති.
6201. තසා ධම්මෙසු දයාදො ඔරසො ධම්මන්මමිතො,
උද්ධි තාම තාමෙන ගෙසසති සන්ධි සාවකො.
6202. තං සුන්ධා මුදිතො සුන්ධා යාවච්චං තද ජිනං,
මෙතනවිතතා පරිවරිං පච්චලෙති විතාගකං.
6203. තෙන කමමිපාකෙන වෙතතාපණ්ඩිති ව,
ජගිතා මානුසං දෙහං තාවති.සමගච්ඡතං.
6204. පච්ඡිමෙ ව හවෙ'දානි රමෙම කාපිලවන්ධවෙ,
ජානො මහාමච්චකුලෙ සුඤ්ඤාදනමතිපතෙ.
6205. යද අජාසි සිද්ධන්ධා රමෙම ලමිතිකානතෙ,
තිතාග සබ්බලොකසාස සුඛාග ව තරුසනො.

1. පච්ඡන්ධි, මජ්ඣ. 2. සංචෙයජානෙසු, සීඝ්‍ර.

3. අනා තථ සාසකා, සං. 4. තාදිපසාගා මහාවීර, සං.

6192. එකල්හි පාටිවී තොමෝ මහත් තාද පැවැත්වූ ය. මේඝයෝ ගර්ජනය කළාහු ය. දෙව් බඳ මිනිස් අසුර යන මොහු සාධුතාද පැවැත් වූහ.

6193. කාරුණීක වූ ආයා තෙමේ ආයවයසියෙකි. සදහම් දෙසුම ද ආයවයසියකි. සජ්ඣතෙම හවසසුරෙහි ගිලුනවුන් ගොඩනැගී ය. ආයවයසියෙකි.

6194. මෙසේ දෙව්බඩුන් සහිත වූ මිනිසුන් ප්‍රියයෙන් ඇලළී ගිය කල්හි බුදුරජතෙම කුලපහදවනුවත් අතුරෙන් අග්‍රය සි ඉවකයකු පැවසී ය.

6195. එකල්හි මම සංඝචරි තහරයෙහි ඇමතිකුලයක උපතෙම දුටුවත් පහදවන්නා වූ, දකුම්කලු වූ, සමාඥ වූ ධනධාන්‍ය ඇති කෙනෙක් වීම.

6196. මම සංඝාරාමයට එළඹ ඒ බුදුරජුන්හට වැද මිහිරි දහම් අයා තාදීගුණ ඇති ඒ බුදුරජුන්හට සත්කාර කොට -

6197 - 6198 - 6199. මම උත්තරන්තේසේ පාමුල වැද වැටි මේ වදන් කීම: “මුතීඤ්ඤත් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ විසින් කුලපහදවනුවත් අතුරෙන් අග්‍රය සි යම් ඉවකයෙක් තෙම පසහතලද ද, වීරයන් වහන්ස, ඔබ ද ශ්‍රේණි වූ බුදුවරයකුගේ සසුනෙහි එබදු (කුලපහදක හිඤ්ඤත් අතුරෙන් අග්‍ර වූ) ඉවකයෙක් වෙමැ” යි කීම. එකල්හි මහා කාරුණීක වූ බුදුරජ තෙමේ මට අමා ඉසින්නාක් මෙන් “පුතඤ්ඤවෙති, නැගිටුව. ඒ මනදෙල ලබනෙහි ය. බුදුවරයකු කෙරෙහි සත්කාරයක් කොට කෙසේ නම් තිස්ඵල වන්නේ දැයි” මට වදාළේ ය.

6200. මෙයින් මතු සියක් දහස්වන කපෙහි බහුකානිකුලයෙහි උපදතා වූ නමින් ගෞතම නම් වූ ආයා තෙමේ ලොව පහළ වන්නේ ය.

6201. උත්තරන්තේසේ ධර්මයෙහි දයාද වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත කළාක් බදු වූ ඕරස සුත්‍ර වූ, නමින් උද්ඝ්‍රි නම් වූ ආයා ඉවකයෙක් වන්නේය යි ද වදාළේ ය.

6202. එකල්හි එයඥා සතුටු වූයෙම මෙන් සිත් ඇත්තෙම විසිටොනායක වූ බුදුරජුන්හට සිවුපසයෙන් උච්චත් කෙළෙමි.

6203. ඒ කමිටිපාකය ගේතුකොට ගෙණ ද, විතනප්‍රඥාසිත් ඡේතු කොට ගෙණ ද මම මිනිස්සිරුරු හැර කවරිසා දෙව්ලොවට (උත්තරානි-වයසෙන්) ගියෙමි.

6204 දන් මේ අනර්ථ හවයෙහි රම්‍ය වූ කපිලවාස්තු නගරයෙහි සුදොදන මිහිපතිත්‍රයේ මහඇමතිකුලයෙහි උපන්නේ වෙමි.

6205. යම් කලෙක්හි තරඳ්‍රෙණ වූ සිද්ධානී බෝසත් තෙමේ සවි-ලොවට ගිතපිණිය ද සුව පිණිය ද රම්‍ය වූ පුණ්ඩ්‍රිකාගල්ථයනෙහි දී (මව් කුසින්) බිහි වී ද,

6206. තදුකෙව අතං ජාතො සත තෙනෙව චිඤ්ඤා,
පියො සහායො දසිතො විසතො නිඤ්ඤාපිදෙ.¹
6207. එකුනනිංසො වයසා නිකඛතො පබ්බජිතො සො,²
ජ්ඣෙස්සං විභිනාමෙත්වා බුද්ධො ආසි විතායකො.
6208. ජෙත්වා සසෙතකං මාරං ඛෙපගිත්වාන ආසවෙ,
භවණ්ණං තරිත්වාන ආසි බුද්ධො සදෙවකො.³
6209. ඉසිවහංගං ගමිත්වාන⁴ විනෙත්වා පඤ්චවග්ගිකො,
තතො විනෙසි ගගවා ගන්ත්වා ගන්ත්වා නතිං තතිං.
6210. චෙතෙසො විතයතො සො සංගණනො සදෙවකං,
උපෙච්ච මාගධිරිං⁵ විහරිත් තද ජිනො.
6211. තද හුද්ධොදතොතං භුමිපාලෙන පෙසිතො,
ගන්ත්වා දිස්වා දහමං පබ්බජිත්වා⁶ රතං අහං.
6212. තද මහෙසිං යාපිත්වා පාපගිං කපිලවහංගං,
තතො පුරුහං ගන්ත්වාන පසාදෙසිං මහාකුලං.
6213. ජිනො නසම් ඉණෙ තුට්ඨා මං මහාපරිසායො සො,⁷
කුලපාසාදකානගං පඤ්ඤපෙසි විතායකො.
6214. කීලෙසා කාපිතා මග්ගං භවා සබ්බෙ සමුත්තා,
තාගො⁸ ව ඛනිතං ජෙත්වා විහරාමි අනාසවො.
6215. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස ගන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6216. පටිසම්බද්ධ වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලතිඤ්ඤා සමජිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉතං සුදං ආයස්මා කාථද්ධි පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

කාථද්ධිපණ්ණාසක අපදානං ජම්බං.

547. අභයපේරාපදානං

6217. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බබ්මෙත්ඤ්ඤ වකුමි,
ඉතො සතසකස්සමි කපො උප්පජ්ජි තායකො.
6218. සරණගමනෙ කඤ්ඤි¹ නිවෙසෙති තථාගතො,
කඤ්ඤි සීලෙ නිවෙසෙති දසකම්මපුත්තමෙ.

1. නිකම්මිත්වා අයාරතො, මජ්ඣ.

2. බුද්ධො ආසි සදෙවකො, මජ්ඣ.

3. ඉසිවහංගං පතනං ගන්ත්වා, සං.

4. මහෙට්ඨිරිං, මජ්ඣ. මහාපරිසාරි. PTS.

5. මහාන පුරිසාසනො සං. PTS.

6. කිඤ්ඤි, මජ්ඣ.

6206. එදවස් ම මම ද උපතෙමි ඒ බෝසත් සිද්ධකුත් සමග ම වැඩුනෙමි (මනුර) ප්‍රිය වූ දයාවත් වූ, වාක්ක වූ, නීතිදක් වූ සහාය-
යෙන් විමි.

6207. වයසින් එකුත්තස් හැවිරිදි වූ ඒ (සිද්ධත්) බෝසත් තෙමේ
කිහිනෙන් තිත්වුනේ පැවිදි විය. (දුෂකරත්‍රියා වෙහි ගෙදීමෙන්) සවයක්
කෙවා විශිෂ්ටතායක වූ බුදුවරයෙක් විය.

6208. (ඒ සිද්ධත් නෙම) සේනා සහිත වූ මාරයා ජගගෙණ ඇහුව-
කෙසෙ කොට හටසසුර තරණය කොට දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි බුදු විය.

6209. ඉසිපතතයට ගොස් පඤ්චවර්ගීය හිසුන් හික්මවා ඉක්කිති
භාග්‍යවත් තෙමේ ඒ ඒ තත්ති ගොස් විෂයප්පයෙන් හික්ම විය.

6210. හික්ම වියයුතු ජනයන් හික්මවන්නා වූ ඒ බුදුරජ තෙම
දෙවියන් සහිත ලොකයාට සහිත්‍රක කරමින් මහබපථිතයට හෙවත් රජ-
ගහනුවරට එළඹ එකල එහි විසි ය

6211. එකල්හි සුදෙවුන් රජතුමන් විසින් යවන ලද මම ගොස්
බුදුරජුන් දක පැවිදි වී රහත් වීමි.

6212. එකල්හි බුදුරජුන් ඇයාද කපිලවාස්තු නගරයට පැමිණවීමි.
උත්තරයන්ගේ එහි වැඩමවීමට පෙරතුට ම මම ගොස් (සුඛොදන) මහ
රජතුලය පැහැදවීමි.

6213. ඒ ගුණගෙහි සතුටු වූ විශිෂ්ට තායක වූ ඒ (ගෞතම) බුදුරජ
තෙමි මහපිරිස් මැද මා කුල පහදවනුවන්ගෙන් අශ්‍රයානගෙහි තැබී ය.

6214. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හටගෝ තසන
ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැඳුම් සිද ඇහුවරහිත ව වෙතෙමි.

6215. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ඒකාන්තයෙන්
සහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන
කරණ ලදි.

6216. සිවුපිළිකැඹියාවෝ ද අමටිමොක්‍ෂයෝ ද හඬගියවෝ ද
සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදි.

මෙගෙහින් ආසුමක් භාඨදුසිසවරියන් වහන්සේ මේ ගාථාවත් වදල
සේකි.

භාඨදුසි සවරියවදනක සවැනිසි.

547. අභයසථවිරාවද්‍යනය

6217. මෙයින් සියක්දහස්වන කපෙහි ලෝකතායක වූ සියලු ඛමියන්හි
(විහිවිද දක්නා සුඵ) තුවණැස් ඇති පළමුතතර බුදුරජ තෙම ලොව
පහල විය.

6218. ඒ තථාගත තෙම කිසිවකු සරණගමනයෙහි පිහිටු වයි.
කිසිවකු හිලගෙහි ද උතුම් වූ දහ (කුශල) කම්පට්ඨයෙහි ද පිහිටුවයි.

6219. දෙභී කණ්ණවි භො වීරො සාමඤ්ඤථලමුත්තමං,
සමාපත්ති තථා අට්ඨ තිස්සො පිජ්ජා පච්චෙත්ති.¹
6220. ඡලභීඤ්ඤාසු යොජෙභී කඤ්චි සත්තං කරුත්තමො,
දෙභී කණ්ණවි භො නාථො චතස්සො පටිසම්භිදා.
6221. බොධිතෙසාං පජං දිස්වා අභබ්බෙසො පි යොජතෙ,²
බණ්ණෙ උපගන්ත්වාන වීතෙති තරුණාරව්.
6222. තදාහං භංගවතීයං අහොසිං බ්‍රාහ්මණත්‍රපො,
පාරතු සබ්බචෙදාහං වෙය්‍යාකරණසම්මතො.
6223. නිරුත්තීයා ච කුසලො නිසණ්ඩුවති විසාරදො,
පදසො කෙටුගිව්‍යු ජ්‍යෙෂ්ඨිවිතීකොවිදො.
6224. ජක්ඛාචිකාරං විවරං කංසාරාමමුපෙච්චිකං,
අද්දහං වදාහං සෙට්ඨං³ මහාජනපුරකඛිතං.
6225. දෙසෙනතං විරජං ධම්මං පච්චතිකමති අහං,
උපෙත්වා තස්ස වාක්‍යාති සුත්වාන විමලාතකං.⁴
6226. ව්‍යාහට්ඨං⁵ පුතරුත්තං වා අපඤ්චං වා නිරුත්තං,
නාද්දහං තස්ස මුතීනො තතො පබ්බජතො අහං.
6227. න විරෙතෙව කාලෙත සබ්බසංවිසාරදො,
නිපුණො බුද්ධිවම්හෙ අහොසිං ගණිතමමතො.
6228. තදා චතස්සො ගාරායො ගජ්ජිත්වා සුව්‍යඤ්ජනා,
සන්ධිත්වා තිලොකකං දෙහගිස්සං දිනෙ දිනෙ.
6229. විරතෙත්වාපි මහාවීර සංඝාතෙ සහගෙ වහං,
කරුණාය න තිබ්බාසි තතො කාරුණීකො මුනි.
6230. පුපුජ්ජනොව යො සනෙත්වා න කීලෙසවසො අහු,
සම්පජ්ජනො සතිසුතෙත්වා තත්ථා එසො අවිනතිගො.

1. පච්චෙත්ති, මජ්ඣ.

2. අභබ්බෙසාමිපිනොජනා, මජ්ඣ.

3. විරජා පහට්ඨං, මජ්ඣ. පට්ඨා සෙට්ඨං, සා.

4. වාක්‍යානං, මජ්ඣ.

5. ව්‍යාහතං, මජ්ඣ.

6219. ඒ බුද්ධවීර තෙමේ කිසිවකුට උතුම් වූ (නොවන්තැදී වූ සතර) ශ්‍රාමණ්ණපථය දෙයි. එහේ ම ත්‍රිවිද්‍යාවන් ද අපටසමාපතතින් ද දෙයි

6220. තරුණතම වූ බුදුරජ තෙමේ කිසියම් සතකුකෙකුත් භවතිඤ්චන්ති යොදවයි. අනාථයකට (පිහිට වන බැවින්) තාට වූ තථාගත තෙමේ කිසිවෙකුට සිවු පිළියැඹියාවන් දෙයි.

6221. දමනය කළයුතු තරයන් ගික්මවන බැවින් තරසාරවී වූ බුදුරජතෙමේ නොගිණිය හැකි යොදුන් දුර සිටියා වූ ද ධර්මවෘත්තයට පුදුසු සත්ත්වසමූහය දැක මොහොතකින් එහි එළඹ උන් ගික්මවයි.

6222 - 6223. එකල්හි මම භංගවන්තී නගරයෙහි සියලු වේදයන්ගේ පරතෙරව ගියා වූ ව්‍යාකරණ සංඛ්‍යාත අබ්දශාස්ත්‍රයෙහි විශාරදයෙකැයි සම්මත වූ (අබ්දානීයන් නිවැරදි ලෙස ගැඹුරට උගත්වන) නිරුක්ති-ශාස්ත්‍රයෙහි දක්‍ෂ වූ (අබ්දානීයානගන් දැන ගැඹුරට උගත්වන) නිසංක්‍රි-ශාස්ත්‍රයෙහි විශාරද වූ (ව්‍යාකරණයෙහි ඇදීම අවධානම් ලෙස සැලකෙන නාමාදී) පදයන් දන්නා වූ (කාව්‍යාකරණයෙහි දී කවිත්වයට උපකාර වන අලංකාරදීය ඇතුළත් ක්‍රියාකලා විකල්පය සි කියන ලද) කේවල-ශාස්ත්‍රය දන්නා වූ (අක්‍ෂරයන්ගේ නියමය දක්වන ඡන්දස් වෙන් කොට දැනගැනීමට උගත්වන) ඡන්ද්‍යවිචිතී වේද්‍යයෙහි ද දක්‍ෂ වූ බ්‍රාහ්මණ පුත්‍රයෙක් වීම.

6224 - 6225 - 6226 මම ජබ්‍යාවිහාරයෙහි යෙදෙමින් හෙවත් ශරීර ව්‍යායාම පිණිස ඇවිදීමින් භංග රුමයට එළඹ, මහාජනයා වසින් පිරිවරන ලද්දවූ වාදීන් අතුරෙන් ශ්‍රේණිවූ නිමිල ධර්ම දේශනා කරන්නා වූ බුදුරජුන් දිවිමි. විරුද්ධ මතධාරී වූ මම සම්පයට එළඹ උන් වහන්සේගේ නිමිල වූ වචන අතා ඒ බුදුරජුන්ගේ වැරදි ලෙස යොදන ලද්ද වූ හෝ පුත පුතා කියන ලද්ද වූ හෝ අපාථ වූ හෝ නිරුක්ති වූ හෝ (වචනයක්) මම නො දිවිමි. එහෙයින් මම පැවිදි වීම.

6227. නො හෝ කලකින් ම ශාස්ත්‍ර විශාරද වූයෙමි බුද්ධවචනයෙහි දක්‍ෂ වූයෙමි ගණයා පරිහරණයට හුදුසුය සි සම්මත වූයෙමි හෙවත් සාර්ව වූයෙමි වීම

6228. එකල්හි මම බුදුරජුන්ගේ පසසා අක්‍ෂර වන් වූ සිවුසයක් ගොතා දිනපතා කියතෙමි. කෙසේද යත්:

6229. මහාවීරයන් වහන්ස, මුඛ බිය සහිත වූ සසරෙහි වෙහෙමින් එහි විරතවූයේ වෙති ය. කරුණායෙන් ම පිරිනිවන් නො පෑ ය. එහෙයින් බුදුරජ තෙමේ කාරුණිකය.

6230 යමෙක් පුහුදුව සිටියදී පවා කෙල්ල වසන නො වූයේ ද, සමාන්තප්‍රඥාවෙන් හා සමාධියෙන් යුක්තවූයේ වේ ද, එහෙයින් මෙතෙම නො සිතිය හැකි ගුණ ඇත්තේ ය.

6231. දුබ්බලාභී කිලෙසාති යස්සාසගගතානිමෙ,
සුඤ්ඤතිපරිද්ධිතාති න සිසිංහු තදබ්බතං¹.
6232. සො සබ්බලොකස්ස ගරු ලොකො යස්ස තථා ගරු,
තථාපි ලොකාචරිකො ලොකො තස්සානුචත්තකො.
6233. එවමාදීභි සලබුඬං කිත්තං ඛම්මදෙසනං,
යාචජ්චං කරුණාන ගතො සග්ගං තතො වුතො.
6234. සතසහස්සෙ ඉතො කපො යං බුඬමභිකිත්තසිං,
දුක්ඛතීං නාභිජාතාමි කිත්තනාය ඉදං ඵලං.
6235. දෙවලොකෙ මහාරජ්ජං රජ්ජං පාදෙසිකං ච යං,²
චක්ඛවතඨිමහාරජ්ජං ඛසුතො'නුගමිං අකං.
6236. දුඛෙ හචෙ පජායාමි දෙවතෙහ අථ මානුසෙ,
අඤ්ඤං ගතීං න ජාතාමි කිත්තනාය ඉදං ඵලං.
6237. දුඛෙ කුලෙ පජායාමි ඛතතිතෙ අථ බ්‍රාහ්මණේ,
නිචෙ කුලෙ ත ජායාමි කිත්තනාය ඉදං ඵලං.
6238. පචජිමෙ ච හචෙ' දුභි ගිරිඛප්පුරුත්තමෙ,
රඤ්ඤං නිඛිසාරස්ස පුතෙසා නාමෙන වාහසො.
6239. පාපමිත්තවසං ගන්ත්වා නිගණේසුත පිමොභිකො,
පෙසිතො නාහපුතෙතන³ බුඬසෙට්ඨං උපෙච්චකං.
6240. පුචජිත්වා නිපුණං පඤ්ඤං සුත්වා ව්‍යාකරණුත්තමං,
පඛච්චිත්තාන නචිරං අරහත්තමපාපුණිං.
6241. කිත්තසිත්වා ජිතවරං කිත්තිතො කොමි සබ්බදා,
සුගක්ඛිදෙහවදතො අසීං සුඛසම්පපිතො.
6242. කිත්ඛ හාසු ලහුපඤ්ඤා⁴ මහාපඤ්ඤා තපෙච්චකං,
විචිත්තපටිභාතො ච තස්ස කම්මස්ස වාහකා.
6243. අභිජාචිත්වා පදුමුත්තරාඛං⁵
පසන්නවිතෙසා අසමං සගම්භං,
ත ගචජි කප්පානි අපායභුමිං
සතං සහස්සාති එලෙහ තස්ස
6244. කිලෙසා කාපිතා මය්ගං හවා සබ්බෙ සමුගතා,
නාගො'ච ඛකිතං ඡෙත්වා විහරාමි අනාසවො.

1. තම්බභූතං, මජ්ඣ.

2. පාදෙසිං කඤ්චිතගසියං, මජ්ඣ.

4. කිත්ඛහාසලහුපඤ්ඤා, මජ්ඣ.

3. නාහපුතෙතන, සීමු.

5. පදුමුත්තරාභං, මජ්ඣ.

6231. යමෙකුගේ සිත්හි වූ මෙම දුෂ්ල කෙල්ලයෝ ඥානානුගතයන් දවනලද්දහු ශෛෂ නො වුවාහු ද, එය විසමයෙකි.

6232. යම් බුදුවරයෙක් තෙම සියලු ලෝකයාහට යම් සේ ගුරු ද, ඒ බුදුරජුන්හට ලෝකයා ද එසේ ම ගුරු ය. එසේ ම උත්තමයන්ගේ ලෝකාමායා ය. ලෝකයා උත්තමයන්ගේ අනුගමනය කරන්නේ මේ.

6233. මේ ආදීන් යම්බුදුරජුන්ට පහසමින් දිවි ඇති තාක් බිම් දෙසනා කොට ඉන් ව්‍යුහ වූයෙමි ස්වර්ෂත වීමි.

6234. මෙයින් කලා ලක්ෂයකින් යට බුදුරජුන්හට යම් පැහසුමක් කෙලෙමි ද, ඒ හේතුවෙන් දුගතියක් නො දනිමි. (බුදුරජුන් හට) පැහසීමෙහි මේ විපාක යි.

6235. මම දෙව්ලොවෙහි මහාරජ්‍යය ද, ප්‍රාදේශික වූ යම් රජයාගෙන් මේ තම එය ද චක්‍රවර්තීමහාරජ්‍යය ද බෙහෙවින් අනුභව කෙලෙමි

6236. දෙව් අත්බැවිහි ද යළි මිනිස් අත්බැවිහි ද යන දෙඅත් බැවිහි උපදිමි. ඉන් පිටත් අතීත් ගතියක් නො දනිමි. බුදුරජුන්ගේ ගුණකීර්තයෙහි මේ විපාක යි.

6237. කැත් බමුණු යන දෙකුලෙහි උපදිමි. පහත් කුලයෙහි නො උපදිමි. බුදුරජුන්ගේ ගුණකීර්තයෙහි මේ විපාක යි.

6238. මම දැන් මේ පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි උතුම් වූ ගිරිවුර (ථෙරජගහ) තගරයෙහි බිම්සරරජුගේ නමින් අනය තම වූ පුත්‍රයෙක් වීමි.

6239. පාපමිත්‍රවශයට ගොස් මූලා කරණ ලද්දෙමි නිගණ්ඨ තාතපුත්‍රයා විසින් මෙහෙයන ලද්ද වූ මම බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත එළඹ,

6240. නිවවුන් විසින් පුත්‍රණු කරණලද ප්‍රශ්නයක් විමාර බුදුරජුන්ගේ උතුම් වූ (ඒ ප්‍රශ්න) විසදීම ඇතැයි පැවිදි ව නො බෝ කරනින් ම රහත්බවට පැමිණියෙමි.

6241. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට පහසා කැමිකල්හි පහස්තා ලද්දෙමි මේ. හුවදවත් වූ සිරුරු හා මුව ඇත්තෙමි සැපයෙන් අසනයෙක් වීමි.

6242. මම ඒ කමයාගේ බලයෙන් තීක්ඛපඤ්ඤ ද භාහුපඤ්ඤ ද මහාපඤ්ඤ ද වූයෙමි විසිතුරු වැටහිමි ඇත්තෙමි ද වීමි.

6243. පහත් සිත් ඇත්තෙමි අසම වූ සමීඤ වූ පදමුත්තර තම බුදුරජුන්හට පහසා ඒ කුශලකමයාගේ විපාකයෙන් කලාලක්ෂයක් අපායගුණයට (උතප්පත්ති වශයෙන්) නො ගියෙමි.

6244. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ තසන ලදහ. ඇත්තරජෙකු මෙන් බැදුම් සිදු ඇසුරි රහිත ව වෙසෙමි.

6245. සාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ,
තිස්සො පිජා අනුසාතනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6246. පටිසම්භිදා වතස්සො ච විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමේ,
ඡළභිඤ්ඤා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අහසපොරො ඉමං ගාථායො අභාසිත්ථාති.
අහසපොරොස්ස අසද්දනං සත්තමං.

548. ලොමසකඛිතිස්සත්ථරාපදනං

6247. ඉච්ඡති හදදකෙ කප්පො බුහ්මිඛත්ථු මහායසො,
කස්සභසා තාම තාමෙත¹ උප්පජ්චදනං වරො.
6248. තදහං චන්දනො වෙච්ච පබ්බජිතාන සාසනෙ,
ආපාණකොට්ඨං ධම්මං පුරස්සිතාන සාසනෙ-
6249. තතො චුතා සත්තුසිතං උපපන්නා උභො මහං,
තත්ත දිබ්බති තට්ඨෙති හිතෙති වාදිතෙති ච-
6250. රූපාදිදසකඛෙහති අභිනොධාන කෙසකෙ,
යාවතාසුං වසිතාන අනුභොධා මහාසුඛං-
6251. තතො චරිතා තීදහං චන්දනො උපපජ්ජථ,
අහං කපිලවජ්ඣයමී අහොසිං² සාක්කිසුපො
6252. යදා උද්ධිපෙරෙත අජ්ඣිවෙතා ලොකනායකො,
අනුකම්පිත සක්ඛානං උපෙසි කපිලවහසං.
6253. තද්ධිමාතිනො සක්ඛා න බුද්ධස්ස භුණ්ඤ්ඤුතො,
පනමනති න සම්බුද්ධං ජාතිසද්ධා අනාදරං.
6254. ගෙහං සඛකප්පමඤ්ඤා ආකාසෙ වඛ්ඛමී ජිනො,
පජ්ජනො වීඤ්චසිත්ථ පජ්ජලිත යථා සිසි.
6255. දස්සෙතා රූපමභුලං පුත අනතරධායථ,
ථකොපි හුතා ඛහුඛා අහොසි පුතරෙකකො.
6256. අක්ඛිකාරං පකාසං ච දස්සෙතා අතෙකධා,
පාටිහිරං³ කපිතාන වීනසි ඤාතකෙ මුති.

1. ගොතෙනහ, මජ්ඣං. 2. අපාසි, මජ්ඣං. 3. පාටිභගර, මජ්ඣං.

6245. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණීම මට ඒකාන්තයෙන්, ස්වාභාවය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයක. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

6246. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභවිමෝක්‍ෂයෝ ද භවිකිඤ්ඤෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මේසසසින් ආයුෂමත් අහස සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගථාවන් වදාළ සේකි.

අහස සංවිරයවද්‍යනය සන්වැහිසි.

548. ලොමසකඛනිය සංවිතාවද්‍යනය

6247. මේ මහාහදකල්‍යාණෙහි බ්‍රාහ්මණවාසික වූ මහත් යශස් ඇති තමන් කාශාප නම් වූ බුදුරජනෙම ලොව පහළ විය.

6248. එකල්හි මම ද (මාගේ සත්‍යය වූ) චෛත්‍ය තෙමේ ද සසුනෙහි පැවිදි ව ජීවිතාන්තය දක්වා සත්තෙහි පිළිවෙත්දම් පුරා -

6249. අපි දෙදෙන ම ඉන් සැව සනතුමිකයෙහි උපන්නමෝ එහි දිව්‍යමය වූ තාත්‍ය නිව්‍යාදිතයෙන් ද,

6250. රූපාදි දශධ්‍රැව අඩනයෙන් ද සෙස්සන් අභිගවනස කොට මහත් සම්පත් අනුභව කොට දිවි ඇති තාක් වැස,

6251. ඉන් සැව වෘද්ධ තෙමේ තිදස්සුර දෙවියෙක් ව උපන්නේ ය. මම කපිලවාස්තු නගරයෙහි ශාක්‍යපුත්‍රයෙක් වීමි.

6252. යම් කලෙක්හි උදසි සංවිරයන් වසින් අශ්වතාරද බුදුරජ තෙමේ ශාක්‍යයන්හට අනුකම්පා කොට කපිලවාස්තු නගරයට වැඩියේ ද,

6253. එකල්හි බුදුරජන්ගේ භූෂණ තො: දන්තා අතීයය මානවත් වූ ජාතිමාත්‍යයන් තද වූ, ආදර වරහිත වූ ශාක්‍යයෝ සම්බුදුරජන්හට නො වදිත්.

6254. ඔවුන්ගේ අදහස දැනගත් බුදුරජනෙම අහසෙහි සක්මන් කළේ ය. මේසස සෙසින් වැස්විය. හින්ත සෙසින් දිලිසුනේ ය.

6255. අසමාන වූ (උත්වහන්සේගේ) රූපය දක්වා තැවත අතුරු දහන් විය. (පළමුවෙන්) එකෙක්ව (පෙති) තැවත බොහෝ දෙනා (ලෙස පෙනෙන්නට) විය.

6256. අසුර ද එළිය ද නොයෙක් අයුරින් දක්වා ප්‍රාතිහායි කොට බුදුරජ තෙමේ ඥාතින් හික්ම විය.

6257. වාසුද්දිපො මහාමෙකො තාවදෙ ගමවසාර, ¹
තද හි ජාතකං බුද්ධො චෙත්සනතරදෙකයි.
6258. තද තෙ බහතියා සබ්බෙ නිහනවා, ජාතිජං මදං,
උපෙසුං සරණං බුද්ධං - ආත සුදෙකාදනො තද:
6259. ඉදං තතියං තව භූපිපක්කු
පාදානි වසුමි සමනතවකු,
යද්තිජාතො පඨවිං² පකමපයි
යද ව තං තජ්ජති ජලබුජායා.
6260. තද බුද්ධානුභාවං තං දිස්වා විමතිතමානකො,
පබ්බජ්ජාත තජ්ජව නිවසිං මාසුපුජකො.
6261. මහදනො දෙවපුතො මං උපගන්තානප්පවජ්ජ,
ගද්දකරතතසා තද සංඛෙපපිසාරතයං³.
6262. වොදිපොතං තද තෙන උපෙච්ච නරතායකං,
ගද්දකරතතං සුත්තාන සංවිගනො වතමාමකො
6263. තද මාතරමාපුච්ඡිං⁴ වතෙ වච්ඡාති ඵකකො,
සුබ්බමාලොභි මෙ මාතා වාරහි තං තද්වචං:
6264. දබ්බං කුසං⁵ පොච්ඡිලං උරිරං මුක්ඛබ්බජං⁶,
උරතා පනුදිසාමි විවෙකමනුබ්බායං.
6265. තද වතං පටිච්ඡොතං සරිත්වා ජිතසායනං,
ගද්දකරතතමිවාදං අරතතතමපාපුණිං.
6266. අතීතං නතාගමෙය්‍ය කපාටිකංචෙ අතාගතං,
යදතීතං පතීතං තං අපතතඤ්ච අතාගතං.
6267. පවුප්පනාඤ්ච යො ඛමමං තප්ප තප්ප විපසාගී,
අසංඝිරං අසංභූපං තං විදා අනුබ්බාගතො.

1. තාවදෙව පවසාර, මජ්ඣං.

2. පඨවි, මජ්ඣං.

3. සංඛෙපපිසාර, තයා, මජ්ඣං.

4. තද්දකරමපුච්ඡ, මජ්ඣං.

5. ඉත, මජ්ඣං.

6. මුක්ඛපබ්බජ, මජ්ඣං.

6257. එකෙණෙහි වාතුද්විපික මහාමෙහසෙක් වමිණෙක කල්ලෙය. එකල්හි බුදුරජ තෙම වෙසනනාරජාතකය දෙසී ය.

6258. එකල්හි ඒ සියලු කෘත්‍රියයෝ ජාතිමානයෙන් හටගත් මදය තැනීමකොට බුදුරජුන් සරණ ගියාහු ය. එකල්හි සුදොඩාදන රජතෙම මෙසේ කීය:

6259. මහත් ප්‍රඥ ඇති බැවින් හුරිපඤ්ඤ නම් වූ (සජ්ජනාදාන-යෙන් යුත් බැවින්) සමනතවහබු නම් වූ බුදුරජාතන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගේ සිරිපා වදිමි. මේ තෙවන වැදුම සි. යම් කලෙක්හි විශිෂ්ට ජන්ම ඇත්තේ පාරිවිය කමසා කල්ලේ ද, (ඒ අසිත නවුස් හමුවෙහි දී මාගේ පළමු වැදුම විය. (එසේ ම) යම් කලෙක්හි වරමගුලා පළමු හම්වතීන් පළක් බැඳ හුන් ඔබ දඹරුක්කෙවන නො හැරී ද, එහිදී මාගේ දෙවෙනි වැදුම විය.

6260. එකල්හි ඒ බුද්ධානුභාවය දැක විසමය පත් සිත් ඇත්තේ මව පුදත්තා වූ මම පැවිදිව එහි (ගෙහි)ම විසිමි.

6261. එකල්හි වඤ්ඤා දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ මා වෙත එළඹ හඳුනා-රතන සුත්‍රය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත ක්‍රමය හා විකාර ක්‍රමය විචාරේ ය.

6262. එකල්හි ඒ දිව්‍යපුත්‍රයා විසින් මෙහෙයන ලද මම බුදුරජුන් වෙත එළඹ හඳුනාකරන සුත්‍රය අසා කලකිරුණේ වනයෙහි විසිමිට කැමැති වීමි.

6263. එකල්හි සුදෙකලාව වනයෙහි වසන්නෙමැසි මවගෙන් (කැමැත්ත) විචාරෙමි. මාගේ මවුනොමෝ (මා) සිව්මැලිය සි එය වැලකුවා ය. එකල්හි (මම මවට) මෙසේ කීමි:

6264. හිදිම සිව්ම සක්මන් කිරීමී යන ත්‍රිවිධ ඉරියව්වෙන් භාවනා වඩමින් දඩන නම් වූ කුසතණ ද, වැළක් හෙවත් කාශ නම් තාණ ද, සැමැත්ත ද, මුදුනණ හා බබුන්තණ ද ලසින් ඉවත් කරන්නෙමි (ඒ මහ නො ගෝඨේ) වෙමි සි කියා සි.

6265. එකල්හි වනයට පිවිසි මම බුද්ධානුභාවය වූ හඳුනාකරන අවවාදය සිහිකොට රතත්තවට පැමිණියෙමි.

6266. අතීත වූ පප්පක ඇත (තාමණ දෘටි වශයෙන් සිතමින්) ඒ අනුව නො යන්නේ ය. අනාගත වූ පප්පක (තාමණ දෘටිවශයෙන් සිතමින්) නො පතන්නේ ය. යම් අතීතයක් වූයේ නම් එය ගෙවී ගියේ ය. යම් අනාගතයක් වන්නේ නම් එය නො පැමිණියේ ය.

6267. යමෙක් තෙම වර්මාන වූ (පඤ්ඤාකක) ධර්මයන් පිළිබඳව සිතට ඇතිවන අදහස් ඒ ඒ තත්වී දී ම (අනිත්‍යාදි වශයෙන්) විදහන් ක්‍රවණින් දකී ද, එබඳු ක්‍රවණැත්තේ (රුහාදියෙන්) නො හැකුරනු කොට (එසේ ම රුහාදියෙන්) නො හැසුණු කොට ඒ විදග්ධාව භාවනා වශයෙන් වඩන්නේ ය.

6268. අපේව කිව්වං ආතප්පං ඡකා ජඤ්ඤ මරණං සුවෙ,
න භි ඡකා සංගරං ඡකන මහාභෙසනෙන මවුද්ධං.
6269. එවං විහරමාකාපි¹ අභාරතනමනඤ්ඤං,
තං වෙ ගද්දකරතෙනාති සතෙනා ආවික්ඛතෙ මුති.
6270. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
තාමගා'ව බක්ඛිතං ඡෙත්වා විහරාමී අනාගමො.
6271. ස්වාගතං වත මම ආසි බුද්ධිසංඛිංසා සන්තිකෙ,
තිමසා විජ්ජා අනුසතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
6272. පටිසම්භිදා වතසො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සමඡිකතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්සා ළොමසක්ඛිංසිකො² ථෙරො ඉමා ගාථායො අනා-
සිත්ථාති.

ශ්‍රොමසක්ඛිංසිකොත්ථරස්ස අපද්‍යනං අට්ඨමං.

549. වනවච්ඡත්ථරාපද්‍යනං

6273. ඉමලිහි හග්ගෙක කප්පෙ බ්‍රහ්මබක්ඛු මහාගසො,
කග්ගපො තාම තාමෙත³ උප්පජ්ඣ වදනංවරො
6274. තද්දතං පබ්බජ්ඣාන තස්ස බුද්ධියා සාසනෙ,
යාවජ්ඣා වරිත්ථාන බ්‍රහ්මවර්ගං තතො වුතො.
6275. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙතනාපඤ්චිති ව,
ජනිත්වා මානුස දෙතං තාවකිංසමගච්ඡතං.
6276. තතො වුතො අරඤ්ඤමිති කපොතො ආගතං තභිං,
වතතෙ ගුණසමපන්නො භික්ඛු ක්කාතරතො සද -
6277. මෙත්තවිතොතා සාරාණො සද පමුදිතාතතො,
උපෙක්ඛකො මහාවීරො අපමඤ්ඤ සොවීදො.
6278. විනිවරණසංඝසො සබ්බසත්තාතිතාසගෙ,
විසාමො⁴ තවිරොගාභිං තසමිං සුගතසාවකෙ.
6279. උපපච්ච පාදමුලමිති නිසින්නස්ස තද ස මෙ,⁵
කද්දපි ආමිසං දෙති ඛමමං දෙසෙති වෙකද.

1. විහාරි, ආකාපි, මජ්ඣ.

2. ළොමසංඝිකො, සත්ථ.

3. අනාසනත, මජ්ඣ.

4. විසමධො, මජ්ඣ.

5. තද්දතම, මජ්ඣ.

6268. අද අද ම විගතිය කළ යුතු ය. මරණය හෙවදැයි කවරෙක් දන්නේද? (හිනි විභ අපි ආදී මරණයට කරුණු වන නොයෙක් හේතු නමැති) මහසෙතභ ඇති මරණය හෙවත් මාරයා සමග (නිත්‍ර සන්ධි වශයෙන් හෝ අල්ලන් දීම් වශයෙන් හෝ බලයෙන් මැඩලීම් වශයෙන් හෝ) අපගේ හිටිසුමෙන් නැත.

6269. මෙසේ වසන්තා වූ, විගතීන් වූ, දිව රු දෙකෙහි අතලස් වූ හේ එකානතයෙන් හඳුනාගත ය හි ශාන්ත වූ බුදුරජ තෙම වදාරයි.

6270. මා විසින් කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ කසන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු ආශ්‍රිත රහිතව වෙතෙමි.

6271. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම එකානතයෙන් යහපත් විය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

6272. සිවුපිළිසැකියාවෝ ද අභිමානකයෝ ද අභිමානවෝ ද යාකෘත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙතෙකින් ආශ්‍රමෙන් ලොමසකඩියා සඵරිතන් වහන්සේ මුහුණින් වදල සේකි.

ලොමසකඩියා සඵරිතවදානය අවමානයි.

549. වනවච්ඡසඵලිච්ඡාදනය

6273. මෙම හදුකලායෙහි බ්‍රාහ්මණ වංශයෙහි වූ මහත් යශස් ඇති වූ නමින් කාශ්‍යප නම් වූ බුදුරජ තෙම ලොව පහලවිය.

6274. එකල්හි මම ඒ බුදුරජානන්ගේ සසුනෙහි පැවිදිව දිවි ඇතිතාක් බලකර හැසිර ඉන් සැව-

6275. මැනවින් කරණ ලද ඒ කමය හේතුකොට ගෙන ද, විතන ප්‍රණයින් හේතුකොට ගෙන ද, මම මිනිස්සිරුර කැර තවතියා දෙවි-ලොවට (උතපත්ති වශයෙන්) ගියෙමි.

6276 - 6277. එයින් ව්‍යුත වූයෙමි මම අරණෙහි පරවිතෙක් වීම් කැමකල්හි බ්‍යානකොති ඇලුනා වූ (අභිඥ) ගුණයන්ගෙන් යුක්ත වූ මෙන් සිත් ඇති, කාරුණික වූ, නිතරම ප්‍රබුදු වූ මුහුණු ඇති, උපේක්ෂාවෙන් යුක්ත වූ, මහත් විගතී ඇති, (මෙතො කාරුණා බුද්ධි ප්‍රපංකා සංඛ්‍යාත) අප්‍රාමාණ්‍යාලමතයන්හි දක්ෂ වූ, හික්මුනමක් ඒ වතයෙහි වසයි.

6278. කෙලෙසුන්ගෙන් නො ඇවුරුණු සිත් ඇති නවසත්තව හිත වූ අදහස් ඇති, ඒ බුද්ධිමත්වූයෙන් වහන්සේ කෙරෙහි නොබෝ කලකින් ම විකොසි වූයෙමි වෙමි.

6279. එකල්හි එ තවුස් තෙම වෙත එලඹි පාමුල හුන් මට කිසි දිනක ආමිතය (අතර) දෙයි. කිසි දිනක දහම් දෙසයි.

- 6280 තද පිපුලපෙළෙන උපාසිනා ජිනත්තරං,
තනො වුතො ගතො සග්ගං පමාසා¹ සසරං යථා.
6281. සග්ගා වුතො මනුසොසු නිබ්බතො පුඤ්ඤකම්මිනා,
අගාරං ඡබ්බිසිනාන පබ්බජිං ලහුසො අහං.
6282. සමණො නාපසො විප්පා පරිබ්බාජො තපෙවහං,
හුන්වා වාසිං අරඤ්ඤමහි අනෙකසතසො අහං.
6283. පච්ඡිමේ ව භව දුකි රමෙම කාපිලවත්තවෙ²,
විච්ඡණ්ණෙනො ද්විජො³ තස්ස ජායාග අනමොක්කමිං.
6284. මාතු මෙ දෙහලො ආසි තිජෙකුච්ඡිගතස්ස මෙ,
ජායමානසමුපච්ඡි වනවාසාග තිච්ඡගො.
6285. තනො මෙ අජනි මානා රමනීයෙ වනනාතරො,
බ්බහතො තිකම්මනතං මං කාසාගෙන පටිග්ගහුං.
6286. තනො කුමාරො සිද්ධසෙඨා ජාතො සක්කාකුලභිජො,
තස්ස මිතො පියො ආසිං සංවිසානෙඨා සුමානිගො.
6287. සත්තසාර⁴භිනිකිකතො මහාග විපුලං යහං,
අහමි පබ්බජිනාන තිමවනනමුපාගමිං.
6288. වතාලයං භාවනීයං කස්සපා බුතවාදකං⁵,
දිස්වා හුන්වා ජිත්තපාදං උපෙසිං නරභාරපිං.
6289. සො මෙ ධම්මදෙසසසි සබ්බත්ථං සමපකාසයං,
තතොහං පබ්බජිනාන වනමෙව පුතාගමිං.
6290. තත්ථාපමෙත්තො⁶ විහරං ඡලභිඤ්ඤ අථස්සයිං⁷,
අහො සුලභිලාසොමහි සුමිතෙත්තානුකම්පිතො.
6291. කිලෙසා කුපිතා මග්ගං ගවා සබ්බෙ සමුත්තා,
නාගො⁸ව බන්ධනං ඡන්ධා විහරමි අනාගතො.
6292. සවානතං වත මෙ ආසි බුද්ධසංථස්ස සන්තිකො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපානතා කතං බුද්ධස්ස සාසුතං.
6293. පටිග්ගභිද්ද වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලභිඤ්ඤ සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසතං.
- ඉත්ථං සුදං ආගස්මා වනවිච්ඡේස ථෙරො ඉමා ගාථාසො අතාසිත්ථාති.

වනවිච්ඡේසථරස්ස අපදානං නවමං.

1. පමාසා, මජ්ඣං.	2. කපිලවත්තව, මජ්ඣං.	3. දිජො, මජ්ඣං.
4. බුතවාදකා, මජ්ඣං.	5. පුතාගමි, මජ්ඣං.	6. තත්ථපමෙත්තො, සිඤ්ඤ.
	7. අපස්සයා, සා.	

6280. එකල්හි මහත් වූ ප්‍රේමයෙන් ඒ බුද්ධිමත්තයෙන් ඇසුරු කොට එයින් වූත වූයෙහි විප්‍රවාසයෙන් (රජීන් බැහැර නොස් සිට) සිය ගෙව යන්තකු මෙන් සවර්ගව ගියෙහි වෙමි.

6281. සවර්ගයන් ව්‍යුතව ප්‍රණයකම් බලයෙන් මිනිසත් බැවිහි උපත්තා වූ මම ගිහිගෙය හැර වහා පැවිදි වීමි.

6282. එසේ ම මම අනේසියක් වර ශ්‍රමණයෙක් ද තාපසයෙක් ද, බ්‍රාහ්මණයෙක් ද, පරිව්‍රාජකයෙක් ද වී අරණයෙහි වසීමි.

6283 දැන් මේ අනුත්ම ජාතියෙහි, රමා වූ කපිලවස්තු නගරයෙහි වච්ඡනොත්ත නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් විය. මම ඔහුගේ භාග්‍යාවන් කුමරෙහි පිළිසිඳ ගනිමි.

6284. මව්කුසෙහි පිළිසිඳගත් කල්හි මාගේ මව ප්‍රසූතිය ලංචත්ම වනයෙහි වසීමේ තීරණය වූ දෙළ ඇත්ති වූ ය.

6285. ඉක්කිති මාගේ මව්තොමෝ සිත්කලු වනයෙහි දී මා ප්‍රසූත කළා ය. මව්කුසින් නික්මෙන්නා වූ මා කතාවකනින් පිළිගත්ත.

6286. ඉක්කිති ශාක්‍යවංශයට ංජයක් වැනි වූ සිද්ධත්තු කුමර තෙමේ උපත්තේ ය. මම ඔහුගේ ඉතා විශ්වාස වූ අතිශයින් බුහුමන් කරණ ප්‍රියමිත්‍රයා වීමි.

6287. මහත් වූ සමපත් හැර දමා බෝගකුත් ගිහිගෙන් නික්මුණු කල්හි මම ද පැවිදිව ගිමවතට එළඹිණෙමි.

6288. වතවාසී වූ ගරුකච්ඡතු වූ බ්‍රහ්මාදී වූ (මහ) කසුප් තෙරුන් දක බුද්ධෝත්පාදය ගැණ අසා තථාගතයන් වහන්සේ වෙත එළඹිණෙමි.

6289. ඒ සමඟ පොළු සියලු අතීයන් ප්‍රකට කරමින් මව දහම් දෙසී ය. ඉක්කිති මම පැවිදිව යළි වනයට ම ගියෙමි.

6290. නො පමා වූයෙහි එහි වෙසෙමින් අබ්භිඤ්චන් ලැබීමි. කලණ ඕතුරු (මහකසුප්) තෙරුන් වසින් අනුකම්පා කරණලද්දෙහි උත්තලොභය ලද්දෙහි වෙමි. ආශට්ඨයෙහි.

6291. මා වසින් කෙල්ලයෝ දවත ලදහ. සියලු ගවයෝ තහන ලදහ. ඇත්රජකු මෙන් බැදුම් සිදු අසුර රහිතව වෙසෙමි.

6292. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත මාගේ පැමිණීම ස්වාගත විය. ත්‍රිපිදුමෝ අනුප්‍රාප්තයහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

6293. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද අබ්භිඤ්චෝ ද සාක්‍ෂාත් කරණ ලදහ. බුදුරජානන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙසෙසින් අාශ්‍රමන් වනවච්ඡ සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාවන් වදාළ හේකි.

වනවච්ඡසංවිරාවදානය නම වැනිසි.

550. චූළසුගන්ධනේරාපදානං

6294. ඉමමහි හදදකෙ කප්පා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම මහායකො,
කිංකරොපා නාම නාමෙන¹ උපපජ්ච දදානං වරො.
6295. අනුච්ඡාදකසම්පන්නො බ්‍රහ්මසම්පරිකම්මො²,
බ්‍රහ්මසම්පරිකම්මො රංසිජාලසමොපානො³.
6296. අකාමොපානං යථා වජ්‍ජා සුරියොව පහබ්බකො,
නිබ්බාපෙනා යථා මෙකො සාගරොව ගුණාකරො.
6297. ධරණීරිව සීලෙන නිමවා ව සමාසිනා,
ආකාමො විය පඤ්ඤා අසංකො අනිලො යථා.
6298. තදානං බාධණසීලං උපපන්නො මහාකුලො,
පසුතඨතඨසද්දසම්මං නානාරතතසද්දපථො.
6299. මහතා පරිවාරෙන නිසින්නං ලොකනායකො,
උපෙච්ච ධම්මමෙකොසිං අමතං ව මෙතොතරං.
6300. බ්‍රහ්මසම්පරිකම්මො⁴ සතකම්මෙනොව වජ්ඣො,
අනුච්ඡාදකසම්පන්නො සංලොභොව දුලලිතො.
6301. රංසිජාලපරිකම්මෙනො දින්නොව කතකාමලො,
බ්‍රහ්මසම්පරිකම්මො සරසම්මිව දිවාකරො.
6302. සොණණානෙනා ජිතවරො සමණිව⁵ සිද්ධවග්ගො,
කරුණාපුණණාදයො ගුණෙන විය සාගරො.
6303. ලොකමිත්‍රතසිතා ව සිතොරොව තගුත්තමො,
යසසා විපාකො වීරො ආකාසසදිකො මුනි.
6304. අසංකම්මෙනො සම්පාදනං අනිලො විය නායකො,
පතිට්ඨා සම්පාදනානං මහිව මුනි සත්තමො.
6305. අනුපලිතො ලොකෙන තොයෙන පදුමං යථා,
කුචාදගච්ඡදගතො අග්නිකම්මොව නොගති⁶.
6306. අසංකම්මො විය සම්පාදනං කිලෙසම්මොපානො,
ගතිමොදනසෙලොව ගුණගතිවිභුසිතො.
6307. ගුණානං ආකරො වීරො රතනානංව සාගරො,
සිද්ධිව චතර්ජනං කිලෙසම්මොපානො.

1. නොගතො, මජ්ඣ.

3. සමොපානො, මජ්ඣ.

5. රචණි, සා.

2. බ්‍රහ්මසම්පරිකම්මො, මජ්ඣ.

4. ද්විතීය-සම්පරිකම්මො, මජ්ඣ.

6. නොගති, මජ්ඣ. සොපි, සා.

550. චූළසුගන්ධසංවිරාවදානය

6294 - 6295 - 6296 - 6297. මෙම හදුකලායෙහි බ්‍රාහ්මණවංශයෙහි වූ මහත් යශස් ඇති, වාදිත්තථ අග්‍රවූ දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු ඇති, අසුරත් අනුව්‍යාඥනයන්ගෙන් යුක්ත වූ, බ්‍රාහ්මප්‍රභායෙන් පරිවෘත රැස්සමූහයෙන් ගැවසී ගත්තා වූ, සදු මෙන් (ලෝවැස්සන්) අස්වසන්නා වූ හිරු මෙන් පැහැ විහිදෙන්නා වූ වැසිවලාවක් මෙන් (සත්ත්වයන්ගේ ගිමන්) නිවන්නා වූ, සසුර මෙන් ගුණගත ආකරයක් වූ සීලයෙන් මහාපාලොව වැනි වූ, සමාධියෙන් සීමවත්පම වැනි වූ ප්‍රඥාවෙන් අහස වැනි වූ සුලභ මෙන් නො ඇලෙන්නා වූ, නමින් කාශ්‍යාප නම් වූ බුදුරජ තෙම ලොව පහල විය.

6298. එකල්හි මම බරණැස් නුවර සමාඛ වූ බහ බාත්‍ය ඇති විවිධ රත්න සමූහ ඇති මහාකුලායක උපනිමි.

6299. මහත් වූ පිරිවර සහිතව වැඩහුන්නා වූ බුදුරජුන් වෙත එළඹ අමාත්‍ය මෙන් මනෝඥ වූ බමිය ඇසිමි.

6300. තාරකා සහිත වූ සදු මෙන් දෙතිස් මහ පුරිස් ලකුණු දරන්නා වූ, අසුරානුව්‍යාඥනයන්ගෙන් යුක්ත වූ, පිපුනු සල්ලාකක් බදු වූ -

6301. රැස් සමූහයෙන් වට කරණලද දීපතිමත් සමෘද්ධිමත් වැනි වූ, බ්‍රාහ්මප්‍රභා රැස්මියෙන් පරිවෘත සරා හිරු වැනි වූ -

6302. රත්වත් වතැසි, මණි පථිතයක් බදු, (පස්මරාත් දිනු බැවින්) ජනවර වූ, පුණීකාදායක් ඇත්තා වූ, ගුණයෙන් සසුර වැනි වූ -

6303. ලොකයෙහි ප්‍රකට කීතීන් ඇත්තා වූ, සිතෙරු පථිතරජයා වැනි වූ, සසසින් පහලා වූ, වීර වූ, අකාශය සදාශ වූ, (මොනෙයා ගුණ යුක්ත බැවින්) මුනි වූ -

6304. වාතය මෙන් සියලු තත්ති නො ඇලෙන සිත් ඇති, (නිවන් මගට පමුණුවන බැවින්) තායක වූ, මහාපාලොව මෙන් සම්පන්නව පිහිට වූ සත්‍යම මුනි -

6305. ජලයෙන් නො තැවරුන පිහුම මෙන් ලෝකය හා නො තැවරුනා වූ, මිශ්‍රාවාද නමැති පැලෑටි දවන ගිනිකඳක් මෙන් (ඒ කසුප් බුදුරජතෙම) බබලයි.

6306. ඒ බුදුරජ තෙම සියලු තත්ති කෙළෙස් විය නසන්නා වූ බෙහෙදක් මෙනි. ගුණ සුවදින් සරසන ලද්ද වූ ගනිමාදන පථිතය මෙනි.

6307. ඒ වීර වූ බුදුරජතෙම රත්තයනව සසුර මෙන් ගුණයනව ආකරයයි. වතරාජීන්ගේ (කහල සොද හරණ වූ) සිනුනදිය මෙන් කෙළෙස්මල හරණේ වෙයි.

6308. විජ්ඣිත මහායෝගො මාරසෙනාසමද්දනෝ¹,
විකක්ඛිතභිව්භෝ රජා බොජ්ඣකිගතතනිසා² රු.
6309. මහාභිසංඝකතසංඝායො දෙසව්‍යාසිතිකිව්ඡනෝ,
සලලකතොතො යථා සෙවෙය්³ දිට්ඨිගණකිව්චලනො.
6310. සො තද ලොකපජජානො සතරමරගක්කනො,
පරිසාසු තරුදිවෙව්‍යා ධම්මං දෙතගතො ජිනො.
6311. දුක් දඬු මහාගොතො සිලෙන සුගතාසනො,
භාවතාස ව තිබ්බාති ඉවෙව්චමනුසාසථ.
6312. දෙසනං තං මහස්සාදං අදිමජ්ඣිතතසොගතං,
සුඤ්ඤාති පරිසා සබ්බා අමතං මහාරතං.
6313. සුතා සුමධුරං ධම්මං පසන්නා ජිනසාසනෙ,
සුගතං සරණං ගන්තා භාවජිවං තමස්සතං.
6314. ඉන්ධිනො ගතකුට්ඨා මුප්පඤ්ඤාසිං⁴ තද මහිං,
චතුර්ජාතෙන ගණිත මාසෙ අවධිදිනෙසව්‍යං.
6315. පඤ්චාස සුගතිතං සරීරස්ස දුගතීනෝ⁵,
තද ජිනො විශාකාසි සුගතිතසුලාභිතං.
6316. සො යං ගතකුට්ඨාසිං ගණිතොප්පඤ්ඤාතො⁶ ගතීං,
තෙන කම්මවිපාකෙන උපපන්නො තතිං තතිං.
6317. සුගතීදෙසො සබ්බසා හවිසාසි අයං තරු,
ගුණගතිසුතො⁷ සුතා තිබ්බාසිසාතතාසවො.
6318. භතත කම්මොතා සුතතෙන චේතනාපඤ්ඤිති ව,
ජතිනි මානුසං දෙතං තාවතිංසමගව්ඡතං.
6319. උච්ඡිමෙ ව හවෙ දාති ජානො විපාකුල අතං,
ගතො මෙ වසනො මාතා දදගතොසි සුතතිකා⁸.
6320. යද ව මාතූකුච්ඡිතා තික්කමාමි තද පුරි⁹,
භාවජී සබ්බගතෙති වාසිතා විස වාසථ.
6321. සුපථවස්සං ව සුරති දිබ්බගතමනොරමං,
සුපාති ව මහග්ගාති උපවාසිංසු තාවදෙ.
6322. දෙව්‍යා ව සබ්බගතෙති සුපප්පජෙති තං සරං,
වාසසිංසු සුගතෙති යසම්. ජානො අතං සරං.

1. මාරසෙනාවද්දනො, මජ්ඣ.

2. වෙජ්ජා, මජ්ඣ.

3. උච්චිව්ච්චි-, සා. 4. සරීරස්සගතීනො, මජ්ඣ. විගතීනො, සිවු.

5. ගුණගතිසුතො, ජිතං.

6. සුගතීතා, මජ්ඣ.

7. පුරං, මජ්ඣ.

6308. සතුරන් දිනන සුදු මහායෝධයකු මෙන් මරණෙනග මඩනේ වෙයි. එසේ ම ඒ බුදුරජනෙම (ගන්ථාවතට ඉසුරු වූ) සක්විති රජකු මෙන් බොධිසත්ව නමැති රත්තයනට අභිපතියෙති.

6309. (කෙල්ල) දෙස නමැති ව්‍යාධියට පිළියම් කරන්නා වූ මහා-වෛද්‍යවරයකු මෙනි. (මිත්‍යා) දූෂි නමැති ගහග සිදුනා වූ ශ්‍රේණි සලාසවෛද්‍යවරයකු වැනි ය.

6310. එකල්හි දෙවිමිනිසුන් ගරු කරණ ලද ලොව බබුළුවන්නා වූ මිනිස්තට හිරු වූ ඒ බුදුරජනෙම පිරිස්මැද දනම් දෙසයි.

6311. “දන් දී මහත් භෝග සමපත් ඇත්තෙක් වන්නේ ය. සීලය හේතු කොට ගෙන සුගතියට (උත්තරානි වශයෙන්) ගත්තෙක් වන්නේ ය. භාවනා වෙන් (කෙලෙස්පිරිනිවර්ත) පිරිනිවර්තානේය”යි මෙසේ අනුශාසනාකෙළේ ය.

6312. මහත් ආකැඳ ජනක වූ හෙවත් රතවත් වූ, ආදි ඉබ්‍රා ප්‍රසිද්ධාන කලාපය වූ එ දනම් දෙසුම සියලු පිරිස මහත් රතවත් අමාත්‍යයන් මෙන් අසත්.

6313. ඉතිරි දනම් අසා බුදුසසුන්හි පැහැදුනෙම මම බුදුරජුන් කරණ කොට ගොස් දිව ඇතිනාක් (කරණගුණයෙන් ව) නමසකාර කෙළෙමි.

6314 - 6315. එකල්හි මම දුටුකි ශරීරයාගේ සුගතිභාවය පතා බුදුරජුන්ගේ ගදකිළියෙහි පොළොව වසනට අවදිනක් සිව්දුගදින් පිරිබඩගැන්වීමි. එකල්හි මට සුවදවත් සිරුරක් ලැබෙන බව බුදුරජනෙම වදාළේය.

6316. ‘ගමෙන් මේ ගදකිළිමිම නොගෙක්වර සුවද ගල්වා ද ඒ කම්පිපාසක හේතු කොට ගෙන ඒ ඒ තත්ති උපන්නේ-

6317. හැම තත්ති මේ මිනිස්තෙම සුගති දේහ ඇත්තෙක් වන්නේය. ගුණසුවදින් සුදු වූයේ ආසුට රහිතව පිරිනිවර්ත පාන්නේ ය. (කියායි.)

6318. මැනවින් කරණලද ඒ කමිස හේතුකොට ගෙන ද, විතත ප්‍රණිහින් හේතුකොට ගෙන ද, මම මිනිස් සිරුර හැර නව්‍යිතා දෙව්-ලොවට (උත්තරානි වශයෙන්) ගියෙමි.

6319. දන් (මේ) අනන්ත ජාතියෙහි මම බබුණු කුලයෙහි උපන්නෙමි. මා මවු කුසෙහි වසන් ම මාගේ මවුපියාමෝ සිරුරින් සුවදවත් වූ ය.

6320. යම් කලෙක්හි මවුකුසින් නික්මෙමි ද, එකල්හි හැමැත්තුවර හැම සුවදින් කවතලද්දක් මෙන් සුවද හැමි ය.

6321. මහරම් වූ සුමිතිරි ද්වාරමය සුවද ඇති මල්වැසි ද වට. මාහැසි සුගතිබුමගේ ද එකෙණෙහි හමා ගියහ.

6322. යම් ගෘහයක මම උපනෙමි ද, දෙවියෝ ඒ ගෘහය සියලු සුවද දුම් හා මල් සුවදින් සුවද කැවූහ.

6323. යද ව තරුණෝ හඳු පඨමේ ගොබ්බතෙ තිනො,
තද ගෙලං¹ සපරිසං විනෙතා: තරසාරථි
6324. තෙති සබ්බෙහි සතිතො² සාවස්ථිපුරමාගතො,
තද බුද්ධානුභාවං තං දිසා: පබ්බජිතො අහං.
6325. සීලං සමාහිං පඤ්ඤාඤා³ විමුක්තිඤා අනුත්තරං,
භාලෙත්ථා චතුරේ ධරේම පාපුණීං අසවකකයං.
6326. යද පබ්බජිතො වාහං යද ව අරහා අහුං,
තිබ්බාහිසං යද වාහං ගතිවග්ගො තද අහු.
6327. සරිරගතො ව සද්ධිසෙති මෙ
මහාරහං වජ්ජනවිමපකුසාලං,
තපේව ගතෙ ඉතරෙ ව සබ්බතො
පසංගා වාසාමි ගතො තතිං⁴ තතිං.
6328. සීලෙසා කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුක්තා,
තානොච බක්ඛනං ඡෙතා: විහරාමි අතාගලො:
6329. ස්වාගතං වත මෙ අහි බුද්ධිසංවර්ධයා සතතිනෙ,
තිසො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සාසනං.
6330. පටිසම්භිද වතගො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ,
ඡලතිඤ්ඤා සවජිකතා කතං බුද්ධියා සාසනතති.
- ඉතං සුදං අගසමා මුලසුභසෙකා: පෙරෙ ඉමා ගාථා: අභාසිත්ථාති.

මුලසුභසෙකා: අපද්‍යන්තං දක්ඛං.

හද්දියවග්ගො පඤ්ඤාඤාසමා.

උද්‍යාන:-

හද්දියො රෙවතො: පෙරෙ මහාලාභී ව සිවලී
වසිතිසො තද්දතො: ලෙච්චි කාර්දසි තපාහසො:
ලොමසො වතවලේඡා ව සුගතො දසමො කතො⁵.
තිණි ගාථාසතා තත්ථ සොලස⁶ ව තද්දතතරිං.

අප වග්ගද්‍යාන:-

කණ්ණිකාරවහසො වග්ගො ඵලදො තිණ්දාගතො,
කච්චාතො: හද්දියො වග්ගො ගාථාගයා ගණිතො විමා.
තවගාථා සතානිහ වතුරසිති ඵච ව.
සපඤ්ඤාසා පඤ්ඤාතො⁷ අපද්‍යා පකාසිතා.
සහ උද්‍යානගාථාහි ඡසහසානි නොනතිමා,
ඤ්ඤා සතානි ව ගාථානං අට්ඨාරහ තද්දතතරිං.

1. ගෙලං, ගා. 2. පරිවුසනා, මිජ්ඣ. 3. සීලං-සමාහිපඤ්ඤාඤා, මිජ්ඣ.

4. සතිං, ගා. 5. සුගතො: ලෙච්චිදසාමා, මිජ්ඣ.

6. සොලසා: ව තද්දතතරි, මිජ්ඣ. 7. සපඤ්ඤාසා පඤ්ඤාතො, මිජ්ඣ.

6323. යම් කලෙක්හි (මම) හද වූ ප්‍රථම ගෞවනයෙහි සිටි තරුණ-
යෙක් වූයෙම් ද එකල්හි බුදුරජානම පිරිස් සහිත වූ ගෙල බ්‍රාහ්මණයා
හික්මවා-

6324. ඒ සියල්ලන් සමග සාවැත් පුරයට පැමිණියේය. එකල්හි මම
ඒ බුද්ධානුභාවය දක පාවිදිවූයෙම් -

6325. අනුතතර වූ සීලය ද, සමාධිය ද, ප්‍රඥාව ද, විමුක්තිය ද, ගත
සතර දහමුත් වඩා ආශ්‍රව්‍යසහගතිසාත නිවනට පැමිණියෙම්.

6326. මම යම් කලෙක්හි පාවිදිවූයේ වෙමි ද, යම් කලෙක්හි රහත්
වූයෙමි වෙමි ද, එසේ ම යම් කලෙක්හි පිරිනිවන් පානෙමි ද, ඒ (සියලු)
කල්හි සුගති වූවා පාවැත්තාහ.

6327. මාහැඟි වූ සදුන් සපු උපුල් මල් හුවද මිශ්‍රව මාගේ ශරීර-
ගතිය හැම කල්හි හමයි. එසේ ම ඒ ඒ තන්හි ගියෙමි සෙසු සුගතිය-
යත් මැඩ ශරීරසුගතිය වනාහ කුරමි.

6328. මාගේ කෙල්ලයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ කසන ලදහ.
ඇතකු මෙන් බැඳුම් සිදු ආශ්‍රව රහිත ව වෙහෙමි

6329. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සමීපයට මාගේ පැමිණීම
ඒකාන්තයෙන් යහපත් වී ය. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුරජාණන්
වහන්සේගේ අනුශාසනය කරණලදී

6330. සිවුපිළිසැඟියාවෝ ද, අභට්ටමාත්‍යයෝ ද, අභිච්ඡාලෝ
ද තාත්තාත් කරණලදහ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සසුන කරණ ලදී.

මෙහි මේ අයුරින් ආශ්‍රමත් වූලුසුගතිය සංවිරයන් වහන්සේ මේ
ගාථාවන් වදාලසේකි.

වුලුසුගතිය සංවිච්චදනය දසවැනිසි.

හදිව්ව වර්ග පස්පණස් වැනිසි.

උද්‍යානය:

හදිව්ව රෙවන සහ මහාලාගි සිවලි
වඩනිස නිකුත කාචදගි අගය ද,
ලොමස වතවත් - දසම වූ සුගතිය.
මෙහි ගී හත සියයකි වැඩියෙන් ගී සොළොසකි

රැළි, වග්ගාද්‍යානය:

කණිකාර නම් වග එලද තිණදහක,
කඩ්ඩාන හදිව්ව වග.
මෙහි ගීණු ගී නවයක සු අසුවෙක.
අපදන පන්තිය පණසක් මෙහි කියන ලදහ.
උද්‍යානයාථා සමග ගාථා සදහසෙක් වෙති
ඉන් වැඩි ගාථා දෙසිය අටළොසකි.

551. යහසථවිරාවදානං

6331 - 32 - 33. මහසමුද්‍ර අභිසංගමනේ භවිතං සුනිජ්ඣිතං. හෙල්මැල්ලෙන් හා පදෝධාතලයෙන් ගැවසිගත් යක්චාඨා ඇති පොතුණක් සුනිජ්ඣිත වෙයි. ඒ පෙදෙසෙහි සිත්කලු මහා නොට ඇති මස්කාසුබ්බවින්තෙන් ගැවසිගත් බුළුන් නානාචග්ගණං, ඇති තදිගත් කලා ඛණ්ඩය. මොණර කොස්වාලිහිණි කොටුල් ඇදී පක්ෂීන්ගේ මතරම් තදින් එපෙදෙස දෙඩවිලිය.

6334 පරෙවි රචිතං සක්චාලිහිණි තද්වර දිගකිරල සැලලිහිණි කුහසුප්ඵ (ඒව - ඒව අනුකරණයෙන් හබලන) ඒවංඒවක යන මොහු එහි බොහෝ වූහ.

6335 - 36. එහි රැව්දෙන හංසයෝ ද කොස්වාලිහිණියෝ ද මහමුහුණෝ ද පිහිගලයෝ ද යන මේ පක්ෂීහු බොහෝ වූහ. සත්රැවනින් සුත් මිණිවුහු සහිත වැලි ද නොයෙක් සුවද භමන හැම රත්මුවා රැක් ද එ භවන දිව රැ හැමකල් බබුලුවන්.

6337. සැටදහසක් තුග්ගිණෝ සවස්සි ද උදයෙහි ද වැයෙත්. සොළොස්දහසක් ස්ත්‍රීහු හැම කල්හිම පිරිවරත්.

6338. මම භවිතයෙන් නික්ම පනත්සින් ඇත්තෙම් සොම්නස් ඇත්තෙම් මහත් යශස් ඇති ලෝකතායක වූ ඒ සුමෙධ බුදුරජුන් වැන්දෙම්.

6339. සම්බුදුරජුන් වැද සහසයා සහිත එ බුදුරජුන් නිමන්ත්‍රණය කෙළෙම්. (මාගේ නිමන්ත්‍රණය) ලෝකතායක වූ ප්‍රාඥ වූ ඒ බුදුරජ තෙමේ ඉවසි ය.

6340. බුදුරජ තෙමේ මට බමිකථාවක් කොට (මා කුසල්හි යෙදවී ය. ඒ සම්බුදුරජුන් වැද මාගේ භවිතයට එළඹියෙමි.

6341. පෙරවරු කල්හි බුදුරජානන් වහන්සේ මාගේ භවිතයට වඩිනසේක් යහි පිරිවරජනයා ඇමතීම්. එකල්හි සියල්ලෝ රැස්වූහ.

6342. 'යම් ගෙයකින් බබ සම්පයෙහි වෙහෙමු ද එ අපට මනා ලැබීමකි. යහපත් ලාභයෙකි. අපිද ශායා වූ බුදුරජුන්හට පූජාවක් කරන්නෙමු' යි ඔහු කීහු

6343. මම ආහාර පාන පිළියෙල කොට තබා කාරය දන්විමි. ලෝකතායක වූ බුදුරජතෙමේ රහතුන් සිග්ගදහසක් සමග වැඩියේ ය.

6344. මම පහසතුරු සහිතව පෙරගමන් කෙළෙමි. පුරුෂොත්තම වූ බුදුරජතෙමේ ගතරත්මුවා පළගෙහි වැඩිහුන්තේ ය.

6345. එකල්හි සියල්ල රුවන්මුවා වූ උඩුවියතක් විය. උතුම් සික් ඝනතට එජනීහු පවත් සලත්.

- 6346 පසුතෙතනනාපාතෙන¹ භික්‍ෂුකම්මං අතපාසිං,
පච්චෙකද්දස්සාසුගලෙ භික්‍ෂුකම්මස්සාදගතං.
6347. යං වදනති සුමෙධොති² ආහුතීනං පටික්‍ෂණො,
භික්‍ෂු කම්මෙස්ස නිසිද්ධිං ඉමා ගාථා අභාසථා:
6348. “යො මං අනෙතන පාතෙන සබ්බෙ ඉමෙ ව නපාසි,
තමහං කිත්තසිස්සාමි සුඤ්ඤාං මම භාසතො:
- 6349 අට්ඨාරභෙ කපාසතෙ දෙවලොභෙ රමිස්සති,
සත්තස්සානිනාං රුජායං වක්කවතති හට්ඨස්සති.
6350. උපගච්ඡති යං යොනිං දෙවතනං අථමානුසං,
සබ්බකොණ්ණමයං තස්ස ඡදනං ධාරිස්සති.
6351. තිංසකපාසකස්සමති මක්කාකකුලසමාපො,
ගොතමො නාම නාමෙතං³ සත්ථා ලොකෙ හට්ඨස්සති
6352. තස්ස ධම්මෙසු දයාදෙ ඔරස්සා ධම්මනිමිතො,
සබ්බාසථෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාසිස්සානනාසථො.
6353. භික්‍ෂු කම්මෙස්ස නිසිද්ධිං සිහනාදං තදිස්සති,
විතකෙ ඡතනං බාලෙනති හෙට්ඨා ඡතනමති ඛය්‍යථ.”
6354. සාමඤ්ඤං මෙ අනුපාතනං කීලෙසා කුපිතා මයා,
මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා සන්තාසො මෙ න විජ්ජති.
- 6355 තිංස කපාසකස්සමති යං දානමදදිං තදා,
දුග්ගතීං නාභිජානාමි සබ්බදානස්සිදං ථලං.
6356. කීලෙසා කුපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොච බක්ඛිතං ඡේත්වා විහරාමි අනාගතො.
6357. සමාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධිසෙට්ඨස්සා⁴ සතතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතනා කතං බුද්ධිස්ස සාසනං.
- 6358 පටිසම්බද වතස්සා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා තතා බුද්ධිස්ස සාසනං.
- ඉත්ථං සුදං ආගග්ගා යස්සා පෙරෙ ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

යථෙත්ථරස්සාපදානං සමමං.

1. පසුතෙ අනතපාතෙන, මිජ්ඣ.

2. සුමෙධො හො, මිජ්ඣ.

3. ගොතෙනත, මිජ්ඣ.

4. මෙ බුද්ධස්ස, මිජ්ඣ.

6346. මම බොහෝ ආහාරපානයෙන් බිත්සහන සැතැපවීම්. වෙන වෙන මැ දුහුල් සහළ බැගින් බිත්සහනට දිනිමි.

6347. සුමේධ යයි යම් කෙනෙකුත් ගෙණ කියත් ද ආහුනෙය (-සුථා) පිළිගන්නා ඒ බුදුහු බිත්සහන මැද වැඩහිඳ මේ ගාථා වදළහ:

6348. “යමෙක් ආහාරපානයෙන් මා හා මේ සියල්ලන් (හික්සුන්) හා සැතැපවී ද, ඔහු කීර්තන කෙරෙමි (-කියමි). එසේ කියන මා බස් අසවු.

6349. මේ අටළොස්කප්පියයක් මුළුල්ලෙහි දෙවිලොව ඉඳුරන් පින-වන්නේ ය, දහසක් වර සක්විතිරජ වන්නේ ය.

6350. උපත් විසින් දෙව්බව ය යළි මිනිස්බව ය යන යම් ගතියකට එළැඹෙන්නේ ද, ඔහට සියල්ල රන්මුවා වූ සෙවෙතියක් ධරන්නේ ය.

6351. කීස්දහස් වන කප්පි ඔක්කාවස් කුලැ උපත් ඇති වැ නමින් ගෞතම නම් ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

6352. (මෙ) ඔබ දහමට දයාද (-හිමි) වූ ධර්මයෙන් කීර්මින වූ භාරස ග්‍රාවකයෙක් වැ සියලු ආසුචයන් (පහානපරිඤ්ඤා විසින්) පිරිසිඳ දනැ ආසුච රහිත වැ (සකඤ්ච පරිනිර්වාණයෙන්) පිරිනිවෙන්නේ ය.

6353. (පිරිනිවීමට පෙර) බිත්සහන මැද හිඳ අභිතනාද කරන්නේ ය, (පිරිනිවීමෙන් පසු සැදහැ ඇත්තෝ) විතකයෙහි ඡත්‍රයක් ධරන්නාහ. (හෙ) ඡත්‍රය යට දවෙන්නේ යි”.

6354. මට ග්‍රාමණ්‍ය (-රහත් එල) ය පිළිවෙළින් පැමිණියේ ය, මා විසින් කෙලෙස් දවනලද, මණ්ඩපයෙහි හෝ රැක්මුලැ හෝ මට සන්ත්‍රාස-යෙක් නැති.

6355. එකලැ කීස්දහස්වනකප්පි යම් දනක් දිනිමි ද, (එ පිනෙන්) දුගතිය නො දනිමි, මේ වූකලි සියල්ල දීමේ විපාකයි.

6356. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැදුම් සිඳ හැසිරෙන ඇත්රජකු සෙයින් ආසුච රහිතවූයෙමි වාස කෙරෙමි.

6357. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ මාගේ එළැඹීම එකැතින් මනා වියැ, ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ, බුදුසසුන් කරණ ලද.

6358. සිවු පිළිසිඹියා ද, මේ අෂ්ටවීමොක්ෂ ද, ඡඩ අභිඤ ද සාක්-ඝාත්කෘත යැ, බුදුසසුන් කරණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් යස සංවරයන්වහන්සේ මේ ගාථා වදළහ:

පළමුවැනි යසසංවරාවදන යි.

552. නදිකසපථෙවරාපද්‍යනං

6359. පදුමුකතරසස හගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො
පිණ්ඩවාරං වරතකස්ස වාරතො උක්කමං යසං,
අග්ගඵලං ගහෙඤාන අද්ධං සත්ථුනො අහං.
6360. තෙන කම්මෙන දෙවිඤ්ඤා ලොකජෙට්ඨො නරාසගො,
සම්පකෙතාමිති අඵලං යානං හිත්වා ජයපරාජයං.
6361. සතසහසසිතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තද්දං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි අග්ගද්‍යනසිද්ධං ඵලං.
6362. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙඤා විහරාමි අනාසවො.
6363. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සහතිකෙ,
තිලෙසා විජජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සායනං.
6364. පටිසම්භිද්ධ වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අවුට්ඨමෙ,
ජලුහිඤ්ඤා සම්මතතා කතං බුද්ධස්ස සායනං.

ඉත්ථං සුදං ආයත්තො නදිකසපථො ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

නදිකසපථෙවරාපද්‍යනං දුතියං.

553. ගගාකසපථෙවරාපද්‍යනං

6365. අජිතවම්මවඤ්ඤා¹ බාරිභාරධරො තද්දං,
බාරිකං භාරධිඤාන කොලං අභාසිමියං.
6366. හගවා තසම්මං² සමයෙ ඵකො අද්ධියො ජිනො,
මම්මසමං උපාගඤ්ඤී³ ජොතෙතෙතො සබ්බකාලිකං.
6367. සතං විතතං පසාදෙඤා අභිවාදෙඤාන සුඛිතං,
උගොහඤ්ඤි පග්ගග්ග කොලං බුද්ධස්ස⁴ ද්‍යා'හං.
6368. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං ඵලං අදදිං තද්දං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කොලද්‍යනසිද්ධං ඵලං.

1. අජිතවත්තං නිවඤ්ඤාං- පි

2. තම්ම- මජ්ඣ.

3. උපාගමි- මජ්ඣ.

552. නදිකාශාස සංවිරාවදානස

6359. ලොවට දෙවු වූ තෘදී (-අටලෝ දහමින් නො සැලෙන) ගුණ ඇති පිණ්ඩවයාරියෙහි හැසිරෙන ශාසනා වූ පියුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට, මම උතුම් වූ අග්‍රඵලයක් රැගෙන එළැඹි වාරයෙහි දිනිමි.

6360. ඒ කුශලධර්මයෙන් ලෝකපෝෂ්ඨ වූ නරොක්කම වූ දේවෙන්ද්‍ර වීම්, ජයපරාජය හැරපියා අවලසාරානසට පැමිණියෙමි දෙමි.

6361. මෙයින් සුවහස් වන කප්පි යම් ඵලයක් (පියුමතුරා බුදුනට) දිනිමි ද දුගතිය නො හඳුනමි, මේ අග්‍රදායාගේ ඵලයි.

6362. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිද්ධියා සරණ ඇත්රජකු සෙයින් ආසුර රහිත වූයෙමි වාස කෙරෙමි.

6363. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹීම මට එකැතින් යහපත් වියැ, ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්තවූවා, බුදුසසුන් කරණ ලද.

6364. සිවුපිළිසිඹියා ද, මේ අෂ්ටවීමොක්ෂ ද, මධි අභිඥා ද, පසක් කරන ලද, බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් නදිකාශාස සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාරා වදළාහ.

දෙවැනි නදිකාශාසසංවිරාවදාන සි.

553. ගගාකාශාස සංවිරාවදානස

6365. අඳුන්දිවිසම් වස්ත්‍ර කොට ඇති, පිරිකර කද දරන මම කද උසුලා ගෙන අසසුටට ඩෙබරපල ගෙණ ආයෙමි.

6366. එ සමයෙහි හැමකල්හි ලොව බබුළුවන ජිනෙන්ද්‍ර වූ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ එකලා වූයේක් දෙවැන්නකු නැති වැ මාගේ අසසුටට එළැඹියේක.

6367. මම සිය සිත පහදවා ගෙණ මනාමුත ඇති ඔබ වැද ඩෙබරපල දෙඅතින් ගෙණ බුදුරදුනට දිනිමි.

6368. එකලා එනම් මෙයින් එක්තිස්වන කප්පි යම් ඵලයක් බුදුනට දිනිමි ද, දුගතිය නො හඳුනමි. මේ ඩෙබරපල දායාගේ වීසාක සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6369. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
6370. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙව්ඨස්ස සන්තීතො,
තිසෙසා විජජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6371. පටිසම්භිද වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨි'මෙ,
ජළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගයාකස්සපො ථෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිත්වාති.

ගයාකස්සපථෙරසසාපදනං තතීයං.

554. කිම්බිලථෙරාපදනං

6372. ගිඤ්චුතො කතුසන්ධසමී² බ්‍රාහ්මණසමී³ චුසිමති,
ගහෙත්වා සලලං මාලං මණ්ඩපං කාරයිං අහං.
6373. කාවතීංසං ගතො සන්තො ලභිමිහ වාමකමුක්තමං,
අලෙඤ්ඤ දෙවෙ'තිරොවාමී පුඤ්ඤකම්මස්සිදං ඵලං.
6374. දිවා වා යදි වා රත්නං වඛකමන්තො ධිතො වහං,
ජනෙතා සලලපුපෙථගි පුඤ්ඤකම්මස්සිදං ඵලං.
6375. ඉමස්මිං යෙව කප්පමහි යං බුද්ධම්භිපුජයිං,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී බුද්ධපුජායිද ඵලං.
6376. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මයං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා විහරාමී අනාසවො.
6377. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙව්ඨස්ස සන්තීතො,
තිසෙසා විජජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
6378. පටිසම්භිද වතසෙසා ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨි'මෙ,
ජළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කිම්බිලො ථෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිත්වාති.

කිම්බිලථෙරාපදනං චතුත්ථං.

1. කිම්බිල- ජයසං.

2. කතුසන්ධසමී- මජ්ඣං.

3. බ්‍රාහ්මණසමී- මජ්ඣං.

6369. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ උපුටාහරණ ලදහ, බැඳුම් සිඳි සරණ ඇත්රපඤ්ඤා සෙයින් ආසුචි නැතිවෙමි වාස කෙරෙමි.

6370. මාහට, බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ එකානන්තයෙන් මනා එළැඹීමක් විය, ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ, බුද්ධසුන් කරණ ලදි.

6371. සිවුපිළිසිඹියා ද, මේ අෂ්ටවිමොක්ෂ ද, මධ්‍යමික ද, සාක්ෂාත්කෘත යැ, බුද්ධසුන් කරණ ලදි.

මෙසේ ආශ්‍රිතයන් ගයාකාශ්‍යස සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථා වදළාහ.

තෙවැනි ගයාකාශ්‍යස සංවරවදනා යි.

554. කිම්බිල සංවරවදනාය

6372. වීසු බබ්භර ඇති බාහිතපාපි වූ කකුසද බුද්ධසුන් පිරිනිව්‍රිත කල්හි (බබ් උදෙසා) මම භොරදඩුයෙන් මණ්ඩපමාලයක් කරවිමි.

6373. (මිනිස් බැවින් සැවැ) කවචිසා දෙවලොවට (උපක් විසින්) ගියෙමි උතුම් පහයක් ලදිමි, සෙසු දෙවියන් ඉක්මැ බබ්ලමි, පින්කම්හි මේ විපාක යි.

6374. දවලෙහි හෝ ඉදින් රැහි හෝ මම සක්මන් කරනුයෙමි ද, සිටියෙමි ද සලලසුභයෙන් වැසුණේ වෙමි. මෙ වූකලි පින්කම්හි එල යි.

6375. මෙ කප්පි මැ යම් බුද්ධකතෙකුන් පිදුයෙමි ද, දුගතිය නො හඳුනමි. මෙ බුද්ධසුභයෙහි එල යි.

6376. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ. බැඳුම් සිඳි හැසිරෙන ඇත්රපඤ්ඤා සෙයින් ආසුචි නැතිවෙමි වෙසෙමි.

6377. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ එකැතින් මාගේ මනා එළැඹීමක් වියැ, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පිළිවෙළින් එළැඹියහ, බුද්ධසුන් කරණ ලදි.

6378. සිවුපිළිසිඹියා ද, මේ අෂ්ටවිමොක්ෂ ද, මධ්‍යමික ද, සාක්ෂාත්කෘත යැ, බුද්ධසුන් කරණ ලදි.

මෙසේ ආශ්‍රිතයන් කිම්බිල සංවරයන් වහන්සේ මේ ගාථා වදළාහ.

සතරවැනි කිම්බිලසංවරවදනා යි.

555. වජ්‍රීපුතකතෝරාපද්‍යනං

6379. සහසරංසි හගවා සයම්භූ අපරාජිතො,
විවෙකා වුට්ඨිත්තාන ගොවරායාභිතිකම්.
6380. එලහතො අහං දිසවා උපගඤ්ථි¹ නරාභතං,
පසන්නවිනෙතා සුමනො සවණ්ඨං අද්දිං එලං.
6381. වතුනවුත්තො² කසෙස යං එලං අද්දිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී එලදනසිදං එලං.
6382. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං -පෙ- විහරාමී අනාසවො.
6383. සවාගතං වත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුඬ්ඤ්ඤා සාසනං.
6384. පටිසම්භිද්ද වතසෙසා ව -පෙ- කතං බුඬ්ඤ්ඤා සාසනං.

ඉදං සුදං ආයඤ්ඤා වජ්‍රීපුතකා ථෙරො ඉමා ගාරායො අභාසිත්තාති.

වජ්‍රීපුතකතෝරාපද්‍යනං පඤ්චමං.

556. උත්තරතෝරාපද්‍යනං

6385. සුමෙධො නාම සමබුද්ධො ඛක්ඛිංස³ වරලකමණො,
විවෙකකාමො හගවා තිමවනක මුපාගමී.
6386. අපේක්ඛාගහෙත්වා තිමවනං අග්‍යො කාරුණිකො මුනි,
පලලඛ්ඤා ආභූජිත්තාන නිසිදි පුරිසුත්තමො.
6387. විජ්ජාධරො⁴ තද ආසිං අත්තලීකම්භරො අහං,
තිසුලං සුගතං ගග්ග ගච්ඡාමී අමෙතර තද.
6388. පබ්බතග්ගෙ යථා අග්ගි පුණ්ණමායෙව වැදිමා,
වනං ඔභාසනෙ බුද්ධො සාලරාජාව ඵුලලිතො.
6389. වනග්ගා තිකම්භිත්තාන බුඬ්ඤ්ඤා විධාවරො⁵,
නළඤ්චිණ්ණසංකාසා⁶ දිසවා විතං පසාද්ධිං.
6390. විවිනං අග්ගං පුප්ඵං කණ්ණිකාරං දෙවගඤ්ඤං,
තීණි පුප්ඵාති ආදය බුඬ්ඤ්ඤා මසුප්ඵං.

1. උපගඤ්ථි - මජ්ඣ.

2. වතුනවුත්තො - මජ්ඣ.

3. ඛක්ඛිංස - මජ්ඣ.

4. විජ්ජාධරො - මජ්ඣ.

5. අභිධාවරො - මජ්ඣ.

6. නළඤ්චිණ්ණසංකාසා - සීලු.

555. වජ්ජිපුත්ත සංවිරාවදානය

6379. ස්වයම්බු දු අපරාජිත වූ සහසුරස්මි වූ (සිද්ධාභී) භාගාවතුන් වහන්සේ විවේකයෙන් (-පලසමවතින්) නැගී සිට පිඬු පිණිස නික්මුණු සේක.

6380. අත්ති එල ඇති මම නරශ්‍රේෂ්ඨයන් දක වෙතැ ගියෙමි. (ගොස්) පහන් සිත් ඇතියෙමි සුමනස් වූයෙමි තුවටුව (-නැට්ට) සහිත එලයක් දිනිමි.

6381. එකල්හි එනම, මෙයින් සුඤ්චන කප්භි යම එලයක් (බුදුරදුනට) දිනිමි ද, දුගති යනා දනිමි. මේ එලදායාගේ විපාකයි.

6382. මා විසින් කෙලෙස් දවන ලද ... ආප්‍රව නැතියෙමි වෙසෙමි.

6383. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹීම මට එකාන්තයෙන් ස්වාගත වියැ ... බුදුසසුන් කරණ ලද.

6384. සිවුපිළිසිඹියා ද... බුදුසසුන් කරණ ලදී.

මෙසේ ආශ්‍රිතව වජ්ජිපුත්ත සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථා වදාළහ.

පස්වැනි වජ්ජිපුත්ත සංවිරාවදාන යි.

556. උත්තර සංවිරාවදානය

6385. දෙතිස්මහපුරිස් ලකුණෙන් හෙබි භාගාවත් වූ සුමෙධ නම් සම්බුදුරජානන් වහන්සේ විවේක කැමැතියේක් හිමවතට එළැඹී සේක.

6386. අග්‍ර වූ කාරුණික වූ පුරුෂෝක්තම වූ මුනින්ද්‍රයන්වහන්සේ හිමවතට පිවිස ගෙන පළක් බැඳ වැඩහුන් සේකි.

6387. එසමයෙහි මම අහස්හි භූමිරෙන විද්‍යාධරයෙක් වීම, එකලා ත්‍රිශූලයක් රැගෙන අහසින් යමි.

6388. පවුඅග්ගි ගින්නක් සෙයින්, පුන්පොහෝදිනැ සඳ සෙයින්, සුපිපි සල්ලාකක් සෙයින් බුදුහු වනය හොබවති.

6389. බුදුරැස් වනගින් නික් මැ (බබමොබ) දූවයි, හුණගින්නක් වන් එරැස් දක (මම) සිත පහදවාලීමි.

6390. (පුදනට නිස්සක්) සොයනුයෙමි දෙවිසුවදවහන කිණිතිරිමලක් දිවිමි. මල් තුණක් (නෙලා) ගෙන (එයින්) බුදුරදුන් පිදීමි.

6391. බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන තිණි පුප්ඵානි මෙ තද,
උද්ධවිණ්වා¹ අධොපක්ඛා ජායං කුබ්බන්ති සත්ථුතො.
6392. තෙන කළෙලෙන සුකතෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව,
ජනිත්වා මානුසං දෙහං කාවතීංසමගච්ඡතං.
6393. තස්ම මෙ සුකතං ව්‍යමහං² කණිකාරිති³ ඤයතෙ,
සව්ඪියොජනමුඛෙධං තිංසයොජනවීඝ්නං.
6394. සහස්සකණ්ඩං සතභෙණ්ඩු ධජාලු හරිතාමයං,
සතසසසන්ධියුහා⁴ ව්‍යලෙභ පාතුරහංසු⁵ මෙ.
6395. සොව භුභුමයා මණිමයා ලොහිතඛකමයා⁶පි ව,
ඵලිකා⁷පි ව පලලඛකා යෙනිච්ඡකා යදිච්ඡකා.
6396. මහාරහඤ්ච සයනං තුලිකාවිකතීයුතං,
උද්ධලොමිඤ්ච ඵකන්තං ඛිංඛොහනසමායුතං.
6397. හවතා කිකඛුමිත්ථාන වරතො දෙවවාරිකං,
යද ඉච්ඡාමි⁸ ගමනං දෙවසඛකපුරකකිතො.
6398. පුප්ඵස්ස භෙදධා තිඛ්ඛාමි උපරිච්ඡදනං මම,
සමක්ඛා යොජනස්තං කණිකාරෙහි ජාදිතං.
6399. සව්ඪිතුරියසහස්සානි සායං පාතං උපඛිඤ්ඤං,
පරිවාරෙන්නී මං නිව්චං රක්ඛන්තිවමතන්තිතා.
6400. තස්ම නචෙවහි ගීතෙහි තාලෙහි⁹ වාදිතෙහි ව,
රමාමි ඛිඛ්ඛාරතියා මොදමි කාමකාමහං.
6401. තස්ම භුත්වා පිවිත්වා ව මොදමි තිදසෙ පුරෙ,
නාරිගණෙහි සතිතො මොදමි ව්‍යමහමුක්ඛමෙ.
6402. සතානං පඤ්චකඤ්ඤාඤ්ච දෙවරජ්ජමකාරයිං,
සතානං තිණිකඤ්ඤාඤ්ච වක්ඛවක්ඛි අහොස¹⁰හං,
පදෙසරජ්ජං වීජුලං ගණනාතො අසඬිතියං.

1. උද්ධං වණ්ඩා - මජ්ඣං.

2. ව්‍යමහං - මජ්ඣං.

3. කණිකාරොති - සී

4. ඤයති - මජ්ඣං.

5. සතසහස්සානි බ්‍රහ්මානි - සී

6. පාතුරවිංසු - මජ්ඣං.

7. යථා ගච්ඡාමි - සී

8. යථා ඉච්ඡාමි - මජ්ඣං.

9. තාලෙහි - මජ්ඣං.

6391. එවිට මා විසින් පිදු ඒ මල් තුණ බුදුරුහුන්ගේ ආනුභාවයෙන් උඩුහුරු තුවුටු ඇති වැ යටිහුරු පත් ඇති වැ ශාක්කන් වහන්සේට සෙවන කෙරෙයි.

6392. මැනැවින් කළ ඒ පුණ්‍යකර්මයෙන් ද, චේතනාප්‍රණීධියෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා උපන් විසින් තවතිසා දෙවලොවට ගියෙමි.

6393. එහි මට මැනැවින් කරණ ලද විමනෙක් වෙයි. (එ විමන) කණිකාර නමින් දක්නා ලැබෙයි. (එ) සැටයොදුන් උස් ය, තිස් යොදුන් පුළුල් ය.

6394. දහසක් භාග ඇත්තේ ය, සියයක් ගෝලාකාර ගෙවුණු ඇත, ධවජ බහුල ය, රන්වුවා ය, මාගේ විමන්හි සියක් දහසක් දොර පහළ විය.

6395. (එහි) රිසිතැනෙක රිසිතාක් රන්වුවා මිණිවුවා පියුමරාමිණි වුවා පිළිමිණිවුවා පයාබ්බකයෝ වෙති.

6396. පුළුන් බිහි ඇ යුත් උඩුහුරු ලොම ඇති එක්දවලු ඇතිරි හා කන්වයින් (බිබොහන) යුත් මාඇඟි ගයන ද ඇති.

6397. හවනින් නික් මැ දෙවචාරිකා සරණුයෙම යම් විටෙක ගමන් රිසියෙම ද, දේවගණයා විසින් පෙරවු කරණ ලද්දෙම -

6398. මල් යටැ සිටිමි, මා මතුයෙහි (පුෂ්පමය) ඡදනයෙක් වෙයි, (එ) අවට සියක්යොත්තෙකැ කිණිහිරිමලින් වැසුණු ඡදනයෙකි.

6399. සැටදහසක් තුයාබ්බකයෝ උදය - සවස උවචෑන් කළහ, දිවාරෑ අතලස් වැ මා පිරිවරන්.

6400. එහි නැටුමෙන්, ගැයුමෙන්, කාළයෙන් හා වැයුමෙන් ඉදුරන් පිනවමි. මම රූපාදිකාමසම්පත් රිසියෙනුයෙම කෙළීදෙළෙන් සතුටු වෙමි.

6401. එකල්හි එ දෙවලොවැ අනුභවකොට පානයකොට (කමින්-බොමින්) මුදිත වෙමි, උතුම් විමනෙහි අප්සරාගණයා සමග සතුටු වෙමි.

6402. මම පන්සියක් වර දෙවරජය කරවිමි, තුන්සියක් වර සක්විති රජ විමි, මහත් වූ පෙදෙස්වරජය ගණන් විසින් සබ්බා රහිත යැ.

6403. හවෙ හවෙ සංඝරතො මහාභොගං ලභාමිහං,
භොගෙ මෙ උනතා නත්ති බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6404. දුවෙ හවෙ සංසරාමි¹ දෙවතෙහ අථ මානුසෙ,
අඤ්ඤං ගතිං න ජානාමි බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6405. දුවෙ කුලෙ පජායාමි ඛක්ඛියෙ වාසි බ්‍රාහ්මණෙ,
නිවෙ කුලෙ න ජානාමි බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6406. හත්ථියානං අසයානං සිව්ඛං සන්දමානිකං,
ලභාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6407. දුස්සිගණං දුස්සගණං නාරියො සම්මලඛිතා,
ලභාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6408. කොසෙය්‍ය කම්බලියානි බොච්ඡප්පාසිකානි ව,
ලභාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6409. නවවික්ඛං නවඵලං නවග්ගරසභොජනං,
ලභාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6410. ඉමං බාද ඉමං භුඤ්ජ ඉමස්මිං² සයනෙ සය,
ලභාමි සබ්බමෙවෙනං බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6411. සබ්බත්ථ පුජිතො භොමි යසො අමුට්ඨකතො මම,
මහාපකෙඛං සද භොමි අහෙජ්ජපරිසො සද.
6412. සිතං උණ්ඨං න ජානාමි පරිලාභො න විජ්ජති,
අරො වෙතසිකං දුක්ඛං හදයෙ මෙ න විජ්ජති.
6413. සුචරණවරණණං හුත්වාන සංසරාමි හවාහවෙ,
වෙචරණණියං න ජානාමි බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
6414. දෙවලොකා වර්තාන සුක්කමුලෙන වොදිතො,
සාවස්ථියං පුරෙ ජානො මහාසාලෙසු අඩ්ඨකෙ.
6415. පඤ්ඤාමගුණෙ තිත්වා පබ්බජිං අනගාරියං,
ජාතියා සත්තවග්ගො³ අරහත්තමපාපුණිං.

1. යන්දු පඤ්ඤා පජායාමි - සිමු.

2. ඉමමෙ - ඉමං.

6403. කුදුමහත් බෙවෙහි හැසිරෙන මම් මහත් භොග ලබම්, මාගේ භොගසම්පත්ති උනුවෙක් නැති. මෙ වූකලී බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6404. දෙව්බව යැ යළි මිනිස්බව යැ යන දෙඅත්බවහි හැසිරෙමි, අන්ගතියක් (-අත්බවක්) නො දනිමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6405. කැත්කුලය, බවුණුකුලය යන දෙකුලෙහි උපදිමි, පහත් කුල නො දනිමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6406. ඇත්යාන, අස්යාන, සිව්කා හා රිය හා යන තෙල සියල්ල ලබමි. මෙ වනාහි බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6407. දුස්ගණයා, දස්ගණයා හා මොනොවට සරහන ලද ඉතිරි ගණයා යන තෙල සියල්ල ලබමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6408. තිතිරිපිළි යැ, ලොමුපිළියැ, කොමුපිළියැ, කපුපිළියැ යන තෙල සියල්ල ලබමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6409. නවවත් යැ, නවඵල යැ, සුමිතිරි නවබොස්සත් යැ යන තෙල සියල්ල ලබමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි විපාක යි.

6410. මෙය කව, මෙය අනුභව කර, මෙ යහන්ති සයනය කර යන තෙල සියල්ල ලබමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි ඵල යි.

6411. හැමිහන්ති පුදන ලද වෙමි, මාගේ යශස් ඉතා උස් වැ පැන නැගිණ, හැමි කල්හි මහ පිරිස් ඇතියෙමි වෙමි, හැම කල්හි නො බිඳියැ හැකි පිරිස් ඇත්තෙමි ද වෙමි, නැයනට උතුම් වෙමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි ඵල යි.

6412. සිහිල උණුසුම් නො දනිමි, දහයෙක් නැත, යළි චෛතසික දූෂයෙක් මා ළෙහි කැල මැ නැති.

6413. රන්වන් වැ කුදුමහත් බෙවෙහි සරමි, වීච්ඡණ බවක් නො දනිමි. මෙ බුද්ධපුරුෂයෙහි ඵල යි.

6414. දෙව්ලොවින් සැවැ කුශලමූලයෙන් වොදනා කරණ ලද්දෙමි සැවැත් නුවැ මහාසාරකුලයන් අතර ආභා කුලයෙකැ උපන්මි.

6415. පස්කම්මණ හැරපියා (බුදු) සසුන්හි පැවිදි වීම, උපතින් සත් හැවිරිදි වූ මම් රහත්බවට පැමිණියෙමි.

6416. උපසමොදධි¹ බුද්ධො ගුණමණ්ණසා චන්ඩුමා,
තරුණො සුජතියො²හං බුද්ධසුජායිදං ඵලං.
6417. දිඛචක්ඛු චිත්තං මෙ සමාධිකුසලො අහං,
අභිඤ්ඤාපාරමිපසංකො බුද්ධසුජායිදං ඵලං.
6418. පටිසම්භිද අනුපපංකො ඉඤ්චාදෙසු කොච්ඡෙ,
ධම්මෙසු පාරමිපසංකො බුද්ධසුජායිදං ඵලං.
6419. කිංකපපසහසාමි යං බුද්ධමභිසුජයි,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි බුද්ධසුජායිදං ඵලං.
6420. කිලෙසා කොපිතා මයං -පෙ- විහරාමි අනාසවො
6421. ස්වාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධසා සා
6422. පටිසම්භිද චතසො ව -පෙ- කතං බුද්ධසා සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා උත්තරො පෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

උත්තරපෙරසසාපද්‍යානං ඡට්ඨං.

557. අපරඋත්තරසේරාපද්‍යානං

6423. තිබ්බුතෙ ලොකනාථමභි සිද්ධිසේ ටොකනායමක,
මම ඤාති සමානෙත්වා ධාතුසුජං අකාස³හං.
6424. චතුනවුතිතො කපෙ යං ධාතුමභිසුජයි,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි ධාතුසුජායිදං ඵලං.
6425. කිලෙසා කොපිතා මයං -පෙ- විහරාමි අනාසවො.
6426. ස්වාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධසා සාසනං.
6427. පටිසම්භිද චතසො ව -පෙ- කතං බුද්ධසා සාසනං.

ඉදං සුදං ආයස්මා අපරඋත්තරසේරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

අපරසස උත්තරසේරසසාපද්‍යානං සත්තමං.

6416. පසැස් ඇති බුදුහු ඉන් දූත (මා) උපසංචන් කළහ, කරුණ වූ මම පූජාර්ථ වීම්. මෙ බුද්ධපූජායෙහි එල සි.

6417. මට දිවැස විභූද්ධ විය, මම සමාධියෙහි දක්ෂයෙමි, අභිඤ්ඤාපාරයට පැමිණියෙමි. මෙ බුද්ධපූජායෙහි එල සි.

6418. (සිවු) පිළිසිඹියාවනට පිළිවෙළින් පැමිණියෙමි වෙමි, සෘද්ධි පාදයන්හි දක්ෂ වෙමි, ලොචතුරු දහමිහි පාරයට පැමිණියෙමි. මෙ බුද්ධ පූජායෙහි විපාක සි.

6419. යම්හෙයෙකින් කිස්දහස්වන කප්පි බුදුරදුන් පිදුයෙම ද, (එහෙයින්) දුගතිය නො හඳුනමි මෙ බුද්ධපූජායෙහි විපාක සි.

6420. කෙලෙස්සු මා විසින් දවන ලදහ,... ආත්මාව වැ වාස කෙරෙමි.

6421. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ එළැඹීමෙන් මට එකාත්තයෙන් යහපතක් විය... බුද්ධසුන් කරුණ ලද.

6422. සිවුපිළිසිඹියා ද... බුද්ධසුන් කරුණ ලදී.

මෙසේ ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවෝ මේ ශාරා වදළාහ.

සවැනි උත්තරසංවිරාවදාන සි.

557. අපරඋත්තර සංවිරාවදානස

6423. ලෝකනාථ වූ සිද්ධාභි ලෝකනායකයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි මම මාගේ නැයන් කැඳවාගෙන ධාතුපූජා කෙළෙමි.

6424. මෙයින් සු අනුවන කප්පි යම් ධාතුපූජාවක් කෙළෙමි ද, (එයින්) දුගතිය නො හඳුනමි, මේ ධාතුපූජායෙහි විපාක සි.

6425. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ ... ආත්මාව රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

6426. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ එකැනින් මාගේ මනා පැමිණීමක් විය... බුද්ධවදන් කරුණ ලද.

6427. සිවුපිළිසිඹියා ද... බුද්ධසුන් කරුණ ලදී.

මෙසේයින් ආයුෂ්මත් අපරඋත්තර සංවිරයන් වහන්සේ මේ ශාරා වදළාහ.

සත්වැනි අපරඋත්තර සංවිරාවදාන සි.

558. හදදථිචේරාපදානං

6428. ඔගයහ යං පොක්ඛරණිං නානාකුඤ්ජරසෙවිතං,
උඬුරාමී භිසං තත්ථ සාසගෙතු අභං තද.
6429. හගවා තමහිං¹ සමයෙ පද්මුක්ඛතරසවකයො,
රක්ඛමිරධරො චුදොධා ගවජතෙ අභිලඤ්ජසෙ.
6430. චූනනො පාසුකුලාභි සඤ්ඤං අසෙසාසං² හං තද,
උඬං නිජ්ඣායමානො³ හං අද්දසං ලොකනායකං.
6431. තසෙව ධිතකො සනො ආයාචිං ලොකනායකං,
“මධුංභිසෙභි සභිතං ධීරං සපජිං චූලාලිකං,
පඤ්ඤානාතු⁴ මෙ චුදොධා අනුක්ඛපාය වක්ඛමා.”
6432. තො කාරුණිකො සත්ථා ඔරොභිත්වා මහායසො,
පඤ්ඤානාතු⁵ මම භික්ඛං අනුක්ඛපාය වක්ඛමා,
පටිග්ගහෙත්වා සමචුදොධා අකා මෙ අනුමොදනං.
6433. “සුථි හොතු මහාපුඤ්ඤ ගති තුයහං සමීරක්ඛතු,
ඉමිනා භිසදනෙන ලහසසු වීජුලං සුඛං.”
6434. ඉදං වත්තාන සමචුදොධා ජලජ්ඣාමනාමකො,
භික්ඛමාදය සමචුදොධා ආකාසෙනා⁶ ගමා ජිනො.
6435. තකො භිසං ගහෙත්වාන ආගඤ්ජි⁴ මම අසසමං,
භිසං රුක්ඛ ලග්ගෙත්වාන මම දනං අනුසසරිං.
6436. මහාවානො උච්චභිත්වා සඤ්ඤාලෙසී වනං තද,
ආකාසො අභිනාදිත්ථ අසනී ව ඵලී තද.
6437. තකො මෙ අසනීපානො මත්තෙ භිපතී තද,
සොහං නිසිත්තකො සනො තථි කාලකතො⁵ අහං.
6438. පුඤ්ඤකමෙමන සඤ්ඤාකො තුසිතං උපපජ්ජ⁶ හං,
කලෙවරං මෙ පතීතං දෙවලොකෙ රමා⁶ මහං.
6439. ජළාසිති⁶ සහසකාභි නාරියො සමලඛිතා,
සායං පානං උපවඬහනති භිසදනසිද්ධං ඵලං.

1. තසමිං - පිටු.

2. පටිග්ගහෙත්වා - මජ්ඣ.

3. පටිග්ගහෙති - මජ්ඣ.

4. ආගමිං - මජ්ඣ.

5. කාලකතො - මජ්ඣ.

6. ජලසිති - මජ්ඣ.

558. හදදළි සඨවිරාවද්දනස

6428. බොහෝ ඇතුන් වීසින් සෙවුනා ලද යම් පොතුණකට බැස-
ගෙණ එකල්හි මම ක්ෂුද්‍ර හේතුයෙන් එහි නෙළුමල උදුරන්නෙමිද,

6429-30. එසමයෙහි පදුමුකකර නමැති භාගාවත් සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේ රතුවත් (-සිවුරු) ධරණ සේක් පවුල් සිවුරු සලවමින් අඟස්හි
වඩනාසේක. එකල මම (වඩනා එ) හඬ ඇසිමි. මම උඩු ගුවන
බලනුයෙමි ලොකනායකයන් වහන්සේ දිවිමි.

6431. එහි මැ සිටියෙමි ලොකනායකයන් වහන්සේ අයැදිමි:
“වක්ෂුර්මත් බුදුරජානන් වහන්සේ මට අනුකම්පා පිණිස නෙළුමල
සහිත වූ මී-කිරි-ගිතෙල්-නෙළුමදලි පිළිගන්නාසේක්ව”යි.

6432. ඉක්බිති භ්‍යායශස් ඇති කාරුණික වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ
(අඟසින්) බැස මාගේ භික්ෂාව පිළිගත් සේක, වක්ෂුර්මත් සම්බුද්ධ-
යන් වහන්සේ (භික්ෂාව) පිළිගෙණ මට අනුමෝදනා කළසේකි:

6433. “මහපිනුත්ත, (හවත්) සුව ඇත්තෙක් වෙවා! තොප ගති
සමාධි වෙවා! මෙ නෙළුමල දැනින් (-තෙපි) මහත් සුව ලබන්නහුවා”.

6434. සම්බුද්ධ වූ පදුමුකකර නම් ජීනේන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙය
වදාරා භික්ෂාව රැගෙන අඟසින් වැඩිසේකි.

6435. නෙළුමල රැගෙන එතැනින් මාගේ අසපුවට ආයෙමි,
නෙළුමල රුකෙකැ එල්වා තබා මාගේ දනය පුන පුනා සිහි කෙළෙමි.

6436. එවිට මහසුළඟෙන් නැගී වනය සොල්වාලියැ, අඟස ද
ඉගුළේ යැ, හෙණ ද පිපිරිණි.

6437. එකෙණෙහි ඒ හෙණ පහර මා මතුයෙහි හිණ, ඒ මම එහි
හුන්වනින් ම කලුරිය කෙළෙමි.

6438. පින්කමින් යුත් මම උපත් වීසින් තුමික දෙවිලොවට පැමිණි-
යෙමි, මා සිරුර හිණ, මම දෙවිලොව සිත් අලවා වාස කෙරෙමි.

6439. අසුසදහසක් දෙවගනෝ මොනවට සැරසුණාහු උදය - සවස
(මා) උවටැත් කරත්. නෙළුමල දනායාගේ මේ විපාක යි.

6440. මනුසංයෝගිමාගහමා සුඛිතො හොම හං තද,
හොගෙ¹ මෙ උනතා නස්සි සද්දනසසිදං ඵලං.
6441. අනුකම්පිතකො තෙන දෙවදෙවෙන තාදිතා,
සබ්බාසවාපරික්ඛිණා² නස්සිද්ධි සුනංඝවො.
6442. සත්තසංසිතො කපප යං භිසං අදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භිසද්දනසසිදං ඵලං.
6443. කිලෙසා කොපිතා මයහං -පෙ- වීභරාමි අනාසවො,
6444. ස්වාගතං වත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධසං සාසනං,
6445. පටිසම්භිද්ද වතංගො ව -පෙ- කතං බුද්ධසං සාසනං,

ඉඤ්ඤං ආයස්මා හද්දපිඤ්ඤොරො ඉමා ගාරායො අභාසිඤ්ඤාති.
හද්දපිඤ්ඤොරසංසාපදනං අවශමං.

559. සිව්කඤ්ඤොරාපදනං

6446. එසනාය වරතකසං විපසංසිතං මහෙසිනො,
රික්ඛකං පතනං දිසවාන කුමමාසං සුරසිං අහං.
6447. එකනවුතිතො කපප යං භික්ඛමිදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි කුමමාසං ඉදං ඵලං.
6448. කිලෙසා කොපිතා මයහං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙදනා වීභරාමි අනාසවො.
6449. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨසං සහතිකෙ,
තිසෙසා විජජා අනුපසන්නා කතං බුද්ධසං සාසනං.
6450. පටිසම්භිද්ද වතංගො ව විමොක්ඛාපි ව අවසී'මෙ,
ජළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධසං සාසනං.

ඉඤ්ඤං ආයස්මා සිව්කඤ්ඤොරො ඉමා ගාරායො අභාසිඤ්ඤාති.
සිව්කඤ්ඤොරසංසාපදනං නවමං.

තසසුද්දනං

යසො නදිකසසපො ව ගයාකිම්බිලවජ්ජිනො,
දෙව උක්ඛරා හද්දපි ව සිව්කො වාපි උක්ඛමො.
යසවග්ගො ජපඤ්ඤාසතිමො.
දේරාපදනං සම්මතං.

(රට්ඨපාල - උපවාන ඤේරානං අපදනානි "මජ්ඣං" පොඤ්ඤා
යසවග්ගෙනොගධානි දිසකතො, තථාපි අපදනපාළි අධම්මාගෙ දුතිය
තතියවග්ගෙසු තෙසං ආගතතො ඉධ න දුතියානීති දට්ඨබ්බං.)

1. හොගා - මජ්ඣං.

2. සබ්බාසවා පරික්ඛිණා - මජ්ඣං.

6440. මිනිස්තැනියට අවුත් මම සැපවත් වෙමි, එ සමයෙහි මට
භොගයාගේ උපහාසයෙන් නැති. මේ නෙළුමල දනයාගේ විපාක යි.

6441. දෙවියන්ට දෙවිවූ අකම්පා ගුණ ඇති එ බුදුරදුන් විසින්
අනුකම්පා කරනලද වෙමි. සියලු ආසුවයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් (මට)
සුනර්භවයෙන් නැති.

6442. මෙයින් සුවහස්වන කප්පි යම් නෙළුමල දනක් දිනිම ද,
දුගතියක් නො හඳුනාමි මේ නෙළුමල දනයාගේ විපාක යි.

6443. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ ... ආසුව රහිත වූයෙමි
වාස කෙරෙමි.

6444. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙත එළැඹීමෙන් එකැතින් මට
මනාගමනෙන් වියැ ... බුදුසසුන් කරණ ලද.

6445. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද ... බුද්ධශාසනය කරණ ලදී.
මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් හඳුන් සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථා වදළාහ.
අටවැනි හඳුන් සංවිරාචදන යි.

559. සිවක සංවිරාචදනය

6446. පිටු සොයා හැසිරෙන විපස්සි මහරූපිත්වහන්සේගේ සිස්වූ
පාත්‍රය දැක මම කොමුයෙන් පිඳ වීමි.

6447. මෙයින් එක් අනුවන කප්පි යම් භික්ෂුවක් දිනිමද, (එකැත්
පටන්) දුගතිය නො දනිමි, කොමු දනයෙහි මේ විපාක යි.

6448. මා විසින් කෙලෙස්සු දවන ලදහ, සියලු භවයෝ නසන
ලදහ, බැඳුම් සිද පියා හැසිරෙන ඇත්රජකු සෙයින් අනාසුව වූයෙමි
වාස කෙරෙමි.

6449. බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹීමෙන් මට ඒකාන්තයෙන් යහපතක්
විය, ත්‍රිවිද්‍යා අනුපිළිවෙළින් පැමිණියා, බුදුසසුන් කරණ ලද.

6450. සිවු පිළිසිඹියා ද, මේ අශ්ට වීමොක්ෂ ද, ණ්ඩ අභිඤ්ඤ ද සාක්ෂාත්
කෘත යැ, බුද්ධශාසනය කරණ ලදී.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් සිවක සංවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථා වදළාහ.
නවවැනි සිවක සංවිරාචදන යි.

එහි උග්‍යනය:

යස යැ, නදීකසාර යැ, ගයාකසාර යැ, කිම්බිල වජ්ජි යන අපද්‍යා
දෙක යැ, උකාර අපද්‍යා දෙක යැ, හඳුන් යැ, සිවක යැ යන අපද්‍යා නවය යි.

සපතස් වැනි යසවර්ග යි.

පේරාපදන නිමි.

අපද්‍යනපාලි ද්‍රවිඤ්ඤා

ගාථාදිපාද සූචි

අ	
අකරිං ආනන්තරියං	214
අක්කතෙන ව පදෙ දිස්වා	98, 222
අක්කද්දෙණා කද ආසිං	302
අකිලො ව විසලො ව	286
අගදෙ විය සබ්බස්ස	392
අගාරා අභිනිකම්මෙ	184, 196, 200
අග්ගබලං ගහෙස්සාන	128
අග්ගිදුරුං නිහරිස්සා	194
අග්ගිං දුරුං ආහරිස්සා	2
අග්ගිං දුරුඤ්ඤා ජලෙස්සිස්සා	38
අලෙස්සාලා සුචිකා වෙව	62
අඛණ්ඩවිභව සම්පදෙණා	278
අඛණ්ඩරජානා පඨවි	150
අචිරං ගතම්මානං මං	270
අච්ඡා මජ්ඣරා දීපි ව	62
අච්ඡාදකා සිතජලා	52
අජිනවම්මෙවිදෙස්සා	402
අජිනමිති නිසිදිස්සා	200
අජිනං මෙ ගහෙස්සාන	188
අජිනානි ධරා ඵලෙ	52
අජිනෙන නිවෙස්සානං	130
අඤ්ඤා අභිමුක්ඛා ව	18
අඤ්ඤා අසනා ඵලෙ	64
අඤ්ඤානා නාමසම්මුඤ්ඤා	250
අඤ්ඤා නිව්වා ආනන්තං	388
අඤ්ඤායමෙකා ගම්මානා	48
අඤ්ඤායමෙකා මිත්තධරො	4, 40, 188
අඤ්ඤායමෙකා කථාසි චුඤ්ඤා	28
අඤ්ඤායමෙකා සාලවනං	216

අ	
අඤ්ඤායමෙකා නිව්වානං	174, 238, 406
අඤ්ඤායමෙකා නිව්වා. 58, 168	
අඤ්ඤා. පඤ්ඤායමාන	38
අඤ්ඤා ගම්මානා ගොස්සානං	22
අඤ්ඤා පිටෙ ව පලලෙස්ස	30
අඤ්ඤා සතිකම්මානුඤ්ඤා	10
අඤ්ඤා සතිකම්මානුඤ්ඤා	76
අඤ්ඤා සම්මානං සම්මානං	168
අඤ්ඤා සම්මානං සම්මානං	12
අඤ්ඤා සම්මානං සම්මානං	32, 60, 68
අඤ්ඤා සම්මානං සම්මානං	110, 134, 144, 164, 210, 218, 400
අඤ්ඤා සම්මානං සම්මානං	140
අඤ්ඤා සම්මානං සම්මානං	80
අඤ්ඤා නාමාගමෙස්සා	388
අඤ්ඤා විසයං මෙකං	200
අඤ්ඤානා පුබ්බවරිතං	224
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	66
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	66, 108, 208
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	330
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	70
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	350
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	274
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	310
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	42
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	308
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	164, 254
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	188
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	294
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	300
අඤ්ඤා අඤ්ඤානො සිටෙස්සා	366

ගාරාදිපාද සූචි

අ	
අනාරානං හවං නාමො	364
අනාවිලං මෙ වීක්කං	88
අනිවට්ඨකං උග්ගය්‍යා	102
අනිව්චිත සංඛාරා	102
අනුකම්පනො කාරුණිකො	
30, 134, 152, 308, 330, 342	
අනුකම්පතු මෙ බුද්ධො	46
අනුකම්පිතකො තෙන	192, 416
අනුපලිකො ලොකෙන	392
අනුප්පන්නසා මග්ගසා	372
අනුභොගිං සකං පුඤ්ඤං	102
අනුමොදි මහාවීරො	112
අනුමොදිංසු මෙ වාක්‍යං	206
අනුරුද්ධො උපට්ඨානකො	216
අනුරුද්ධො නාම සලේඛො	26
අනුච්ඡාදන සම්පන්නො	284, 392
අනෙක සත්තං තතු ඤාති	196
අනෙතො අවලො ධිමා	286
අනොමිදංසි හගවා	182, 184
අනිකා මුණ්ඩකා සංඛිං	42
අනිකාමෙ පකාසං ව	384
අනිකං පානං පට්ඨපෙඤා	398
අපරමි පරං කතා	26
අපරමි ගුණං තසා	280
අපරිමේයො ඉතො කපො	184
අප්පකිවේවා අලොපුපො	190
අප්පකිවං අනාලංඛං	304
අභ්‍යන්තරා ඛාතිරා ව	280
අභිඤ්ඤාපාරමිතසා	66
අභිඤ්ඤාපාරමිං ගන්තං	382
අභිසංවිතා පදුමිකරාසංඝං	382
අභිනික්ඛමම හවතා	398
අභිරුහතු මං බුද්ධො	210
අභිරුහතු මහාවීර	182
අමතං පරමසාදං	114

අ	
අභිපිණ්ඩං ගහෙත්වාන	126
අභිරාපුප්ඵප්පො මෙ	154
අභිරා ජලේ ව තිලකා	64
අභිරාපකා ඛණ්ඩ තත්	18
අයං ව පට්ඨි සොරා	100, 226
අයං පච්ඡිමකොදුනි	108
අයං පච්ඡිමකො මයහං	86, 124, 154
අයං බුද්ධො අසම්මතො	104
අයං මෙ පච්ඡිමා ජාති	152
අයං ලොකො පරො ලොකො	346
අරහා ආසි සො ථෙරො	312
අලසඤ්ඤා පලප්පකා	44
අලාබුතොදකං ගය්‍යං	112
අවවාසිං තද්දෙසං	168
අවසෙසෙසු කපෙසු	208
අවිදුරෙ චිත්තසා	76
අවිදුරෙ පොඤ්ඤා	64
අවිදුරෙ හිමවතො	172
අවසාධිතා රුපචිතා	80
අසංඛාරිකො හිමෙකුලසො	114
අසංඛාරිකො සංඛිත්තං	392
අසන්ධිං වීර්‍යානාසිං	330
අසමිත්තා ව තෙ බුද්ධා	204
අසංසයං බුද්ධසෙවධං	168
අසිති කොට්ඨො මයහං	110
අසොකා ව කපිත්තං ව	64
අඤ්ඤා කපෙස සමුද්දමි	214
අසමං තත් මාපෙත්වා	70
අසමං සුත්තං කතා	264
අසමසංවිදුරමි	206
අසමසංවිදුරෙ මෙ	18
අසමා අභිනික්ඛමම	204, 216
අසා සො යො වා වරෙද්ද	284
අහං තෙන සමයෙන	100
අහං පුරෙ ඛොධිපත්තං	278

ගාථාදීපාද සූචි

අ

අභො කාරුණිකො සත්ථා	376
අභො බුද්ධො අභො ධම්මො	10, 118, 146
අභො මෙ සුක්කනං කම්මං	16, 28 68, 232

ආ

ආකාශො මිනිකුං සක්කා	196
ආකිණ්ණං භවනං මයභං	106
ආචික්ඛි සො මෙ සත්ථාරං	368
ආජීවකා විදුහ්භාවි	42
ආණ්ඩපසි ව සම්බුද්ධො	112
ආදෙය්‍ය වාක්‍ය වචනො	40
ආනන්දස්ස මහාරඤ්ඤා	44
ආමන්තයි පරිජනං	398
ආමානි මෙ පටිඤ්ඤාන	368
ආයාගම්මෙ ගවේසිස්සං	230
අරඤ්ඤකා ධුක්ඛරා	80
ආරාධයිත්වා සම්බුද්ධං	48
ආරාධිතොමහි සුගතං	28
ආරුහිමන කද නාවං	272
ආර ණා ගාමණියෙහි	32, 58, 60
ආරුණෙ ගාමණියෙහි	36
ආරොපිතෙ ව චිත්තකෙ	76
ආලාරිකා කප්පකා ව	34
ආලූවා ව කලුඛා ව	18
ආසන්දිං සුක්කනං කක්ඛා	84
ආසනං පඤ්ඤාපෙක්ඛාන	92
ආසනගතෙ කතං කම්මං	116
ආසන්නෙ මෙ කතං කම්මං	88, 270
ආසනං පචරං යානං	364
ආසිං ධම්මරුචි නාම	214
ආභනන්තං ධම්මහෙරිං	116
ආභ මං පුක්ක උත්තිට්ඨ	376
ආලකා ඉසිවුඟ්‍ය ව	18
ආලාරපමිතා හසුලා	32, 38, 172

ඉ

ඉච්ඡමානො අභං අජ්ඣ	226
ඉතො දො නවුතෙ කප්පො	332
ඉතො සත්ථසත්ථමහි	296, 314, 318
ඉදං පච්ඡිමකං මයභං	8, 32, 62 68, 74
ඉදං මෙ සාටකං ඵකං	90
ඉදං වක්ඛාන සම්බුද්ධො	90, 94 124, 172, 192, 200, 414
ඉදහිපි මුනිඤ්ඤන	318
ඉධ නව්වඤ්ඤා භික්ඛා	218
ඉමසං යෙව කප්පමහි	130, 132 134, 180, 290 404
ඉමස්ස ජනිකා මාතා	212
ඉමස්ස ජායමානස්ස	66
ඉමමහි හද්දකෙ කප්පො	114, 284 344, 350, 384 388, 392
ඉම අනෙක්ඛන පානෙන	322
ඉමං බාද ඉමං භුඤ්ඤ	84, 106, 242, 410
ඉමාහං කම්මං නිස්සාය	232
ඉමිනා පිණ්ඩපාකෙන	302
ඉමිනා ඵක දුස්සකන	90
ඉමිනා ඵලදනෙන	200
ඉමිනා බුද්ධ කර්මෙන	210
ඉමිනා මොරහපෙක්ඛන	146
ඉමිනා සප්පිදනෙන	8, 10
ඉමිනාසන්දනෙන	94
ඉසිට්ඨයං ගම්ඛාන	378

උ

උක්කාපනිංසු නභසා	312
උක්කාසනෙ ගහෙක්ඛාන	176
උග්ගච්ඡන්තං ව සුරියං	70
උග්ගච්ඡනෙන ව සුරියෙ	218
උග්ගාහකා අජගරා	20

උ	
උච්ඡිකා පුලිතං ගයන	184
උච්ඡ්වණ්ණකම්පය	120
උණ්ණ වාතාතපෙ තසස	278
උත්තරිකාන සමබුද්ධො	210
උත්තානකුලා නදිකා	62, 230
උත්තිණ්ණ විවිකිවෙයා සො	370
උදකා අභිනිකම්ම	208
උදකෙ වොක්කම්භාන	100
උදයනෙතො ව සුරියො	76
උද්දාලකා වම්පකා ව	62
උද්දාලකා පාටලිකා	18
උපගච්ඡති යං යොනිං	400
උපගන්භාන සමබුද්ධො	22
උපගන්භාන සමබුද්ධං	264
උපජ්ඣා සාරිපුත්තො මෙ	360
උපවඤ්චිකා සමබුද්ධං	116
උපවසීතො මයා පුඤ්ඤ	362
උපවසීකාන සමබුද්ධං	28
උපතිසෙසා නොලිතො ව	212
උපතිසසාය විහරං	230
උපපජාති යං යොනිං	4, 24, 48
උපරිච්ඡදනං ආසි	398
උපසම්පාදයි බුද්ධො	242, 412
උපාතතං මහාවීරං	8, 22
උපසම්පාතො යම්හං	228
උපෙව වං මහාවීරං	364
උපෙව පාදමුලමිති	388
උපෙව සන්තිකං තසස	232
උපොසප්පමිති දිවසෙ	232
උප්පජ්ජනා ව සමබුද්ධො	206
උප්පාතං තම්හං දිසවා	6
උප්පාතා සුපිනා මයහං	30
උභතො ව්‍යුල්භසඛාමෙ	140
උභො සුඤ්ඤං ව පාපං ව	314
උය්‍යුත්තො පරකිවෙවසු	114

උ	
උසභොව මිති නදති	266
උසුකාරා භමකාරා	44
ඵ	
ඵකකං මං විහරන්තං	198
ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ	122, 136, 146, 158, 170, 184, 224, 236, 248, 254, 262, 268, 272, 276, 402
ඵකදුස්සං දදිකාන	80
ඵවමාදිති සමබුද්ධං	366, 382
ඵවං නෙත්තානුසිට්ඨොහං	300
ඵවං ථෙරො වාසාකාසි	324
ඵවං නිරාකුලං ආසි	308, 326, 330, 342
ඵවං පඤ්ඤිතො වාහං	284
ඵවං පච්චදානෙසු	376
ඵවං විහරමානාපි	388
ඵවං විහරමානං මං	230
ඵවං විහරමනොහං	212
ඵවං වුත්තෙ මහාවීරො	298
ඵවාභිකම්මකදස්සාවිං	346
ඵවාහං විත්තාසිකාන	90
ඵස ඛේණසථො බුද්ධො	284
ඵසනාය වරන්තසස	178, 416
ඵස පසුයනෙ යානං	332
ඵස බුද්ධො සමුප්පනො	54
ඵස සො භගවා බුද්ධො	284
ඵසො අනාගතඤ්ඤානෙ	298
ඵසො පසුයනෙ යානං	320
ඵසො පසුයති තං යානං	344
ඞ	
ඞකාසාහං න පසසාමි	216
ඞගයහ යං පොසාධරණිං	192, 414
ඞඩ්ඩකා දම්මො වෙව	42

ගාරාදිසාද සූචි

ම	
මිදුනෙරික පුප්පණ්ණි	190
මරුභිකාන සමබ්බද්ධං	134
මවාදකසක භික්ඛුනං	302
මවාදකො විඤ්ඤාපකො	66, 308
	323, 332, 336, 342
මවාදං නාදිකිකාන	334

ක	
කකුධං විලසනනංව	166, 256
කකුසන්ධං උපාගමම	132
කකුසන්ධසා චූභිතො	148
කකුසන්ධො මහාවිරො	130
කකිං මෙ විපුලං ආසි	354
කටචුභිකං පාදිං	340
කණ්ණිකාරංව ජලිකං	120, 248
කණ්ණිකාරංව ජොතනකං	220, 246
කතකතා ආවිතකතා ව	98, 226
කතාන කුසලං කමමං	138
කදම්බං පුප්පිතං දිසවා	96
කදම්බං කදලී වෙව	64
කපපකා නභාපකා සුදු	42
කපපක සහසකමි	16, 24, 48
කපපිතො නාමිතං ආසිං	304
කමණ්ඩුලධරං සමෙඛි	190
කමණ්ඩුලං ධරොකාන	120
කරචිකරුතෙ නාරො	114
කරිකා පටිසන්තාරං	198
කරිකා පුලිතං පුපං	230
කරිකා හවස්විකොනං	110
කලලප්පිකා යෙ පසකනි	92
කවාටනාරිකායාපි	46
කසපසක හගවතො	180
කසපපො නාමි ගොනෙකන	336
කායසස දෙසං දිසවාන	344
කානනං පටිසිකාපි	94

ක	
කානනං වනමොගයා	276
කාලණ්ණි පුනරාගමම	30
කිකිතො කාසිරාජසක	350
කිකාසිකා ජිනවිරං	362
කිකාසිකාන සමබ්බද්ධං	70
කිමෙවානනිකා මෙකා	36
කිලෙසා කාපිකා මයා	6, 824
	402, 416
කිං කරොසි මහාදුක්ඛං	2
කිං පමාදොත රජෙකන	36
කිං මෙ පුනෙකති දුරෙභි	36
කිං සුකං පුප්පිතං දිසවා	224
කිදිසා තෙ මහාවිර	204
කිදිසො තං මහාවිර	4
කිදිසො පො මහාවිර	2
කුට්ඨං පුප්පිකා තත	18
කුට්ඨොගොතිගුනොතං	344
කුට්ඨං ගණ්ණිකා කිලාසො ව	88
කුමාරකසපො වෙව	312
කුමුදු අමුග්ගසි ව	20
කුමා පොණං මුදුකරා	266
කුමා මකං ගහෙකාන	24, 250
කුමාරා සුපුමාරා ව	52
කුරුඤ්චිය ඵලං ගයා	254
කුසලං කතකුකාමෙන	232
කුසලං විජ්ජෙන මයා	260
කුටාගාරා ගුහා රමමං	174
කුටාගාරා ව ප සාදු	32
කෙලාපිකා ලාමණිකා	42
කෙසෙසු ජිජ්ජමානොසු	330, 360
කොකිලා මඤ්ඤාණි ව	62
කොට්ඨකා සුකපොතා ව	20
කො නු මො හගවා හෙතු	216
කොරණ්ඩං පුප්පිතං දිසවා	98, 222
කො වා තං කසක වා පුනෙකා	198
කොසිකො නාමි හගවා	174

ගාථාදීපාද සූචි

ක	ග
කොසෙයා- කම්බලියානි 106, 242, 410	ගුණංචෙලසා වාකො 334 ගුණානං ආකරො වීරො 392 ගුණානං ආයතීභූතො 302 ගුණෙති එවමාදීති 288
ක	ඝ
කම්බහස්සා ව පුරිසා 34 කම්බස පුඤ්ඤකමමන 360 කම්බසමිති කුලෙ ජාතා 4 කම්බසෙන මහාදානං 358 කමා සිත්තං උණ්ණසා 34 කමසා වයතො වාපි 80 කාරිකාරං ගහෙත්වාන 58 කාරිකාරං ගහෙත්වාන 52, 264, 282 කාරිකාරඤ්ච පුරෙත්වා 4 කිසං ඔරුයහ පාසාද 46 කිසං පණයහ තං සබ්බං 200 කිසං පබ්බතමාරුයහ 200 කිසංභිඤ්ඤසා භික්ඛුසා 38 කිණෙ ආපුසි නිබ්බාණං 288 කිරොදනඵලෙනාහං 314 කුජ්ජුකරා නන්දමාතා 212 කෙසත්තො ධඤ්ඤමාහත්වා 104 කෙමා උපලවණ්ණාව 212	ඝ කොසෙ වීරතං පසාදෙසිං 262
ඝ	ච
ගම්බා භාගිරි නාම 10 ගච්ඡමානා ව තෙ ඩුඤ්ඤා 204 ගච්ඡමානා ව සුගතා 204 ගති තෙසං උච්ඡින්නා 80 ගම්බා ගණ්ණනී පද්මා 20, 64 ගච්ඡමානො තං වීරං 232 ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤා 24 ගුණස්සාමබ්භුතරං 320 ගුණස්සාවසා සබ්බං තං 288 ගුණං ව මෙ පකිත්තෙසි 288 ගුණං ඩුඤ්ඤසා වත්වාන 288 ගුණං වදන්තො ඩුඤ්ඤසා 290	ච චක්කවාළ මුපාදය 90 චක්කමත්තමපි මනුජං 32 චක්කමත්තො නිපජ්ජත්තො 72 චණ්ඩාලො ආසහං තත්ථ 84 චතුරත්තිංසකිත්තඤ්ච 234 චතුරණ්ඩ ගහෙත්වාන 26 චතුරණ්ඩ යථෙත්වාන 216 චතුදීපා ඉමෙ රුක්ඛා 100 චතුර්ගසු කප්පෙසු 234 චතුරාධිපතෙ ඉතො කප්පෙ 78, 84, 86, 96, 100, 122, 126, 142, 160, 162, 190, 202, 246, 250, 252, 270, 274, 276, 412 චතුපාකාර පරික්ඛින්නං 176 චතුසච්චං පකාසෙන්නං 262, 314 චතුසඤ්ඤිකිත්තං රාජා ව 48 චත්තාරො ව පටිපත්තො 164 චන්දනං අනුලිම්බිත්වා 200 චන්දනො දෙවපුත්තො ව 386 චන්දනායා නදීතිරෙ 62, 132 260 චම්පකෙ නාගච්ඡිකෙ 38 චරණෙන ව සම්පත්තො 348 චරමානොනුසුමෙත්වා 68 චරිමෙ වත්තමානමිති 102 චරිත්වා තුසිතා කායා 168

ගාථාදිපාද සූචි

ව

වාතුදදියා දුක්ඛියො	312
වාතුද්දියා ඉමෙ රුක්ඛො	226
වාතුද්දියො මහාමෙයො	386
වාරිමෙග්ගන ගච්ඡාමි	86
විතක්ඛං පරිවාරෙත්වා	206
විතෙසු කඨිරමානෙසු	156
වීරකාලං සමඛිනිතො තයා	214
විචරෙ පිණ්ඩපාතෙ ව	72
වුප්පාසිති සහසකානි	52, 110, 142, 204
වෙනියසස පමාණං යං	352
වෙලාදිකා ලාමණිකා	42
වෙලෙවාඩයාමානාමහි	54
වොදිතො තාය සංයුතො	322
වොදිතොහං තදනෙන	386

ජ

ජක්ඛං සකඛතතුං දෙවිතෙසු	82, 90, 260
ජනනවුතෙ ඉතො කපෙහ	226
ජබ්බිසති කප්පසතෙ	40, 200
ජහි ආරාහි සබ්බඤ්ඤං	196
ජළහි ඤාඤාසු යොජෙති	380
ජළාසිති සහසකානි	172, 192, 414

ජ

ජබ්බා විහාරං විචරං	284, 380
ජටාහාර හරිතා නෙ	66
ජටා හාරෙන හරිතා	52, 64
ජටා හාරෙන හරිතො	204
ජනකාය මතික්කමිමි	194
ජනොසෙ තිත්තා කිංකරණං	290
ජහිතා පුරිමා ජාති	26
ජාතිජරණා මරණං	68
ජාතියා චතුරසෙකාහං	76

ජ

ජාතියා පඤ්චවසෙකන	202
ජාතියා සත්තවසෙකන	102, 232
ජිනො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨො	306, 378
ජෙත්වා සසෙනං මාරං	378

කඩ

කඩයමානසා භවෙතො	158
කඩායිං කුමාරතං විරං	354

ය

යට්ඨෙති එතදග්ගමහි	326
යීතො පබ්බතපාදමහි	300

ත

තතො අඛිකසතා තුරා	116
තතො අලපං පබ්බජ්ජං	340
තතො අවොච හගවා	358
තතො අවොච ලොකග්ගො	326
තතො අවොචුං නරදෙව චිත්තො	322
තතො අහං චචිත්තාන	126
තතො ආමතකයි සත්ථා	324
තතො කට්ඨං ගහෙත්වාන	2
තතො කාරුණිකො සත්ථා	414
තතො කුමාරො සිද්ධිසො	390
තතො චන්දනමාදය	38
තතො චචිත්තා තිදසං	384
තතො චිත්තං විමුච්චි මෙ	318
තතො වුතා සනතුසිතං	334, 384
තතො වුතො අරඤ්ඤමහි	388
තතො වුතො'යං උතුරො	40, 218
තතො වුතො'හං තුසිතෙ	288, 350
තතො ජිහසා වචනං	358
තතො ජෙතවනං ගහත්වා	306

ගාරාදිපාද සූචි

ක	ක
තතො ක්කානරතං දිස්වා 356	තත්‍රාපි නාමධෙය්‍යං මෙ 8
තතො තෙසං වීසෙසෙන 362	තදනෙව අභං ජාතො 378
තතො නාවා අභිජ්ඣ්ඨ 320	තද අඤ්ඤතරො පුගො 358
තතො භික්ඛුසභස්සං තං 306	තද අවොච පරිසං 332
තතො භිසං ගහෙත්වාන 192, 414	තද අවොච හගවා 844, 366
තතො මයං අවොචුමිහ 334	තද උපෙවච මං බුද්ධො 336
තතො මං වාකරි බුද්ධො 320	තද එකවරො හුත්වා 292
තතො මං ස මහාපරෙස්සං 388	තද ඔවදිතො ථෙරො 312
තතො මෙ අජනී මාතා 390	තද කාරුණිකො බුද්ධො 372
තතො මෙ අසභිපාතො 192, 414	තද වතසෙසා ගාරායො 380
තතො මෙ වික්‍රමස්සෙය්‍ය 322	තද වචිත්වා තුසිතා 206
තතො මෙ නියමිනස්ස 26	තද ජිගො ව්‍යාකාසි 354
තතො විමංසනත්ථං මෙ 368	තද තතො නික්ඛම්තුන සත්ථරං 322
තතො සඛිං ගහෙත්වාන 116	තද තිතුට්ඨො චුට්ඨාය 320
තතො'හං තුවචං ගන්ත්වා 322	තද තිමානිතො සක්ඛා 384
තතො හං බාහිගො ජාතො 320	තද තෙ බ්‍රහ්මයා සබ්බං 388
තතො'හං සුක්කතං කාරා 304	තද තෙ මෙ වාතකාන 350
තථෙව මෙ කතං කමමං 232	තද දිස්වා මුති ආහ 214
තථෙවිදං බුද්ධි චෙත්තං 210	තද දෙවොපඤ්ඤෙති 362
තථෙවිමං පක්ඛදනං 244	තද දෙව භාතරො මයහං 336
තත්ථ වීක්ඛං පසාදෙත්වා 74, 86, 152, 204	තද පථෙවක බුද්ධස්ස 368
තත්ථ දස්සමහං දනං 104	තද පටිග්ගති තො මං 298
තත්ථ දිවෙඛති නථෙවති 216, 264	තද පමුදිතො නාමො 372
තත්ථඤ්ඤං පංසුකුලං 184	තද පරිසත්තිං නාමො 342
තත්ථඤ්ඤාසිං සමගො 12	තද පසන්නා සුගතො 324
තත්ථඤ්ඤාසිං සමබුද්ධං 82, 216	තද පිණ්ඩාය ගච්ඡන්තං 350
තත්ථ නථෙවති ථීතෙති 408	තද පුනපුනං බුද්ධං 322
තත්ථසමගෙත්වා විහරං 390	තද පහුති තෙනා හං 298
තත්ථ භුත්වා පිත්වා ච 240, 408	තද බුද්ධො වියාකාසි 348
තත්ථ මනෙත අධියාමි 10	තද භාසි මහාභාගො 302
තත්ථ මෙ වසමානස්ස 138	තද භාසි මහාවීරො 310
තත්ථ මෙ සුක්කතං වාමහං 76, 106, 234, 240, 408	තද භික්ඛු සමානෙත්වා 340
තත්ථෙව ධීතකො සනෙත 192, 414	තද මධි කුඤ්ඤෙත 316
	තද මහාපරිසත්තිං 332
	තද මනෙසිං යාවිත්වා 378

ගෘහාදිපාද සූචි

ක

කද මං විහතං පාදෙ	356
කද මාතරමාපුළුඪි	386
කද මුදිතවික්කං මං	350
කද මුදිතවික්කො'හං	314
කද මෙ වික්කමිඤ්ඤය	350
කද මෙ නගරං ආසි	176
කද වනං පච්චෙධා'හං	386
කද විපුලපෙමෙන	390
කද සපතඤ්ඤා රුඳ්ධා	360
කද සුඥොදනෙනාහං	378
කද සො ලොකපජ්ජානො	348
කද සො සාවකං වීරො	326
කද 'හං ඛතතියො ආසිං	356
කද'හං වජ්ජනො වෙව	384
කද'හං තං ගහෙතා'නි	358
කද'හං පබ්බජිතාන	388
කද'හං මෙවං විනෙතතා	368
කද'හං ඛජ්ජුමඤ්ඤං	358
කද'හං බාරාණසියං	392
කද'හං ප්‍රාභමිණො හුතා	314
කද'හං මාණවො ආසිං	212
කද'හං වායමිතාන	320
කද'හං විඤ්ඤාතං පඤ්ඤා	366
කද'හං විමිතිකො හුතා	292
කද'හං සත්ථිං වීරං	370
කද'හං හංසවතියං	342, 348, 354
	364
කද'හං හංසවතියා	
	296, 326, 328, 374, 380
කද හි බාරාණසියං	284, 322
තපසීනො බ්‍රහ්මචාරී	52
තමකකාරං නාසෙතා	166
තමකකාරං විධමං	120
තමනා කායා වචිතාන	8
තමහි කාලෙ සිටි වුඥො	130

ක

කසි සද්ධාය මෙ වීරො	332
තයො පාසාදමාරුගහ	42
තව ගතං සුඤ්ඤාන	40
තව ඤාණෙන සබ්බඤ්ඤා	54, 70
තව දසනා කාමො'හං	10
තව දසනමාගමම	70
තඤ්ඤං මහාකාරුඤ්ඤො	276
තඤ්ඤං සමෙධස පදනබ්බං	106
තසා දසනමාගමම	32
තසා කමමසා තෙජෙන	278
තසා තමහි ඉණෙ කුට්ඨො	344
තසා ධමමං සුඤ්ඤාන	32, 316, 322, 324
තසා ධමමෙසු දයාදෙ	16, 24, 68, 184, 218, 294, 298, 304, 390, 328, 332, 348, 354, 358, 366, 372, 376, 400
තසා නවෙවහි භිකෙහි	240
තසා රණ්ණෙ පමනතසා	34
තසා වාචං සුඤ්ඤානං	200
තසා සමසාපමඤ්ඤය	4
තසා සිසෙසා හචිතාන	40
තසෙව නරවීරසා	310
තභිං කුසුමවසෙසා මෙ	154
තං දිසා විමිතිකො හුතා	368
තං සමෙව නිපච්චාහං	322
තං සුතා මුදිතො හුතා	328, 344
	348, 366, 376
තං සුතා'හං පමුදිතො	372
	කා
කාදියො භොම'හං වීර	376
කානි ගතානි සායකෙනා	20
කායෙව මඤ්ඤා දුජාය	174
කාරෙකා අත්තකාරෙකා	286

ကောသလိဗာဏ ဓမ္မပိ

කි		තෙ	
කිසිකිසිවක් ලැබුණේද	382	තෙ වෙව්වෙකු ව ඔහුට	336
කිසිකිසිවක් පැහැදිලිව	134	තෙකිසිකිසිවක් දෙව්වෙකු	
කිසිකිසිවක් ව පුරුදු	6		40, 80, 226
කිසිකිසිවක් යහපත්	302	තෙකිසිවක් විසාකෙත	
කිසිකිසිවක් යහපත් ඉතෙ	10		328, 376
කිසිකිසිවක් මානසික	34	තෙකිසිවක් විසාකෙත	298, 344
කිසිකිසිවක් ව පියාලා ව	18	තෙකිසිවක් විසාකෙත	344
කිසිකිසිවක් පුරුදු තත්	16	තෙකිසිවක් දිවයින	128, 176
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	146	තෙකිසිවක් දෙව්වෙකු	402
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	56	තෙකිසිවක් සුකතෙත	76, 82
කිසිකිසිවක් යහපත් ආය	142		84, 96, 98, 106, 202,
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	76, 78		220, 222, 224, 234,
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	198		238, 310, 316, 344
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	40		348, 350, 354, 358
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	36		360, 366, 372, 388,
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	146		394, 408
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	184	තෙකිසිවක් විසාකෙත	276
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	10, 60, 82,	තෙකිසිවක් විසාකෙත	120
	140, 198, 202, 242,	තෙකිසිවක් විසාකෙත	316
	400, 412	තෙකිසිවක් විසාකෙත	316
කිසිකිසිවක් නිබ්බුතා මයහ	10, 24, 46,	තෙකිසිවක් විසාකෙත	154
	56, 102	තෙකිසිවක් විසාකෙත	90
කිසිකිසිවක් දෙව්වෙකු	152	තෙකිසිවක් විසාකෙත	74
කිසිකිසිවක් දෙව්වෙකු	218	තෙකිසිවක් විසාකෙත	304
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	44
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	266
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	142
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	232
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	206
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	208
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	384
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	396
		තෙකිසිවක් විසාකෙත	66
කි		තෙකිසිවක් විසාකෙත	
කිසිකිසිවක් පුරුදු	220	තෙකිසිවක් විසාකෙත	8
කි		තෙකිසිවක් විසාකෙත	22
කිසිකිසිවක් පුරුදු	66		
කිසිකිසිවක් පුරුදු	46		
කිසිකිසිවක් පුරුදු	42		
කිසිකිසිවක් පුරුදු	196		
කිසිකිසිවක් පුරුදු	54, 194		
කිසිකිසිවක් පුරුදු	142		
කිසිකිසිවක් පුරුදු	202		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගාථාදීපාද සූචි

ප්‍ර	ද
ප්‍රභසා පරිච්ඡේදකතා	232
ප්‍රභං කරොරං සුපෙර	324
ද	
දකඛ්ණ තාය කො වතා	358
දකඛ්ණ භිමවිතතසා	194
දකානහං බුද්ධසෙට්ඨ	8
දකා සත්තාහිකං දනං	320
දකා සසධසසා මුනෙ	334
දකො දමෙනා සනෙතා ව	286, 288
දකං කුසං පොච්ඡිලං	386
දසහමානෙ සරිරමිති	158
දරිතො පබ්බතානො වා	14
දසයොජන ආයාමං	142
දසසහසා පොකුරෙකුකු	176
දසෙසවා රූපමතුලං	384
දනං දකා මහාමොගො	394
දරකෙනෙව සනෙතන	234
දරුවීරං නිවාසෙකා	320
දසිගණං දසගණං	106, 242, 410
දිකිහා වකකවාකා ව	20
දිබ්බවකඛු වීසුද්ධං මෙ	242 254, 412
දිබ්බං වකඛුං වීධොධෙසිං	78
දිසඛිඨයොජනෙ සෙසෙ	190
දිවසෙකුච්ච රතනිකුච්ච	176
දිවා වා යදි වා රතනිං	112, 404
දිසවාන පඤ්ඤාරගතං	154
දිසවාන පාටිභීරං තං	264
දිසවා දෙවාති දෙවං තං	284
දිසවාන ලොකපජ්ජානං	78
දිසවානහං දෙවදෙවං	70, 130
දිසවා මං වාණිජා භිතා	214
දුක්ඛ සත්තකාරං බුද්ධං	290

ද	ප්‍ර
දුග්ගතිං සමිතිකකතො	26
දුට්ඨවිකො උපවදිං	310
දුබ්බලානි කිලෙසානි	382
දුට්ඨ කුලෙ පජායාමි	240, 294
	328, 382, 410
දුට්ඨ හට්ඨ පජායාමි	382
දුට්ඨ හට්ඨ සංසරාමි	94, 240, 294
	328, 410
දුසෙහවජාදිකාන	326
දෙති කසුචි සො වීරො	380
දෙවතුකො මනුසො වා	58, 124
	196, 298, 320
දෙවමානුස රජානි	304
දෙවලොකගතො සනෙතා	84
දෙව ලොකං ගතො සනෙතා	110
දෙව ලොකා ඉධාගතො	210, 218
දෙවලොකා වචිකාන	76, 86, 242
	270, 278, 410
දෙවලොකෙ මනුසො ව	48, 280
දෙවලොකෙ මනුසො වා	24, 136
දෙවලොකෙ මනුසොසු	184
දෙවලොකෙ මහාරජං	382
දෙවලොකෙ වසත්තසා	216
දෙවා ව සබ්බගජෙධිති	394
දෙවා මනුසා අසුරා	280
දෙවෙසු දෙවසොහත්තං	302
දෙසනං තං මහසාදං	394
දෙසෙති මධුරං ධම්මං	292
දෙසෙතං වීරජං ධම්මං	380
දෙසෙතො පවරං ධම්මං	364
දෙසෙතො වීරජං ධම්මං	114
දෙවාරිකා අභිකට්ඨා	44
දමනිං සකඛිකං දෙවිකො	30
දමනවුතෙ ඉතො කපප	318

ගාථාදීපාද සූචි

[illegible]

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

အာဇာနည်စာပေ ဖွဲ့စည်း

නි	ප
නිකුත් කරන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 294, 352, 354, 360, 366, 372, 376, 382, 390, 394
නිකුත් කරන මහජන සේවය	පළමුවෙන් වී 80, 230, 232, 328, 334, 340, 344
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 198, 242, 410
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 398
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 176
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 80
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 4
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 344
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 70
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 46
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 52
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 84, 94, 100, 226
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 42
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 342, 344
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 192
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 360, 370
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 370
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 242, 412
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 6, 8, 402, 416
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 230
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 108
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 394
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 150
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 112
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 38
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 192
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 312
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 206
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 322
නිකුත් කරන පාලන කළමනාකරණය	පළමුවෙන් වී 4, 20

ගාරාදිපාද සූචි

ප		ප	
පෞෂාදනං ගභෙභ්වාන	82	පරක්කමායනෙ යුගෙකා	82
පද්ධාතෙර පද්ධාතෙර	90	පරිනිබ්බුතමිති සුගතෙ	76
පද්ධාකාරවදනො	96	පරිනිබ්බුතෙ කාරුණිකෙ	84
පද්ධා පුත්තෙර තත්ථ	52	පරිනිබ්බුතෙ භගවති	152, 156
පද්ධුක්කරනාරං ව	360	පරිබ්භාමං භවාකායෙ	316
පද්ධුක්කරබුද්ධසා	128, 140, 148, 228	පරිවක්කකා සිද්ධිපක්කා	42
පද්ධුක්කරසස භගවතො	136, 224, 402	පරිවාරෙන මහතා	302
පද්ධුක්කරො නාම ජිනො	2, 88, 92, 100, 118, 172, 282, 292	පරුලාකව්නව ලොමා	66
	302, 342, 348, 352, 356, 362, 370, 374, 378	පසන්නවිකෙකා සුමනො	80, 136, 170, 184, 246, 260
පද්ධුක්කරො ලොකවිදු	4, 22, 24, 46, 54, 56, 90, 104, 172, 264	පසාපෙ තං ඉසිවරං	294
පද්ධුප්පලා බහු තත්ථ	17	පසාපෙ තං මාණවකං	298
පදෙසරජ්ජං විජුලං	70, 80, 82, 86, 94, 152, 226, 260, 310, 340	පසාන්ති නිරයං වෙනෙ	206
පධානපතිකකෙකාහං	16, 126, 210, 212	පභායරජ්ජං සාමවෙවා	304
පධානං පද්ධිභ්වාන	212	පභීතදරපො බුද්ධො	124
පබ්බජිතසා අවිරං	26	පභුතභගෙකො හුභාන	46
පබ්බජිතා තද වාහං	114	පභුතෙනනන පානෙන	400
පබ්බජිතා කායොන	198	පාඨිනා පාඩුසා මච්ඡා	16, 52, 164
පබ්බජිතා සුගතං	198	පාතියො පරිභු ඤජාමි	244
පබ්බජ්ජං න ලභෙ වීර	340	පාද මුලෙ මහෙසිසා	298
පබ්බතගෙක දුමගෙක වා	228	පානසක්ඛරණභාය	322
පබ්බතගෙක යථා අභි	338, 406	පානධිං සුක්කං ගයභ	182
පබ්බත රාජා හිමවා	10	පානධිනං පදනෙන	184
පබ්බතෙ හිමවනනමිති	204	පාපමික්කවසං ගන්තවා	382
පබ්බාජෙන්නති න මං තෙති	340	පාරෙවතෙ රචිතංස	52, 398
පබ්භාර කුටං නිසසාය	2, 28	පාසාදසිවිකාමයහං	184
පහං දිඤ්ඤා න බුද්ධසා	46	පිණ්ඩාය විචරන්තා තං	366
පහා නිඤ්ඤාවතෙ තසා	270	පිතුගෙගෙ නිසිද්ධිවා	102
පහා හි අනුරථ ඤජනෙකා	362	පිප්ප්ලි මරිවාතත්ථ	18
		පියකාරී ජනසසපි	290
		පියදසසි ව භගවා	216
		පියදසසි තු භගවා	30
		පියදසසිනාම සම්බුද්ධො	28
		පියාලථලමාදය	236
		පිසාවා ද්‍රාවා වෙව	20

ගාථාදිපාද සූචි

ප

පිතිපසනවදනා	344
පිතිපාමොජ්ජවග්ග	316
පුළුච්ඡා නිපුණං පඤ්ඤා	382
පුළුච්ඡා ගිපුණං පඤ්ඤා	40
පුඤ්ඤකමෙමන සංයුක්තා	4
පුඤ්ඤකමෙමන සංයුක්තො	192-
	414
පුඤ්ඤපාපපරික්ඛිනො	346
පුටකං තං ගහෙත්වාන	264
පුත්තො කිරිට්ටවජ්ඣ	294
පුටුජ්ජනො ව යො සනෙතා	380
පුනාහං ධාරාණසියං	360
පුනො කසසප වීරසා	316, 320
පුනොපි ධම්මං දෙසෙයි	300
පුනො සබ්බ චක්ඛුසානං	304
පුප්ඵවසංච සුරති	394
පුප්ඵසා හෙවධා තිට්ඨාමි	240, 408
පුප්ඵං හෙමවතං ගයත	262
පුබ්බකම්මං ගවෙසනො	202
පුබ්බකම්මං සරත්තසා	172
පුබ්බකමෙමන සංයුක්තො	26
පුබ්බසඤ්ඤා සරිත්වාන	214
පුබ්බ නිවාසං ජානාමි	26
පුරුෂවෙසෙ සුගතං	350, 372
පුරෙහං බොධියා පක්ඛං	282
පුලිනා ගොහනා තජ්ඣ	64
පුලිනෙන කතෙ පුපෙ	204
පුජ්ජිකාන සමුද්ධං	54
පුජේත්වා ලොකසරණං	292
පුජ්ජිකා වීසෙසෙන	334

ඵ

ඵලදනෙන බුද්ධසා	352
ඵලං බුද්ධසා දත්වාන	24
ඵලගත්වා අහං දිස්වා	162, 252,
	406

ඛ

ඛත්තිංස ලක්ඛණධරො	392
ඛත්තිංස ලක්ඛණා බුද්ධා	204
ඛලඤ්ඤ වත මෙ ඛිණං	110, 206
ඛග්ගසුනො මහාඤ්ඤා	294
ඛිපමිඤ්ඤං ගහෙත්වාන	130
ඛුද්ධරුපරතං ඤාත්වා	300
ඛුද්ධවිමුක්ඛින සත්තානං	290
ඛුද්ධසා ආනුභාවෙන	118, 238,
	408
ඛුද්ධසා ගිරමඤ්ඤාය	58, 184
ඛුද්ධසා ලාබුං දත්වාන	112
ඛුද්ධසෙට්ඨසා උපරි	100
ඛුද්ධසෙට්ඨං න පසාමි	118
ඛුද්ධසෙට්ඨසා භික්ඛුසා	328
ඛුද්ධො ලොකමිත් උපනෙතො	190
ඛුද්ධො ලොකෙ-	
සමුප්පනො	38, 66, 188,
	190, 304
ඛොධනෙය්‍යාං ජනං දිස්වා	28, 380
ඛොධිපට්ඨකං ගයත	232
ඛොධියා ආසනං කත්වා	138
ඛ්‍රාහමණො සමණො නාටො	286

භ

භගවා තමස්ස සමයෙ	38, 46, 66,
	78, 194, 216
	402, 414
භවතා අභිනිසම්මා	172
භවතා නික්ඛම්ඤාන	268, 408
භවයොතං සවෙ බුද්ධො	304
භවෙ නිබ්බන්ධමානොහං	244
භවාභවෙ සංසරනො	82, 106, 240
භවෙ භවෙ සංසරනො	410
භික්ඛුනීනං ඔවදනෙ	372
භික්ඛුනීනං ධම්මකරං	374
භික්ඛුසසිසසා වා මෙජ්ඣ	108
භික්ඛු සමෙස නිසීදිත්වා	400

ගාථාදිපාද සූචි

ශ		ම	
භික්ඛුහි සහිතො වීරි.	46	මමාභං වදනං සෙවෙඤ්ඤා	368
භුතතාථිං කාලමඤ්ඤාය	46	මයභං සුකතං කම්මි.	174
භූමියං පතිතං දහනං	324	මරිට්ඨකෙ එඤ්ඤානො	28
මොගථා යසවා හොමී	280	මරිට්ඨයොසවා භූමි	152
ම		මජ්ඣෙසු කුසිනාරායං	312
මග්ගඤ්ඤා සො මග්ගවිදු	372	මහගසානි ව වජ්ඣානි	334
මග්ගෙ ඛලෙ ආගමෙ ව	280	මහතා පරිවාරෙන 332, 344, 392	
මඤ්ඤා ව්‍යාධි ජරා භීතො	331	මහතා පරිභාරෙන	344
මච්ඡකච්ඡස සඤ්ජනනා	20, 398	මහාකසපමාගමම	318
මණ්ඩකාරා ලොභකාරා	44	මහාජෙනව්‍යං ගණ්ඨා	214
මණ්ඩමය ඤාමි මෙ ව්‍යාමනං	80	මහාදුතං දදිත්වාන	332
මණ්ඩපං ඡායමිත්වාන	26	මහානුභාවා ඉසයො	22
මණ්ඩපෙ රුක්ඛවුලෙ වා	38, 74	මහාපරිස භාවයේ.	336
මනසිසං ව්‍යාදිප්පු.	368	මහාපරිස මජ්ඣිමං	284
මධුගන්ධසං පුප්පෙන	258	මහාභිසංඝක සංකාසො	394
මධු භිසංඝා සවති	20, 64	මහාභිසංඝකා තසමිං මෙ	346
මනුජාමරනාගානං	354, 356	මහාමනි මහාපෙරො	352
මනුසංයානිමාගන්ති	192, 416	මහාමුනිං තොසමිත්වා	218
මනොභාවනීයං බුද්ධං	112	මහාරජ්ජ සුඛං පටෙකා	304
මඤ්ඤකෙහි සඤ්ජනනා	398	මහාරහ ඤාමි පලලබ්ධං	408
මම අඤ්ඤාතරො සිසෙකා	188	මහාරහ ඤාමි සයනං	240, 408
මම අසකමසාමනනා 6, 38, 54,		මහාවාතො උච්චිත්වා	192, 414
70, 98, 222		මහාසමුද්දං සිග්ගා	398
මම ධම්මකපං කථා	398	මහාසමුද්දං උදකං	196
මම නිජ්ඣායමානසං 4, 126, 134		මහාසමුද්දෙවනෙකාහො	10
මම පාදවුලෙ පතිතං	316	මහී සඤ්ඤං අධිට්ඨාය	26
මම සමසප්පමඤ්ඤාය 10, 70,		මංපාදවුලෙ පතිතං	302
140, 210		මාතඛකවා සකාලියො	18
මම සිසෙ මණ්ඩං ගයා	172	මාතා වජ්ඣනී නාම	328
මම භාසං ජනෙත්වාන	30	මාතු කුච්ඡිගතෙ මයා	202
මමුඤ්ඤාමො සො	23	මාතු මෙ දෙහලො ආසි	390
මමුජෙනති ව විසයො	70	මාතුලඛකච්ඡං ගයා	248
මයාපි සුකතං කම්මං	140	මාධුරකා කොසලකා	44
මම එවං සරත්තමිති	30	මානාවමානතො මුත්තා	206
		මායාකාරො යථා රමෙත	334

ගාල්ලිපාද සූචි

ම

මහලුදෙදු පුරෙ අයි.	26, 184, 236,
	254, 262,
	270, 276
මුඛ ගණනා සද මයා.	288
මුනිනො ගනිකුටිය.	294
මෙතෙව්නො කාරුණිකො	388
මොරහස්. ගහෙකාන	146

ය

යකබස වචන. සූචා	38, 54
යජනනාන. මනුසාන.	104
යනො අහ. කමමක.	68
යනො කුනොව් ගතිසු	278
යනො සරාම් අනනාන.	6, 198, 210
යනො හරිටකමද	124
යස් ආපො ව පඨව්	324
යරා ඉමෙ ජනා සබ්බ	360
යරා කොමුදිකෙ මාසෙ	208
යරාපි බලවා පොසො	232
යරාපි හදුකෙ බෙතෙක	210, 244
යරා සකතිවසෙනාහ.	290
යද අපායි සිභිකො	376
යද කිලෙසා ජායනති	230
යද ව තරුණො හදෙ	396
යද ව මාතු කුණ්ණිකා	394
යද ව දීපධාරො බුද්ධො	212
යද පබ්බජිතො වාහ.	396
යද බුද්ධා වකබ්බුමනො	70
යදි බුද්ධාසි සබ්බඤ්ඤ	4
යදි සනතිගමො මහෙකා	306
යසනපපනො සිරිමා	370
යසසි සුචිතො සනෙකා	288
යසී. ආයුරුමාණසී.	280
යසාඤ්ඤාලිංකරිකාන	166
ය. පතිනෙමි සම්බුද්ධ.	206

ය

ය. පුරිත. තයා කිව්ව.	6
ය. ය. ඉච්ඡි කාමෙභි	72
ය. ය. දිස. පක්කමාමි	140
ය. ය. යොනුපපජ්ජාමි	60, 90, 94,
	98, 116, 144
	174, 222, 264
ය. වදනති සුමෙධොති	58, 196, 400
යා කාථි කඛ්ඛ-	
ඉධ වා හුරංවා	354
යාඥ. සඛ්ඛසා දඬාන	80
යාචිකා සප්පට්ඨාන.	334
යාවතා බෙතො විජ්ජනති	244
යාවතා ගණිතො ලොකෙ	54
යාවතා චක්කවාළසා	10
යාවතා චතුරො දීපා	264
යාවතා පරිසා තසා	218
යාවතා බුග්ගි ලොකනො	166
යාවතා මෙ පරිගණා	264
යාවතායු. වසිකාන	230
යාවතා වසනතෙ ජිනා.	210
යාවතා වනසණ්ඨසී.	6, 264, 266
යුගමනා. ව පෙකබ්බනා	22
යුගමනා. පෙකබ්බානො	190
යුගමනා මපෙකබ්බනා	64
යුපො තස්ස සුභො ආයි	270
යෙ කෙව් මෙ ගනිජානා	54
යෙ තෙ අහසු. සම්බුද්ධා	230
යෙන ඤාණෙන සම්බුද්ධා	54
යෙපි දීසායුකා නාගා	266
යෙ ඵලධිං බුද්ධ දුක්ඛා	266
යෙ බාලා චිම්බ්ඤ්ඤා	290
යෙ මයා කිත්තිකා සමෙඛ	44
යො කොව් වෙද. ජනය.	82
යො'ස් ථෙරතරො භික්ඛු	74
යො පානාධි මෙ අද්ද	184

ය	
යො මං අනෙකන පානෙන	400
යො මං තුරියෙහුපච්චාසි	46
යො මං පුපෙඨභී ඡාදෙසි	70
යො මං එලෙන තපෙසි	4
යො මෙ භුණෙ පකිකෙහසි	40
යො මෙ ඡත්තමධාරෙසි	66
යො මෙ ඤාණං අපුපෙසි	56
යො මෙ ඤාණං පකිකෙහසි	196
යො මෙ එලං ව අගරුං	24
යො මෙ රත්තමයං පිඨං	30
යො මෙ සකාහං මණ්ඩපං	58
යො යං ගන්ධකුට්ඨං භූමිං	394
යො සබ්බලොකස්ස ගරු	382
යො සො තයා සත්ථවිනො	298

ර	
රජනියෙ න රජාමි	88
රත්තනානච්චපඤ්ඤාසං	326, 342
රත්තෙන ව හිසින්නස්ස	30
රජියා ගව්ස්තො යසා	166
රංසිජාල පරික්ඛින්නො	392
රුජාසි විජයො නාම	34
රුජුගානා තද ගන්තො	350
රුජවා භුණ්ණමපනො	90
රුජාදි දසහඬෙහභී	384
රෙවතං දසනත්ථාය	362
රොමසො නාම සමුද්දො	122
රොහණා සිත්ථවා වෙව	44

ල	
ලබ්බං එලමාදයා	164
ලාභා අමිං සුලඬං	398
ලාභා භුයං සුලඬං තෙ	10
ලාභානෙසං සුලඬං	138, 174
ලාභා මයං සුලඬං	60, 184

ල	
ලාභා ලාභෙන සත්ථුවො	194
ලාභිනං සිවලි අග්ගො	362
ලාභී විපුල ලාභානං	358
ලොකපෙට්ඨො ව නිමොකා	296
ලොක විසසුත කිත්ති ව	392
ලොභදොණං ගහෙත්වාන	22

ව	
වග්ගසු භාසමානාසු	44
වඬෙහ ජාතොති වඬිතිසො	366
වජ්ජනභී භෙරියො සබ්බො	46
වණ්ණ වා යසවා හොමි	108
වත්ථං ගන්ධකුට්ඨං සප්පිකුට්ඨං	10
වදනෙන සුගතෙති	296
වනකම්මො පුරෙ ආසිං	98, 222
වනග්ගා නිසබ්බ මිත්වාන	238, 406
වනග්ගෙ ගව්ස්මානස්ස	92
වනවාටි පුරෙ ආසිං	82
වනාලයං භාවනීය	390
වන්දිත්වාන සභාමට්ඨවා	306
වරවත්තෙනානුලිඛිං	40
වරධම්ම මනුසානෙහො	6
වරුණො නාම නාමෙන	264
වසි සත්තසහසෙභී	166
වසත්තසත්තස්සාති	308, 326, 332, 342
වසිකො පුප්ථමානමිති	38
වාකවීරං ධුතන්නා මෙ	22
වාරි මජ්ඣගමො සන්නො	94
විවිධාපුප්ථසානං	316
විවිධා අග්ගං පුප්ථං	172, 238, 406
විජයි ව මහායොධො	394
විජ්ජාධරො තද ආසිං	238, 406
විත්තකවිසිකො හුත්වා	212
විත්තිසංස්ථානං මයං	254

ගාථාදිපාද සූචි

ව		ස	
විනතං ධනුමාදය	184	ස කදව් තිලොකගෙහො	354
විනතා නදියා කීරෙ	258	ස කදව් මහාවීරො	296,374
විනිපාතගෙහො සනෙහො	214	සකං විතතං පසාදෙඤ්චා	130,182,402
විනිවරණ සංඛ්‍යාපෙත	388	සකාය වූපකසෙකා මෙ	114
විනිපාතං විවජෙජ්ඤා	8	සකෙ සරෙ නිසිදිඤා	90
විපසින්නො-		සකෙ සිසෙක'නුසාසිඤා	208
භගවතො 86, 116, 160, 178, 272		සකකවචං මුනිනො වාකාං	340
විපාකං එකදුස්සසා	92	සකකා භවෙ කුසගෙහන	196
විපාකං කිත්තයිඤාන	218	සගඛං නං විදිඤාන	318
විපිනෙ බුද්ධං දිස්වාන	122	සඤ්ඤා වුතො මනුසෙසසු	320
විපිනෙ ව්‍යග්ගරාජාව	48	සඤ්ඤාරකුටා ආභිඤා	346
විමොක්ඛෙ අට්ඨ එසිඤා	266	සඤ්ඤාදං භෙරිසද්දං	36
විවෙකමනු සුඤ්ඤාමහි	48	සඤ්ඤානෙතන මයා වුත්තා	292
විරතෙහො ව මහාවීර	380	සඤ්ඤානො උද්දිසිඤාන	106
විරාගසංහිතං වාකාං	368	සඤ්ඤාකෙසු විහාරෙසු	346
විරාගො විමලො භුභවා	286	සඤ්ඤා වෙ තී ඤ්ඤාකතනාරො	306
විරියමෙව ධුරධොරයනං	32, 208	සඤ්ඤානිඤාන සම්බුද්ධං	30
විසමා මෙ සමා භොගනි	78	සට්ඨිඅස්ස සහස්සානි	60
විසාරදො සසමයෙ	28	සට්ඨි ඉත්ථි සහස්සානි	38
විසුද්ධසිලා සප්පඤ්ඤා	320	සට්ඨි කප්පානි දෙවිදෙසු	172
විසසට්ඨකතන වචනං	284	සට්ඨි කොට්ඨි භිරඤ්ඤා	10
විසසෙය්‍යා භොගි මා භාසි	10, 94	සට්ඨිගාමි සහස්සානි	38
විතසොකොභීරාරමෙහො	28	සට්ඨිතුරිය සහස්සානි	110,116,240, 398,408
විමංසනං බුද්ධස්ස	294	සට්ඨිධෙවනු සහස්සානි	32,36
වීරඤ්ඤා ඛලිනො	334	සට්ඨිනාගසහස්සානි	32,36,58
වීරො කමලපත්තකෙසකා	292	සට්ඨි රජසහස්සානි	32,36,60
වීරො පද්මපත්තකෙසකා	296	සතරංසි නාම භගවා	162,252
වීරො සුරො ධීරො ව	286	සතසහස්සෙ ඉතො කපෙ	92,94
වෙතාලිනො කුම්භචුනි	42		102,108,112,118,120,128, 138,140,148,152,154,156, 166,174,194,208,226,228, 266,282,294,298,300,304, 310,316,328,348,354,358, 366,372,376,382,402,416
වෙනෙය්‍ය විනායෙනො සො	378		
වෙහාරං නාම නගරං	200		
වෙසාරජේෂ්ඨි සමපනෙහො	364		
ව්‍යාභටං පුනරුත්තං වා	380		
ව්‍යාභරතකස්ස බුද්ධස්ස	166		

ගාථාදීපාද සූචි

ස	
සත්‍යසහසෙස කතං කමං	306,354, 370,374
සත්‍යානං තිණිකකතං	60,106,230, 310,328,340
සත්‍යානං පඤ්ඤාකකතං	208,240,408
සත්‍යානි පඤ්ඤා නුත්‍යානි	374
සත්පට්ඨාන සයනො	10
සත්තනෙත්තමනොභාරි	292
සත්තයොජනිකං ථූපං	350
සත්තසත්තතිකපයානි	30,68,196
සත්තසත්තතිකකතං	68,76
සත්තසාරවරෙ තසමි	288
සත්තසාරෙ'තිතිකකතො	390
සත්තසාහං දාරවුලො'හං	360
සත්තසාහං පුපථජදනං	216
සදංසෝ වායමෙයාප	208
සද පරිවරිකාන	334
ස දෙවාසුරනාගෙසු	362
සද්දං මානුසකාකාසුං	36
සද්ධාධිවුලොකො සුමති	296
සද්ධා මානා පිතා මයහං	232
සද්ධාය අතිනිකමම	108
සත්තං යසං භගවතො	288
සත්තපාතං අහං ගතො	72
සබ්බකාමසමීඤ්ඤං ව	274
සබ්බඤ්ඤානෙත්ත ඤාණෙන	374
සබ්බස්ස පුරිකො හොමි	242,410
සබ්බස්ස පුරිකො හුත්වා	298,328
සබ්බසාරමි සමග්ගං	300
සබ්බරත්තමයං පිටං	30
සබ්බවෙදවිදු ජානො	366
සබ්බවෙරභයාතිනො	234
සබ්බසො'ණ්ණමයං සරං	142
සබ්බාකාරං පකඤ්ඤා	168
සබ්බාසවපරිකඤ්ඤාණො	290

ස	
සබ්බ ජනා සමාගමම	166,168
සබ්බ මං අපවායනති	108
සබ්බසං පක්කමනානං	22
සබ්බ සිසා සමාගනො	206
සබ්බ සොව'ණ්ණමයා රුක්ඛා	398
සමච්ඡිකො සමසමො	288
සමණා ප්‍රාභණ්ණ වෙට්ඨ	32,358
සමණො තාපසො විපෙසා	390
සමාධිසු න සජ්ජාමි	88
සමාධිං සො සමාපනෙතො	58
සමුද්ධරසි'මං ලොකං	120
සමුද්ධා මුද්දිසිකාන	280
සමුද්ධං අභිවාදෙතො	398
සමුද්ධො උපපජ්ජනෙත්ත	168
සමුද්ධො බොධයං සකෙත්ත	292
සමමජ්ජනිං ගහෙත්තො	58,86
සමුද්ධා විය සමුද්ධං	110
සයනෙ'හං තුච්චොමි	26
සයනෙ'හං තුච්චෙවනෙත්තො	36
සරණාගමනෙ කඤ්ඤි	378
සරිරගෙත්තො ව සද්ධිසෙති මෙ	396
සරිරං කොපසිකාන	6
සරෙන මධුරෙනාහං	352
සරෙන රජනියෙන	102,350
සලලකකො මහාවිර	92
සසාවකං තං වීලං	296
සසාවකං මහාලාභිං	356
සසියෙස භික්ඛුනෙ නාමෙ	310
සසිව තාරාසතිතං	306
සහ දාවජරිතෙ ථූපෙ	230
සහ කතෙ සවිච්චරෙ	306
සහ ගාථං සුඤ්ඤාන	102
සහ ගාථාවසානෙන	232
සහ දිස්වානහං ථූපං	346
සහවාසාය සබ්බෙපි	306

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 14 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගාරාදිපාද සූචි

ස	
සහ සකකණං සතභෙණද්‍ර	240,408
සහසාකකිකතුං රාජා ව	184
සහසාපරිවාරෙන	304,336
සහසාමපි වෙ ගාරා	324
සහසාමපි දන්වන	360
සහසාපුත්තභයවාහි.	26
සහසාරංසි භගවා	246,406
සහසාරානි චක්කානි	198
සංවිසාදෙත්ථා භවිත්වන	212
සංවුතො පාතිමොකකිසි.	212
සංසරිත්වා භවෙ සබ්බ	198
සංසාර සොතං ඡිත්තිත්වා	54
සාධු සාධු කතඤ්ඤසි	340
සාධුතීභං පටිසසුත්වා	112
සාමඤ්ඤං මෙ අනුප්පන්නං	400
සායං පාතං නමසසාමි	230
සාරිපුත්තො තදවොච	340
සාලපුප්ථං ආහරිත්වා	58
සාවතො තස්ස බුද්ධස්ස	310
සාවතො වරුණො නාම	216
සාවතීයං කොසලමඤ්ඤිතො	350
සාසනං ජොතසිත්වන	310
සාසනෙන විනාමිකං	312
සිද්ධිත්ථස්ස භගවතො	142,160
සිද්ධිත්ථො නාම සමබුද්ධො	188
සිද්ධං තස්ස තපොකම්මං	28
සිත්තං උණං න ජානාමි	242,410
සිත්තං උණං විහතන්තං	152
සිලං තස්ස අසබ්බයාං	354
සිලං සමාධි පඤ්ඤා ව	396
සිසං නභාතො ව යං පොසො	72
සිහහනු බුහමගිරො	352
සිහා ව්‍යාගසා ව දිපි ව	20,52,266
සිහා ව්‍යාගසා වරාහා ව	62

ස	
සිහාසනස්ස සාමන්තා	138
සුකතං මක්ඛිකාපන්නං	244
සුඛි භොතු මහාපුඤ්ඤ	192,414
සුඛි භොතු මහාවීර	414
සුගතෙන විනාහුතො	298
සුගතිදෙහො සබ්බත්ථ	394
සුගතං බෙලුවං දිත්වා	132
සුචිතීතං භගවන්තං	98,226
සුචිරං විහතන්තමො තයා	214
සුචිරං සතපුඤ්ඤලක්ඛණං	214
සුඤ්ඤතො ලොකං අවෙක්ඛසසු	346
සුත්වා ච විමලං වාක්‍යං	294
සුත්වන තං ධම්මවිරං	374
සුත්වන ධම්මං විමලං	306
සුත්වන පඤ්ඤා සිලානි	168
සුත්වා පතීතො සුමනො	302
සුත්වා සුමධුරං ධම්මං	394
සුදින්නං මෙ දන්වරං	80
සුද්දසං සුනිපුණං	266
සුප්පෙණ්ණං නාම සකුණො	266
සුපුප්ථිකං සාලවනං	136
සුප්පාරකා කිකුමාරා	44
සුපුලං පදුමං ගයහ	54
සුපුලං සාලරාජං ව	6
සුපුලං බන්ධුජීවා ව	20
සුභග්ගකො තිං මනුජෙ	2
සුමනො නාම සමබුද්ධො	182
සුමහා පරිසා මජ්ඣෙක	300
සුමෙධො නාම භගවා	40
සුමෙධො නාම සමබුද්ධො	8,38,58,138,194,238,406
සුසුත්තා තස්ස සිසා ව	304
සුලභිලාහං ලද්ධාමිති	56
සුලභිලාහො ලද්ධා මෙ	24

ගාරාදිපාද සූචි

ස	ස
සුව ණණව ණණං සමුද්ධං 134, 170,248,250,256,258	සොවණණමයා මණ්ඩයා 174,408
සුව ණණවම ණණං හුත්වාන 242,410	සොහං බුද්ධස්ස සුචන්ත 30
සුවසීතොහං නික්ඛන්තො 360	සොළසිස්ස සහසාරාති 32
සුසම්පින්නං තද චෙත්තං 104	සොකාමනො භික්ඛවෙ ධම්මො 306
සෙනවජ්ජනං ගහෙත්වාන 66	සොගතං වත මෙ ආසි 6,8,10,24, 28,68,72,74,76,78,324,402,416
සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්වා 314	හ
සෙනාසනාති භික්ඛුනං 308	හත්ථාරොහා අණ්ඩකට්ඨා 34
සෙලෙයාකා බහුතස්ස 18	හත්ථිඅක්ඛා රජා පත්ති 60
සොකං පරිඤ්චං ව්‍යාධිං 80	හත්ථියානං අස්සයානං 94,106,242, 272,410
සොකො ව පරිදෙවො ව 88	හත්ථිරාජා තද ආසි 126
සො ව සබ්බං තමං හත්ථානං 332	හත්ථිමෙත්තං ගවෙසිස්සං 100
සො ණණාකිඛිකිණි පුප්ථානං 110	හරිත්තං ආමලකං 124
සොණණමයා රුපිමයා 138	හරිත්තං ගහෙත්වාන 124
සොණණනන්තො ජිනවරො 392	හරිත්තකා ආමලකා 18,64
සො තද ලොක පජේජානො 394	හංසා කොඤ්ඤාභිනදිතා 398
සොතුනං බුද්ධිමජ්ජි 290	හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව 20
සො තෙ ඉර්ඤ්ඤ සංකප්පො 172	හංසාරාම වුපෙච්චාහං 376
සො දුතී පඤ්ඤා අමතං 72,110	හාසස්ස පුණණනායනං 294
සො පච්ඡා පබ්බජිත්වාන 48	හිතාය සබ්බසංඝානං 370
සොහනං නාම නගරං 176	හිම්වක්කස්ස අවිදුරෙ 8,16,92,96, 220,228,234,262,268,270
සොභිතො නාම ආරාමො 12	හෙතුධම්මනිරොධාය 4
සොභිතො නාම සමුද්දො 180	හෙමජාලාති සඤ්ජනා 110
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි 390	හෙමයම ඤ්ඤපච්චිත්තං 320
සොයං කමල පත්තකෙකා 310	හෙමව ණණං මහාධාතුං 332
සොවණණමයං මණ්ඩයං 240	
සොව ණණමයං රුපිමයං 30	

අපද්‍යනපාත්‍රිකා ද්‍රවිශ්‍යභාගො

සඤ්ඤානාමානුක්‍රමණිකා

	අ		ක
අත්ථකසී	66, 108, 134, 164	කකුසඤ්ඤා	130, 132, 148, 404
අනුරුථා	26, 216	කව්වාන	294
අනොම	16, 28	කදම්බ	96
අනොමදකසී	182	කපිලවස්තු	354, 376, 384
අමරිකා	230	කප්පින	304
අසොක	8	කකප	92, 114, 180, 284, 310, 316, 332, 350, 384, 388, 392
අසසලායන	328		
	ආ	කාසික	142
ආනන්ද	44, 212	කිකි	350
ආලවක	212	කුකකුට්ඨි	304
	ඉ	කුමාරක සකප	312
ඉසිපතන	378	කුසිනා රා	312
	උ	කෙකුමිති	34
උජෙජනි	294	කොලිත	212, 354
උද්ඛගණ	220	කොසල	322
උද්ධි	376, 384	කොසිත	174
උපතිසා	212, 270, 330		ඛ
උපරිවඩ	344	කෙමා	212
උපලවණණ	212	බුජ්ජකරා	221
උරුචෙල කසප	336		භ
	එ	භයාකසකප	336
එකදිපිය	76	භිරිබ්බජ	340
	ඔ	භුණ	334
ඔක්කාන	16, 22, 48, 60, 184, 196, 218, 298, 304, 310, 322, 338, 358, 366, 372, 376, 400	භොතම	16, 22, 28, 48, 60, 68, 184, 196, 212, 214, 218, 298, 304, 316, 320, 332, 338, 348, 354, 358, 366, 372, 376, 400
		භොසිත	92

සංග්‍රහයාමාත්‍රයෙහි විකා

ව		න	
විශ්වප්‍රදේශය	294	නදීක සකප	336
විකුණ	394	නකුක	372
විකුණාගා	62, 132, 260	නකුමානා	212
විකුටිති	328	නකුරාම	350
විකුටිම	294	නාරද	92, 228, 234
විවිල	262	නිග්‍රොධ	316
විකා	212		
විකාකුට	174		
ඡ		ප	
		පද්ම	50
පළමක	12	පද්මිකාර	2, 12, 22, 46, 88, 92, 100, 104, 112, 118, 128, 136, 140, 148, 150, 152, 172, 192, 228, 264, 282, 292, 296, 302, 308, 314, 318, 326, 330, 342, 348, 352, 356, 362, 370, 378, 402
පළමුසංඝ	10		
පෙතවන	212, 306		
ක		ච	
කාවතිංස	76, 80, 82, 84, 98, 102, 106, 202, 224, 234, 238, 260, 338, 360, 376, 388, 394, 404, 408	පායාසි	318
		පියදසි	216
කිම්බකල	214	පුකකුසාති	312
කිරිටවල	294	පුණණක	6
කිසා	70, 98, 146, 186, 222	පුසා	348
කුසිත	26, 202, 206, 264, 316, 350, 294, 414		
ඳ		බ	
		බන්ධුමති	72, 74, 78, 120, 162, 252, 274, 358
දබ්බ	310	බාරාසාසි	284, 304, 332, 392
දිපමකර	212	බාවරි	10, 40, 344
දෙවදකා	318	බාහිය	312, 320
දෙවල	204		
ධ		භ	
ධම්මදසසි	144	භාගිරි	12, 38, 98, 226
ධම්මරුචි	212	භාරුක විජ	320

සංගීතය, නාට්‍ය, නර්තන, මංගල්‍ය

ම	ස	ස	ස
මඩකල	142	සකක	384
මලල	312	සච්චසෙන	344
මහාකසප	318	සතරංසි	162, 252
මහාලි	360	සනතුසිත	334, 384
මායා	212	සභිය	312
මෙස	212	සමභව	268
මොහනලොන	328, 360	සාධ	316
		සාරිපුත්ත	338, 340, 360
ය		සාවස්ථි	298, 322, 394, 410
යමක	228	සිඛි	130, 158, 262
		සිද්ධත්ථ	76, 84, 126, 142, 150, 160, 188, 202, 376
ර			390, 412
රාධ	338	සිවලි	358, 362
රෙවත	354, 362	සුදකන	262,
රොමස	122, 268	සුදොදන	212, 376, 378
		සුසවාසා	360
ල		සුසාරපච්චන	320
ලම්බක	270	සුමන	182
ච		සුමෙධ	8, 38, 58, 138, 194
			200, 212, 238, 398, 406
චකකලි	298	සෙල	396
චඩ්ඪිස	366	සොහන.	176
චච්චගොක්ක	390	සොභිත	2, 12, 180
චරුණ	216, 264		
ච්ඡය	34		
චිතතා	258	හ	
චිපසි	78, 86, 116, 120, 160	හංසච්චි	12, 42, 88, 104, 296,
	174, 178, 220, 272		308, 326, 332, 338,
	310, 358, 416		342, 348, 354, 356,
චිසකමම	200		364, 376, 380
චෙසසහ	136, 158	හංසාරාම	376
චෙහාර	200	හාරිත	234